BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH -- BIBLIOGRAFISCH -- TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
Januari 1928

I

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

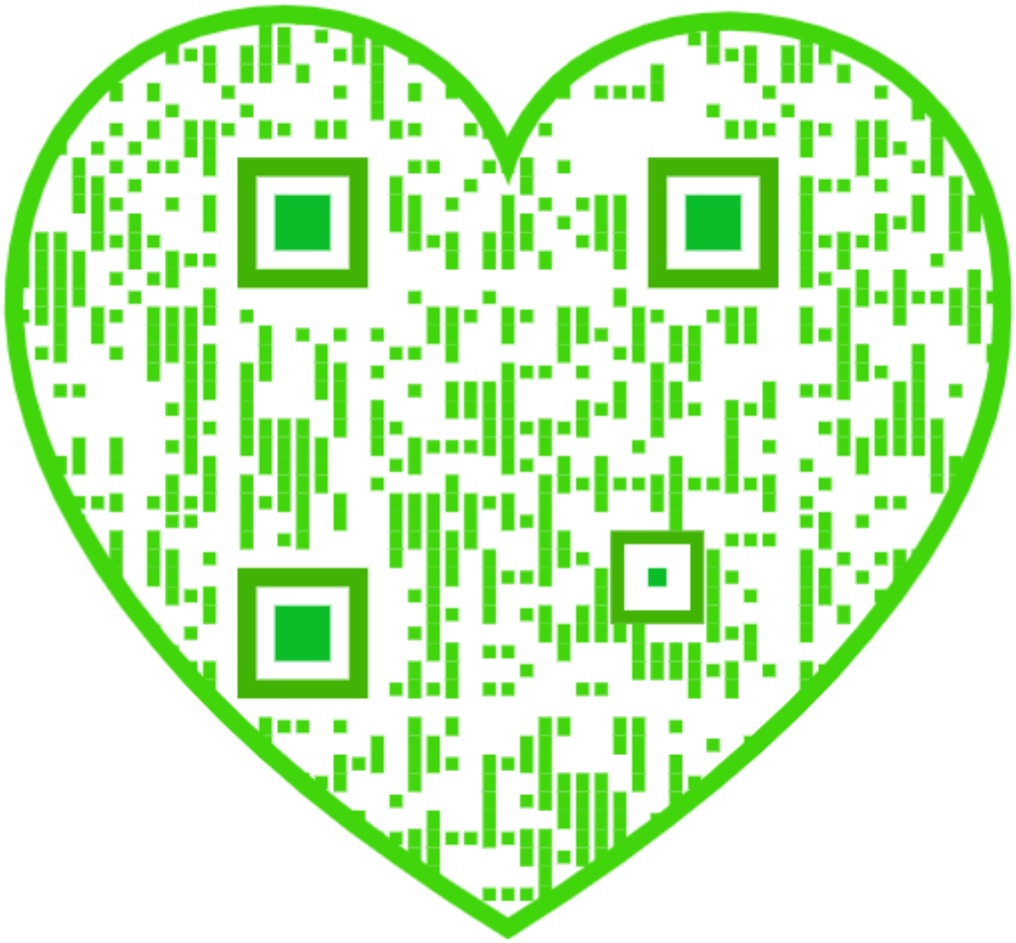

BIBLIOTHECARISSEN !...

Het Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

gevestigd te Antwerpen, CUYLITSSTRAAT, 27

verzekert U mits een JAARLIJKSCHE BIJDRAGE VAN **35** FRANK, al de voordeelen van onze bibliotheekorganisatie.

A. — INLICHTINGSDIENST.

1. Over de Wetgeving op de Boekerijen en haar toepassing: voorwaarden en formaliteiten voor het bekomen van officiëele toelagen.
2. Verstrekken van formulieren voor aanvragen om toelagen; wenken omtrent de houding aan te nemen tegenover de officiëele organismen.
3. Middendienst voor het bezorgen van sprekers voor Leesavonden, enz.
4. Middendienst voor het stichten van Maatschappijen zonder winstgevend doel.

B. — TECHNISCHE DIENST.

1. Inrichting van Lessen voor Bibliothecarissen
2. Wenken omtrent het inrichten van Bibliotheken, Leeszalen, Lees- en Verteluren.
3. Modelboekerij, toegankelijk voor de belanghebbenden; mededeeling van Modelcatalogen.

C. — DOCUMENTATIEDIENST.

1. Voorlichting in zake bruikbare literatuur door: Verzamelen van Bibliographische werken en tijdschriften, ter inzage voor belangstellenden.
2. Verzameling per vak en per schrijver van boekbesprekingen.
3. Bezorgen van **Keurlijsten.**
4. Uitgeven van een **Bibliographisch Tijdschrift « Boekengids », kosteloos aan de aangesloten boekerijen verschaft (waarde 20 frank).**

D. — STOFFELIJKE VOORDEELEN.

1. Inbinden van boeken tegen voordeelige voorwaarden: 2,75 fr. per boekdeel zonder aanzien van formaat.
2. Levering van allerhande boeken met 10 % korting op factuur.
   Bovendien wordt door het Secretariaat, op het einde van het jaar aan de aangesloten Boekerijen **een geldelijke steun** uitgekeerd, **berekend op het bedrag der respectievelijke bestellingen.**
3. Bezorgen van bedrukte modelformulieren: Inventarisboek: 22 fr.; Uitleenregister: 6 fr.; Witte of gekleurde Steekkaarten: 32 fr. de duizendstuks (onbedrukt); 42 fr. de duizend bedrukt; Stamkaarten en lezerskaarten: 42 fr. de duizend. Achterstalkaarten, dienstkaarten en -omslagen: 6 fr. de 100
4. Verhuren van Clichés (portretten) voor het illustreeren van Catalogen.

E. — ZEDELIJKE INVLOED DOOR CENTRALISATIE.

1. Propaganda door Voordrachten, Pers en Persoonlijk optreden tot het stichten of herinrichten van Boekerijen, Vak- en Kinderbibliotheken.
2. Gezamenlijk optreden tot het bekomen van gew. wijzigingen aan de wet.
3. Indienen van eventuëele klachten omtrent dienstaangelegenheden.
4. Vertegenwoordiging in officiëele organismen.
5. Bevorderen van het aansluiten der Boekerijen bij hun respectievelijke Verbonden.
6. Betrekkingen met soortgelijke inrichtingen in het Buitenland; vertegenwoordiging op Bibliotheek-Kongressen en Landdagen.
7. Actie op de Openbare Meening voor een breedere opvatting van ons Bibliotheekwezen, en meer geldelijke belangstelling voor onze Bibliotheken.

N. B.: Het Secretariaat is toegankelijk Maandags, Woensdags en Zaterdags van 10 tot 12 en van 14 tot 17 uur

Postcheckrekening: nr 241.02 **Telefoon: nr 216.74**

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. 5.—
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. fr. 7.—
LOD.LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. **Mijn Zusterke.** (2e druk) fr. 7.—
2. **Mijn Broerke.** fr. 7.—
3. **Mijn Professor.** fr. 7.—
4. **Mijn Vacantie.** fr. 7.—
5. **Mijn Makkers.** fr. 7.—

EVA TREU. — **Moeder.** Geschiedenis van een Bakvischje. fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.— ; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis : I. E. Psichari, G. Borsi, G. Papini.** fr. 7.50
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. 15.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Stille Uren bij primitieve Meesters.** Rijk geïllustreerde kunstuitgave. fr. 30.—

Al deze werken zijn te bekomen bij
A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Uitgaven van:

DE R. K. BOEK-CENTRALE

KEIZERSGRACHT, 62-64, AMSTERDAM

Voor Bibliotheek en Huisgezin

J. SCHEEPENS. Blijft thuis.
308 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. De Bruidschat der Wees.
334 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. In den Maalstroom.
342 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. Om 't Zwarte Goud.
292 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. De IJzeren Ridder.
204 blz. ing. fl. 0.60; geb. fl. 1,10

L. VEUILLOT. Daags na de Revolutie.
238 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

Alleen op de Wereld.
148 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

De laatste Koning der Longobarden.
160 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

Lazarus, de vriend van Jezus.
340 blz. ing. fl. 1,50; geb. fl. 2,00

Maria Stuart.
211 blz. ing. fl. 1,20; geb. fl. 1,70

Het Nichtje, dat een Man wilde hebben.
272 blz. ing. fl. 0,60; geb. fl. 1,10

R. H. BENSON. Loutering.
In luxe omslag fl. 4,25

Uit Benson's boeken spreekt een gezonde ongedwongen tendenz, die 's menschen hoogere bestemming nooit uit het oog verliest.

Door de keurige verzorging is dit boek, ook wat het uiterlijke betreft, in hooge mate aantrekkelijk. (De Tijd).

Idem. Trots Pijnbank en Schavot.
Ing. fl. 2,90; geb. fl. 3,75

Daar ligt een ontzettende tragiek over deze bladzijden, niet neerdrukkend en troosteloos, maar stil verheffend. Het « porro unum est necessarium » (één ding is slechts noodig) klinkt ons in de ooren en legt beslag op de gedachte als na een innige retraite.

Werken van Melati van Java

In eigen Huishouding. — Het Viooltje van St. Germain. — Eigen Schuld. — Michaël de Zanger. — Het Boschmeisje.
Per deel ing. fl. 1,75; geb. fl. 2,50

Wij vestigen gaarne de aandacht op deze nieuwe, goed verzorgde uitgaven. (Boekenschouw).

H. SIENKIEWICZ, *Quo Vadis?* Gecastigeerde editie.
Prachtuitgave ing. fl. 2,50; geb. fl. 3,50

TE BEKOMEN BIJ HET A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Reeks van 40 Postkaarten met Portretten

Jozef Arras	Guido Gezelle	Maurits Sabbe	Karel Van den Oever
M. E. Belpaire	Juul Grietens	Arie Sanden	Joost Van den Vondel
Rob. Hugh Benson	Gerard Walschap	H. Schaepman	Ernest Vander Hallen
Pater Callewaert	Jan Hammenecker	Gustaaf Seghers	Anton Vande Velde
Ernest Claes	Joh. Joergensen	Jozef Simons	Dirk Vansina
Hendrik Conscience	Wies Moens	August Snieders	Theod. Van Tichelen
Fr. Crols	Kard. Newman	J. Renier Snieders	René Vermandere
Joz. De Voght	Giovanni Papini	Stijn Streuvels	Edward Vermeulen
Louisa Duykers	Jul. Persyn	Hilarion Thans	Cyriel Verschaeve
Francis Finn	Albert Rodenbach	Aug. Van Cauwelaert	Al. Walgrave

Warm aanbevolen voor het versieren van Klas- en Bibliotheeklokalen.
Aan Bibliotheken, Colleges, Onderwijsgestichten en Studentenbonden worden deze Postkaarten geleverd tegen **20 frank** *het volledig stel.*

Centrale Boekhandel « Neerlandia »

(Dir. Mej. A. GERRITS)

Gerardstraat, 12 ANTWERPEN

Groote keuze voor

=:= BIBLIOTHEKEN =:=

DIRK VANSINA

NUMMER 1 ZESDE JAARGANG JANUARI 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

DIRK VANSINA

DOOR

ERNEST VANDER HALLEN

Het is een wonder iets: hoe dichter men bij iemand staat en hoe beter men iemand kent, hoe moeilijker het gaat iets over den persoon van z'n vriend te zeggen. De vriendschap analyseert elkaars wezen niet; haar ontgaat het eigene en het afwijkende van het algemeene type; ze voelt alleen wat bijeenbrengt en gemeenschappelijk is. — Zoo ik nu levens- en persoonsbizonderheden moest geven over m'n vriend Dirk Vansina, zou ik dat bezwaarlijk kunnen. Wat ik over hem weet als levensbizonderheden heb ik hem speciaal moeten vragen met het oog op deze bijdrage. Voor wie zich interesseert aan den persoon des dichters: Vansina werd geboren in Mei anno 1894 te Antwerpen. Hij deed handelsstudies in Sint Jan Berchmans en volgde aan de Akademie van Schoone Kunsten de lessen van I. Opsomer. Tot in '14. 't Werd oorlog: de twintigjarige enthousiaste student, de verfijnde estheet werd vrijwilliger bij 't leger, en stond vier jaar lang in de bloedgrachten achter den IJzer. Daar leerde hij Verschaeve kennen, en daar ontwaakte ook in hem het kunstenaarsidealisme dat in de Akadamie-kringen onder het vaag esthetisme en het vóóroorlogsch kunstsnobisme van die middens doodgenepen was. Dàt voor de lezers die belangstellen in wat des persoons is. Maar al wie Vansina's werk wil begrijpen moet ook de rest weten: na den oorlog is Vansina de estheet en idealist gaan arbeiden zooals nooit iemand die zich dichter noemt heeft gewerkt: hij bestuurt naast een atelier voor kunstborduurwerk een steenbakkerij, houdt de boeken, betaalt zijn werklui, vult vrachtbrieven in, kontroleert het werk en... schrijft drama's, essays en gedichten. De dagen ten minste dat hij

niet schildert: want ook die bedrijvigheid behoort tot Vansina's werkterrein. In deze voorwaarden, die een ander poëet inspireeren zou tot sentimenteele ontboezemingen over noodlot en inspiratie-doodenden dwangarbeid, — bedenk intusschen dat Dirk Vansina zoo goed als lichamelijk gebroken terug kwam uit den oorlog — in deze omstandigheden kon het niet anders of een kunstenaar met sterken positieven geest moest groeien tot een evenwichtigheid en een solied gedachtenleven, tot een levensernst en een gezonde « synthèse mentale » die wij allemaal « artistes, par là même déséquilibrés » hem benijden mogen. Onthoud dien trek van Vansina, veel uit zijn werk zal u daardoor duidelijk worden.

Maar genoeg over hem zelf: ik wou het hebben over het veelzijdig œuvre van dezen klassieke onder de jongeren.

Joris Eeckhout, die nog altijd min of meer spoorwijs gebleven is in zijn beschouwingen over de Vlaamsche « jongeren » schreef voor eenige jaren in « De Standaard» dat juist dezen die het meest de felle reaktie der oorlogsgebeurtenissen ondergingen, zich het meest afzijdig hielden van de naoorlogsche vernieuwing in de letteren : naast Jef Simons en De Pillecyn moest tevens Vansina als sprekend voorbeeld gelden van een zeker konservatisme en afzijdigheid van het Expressionisme bij de jeugd die na den oorlog aan het woord kwam. Mijn eerwaarde en veelbelezen redaktiekollega zal nu wel over zijn vergissing heen zijn. We zijn er immers roerend akkoord over dat « het expressionisme niet terug te » leiden (is) tot eenvoudig een vormomwenteling .... maar feitelijk de » uiting van een strijden (is) tusschen twee levensbeschouwingen, waarin » het gaat om de zege tusschen geest en stof, tusschen mensch en » natuur. Het is de noodkreet van een tijd die uit de materialistische » kunst zoekt los te geraken... » (J. E. Litteraire Aktualiteiten, blz. 39)

Zie, als het er om te doen was het werk van Dirk Vansina in twee woorden te omschrijven, kon ik het hierbij wel laten : hij is zoo modern naar den geest en tevens zoo evenwichtig (wat volgens J. E. het tegenovergestelde is van het hoofdkenmerk der expressionisten) dat hij inderdaad klassiek aandoet. Zijn werk is zoo modern dat het onmodern schijnt : het beste getuigenis van zijn modern-zijn.

Ter zake echter.

't Was op het front dat Vansina zijn eerste gedichten schreef: we hadden trouwens niet noodig de data onder elk vers te lezen van « Louteringsvuur » — die alle een oorlogsjaar dragen — om te weten onder welke omstandigheden de twintigjarige dichter deze emotie- en evolutieperiode doormaakte. De strijd van binnen en de kaos rondom hem rijpte zijn ziel op een ouderdom dat de meesten nog aarzelend staan vóór het leven en van een geestessynthese of levensopvatting nog geen spraak kan zijn. Dat is een van de vele aanrakingspunten die Vansina als dichter gemeen heeft met Rodenbach. Midden de gruwelen van den strijd die hij doormaakte te Caeskerke, Leysele en Eggewaertscappelle waar alles om hem heen één puinhoop werd, zedelijk, stoffelijk, — hij zelf

lichamelijk zelfs, — bouwde deze jonge man zijn levensidealisme op, zuiver, sterk en vol bewustzijn van toekomstig kunnen en gereedstaande energieën. In '18 na vier jaar frontleven mocht hij koen en bewustvol dichten: « O koene keizer dood, die 'k muitend wou bestrijden in nor-» sche wanhoop voor gevoel van hooger macht... nu sta 'k in stom » ontzag en ongerust begeeren, in schuwen eerbied voor uw levenszwaar » geheim. » En daarop volgt dan de slotsom van vier jaren puinen en miserie van elken aard, die de jonge man voor zich trok : « Ik ben ge-» gaan ter schrikbre doodenlanden, en voor hun strengen ernst erkende » ik waarde en prijs, en hoe het leven is een vrome beevaartreis tot fiere » zegepoort voor gaard van morgenlanden. » Zie, dat is een gedicht dat geen literatuur was: na een jongelingsleven met daarop een frontsleven zooals Vansina doormaakte is men over de literatuur heen, en wat men dan schrijft is een « credo » dat heel het leven bijblijft.

Trouwens, heeft men Vansina niet gedurigaan verweten dat zijn werk geen « literatuur » is ? Hebben niet gezaghebbende lui die het officieele peterschap uitoefenen over de kritiek, geschreven dat zijn « Deemstering der Zielen » tekort gaat aan vormelijkheid, bezadigheid, tooneelmatigheid, wat weet ik al ? Heeft een recensent niet betreurd dat Vansina, de begaafde en beschaafde jonge dichter, een éénige gelegenheid had verwaarloosd, in zijn tooneelwerk een « gekultiveerde » omgangstaal te scheppen die van op het tooneel het publiek moest beinvloeden ? Alsof het niet juist die burgerlijke « beschaving », die oppervlakkige schijnkultuur, die halfslachtigheid en zelfgenoegzaamheid was waartegen Vansina in z'n « Deemstering der Zielen » met al de vinnigheid en het enthousiasme van z'n jeugd ten strijde trok. Want die burgerlijke halfslachtigheid vindt in zichzelf den dood: de strijd en het rusteloos zoeken voert over alle hoogten en diepten, over alle ellenden en dwalingen naar God; laat ook de tragedie der zinnen en de tragedie der ideeën zoover ons meeslepen dat menschelijk gesproken de kaos hopeloos werd. Uit dit moderne leven « een ordeloos geworden leven, aan alle kanten overstroomd door een oneindigheid, door het eeuwige raadsel » klaart het geleidelijk weervinden van de geestelijke levenswaarden langs de donkerste en wildste wegen die ten slotte toch altijd weer terugleiden tot God. In dit werk vat de dichter het leven aan in zijn diepste verborgenste essentie: er zijn obscure, verschrikkelijke, haast demonische krachten die afwijkingen veroorzaken, gansch afzonderlijke typen scheppen, menschen in geheel andere levensvoorwaarden stellen, de verhoudingen van den mensch tot het bovenzinnelijke totaal wijzigen. Maar boven alles leeft de adem Gods en lijnt het gebaar zijner handen den soms zoo kronkeligen weg, naar de hoogten der waarheid. Hopeloos lijkt zijn beeld van dit « moderne » leven. Maar ééns is alle strijd ten eind gestreden: boven de kaos straalt eens het licht dat opvlamt uit Gods woord; de rustelooze eerlijke zoeker zal zijn weg vinden naar God.

Ik ken geen enkel boek dat zoo verrassend reëel, zoo kordaat en

gedurfd, ik zou bijna durven zeggen zoo bruut-waarachtig de geestelijke afwijkingen en de dolagies der na-oorlogsche jeugd weergeeft in zijn strijd en zijn zoeken naar de eeuwige waarheid. Het is wild en gruwelijk soms in zijn realiteit; inderdaad. Noodzakelijk echter leidt de ideeëntragedie tot zedelijke en godsdienstige konflikten : het leven is nu eenmaal zóó. Wie bang is voor 't leven blijve thuis, liever dan gevaarlijke bergen te bestijgen en af te dalen in de donkerte van ravijnen waar voetvaste en effen paden ontbreken. Wie niet op zulke wijze kontakt nam met het leven zal wijzen op litteraire tekortkomingen, rhetoriek, phraseologie, afwijkingen van beschavingselementen. In dit werk voelt echter deze jeugd zichzelf terug in hare eerste aanrakingen met het leven. Nooit heb ik begrepen hoe deze grootsche tragedie in Vlaanderen vrijwel doodgezwegen bleef, terwijl het nochtans als tooneelwerk beslist een sterke innerlijke hernieuwing beteekende, een paar jaren vóór er aan de nationale moderniseering van ons Vlaamsch tooneelwezen de hand werd geslagen.

Vansina, bij wien sommigen zeer bepaald invloeden van Verschaeve meenden te ontdekken — hij had inderdaad wel 'n mindere gelukkige leiding kunnen treffen, — Vansina schreef ook een uitgebreide studie over de figuur van den dichter en essayist Verschaeve; hij beschouwt diens œuvre vanuit den hoek van Verschaeve's persoonlijkheid, als mensch, Vlaming en dichter, den priester Gods die ongemeten liefde draagt in zich, die kracht uitstraalt en uit wiens wezen een intens leven stroomt. Vansina heeft overigens een zijde van Verschaeve's figuur blootgelegd die voor zoover ik weet door niemand noch erkend, noch aangeroerd werd: den mystieker Verschaeve, die het menschelijk-schoone en de hoogste uitingen van het menschelijk genie verwerkt en herleidt tot God. Verschaeve heeft niets van Gods heerlijke schepping ontkend, doch alles teruggeleid tot de hoogere orde waarin het geschapen werd vóór den zondeval. Het zijn slechts enkelen die zoo onbevangen en rein komen te staan voor de schepping en voor God : de heiligen en sommige kunstenaars. Hun inzicht is overigens de waarste en de volmaaktste : de meest menschelijke en tevens deze van den vergeestelijkten mensch.

Het komt me voor dat dit essay — 't werkje verscheen in de reeks « Hoogeschooluitbreiding » — het beste is wat de Vlaamsche kritiek bracht over Verschaeve's persoonlijkheid, al bleef het, misschien uit den aard der uitgave, in sommige kringen vrijwel onbekend.

De veel besproken, ook wel eens verkeerd beoordeelde gedichtenbundel « Het Boek der Liefde » ligt gansch in de lijn van het grootschopgevatte en breed-uitgebouwde dat we telkens in Vansina's werk weervinden. Een breede bespreking van dit boek is hier minder op z'n plaats: in een voorgaande nummer van dit tijdschrift werd op de uitzonderlijke beteekenis van dezen bundel reeds gewezen door een meer gezaghebbende stem dan de mijne. Laat me alleen erop wijzen dat dit bij m'n weten de eerste maal is dat het thema der echtelijke liefde — een

subjektief thema bij uitnemendheid — zoo breed en grootsch, onhartstochtelijk en zuiver uitgewerkt werd. Tot de liefde is de dichter gevlucht; ze kent immers noch leven noch dood: ze heeft den man tot de vrouw geleid en den wonderen band tusschen hen beiden gesteld zoodat als 't ware beiden elkaar aanvullen en de éénwording ondergaan door het elkaar wedervinden in het door hen nieuw geschapen leven. Er is iets passioneels in dit toch onhartstochtelijk boek; het algemeen menschelijke leeft in dezen individualistischen gedichtencyclus; hij is tevens spontaan en sterk beredeneerd; cerebraal en lyrisch tegelijk in hooge mate. Hij lijkt in één geut en ongezocht geschreven en toch blijkt meer dan eens het dichtersgenot in het beeld en den vorm. Alvast reikt het boek ver uit boven het gewone banale van dergelijke poëzie: minder reëele beelden, gezochtheid, slordigheid en onbeholpen vorm die we weleens ontmoeten binnen deze bladzijden, worden den dichter van een dergelijk werk gaarne vergeven. Overigens lijken me die gedichten de beste welke buiten het eigenlijk verband van het hoofdthema staan, b. v. : « De Dood die danst. » (bl. 11); « Jesuken schudt... » (bl. 48); « God, aanschouw » (bl. 17).

Het werk echter dat. samen met z'n tooneelspelen, voorgoed met Vansina's naam zal verbonden blijven, is de pas verschenen studie over « Dostoïevsky ». Deze geniale Russische romanschrijver heeft al dikwijls als dankbaar slachtoffer moeten dienen voor talrijke biografen, essayisten, kritici en andere perslui; met het oog op de enorme beteekenis van Dostoïevsky als romancier en socioloog kon het wel bevreemding verwekken dat tot nogtoe geen uitgebreide en diepgaande studie in het Nederlandsch verscheen over dezen auteur en zijn omvangrijk œuvre — het kompilatiewerk van Dr. De Gruyter niet te na gesproken. Vansina heeft hier het juiste, overigens het eenig rechte, standpunt ingenomen : hij schrijft als kunstenaar over een kunstenaar, en scheidt in dit verband nimmer den mensch, den socioloog, den denker en wijsgeer, van den artist. Vansina's werk is aldus gegroeid tot een levensroman, zonder sporen van zwaarwichtigheid en de noodzakelijk voorafgegane stevige dokumentatie. Het is eer een litterair dan een wetenschappelijk werk. Mij is de figuur van Dostoïevsky eerst recht duidelijk geworden na lezing van Vansina's werk.

Als ik de hierboven geschreven regelen herlees, voel ik hoe weinig deze de weergave zijn van den geest en de physionomie van Vansina's werk. Er is altijd dat grootsche, diepgaande, evenwichtige, stevige en toch niet cerebrale; dat Rodenbachiaansch enthousiasme en die Verschaeviaansche evenwichtigheid: daarvoor moet ge zijn werken lezen. Met mijn menigvuldige en toch niet altijd zeer prettige ervaringen omtrent verkoopwaarde van boeken en het standpunt van het publiek tegenover menig litterair werk, heb ik toch verbaasd gestaan te vernemen dat sommige boeken van Vansina zoo goed als links gelaten blijven. Wie schreef daar ook weer dat niemand zichzelf gaarne terugvindt in een kunstwerk ? We weten waarachtig niet hoe rijk we zijn in Vlaande-

ren, en allerminst zijn we ons ervan bewust wat een figuur als dat van Vansina beteekent voor Vlaanderen en zijn kultuur, zijn zedelijk en geestelijk leven en zijn kunst.

Maar één ding weet ik : daar maalt Vansina niet om. En dat het ééns anders zal zijn, dat weet ik zoo zeker als ik dit schrijf. Dien dag zal Vlaanderen fier zijn over den pelgrim Dirk Vansina.

Bibliografie

1920. DE KROON VAN DOORNEN. — Overdruk uit « Dietsche Warande en Belfort ».
1920. LOUTERINGSVUUR. — Antwerpen, Buschmann.
1922-1924. DE DEEMSTERING DER ZIELEN : 1. DE DOOD DER CHIMERA'S : 2. LENORE. 3. DE DAAD. 4. DE EEUWIGE VERLOSSING. — Antwerpen, Vlaamsche Land, (thans Antwerpen, N. V. Leeslust).
1922. CYRIEL VERSCHAEVE. — Antwerpen, Verhandelingen K. V. Hoogeschooluitbreiding, nr 205. Oktober.
1927. DOSTOÏEVSKY. — Antwerpen, N. V. Leeslust.
1927. HET BOEK DER LIEFDE. — Antwerpen, N. V. Leeslust.
BIJDRAGEN in verzen of proza in : Belgische Standaard, Ons Vaderland, Vlaamsche Arbeid, Dietsche Warande en Belfort, Onze Helden (Oorlogsgedenkboek), Het Vlaamsche Land, Boekengids, Omhoog, Vrouwenleven, Pogen, Hooger Leven, Averbode's Weekblad, De Straal, Jong Dietschland.
Bijdragen over D. Vansina in : Aug. Van Cauwelaert : « De Vlaamsche Jongeren van gisteren en heden » en Pissens en Festraets : « Taalgroei ».

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

De *Nobelprijs voor letterkunde* over 1926 werd toegekend aan de Italiaansche schrijfster **Grazia Deledda.** Ze werd geboren in 1873 te Nuoro in Sardinië. Haar romans zijn meestal heftig en wild en weleens onvoeglijk door scherpe en passioneele toestanden. Tot nogtoe werd geen enkel werk van haar in het Nederlandsch overgezet.

Terwijl het Brusselsch litterair tijdschrift « **De Tijdspiegel** » na een tamelijk kortstondig en onopgemerkt leven pas gevallen is, verscheen vóór enkele dagen het eerste nr van een nieuw tijdschrift, hoofdzakelijk gewijd aan kunst en literatuur : « **Opbouwen** ». Het groepeert hoofdzakelijk de jongeren in Vlaanderen, en gaat van het standpunt uit dat er een volstrekt verband bestaat tusschen het leven en de kunst. Geen enkele ernstige geestesaangelegenheid zal het tijdschrift onverlet laten, terwijl het zich op elk terrein op zuiver katholiek standpunt stelt. De namen der medewerkers geven overigens duidelijk genoeg de richting aan. Onder hen lezen we de namen van H. Hoste, Viktor Servranckx, Karel Albert, Marnix Gysen, Anton van de Velde, Stan Leurs, Pater van Winkel, enz. « Opbouwen » wordt uitgegeven door « Cultura », Noordzandstraat, 73, Brugge.

De uitgeversmaatschappij « De Sikkel » heeft een volledige kritische uitgave aangevat van het werk van **Michiel De Swaen** — volledig althans voor zoover dit ons bekend is. Deze arbeid werd toevertrouwd aan drie geleerden welke zich gespecialiseerd hebben in de studie van dezen auteur : Dr. Viktor Celen; Prof. Maurits Sabbe en Dr. Kamiel Huysmans. Het werk zal vijf deelen omvatten, waarvan het eerste over een paar maand zal verschijnen, en verder om de drie maanden een deel.

In November ll. vierde Holland de 350ste verjaring der geboorte van **Jacob CATS.** Cats werd geboren in 1577 te Brouwershaven en overleed den 12 September 1660. Lang na zijn overlijden bleef de dichter, ondanks zijn litteraire minderwaardigheid — hij was

eer een volksrijmer dan een dichter — en de bedenkelijkheid zijner moraal, de meest gelezen en genoten poëet in de volkskringen. Oude menschen citeeren zelfs nog gaarne rijmpjes en zedelesjes van hem.

TOLSTOI de Russische auteur, wijsgeer, denker, leeraar en socioloog wordt in den loop van dit jaar door heel Rusland gehuldigd ter gelegenheid van zijn honderste geboorteherdenking. Door de Russische regeering wordt te dezer gelegenheid een nieuwe kompleete editie zijner verzamelde werken voorbereid.

De litteraire wereld maakt plannen om **Prof. Karel VAN DE WOESTIJNE** te huldigen in Maart a. s., ter gelegenheid van zijn vijftigsten verjaardag.

René DE CLERCQ, de begaafde West-Vlaamsche dichter en banneling, is eveneens op 14 November ll. zijn vijftigste jaar ingegaan. Jammer genoeg ging dit feit zoo goed als onopgemerkt voorbij; we aarzelen nochtans niet René De Clercq een der markantste volksdichters, in den werkelijken zin van dit woord, te heeten. Er is geen mensch in heel Vlaanderen die bij het werk niet een zijner liederen in den mond of in het hart draagt. Een schuldige vergetelheid vanwege Vlaenderen !

INLICHTINGSPOST

3664 G. H. J. C., te L. — **Mademoiselle Cerisette** van **Paul Kenis :** een boek met beslist amoraal karakter : lichtzinnig en sensueel, (III). — **Arme Menschen** van **Reimond Sijns** is bewust realistisch (III). — **Het Huis der Smart** van **Fr. Smits,** omwille van de zeer gedurfde laatste novelle ernstig voorbehouden (II).

3655 E. H. J. P., te H. — Over **Fritz Francken's.** « **De Planeet der Onsterfelijken** », schreef Boekengids destijds (Jaarg. I, 1923, V-VI, nr. 374) : schrijver staat losjes tegenover de moraal in de kunst. Dat zullen katholieke lezers bejammeren Niet voor elkendeen (IV*-III).

3666 F. V. d. S., te E. — De romans van **Jacob van Lennep** (1802-1868), zijn zoo goed als vergeten als volkslektuur. Hij behoorde tot de meer realistische romantiekers die vooral zich toelegden op historische romans. Destijds vielen zijn boeken zeer in den smaak om de levendigheiden geestigheid van z'n stijl. De eenige werken van hem die thans nog wat lezers vinden zijn « **De Pleegzoon** », « **De Roos van Dekama** », « **Ferdinand Huyck** » en « **Nederlandsche Legenden** ». Moreel zijn de werken van Van Lennep gewoonlijk in den haak, doch in sommige uitlatingen toont hij zich naar de mode van dezen tijd, een overtuigd rationalist, terwijl hij ook 'n enkele maal niet nalaten zal een ironisch woordje te lossen over godsdienst. Daarom te rangschikken onder *III. Voorbehouden Lectuur.* Zeer goed zijn de « Keurbladzijden », uitg. De Standaard, besproken in « Boekengids » I^e^ Jaargang, recensie n^r^ 247.

ABRAHAM HANS

Een merkwaardig verschijnsel uit den vóóroorlogschen tijd is deze « schrijver », die dezen titel ook in letterlijken zin opvat. Ik ken geen figuur in onze Vlaamsche letterkunde — 't woord is eigenlijk niet heelemaal gepast, in verband met dezen auteur — die kwantitatief gesproken met Hans kan vergeleken worden als romancier. Hans fabrikeert zijn boeken ergens in een achterkotje der literatuur, waar het bepaald schemerig en duf en bovendien erg stoffig en onfrisch moet zijn. De Fransche letterkunde heeft in de tweede helft van de vorige eeuw een reeks schrijvers van vierden rang gekend, wier lezerskring nooit verder reikte dan de abonnés van de burgerlijke nieuwskranten, die zoo zoetjesaan verslingerd geraakten op den voozen en sensationeelen feuilletonkost welke hun gebroken armen- en beenenlektuur elken dag sloot. Bij deze auteurs die thans nog in Vlaanderen in de meeste, ook de zoogenaamde intellectueele kranten dienst doen, is Hans ter school gegaan. Van hen heeft hij al de hoedanigheden geërfd : drakerigheid, sensatiejacht, geestelijke onbenulligheid, zinnelijkheid en passioneele prikkels die dan seffens daarop weggesust worden met een burgerlijk konventionneel zedepreekje in afkeurenden zin.

Om gelezen te worden, met andere woorden om koopbare produkten voort te brengen, is het receptje alles bijeen nog zoo kwaad niet. Hans leeft trouwens in de gunstigste atmosfeer die voor dergelijke produktie denkbaar is, nl. een redaktiebureau, waar telefoon, post, reporters en drukproeven u den ganschen dag in een bad dompelen van faits-divers en sensatie.

Maar ook dat is geen verontschuldiging. Ik geloof dat het Victor Hugo was die het woord schreef : « restez plutot maçon si c'est votre métier ».

En beslist : dit laatste ware voor Hans en voor Vlaanderen en zijn literatuur misschien nog het best geweest. Afgezien natuurlijk van zijn journalistiek werk waarover we ons hier niet uit te spreken hebben.

Abraham Hans werd geboren te Ste Maria-Hoorebeke, den 22sten Februari 1882 uit protestantsche ouders. Evenals zijn broers zette hij zich vlug aan 't schrijven onder de impulsie van zijn vader, een geboren verteller en overigens een zeer knap kinderschrijver, die menig vertelselboek op zijn aktief had. Zoo was Hans junior reeds opgenomen in den kring der litteratoren vóór hij er eigenlijk zelf van bewust was. Hans heeft trouwens de vaderlijke traditie voortgezet : zijn spruiten zet hij te rechter ure aan 't werk als assistenten bij het schrijven van zijn menigvuldige kinderwerkjes. Zijn « Romans voor Volwassenen » schrijft hij in trein, autobus, tram, al naar gelang hij ergens een uur tijd kan vinden. Deze ongewone werkkracht is trouwens het beste dat we bij hem waardeeren kunnen.

Een overzicht geven van Hans' totale boekenproduktie is hier eenvoudig niet doenlijk : ik heb me wel eens laten wijsmaken dat de goede man zich zelf het juiste aantal en de titels zijner werken niet meer herinnert, — wat me intusschen niet zoo erg verwonderen zou. Daar Hans tot ons grooter gemak op het gelukkig idee gekomen is zijn werken grootendeels in verschillende reeksen in te deelen, en ook hun graad van zedelijkheid volgens dit half dozijn kategorieën verschilt, houden we ons misschien ook best aan die indeeling. 't Gaat er hier trouwens minder om, een litteraire appreciatie te geven — we zegden reeds dat het begrip literatuur met Hans' werk bitter weinig te maken heeft — dan wel het standpunt toe te lichten dat we op zedelijk terrein in te nemen hebben tegenover zijn boeken.

In zijn vóóroorlogsche periode bepaalde Hans zich hoofdzakelijk bij het schrijven van kinderboeken, enkele biografieën van schrijvers en vooraanstaande figuren, en verder eenige historische romans naar werken van Conscience.

Overigens is het moeilijk de data van zijn werken na te gaan, omdat jaartal van uitgave steeds ontbreken op zijn boeken. Zelfs wordt het een bezwaarlijke taak te onderzoeken welke kinderboeken uit deze vóóroorlogsche produktie van de hand van Hans senior of junior zijn; in de later verschenen werken, welke van A. Hans en van zijn kinderen zijn.

Er is geen sprookje van Andersen, Grimm of Perrault; er is geen volkslegende of epos; geen figuur uit de wereldliteratuur vanaf Thijl tot Reynaert de Vos, die niet behandeld werden en tot een boek groeide van idem zooveel bladzijden. In die periode was Hans genoeg bekend met de vraag van de markt en de eischen der koopers van dit soort boeken — onderwijzers, schoolbestuurders en katholieke bibliothecarissen — om wel te zorgen dat zijn werken binnen de grenzen bleven : zelfs het brave zedelesje, dikwijls zelfs met een godsdienstig tendenzje gesierd, ontbrak niet. Hans schreef trouwens in een tijd toen geen enkel fatsoenlijk letterkundige er aan zou durven denken hebben een kinderboek te schrijven. Wie kinderboeken te koopen had hing dus vrijwel van hem af. Aan die omstandigheid dankt Hans ook het feit van zijn spoedige populariteit. Hans schreef, zijn uitgever verdiende mooi geld, de naieve vooroorlogsche kritiek — we moeten glimlachen als we sommige recensies van zijn drakerige prullen lezen in zoogenaamde « ernstige tijdschriften » — de kritiek applaudisseerde, en Jan Publiek kocht.

De oorlog kwam; Hans werd soldaat, schreef dreunende oorlogsboeken die daverden van patriotisme en druipten van sentimentalisme, — en als de oorlog achter den rug was bleek het dat hij, verre van uitgepraat te zijn, maar pas den « stiel » geleerd had. Hij had

al eenige reeksen achter den rug, en vatte er nog eenige bij aan: behalve de mengelwerken die eenige bladen regelmatig van hem drukten, vond hij nog den moed gedurig nieuwe deelen te laten verschijnen in de series « Werkjes voor Jongens en Meisjes; » « Kinderbibliotheek »; « Verhalen voor Kinderen »; « Goedkoope nieuwe Romanbibliotheek voor Volwassenen »; « Volksromans »; « Antwerpsche Verhalen » enz. In de « Kinderbibliotheek » verschijnt van hem om de 14 dagen een boekje, groot 32 blz., terwijl in de reeks « Volksromans » met een verbluffende snelheid de lijvige boekdeelen — ieder werk bedraagt verschillende honderden bladzijden — elkaar opvolgen.

Hans houdt er trouwens een meer gebruikte « methode » op na om zijn boeken aan den man — en vooral aan de vrouw — te brengen : zijn « Volksromans » verschijnen in wekelijksche edities, die elk één vel beslaan, en tegen een bepaalden prijs afgeleverd worden. We hebben van een dier edities een vlugge prijsberekening gemaakt : op krantenpapier, met onleesbaren druk, en penteekeningen die geen eerste-kommuniekant ter wereld op z'n aktief zou wenschen, kwam dit boek te staan op... plus minus honderd frank! mitsgaders nog — val niet omver, lezer — een ...schouwkleed als premie! Niet voor niet heet die reeks « goedkoop ». Mundus vult decipi.

Al de negatieve kwaliteiten, noodzakelijk aan een dergerlijke produktie verbonden, vereenigt Hans in den overtreffenden graad, in zijn werk. Waar zijn fantasie te kort schiet behelpt hij zich met gebruikte thema's of herhaalt eenvoudig zijn vroegere werken; hij rekt zijn romans als gummi, doet personen opkomen en verdwijnen als in een marionettentheater, goochelt met geheimen, verborgen schatten, zinneloozen, moordenaars, brandstichters, tooveraars en heksen, overspeligen, kortom al wat sensatie wekt en den geest prikkelt. Zijn taal en stijl zijn daarbij van een verbluffende slordigheid, terwijl hij om het nalezen van drukproeven geen iota geeft — waar zou de goede man ook in 's hemels naam den tijd halen? Van gansch zijn naoorlogsche produktie kunnen we de meeste kinderboekjes slechts prullen heeten — het beste is maar amper goed genoeg voor het kind — en zijn « Volksromans » enorme draken die daarbij op zedelijk gebied aan de allereerste vereischten van moraliteit te kort komen.

We geven hierbij de lijst zijner werken voor zoover ze ons bekend zijn, met uitzondering van de « Kinderbibliotheek » die deze lijst onnoodig rekken zou, en waarvan overigens een aantal besproken werden in « Boekengids ». Het volsta te weten dat ze zedelijk vrijwel in den haak zijn en dus *bruikbaar*, wat nog iets anders is dan *aan te raden*. Wanneer we over een groot deel zijner « Volksromans » niet alle gewenschte inlichtingen bezitten, dan is dit eenvoudig te wijten aan het feit dat de auteur — die tevens zijn eigen werk uitgeeft : (« Huis Guido Gezelle » te Contich) — weigerde in te gaan op herhaalde bestellingen zijner boeken van onzentwege. De verklaring dezer weigering laten we gaarne over aan onze lezers....

3667 *Aan den IJzer.* Een oorlogsvertelling met een liefdesgeschiedenis. Bruikbaar. — VI, 83 : 89

3668 *Albert Rodenbach.* — VIA, 92.8

3669 *Als het Torenhaantje zuidwaarts wijst. Aan den Rand van den Afgrond.* — VIB, 83

3670 *Andries en Bruin.* — VIC, 83

3671 *Antwerpsche Verhalen.* — VIA, 83

3672 *De Bedelaar en andere Verhalen.* — VIC, 83

3673 *De blijde Jeugd e. a. Verhalen.* — VIC, 83

3674 *Den Blinddoek afgerukt.* Een geschiedenis die erg naar een zekeren roman van Conscience ruikt. — VI, 83

3675 *Boerenkinderen.* Een spannende vrijagie waarin deugd en trouwe liefde de macht van 't geld overwinnen. — V, 83

3676 *De Boer van 't Lindenhof.* Tendenzwerk tegen de drankplaag. De moraal ligt er vingerdik op. — V, 83.3 : 178

Boete. Een slordig geschreven volksboek. — V, 83 **3677**

De Brand. — VIC, 83 **3678**

Een Bundel Vertellingen. — VIB, 83 **3679**

Cassel, Nikolaas Zannekin. — V, 83.9 **3680**

Conscience. — VIA, 92.8 **3681**

De Dochter van den Molenaar. — III ?, 83 **3682**

De Dochter van den Veroordeelde. Ongare histories, zelfmoord en andere weinig verkwikkelijke toestanden. — III, 83. **3683**

De Dood in Vlaanderen. Met Vlaamsche tendenz, ontsierd door allerlei zedelijk-ontaarden, aanslagen op de zeden e. d. — III°, 83.3. **3684**

Door West-Vlaanderen. — V, 83 : 91 **3685**

De Duivelstoren. — VIB, 83 **3686**

De eerste Broek. — VIC, 83 **3687**

Egmont en Hoorn. — VIA, 83.9 **3688**

Filips Van Artevelde. — V, 83.9 **3689**

3690 *Frans Anneessens.* — VIA, 83.9
3691 *De Franschen te Antwerpen.* — VIA, 83.9
3692 *Het Gebed van een Moeder.* — III ?, 83
3693 *Het Geheim van den Rechter.* Een slecht boek : verleiding en overspel — II, 83
3694 *George Stephensen.* — VIA, 83
3695 *Het Geheim van den Toren.* — III ?, 83
3696 *Het Geheim van het Woud.* Een waanzinnige historie met een boel ongare toestanden. Onbruikbaar. — III, 83
3697 *Het geheimzinnig Kasteel.* — III, 83
3698 *Het Graf aan de Zee.* Een vulgair boek met geschiedenissen van ontrouw, dronkenschap, huichelarij, ontaarding en dies meer. — III, 83
3699 *Groeninghe.* Nogal ruw geschreven met typen die sterk overdreven zijn, doch alles bijeen misschien 't beste boek van Hans — V, 83.9
3700 *Guido Gezelle.* — V, 92.8
3701 *De Heks van Nieuwpoort.* Een brutaal boek met een geschiedkundig tintje. Ongeschikt. — III, 83
3702 *Helden zonder Zwaard.* Onmogelijk drakerig, doch zedelijk onschuldig. — IV, 83
3703 *Hoe Zwartje Witje werd.* — VIC, 83
3704 *Een Huwelijk in de Gevangenis.* — III, 83
3705 *In den Strijd,* 2 dln. — V, 83.9
3706 *In hoogeren Stand.* Met goede strekking, maar ruwe toestanden. — III-IV, 83
3707 *De Italiaansche Vuurwerkmaker.* — V, 83.9
3708 *James Watt.* — VIA, 83.9
3709 *Jan Van Speyk, de Held van 1830.* — VIA, 83,9
3710 *De jonge Held van Haarlem.* — VIB, 83
3711 *De Jongen van Saaftinge.* — VIA-J, 83
3712 *De Jonkvrouw van den Eikenhof.* — III ?, 83
3713 *Kerlingaland.* — V, 9 : 39
3714 *De kleine Schoorsteenvager.* — VIC, 83
3715 *De Koordedanser.* — VIC, 83
3716 *Het Kruis aan de Beek.* Een leelijk en slecht boek. Een jaloersche broer vermoordt den verloofde zijner zuster : een zinnelooze wordt van den aanslag verdacht; een 2e kandidaat wordt eveneens bijna verdacht. — I, 83
3717 *De Lange Wapper.* — VIB, 83
3718 *Langs diepe Wegen.* — IV 83.3: 178
3719 *Laura van den Vuurtoren.* — III ?, 83
3720 *Lea van den Molen.* — II, 83
3721 *De Legende van den O. L. Vrouwentoren.* — VIA, 83.9
3722 *Leopold II.* — VIA, 83.9
3723 *Lydia.* — V, 83
3724 *Het Maagdeke van Messen.* — V, 89
3725 *Maarten van Rossum voor Antwerpen 1542.* — V, 83.9
3726 *De Mannen van het Woud.* — V, 83
3727 *Martha's Liefde.* — III ?, 83
3728 *Meester Hubert Goffin.* — V-VI, 83
3729 *De Meester en zijn Vrouwtje.* — III ?, 83
3730 *Het Meisje.* — VIA-B, 83
3731 *Merkwaardig Leven van Franciscus Heldewys, Pastoor van Lapscheure.* — V, 83.9
3732 *Naar het Verbeteringsgesticht.* — V, 83
3733 *Nardje.* — VIC, 83
3734 *Het Onweder.* — VIA-B, 83
3735 *Het Oogstfeest.* — VIC, 83
3736 *Oorlogsverhalen.* — V, 83
3737 *Oorsprong en Opkomst van Antwerpen.* — VI-B, 83.9
3738 *Op de Kermis e. a. Verhalen.* — VIC, 83
3739 *Op en bij onzen hoogen Toren.* — VIB, 83
3740 *Op Reis door België,* 3 dln. — V, 91
3741 *Opsluitertjesdag e. a. Verhalen.* — VIB, 83
3742 *Pastoor Hugo Verriest.* — VIA, 83.9
3743 *Een plezierige Dag.* — VIC, 83
3744 *De Rattenvanger van Hamelen.* — VIB, 83
3745 *Roeselaere in den Oorlog.* — V, 83.9
3746 *De roode Hand,* 2 dln. — III ?, 83
3747 *De Schat in het Bosch.* — III ?, 83
3748 *De Schelde vrij.* — V, 91 : 83.9
3749 *Schildersverhalen.* — VIA, 83
3750 *De schoone Beenhouwersdochter.* Een smakelooze draak met onmogelijke toestanden. — III, 83
3751 *De Slavinnen van Vlaanderen.* — III ?, 83
3752 *De Smokkelaar.* — V-VIA-J, 83
3753 *Het Spook van den Wulpen Hof.* Overspel, ontucht en allerlei ongare histories — III, 83
3754 *Het Spook van den Wulpen Hof.* — III ?, 83
3755 *Stadsleven of overwinnnende Liefde.* Jonge beschaafde schurken die een aantal vrouwen verleiden : 't spel eindigt met zelfmoord. Een brutaal boek. — III-II, 83
3756 *Het Standbeeld van Alva; de Fransche Furie.* — VI, 83.9
3756 *Thomas Alva Edison.* — VIA 83.9
3757 *Tieneke van Hove.* Een banaal volksboek. — V, 83
3758 *Twee Schippers e. a. Verhalen.* — VIC, 83
3759 *Uit Grootvaders Tijd.* — VIB, 83
3760 *Uit het Schipperskwartier.* — VIB, 83
3761 *Uit vroeger Dagen.* — VIB, 83
3762 *Van de Dieren e. a. Verhalen.* — VIA-B, 83
3763 *Van drie Jongens e. a. Verhalen.* — VA-B, 83
3764 *De Verborgen Schat.* — III ?, 83
3765 *De Verstooteling.* — IV, 83
3766 *Een verwoest Leven* — III, 83

3767 *Een Vlaamsche Jongen in Oorlogstijd.* — VIA°, 83 : 89
3768 *De Vlaamsche Boschkerel.* — III°, 83
3769 *De Vondeling.* — VIB, 83
3770 *Voor de Vrijheid.* — V, 83.9
3771 *Vroolijke Frans.* — VIA°. 83
3772 *De Vrouw van den Zeekapitein.* VIA, 83
Wat Liefde en Zachtheid vermogen e. a. Verhalen. — VIC, 83 3773
Weer 't huis. — VIB, 83 3774
Het Weesje. — VIB, 83 3775
Willem Tell. — V, 83.9 3776
De witte Hoeve. — II, 83 3777
Zomerland. — VIA, 83 3778

1. Wijsbegeerte en Zedenleer

3779 Withof, Adèle **1 : 29**

ZONNEKINDEREN. — *A'dam, Van Kampen (20 × 14) 112 blz.* *fl. 1,40*

II — Twaalf essays over het leven op een grondslag van idealistisch pantheisme en Diesseitszedeleer. Dus niet de levensbeschouwing met drieën: God—ik—menschdom, maar die der zelf verwezenlijking, in harmonie met de aardsche omwereld, en met een vaag, doch heelemaal invloedledig besef van het Eéne, daarachter. — Op sommige oogenblikken is het nogal erg, b. v. waar de godsdiensten beleefd gegroet worden als zinnebeelden, of de heiligen afgewezen als hebbende zoogezegd met de menschelijke natuur gebroken, en over 't algemeen waar de evolutionniste en autonomiste orakelt. — Voedsel van zulk een wijsbegeerte der bewustwording zijn natuurlijk de persoonlijke intuïties van schoon en goed, bizonder die uit kinder- en jeugdtijd. Dat is wel wat broos, zeker in eenige der hier aangehaalde, tamelijk schoolsche, ervaringen, doch daar ligt ten slotte toch het geheim der kunstenaars- en idealistenziel. En dat is iets kostbaars. Ook dient erkend dat, binnen de grenzen van deze monistische leer, die meer kracht dan mildheid ademt (A. Withof schreef ook: Het milde Leven), hier overtuigd gestreefd wordt naar een hooger levensplan. Verzorgde stijl.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

2. — Godsdienst

3780 De Wilde, Pater Dominicaan **23 : 24**

◆ MARIA, MIDDELARES VAN ALLE GENADEN. — *Antwerpen, Geloofsverdediging (Godsdienstige en Sociale Trakten, Nr 6-7), 1927. (17 × 12), 44 bl.* *2 fr.*

V — Weer een zeer interessante brochuur van die kranige Antwerpsche Geloofsverdediging die met haar godsdienstige en sociale trakten reeds zooveel goeds aan Vlaanderen heeft geschonken. Het middelaarschap van O. L. Vrouw, door Kard. Mercier z. g. zoo warm verdedigd, vond een gereeden ingang in het gemoed van ons Vlaamsche volk. P. De Wilde geeft in deze studie — na eenige noodzakelijke gekende leerpunten over Marialogie — een omschrijving en verduidelijking der thesis en voert de bewijzen aan (H. Schrift, Traditie, Liturgie, Rede) ter verdediging zijner thesis. Het was, indien ik het goed voorheb, P. Vermeersch S. J. die in zijn artikel over Kard. Mercier, bij dezes overlijden, liet doorschemeren dat het voorhouden tot geloofspunt van dezen Mariaeeretitel nog wel wat uitblijven kan. Tot een *juiste* verklaring van dit nog-omstreden-vraagstuk kunnen werkjes als dit niets dan goed doen. Moge de studie — con amore geschreven — van P. De Wilde, over de zoetste der vrouwen en de beste der moeders, veel belangstelling wekken.

M. VAN HOECK, PR.

3781 **Gervasius, P., O. M. Cap.** **24**

◆ MARIA IN DE OPVOEDING — *Tilburg, R. K. Jongensweesbuis (Opvoedkundige Brochurenreeks, nr. 34) 1927. (20 × 14) 70 blz.* *fl. 0.90*

IV — Opvoeden, in Christus'zin, is al de beste vermogens en de heiligste strevingen der ziel tot hoogst mogelijken bloei en vruchtbaarheid brengen. Dat daartoe de kennis van de hoogste waarheden, en de vereering der beste en zuiverste belichaming van alle goedheid, een onmisbaar bestanddeel is, kan niet ontkend worden. Juist daarom zijn de Marialeer en de Mariavereering zoo belangrijk voor de christen opvoeders. Dit boekje wil dat aantoonen en bewijzen. Maria, Moeder Gods en tevens allerzuiverste maagd, is een beeld dat in de christen ziel immer staan moet om de liefde tot de zuiverheid, de vereering voor de moederliefde, de vereeniging met God, door den mensch-geworden God, Maria 's kind, bij iedereen diep te doen leven en tot levensdaden te doen rijpen. Daartoe kan dit klein boekje dan ook veel bijdragen, al schijnt ons de behandeling der stof dan ook eenigzins samenhang te missen, wat het hoofddoel, opvoeding betreft. De macht van Maria over het mystieke lichaam van Christus, de H. Kerk, vooral over haar jeugdige ledematen, zou nader als opvoedingsdenkbeeld moeten uitgebuit worden, in verband met de 30 jaren verborgen leven van Jesus met Maria.

A. WALGRAVE, PR.

3782 **Gezelle, Caesar** **24 : 281**

◆ SOLITUDO. ACHT DAGEN BIJ DE TRAPPISTEN. *Geïll. — Kortrijk, Jos Vermaut, 1927. (19 × 12) 222 blz.* *18 fr.*

V — De eenzame C. Gezelle heeft acht dagen, in een diepere eenzaamheid bij de Trappisten vertoefd, doch is er, Goddank, uit weergekomen met een « Solitudo » in welke de lezer een stem zal vernemen die innig blijft naruischen in de ziel. — Waarom hij ging vertelt hij zelf, en zijn diep ontroerende indruk bij de aankomst, doet u terugdenken aan menig mooie bladzijde uit het pelgrimageboek van J. K. Huysmans. — Niets ontsnapt aan zijn aandacht: de kerk, het koor, het kerkhof, de tuin, het neerhof, alles — ook de stilte heeft een taal die hij beluistert, bepeinst en begrijpt. De zwijgende vromen, van broeder poortier tot vader abt, allen heeft hij ze op, « zoo buiten als bin », en zet hun konterfeitsel in een licht zoodat ze — Bruno vooral — echt schoon worden. Met den retraitant heeft er de dichter verwijld, de dichter der mooie natuur, de schrijver van « Het Leven der Dieren ». — Hij leefde er met de rust in hem, de wereld achter hem, de stilte rond hem, en zijn dankbaar gemoed wordt in « Solitudo » het klankbord, dat de les over het geluk laat vernemen, ook door een wereld die het verloren zoekt. — Al zag ik er nu wel gaarne wat meer levensblijheid uit opglansen, dit boek wil en zal goed stichten, en van harte zijn we er den schrijver dankbaar voor.

JOZ. DE VOGHT, PR.

3783 **Ignatius van Loyola, Heilige** **24**

◆ DE GEESTELIJKE OEFENINGEN. *Vert. uit h. Spaansch dr. A. Geerebaert, S. J. — Alken, Bode van h. H. Hart, 3e druk, (18 × 12) 120 bl.* *3,25 fr.*

IV — Deze bizondere meditatie-methode bezit een blijvende, praktische opvoedkundige waarde. Is er moed noodig om die geestelijke gymnastiek aan te durven en getrouw te volgen, rijkelijk is van die harde, door de genade geholpen tucht, de uitslag: zelfkennis, zelfbeheersching. wilskracht. Ware weldra dit wetenschappelijk en flink vertaald werkje uitverkocht en nageleefd door alle edelmoedige zielen.

D. DE PAUW, O. P.

3784 **Jansen, J. L., C. S. S. R.** **24**

◆ HET SMEEKGEBED IN HET VERLOSSINGSWERK. — *Brugge, Excelsior, 1927, (23 × 15) 134 blz.* *10 fr.*

IV* — Het was er den schrijver om te doen deze groote waarheid in het licht te zetten, dat het gebed onontbeerlijk is ter zaligheid, omdat Gods Voorzienigheid bepaald heeft, dat aan de *biddenden* de noodige genaden verzekerd zijn. Hierin komt ook de taak van den Godmensch heerlijk uit: de voltrekking van het Verlossingswerk, ook in zijn toepassing op elke ziel, is afhankelijk van het smeekgebed door den Messias zelf te storten en na Hem et met Hem door de geloovigen. Dit blijkt uit veel getuigenissen uit Schriftuur en overlevering, zooals de geleerde Schrijver het opgemaakt heeft in grondige en langdurige studie : Christus is de *smeekende* bij uitnemendheid; Hij gaf het voorbeeld in zijn leven en tevens zijn leering daarover; ja, het smeekgebed kenschetst het kristelijk leven. — Zeker zal men aan de kristenen voorhouden, dat ze moeten bidden en smeeken, maar dient de nadruk niet gelegd veeleer op het vragen van *geestelijke* dan wel van tijdelijke gunsten, en anderzijds op den plicht van in het gebed ook God te aanbidden, te loven en te danken? — Daar dit boek theologisch hoog staat, zal elke boekerijbestuurder moeten uitmaken of het niet boven het peil van zijn gewone lezers verheven is. J. SALSMANS, S. J.

3785 **Kloostermans, B. C.** **22 : 27**

◆ GESCHIEDENIS VAN DE APOSTELEN, voor school en huisgezin. Met de medewerking van Dr D. A. W. H. Sloet. *Geïll. dr. G. Doré en Rob. Graafland. — 's Bosch. Malenberg; Antwerpen, Neerlandia, (21 × 15) 248 blz.* *17,50 fr.*

V-VIA — Ziehier verstandig werk. 't Is niet een geschiedenis van Apostelen, noch van de Apostelen, los van den Schriftuurtekst; het is evenmin een vertaling van het N. T., min de Evangeliën, doch een uitstekende samenvoeging van beide opvattingen: de Handelingen, nagenoeg letterlijk (en wat is er beter?) als doorloopend verhaal, met er tusschen ingelascht de Reden en Brieven, die als Epistels op Zon- en feestdagen gelezen worden. Intusschen goede inleidende en aanvullende bijvoegsels. Dat maakt een prachtig geheel uit, levend en sprekend. De hoogste lof komt de schrijvers toe voor den verstandigen, verzorgden uitleg, voor taal en toon, en bijzonder voor de modelinkleeding in paedagogisch opzicht, wat betreft geleding, samenhang, typographie, druk en platen. O dat moet een levensboek worden voor studenten en huisgezin! Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

3786 **Ruts, C.** **22**

◆ DE APOCRIEFEN UIT HET NIEUW TESTAMENT : I. EVANGELIËN EN KERKSTEMMEN. — *Brussel, Drukkerij J. Felix, 31, Inquisitiestr. 1927. (19 × 13) 262 blz.* *15 fr.*

IV — Dit boekdeel biedt ons de voornaamste Nieuw-Testamentische Apocriefen die in verband staan met de kanonieke Evangeliën, als het arabisch, hebreeuwsch, egyptisch evangelie, dat van pseudo-Mattheus, van Petrus, van Nicodemus, enz.; verder eenige kerkelijke dokumenten uit de eerste eeuwen. Een ander boekdeel zal de Apocriefen in betrekking met de Handelingen der Apostelen, de Epistelen en de Openbaring bevatten. Deze vertaling vergde van den Eerwaarden schrijver veel opsporingen en een langdurigen arbeid; de opgegeven bibliographie is er een bewijs van. Doch waarom is daar niet vermeld de verzameling:

« Oud-christelijke Geschriften in Nederlandsche Vertaling » onder leiding van Prof. Meyboom, uitgegeven bij Sijthoff te Leiden, waarin ook eenige apocriefen in het 1e boekdeel en in het 20e eenige « Kerkstemmen » voorkomen? — Behalve wellicht aan de Buitentestamentische Spreuken van Jezus en aan een eerbiedwaardig stuk als de Didachè, begrijpen we niet wat ons *volk* hebben kan aan die legendarische, vaak onsamenhangende, vervelende en duistere verhalen. Is het niet bedenkelijk koren met zooveel kaf aan te bieden aan menschen, die niet geschoold genoeg zijn om kaf van koren te schiften? Voor hen is het niet zoo licht te bestatigen « welk een afgrond er gaapt tusschen de Heilige Boeken en deze fantastische vertellingen » (Inleidingswoord). Dat deze uitvindsels « in 't algemeen genomen, een weldoenden invloed op het christelijk gemoed » (blz. XXI) zouden laten, wil er bij ons maar niet in. — *Ontwikkelden*, als seminaristen en priesters, kunnen een zeker nut uit dit boek halen. Maar met reden zouden zij toch de voorkeur geven aan de volledige uitgaven van den oorspronkelijken tekst. De vertaling leest gemakkelijk, maar is toch niet altijd in algemeen-nederlandsch opgesteld (b. v. gongen, blz. 167; lafhertig, blz. 196, enz.) — Op blz. 250 zal « Marana tha » wel een spijtige drukfout zijn.

J. Salsmans, S. I.

3787 ◆ **Van der Hagen, M., S. J.** **26 : 23**

Waar is de Kerk van Kristus? *Bezorgd door Dr J. Daniëls, S. J. — A'dam, R. K. Boekcentrale, 1926, 12e druk. (16 × 12) 272, XV blz.* *fl. 0,60*

IV — Een boekje dat tot zijn 12en druk en zijn 83e duizendtal komt, behoeft geen aanbeveling. Aan het oorspronkelijk werk van P. Van der Hagen, werd schier niets veranderd; slechts werden eenige aanteekeningen, met een sterretje voorzien, aan den tekst toegevoegd, alsook een boekenlijst die dienen kan als leidraad voor verdere studie. Achtereenvolgens komen aan de beurt de kenteekenen der Kerk, haar Opperhoofd, de Bijbel, de goede werken, biecht en aflaten, het vagevuur, het H. Sakrament, Heiligenvereering en mirakelen. Niet alleen voor protestanten die de Kerk beter wenschen te kennen, is dit boek hoogst nuttig. Het mag in geen katholieke boekerij ontbreken.

J. Salsmans, S. J.

3. — Sociale Wetenschappen Recht — Opvoeding — Folklore Vrouwenbeweging

3788 **Cornelissen, Jozef** **39**

De Muizen en Ratten in de Folklore. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-Serie, 11) 1923. (21 × 14) 92 blz.* *3,50 fr.*

V — De schrijver heeft hier bijeengebracht vrijwel al wat de folklore over de knagers weet te vertellen. Hij zegt hoe men ze verdrijven moet naar 't volksgeloof, hij verklaart en vergelijkt de talrijke muizen-sagen en geeft ook enkele weinig bekende sprookjes. Wil men zich rekenschap geven welke rol de ratten en muizen in de volksverbeelding spelen, men leze de lange lijst van uitdrukkingen hun betreffende die de schrijver bijeenbracht.

Dr J. A. Goris.

3789 **De Graeve, Robert** **37**

Inleiding tot de Ligthart-studie. — *Brussel, Libertas (Opvoedkundige*

Bibliotheek) 1925. (21 × 15) 80 blz. *3 fr.*

IV* — Een enthousiaste studie over Jan Ligthart, die geen wetenschappelijk doeleinde heeft, als vulgarisatie bedoeld is, om het edel streven van den Hollandschen pedagoog te herdenken en in ruimeren kring bekend te maken. J. Ligthart verdient dit alleszins en zelfs in dit zeer beknopte boekje straalt het gezonde, het volksche, het grootsche van zijn werk door. Dit werkje zal voorzeker velen aanwakkeren nader kennis te maken met den pedagogischen voorman van eigen ras, wiens werk getuigt voor zijn geest en hart. FRANS HAEPERS.

3790 **Joos, Kan. Am.** **37 : 15**

◆ LEVENSWIJSHEID EN MENSCHENKENNIS. — *Brussel, Standaard 1927, (24 × 19) 120 blz.* *9 fr.*

IV — Een echte « wonderhoorn » van christelijke levenswijsheid en persoonlijke *menschenkennis* is dit prachtwerk van *Kan. Am. Joos*, dat voor alle intellectueele Katholieke Vlamingen zou moeten worden en zijn wat de Franschen een « livre de chevet » noemen, want best neemt men zoo'n werk ter hand, wanneer de avondrust is ingetreden en men, met dien vrede die heel de natuur overdauwt, zijn eigen zielendriften, die helaas, bij dag zoo hoog soms kunnen opflakkeren, voelt luwen en men dan, om het met Kan. Am. Joos eenigzins gewijzigd te zeggen, geneigd is « zich zelf te leeren kennen om te weten hoeveel men waard is ». En, aan de hand van dit standaardwerk, zal men dan, met Gods genade, leeren in te zien en zich zelf te bekennen : « Ik ben beschaamd over mij zelven is een woord dat de meesten elken dag en meer dan eens mogen zeggen ». — Een studieboek veeleer dan een leesboek, ja! Doch gij, leeraars in de Rhetorika, die soms niet weten zoudt welke dissertatie aan uwe jongens te geven, toe pakt aan! Hier hebt ge onderwerpen voor verhandelingen bij de vleet! Nog eens: een prachtwerk in zijn aard. Dr V. NAVEAU.

3791 **Prims, Floris** **33**

◆ BEKNOPTE STAATHUISHOUDKUNDE opgevat naar de organische beginselen der « Rerum Novarum » en voor België bewerkt. 2e Uitgave, herzien en bijgewerkt door René Carels — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 1927, (21 × 13) 242 blz.* *15 fr.*

V — In deze tweede uitgave vinden wij het theoretisch gedeelte van de eerste nagenoeg ongewijzigd terug. De inlichtingen over bestaande toestanden en instellingen werden, aan de hand van de laatste beschikbare gegevens, door den Heer Carels herzien. — Dit werk bevat de stof behandeld in de handboeken naar het klassiek plan opgesteld maar in nauwer verband met 's menschen doel gebracht en daarbij veel meer over maatschappelijke toestanden en kwalen, organisatieleven, enz., dan de meeste boeken over staathoishoudkunde zoo dat het, zooals de schrijver het bedoelde, bij uitstek *menschelijk* is. — Moge het dan steeds meer in onze onderwijsinrichtingen gebruikt worden en in breeder kringen duidelijk maken dat de staathuishoudkunde « moet zijn een *volkswelvaartleer* », niet een *goederenleer*, zooals de klassieke staathuishoudkunde het voorhoudt. Dr K. DU BOIS, S. J.

3792 **Snoeck-Henkemans, Dr. D.** **17 : 37**

MOGEN WIJ SPREKEN? Sexueele voorlichting? — *Groningen, Noordhoff, (Verdieping en Belijning. Studies over onderwijs en opvoeding), 1926, (25 × 16) 56 blz.* *fl. 0,90*

IV* — Tegenover de schrille kreet om sexueele voorlichting een kalme overweging van de grondvraag: Mogen wij spreken? Heeft het zwijgen

ook zijn voordeelen niet? 't Klinkt natuurlijk niet vooruitstrevend, maar met zich te kanten tegen de behandeling in 't openbaar van de sexueele vraagstukken, met zich uit te spreken tegen de prikkelende algemeenheden die, zonder rekening te houden met de individueele geaardheid en de persoonlijke moeilijkheden, als gesneden brood, wetenschappelijk worden voorgeschoteld, neemt schrijver plaats aan de zijde van onze voorzichtige, maar doordachte traditie, die met practischen zin heel het probleem verlegt in de behandeling der individueele ziel. Opnieuw een sterk, doorslaand, rijk gemotiveerd betoog. Het lezen der oude waarheid doet elkeen goed aan 't hart. 't Is ernstig, opbouwend werk waar elkeen bij leeren kan en dat den schrijver ervan tot eere strekt. FRANS HAEPERS.

4. — Taalkunde

3793 Rilke, Rainer Maria **88 : 43**

PROSA AUS RAINER MARIA RILKE. Autorisierte, für den Schulgebrauch mit Erläuteringen verschene Ausgabe van Dr. I. A. Thomése. — *Groningen, Wolters, (Van Deutscher Art und Kunst), 1927, (18×12) 48 blz. gec. fl. 0,90*

V — Dit is nummer elf van Wolters' gunstig bekende schooluitgaaf: « Von Deutscher Art und Kunst ». M. i. is het proza van Rainer Maria Rilke, den grooten modernen Duitschen lyrieker, wat zwaar op de hand voor schoolgebruik, ten minste wat het uittreksel uit « *Malte Laurids Brigge* » betreft; de twee vertellingen uit de « *Geschichten vom lieben Gott* » zijn heel wat lichter, dus geschikter als schooluitgaaf. M. i. ook mochten er wel een paar « erläuterungen » méér als voetnota's in onderhavig nummertje voorhanden zijn; zelfs mochten er een paar zinnetjes vertaald... Een spijtige drukfout is op bl. 14 de vertaling van « gelenk » door « gewicht. »

V. NAVEAU.

3794 Verdenius, J. A. en Th. A. **43 : 37**

LEERCURSUS DER DUITSCHE TAAL: 1, Voor de Middelbare en Mulo-scholen. — *Groningen, Wolters, 1926, 3e druk. (21 × 14) 138 blz.* *fl. 2*

V — Buiten kijf een zeer degelijk handboek voor de studie der Duitsche taal. — Toch heb ik, persoonlijk, geen volkomen vrede met de daarin gevolgde methode; 't lijkt me al te hobbelesobbel dooreengeworpen, om van een streng methodisch leerplan te kunnen getuigen. — Waarom dan deze gewraakte indeeling der leerstof door de H. H. Verdenius, beproefde schoolmannen, aangenomen werd? Om practische redenen? 't Lijkt me zoo, waar ze in het « Voorbericht » schrijven : « De praktijk moge uitwijzen, of wij in onze bedoeling, een practischen.... leergang te leveren, geslaagd zijn ». Wat er van zij, een uitstekend werk is deze leercursus der Duitsche taal stellig, voornamelijk om de zeer afwisselende oefeningen, die er in voorhanden zijn. — Waarom de Nederlandsche vertaling der Duitsche oefeningen? — Strekking : neutraal.

Dr V. NAVEAU.

5. — Wetenschappen

3795 De Bruyker, Dr C. **57 : 58 : 63**

◆

ELEMENTAIRE LESSEN OVER ERFELIJKHEIDSLEER IN VERBAND MET HET VEREDELEN DER GEKWEEKTE GEWASSEN. 2e Uitgave bezorgd door R. Naveau. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (22 × 15) 254 blz.* *45 fr.*

V — Een uitmuntend handboek dat als elementaire inleiding tot de erfelijkheidsleer best is geschikt. Na dit zullen voor meer theoretische instudeering de meer ontwikkelde werken, in de bibliografie aangeduid,

van pas komen. De toepassing der erfelijkheidsleer op het veredelen der gekweekte gewassen is breed en zeer rijk behandeld. Het toevoegen van voorbeelden uit het veredelen der dierrassen zou dit boek tot een volledig agenda volmaken ten dienste van al onze kweekers. De bezorging door conservator Naveau, is zeer klaar en methodisch voorgesteld. Mogen we nu van hem een meer uitgebreid handboek van de theoretische erfelijkheidsleer verwachten? KAN. Dr J. VAN MOLLÉ.

3796 **Wijdenes, P.** **512 : 37**

ALGEBRA VOOR M. U. L. O. en voor verschillende inrichtingen van onderwijs met beperkt wiskundeprogramma. — ANTWOORDEN bij de Algebra: 1e en 2e deel. — *Groningen, Noordhoff, 18e druk, 2 dln (21 × 14) 126, 222 blz.* *geb. fl. 1.40; geb. fl. 2.25*

ALGEBRAÏSCHE VRAAGSTUKKEN : *1e deel. — id. 5e druk (24 × 16) 135 blz.* *geb. fl. 2.40*

V — Voor werken die een achttienden en een vijfden druk beleven is alle aanbeveling overbodig. Zulk werk prijst zich zelf. Spijtig dat Hollandsche schoolboeken die over leervakken, als Algebra, loopen bij ons Vlamingen geen ingang kunnen vinden: de prijs in Belgisch geld berekend, is buiten bereik, het programma anderzijds in Holland en in België s op gansch verschillende leesten geschoeid. L. SENDEN, PR.

6. — Toegepaste Wetenschappen

3797 **De Hoog, L. J.** **63**

HET KWEEKEN VAN TOMATEN. *Geïll.met 22 afbeeldingen. — A'dam, Kosmos (Weten & Kunnen Nr. 145) 1927, (20 × 13) 64 blz.* *fl. 0,60*

V — De boekjes uit de reeks « Weten en Kunnen » zijn voldoende bekend. Het onderhavige geeft veel interessante en practische bizonderheden over den kweek van deze zoo smakelijke vrucht... en bedeelt de huisvrouw van den liefhebber met een heele reeks recepten voor de bereiding er van, die zeker zullen welkom zijn. F. CASTEELS, L. I.

3798 **Dix, J. F. Ch.** **63**

HET KWEEKEN VAN ANJERS IN TUIN EN KAS. *Geïll. met 33 afbeeldingen. — A'dam, Kosmos (Weten & Kunnen Nr 147) 1927, (19 × 13) 64 blz. fl. 0,60*

V — Een boekje voor den bloemenliefhebber zooals de andere deeltjes van deze reeks. Aanbevolen. F. CASTEELS, L. I.

3799 **Dujardin, A.** **65 : 677**

PRAKTISCHE HANDLEIDING OVER BOEKHOUDEN VOOR VLASSERS. — *Kortrijk, Vermaut, 1927, (19 × 13) 124 blz.* *18 fr.*

V — Hoewel uitgaande van de eerste principen geeft steller een volledige uiteenzetting van hetgeen elke vlasser van boekhouding weten moet. Ook aan expert-boekhouders die met vlasnijverheid iets te maken hebben zal het nuttige gegevens aan de hand doen. HUB. GESP, H. L.

3800 **Harterink, G. H.** **621**

ELECTRISCHE LEIDINGEN EN HARE BEREKENING. *Geïll. met 32 figuren en 38 tabellen. — A'dam, Kosmos, (19 × 13), 112 blz.* *geb. fl. 2,50*

V — Vooreerst een duidelijke uiteenzetting van datgene wat ter berekening van kabels hoofdzaak is, met een korte bespreking van de hoofdprincipen van electriciteit. Dan eenige wetten noodzakelijk tot

het berekenen van het verbruik der machienen, en eindelijk een heele reeks tabellen waaronder enkele van groote waarde. Als inlassching een reeks toepassingen van praktischen aard, en daar zoowel gelijk- als wisselstroom behandeld is, kan zonder twijfel gezegd worden dat geen enkel bijzonder voorkomend geval vergeten of verzuimd is. Aanbevolen voor electotechniekers en monteurs. Ir G. VAN ERMEN.

3801 Harterink, G. J. **621 : 69**

ELECTROTECHNIEK VOOR BOUWKUNDIGEN. Handleiding voor architecten, bouwkundig opzichters, uitvoerders, huiseigenaars, enz. *Geïll. met 90 figuren. — A'dam, Kosmos, (Weten & Kunnen, nr 52 en 53) 2e druk (20 × 14) 112 blz.* *geb. fl. 2,25*

V — Opdat de bouwkundige in het optrekken van zijn werk met den electrieker zou kunnen samenwerken dient hij ook op gebied van electriciteit iets onderlegd te worden. Een aan te prijzen werk dat zeker ieder bouwkundige in zijne boekerij zou moeten bezitten, is het werk van Harterink, want een innige en onderlinge verstandhouding tusschen bouwmeester en electrieker, zal in menig geval niet alleen tijd, maar ook een flinke dosis materiaal doen sparen. In de vakboekerij is het werk op zijn plaats, en ieder bouwmeester moet het eens flink instudeeren.
Ir G. VAN ERMEN.

3802 Harterink, G. J. **621**

GEBREKEN EN STORINGEN IN ELECTRISCHE MACHINES. Zakboek voor electromonteurs, machinisten en voor allen, belast met het toezicht op electrische licht- en krachtinstallaties, electrische trams, enz. *Geïll. met 35 figuren. — A'dam, Kosmos, 2e druk (19 × 13) 120 blz.* *fl. 2,90*

V — Bij opzoekingen in zake stoornissen behulpzaam zijn is het doel van den schrijver. Daartoe wordt zijn boek derwijze ingedeeld dat op de linkerbladzijden de verschillende verschijnselen en hun oorzaken voorkomen, terwijl op de rechter bladzijden de middelen zijn opgesomd om tot de herstelling te komen. Zonder diepe kennis van de werking van een machien, kan de gewone electricien bij middel van dit werkje verschillende gegevens vinden om het verschijnsel te verhelpen. Het werk kan niet volledig zijn, vermits er in uitzonderlijke gevallen en omstandigheden, onregelmatigheden voorkomen, die alleen kunnen verholpen worden door meer ontwikkelde techniekers. Het werk is op zijn plaats in de vakboekerij en is zeer geschikt voor beginnelingen.
Ir G. VAN ERMEN.

3803 Schroevers, A. A. **65**

STANDAARD-LEERBOEK VOOR HET MACHINESCHRIJVEN, voor school- en zelfonderricht. — *Den Haag, Alg. Steno-Dactyl. Uitgaven-Centrale, 2e druk, (31 × 21) 64 blz.* *fl. 1,25; geb. fl. 1,50*

V — Nog steeds heerscht er in Nederland en ook te onzent de grootste anarchie in zake typen. Eenheid brengen op dit gebied is het doel van den schrijver waar hij het heeft over de vingerplaatsing, de benamingen van de onderdeelen der schrijfmachine, het gebruik van de verschillende knoppen en handles, het indeelen van brieven, bescheiden, enz., het samenstellen van facturen en ander tabellenwerk. Kortom een nuttig leerboek in het machine-schrijven voor school- en zelfonderricht.
B. G.

3804 Takes, Ch. A. **621 : 65**

DE LUISTERVINK EN ZIJN ONTVANGTOESTEL. Practische wenken bij het koopen, de bediening en het onderhoud van een radio-inrichting. *Geïll.* — *A'dam, Kosmos, 1927, (19 × 12), 104 bl.* *23,90 fr.*

V — Het is bijna overbodig de werken van Takes aan te bevelen. De naam van den schrijver staat in voor de degelijkheid van het boek. Hier hebben we wederom een uitstekende gids voor wie twijfelt bij den aankoop van een toestel. Hij vindt er in al de voor- en nadeelen van de verschillende toestellen alsook een vergelijking tusschen radio en phonograaf. De bediening en onderhoud van het ontvangtoestel worden uitvoerig beschreven. H. VANDAMME.

3805 Van Dijk, John **61 : 35**

◆ NAAR VOLKSONTWIKKELING. 8e DEEL : SOCIALE GEZONDHEIDSLEER. — *Antwerpen, Drukk. Lux, 1927, (22 × 15) 108 blz.* *5 fr.*

V — Dit achtste deel van « Naar Volksontwikkeling » zal de leiders van studiekringen en ook andere sprekers bijzonder welkom zijn. Het bevat tal van uiterst nuttige inlichtingen over al hetgeen kan helpen gezond te blijven of de ingetreden ziekte te bestrijden. Het zet alles uiteen op eenvoudige, duidelijke, methodische maar vooral diep-christelijke wijze. Het is opvallend hoe de Heer Van Dijk, bij het behandelen van een onderwerp, dat de meesten enkel naar den stoffelijken kant weten te beschouwen, aanhoudend de zedelijke beginselen in het licht stelt welke erbij in aanmerking komen. Daarom zal dit boek ongetwijfeld helpen veel goed te stichten. Dr K. D.

7. — Schoone Kunsten

3806 Lambotte, Paul **92 : 75**

RUBENS. — *Brussel, Kryn (Groote Meesters), 1927, (17 × 12) 134 blz.* *10 fr.*

IV — Paul Lambotte geeft een chronologisch verloop van leven en werken; wil geen beeld ophangen, geeft geen kijk in de ziel; waar hij de beteekenis van Rubens beoordeelt, blijft het bij eenige algemeenheden; het is eerder een inventaris, opgemaakt met de saaiheid van een notarisklerk. Een klaar gedacht geeft het toch over Rubens, en die inventaris over wat met zekerheid tot hiertoe geweten is over den meester, zal dan ook dienst bewijzen. Lijk heel de reeks « Groote Meesters » is ook dit handboekje flink geïllustreerd en mooi gedrukt; maar de vertaling is soms ellendig : « Le Dominiquin » wordt « de Dominikaan ». Hier en daar zal de lezer ook wel verwonderd opkijken, als bij volgenden passus « Vlaamsch kende hij om zoo te zeggen het minst; hij sprak het slechts in vertrouwelijken omgang; hij had het geleerd zooals men zijn moedertaal leert, doch nooit had hij er eenig spraakkundig onderwijs in genoten en hij schreef het zeer onvolkomen », Lambotte zal wel een slechte rechter wezen over de « onvolkomenheid » van Rubens geschreven Vlaamsch; en ik denk dat velen anders oordeelen over die Brusselsche gevoelens nopens de moedertaal. J. HALLEZ, PR.

3807 Lebeer, Dr Louis **74 : 65**

◆ DE VLAAMSCHE HOUTSNEDE. *Geïll. — Leuven, Davidsfonds, 1927, (20 × 14). 156 blz* *15 fr.*

V — Een jubelnummer bij de inschrijving van het 25.000ste lid, dat de jubileerende oogen een nieuwe reden tot fierheid, en een nieuwe schoonheid ontvouwt; want Vlaanderen speelde in de houtsnede een

overwegende rol, en nu valt er een overweldigende bedrijvigheid waar te nemen. Het zal menigen Davidsfondser moeilijke lektuur schijnen, juist omdat het nieuws is; men glijdt er niet losjesweg overheen: wat den schrijver-vakman klaar voorkomt en van zelfsprekend, wil er niet aanstonds in bij ons; het boek, hoe goed geordend dan ook, vraagt zekere inspanning, omdat het een studieboek is. Maar elke Davidsfondser, die de eerste, misschien moeilijke oogenblikken, doorbijt, zal Dr. Lebeer dankbaar wezen voor dit leerrijk boek dat wezen, techniek en ontwikkelingsgang der houtsnede schetst. Een handboek is het, dat wil bestudeerd, overwogen en geraadpleegd worden, en een degelijk handboek dat de basis legt, en noodzakelijk is voor ieder die wat weten wil over houtsnede en over den roem dien Vlaanderen oogstte op dit terrein. J. HALLEZ, PR.

3808 **Stubbe, Dr, C. S. S. R.** **709 : 37**

◆ KUNSTGESCHIEDENIS IN HET MIDDELBAAR ONDERWIJS. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding nr 254, 1927, (20 × 14) 40 blz.* *1,50 fr.*

V — Pater Stubbe schuift volgende wenschen vooruit; van de laagste klassen occasioneel onderwijs; bovendien zou men in de twee laatste jaren, één uur per week systematischen cursus houden, over groote perioden, met bondige samenvattingen door professor, daartoe speciaal opgeleid. Het zou het geschiedkundig inzicht klaarder maken en verruimen; maar schrijver voorziet zelf dat men weeklagen zal over de reeds overladen programma's. J. HALLEZ, PR.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

3809 **Mussche, A. J.** **81**

◆ DE TWEE VADERLANDEN. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (26 × 19) 114 blz.* *35 fr.*

III — Er wordt ons af en toe gevraagd, aan degenen die men — hoelang nog? — de jongeren noemt, wat ze nu eigenlijk hebben voortgebracht buiten de « Celbrieven » van Moens, zijn verzen, het Sienjaal van Van Ostayen en een paar andere bundels. Vlijtig vermijdt men dan te spreken van een diep en zuiver dichter lijk Paul Verbruggen, voor wiens twintig gepubliceerde gedichten ik graag heel De La Montagne en half van Langendonck cadeau doe. De jongeren hebben het er nooit op aangelegd veel te produceeren, geen hunner droeg naar mijn weten ooit een Lavalière, hetwelk naar ieder weet een teeken van edel kunstenaarschap is. Zij waren geneigd de kunst als een middel te aanzien, niet als een einddoel. Heeft Moens het zelfs van zijn kameraden niet moeten verduren om zijn « humanitarisme » om zijn « gepreek », zooals men het noemde? Men neemt het u zoo gauw kwalijk in Vlaanderen als ge achter uw woordenvloed een paar gedachten steekt en een bedoeling. Laat ons schilderen is de leus. Graveeren moogt ge hier niet. Der langen Rede kurzer Sinn? Hier hebt ge Achilles Mussche, een bontgenoot, een geestesvriend. Hij heeft nooit gepubliceerd dan in tijdschriften en dan voornamelijk nog in Hollandsche, « De Stem » enz. Men heeft hem te veel gezien in de schaduw van zijn vriend Moens. Men vond hem te wijdloopig, te weinig gebonden, nog losbandiger van rythme en onwetender van de « eeuwige » wetten der prosodie zooals Joris Eeckhout zou zeggen, dan Moens. Dirk Coster heeft hem ontdekt. Ik hoop maar dat Vlaanderen hem op hare beurt zal ontdekken : het is de moeite waard.

Mussche is een schoon dichter en een edel hart. Ik denk dat de twee noodzakelijk samen gaan. Wilt gij met hem kennis maken lees dan eerst zijn kortere gedichten: De Broeders, De twee Vaderlanden van mijn Hart, enz. Gij zult er vinden niet enkel een paar regels als erts van groote poësie, gij wordt er aangewaaid door een zeer krachtigen wind van sterke schoonmenschelijke, milde gedachten en gevoelens. Het is een protest tegen het rot esteticisme van vroeger jaren. Het is nogmaals de belijdenis van ons aller sociale taak. Wij mogen hem gerust alle heil toeroepen, zijn boek is ons meer dan welkom, het is ons lief. MARNIX GIJSEN.

3810 ◆ **t'Sas, Henri** **81**

RIJMELARIJ. — *Brugge, Exelsior, 1927, (19 × 14) 62 blz.* *3 fr.*

V — Omer De Laey? Althans een leukerd met oogen in zijn kop, — een die dwarsdoor de menschen en de dooie dingen ziet, de zaken vertelt met een flegma van April, en soms de realiteit blootrukt met één trek die doet huiveren of in een schaterlach schieten. Literatuur? Hij zelf noemt zijn verzen: « Rijmelarij », mij om 't even, maar hij geve spoedig de volgende serie. 't Is gezond tarwebrood, als ons tegenwoordig zooveel schuimpjes van niemendal worden voorgeschoteld.

JOZ. DE VOGHT, PR.

II. — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde lezers worden gelezen.

3811 **Dell, Ethel M.** **83**

IN DIENST VAN ALLEN. *Vert. uit h. Engelsch dr Dicky Wafelbakker. — Utrecht, Bruna, 1927, (20 × 14), 328 blz.* *fl. 1,75; geb. fl. 2,50*

II-III — De liefdesgeschiedenis van dominee Quentin en Mme Rivers, alias de eens beruchte Mme Verlines, die zoogezegd haar man, een tiran, vermoordde, en toch vrijgesproken werd. Haar zoon Gaspard aanziet zich voor den moordenaar, en is psychisch heelemaal ontredderd. Ja het spookt op de villa: 't is de zoogezegde vermoorde, redivivus. Op zekeren dag sterft hij dan toch aan een krisis. Dominee Quentin heeft den zoon der schoone weduwe (?) rechtgeholpen. Mme Rivers en Gaspard worden in eer hersteld. — Als nevenactie, het blijspel van Molly, een der 4 dochters van dominee Morton, uit het naburig dorp, die door generaal Farjeon bijna weggekaapt wordt vóór den neus van zijn neef, Stafford. — Een normale knapheid van verhaal, menschenkennis en gesprek. Maar hoe ellendig en onuitstaanbaar is de onvermijdelijke *dubbelzinnigheid* van zoo'n dominee's liefde. Wat halen de Engelschen toch veel groots omlaag, om zoogezegd « warm-menschelijk » te blijven! En dan nog te durven schrijven : In dienst van allen!! Trouwens, biecht, gebed, ambtsplicht, enz., worden voorgesteld naar valsche begrippen. *Totaal ongeschikt voor ons publiek, Goddank!*

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

3812 **Eekhoud, Georges** **83**

NIEUW CARTAGO. Roman. *Uit het Fransch omgewerkt dr. Aug. Peeters-Wallaert. — Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-Serie) 1924. (21 × 14) 366 blz.* *9,50 fr.*

II — Moge dit werk in letterkundig opzicht nog zoo hoog staan, op zedelijk gebied ligt het laag, zeer laag. Wat een walgelijke walm van moreele rotheid stijgt er, verpestend, uit sommige hoofdstukken, ja uit heel den samenhang van dit werk op, ten bederve van hart en geest!

Dit « *Nieuw Cartago* », of beter : dit « *Nieuw Sodoma* » zou dan maar, zonder méér, ons Antwerpen zijn van vóór den oorlog? Daartegen moeten wij, katholieken, protest aanteekenen, niet dat wij het kwade, het vele kwade, dat er werkelijk was en is, willen loochenen, maar daartegenover straalt dan toch in glanzende schoonheid het goede, het vele goede van nog door en door katholiek leven en streven van al dezen, die, Christus' leer getrouw, vol zelfbeheersching op willen naar een in zedelijk opzicht zoo rein mogelijk zieleleven. « *Nieuw Cartago* » *dient beslist geweerd* niet alleen uit alle katholieke bibliotheken, maar ook uit alle katholieke handen. V. NAVEAU.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

3183 **Benson, R. H.** **83.1**

◆ GEZIFT ALS TARWE. *Vert. uit h. Engelsch. Geïll. dr. H. Moerkerk. — Tilburg, Ned. Boekhuis, 1926, (16 × 11) 302 blz. fl. 1,70; geb. fl. 2,25*

IV — Een van die wondere boeken van Benson, vol diepe zielenkennis en christen waarheid. Een Engelsch katholiek edelman, die echter maar zwak katholiek leeft, wordt door een wonder Gods uit de dood verwekt, op het gebed zijner vrouw die hem daar even zag sterven. Op die buitengewone genade wil hij antwoorden door hooger christelijk leven en zijn vrouw daartoe insgelijks bewegen. Onder meer goede werken bouwt hij in zijn park een klooster voor uitgedreven Carmelieten-zusters. Eens wil de echtgenoote hem tegenhouden, maar stilaan wordt zij vuriger, terwijl hij zelf weer in de oude lauwheid vervalt en erin sterft. De vrouw treedt zelf in het gestichte klooster. Wat ze daartoe beweegt is een gewetensvraagstuk, dat in 't verhaal langzamerhand wordt opgelost en het inwendig verloop ervan hoogst belangrijk maakt. De omgeving van wereldsche en protestantsche naburen en vrienden, die niets van katholiek leven begrijpen en het stremmen willen, is zooals in Benson's meeste boeken, met fijne menschenkennis en humor geschilderd. Een boek dat men herleest en overweegt. AL. WALGRAVE, PR.

3814 **De Voght, Joz.** **83 : 24**

◆ WILLEWANTEN. — *Antwerpen, Mij Voor God en 't Volk, 1927, (21 × 14) 264 blz. 7,50 fr.*

IV — Onder den ietwat bevreemdenden titel van « *Willewanten* » — zijn dat geen labboonen? — heeft Joz. De Voght een veertigtal losse schetsen van verschillenden aard te gaar gebundeld, die meestal getuigen van een sterke litteraire persoonlijkheid. In zake taal is het bijzonder kenmerk er van een stevig vertrouwd-zijn met volkswoorden en -spreuken zoo vol, vól sap dat het er langs alle kanten van lekt en druipt ; in zake stijl zijn losheid van schrijftrant en kleurrijkheid van beeldspraak m. i. de karakteristiekste eigenschappen van dit vinnig werk. — Een boek dat geweldig zal inslaan op hart en geest van 't volk, inslaan ten goede en 'k durf het den schrijver bijna verzekeren : minstens « zestig- » zoo niet « honderddeels » zal het vrucht dragen in katholiek godsdienstig en in algemeen zedelijk opzicht. Soms een storende drukfout.

Dr V. NAVEAU.

3815 **Ivans** **83,0**

HET GEHEIM VAN DEN KOEPEL. *Geïll. — Utrecht, Bruna, (Nr 6 der May-Serie, tevens Nr 1 der 2e G. G.-Serie), 1926, (19 × 14). 284 blz. fl. 1,25*

IV — Hoe de spitsvondige detective Geoffrey Gill voor een heele reeks

ingewikkelde voorvallen geplaatst wordt, die hun beslag krijgen in een moord, waarin hij den sleutel vindt tot alle voorgaande geschiedenissen, wordt in dit boek verhaald. Hoewel wat in de lengte uitgesponnen, bezit het verhaal de hoedanigheid van alle dergelijke detective-romans : spanning. Bovendien verzorgde taal. E. AMTER.

3816 Löns, Hermann **83.1**

DE HUIZEN VAN OHLENHOF. *Vert. uit h. Duitsch dr. J. J. Musschenhage. Geïll. dr. G. Kuperus. — Laren, Schoonderbeek, 1927, (21 × 16), 178 blz. fl. 1.90; geb. fl. 2,90*

IV — Onder dien titel werden een aantal schetsen van Löns bijeengebracht. 't Zijn alle portretten uit een boerendorp waar iedere hoeve, elk boerenhuis en ieder type, zijn eigen geschiedenis heeft. Sommige loopen over verschillende geslachten. Al de uitzonderlijke typen die een echt boerendorp heeft, waar oude patriarkale families regeeren over bosschen en landen, en ieder boerenzoon met vaders hoeve ook de eigen familietradities en gewoonten, geburenveeten en andere kleine kanten erft, — al deze typen teekent Hermann Löns hier te voeten uit, prettig gemoedelijk en volksch. De zwaarmoedige atmosfeer uit zijn vorig werk ontbreekt hier geheel. Daar Löns de dingen met hun namen noemt, en het in een Duitsch boerendorp soms al even ruw toegaat als in Vlaanderen, laat een reserve tot volwassen zich best begrijpen. Overigens een mooi boek. ERNEST VANDER HALLEN.

3817 Penning, L. **83.9**

VOORTTREKKERSBLOED. Een verhaal van den val van koning Dingaan van Zoeloeland. — *Zwolle, La Rivière, 1927, (21 × 16) 254 blz.* *fl. 1,90*

IV — Deze roman schetst een episode uit de geschiedenis der vorige eeuw die voor ons vrijwel een gesloten boek gebleven is: de stichting der Zuid-Afrikaansche Republiek en de strijd tegen de inlandsche Zoeloestammen. Er zijn hier nobele en heerlijke figuren die zoo goed als onbekend zijn aan ons, hunne stamgenooten. Nu er overal een sterke belangstelling groeit voor de Zuid-Afrikaansche kultuur en letterkunde, ligt het voor de hand dat een nadere kennismaking met hun geschiedenis zich opdringt. Een boek als dit leent zich uitstekend hiertoe, vooral daar het in zijn groote lijnen streng historisch blijkt te zijn. De sterk-protestantsche godsdienstige atmosfeer die in het boek leeft zal wel niemand schaden. ERNEST VAN DER HALLEN.

3818 Verhoog, P. **83**

AVONTUREN VAN DE ZEE. — *R'dam, Brusse, 1927, (22 × 17) 95 blz. z. pr.*

IV — De titel van dit boek is eigenlijk niet goed gekozen. Buiten een paar echte « avonturen » geeft het meest eenvoudige schetsen uit het zeemansleven of typen van zeelieden; maar die schetsen en typen zijn dan ook heel fijn geteekend, ongelukkig zijn vele bladzijden effenaf ongenietbaar door het gebruiken van gewestspraak.
F. VERMUYTEN, PR.

3819 von Handel-Mazzetti, Enrica **83.9**

HET ONVERGETELIJKE JAAR. *Vert. uit h. Duitsch. Geïll. dr Herman Moerkerk. — Tilburg, Nederlandsch Boekhuis (Keurboekerij), 1927, (16 × 11) 424 blz. 24 fr.; geb. 29,50 fr.*

IV* — Dit boek is de eerste eigenlijke roman van de later zoo beroemd geworden schrijfster. Het thema is tamelijk eenvoudig en helder —

althans in vergelijking bij de andere romans van dezen auteur : een Engelsch edelman — vrijdenker — zendt zijn jongen onder geleide van zijn sekretaris, een bedorven type en geheime minnaar van zijn vrouw naar een vriend in Weenen. Daar blijkt echter dat deze overleden is. Pater Meinrad, een Benediktijner Monnik, neemt den knaap op en geeft hem de gastvrijheid in de abdijschool waar hij leeraar is: daar komt zoowel Pater Meinrad als de kleine Edwin — die, behalve dat hij een onversaagd lutheraan is, zich als een engel in menschengedaante voordoet onder oogpunt van lichamelijke schoonheid — in konflikt met vader abt, die een onmiddellijke bekeering eischt van den knaap. De voortvarende abt kan niets tegen het stugge karakter van het kind, maar de zachtheid en de goedheid van Pater Meinrad bewerkt onmerkbaar een stillen ommekeer in het hart van den knaap. De edelman komt ten slotte zijn kind halen, reist met hem en zijn sekretaris naar Oostenrijk, wordt daar door dezen laatste verraden en door dweepzieke protestanten van vrijdenkerij en omgang met den duivel beschuldigd en sterft aan den martelpaal. Zijn kind reist later terug naar de abdij van Pater Meinrad, en legt daar de katholieke geloofsbelijkenis af. — Het verhaal is heerlijk opgebouwd en prachtig volgehouden zonder verzwakking: het is tragisch en ontroerend en tevens wild en zacht. De schrijfster echter is met haar sterk-vrouwelijk temperament onder den invloed gekomen van haar eigen werk, en heeft de toestanden en vooral de personen zoo scherp geteekend dat we bijna van overdrijving mogen spreken: de abt is een fanatiek ketterhater en stug onredelijk man; Pater Meinrad is een engel van geduld en zachte goedheid geworden — soms een bedenkelijk zwakkeling, en Valentini de sekretaris een halfwaanzinnige schurk. Maar het blijft met dat al een heerlijk boek. De vertaling is onberispelijk. ERNEST VAN DER HALLEN.

3820 Wynne, Anthony **83**

HET BOOZE OOG. *Vert. uit h. Engelsch dr. Willem Van Duynen. — Baarn, Hollandia, 1926, (20 × 14) 258 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,75*

IV — Een sensatieboek, dat niet buiten de doorsneewaarde van dit genre gaat. En het heeft de verdienste niet ongezond te worden. Maar lezers die zoo wat griezelig aangelegd zijn laten het liefst liggen, vooral omwille van het slot. Anders knap verteld, goed vertaald, en onschuldig. Spijtig alleen van dien dominee die zulke rare toeren uithaalt en van een ware moord-razernij bezeten is. Wie oordeelen kan en een koelen kop heeft kan het boek zonder hinder lezen. ERNEST VANDER HALLEN.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

3821 De Cock, J. **83 : 24**

◆ BLOEMENHOEDJES. *Geïll. dr Joz. Leonard. — Brussel, Gudrun, 1924, (16×11) 136 blz.* *8,50 fr.*

V — Van den pittig leuken Jef De Cock deze teervrome sprookjes, een kransje litteraire « rozenhoedjes » voor O. L. Vrouwke, in den trant onzer naïeve middeleeuwsche exempelen. Zoo naar vorm als naar inhoud even fijn en keurig en 'k heb maar één spijt, d. i., dat Jef De Cock onze moderne literatuur niet meer verrijkt heeft met dergelijke juweeltjes uit het oude, doch zoo kunstvolle reliquieënschrijn onzer Middeleeuwsche legenden, Gode en zijne Heilige Moeder tot lof en eer. Dr V. NAVEAU.

3822 de Saint-Genois, Baron Jules **83.9**

BERTRAND VAN RAINS of de Valsche Boudewijn. — *Antwerpen, Gust. Janssens, 1920. (24 × 15) 312 blz.* *7.50 fr.*

V — Een historische roman. Bertrand van Rains, vroeger aanvoerder van een troep goochelaars, en daarna vrome kluizenaar, laat zich uit roemzucht verleiden om zich te laten doorgaan als Boudewijn IX graaf van Vlaanderen en Keizer van Konstantinopel, die sneuvelde bij de belegering van Andrinopel. Door zijn opvallende gelijkenis met den verdwenen keizer slaagt hij er eerst in de Vlaamsche edelen te misleiden maar na allerlei verwikkelingen wordt de valschaard eindelijk ontmaskerd. Het verhaal is zeer romantisch gekleurd met vele onwaarschijnlijke avonturen. Boeiende volkslektuur. Dr A. CARDYN, PR.

3823 Kerkhove, P. Ladislas **83 : 92**

◆ LEGENDE VAN DEN H. FRANCISCUS door den Heiligen Bonaventura. — *Mechelen, St. Franciscus Drukkerij, 1926, (17 × 12), 274 blz.* *10,50 fr.*

V — Wat hebben de Franciscanen — zoowel Minderbroeders en Capucijnen — 'n bekwame bedrijvigheid aan den dag gelegd ter gelegenheid van het VIIe eeuwfeest van hun ordestichter. Zoo pas verschenen de Fioretti, zoo keurig in onze taal verbloemd door P. Palmen. Met eenzelfden geestdrift en dank begroeten wij deze vertaling der Legenda maior, door den werkzamen P. Ladislas Kerkhove in 't Nederlandsch — naar het werk van St Bonaventura — hérverteld. Een korte levensschets van den schrijver en een inleidende verklaring maken het werk nóg boeiender en sprekender: rake situeering. — We vernemen hoe planmatig de H. Bonaventura deze legende heeft uitgewerkt. Hoofddoel blijft voor hem: historisch werk te leveren, den ordestichter in Franciscus naar voor te brengen, den groei der franciscaansche volmaaktheid uit te beelden en in het heele boek een pieuze wijding te doen heerschen. Geschiedkundig-ascetisch ook tot herstel en bevestiging van den vrede onder de verschillende franciscaansche takken. De indeeling vindt daarin hare verklaring. De vertaling is vlot. We mochten dat ten andere van P. Ladislas — die te dezer een heel verleden heeft — verwachten. Als uitgave heeft de Mechelsche drukkerij — we denken o. a. aan de Fioretti en aan Zuster Chiara van Hil. Thans — ons aan veel beters gewend gemaakt, wat den omslag betreft althans. Jörgensen, de Fioretti, deze Legenda en een verblijf te Assisi: dat wensch ik aan elken Franciscus-minnaar, en deze zijn zeer velen in aantal.

M. VAN HOECK, PR.

3824 Kleijntjens, J., S. J. en Knippenberg, Dr H. H. **83 : 39**

◆ UIT DROOM- EN FANTASIE-WERELD: II BRABANTSCHE SAGEN. *Geïll. met teekeningen dr. A. C. Ninaber Van Eyben. — Leiden, Dieben, 1927, (15 × 12) 124 blz.* *fl. 1,40*

V — Een zeer merkwaardige reeks sagen, vertellingen en legenden uit Noord-Brabant zijn hier bijeengebracht. Vele ervan zijn ook bij ons bekend, of spelen in het noorden der Antwerpsche Kempen, waar ze met enkele varianten, nog verteld worden door de oude lui. In Marie Koenen's « Limburgsche Verhalen » vindt men er sommige van weer met lichte wijzigingen. Spijtig dat de plaats van herkomst van elke legende niet werd opgegeven, evenals de varianten die van de verschillende vertellingen in de streek bestaan. Intusschen is het alvast een flink verteld sagenboek dat, door Ninaber van Eyben mooi geïllustreerd, uiterst geschikt is om de liefde voor den antieken legendenschat van het volk hoog te houden.. ERNEST VAN DER HALLEN.

3825 Lyall, David **83**

ANDERMANS GELD. *Vert. uit h. Engelsch dr. J. P. Wesselenk-Van Rossum. — Utrecht, De Haan, (16 × 13) 208 blz.* *gec. fl. 1,50*

V — 'n Verhaal hoe Edin Caple, 'n dal in Schotland, door zijn bewoners verdedigd wordt tegen 'n rentmeester, die de pachters uitzuigt, terwijl hun heer in Indië is. Hier dan de schone geste van 'n meisje die haar trouw belooft aan de rentmeester om het land te redden; maar... haar hart is in Indië. Zo wordt dan menige pachter van den ondergang gered. Uit dank redt 'n arm meisje haar « echte » liefde, die — spijts belofte van trouw aan Chisholm, de rentmeester, — was en bleef voor Stuart Drummond, hun landheer. — Goed in mekaar gezet, alhoewel die droom van Nancy Dougall nogal onwaarschijnlik, en die reis van Lily heel buitengewoon schijnt. Niets verkeerds in. LEO ARRAS.

3826 Oppenheim, E. Phillips **83.0**

DE GROOTE MYSTIFICATIE. *Vert. uit h. Engelsch dr. M. Hellema. — Utrecht, Bruna, 1927, (19 × 13) 232 blz.* *fl. 1; geb. fl. 1,50*

V — Een avonturenroman uit den spionage-dienst voor en gedurende den grooten oorlog. Een boeiend verhaal dat als ontspanningslektuur kan dienst doen. Dr A. CARDYN, PR.

3827 Simons, Jozef **83**

◆

OP GROOTVADERS KNIE. Volksvertellingen verzameld door Jozef Simons. *— Leuven, Vlaamsche Drukkerij, 1927, (21 × 15) 108 blz.* *7 fr.*

V — Volksvertellingen zijn altijd bekoorlijk; maar als ze verzameld en verteld worden door Jozef Simons wordt hun bekoorlijkheid verdubbeld. Iedereen weet toch wat een uitstekend verteller Simons is. Deze nieuwe bundel zal dan ook met genoegen gelezen worden door groot en klein, en een welgekomen schat zijn voor alwie moet vertellen voor kinderen: succes verzekerd als men uit dit boek voorleest.

F. VERMUYTEN, PR.

3828 Snieders, August **83**

◆

KLOKKETONEN: 1e en 2e Deel. Herinneringen uit vroeger dagen. — *Antwerpen, Mij. v. God en 't Volk (Dr A. Snieders Werken, XXXVII-XVIII) 2 dln (20 × 14) 150, 170 blz.* *elk 4,75 fr.*

V — Herinneringen uit vroegere dagen. — Alle tonen van Angelus bij avond, stormklok bij nacht, feestklok bij dageraad lieten indrukken achter. De schrijver brengt eenige indrukken van klokgelui en beiaardspel aan zijn lezers over. — *Uit de Geschiedenis eener Vod* (1869) van *vlas* tot *chemisette*, welke verleidt en ijdelheid sticht, weggeworpen wordt en in papier omgezet wordt, waarop een stichtend sermoen gedrukt staat. Vol mooie beschouwingen *op pensioen* van een oud gepensioneerd kapitein en zijn mat-eentonig leven; hier en daar anti-militaristische zetten. *Wat eene Pruik kost.* Een oude edelvrouw verplicht haar zoon weer de pruik der edelliederen te dragen.. doch dat brengt allerlei gevolgen mee. Besluit: adel bestaat niet in « ceremonial » — doch in het toonbeeld te zijn van burgersvrouw en burgerdeugd. — *Een Jongen uit de Kempen.* Zeer korte, flinke feestrede te St.-Nikolaas uitgesproken in 1878 op de plechtige vergadering over het Davidsfonds. *Graaf en Valkenier* de dood van Maximiliaan voor Buren, daarna die van zijn trouwen valkenier. Klassiek schoon. Een voorbeeld van kalmte en moed tegenover den dood. *Mijn Vriend de Schilder* belangrijk zinnebeeldig wijsgeerig gesprek over schilderkunst. *Sneeuwballen*, beschouwingen bij een

schilderij. *Bescherm-engelen*, een gesprek van regenschermen in den blikken bak voor een vestibule. *Bezoek op den Huize « De Braacken »* ter herinnering aan dichter Theodoor van Beusekom die daar eens woonde, een echten Noordbrabantschen jongen, die Snieders' eerste gedichtjes corrigeerde en er misschien wel iets aan toebracht dat Snieders in dat gewest de stof zocht voor vele novellen. Belangrijk. *Levensconcerten*, de woelige concerten van kinderspeelgoed, wapengerammel, vreemde hemelstreken, roem en eer gaan voorbij, dat van de kunst blijft. *Broeikas van den Roem*, onderlinge bewierooking van would-bedichters en schrijvers in een klein stadje. Geen fijn humor. *Een door en door geleerd Man*, geen type uit Vlaamsch België — een humoristische schets van een zoogenaamd « door en door knap man » in een provinciestadje — humor van ongelijke waarde: soms zeer fijn. *Het Hertenkamp*, een reisbeeld met historische bizonderheden (uit Engeland's geschiedenis). *Een Concert voor den Arme*. Sn. betoogt dat de liefdadigheidsconcerten heel weinig opbrengen. *Au Sein de la Famille*. Een vervelende avond bij eene wufte, verfranschte familie. *Giele Goele*, een zeer lief schetsje uit den Franschen tijd (1794). *Mijn Ezel te Blankenberge*. Een ezel verandert in een wijsgeerigen procureur en hekelt allerlei badgasten. *De Geest van het Vaderhuis* onder de beste bladzijden welke Snieders schreef.

L. DOSFEL.

3829 **'t Sas, Henri** **83**

◆ KEURBUNDEL UIT 500 NOVELLEN. — *Brugge, Excelsior, 1927, (22 × 17) 254 blz.* *30 fr.; geb. 40 fr.*

V — Zooals de titel er op wijst heeft de auteur, ter gelegenheid van zijn vijfhonderdste novelle — God spare mij! — zelf een bloemlezing gegaard uit die eerbiedwekkende massa pennevruchten; een bundel die intusschen tamelijk lijvig uitgevallen is. De samenstelling van deze « bloemlezing » wijkt onder geen opzicht af van de overige werken van dit slag: alleen de traditionneele foto en het inleidend woord mankeeren hier. Of liever, dit laatste krijgen we weer onder vorm van... een nieuwe schets, dat geeft trouwens het beeld van gansch den litterairen arbeid van dezen auteur: zooals de Engelschen alles « verpuddingen » zoo heeft Henri 't Sas de manie van alles te « verliteraturen », en het onbenulligste uit te werken tot een schets of een novelle. Laten we intusschen niet te streng spreken over dit genre : bedenk even in welken toestand we ons zouden bevinden moesten we eveneens gedwongen zijn tot automatisch-regelmatige produktie van een wekelijksche novelle! Dat zooiets noodzakelijk af-en-toe leidt tot een litterair-bedenkelijk produkt, ligt voor de hand; overigens erkent de schrijver dit herhaaldelijk op verschillende bladzijden. Maar dat is alvast een feit: Henri 't Sas *kan* vertellen; hij weet wat de brave burgers die op een brave zondagskrant geabonneerd zijn graag lezen in hun verloren uurtje na 't zondagsdiner, en, reikt zijn vertelling zelden tot hooge literatuur, flinke vertelkunst wordt het alvast dikwijls. Volg daarbij nog dat we in onze letterkunde precies geen overvloed hebben aan humoristische schrijvers, en we weten meteen wat Henri 't Sas waard is — of kan worden — voor de zoo weinig beoefende Nederlandsche novellen-literatuur.

ERNEST VANDER HALLEN.

3830 **Valkenstein, Kees** **83.0**

DE VERDWIJNMACHINE. — *Utrecht, De Haan; Antwerpen, Nederlandsche Boekhandel, 2e druk (25 × 16) 180 blz.* *fl. 1,90*

V — Ik heb al interessanter werk gelezen van Kees Valkenstein dan dit.

Als « vondst » is het zeker sterk, doch niet minder gedurfd. De sterkste Jules Verne-verbeelding zou zooiets nooit gedroomd hebben. Mooi kan ik het boek wel niet noemen, doch voor jonge gasten die gaarne sensatiegedoe lezen is het wel bruikbaar. De groote verdienste is dat het onschadelijk is. Toch zou ik het interessanter vinden als Kees Valkenstein z'n verbeelding en z'n werkelijk fijne vertelkunst ten dienste stelde van minder fantastische dan deze gekke « Verdwijnmachine ».

ERNEST VANDER HALLEN.

3831 ◆ **Vermandere, René** **83 : 89**

THYL SPERREMAN. *Geïll. door E. Van Offel. — Antwerpen, Mij Voor God en 't Volk, 1927. 2 dln. (21 × 14), 496 blz.* *6 fr.*

V — Een evenement in onze litteraire beweging is dit verschijnen van « Thyl Sperreman » nu bepaald niet. Overigens heeft de auteur te veel interessant werk op zijn actief om dit een echte « Vermandere » te kunnen heeten. De historie is slechts betrekkelijk oorspronkelijk : Thyl, een vondeling, wordt door een oud vrouwtje opgevoed, wordt schoolknaap, straatbengel, leerjongen en ten slotte chauffeur bij den baron van 't dorp. De oorlog breekt uit, Thyl wordt soldaat, verricht allerhande dappere eksploten, wordt spion in België evenals zijn verloofde en maakt de gebruikelijke avonturen door aan zulk « office » noodzakelijk verbonden. Ten slotte sneuvelt hij in het laatste offensief. Prettig is dit boek alvast verteld, althans het eerste deel; de rest lijkt me nogal vlug en slordig en tamelijk journalistiek geschreven, daarbij nog sterk onder den invloed der oorlogsgebeurtenissen, zoodat het geheel in een opgeblazen patriotische atmosfeer ontwikkeld is. Gansch dit tweede deel druipt van bloed, davert van obussen- en schrapnelgedonder, ratelt van woorden als « Teuten, Barbaren, Bochen, Hunnen » enz. Ik vind het bepaald jammer dat de auteur een goeie pen versleet om die oude vergeten haatmotieven weer op te rakelen. Spijtig, want gedurig komt de geestige opmerker en plezante verteller Vermandere door al die klater-tragiek en bombast heenkijken. Was 't niet die journalistieke haatprediking die ons aan de hoofdartikels van zekere dagbladen in den loop van Oogst-September '14 deed terugdenken, 'k zou zeggen: een ideaal volksboek.

ERNEST VANDER HALLEN.

3832 **Vivanti, Annie** **83 : 91**

HET LAND VAN CLEOPATRA. *Vert. dr. Ellen Forest. — Voorhout, Foreholte. 1927, (20 × 14). 134 blz.* *fl. 0.80; geb. fl. 1,30*

V — Een reisverhaal. Met een warm en uitbundig enthousiasme beschrijft de auteur de kunst- en natuurschoonheden van Egypte. Geen droge opsomming van geschiedkundige wetenswaardigheden, maar een grijpen naar de ziel van Egypte en tevens een begeesterd loflied aan dit land van poëzie, dit land van wonderen. Een boek dat den lezer een paar uren van intiem kunstgenot verschaft. Dr. A. CARDYN, PR.

VI^A — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

3833 ◆ **Edgard** **83**

VAN KONING ORGELOES EN ANDERE VERTELLINGEN. (Leeftijd 12-15 jaar) *Geïll. dr. Rob. Graafland. — 's Bosch, Malmberg (21 × 16) 122 blz. fl. 1.10.*

VI^A — Een sprookjesboek als ge wilt, maar in die sprookjes wordt de hoofdrol niet gespeeld door feeën en tooverprinsessen. Ze zijn er niet minder schoon om! En juist om wille van dien sprookjesvorm zullen de

verheven gedachten die in dat boek voorkomen gemakkelijker gelezen en beter verstaan worden door de jonge lezers. Ten zeerste aanbevolen.
F. VERMUYTEN, PR.

3834 Krienen, Charles **83**

POMMELMAN EN ZIJN PLEEGKIND. *Geïll. dr. J. G. Kesler. — Alkmaar, Kluitman, 1927, 3e druk (19 × 14) 156 blz.* *fl. 1,75; geb. fl. 1,20*

VIA — De goedhartige Pommelman neemt het kind van zijn gestorven buurman bij zich en voedt het op. De kleine Gerrit toont zich de liefde waardig welke zijn pleegouders hem toedragen en groeit op tot een flink man. — Een prettig verhaal voor jongens, met goede strekking.
Dr A. CARDYN, PR.

3835 Stamperius, J. **83**

JONGENSLEVEN. *Geïll. dr. B. Reith. — Alkmaar, Kluitman. (Stamperius-Bibl.) 3e druk (21 × 16) 117 blz.* *gec. fl. 1,45*

VI-A-J. — Jacob van den bakker, Jacob van den schipper en Jacob van den dominee vormen een onafscheidbaar trio. Samen gaan ze naar school, samen gaan ze varen en baden, en ook wel vechten bij gelegenheid. Staaltjes van al die bezigheden komen in het boek voor, dat aan jongens wel eens een prettig uurtje verschaft. F. VERMUYTEN, PR.

3836 ◆ **Teresa, Zuster Ma** **83 : 91**

UIT HET DAGBOEK VAN HENK EN LOU « OP CURAÇAO ». — *'s Bosch, Malmberg (26 × 16), 208 blz.* *fl. 2,10; geb. fl. 2,75*

V-VI A, M — 't Zal wel altijd een moeilijk probleem blijven, een goed jonge-meisjesboek te schrijven. De eerzame zuster die op haar beurt dit delikate vraagstuk aandurfde heeft alvast den dagboek- en briefvorm aangepakt en gelegenheid gevonden werkelijk interessante bizonderheden over land en leven in de Oost-Indische kolonie mee te deelen. De meisjes die hier aan 't woord komen zijn van de bekende bakvischjessoort in de vlegeljaren, wier leven bestaat uit een onafgebroken reeks pretjes, schoolgrappen, knusse geheimpjes-tusschen-twee en vaste « eeuwige » vriendschapsbanden. Jammer dat het boek zeer sterk Hollandsch getint is — wat een onverdraaglijke boel Engelsche, Duitsche en Fransche woorden daarin!... Maar 't is prachtig als katholieke levensuiting. ERNEST VAN DER HALLEN.

3837 ◆ **Van den Berg, W.** **83**

SNOES. Oorspronkelijk verhaal. *Geïll. dr Jan Wiegman. — Alkmaar. Van Putten & Oortmeyer, 1927, (23 × 15) 224 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 250*

V-VIA — Midden de massa jeugdboeken die thans in Holland verschijnen, en die liefst daags na hun verschijnen vergeten worden, eindelijk eens een echt jongensboek. Alleen wie uit noodzakelijkheid des gebods verplicht is geweest een reeks kinderwerken achtereen te doorworstelen zal de draagwijdte van die verzuchting begrijpen. Eindelijk eens 'n jongensboek waarin wat verteld wordt, dat knap geschreven is, en dat ge geïnteresseerd uitleest, ook al zijn de jeugdjaren waaraan het aangepast werd, al een mooien tijd achter den rug. Daarbij is het een prachtwerk om den geest van ons katholiek geloof waardig te houden bij den jongen lezer. En wat voor ons van belang is: het boek is niet bepaald eng-Hollandsch zooals dat met dergelijke werken wel meer het geval is. Jammer dat die twee jongensfiguren nogal zoeterig uitgevallen zijn. *Maar 't is een model van een jongensboek.*
ERNEST VANDER HALLEN.

3838 **Van Den Berg, W.** **83.0**

♦ De Vondeling van Simmerath. *Geïll. met 4 platen en bandteekening van P. Van Geldorp. — 's Bosch, Malmberg, 1927. (26 × 16) 218 blz. fl. 1,90;*

V-VI A — Bravo voor dit boek! 't is goed bedacht en goed geschreven. Een jongen die nog niet bedorven is door bioskoop of sensatielectuur zal er plezier aan hebben. Het gegeven is niet zoo heel origineel — de tienmaal bewerkte geschiedenis van den vondeling die later een flinke kerel wordt en ten slotte een rijkemanskind blijkt te zijn — maar heel interessant uitgewerkt en knap verteld. En daarbij goed katholiek zonder flauwe overdrijving die alle jongelui tegensteekt. Nog eens: 't mag er zijn. Ernest Vander Hallen.

84. ESSAYS

3839 **Kalff, Dr G. Jr.** **84 : 809 : 92**

Frederik Van Eeden. Psychologie van den Tachtiger, met 6 portretten en cariaturen. Bandteekening van C. A. Lion Cachet. — *Groningen, Wolters, 1927, (24 × 17) 542 blz.* *geb. fl. 11,50*

II* — Vijfhonderd bladzijden hardnekkig trommelvuur om te bewijzen dat *V. E.* is : valsche profeet, mislukt genie, een zwak, onwaarachtig, dubbelzinnig wezen, 'n verstokt egocentrisch huichelaar, een charlatan in kunst, sociaal werk, politiek, privaat leven en bovenal in godsdienst. Dit staat er allemaal, zeker zoo fel, ook wel zoo plat. Maar dan toch maar volop na het afsluiten van den alleszins merkwaardigen bloei die het 38ste jaar voorafgaat (1898). Niets van eene ontwikkeling (*Feber*), eerder twee stijging-en-dalingen en twee groote dwaalwegen, zoo legt Kalff V. E's diagramma vast. Als volgt: Zoon van een Tachtiger avant la lettre, heeft de toekomstige supertachtiger als student gemakkelijke succesjes met antidomineesche blijspelen en schenkt daar middenin de onbetwistschoone bloem van *Kl. Johannes I*, (N. Gids N. I. 18851). 't Is de « effen weg » voor een schoone toekomst. En de eerste stijging van den louteraar der 80-beweging in ethisch en synthetisch opzicht geschiedt, doch reeds met dalingen afgewisseld : 't is de heroïsche strijd 90-97 met en rond de schepping der niet onvermengd zuivere werken : *Ellen, Johannes Viator, Lied van Schijn en Wezen I, Lioba*, en van de volstrekt opperstschoone *Passielooze Lelie* en van de vlgs K. krachtige en ten onrechte versmade «*Gebroeders*». Daarop de eerste dwaalweg met *Walden*, spoorwegstaking, ballingsreizen *Amerika* en *Duitschland*, enz., waar V. E. op de heele lijn figuur maakt van een dwaas, een zwakkeling, een enz. (zie hooger); en de werken uit die jaren, van dien voozen V. E. de subjectieve weerspiegeling: *Koele Meren des Doods, Kl. J. II en III, IJsbrand*, etc. Toch nog een tweede stijging en daling 1912-1921. Nog een enkel keer bereikt hij het groote in mystieke synthese, in uitbeelding, in krachtige schepping met *Sirius en Siderius I-II*. Ook « *Pauls Ontwaken* » en *De Heks van Haarlem* zijn weer belangwekkend. Daartegenover de paljasrol in den wereldoorlog, de signifische en andere kinderachtige utopieën en het vaneedenizeeren van het Evangelie. En nu de voor K. volkomen ellendige dwaalweg der bekeering van den, ook litterair, uitgeputten ontrouwen dienaar. — K. staat op het standpunt van subjectivism — vrije religie — zonder uitsluiting van mystiek. Niet-Kantiaansche philosophie wordt geignoreerd, dogma en Kerk onbillijk behandeld, om niets te zeggen over de papenvreterij. K's boek is ook denkbaar, ontdaan van dien buitengewoon heftigen hartstocht en haat: ze zijn onuitstaanbaar en misplaatst. Daarenboven praat hij er zich herhaaldelijk in.

Dank u, hoor, voor al die « Odeurs de ... Potinville ». Hij neigt eenerzijds naar Goethiaansche humaniteit en anderzijds naar het sociale. Een schitterende weelde van informatie niet alleen over V. E. en Tachtig (hoe herleeft daar het heele wespennest!) maar ook verruimd tot Romantiek en hedendaagsche kultuur van het Westen: op elken stap met beduidende namen en stukken in handen, 't een of 't ander interessant vraagstuk van leven, kultuur, kunst, psychologie (ook psycho-analyze). Kijk maar eens naar de 18 kolommen Alphabetisch Register. V. E's werken worden ons direct en ook door de rijke belichting der kritiek die voltallig tot getuigenis opgeroepen wordt, benevens door K's kritiek nader bekend gemaakt, al zag ik K. graag nog meer aan aesthetische studie doen... Voor ettelijke deelen (b. v. heel boek III) konden wij het gerust stellen met een samenvattend overzicht... 't Zijn wel iet of wat de Buffels van Saidjah. De studie is zeer scherpzinnig, correct- en geestrijk typeerend en helder geschreven.

Dr Joris Caeymaex, pr.

3840 **Putman, Willem** **809 : 82 : 79**

◆ Tooneel-groei (1921-1926). Indrukken over het na-oorlogsch tooneelherleven in ons land. — *Brugge, Excelsior, 1927, (21 × 16) 448 blz.*

40 fr.; geb. 50 fr.

IV — Deze tooneelkronieken van Willem Putman zijn van de prettigste lektuur die ik ken in dit genre. De meest markante opvoeringen van de drie speelseizoenen 1923-'26 heeft Putman niet alleen als man van 't vak en als kritikus, doch ook en misschien zelfs vooral als artiest bijgewoond: in een paar Noord-Nederlandsche en Vlaamsche kranten schreef hij regelmatig kronieken over het in dien tijd zoo gebeurtenisvol tooneelleven in Vlaanderen. Nu pas nadat deze kronieken gebundeld zijn tot een lijvig boek, valt ons de omvang van dien arbeid op, en het werkelijk aktueele van zijn kronieken. Op dit oogenblik is Putman wel degelijk een levende geschiedenis van het Vlaamsch vernieuwd tooneelwezen der laatste jaren. Wat we bij hem vooral waardeeren is zijn breedheid van appreciatie en zijn onbevooroordeeld- zijn tegenover elke uiting. En daardoor is tevens 't feit verklaard dat ieder die in Vlaanderen iets te maken heeft met tooneel, vanaf den schouwburgbestuurder en den tooneelauteur tot den laatsten bezoeker, in feite dezen vrijwel jongsten tooneelschrijver erkende als den meest bevoegden en begaafden tooneelkritikus die we voor 't oogenblik bezitten. — Dat voor de kronieken op zichzelf. Het boek in zijn geheel is echter nog wat anders: hier valt ons bepaald op een gemis aan één lijn en synthese. Meermaals is het standpunt van den auteur in zijn bespreking gansch verschillend. Dat doet natuurlijk geen de minste afbreuk aan de waarde van elke afzonderlijke bijdrage. Een afgerond geheel is b. v. wel de bijdrage over « De Stilte op het Tooneel » Zooals het in zijn geheel voor ons ligt blijft het boek een fragmentarische geschiedenis van ons Vlaamsch tooneelwezen in de laatste belangrijke evolutiejaren. En, wat ook wat zeggen wil: een monter, geestig en prettig geschreven geschiedenis.

Ernest Vander Hallen.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

3841 **Gezelle, Guido** **264 ; 83.9 ; 83.9 ; 59**

◆ I. De Ring van 't kerkelijk Jaar. — *2e druk. 1926, 182 blz.* *8,50 fr.*

II. De Doolaards in Egypten. — *9e druk, 1927, 190 blz.* *7,50 fr.*

III. Van den Kleenen Hertog. — *6e druk, 1926, 106 blz.* *7 fr.*

IV. UITSTAP IN DE WARANDE. — *6e druk, 1927, 132 blz.* *7 fr.*
— *Wetteren, De Meester, (21 × 16).*

V — Deze heruitgave van Gezelle's Prozawerken is een goed werk. De boekjes waren moeilijk nog te verkrijgen, zelfs onvindbaar voor den gewonen man. Wat den inhoud betreft is alleen de *De Ring van 't Kerkelijk Jaar* iets veranderd en vermeerderd. Overigens besprak ik deze werken in Jaargang 1924. II. van dit tijdschrift. Jul. De Meester geeft ons een goedkoope uitgave, dat is al veel. In sommige deeltjes, als *Doolaards* en *Kleenen Hertog*, staan echter nogal veel betreurenswaardige drukfeilen. Hopen wij dat een volgende uitgave die zal weren, en, voor de liefhebbers ook uiterlijk fraaier bezorgd mag wezen, tenminste een aantal exemplaren. AL. WALGRAVE, PR.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

3842 **Gijsen, Marnix** **91**
◆
ONTDEK AMERIKA. *Geïll. met 11 platen. — Brussel, N. V. Standaard-Boekhandel; Bussum, Van Dishoeck, 1927, (23 × 17) 180 blz.* *20 fr.*

IV — De lezers van den Standaard blijven zich de mooie brieven herinneren die M. G. toen in Amerika verblijvend, over Amerika bij het dagblad inzond. M. G. heeft deze correspondenties bijgewerkt, ze gebundeld en stelt nu de lezers voor de uitnoodiging of roept hun het bevel toe: Ontdek Amerika! We noemen Gijsen's werk, tout court: *het beste reisverhaal dat in Vlaanderen verscheen.* Met een scherp oog heeft hij Amerika — land en volk — bekeken, en met een scherpe pen het klare, rake beeld er van geteekend, met een fijn opvangend oor heeft hij alles en allen beluisterd en met een vinnige stem vertelt hij er ons over. Zonder wetenschappelijk apparaat ligt er heel wat wetenschap en economisch inzicht verwerkt in dit, bij uitnemendheid, vulgarisatiewerk van de bovenste lade. We gaan te dezer — mutatis mutandis — denken aan het superieure, synthetiseerende werk van Kan. Van Tichelen. Geografische, ethnische, economische, godsdienstige, artistieke beschouwingen liggen saamgestrengeld of beter staan vergroeid tot een volledig « Gesamtbild ». *Zoo droomen we ons het type van reisverhaal.* En dat de jonge Vlaamsche geleerde en groote kunstenaar die schuil gaat achter den deknaam Marnix Gijsen dezen droom verwerkelijkte stemt ons tot rechtmatige fierheid. En zijn taal? Hij hoeft er niet mee te worstelen. Hij goochelt er mee. Frisch, boeiend, raak-op-den-man af, kleurig. Alle boekerijen moeten dit werk koopen. « De Standaard » gaf het mooi uit, op den vlammenden omslag de harde silhouet van een sky-skraper. De illustratie — 11 platen — zeer mooi. M. VAN HOECK, PR.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recencies geplaatst beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK
IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

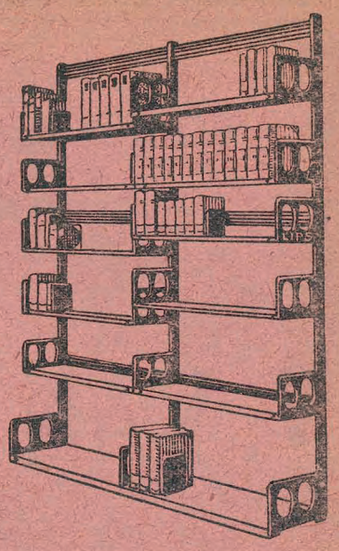

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Dr G. KALFF Jr.

FREDERIK VAN EEDEN
PSYCHOLOGIE VAN DEN TACHTIGER
Met 6 portretten en caricaturen
Bandteekening van C. A. LION CACHET
Prijs, gebonden **gld. 11.50**

GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE
compleet in 7 deelen
Prijs per deel, gebonden **gld. 7.90**

WESTEUROPEESCHE LETTERKUNDE
DER 15DE EN 16DE EEUW
Eerste deel, gebonden **gld. 8.90**
Tweede deel, gebonden **8.25**

Uitgaven van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER

Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Jos. Witlox : *Het Leven der H. Theresia van het Kind Jesus, De wonderbare Roze van den Carmel.* (Kerkelijk goedgekeurd). Met teekeningen van Edmond Van Offel. Volledige beschrijving van het heilig leven en zaligen dood, alsmede der talrijke mirakelen der H. Theresia. Fr. 20. Fraai gebonden : 25 fr.

Pater Augustus Wuyts : *De H. Elisabeth van Hongarie* : 6 fr.

Raoul De Navery : *De Molen der dooden* : 4 fr. — *Het roode Klooster* : 10 fr. — *De Weg naar den Afgrond* : 10 fr. — *Uit het Leven van een jongen Zeeheld : Maarten Harpertszoon Tromp* : 12,50 fr. — *De Kapitein met de roode Handen* : 15 fr.

De algemeenen catalogus voor 1927, met de definitieve prijzen is verschenen, en wordt, op aanvraag, kosteloos toegezonden.

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50 ; geb. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50
JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.— ; geb. fr. 10.50
J. A. PEETERS. — **Betty.** fr. 4.—
JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
EVA TREU. — **Moeder.** Geschiedenis van een bakvischje. fr. 7.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** Dramatisch Sprookje. fr. 5.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.— ; geb. fr. 7.50
HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** fr. 3.75
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—
2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—
5e jaargang fr. 20.—
Modelcataloog St. Michiel, 3e deel. fr. 3.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar :** II. Poëzie. fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** (prachtuitgave). fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen :**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 7.50
III. De Daad. fr. 8.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 15.—
RENIER YSABIE. — **Boudewijn.** fr. 5.50

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** Uit het Fransch vertaald door Dr Jaak Boonen. fr. 12.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Lena.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** (Vervolg op « Lena »). Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
ALFONS VAN TICHEL. — **Edele Daling.** Sociale roman. fr. 6.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 12.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vertaald door L. Duykers. fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 15.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij
A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH -- BIBLIOGRAFISCH -- TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
Februari 1928

II

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK
IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

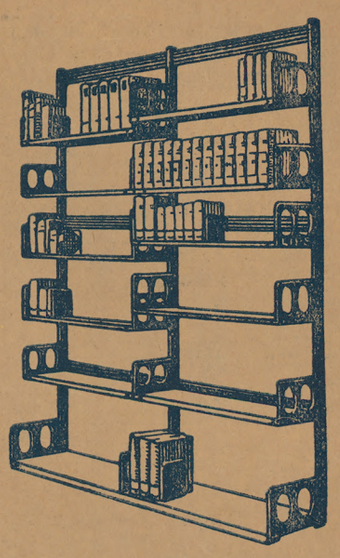

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Dr G. KALFF Jr.

FREDERIK VAN EEDEN
PSYCHOLOGIE VAN DEN TACHTIGER
Met 6 portretten en caricaturen
Bandteekening van C. A. LION CACHET
Prijs, gebonden **gld. 11.50**

GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE
compleet in 7 deelen
Prijs per deel, gebonden **gld. 7.90**

WESTEUROPEESCHE LETTERKUNDE
DER 15DE EN 16DE EEUW
Eerste deel, gebonden **gld. 8.90**
Tweede deel, gebonden **8.25**

Uitgaven van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER

Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Jos. Witlox: *Het Leven der H. Theresia van het Kind Jesus, De wonderbare Roze van den Carmel.* (Kerkelijk goedgekeurd). Met teekeningen van Edmond Van Offel. Volledige beschrijving van het heilig leven en zaligen dood, alsmede der talrijke mirakelen der H. Theresia. Fr. 20. Fraai gebonden : 25 fr.

Pater Augustus Wuyts : *De H. Elisabeth van Hongarie :* 6 fr.

Raoul De Navery : *De Molen der dooden :* 4 fr. — *Het roode Klooster :* 10 fr. — *De Weg naar den Afgrond :* 10 fr. — *Uit het Leven van een jongen Zeeheld : Maarten Harpertszoon Tromp :* 12,50 fr. — *De Kapitein met de roode Handen :* 15 fr.

De algemeenen catalogus voor 1927, met de definitieve prijzen is verschenen, en wordt, op aanvraag, kosteloos toegezonden.

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen » is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen » : **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M. Dostoïevski — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley, — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel. PRIJS . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND

AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST GLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEPHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

P. VAN NUFFEL: *Dirka of de Spaansche Oproerlingen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15.—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 10.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De Blieckaerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

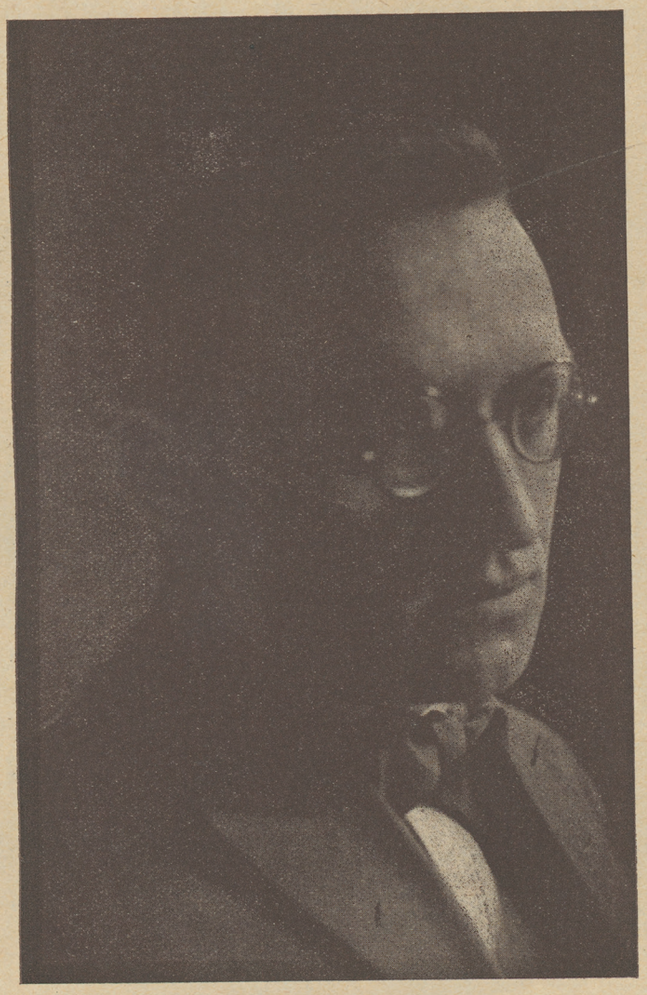

MARNIX GIJSEN

NUMMER 2 ZESDE JAARGANG FEBRUARI 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

MARNIX GIJSEN

DOOR

MAUR. VAN HOECK, PR.

Waar men aan 't spreken ging, of waar geschreven werd over de vernieuwing onzer Vlaamsche poëzie gedurende en na den oorlog, mocht ge telken keer er zeker van zijn dat de naam van Marnix Gijsen over de lippen of uit de pen kwam. Van 't eerste oogenblik af werd deze jonge dichter begroet als een « groote belofte »: de jaren hebben aan al wie dat durfde te verklaren, ten overvloede gelijk gegeven. « Boekengids » rekent het zich dan ook ten plicht dezen jongen katholieken kunstenaar met een kort woord in te leiden. En dat deze Vlaamsche dichter ook als man van de wetenschap, zijn volk hooge eer aandoet voelen we aan als een dubbele blijheid.

Eerst z'n curriculum vitae ofte zijns levens gebeuren: Marnix Gijsen (voor den burgerlijken stand J. A. Goris) werd geboren te Antwerpen in 1899. Liep school bij de EE. Paters Jezuieten en maakte er de moderne humaniora door; werd daarna privaat-secretaris van Dr Van de Perre-zaliger, en werkte een tijdje in den Standaard-uitgeverij. Van jongs af aan had hij trek naar de geschiedenis; en zijn commercieele studiën eerst, zijn cijfers en verslagen later, hadden dezen studielust enkel tot een bezielde liefde voor de historische wetenschap opgevoerd. Hij zette zich aan 't Latijn en 't Grieksch, en liet zich aan de Hoogeschool van Leuven inschrijven als student in de geschiedkundige wetenschappen. Onder leiding van de professors — vooral van den flinken geleerde Prof. Van der Essen — schoot de student die een studax — alhoewel geen blokker — was, flink op. Hij doctoreerde summa cum laude in 1925 — hij had ondertusschen nog Spaansch, Portugeesch en Italiaansch gestudeerd — met zijn breed-uitgewerkte thesis: « Etude sur les Colonies

marchandes méridionales à Anvers de 1488 à 1567, » waarmede hij ook in den inter-universitairen prijskamp, de reisbeurs won.

Dan het buitenland in : woonde de lessen bij van den Neothomist Pater De Munnynck te Freiburg in Zwitserland; studeerde verder te Parijs aan de Sorbonne; te Londen aan de Londonschool of Economics en in Den Haag. Werkte in de Bibliotheque nationale, in het British Museum, enz. Vertrok in September 1926 voor de University Foundation naar Amerika, studeerde er aan de hoogeschool van Seattle en bereisde een jaar lang de U. S. A. In Augustus '27 keerde hij weer en werd tot professor benoemd in de Economische geschiedenis aan de Hoogeschool te Leuven.

De benoeming van Dr Goris heeft de Vlamingen met rechtmatige vreugde vervuld en de uitzonderlijk-lovende manier waarmede de Rector der Universiteit, Mgr. Ladeuze, bij zijne openingsrede van het schooljaar '27-'28 den jongen Hoogleeraar begroette en verwelkomde, bewijst dat ook de Alma Mater met blij verwachten de toekomst van dezen Vlaamschen geleerde tegemoet ziet.

En wat was er tijdens de bewogen studiejaren van J. A. Goris met den dichter Marnix Gijsen gebeurd? In een Fransche conferentie over de jongere Vlaamsche poëzie, te Leuven gehouden heeft J. A. Goris sprekende over Marnix Gijsen getreurd: « malheureusement ce poête est mort trop jeune ». Wie dan opkeek, zag wel een fijnironische lach z'n scherpe groeven trekken langs de neusvleugels van den conferencier.

Want de wetenschap heeft, gelukkig, dezen dichter niet dood gekregen ! Integendeel. We durven zelfs voorop te zetten dat zijn studie, waardoor hij dieper, gemakkelijker, logischer leerde denken, zijn kunst zeer ten goede is gekomen. De bezonkenheid, de saamgebalde vastheid van zijn gecondenseerde poëzie zullen wel in groote mate — buiten zijn vroeg-ernstig temperament om — het gevolg zijn van de geestelijke gymnastiek waartoe zijn studie hem drong.

Wanneer we terugblikken op het verloop van Gijsen's poëzie, dan valt het op hoe hij van in den beginne — nog zeer jong schreef hij vrije verzen — cordaat aan de zijde der vernieuwers heeft gestaan, niet met theoretische betoogen doch met zijn poëtisch werk. A. Van Cauwelaert schrijft zeer juist in zijn inleiding tot « De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden » : « Marnix Gijsen heeft niet veel geschreven over de aspiraties der Jongeren. *Maar af en toe is er een vers losgekomen als een signaal* (wij cursiveeren M. V. H.) Hij heeft niet veel gesproken over de tweespalt der jonge zielen; nog minder heeft hij zich er om verheugd. Hij is zeer vroeg tot de sterke zekerheid gekomen dat alleen in rust, in evenwicht en in gebonden kracht het diepste wezen van een kunstenaar zijn schoonheid openbaart. »

Strijd tegen het naturalisme, erkennen der ethische waarde in de literatuur, verwerpen van het woord om het woord, opvangen van den levenspolsslag in onzen jachtigen tijd, poetizeeren van het zoogezegd prozaische beeld of geval : dat is Gijsen's literaire kunst.

Wel stonden velen onder ons verbouwereerd toen we — al hadden we dan ook al van Ostayen en anderen gehoord — vlak na den oorlog den « Loflitanie van St. Franciscus » te bidden kregen. Wanneer we hem achteraf terug gaan lezen dan blijft hij ons echter een representatief document voor de naoorlogsche Jongeren, die als na een hongerregiem, in overdaad vielen; of als uit een dwang loswrongen, voortrenden gewonnen verloren. En wanneer men daarna gaat vergelijken met de verzen uit de latere jaren dan ziet men dat ook deze jongeren « des Guten zuviel » hadden genoten, en hoe ze hebben geremd. Marnix Gijsen is te dezer voor de jongere poezie zeer symptomatisch. (cf. Loflitanie-Het Huis.)

In het eerste : de uitbundige levensroes, de ontstuimige beeldenwoede; in het tweede het doordachte en doorvoelde levens-evenwicht; de mathematische schoonheid, de scherpe directheid. Van Cauwelaert schrijft, op cit. « Hij heeft de meeste zijner verzen neergegrift met een vastheid, een strakheid en een felheid die u niet meer loslaten. » En Dirk Coster (Nieuwe Geluiden bl. XXXXI) « Bij hem is er reden om te spreken van een expressionisme in den werkelijken zin van dit woord, in den zin dus van expressieve sythese. » En verder vernamen we ibid. « dat zelfs een banaal levensgeval, » met een ouden oom in de kluis; met een nicht in de tuin, « met een scherpte gepend, met zoo snijdend-strakke trekken gekerfd in onzen blik, zoo nerveus geconcentreerd in slechts enkele weerslagen van rijm, groot en naakt voor de oogen oprijst brutaal in zijn naaktheid, en toch in die naaktheid verraadseld. »

Wie Gijsen's bundel « Het Huis » doorleest zal dit oordeel onderschrijven en meteen den afstand meten door den dichter sedert zijn Loflitanie afgelegd.

« Het Huis » is een werk van hooge waarde waarin Gijsen de moderne poëzie realiseert. « La folle du logis » het heftige gemoedsbeweeg, aan den bedwingenden leiband der rede.

Niet het beeld om het beeld, doch het beeld, sober en raak. enkel en alleen om te dienen. Niets verdoezeld in halftinten, alles gelijnd met de harde stift van een etser zwart op wit. De ethische rechtseisch komend tot zijn rechtmatig recht. Wilskrachtige en doorgevoerde bedwongenheid (1). *Levenskunst.*

En zijn *critisch* werk? Met een wonder begrijpen van, en inleven in de renaissancistische poëzie heeft hij den geest van Breero naar voren gehaald in de inleiding tot de XII Sonnetten en de Lyriek. De ethische

(1) Ook daarvoor heeft K. Van den Oever-zaliger (wien M. Gijsen, tusschen haakjes gezeid een dankbare vereering toedraagt) gevochten.

Met het oog op de onverbiddelijke zelfcritiek en de harde rem bij Gijsen, ware het belangwekkend Van den Oever's poëzie te vergelijken bij Gijsen's werk. Van den Oever's intense vers rukte dikwijls — ook in z'n laatste periode — den band van zelfbedwang stuk en kon den weelderigen renaissancist-van-vroeger niet tot de soberbeid beperken, die deze van zich afeischte.

waarde van de literatuur verdedigt hij met warme overtuiging in zijn studie over Van de Woestijne. Zijn kunstopvatting en -inzicht verklaarde hij in zijn zeldzame essays in « Ruimte » en een paar andere tijdschriften. Zijn critische studies deden hem kennen als een eerste rangsch prozaist; zijn « Ontdek Amerika » heeft deze uitspraak schitterend gestaafd. Ook hier, evenals in zijn vers, beschränkt Gijsen zich zelf meesterlijk : een bevestiging van Goethe's slagwoord. Boekengids wees reeds op de sterke qualiteiten van dit werk dat (het eerste in Vlaanderen?) voor de werkelijk-hoogere journalistiek typeerend is. Rake visie van het veelvoudige leven met de acuutheid van scherpe filmbeelden, panoramatisch en toch synthetiseerend. Keuze van het sprekende moment, directe belichting van het beteekenisvolle vlak; bijtende satire naast teedere bewogenheid.

Aan de bespreking van zijn historische studies waag ik me niet; de stil-ironische oogopslag van Prof. Dr J. A. Goris zou omflitsen in een grimmigen, sarcatischen bliksemstraal van Marnix Gijsen. We meenen nochtans dat we zijn bekroonde proefschrift tot norm mogen nemen en schrijven : Ab uno disce omnes : Zijn andere studies staan op het peil van zijn doctorale thesis.

Dr J. A. Goris moge voor de Vlaamsche wetenschap nog veel presteeren; Marnix Gijsen aan onze Vlaamsche literatuur blijven schenken zijn rijke kunstenaarsgaven.

27 December 1927.

Bibliographie

*1919. DE VII SONNETTEN VAN DE SCHOONHEYT, van G. A. Bredero. Tekst en inleiding. — Antwerpen, De Sikkel

*1920. LOFLITANIE VAN DEN H. FRANCISCUS VAN ASSISIË. Teekeningen van Jos Leonard. — Antwerpen, De Sikkel.

* KAREL VAN DE WOESTIJNE. Critische studie. In de reeks Vlamingen van beteekenis. — Antwerpen, De Sikkel.

*1922. BREEROO'S LYRIEK. Een bloemlezing uit Breeroo's verzen met een inleiding. — Antwerpen, Mercurius.

TURKSCHE KOOPLIEDEN TE ANTWERPEN IN DE XVIIe EEUW. Bijdragen tot de Geschiedenis.

DE BIBLIOTHEEK VAN EEN PORTUGEESCH-JOODSCH KOOPMAN TE ANTWERPEN 1545. Het Boek.

DE INTELLECTUEELE BAGGAGE VAN EEN SPANJAARD IN DE XVIe EEUW. Het Boek.

*1923. KAREL VAN DEN OEVER. GODVRUCHTIGE MAANRIJMEN. Nieuwe uitgave. Met een voorwoord van Marnix Gijsen. — Antwerpen, Neerlandia.

BIJDRAGE TOT DE KENNIS VAN GUIDO GEZELLE'S JEUGDJAREN. — Dietsche Warande en Belfort.

SLAVERNIJ TE ANTWERPEN IN DE XVIe EEUW. Bijdragen tot de Geschiedenis.

VLAAMSCH VOLKSLEVEN IN DEN NAPOLEONTISCHEN TIJD. — De nieuwe Eeuw.

1924. JACQUES MARITAIN. EEN VEROVERING DER CHRISTENE WIJSBEGEERTE. Door Prins Wladimir Ghika. Vertaling van J. A. Goris. — Leuven, Vl. Boekenhalle.

NIEUWE ELEMENTEN VOOR DE BIOGRAPHIE VAN JAN VAN BOENDALE. — Verslagen en mededeelingen der Kon. Vlaamsche Academie.

EEN KAPITALISTISCH MANOEUVER BIJ DEN AANVANG DER XVIIe EEUW. — Bijdragen tot de Geschiedenis.

ANTONIO BORRINI, EEN EXCENTRIEK ANTWERPSCH BOEKHANDELAAR UIT DE XVIe EEUW. — De Gulden Passer.

LA BIBLIOTHÈQUE D'UN MARCHAND MILANAIS A ANVERS AU XVIe S. JERNONIMO CASSINA. — Revue Belge de philologie et d'histoire.

EEN PROCES GEVOERD DOOR DEN STAMVADER DER VERDUSSEN. — De Gulden Passer.

EEN ANTWERPSCHE HANDELSEXPEDITIE NAAR DE OOSTZEELANDEN 1562-1569. — Bijdragen tot de geschiedenis.

*1925. HET HUIS. Verzen. Waarin is opgenomen de derde druk van den Lof-litanie van den H. Franciscus van Assisi. — Utrecht, De Gemeenschap; Antwerpen, De Sikkel.

ETUDE SUR LES COLONIES MARCHANDES MÉRIDIONALES (PORTUGAIS, ESPAGNOLS, ITALIENS) A ANVERS, DE 1488 A 1567. Contribution à l'histoire des débuts du capitalisme moderne. — Leuven, Uystspruit.

BIO- EN BIBLIOGRAFISCHE NOTAS BETREFFENDE CORNELIUS CRUL. — De Gulden Passer.

HET MONOPOOL DER ALMANAKKEN VAN H. VERDUSSEN. 1619-1630. — De Gulden Passer.

1926. EEN SATIRISCH VERHAAL VAN DEN GULDENSPORENSLAG, XIVe EEUW. — Dietsche Warande en Belfort.

ZEDEN EN CRIMINALTITEIT TE ANTWERPEN IN DE XIV[e] EEUW. Naar de rekeningen der schouten van 1355 tot 1387. — Revue belge de philologie et d'histoire.

* KAREL VAN DEN OEVER. Een keur uit 12 dichtbundels met verklaring door M. Gijsen. — Averbode, De Pelgrim.

*1927. HET HUIS. Verzen. Tweede, vermeerderde druk. — Utrecht, De Gemeenschap; Antwerpen, De Sikkel.

* ONTDEK AMERIKA. — Brussel, De Standaard; Bussum, Van Dishoeck.

DE « REFEREYNEN » VAN CORNELIS CRUL. — Bijdragen tot de Geschiedenis.

OM TE VERSCHIJNEN :

LOF VAN ANTWERPEN. Hoe reizigers Antwerpen zagen van de XIV[e] tot de XIX[e] eeuw. — Brussel, De Standaard

NOTA. — Wat met * geteekend is verscheen of verschijnt onder den naam Marnix Gijsen.

HET BOEK DEZER MAAND

« Waldo » van Gerard Walschap (*)

3843 ◆ **IV** — Dit boek zal door velen aanzien worden als een vade-mecum voor alle moderne waarheidzoekers. En niet zonder grond; want, al is de Fausttragedie hier herleid tot een eerder subjectieve evolutie minder weidsch van concept en vooral minder klassiek in de behandeling, dan wordt er veel goedgemaakt door de « expressionistische » oprechtheid, waarmee de auteur ons dezen « Waldo » uitbeeldt; een onstuimige ziel die het dekadente wrak verliet, op drift naar een nieuwe horizon, een meer betrouwbare houvast voor tijd en eeuwigheid. Aldus interesseert ons dit boek in de eerste plaats als tijdsdokument: met ware en soms hartstochtelijke kleuren, wordt ons afgeschilderd de opgang van een begaafde ziel uit een wereld van ontzettend ongeluk, wanhoop en valsche schijn, naar de offerende naastenliefde en de in deemoed ontvangen Waarheid. Waldo weet, maar gelooft niet en wil toch zijn naaste dienen met heel zijn wezen. Ten slotte erkent hij zijn fiasco en werpt zich in de armen van het reddende geloof. Dat was goed ook, want met het lijden uit de wereld te willen helpen, pleegde hij geweld aan de moraal en aan God's gebod, die de smart wll voor den mensch maar hem de kracht geeft haar te dragen. Door zich op dat orthodokse standpunt te plaatsen als op de rots der katholieke waarheid, heeft Walschap aan zijn boek een zeer bevredigende oplossing gegeven. Is dit ook niet de slotsom die ons toeklinkt uit de « Herinneringen uit een Doodenhuis »? Niet rumineeren tegen God en de bestaande orde die Hij duldt; niet alles willen begrijpen, beheerschen en verbeteren, maar den mensch leeren kennen in zijn zwakheid en in zijn goedheid vooral, zijn goedheid, de adelbrief van God, die alléén elk individu kent en oordeelt. De kennis is niets of zonde, maar de liefde alles. — Maar in « Waldo » is niet alles inhoud, er is ook de wazige romanvorm die het bespreken waard is. In het boek staat ergens een lapidaire uitspraak : mooischrijverij is waardeloos, want Dostoïevsky had geen stijl en is toch een der grootste auteurs. Het zou niet aardig zijn Walschap uit te maken als een Dostoïevsky die slag levert tegen de weerbarstige literatuur, maar toch is er iets hortends in sommige bladzijden alsof de auteur aan sommige subjektieve roeringen een profetisch allure wil leenen en dit is zeker een geval van stijldisproportie. Overigens is de Waldo-figuur met warme menschelijkheid geteekend en vindt de schrijver de treffendste verwoording voor eene jeugdevolutie die deze onrustige ziel in den nimbus van eene gemeenschapsidee plaatst. En daar dit zijn doel bereikt is, mogen we aan Walschap verder weinig verwijten, want waar hij zich met blijkbaar genoegen vermeit in sommige aktueele détails (zie VIe Hoofdstuk) kan hij zich genoeg beheerschen om op een hooger plan te blijven. Door de ontroering die op menige bladzij van dit boek naar de keel stijgt, zal « Waldo » niet alleen een tijdsbeeld blijven maar een waar kunstwerk dat bestemd is, mijn innige overtuiging, om den roem van onze literatuur vèr over onze Nederlandsche taalgrenzen te dragen.

Dr. OSKAR VANDER HALLEN.

(*) Antwerpen, N. V. Leestlust, 1928. — Zie nr 3909, blz. 59.

ZANE GREY

Zeldzaam zullen de Boekerijen zijn die niet minstens een paar romans van dezen Amerikaanschen auteur bezitten. Overigens zijn er weinig boeken zoo raak aangepast aan de mentaliteit van den tegenwoordigen op sensatie-belusten mensch : schokkende toestanden, geweldige driftuitingen, scherpe intrigues, hoogtepunten van liefde en moed, van ruwheid en wreedheid. De roman voor den geblaseerden cinema-bezoeker die de schouders ophaalt voor de burgerlijkheid van Louisa Duykers en de verfijning van Mevrouw Claes-Vetter. Zane Grey is overigens op-en-top Amerikaansch in haar werk — ze is namelijk een vrouw — : geweldig en grootsch, hartstochtelijk en ruw, nagenoeg ideeënloos en zonder de minste godsgedachte. Dat lijkt een streng rekwisitorium, volledigsheidshalve moet er echter bijgevoegd worden dat de diepste kern van haar werk menschelijk gesproken, gezond is. Moed, ridderlijkheid en opoffering zijn de hoogste menschelijke kwaliteiten al uiten zij zich ook in het « gedwongen » neerschieten van een honderdtal Indianen of een half dozijn werkelijke of vermeende verraders en schurken. 't Zijn doorgaans stevige lui, die helden uit Zane Grey's werken, die er geen graten in zien een bende opstandelingen omver te boksen en overigens zoo weinig respekt hebben voor hun eigen leven als voor dat van hun evenmensch. Wedrennen om het leven, schietpartijen die met verbluffende knapheid, worden gevoerd, massa-afstraffingen van benden schurken zijn niet van de lucht. Alles bijeen meen ik dat dit ruw natuurlijke en ongeciviliseerde per slot van rekening waarachtiger en belangrijker moet voorkomen aan de meeste lezers, dan het dekadente en perverse dat de literatuur van onze kunstmatige beschaving dikwijls biedt. Overigens moet ik erkennen dat indien Zane Grey God buiten rekening laat. een woord van spot of minachting of een hatelijkheid over de bedienaars van den godsdienst eveneens nimmer in haar werken aan te treffen is. De glorieuze vecht- en schiethelden zijn trouwens gewoonlijk de ridders van een onschuld, de wrekers van een misdaad, de beschermers van schamelen en hulpeloozen. Daardoor kunnen de meeste van haar werken, die geen bepaald verkeerde toestanden bevatten zonder voorbehoud gelezen worden door gevormde lezers. Voor jonge dames en lezers met zeer verfijnden smaak zijn deze romans natuurlijk niet de geschikte lektuur. De Nederlandsche vertalingen zijn door den band zeer verzorgd.

Zane Grey is een Noord-Amerikaansche van geboorte; medewerkster aan verschillende vooraanstaande Amerikaansche tijdschriften. In Amerika en Engeland is zij zeer gewild om haar oorspronkelijkheid en knappe vertelkunst.

3844 *Als de Bergen roepen.* Een snobs. door den oorlog geknakt, zoekt en vindt genezing in de grootsche en ruige natuur der bergen. Niet alleen lichamelijk maar ook geestelijk. Zijn verloofde wil hem teruglokken, maar faalt. Ze breekt met hem, doch geeft eindelijk toe en volgt hem. Een frisch en gezond boek. — IV, 83.

3845 *Betty Zane.* Een zeer spannende liefdesgeschiedenis, met op den koop toe een paar felle episoden uit den strijd der Indianen tegen de kolonisten. — IV, 83.

3846 *De Erfenis der Woestijn.* Jack Tbare, een ziek man, wordt opgenomen door den Mormoonschen patriark, herwint zijn krachten in de gezonde lucht en leert daar met paarden en wapens omgaan, wat hem uitstekend van pas komt bij den avontuurlijken tocht door de Woestijn op zoek naar z'n verloofde. Jammer genoeg komen in het boek bedenkelijke huwelijkstoestanden op z'n Mormoonsch. — III-IV, 83.

3847 *De geheimzinnige Ruiter.* Columbine werd door een ouden Rancher als pleegkind aangenomen, die in haar een toekomstige vrouw meent te vinden voor z'n zoon. Maar zij heeft een ander lief : ondanks alle list en geweld trouwt ze ten slotte den fikschen cowboy. Veel woeste gevechten en ruwe kerels, maar daarnaast idyllische liefde en trouw. — IV, 83.

3848 *Gouddorst.* Een niet na te vertellen massa spannende avonturen midden de goudroovers : fel en woest, maar dapper en heldhaftig. — IV, 83.

3849 *In den Greep der Woestijn.* Echtbreuk, verleiding en ... knallende schiet-partijen. — III, 83.

3850 *De Jacht op het rossige Paard.* Onschuldig en spannend drama uit het Far-West. — IV, 83.

3851 *De Man van het Woud.* Een verhaal van liefde, strijd en ontvoeringen, dapperheid en durf. — III-IV, 83.

3852 *Milly's Doodenrit* Jachtavonturen van de Amerikaansche bisonjagers uit de prairiën: daartusschen de amoereuze historie van Tom en Milly, die elkaar vinden spijts allerlei Indiaansche en beschaafde schurken. — IV, 83.

3853 *Misdadiger volgens de Wet.* Een moordenaar die zich rehabiliteert bij de ranchers. Er wordt nogal bar in gevochten, en men krijgt zoowat den indruk dat het leven van den mensch geen knip voor den neus waard is. — III-IV, 83.

3854 *Naar de Overwinning.* Een liefdesgeschiedenis in het kamp van de ruwe spoorleggers: een teere idylle in het ruige leven der spoorarbeiders. — IV, 83.

3855 *Onder het Licht der Westersterren.* Als inhoud en vorm zoowat een herwerkte editie van Grey's overige boeken. — IV, 83.

3856 *Op Zoek naar Geluk.* Goed, maar dezelfde bedenkingen als tegen « De Erfenis der Woestijn » gelden ook hier. — III, 83.

3857 *De wilde Jacht.* Weer en nog eens: een wilde natuur en woeste mannen, en daarin een heerlijke meisjesfiguur. Alles bijeen gezond werk. — IV, 83.

3858 *De Wildernis overwonnen.* Voor tooneel en personen, cfr. hierboven. Onschuldige romantiek. IV, 83.

3859 *De Wind des Doods.* De kolonisatie en « beschaving » van Indianen, met eenige liefdesgeschiedenissen daartusschen, maar er wordt in geschoten en gemoord dat het een aard heeft. Overigens onschuldig. — IV, 83.

3860 *Woestijngoud.* Nogeens: schieten en dooden, beminnen en ... trouwen. — IV, 83.

3861 *De Zwerver in de Wildernis.* Zoowat de historie van « Misdadigers volgens de wet » nogal woest. — III-IV, 83.

INLICHTINGSPOST

F. D. B., te **H.** — We gaven een bijdrage over **Gustave Aimard** in nr VII (Oogst) van den vorigen jaargang, met de volledige lijst en zedelijke indexeering van zijn werken.

E. H. V. D. — Over **John Kievit** en zijn werken hebben we een bijdrage in 't vooruitzicht: intusschen raden we u beslist aan tegenover zijn jongensboeken een zekere reserve in acht te nemen.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Theodoor F. Mac Manus, een Amerikaansch dagbladschrijver, die sedert jaren den kruistocht predikt, stelt voor aan de katholieke dagbladlezers een staking te houden wat het koopen betreft van zedelijk-ongezonde dagbladen en andere periodieken. « Denkt eraan, schrijft hij, dat een vermindering van het aantal lezers van een blad, onmiddellijk een paniek verwekt in de bureelen van redakteurs en uitgevers; wanneer duizend lezers om die reden een bepaald blad opzeggen, dan is de strijd niet alleen aangevat, doch zelfs gewonnen ». Hij stelt voor dat de bisschoppen zich met de beweging zouden inlaten en deze zelfs organiseeren. — Het dunkt ons dat iets dergelijks ook bij ons gewettigd zou zijn. De katholieke pers zou er best mee gebaat zijn.

In de Revue des Lectures lezen we een brief van Prins d'Altora Colonna de Stigliano, letterkundige, waarin deze zijn ontslag biedt van de « Société des Gens de Lettres », omdat deze « Société » geproteesterd had tegen den geest der kritieken van Abbé Bethléem in de Revue.

Naar we vernemen is de bekende schrijfster **Ellen Forest**, waarvan reeds vroeger werk beproken werd in Boekengids, katholiek geworden. In haar laatste werken toonde ze trouwens een sterk uitgesproken sympathie voor de katholieke Kerk.

Er bestaat in Duitschland een zeer levendige belangstelling voor ons Vlaamsch kultuurleven en o. m. voor onze letterkunde. Terwijl vertalingen van Felix Timmermans, Stijn Streuvels, Guido Gezelle druk gelezen worden, hebben verschillende vooraanstaande tijdschriften den laatsten tijd artikels gewijd aan de Vlaamsche literatuur, en bereiden enkele andere nummers voor die gansch gewijd zullen zijn aan onze letterkunde.

Gerard Bruning, de jonge katholieke dichter, wiens werk voor velen een teeken van aanstoot was, en die voor een jaar overleed, werd in « Roeping » gehuldigd door zijn vrienden. Zijn broer, Henri Bruning, heeft een volledige verzameling van z'n gedichten persklaar gemaakt.

O. — Werken van algemeenen Aard

3862 Van Tichelen, H. **05**

DE KLEINE VLAMING. Maandblad voor de jeugd 1925-1926. Achtste jaargang. *Geïll. — Antwerpen, De Sikkel, 1926. (27 × 18) 190 blz. fr. 6,50*

IV — Het jeugdtijdschrift dat « De Sikkel » onder dien naam uitgeeft, en waarvan de achste jaargang ingebonden in den handel werd gebracht, lijkt me *nogal weinig rekenschap te houden met de godsdienstige gevoelens* der kleinen tot dewelke het zich richt. Deze leemte is zoo sterk voelbaar dat het voor katholieken *beslist onbruikbaar is.* Buitendien geeft het in enkele gevallen, b. v. daar waar de heer Havermans in zijn overigens zeer interessante bijdrage over het Aquarium handelt, eenige gegevens over het geslachtelijk leven van waterdieren, o. a. van de watertorren, welke we liefst onder dien vorm niet aan jonge kinderen meegedeeld zagen. Mogelijk huldigen de onderwijzers der stedelijke lagere scholen van Antwerpen een andere opvatting hieromtrent — het tijdschrift richt zich meer speciaal tot die jeugd dunkt me — toch dienen ouders en opvoeders op voorhand te weten wat de kleinen aan hun lektuur hebben, voor de rest is het bepaald interessant en zeer afwisselend van inhoud. B. G.

3863 X **01 : 809**

◆

JAARLIJKSCHE BOEKENSCHOUW 1927. (Najaar 1926 tot najaar 1927). — *Tilburg, Nederl. Boekhuis, 1928. (24 × 16) 402 blz. 25 fr.*

IV — Wie niet « van stiel » is, kan moeilijk een werk als dit in zijn volle breedte apprecieeren. Dezen achtste bundel moet in geen enkel opzicht voor de vorige onderdoen: de zakenrijke kronieken over de voornaamste literaturen en — wat de Noord-Nederlandsche letterkunde, opvoedkunde, wijsbegeerte en godsdienst betreft, — de nagenoeg volledige titelopgave der verschenen werken. Daar bleef Vlaanderen — op de édities van een paar uitgevers na — stiefmoederlijk behandeld. Er moet voor de redakteurs van de J. B. wel middel zijn om zich ook onder dit oogpunt te dokumenteeren, wat ons intusschen noodzakelijker voorkomt dan voor de Spaansche en andere literaturen. Ook wij hebben dikwijls alle last — ook financieel gesproken — om de belangstellende lezers op de hoogte te houden van wat in 't Noorden verschijnt ; ik kan me moeilijk laten wijsmaken dat de bureelen onzer Vlaamsche uitgevers inderdaad zoo hardnekkig gesloten blijven voor toezending van inlichtingen naar het Noorden. Zand daarover. We willen gaarne lovend staan tegenover een overigens prachtig werk als dit. De kronieken zijn dan ook zeer belangwekkend : we missen echter regelmatig een overzicht van de Nederlandsche romans; en dit jaar ook de kroniek der Duitsche letterkunde (ook de lijst der Duitsche boeken is miniem!) De bladzijden, door Anton van Duinkerke gewijd aan het overzicht der Nederlandsche dichtkunst is prachtig. De besprekingen zijn meestal résumés der recensies, in den loop van het jaar in « Boekzaal » verschenen. Beschouwingen voortvloeiende uit een aandachtig overzicht der verschenen Nederlandsche literatuur, moeten we omwille van den omvang dezer bespreking in de pen houden. Laten we alleen vaststellen dat het N. B. met deze uitgave prachtig werk leverde. Alleen komt het me voor dat dit deel typografisch minder verzorgd is: er zijn heele vellen op bijna onleesbare manier gedrukt. Mogelijk trof ik juist een eenig exemplaar uit dat oogpunt. ERNEST VANDER HALLEN.

3864 **X** **01**

HET NEDERLANDSCHE BOEK, 1927. *Geïll. — A'dam, Nederlandsche Uitgeversbond, 1928, (22 × 15) XX, 212, 248 blz.*

IV — Een zuiver bibliografisch werk dat met de meeste nauwkeurigheid en — wat Noord-Nederland betreft — zeer volledig inlicht over de verschenen boeken in het verloopen jaar. De inleiding, die de uitgave van dit boek motiveert als de band tusschen den boekhandelaar en den kooper, geeft tevens een bondigen, prettigen kijk op de fabrikatie van het boek in al zijn onderdeelen: papier, zetarbeid, drukken, binden, verzending en verkoop, dit met een aantal zeer mooie platen verduidelijkt. Volgt dan de uitgebreidde lijst der verschenen werken, in verschillende vakken ingedeeld naar de alphabetische volgorde der auteurs. Bij een aantal titels werd een korte bespreking gevoegd, terwijl formaat. aantal blz., prijs en andere gegevens regelmatig worden meegedeeld. Verders een uitgebreide lijst reklamen die zoowat de helft van het boek beslaan. Alles bijeen een mooie werk, dat ons een beetje jaloersch maakt op Holland, en tevens een hoogen dunk geeft van de kwaliteit en de kwantitiet der Noord-Nederlandsche uitgave. We hebben alleen één bewaar tegen een regelmatig en eksklusief gebruik van dit werk door katholieke Vlamingen: eerstens bepaalt het werk zich bij de werken, uitgegeven door de firmas welke aangesloten zijn bij den Ned. uitgeversbond, en blijft dus ver van volledig, — geen enkel boek van Vlaamsche uitgevers komt in het werk voor — terwijl de opgegeven titels, besprekingen en reklamen *gansch in neutralen geest opgevat* werden. Om die reden is dit overigens zeer mooi en verdienstelijk boek *alleen met de meeste omzichtigheid te gebruiken.*

ERNEST VAN DER HALLEN.

2. — Godsdienst

3865 **Beelen, Mgr. Jo., Th., S. T. D.** **22**

◆ NIEUW TESTAMENT, DEEL 1, Nr 3 : HET H. EVANGELIE VAN JESUS CHRISTUS VOLGENS LUCAS; — Nr 4 : HET H. EVANGELIE VAN J.-CH. VOLGENS JOANNES. *Vert. en uitgelegd door Mgr. Jo. Th. Beelen, S. T. D. Nieuwe uitgave bezorgd door A. Van der Heeren, S. T. D. — Brugge, K. Beyaert, 1927. (25 × 18) 124, 128 blz.* *elk 15 fr.*

IV — De nieuwe uitgave van « Het Oude en het Nieuwe Testament », vroeger door Mgr. Beelen en andere vooraanstaande Schriftuurverklaarders bewerkt, groeit op verheugende wijze spoedig aan. De Z. E. H. Kan. Van der Heeren, oud-professor in de H. Schrift aan het Seminarie van Brugge en nu Pastoor-Deken van S. Gillis aldaar, wiens studiën op het Evangelie wij hier vroeger gerecenseerd hebben, geeft thans den uitleg van Lukas en Johannes in het licht. De kritische vraagstukken, hoe gewichtig ze wezen mogen, omtrent oorsprong, schrijver en historische waarde enz. zijn zeer beknopt, doch ook sekuur behandeld. Klaarblijkelijk heeft de bevoegde exegeet vooral zijn aandacht aan de eigenlijke tekstverklaring willen wijden. Deze is grondig en getuigt van een scherpzinnigen geest, die, spijts de moeilijkheden, den echten zin weet te achterhalen. De Zeer Eerwaarde schrijver eerbiedigt den uitleg eertijds door Mgr. Beelen gegeven; sommigen meenen zelfs dat die eerbied te ver gaat. Maar hij voegt er zijn eigen nota's bij. Meer dan eens blijkt het dat hij een andere, doorgaans betere, zienswijze verkiest. Verklaringen, door latere geleerden voorgesteld, onderzoekt hij welwil-

lend, zelfs wanneer de vorige uitlegging wellicht meer waardeering verdient (b. v. Joann. I. 5). Kortom, beide kommentaren zijn wetenschappelijk aangelegd en verdienen warm aanbevolen te worden aan alle ernstig ontwikkelden, die den juisten zin der Evangeliën willen nagaan. J. SALSMANS, S. I.

3866 **Bertram, Kard. Ad.** **24**

◆ LEEKENAPOSTOLAAT, EEN « KONINKLIJK PRIESTERSCHAP ». Oproep tot het kathol. volk in ernstige tijden. *Vert. uit h. Duitsch dr. Maur. Van Hoeck.* — *Antwerpen, 16, Lijnwaadmarkt, Mechelen, Secret. Bonden H. Hart. (17 × 10) 40 blz.*

V — De katholieken, naar 't woord van Petrus een « koninklijk geslacht », uit alle standen der maatschappij en van allen leeftijd hebben als plicht, in deze troebele tijden meer dan ooit, met hun priesters mede te bidden, te offeren, te arbeiden en te lijden. Leeken-apostels zijn er noodig. Gewapend hoeve zij te zijn met klaar geloof, ware broederliefde, taaie volharding en frissche blijmoedigheid. Deze gedachten wil priester Van Hoeck, door zijn onberispelijke vertaling van 't martiale woord van den Breslauer Aartsbisschop, Bertram zaliger, over den lande van Vlaanderen doen dreunen als een zwaarluidende Salvatorsklok.

D. DE PAUW, O. P.

3867 **Duijnstee, F. X. P., O. E. S. A.** **92 : 271**

◆ MAARTEN LUTHER IN DE KRITIEK. 1e Boek. Deel 1, 2 en 3: 1505-1525. Bijdrage tot de Geschiedenis der Reformatie. Naar oudere en nieuwere bronnen bewerkt, — *Averbode, Drukk. Abdij, 1927. 2 dln. (25 × 16) 484 blz.* *35 fr.*

IV* — Er bestaat een tweevoudige Lutherliteratuur: zij die enkel de specialisten der kerkelijke en dogmatische geschiedenis bereikt en ten tweede zij die het groote intellectueele publiek moet bereiken. De eerste vult een ontzaggelijk arsenaal waarvan Grisar in het Zeitschrift f. katholische Theologie (1918) een idee heeft gegeven. De tweede bloeit stellig in Holland sterker dan bij ons. De laatste bijdrage op dit gebied is de vertaling van Jacques Maritain's « Luther ou l'Avènement du Moi », uit « Trois Réformateurs ». Al is dit bestemd voor eenieder die eenigszins philosophisch geschoold mag heeten, toch veronderstelt het een voorstudie en een vertrouwd zijn met de Luthergeschiedenis die velen te onzent niet bezitten. Dat Maritain schitterend rake en diepe dingen zegt, is buiten twijfel: waar hij echter de stadia van Luther's gedachtenevolutie wil onderlijnen bij middel van schilderijen die Luther op verschillende leeftijden voorstellen, schijnt hij geen rekening te houden met een heel aantal bijkomende factoren. Maritain is geen historicus, hij behandelt het historisch document dan ook niet met de noodige omzichtigheid. — Hier is dan Pater Duynstee die zich in de Lutherliteratuur een aparte taak heeft gesteld. De initialen achter zijn naam leeren u dat hij behoort tot Luthers orde: een Augustijn. In een vorig werk « Luther en zijn Orde » (1924) heeft hij trachten aan te toonen dat het niet de geest zijner orde is die Luther deed rijpen tot een reformator en opstandeling. In dit boek, waarvan we het eerste deel in handen hebben, wil hij ons Luther schetsen in het licht der huidige critiek. Hij steunt daarin veelal op Luthers eigen teksten en ten tweede op critiek van zijn eigen vrienden en geloofsgenooten. Een zuiver chronologische uiteenzetting is het dus niet: het is een levensgeschiedenis rond de groote strijdvragen die de carrière van Luther hebben beheerscht. — Men kan den schrijver ver-

wijten dat zijn bibliographie niet volledig is, wat hij ten andere in zijn inleiding ruiterlijk herkent. Dat is ook al. Zijn boek is een onderhoudend, leesbaar, genietbaar opus. Hier en daar heeft het er wel het air van of de schrijver zelf wat te weinig aan het woord komt. Maar dat houden wij zijn bedoelingen ten goede. — Het zal voorzeker in Holland en in Vlaanderen een gunstig onthaal mogen genieten. Het ware wenschelijk dat onze menschen die meer en meer in contact gaan komen met de angel-saksische wereld waar de protestantsche gedachten zooveel eenvoudige waarheden vervalschen, kennis namen van dit degelijk werk.

Dr. J. A. GORIS.

3868 Millot, Kan. J. 24

◆ DE ROOMSCHE JEUGD BIJ JEZUS. *Vert. uit h. Fransch dr. M. L. Betrand. Geïll, — 's Bosch, G. Mosmans, 1927, (20 × 14) 210 blz. fl. 1,25; geb. fl. 2*

VI — Het verlangen van den schrijver van dit boek was de verheven waarheid der H. Eucharistie beter te doen begrijpen, beter te doen beleven door de kinderen. Hij is er ook goed in geslaagd : dit boek geeft een degelijke Eucharistische opleiding. Het is ingedeeld in drie deelen: de wezenlijke tegenwoordigheid, de heilige Mis, de heilige Communie. De stof wordt behandeld in korte onderhoudjes, telkens gevolgd door een treffend voorbeeld. De uiteenzetting is klaar en eenvoudig, de vertaling voortreffelijk. Onderwijzers, catechisten, leiders van E. K. zullen met veel nut dit boek gebruiken, F. VERMUYTEN, PR.

3869 Rutten, F., Luns, H., Groenen, Pr. P., Verhoeven, Dr. Th. 22

◆ BYBELSCH LEESBOEK : OUDE TESTAMENT. *Geïll. — Hilversum, Brand, 1926, (27 × 20), 156 blz. gec. fl. 2,50*

V-VIA — Men moet zich de moeilijkheid der opgave van de samenstellers goed voorstellen om hunne groote verdienste te waardeeren : « eene korte samenvatting, maar tevens een levendig verhaal, door platen verduidelijkt, van de geschiedenis van het oude volk, waaruit Christus werd geboren. » Vetera nova. Uitteraard zijn nu verschillende deelen van het O. T. uiterst geschikt om altijd en altijd opnieuw verteld te worden : « de patriarken, Mozes, en later, de episodische gebeurtenissen. Hier kon *F. Rutten* even ver van slaafsche vertaling en van folklorizeering, nieuw zijn door versche kleuren, door rythme, door beeldend woord hier en daar, door een opflakkerende beschrijvingsschets, een kort dramatizeeren. Voor de noodzakelijk te besnoeide andere deelen (regeeringen, geschiedenis der natie) werd de opgave zoo bevredigend mogelijk vervuld. *Luns'* 40 platen, naast *Rutten's* 40 hoofdstukken, zijn, met de nuttige verklaring die ze vergezelt, niet te zeer en ook niet te weinig paedagogisch opgevat, vaardig uitgevoerd, een paar malen met een zekere grootheid gezien. Mooie druk, mooie albumuitgave. Wat een heerlijk geschenkboek voor de jeugd!

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

3870 Teetaert, Pater Amedeus 26

◆ DE THEOSOFIE IN HET LICHT VAN DE KATHOLIEKE LEER. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 1927, (18 × 12) 46 blz. 2 fr.*

IV* — Ernstig waarschuwen tegen den betooverenden invloed der theosophie; aantoonen dat ze geenszins den drang naar inwendig leven van veel moderne zoekers kan voldoen; ze dus weerleggen als zoogezegde wetenschap en godsdienst, door er de onhoudbaarheid en de tegenspraken van bloot te leggen : dat was zeer nuttig en heeft de

schrijver uitmuntend gedaan. Zijn boekje zal dienst bewijzen aan menschen die wankelen in hun geloof en geneigd zijn zich te gaan laven aan vergiftigde bronnen; ook aan priesters en zekere ontwikkelden, wien het past klare gedachten te hebben over die dwalingen om ze bij gelegenheid doelmatig tegen te gaan. Maar het gros van het publiek mag de theosophie heelemaal met rust laten : men wint er niets bij door dit samenraapsel van allerhande opvattingen en indrukken haarfijn te leeren kennen; het is onredelijk het, in zich zelf beschouwd, ernstig op te nemen. De veroordeeling van de H. Kerk (18 Juli 1919) is duidelijk genoeg: E. P. Teetaert had daarop meer mogen drukken.

J. SALSMANS, S. I.

3. — Sociale Wetenschappen Opvoeding — Vrouwenbeweging

3871 ◆ **Bopp, Dr. Linus** **15 : 37**

LEVEN EN VERZORGING DER RIJPERE JEUGD. *Vert. uit h. Duitsch dr. F. J. Schimmel, pr. — Tilburg R. K. Jongensweeshuis (Opvoedk. Brochurenreeks nr. 35), 1927, (20 × 14), 66 blz.* *fl. 0,75*

IV In deze brochure is een kenner van de moderne jeugd aan het woord. Met het oog op de jeugdleiders(-sters) heeft hij een reeks lessen over jeugdvorming en jeugdopvoeding saamgebundeld en ons daarmede eèn praktische handleiding geschonken tot opleiding der jeugdleiders(-sters) zelf. Vele der hier vooropgezette meeningen, der verdedigde stellingen en gegeven wenken zijn ontleend aan het zeer bekende werk van den Freiburger hoogleeraar Dr. Bopp. We hebben in Vlaanderen aan werkjes als deze een nijpend te-kort. Daarom aanvaarden we zoo graag deze gave van een Nederlander. In een tijd, zooals de onze, waarop nooit heftiger de jeugd aangevochten werd, is het hoogstnoodzakelijk dat we die jeugd *begrijpen*, en ze begrijpend, *zelf gevormd, aan anderen opleiding kunnen geven*. Weleerw. Heer Schimmel heeft door de fijne adaptatie van Bopp's werk een leidraad in handen gegeven. Bestuurders van Patronoten en Jeugdwerken, aan u dit werkje aan te schaffen, voor uwe medewerkers, bij wie zoo dikwijls een uitzonderlijk-goede wil gepaard gaat met jammerlijk misbegrip. Dit boekje — weer een keurwerkje uit die keurige Tilburgsche serie — is er voor geknipt deze daarin te voorzien. Koop daarbij nr. 35 van dezelfde reeks « Licht en Kracht » van A. Berkvens-Hulsmans. Beide vullen elkaar uitstekend aan in dien zin dat ge in het tweede — in prettigen verhaaltrant — de theorie van het 1e doorleefd ziet.

M. VAN HOECK, PR.

3872 **Brummel & Co.** **17 : 37**

DE MAN OP Z'N BEST. Een geestige handleiding in savoir-vivre. — *Den Haag, Moormans Periodieke Pers, 1927, (20 × 14) 114 blz.*

III — Men kan in dit boekje zien hoe ernstige (?) wereldmenschen de wellevendheid verstaan op onze dagen, ook in 't « Oude Holland ». Al naäperij van Parijs; uitwendigheid zonder ziel, ja menigmaal tegen-de-ziel-in. Men moet, om « savoir vivre » te hebben, nooit *denken*: « Tracht nooit de ingeroeste gewoonten der beschaafde wereld te hervormen, ook niet wanneer die belachelijk of zelfs verkeerd zouden zijn ». — Het heele ding, met een zekeren cynischen humor geschreven, geeft van de « wereld » het denkbeeld : een rotte boel, waar men zijn fatsoen houdt als er iedereen bij is, anders zijn er geen goede manieren vereischt.

AL. WALGRAVE, PR.

3873 Sirks-Harmeyer, L. **37**

EERT UW KIND. — *Zeist, J. Ploegsma, 1926, (21 × 15) 80 blz.* *fl. 1,75*

IV — Erken vooreerst de eigen aard en grenzen van zijn verstand; en dring *uwe* kenwijzen niet op tegen de *zijne*, die wel onvolkomen zijn, doch echt. En dan, bij kiesche onderwerpen (voorlichting) geen overschatting van diepe belangstelling en vol begrijpen, vóór den gepasten tijd. Verstik bizonder niet de schoone kiemen van edelmoedigheid en liefde. En neem zelf een beetje de partij van uw kind op tegen alle vormelijkheid waarvan het al zoo vroeg slaaf moet worden. — Dit moedersboek ademt liefde en geeft een klaar richtsnoer; alleen wordt er wat te hoog in opgegeven van dien « onbelemmerden natuurgroei », en *over Jezus, geloof, gebed, 't bovennatuurlijke, geen woord,* tenzij een heel verre zinspeling bij een kerstmis-onderwerp. De toon dezer 17 aangename schetsjes, die duidelijker spreken dan een handboek, is vrouwelijk-onderhoudend, en eerder naar ernst dan naar zoetelijgheid hellend. Mooie druk. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

3874 Schrijvers, R.

AANTEEKENINGEN OP DEN NEDERLANDSCHEN TEKST VAN ONZE GRONDWET EN VAN ONS STRAFWETBOEK. — *Brussel, A. Hessens, Warmoesberg 73, 1927. (21 × 13) 28 blz.* *5 fr.*

IV — Dit boekje oefent kritiek uit op den Nederlandschen tekst van de pas-vertaalde Grondwet en Strafwet. De aanteekeningen komen van een specialist en hebben stof doen opvliegen in de officieele wereld. Voor specialisten is dit werkje dan ook belangrijk. Mr. J. VALVEKENS.

4. — Taalkunde

3875 De Boer, Dr. C. **74**

ELEMENTAIR LATIJN IN 52 LESSEN. — *Groningen, Noordhoff, 1927, (23×15) 168 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,25*

IV — Dit werk is bestemd voor zelfonderricht; het wil dus tegelijk handboek en leermeester zijn, en volgt niet een systematische, maar een didaktische orde. Het bestaat uit 52 lessen, bevattende ieder iets uit de grammatica, met thema's, vertalingen en andere oefeningen; achterin komt een woordenlijst. Het is ongelukkig niet vrij van onnauwkeurigheden. De oefeningen zijn, zooals de schrijver zelf zegt, uiterst ouderwetsch; zij bestaan in overgroote meerderheid uit losse vormen van naam- en werkwoorden, of uit nagenoeg zinledige zinsneden. — De schrijver vraagt zich af, of zijn werk ook op scholen zou kunnen gebruikt worden in de eerste klasse? Wij gelooven het niet: het didaktisch plan beneemt den leeraar alle vrijheid en maakt het den leerling onmogelijk, iets weer op te zoeken. De oefeningen bevatten overigens een aantal zinnetjes, welke vele leeraren niet zullen wenschen te behandelen in de klasse. A. GEEREBAERT, S. I.

3876 Dickens, Charles **83.9**

A TALE OF TWO CITIES. Bewerkt dr Drs H. R. S. Van Der Veen. *Geïll. — Groningen, Wolters, 1927, (18 × 12) 200 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,10*

IV — Hoewel deze uitgave naar het inzicht der uitgevers bedoeld is als schoolboek past ze toch niet juist voor alle jongens en meisjes, maar voor hen alleen die reeds wat gevorderd zijn in leeftijd en in de kennis van het Engelsch. — De historische roman *A Tale of two Cities*, van Dickens,

brengt ons beurtelings van London naar Parijs en wederkeerig, gedurende de Fransche omwenteling. Met al het fantastische van Dickens verhaalkunst, geeft ons dit verhaal toch ook een levend beeld van de geschiedenis, zoowel aan de zijde van den adel, — menigmaal oorzaak van den geweldigen haat van het volk — als aan de zijde zelf van het misleide en opgehitste volk. Er is dus ook een zekere ontwikkeling bij den lezer te veronderstellen, wat de geschiedkundige kennis betreft. — De uitgave is keurig, de uittreksels goed gekozen en tot één verhaal verbonden, de nota's, misschien wat karig, doch klaar en practisch.

AL. WALGRAVE, PR.

3877 Van Tichelen, H. & Dillen, H. **44 : 37**

L'ECOLE ET LA VIE: 1e Partie (5e Année A.) Cours de français pour l'école primaire. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (19 × 12) 64 blz. 2,30 fr.*

V — Dit eerste deeltje van « *L'Ecole et la Vie* » is voor het negende halfjaar bestemd. Wie uitvoerig weten wil welk richtsnoer de H. H. *Van Tichelen* en *Dillen* gevolgd hebben bij het samenstellen van deze leer- en leeslesjes, leze de klare « toelichting » vooraan in dit werkje. Aanschouwing en grammatiek volgen en vullen elkaar gestadig op en aan; al de opgaven voor de verschillende oefeningen werden in 't Nederlandsch gesteld, m. i. in dit eerste deeltje te recht; achteraan staat een woordenlijstje : een miniatuurwoordenboekje; kortom : alles sluit logisch op- en ineen en 'k vind het een beste werkje. *Neutraal.*

Dr V. NAVEAU.

6. — Toegepaste Wetenschappen

3878 Baete, T. **669 : 672**

GIDS VOOR HET AANLEEREN DER HOOFD- EN AFGELEIDE BEWERKINGEN VAN HET SMIDSVAK. — *Gent, Vyncke, 1927. (21 × 17) Met 92 teekeningen. 18 fr.*

V — Het eerste deel van het werk van Baete over het smidsvak is waarlijk een gids voor de jongelingen die zich in dit vak willen bekwamen, wanneer de leeraar het toezicht heeft over het praktisch werk van den leerjongen. Als vakboek voor zelfstudie is het werk onvolledig, de technologie (breedvoerige uitleg van ieder bewerking) ontbreekt. In vak- en nijverheidsscholen is het boek ten zeerste aan te bevelen voor de leerjongens in het smidsvak. In de vakboekerij is het boek eveneens op zijn plaats om den vakmans-mid, de praktische methode aan te wijzen.

IR. G. VAN ERMEN.

3879 Baete, L. **669 : 672**

REEKSEN METHODISCH ONTLEDE WERKSTUKKEN: 2e Boek genomen uit de verschillende vertakkingen van het smidsvak, geschikt als oefening voor 1e, 2e en 3e leerjaar der ambachtschool. — *Gent, Vyncke, 1925, (21 × 17) 97 uitslaande teekeningen 18 fr.*

V — Het tweede deel van het Smidsvak van Baete is onmisbaar in ieder ambachtschool waar men dit vak beoefenen wil. Evenals in het eerste deel moet ook hier nog heel wat beredeneering bij ieder teekening komen, maar de methode is uitstekend. Enkele zaken ontbreken als het slaan van gaten, en bizonder het verwerken van staal, maar op de vakschool zal men dat er gemakkelijk tusschen werken. Aanbevolen.

Ir G. VAN ERMEN.

3880 Erldt, Th. **621 : 65**

STORINGSGIDS VOOR HUISTELEGRAFIE EN HUISTELEFONIE. *Geïll. met 49 figuren. — A'dam, Mij. v. g. en g. Lectuur, 1921, (21 × 12) 142 blz.* *fl. 2,50*

V — Schrijver meent dat zij die zich met de praktijk van installaties bezig houden, er tal van storingen in opgehelderd zullen vinden. Buiten verschillende metingen van het grootbedrijf worden behandeld de verschillende moeilijkheden welke zich bij huisinstallatie's kunnen voordoen; teekeningen zijn ingelascht tot verduidelijking van den tekst. Het boek kan stellig voor zekere beginnelingen van nut zijn. Al te eenvoudig schijnt het echter opgevat voor hen die eenige praktijk hebben.

Ir G. VAN ERMEN.

3881 Hunsche, J. F. **621 : 65**

RADIO HOOREN EN BEGRIJPEN. Een serie uitgewerkte lessen over draadlooze telegrafie en telefonie voer het U. L. O. en G. L. O. — *A'dam, Versluys, 1927, (19 × 12) 40 blz.* *fl. 0,50*

VI — De theorie der radio begrijpelijk maken voor iedereen is heel moeilijk, bizonder voor kinderen. Ook geeft het werkje alleen de meest elementaire begrippen. De schrijver mag om zijn poging geluk gewenscht worden.

H. VANDAMME.

3882 Meulenkamps, D. G. **62 : 697**

CENTRALE VERWARMING, VENTILATIE, WATER- EN GASINSTALLATIES. *Goes, Oosterbaan & Le Cointre (Technische School nr 9) 1922, 2e druk. (22 × 14) 184 blz.* *fl. 3,40*

V — De heer Meulenkamps geeft ons een zeer verdienstelijk werkje over de centrale verwarming. Kort en toch tamelijk volledig worden de voor- en nadeelen van de verschillende systeemen aangetoond. Waterstoom- en luchtinstallatie's worden goed besproken en vergeleken. De ventilatie (verluchting); koud- en warmwatervoorziening krijgen volkomen hun deel in het boek, en worden uitstekend behandeld. In de vakboekerijen is het werk op zijne plaats, en het mag gunstig aanbevolen bij bouwmeesters, werkleiders, loodgieters en allen die zich met moderne gebouwen onledig houden.

Ir G. VAN ERMEN.

3883 Nauta, I. en Nieboer, B. **65 : 34**

HANDELSKENNIS. Leer- en repetitieboekje voor het M. U. L. O. — *Groningen, Noordhoff, 1927, (23 × 15), 96 blz.* *fl. 1,25; geb. fl. 1,40*

V — Dit allerdegelijkst boek over handelswetenschap is bizonder op de Nederlandsche toestanden berekend, terwijl het ook de specifiek Hollandsche bewoordingen gebruikt. Om deze redenen zal het slechts nuttig zijn aan geschoolde boekhouders en expert-boekhouders, meer bizonder aan hen die om wille van hun betrekkingen met Nederland op de hoogte dienen te zijn van de Nederlandsche handelsterminologie en -wetgeving.

HUB. GESP, H. L.

7. — Schoone Kunsten

3884 Bauman Van Tertholen, S. M. **78**

ZONNESCHIJN IN 'T KINDERLEVEN. Pianobegeleiding van Theo Van Der Bijl. *Geïll. dr. Adri Alindo. — Groningen, Noordhoff, 1926, (27 × 20) 32 blz.* *fl. 1,50; geb. fl. 2,25*

VI — Aangename, eenvoudige, zangerige melodieën. Soms wat moeilijk

van beweging en toonafstand. De begeleiding is flink verzorgd en zeer imitatief neergeschreven. Op enkele uitzonderingen na, is het een ware schat van vinnige kinderliedjes. E. LAENENS.

3885 Koltanowski, G. **79**

HET GEWEIGERD DAMEGAMBIET. — HET AANGENOMEN DAMEGAMBIET.

Dr. J. Peeters. — DE SPAANSCHE PARTIJ.

J. L. Mees. — DE ITALIAANSCHE PARTIJ. — *Antwerpen, J. L. Verbert, 4, Markgravestraat, 1927, (24 × 16) elk 16 à 24 blz.* *elk 2,50 fr.*

V — In de twee eerste deeltjes behandelt de Heer Koltanowski het « Geweigerd en Aangenomen Damegambiet ». De grondige ontleding en methodische uiteenzetting van de verschillende varianten getuigen van een ware vakkennis. Na de Orthodoxe variante, krijgen we een weerlegging van de Dr. Tarrash-verdediging; een mooie studie over het Albinsch tegengambiet en de Cambridge-Springs variante (voor de meeste waarschijnlijk nog onbekend) wordt op een klare en bevattelijke wijze weergegeven. Het tweede deel eindigt met een bondige studie over het « Aangenomen Damegambiet ». In 't 3e en 4e deeltje wordt er over de Spaansche en de Italiaansche partij gehandeld. Liefhebbers vinden hier een gelegenheid hunne kennis op schaakgebied te verrijken. B. G.

3886 Müller, J. P. **79 : 37**

MIJN SYSTEEM VOOR DE JEUGD, van 6 tot 16 jaar. Uitgave A voor jongens, met oefeningstabel. Uitgave B voor meisjes, met oefeningstabel. *Bewerkt naar het Engelsch « The daily five Minutes ». Geïll. met 25 figuren elk. — A'dam, Seyffardt's Boekhandel, (22 × 14) elk 48 blz.* *fl. 1,50*

V — Een te waardeeren oefensysteem, van zelfopvoedende, vooral medische gymnastiek. — Of kinderen van 6 à 8 jaar die opgelegde oefeningen kunnen uitvoeren, betwijfel ik !... En ligt de waarde der beweging niet in de intensiteit van hare uitvoering? E. LAENENS.

3887 Timmermans, Felix **05 : 74**

PALLIETER KALENDER. *Met 12 kleurteekeningen dr. F. Timmermans. — Antwerpen, De Sikkel, 1927, (37 × 22)* *37,50 fr.*

V — De Sikkel gaf dit jaar den derden wandkalender uit, door Felix Timmermans geteekend. De twaalf gekleurde teekeningen zijn ditmaal gewijd aan het Begijnhofleven van elke maand. Gelijk altijd zijn ze plezierig en geestig gevonden en vol sappige realiteit. Een teekenaar en kritisch aangelegd kijker zal zeker allerlei bezwaren vinden tegen Timmermans teekenpocédé — in zooverre dit woord kan gebruikt worden. Persoonlijk hebben we wel iets tegen de werkelijk wat te bonte en gewilde kleurencombinaties. Of Timmermans dan wel de drukker hiervoor aansprakelijk is kan ik niet uitmaken. Maar alles bijeen is het een prettig hoekje kleur aan den wand en een beetje Pallieteriaansch-mystieken geest in de kamer. B. G.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

3888 Hermans, Ward **81**

AVONDKRANS. — *Tbielt, Lannoo, 1927, (22 × 17), 50 blz* *5 fr.*

IV « Een krans om elken avond — *doorvlecht* met lief en leed — van

't leven dat men gaarne — of noode sterven weet. Een krans van roode rozen, — van liederen en *gebée...* » De aanhef geeft een gedachte van den inhoud en den vorm van 't heele bundeltje. Ofschoon men het lijden van dezen mensch wel aanvoelt, zal men het den dichter toch moeilijk vergeven dat hij 't niet in mooieren vorm heeft uitgedrukt. Want hier en daar toont hij het wel te vermogen. JOZ. DE VOGHT, PR.

3889 **X.** **81 : 37**

HONDERD GEDICHTEN, om voor te dragen in huis en school, verzameld door Aimé De Cort. — *Brussel, Libertas, 3e druk (20 × 15) 130 blz. 8 fr.*

V — Een bonte mengeling van honderd gedichten van allerlei slag : oudere en nieuwere, droevige en vroolijke, hoogstaande en laag... liggende, kortom : van alles wat. Over 't algemeen toch geen slechte keus, al had ik enkele stukjes, net proefversjes van een student in de poësis, liefst er niet bij gezien. Afwisseling en verscheidenheid : dàt lijkt me ten slotte wel de leidraad geweest te zijn bij 't samenbrengen van deze « honderd gedichten » voor huis en school. Dr V. NAVEAU.

82 TOONEELLITERATUUR

3890 **Van Krieken, Fee** **82**

TIEN TAFEREELEN UIT HET MARS-MUSEUM. — *Mechelen, F. Van Krieken, 1927, (16 × 12), 60 blz. 6,50 fr.*

IV — Een prul. Bedoeling : anti-militaristisch. Uitvoering: onder vriespunt. Taalfouten met de vleet. De syntaxis is voor den schrijver een mythe. M. GIJSEN.

3891 ◆ **Walch, Jan** **82**

HET LEVEN VAN EEN HEILIGE (ST. FRANCISCUS VAN ASSISI). Een gedramatiseerde legende. — *Maastricht, Boosten en Stols, (24 × 16), 180 blz. fl. 3*

V — De voornaamste trekken uit Franciscus' leven zijn hier bewerkt voor het tooneel in twaalf zelfstandige schetsen. Vanaf zijn bekeering volgen ze de meest-karakteristieke gebeurtenissen zooals de Fioretti ze verhalen, het tooneel bij den Bisschop, de goedkeuring van zijn regel door den Paus, Franciscus bij den Sultan, de Kerstnacht te Grecchio, de stigmatisatie op den Alverna-berg, de dood van Franciscus. De tooneelbewerking is tamelijk konventioneel en looptlangs een zeer egale lijn zonder heftigheid en diepe emotie. Literair is het een mooie brok, teer en zuiver van zegging zooals de niet-geloovige Franciscus-vereerder, Jan Walch, altijd schrijft over den nederigen Poverello. Zeer ernstige tooneelkringen kunnen daar wel wat van terecht brengen.

ERNEST VANDER HALLEN.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II. — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door welgevormde lezers worden gelezen.

3892 **Streuvels, Stijn** **83**

DE TELEURGANG VAN DEN WATERHOEK. — *Brugge, Excelsior, 1927. (22 × 17) 298 blz. 35 fr. ; geb. 45 fr.*

II — Deze roman volbrengt een belofte van vóór meer dan twintig jaar: in de studie van A. De Ridder over Streuvels staat De Teleurgang al opgenomen onder de werken die « kortelings zullen verschijnen ». Zoo is dit verhaal gerijpt tot een sterk en machtig werk, van het beste dat

Streuvels ooit heeft geschreven. Het speelt in een achterlijk gehucht ergens in een bocht van de Schelde, bij menschen die daar heer en meester spelen en geen ander gezag erkennen dan dat van hun deken en geen andere wet dan de eeuwenoude overlevering. In den zomer is 't er doodstil, omdat al de manskerels vertrokken zijn; in den winter is 't er alle dagen kermis. Nu dreigt het gevaar: daar zou een brug over de Schelde komen en de nieuwe steenweg dwars door het gehucht loopen. Dàt moet uit alle macht verhindert... Maar ondanks doodslag en tegenwerking komt de brug er toch. De Waterhoek zal echter zijn weerwraak nemen op den ingenieur die door een sletse van het gehucht verleid wordt en met haar een ongelukkig huwelijk aangaat. — Wat een machtige uitbeelding van dat geweldige volk met zijn stoere, zwijgzame mannen, als Deken Broeke en Sieper! Welk een epische gang door heel het verhaal, al blijkt het hier en daar wat overladen met beschrijving of psychologische ontleding. — Spijtig is het dat we op zedelijk gebied een streng voorbehoud moeten maken. Niet alleen worden die primitieve menschen ons uitgebeeld buiten allen invloed van den godsdienst, (Lauder en zijn twee maten bedrijven koelbloedig een moord en toonen daarover geen zier berouw) maar in heel de beschrijving van Mira en van het ontwaken van het liefdeleven in Maurice, komen er bladzijden voor die voor de lezers van onze bibliotheken gevaarlijk zijn. Daarom blijve dit werk weg uit katholieke boekerijen: 't is anders spijtig om 't vele schoone dat zoo te leur gaat. Dr A. Boon, pr.

III. — LICHTELIJK VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ontspanningshalve, zonder nadeel door rijpere of gevormde lezers kunnen gelezen worden.

3893 Frank, Julia **83**

Distels. Een keuze uit het verspreide werk. — *Leiden, Leidsche Uitgeversmaatschappij, 1926. (30 × 13), 188 blz.* *fl. 1,75; geb. fl. 2,25*

III — Julia Frank, die gedurende eenige jaren de Haagsche Post van fantaziën voorzag, kan de menschelijke dwaasheid niet verkroppen. Er kreunt daar een jong leven, dat gewond is, dat het schoone ziet ontglippen, en zich wreekt met onmeedoogend en deugnietachtig te wijzen op al het mislukte, het domme, het leege, het malle, het doode in ons leven : school, huis, huwelijk, gezelschap, geluk. Haar fout is natuurlijk, bij gemis aan godsdienstig inzicht, te blijven hangen aan het toevallige van de oppervlakte. Toch mag te haren ontlaste wel gezegd, na al 't kwaad dat over hare slechte romans geschreven werd, dat ze positie neemt tegen de moderne zedelijke ontaarding. Nu moet hierbij gevoegd dat menig dezer fantasiën, uitvallen, karikaturale schetsen en schema's, met hunne stekeligheid, met hun « laisser aller » en hunne deugnieterijen, wel plezant is. Dr Joris Caeymaex, pr.

3894 Van Assche, Piet **83**

Vlindertje. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-serie, 26), 1926. (21 × 14) 118 blz.* *5 fr.*

III — De droeve lijdensweg van een arm droomziek meisje dat zich in volle liefde overgeeft aan een jongen schilder; de rijke, deftige moeder komt er tusschen en de jongen vertrekt naar den vreemde; verlatenheid van het arme vlindertje, haar moederschap, haar ellende; dood van het kind; wroeging en wanhoop van den jongen, die zijn Vlindertje doodelijk ziek weervindt en ze bij haar laatste oogenblikken bijstaat. — Uit heel het verhaal spreekt een warme symphathie voor die ongelukkigen en een scherpe aanklacht tegen hen die van hun

vertrouwen misbruik maken. Op sommige bladzijden is de toon nogal erg romantisch; op andere — en daarom vooral is het boek voorbehouden lektuur — hervalt dc schrijver in naturalistische beschrijvingen. Een laatste opmerking : waarom blijft de priester weg bij het sterfbed van de ongelukkige, die toch elders als geloovig wordt voorgesteld?

Dr A. Boon, pr.

3895 Waegener, Jan C **83**

In 't Vliegende Peerd. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-Serie, 8) 1923. (21 × 14) 176 blz.* *5,50 fr.*

III — Deze roman handelt over het wel en wee van een Antwerpsche stouwersfamilie en brengt den lezer in de joviale atmosfeer der sinjoren. De gesprekken zijn getrouw weergegeven in de smakelijke Antwerpsche volkstaal. Wel komen er hier en daar eenige platte uitdrukkingen in voor en zijn de principes der personages niet al te zeer in overeenstemming met de christelijke moraal. Daarom is er dan ook eenig voorbehoud te maken tegen dit anders vlot en aantrekkelijk geschreven verhaal.

Dr A. Cardyn, pr.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

3896 Auweleer, Ward **83.3**

De Ferde. Roman. — *Antwerpen, Sikkel, 1927, (21 × 17) 228 blz. 16 fr.*

IV* — Een kurieus geval is dat van dezen jongen auteur. Na aandachtige en zeer sympathieke lezing van dit boek, een « roman in drie deelen » vraag ik me af wat de auteur bedoelde met dit werk. Ik ga natuurlijk van de veronderstelling uit dat hij inderdaad een bedoeling gehad heeft. Nu ik het boek nog eens goed bekijk vind ik vooraan het motto: « Iedere onbezonnen daad baart een pak van wroeging, dat we mee te sleuren hebben in ons verder leven ». De onbezonnen daad zal hier wel zijn — en tevens hebt ge hierbij het resumé van dit boek — dat de Ferde een meisje liefhad waarvan hij ten onrechte veronderstelde dat haar verleden niet gansch vlekkeloos was: hij verstoot haar, met het gevolg dat ze uit wanhoop minder goede wegen bewandelen gaat. Ze sterft, en de Ferde trouwt met een ander meisje. Hij heeft wroeging om zijn houding tegenover z'n eerste meisje, doch als er een kindje is, komt alles weer terug in orde. De auteur had dit gegeven in hoogstens de helft van het gebruikte aantal bladzijden. Moeten verwerken: nu is het een flauw, oninteressant en uitgerafeld boek geworden. Een wondere kerel ook, die Ferde, een straatjongen, zoowat 'n broer van de Witte, die plots begint Beethoven te spelen op de piano! De overigens zeer smakelooze omslag doet een zeer modern boek veronderstellen: als modern echter wil zeggen sober, strak en gebonden, en voor wat den geest betreft: a-individualistisch met het bewustzijn der gemeenschapsidee, dan is dit werk absoluut onmodern. De omslagsnijder duide me dit niet ten kwade.

Ernest Vander Hallen.

3897 Bower, B. M. **83.0**

De Ranch aan de Wolverine. *Vert. uit h. Engelsch dr. J. G. H. v. d. Bovenkamp. Jr. — R'dam, Bontenbal, 1927, (21 × 15) 254 blz.* *fl. 2,25*

IV — Een roman uit het ranch-leven in de hooge streek aan het Salt-Lake, vol lavarotsen, waar de ruwe prairie mysteriet. Billy Louise, een flink meisje, woont er en is bevriend met de gebuurvrouw Marthy. Tot een vreemdeling komt, dien « vrouw Fortuna als voetbal gebruikt heeft »,

zoo fluistert hij. De twee mogen mekaar graag. Maar daar komt een neef van Marthy de oude sukkel helpen. Veediefstal! Wie is de dief? Door vele incidenten valt het vermoeden op den vreemdeling Ward Warren. Het wordt spannend, tragisch. Tot de ontdekking komt: het is Marthy met den fameuzen neef! Einde dat alles ontwart : Ward en Louise huwen. Boeiende roman op zijn Amerikaansch : spannende incidenten, mysterieuse verwikkelingen, leuke humor, geen droomliteratuur over natuurschoon en dies meer, maar opvolging van verrassende feiten, die klimmen. De liefde-idylle is zuiver. Amerikaansche karakters. Een regeltje wijst op protestantsche toestanden: De moeder uit het Mormonengezin verhuisde « voor de Bisschoppen » en zegt: « Ik haat de Kerk ». Stof voor film. Volkslektuur. A. VAN DEN DRIES, PR.

3898 Crofts, Freeman Wills **83.0**

DE MOORD IN HET GROOTE PARK. *Vert. uit h. Engelsch dr. Willem v. Duynen. — Baar, Hollandia, 1926, (20 × 14) 278 blz, fl. 2,40; geb. fl. 2,90*

IV — Een lijk wordt gevonden onder een spoortunnel. Men stelt vast dat het een vermoorde is, daar gebracht om verder door den trein verminkt te worden, en men gelooft algemeen dat het zekere Albert Smith is. Een zekere Stewart Crawley wordt verdacht van de moord, doch, vrijgesproken, trekt hij naar Engeland. Daar wordt hij slachtoffer van een moordpoging, die echter mislukt, en ten slotte bevindt men dat de gemeende vermoorde, onder den valschen naam van zijn slachtoffer, Antony Swayve, inderdaad de moordenaar is : namelijk Albert Smith. De zeer ingewikkelde en spannende geschiedenis, is flink verteld, en zal wel eenige uurtjes onderhoudende lezing verschaffen, maar in geenen deele iets als schoonheidsgenot of ontwikkeling van den geest bezorgen. AL. WALGRAVE, PR.

3899 Diers, Marie **83.1**

DE KINDEREN VAN HECKENDAM. *Vert. uit h. Duitsch dr. Christine Oudemans. — Laren, Schoonderbeek, 1927, (22 × 16) 228 blz. fl. 2,50; geb. fl. 3,50*

IV — Deze familieroman ligt gansch in de lijn van Diers' overig werk; ditmaal echter is haar gewoon thema — de zielkundige geschiedenis eener familie met zeer geprononceerde karakters en toestanden — gegroeid tot een heerlijk verhaal. In een anderen vorm komen dezelfde typen en karakters die ze in haar vorige boeken bezigde tot uiting : alleen blijven we ditmaal gespaard van zedelijke abnormaliteiten, atavisme en neurastheniekers voor wie Marie Diers vroeger een uitgesproken neiging toonde. Het vleugje pessimisme uit haar ander werk is hier bijna geheel afwezig; de struktuur herinnert aan de zwaar-gebouwde kloeke romans der Duitsche literatuur van de laatste halve eeuw.

ERNEST VANDER HALLEN.

3900 Draulans, Ivo **83 3 : 89**

◆ EER VLAANDEREN VERGAAT. — *Brussel, Gudrun; Turnhout, Lytica, 1927. (23 × 15) 206 blz. 15,75 fr.*

IV — Het is eigenlijk een treurig verschijnsel dat de schrijver van een boek als dit zich moet verschuilen achter een deknaam. Voor wie trouwens iets of wat op de hoogte is van onze Vlaamsche novellenliteratuur kan de rechte auteur van dit mooie werk kwalijk verborgen blijven. Dat is historie, levend, fel en waarachtig, een historie lijk het schoolonderwijs er nimmer zal geven, historie lijk ze levend en diep bewaard blijft in het hart van al wie eens midden in de branding stond.

Want ik had moeten beginnen met te zeggen dat dit een oorlogsboek is, en nog wel een dat handelt ove. dat deel der oorlogsgebeurtenissen achter het Vlaamsche front, dat nooit of te nimmer zal te lezen zijn in de latere geschiedenisboeken — of 't zal nog leelijk moeten veranderen in Vlaanderen. Oordeel : een jonge man, de zoon van den dorpsbaron, die te Leuven studeert, wordt vrijwilliger na de eerste oorlogsmaanden; hij komt in 't leger in aanraking met de goede simpele volks-jongens, leert daar hun wezen en hun ziel kennen, wordt een vooraanstaande strijder voor de Vlaamsche zaak, ondergaat allerlei toestanden die zijn overtuiging nog aanscherpen en bekleedt per slot van rekening een zeer vooraanstaande plaats in de leiding der beruchte frontbeweging. Dan — maar neen, lees zelf. 't Is zoo prachtig verteld dat ge den zwaren ernst en de tragiek van het boek ondergaat zonder er zelf bewust van te zijn. 't Is per slot van rekening een blije Vlaamsche roman: geef dit boek als dusdanig aan de lezers van uw boekerij, en 'k weet zeker dat uw exemplaar binnen het jaar doodversleten is. Overigens zoowel als de andere boeken van dezen jongen schrijver. Nogeens: het is een prachtboek: met een literatuur als deze komen we misschien veel verder dan met een volle eeuw politiek geknoei. Koopen en lezen!

ERNEST VANDER HALLEN.

3901 Ernest, L. **83**

DE BRUID VAN DEN ARME. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-Serie, 18), 1924, (21 × 14), 364 blz.* *9,50 fr.*

IV — Het type van de feuilletons-onmogelijkheden. Een vondelinggeschiedenis met vorsten en werkmans, geheime huwelijken en geheime testamenten, moordpogingen en al meer van die melo-dramatische toeren. Slecht geschreven en slecht ineengestoken. Volkomen waardeloos. Met zoo'n « volksromans » (!) bederft men den smaak van 't volk.

Dr K. E.

3902 Haggard, J. Rider **83.9**

MARIE. *Vert. uit h. Engelsch dr. M. Hellema. — Utrecht, Bruna, 1926. (17 × 12) 320 blz.* *fl. 1,25*

IV — Een zoo trouw mogelijk historisch verhaal uit den tragischen tijd der Trek-Boeren die uit Kaapkolonie uitweken naar het wilde Noordelijk Koortsland. Hun gang was een calvariegang, hun generaal Retief werd wreed vermoord met zijn metgezellen door den Zoeloekoning Dingaan. Dit ten gevolge van de verraderlijke intriges van een Engelsche — in casu Herman Pereira — met den wreeden despoot. Getuige van het bloedbad was de metgezel Allan Quatermain, naar wiens handschrift het verhaal is gemaakt. En de titel zegt u dat een liefde-idylle is geweven rondom dit roode drama, want Marie Marais was Quatermain's verloofde en vrouw, ten spijt van den nukkerd Herman. Een tamelijk boeiend verhaal, waarin het enkel te doen is om objectiveering. Alle gruwelliteratuur wordt met zorg vermeden. Het boek is pro-Engelsch en huldigt de Angelsaksische deugd : de eerlijkheid. Hier en daar een fatalistische zet. Schrijver is *protestant*. Er wordt een huwelijk gesloten zonder dominee, door het stamhoofd in volle wildernis. Maar ellendig die volksvrouw die uitflapt tegen het kerkelijk huwelijk.

A. VAN DEN DRIES, PR.

3903 Ivans **83.0**

GEHEIME DIENST. Uit het leven van Geoffrey Gill, detective. *Geïll. dr.*

J. Prijs. — Utrecht, Bruna, (nr. 2, Tweede G. G. Serie), 1926, (19 × 14), 294 blz. fl. 1,25; geb. fl. 1,90

V — Geoffrey Gill, de knappe Engelsche detective, gaat tijdens den laatsten oorlog, in gezelschap van zijn zakelijken Hollandschen vriend, M. Willem Hendriks, uit op tegen-spionnage in Duitschland, weet den Duitschen spionnendienst geestige parten te bakken, voor zijn eigen land voorname documenten te bemachtigen, en uitbreiding van den oorlog met een neutraal gebleven land te verhinderen. Boeiend verhaal die een interessanten kijk geeft op het « werk achter de schermen », bij de lui die de koordjes trekken. In één asem verteld, zonder al te gewilde verwarringen. — Ivans kàn detective-romans in mekaar steken, die meer kieskeurige lezers geen aanstoot geven. E. AMTER.

3904 Kennedy, Margaret **83.0**

DE TROUWE NIMF. *Vert. uit h. Engelsch dr. J. A. Waldorp-Van der Togt. — Baarn, Hollandia, (Roman-Serie, nr. XXII), 1926, (20 × 14), 336 blz. fl. 2,90; geb. fl. 3,75*

IV — « Sanger's circus » zooals de familie Sanger zich zelf noemt, levert zeer aantrekkelijke typen, doch is, met de vreemde artisten die er altijd te gast zijn, een echt Bohemersmidden. Na Sanger's dood, gaan de vier kleinsten, die zeer onafhankelijk zijn, bij moeders familie in Engeland, worden op school gedaan, loopen natuurlijk weg en geven veel last aan hun nichtje, die, gehuwd met een hunner vrienden, de kinderen opgenomen heeft. Dodd, de vriend-artist, gaat er met een van de meisjes van door. Het kind sterft te Brussel. Nog eens, zeer interessante menschen allemaal, doch die geen 't minste benul hebben van moraal, Geen boek voor de jeugd. A. DOSFEL-TYSMAN.

3905 Le Queux, William **83.0**

HET GEHEIMZINNIGE TEEKEN. *Vert. uit h. Engelsch dr. Dicky Wafelbakker. — Utrecht, Bruna, (Bruna's Bibliotheek), 1927. (17 × 12) 296 blz. fl. 1,25*

IV — Eerst een reisje naar Zwitserland en een proefje van het ski-rijke Alpenleven. Daar ontmoet schrijver, die het verhaal in den ik-vorm vertelt, het jonge mevrouwtje Thelma Andley, haar man, een Chineeschen dokter en nen ouden heer. Plots verdwijnt spoorloos de pas gehuwde heer Andley. En we staan met ons twee voeten in 't mysterie. Schrijver, als chaperon van Mevrouw Thelma, neemt op zich de rol van detective om 't geheim op te klaren en komt tot vele en wondere onthullingen. Maar dan een reisje naar Engeland en Frankrijk, asjeblief. Slotvorm, dat was voor den dokter en den ouden heer het geheimzinnig teeken dat zij stond onder de bescherming van den wereldomspannenden geheimen Thu-tseng-bond. Doch die detectieve-chaperon aanzag eerst den dokter als den vijand, wat glad verkeerd was, want de vijand was die oude heer, zie je. En schrijver huwt met de vrij geworden weduwe Thelma. Sensatie-literatuur, die met kunst niets te maken heeft en zonder ethische waarde is. A. VAN DEN DRIES, PR.

3906 Rath, E. J. **83**

DE INNEMENDE LANDLOOPER. *Vert. uit h. Engelsch « The dark Chapter ». — A'dam, Jacob Van Campen (Feuilleton Bibl. Nr 55) 1927. (18 × 12) 342 blz. geb. fl. 1,25*

IV — Een plezierig verhaal. Een jonge man, thuis weggeloopen omdat men van hem een diplomaat wil maken, hoort vertellen van een rijke-

vrouwsmanie : alle landloopers neemt ze in haar huis op. Door nieuwsgierigheid gedreven verkleedt de rijke jonge man zich in landlooper, wordt chaffeur en na dolle avonturen... huwt hij met de dochter des huizes. Vlug verteld, aangenaam vertaald. Iets wat satirisch voor O. W.-ers, is het afrollen van deze komische toestanden een prettige lectuur. Dr K. ELEBAERS, PR.

3907 ◆ **Scharlau-Alberti, Magda** **83.1: 269**

STRIJD. Bekentenissen van een Bekeerlinge. *Vert. uit. h. Duitsch dr. C. Ingen-Housz. — Tilburg, Nederl. Boekhuis (Keurboekerij) 1927, (16 × 11) 246 blz.* *15 fr.; geb. 19,50 fr.*

IV — Bekeeringsromans zijn niet zelden bedenkelijk uit oogpunt van literatuur. Vooral als de auteur een vrouw is. Van ingewikkelde psychologische toestanden, diepzinnige redeneeringen of gevoelsromantiek hier echter geen spoor. De schrijfster blijkt een positieve, verstandige vrouw te zijn: van haar jeugd af, tot ze moeder is van een priesterzoon blijft de ééne, logische en zuivere lijn getrokken van haar koen-vrouwelijk temperament. Nergens dweeperij noch gevoelsargumentatie : de werking binnen haar is de vrucht van de genade, de oplossing der krisis de vrucht van een forschen wil, geleid door overtuiging en verstand. De protestantsche dominees evenals hun godsdienstoefeningen worden nergens met a-priorisme behandeld : er komen mooie zielen voor onder hen. Heerlijke figuren zijn er onder de priesters, vooral de president van het seminarie is een prachtmensch. — Ik stel me voor dat het boek voor iedereen, en niet het minst voor hen die zoeken of twijfelen — een genot zal zijn. ERNEST VANDER HALLEN.

3908 **Walmsley, Leo** **83.0**

DE JACHT OP DE VEERTIG SCHEDELS. *Vert. uit h. Engelsch (The Lure of Thunder Island). — A'dam, Jacob Van Campen, (Feuilleton-Bibliotheek nr. 54) 1926. (18 × 12) 478 blz.* *geb. fl. 1,25*

IV — Een avonturen-roman. Een geleerde anthropoloog, oud en blind, wil met de hulp van een ondernemenden jongen man veertig oude schedels terugvinden die hij in een graf van Egypte had ontdekt maar die door een schipbreuk op den bodem der zee zijn terecht gekomen. Hij heeft te kampen met twee mededingers: een jonge vrouw en een doortrapten Egyptenaar die ook den buit willen bemachtigen. Na allerlei vreemde avonturen en verwikkelingen wordt alles op bevredigende wijze opgelost. Spannend, meesleepend verhaal. Louter ontspanningslektuur. Dr A. CARDYN, PR.

3909 ◆ **Walschap, Gerard** **83 : 1**

WALDO. — *Antwerpen, N. V. Leeslust, 1928, (17 × 12), 320 blz.* *18 fr.*

IV — Zie bespreking blz. 38, als « Boek dezer Maand ».

3910 **Williams, Valentine** **83.0**

DE TERUGKEER VAN KLOMPVOET. *Vert. uit h. Engelsch dr. W. E. Pont. — Baarn, Hollandia, 1925, (20 × 14) 262 blz.* *fl. 2,40; geb. fl. 2,90*

IV — De jonge majoor Okewoord van de Engelsche Veiligheid is na den oorlog met verlof te Rodriguez (Midden-Amerika). Een geheimschrift komt hem in handen met aanduidingen over een schat op Cock-Island, 400 mijlen in zee. Gevaarlijk bezit, want een zwarte bende weet ook van 't zaakje. Okewood vlucht op het yacht van Sir Garth, een millionnair en diens dochter Marjorie. Zij varen naar het eiland. Doch

de bende komt er ook. Nu wordt het een opvolgen van speurtochten, gevangenneming, ontsnapping, moord, verdwaling, vergissing, enz. De schat is de door een Duitscher achtergelaten prijs voor belangrijke vernielingswerken door handlangers der Duitschers uit te voeren. En de bende bestaat feitelijk in hoofdzaak uit Duitschers met aan hun hoofd, de monsterachtige Klompvoet. Nu, de schat blijkt door een aardbeving opgeblazen. De boozen moeten het afgeven voor Albion. Okewood vindt toch nog een ouden schat en kan dan met Marjorie, zijn tochtgenoote trouwen. — Gelijk men ziet, veel elementen naar Stevensons meesterwerk (Treasure-Island). Williams vertegenwoordigt zeer goed de Anglo-Amerikaansche romanopvatting: boeien, raadsels ontwarren, physische flinkheid, en elementaire trekken in het verstandelijke en zedelijke. Tropische en zeevaartatmosfeer opvallend raak. Voor volwassenen heelemaal onschuldig. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

3911 Berninck, J. B.; Broer, Dr. A, L.; Drijver, J.; Hof, J. J.; De Man, Herman; Staring, M. H. A.; De Stoppelaer, Dr. R. J.; Strijbos, Jan, P.; Thysse, Dr. J. P.; Tolman, Rinke; Van Veldhuizen, Prof. Dr. A.; Nijverberg, J.; Wigman, A. B., en Zwart, Kerst. **83 : 58 : 59**

DE ROEP DER VELDEN. Zwerftochten naar de bronnen van vreugde en schoonheid. — *Laren, Schoonderbeek, 1927. (24 × 19), 328 blz.* *fl. 6*

V — Een heerlijk boek is dat! De uitgever-verzamelaar heeft hier eenige bladzijden bijeengebracht van al dezen die in Nederland werkzaam zijn op het gebied der populaire natuurlijke historie. De meest vooraanstaande figuren hebben tot dit lijvig werk bijgedragen. Het is geen uitstalling van geleerdheid of zelfs geen wetenschappelijke vulgarisatie, alleen maar een dolen door de heerlijke wereld Gods, met de oogen en vooral met het hart wijdopen. Van de veertien medewerkers zijn de meeste waarachtige kunstenaars, bohemers- en zwerversnaturen die meer dan een nat pak of een gescheurde jas over hebben, voor het kieken van een zeldzaam vogel of een mooien boom. En toch geen maniakken: het boek is op dat punt zeer gaaf, subtiel van gevoelen en zonder overdreven lyriek. Wel zijn er een paar medewerkers die graag op iedere bladzij gelegenheid vinden op zalvenden of preekenden toon hun protestantsch-godsdienstige gevoelens te uiten; anderen zijn hoofdzakelijk fotografen-in-de-natuur, andere meer dichters, weer anderen meer wetenschapsmenschen. Doch de mooie, zuivere lijn blijft gaaf heel het werk door, de liefde tot de mooie ongerepte natuur. zonder ergens te ontaarden in romantiek of pantheïsme. — 't Boek is prachtig geïllustreerd. Alles bijeen is het een zeer mooi geschenk, dat ook in Vlaanderen zal gewaardeerd worden. ERNEST VANDER HALLEN.

3912 Bruyn, Corn. en Van Hichtem, N. **83 : 39 : 809**

UIT HET SAGENLAND. *Geïll. dr. J. H. Isings Jr. — Groningen, Wolters, 1927, 3 dln (18 × 13) 128, 112 blz.* *fl. 0,80 per deel*

V-VIA — Een heerlijk boek met een schat van legenden en volksvertelsels is dit driedeelig werk, waarvan de twee eerste bundeltjes hier voor ons liggen. Uit Noord- en Zuid-Europa zoowel als uit het Oosten werden hier zoowat de meest typische vertellingen bijeengebracht. De keus geschiedde vooral met het oog op de Hollandsche jeugd die hier

vooral gelegenheid krijgt interessante gegevens bijeen te garen omtrent het leven, de gebruiken en den sprookjesschat in de Nederlandsche koloniën. Voor onze jeugd is het echter niet minder geschikt (jammer dat « België » slechts door een enkel, tamelijk Hollandsch sprookje vertegenwoordigd werd), en zelfs grooteren lezen het vast met genoegen tot den laatsten regel. ERNEST VANDER HALLEN.

3913 Ecrevisse **83.0**

DE BOKKENRIJDERS IN HET LAND VAN VALKENBURG. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-serie, 15). (21 × 14) 362 blz.* *9,50 fr.*

V — De bekende verhalen van Ecrevisse over de beruchte rooversbende der Limburgsche Bokkenrijders hebben geen aanbeveling meer noodig. Het is zeer geschikte volkslektuur : zeer boeiend door de avontuurlijke verwikkelingen en terzelfdertijd stichtend door de zedelijke strekking.
Dr A. CARDYN, PR.

3914 Kyne, Peter B. **83.0**

DE TROTS VAN PALOMAR. *Vertaald uit h. Engelsch dr. J. C. Van Overbeeke, — Zeist, Swartsenburg, 1926, (22 × 16), 208 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

V — Weer een..., een van na den oorlog; het verre, vreemd land is er niets bij veranderd : revolver en lasso, ranch, avontuur, bedriegerij, blijven schering en inslag. Het wilde, onbeschaafde is er uiterlijk af, er komen geldintrigen op den voorgrond, maar 't geheel blijft beheerscht door physische krachtontplooïng. 't Blijft ontspanningslectuur, ontsierd door langdradigheid, die wel niet stootend of kwetsend is, maar ook te onbeduidend om zedelijk-opbouwend in te werken. FRANS HAEPERS.

3915 Sapper **83.0**

DE ZWARTE BENDE. *Vert. uit h. Engelsch dr. Jhr. R. H. G. Nahuys. — Utrecht, Bruna, 1927. (19 × 13) 252 blz.* *fl. 1,25; geb. fl. 1,90*

V — Een ongelooflijke historie. Een georganiseerde « Zwarte Bende », werkt tegen de « Roode Internationale ». Spannend als de meest ingewikkelde detectieven-romans, met revolverschoten en bomaanslagen... Heel de boel zenuwprikkelende mysterieuse avonturen. Een curiosum in het fantaseeren. Maar een prul voor ernstige menschen.
Dr K. ELEBAERS, PR.

3916 Schmitz, Marie **83**

NAAR HET LICHTE LAND. Een verhaal voor meisjes. — *A'dam, Mij. v. g. en g. Lectuur, 1927, (24 × 18) 140 blz.* *fl. 1,95; geb. fl. 2,95*

V — Een moedig moedertje, die haar huis tot een paradijs van liefde en vreugde maakt voor hare groote kinderen. Het zonnetje in huis is Nina, aan een ligstoel gekluisterd een vol jaar. « Tantina » bederft de neefjes, helpt flink haar broer in nood, beurt haar ongelukkig zusje op en vindt ten laatste trouwe genegenheid bij den dichter van « Naar het lichte Land ». Een boek dat « een traan en een lach » kost, met veel gevoel geschreven. A. DOSFEL-TYSMAN.

3917 Smeets, Mgr. H. **83 : 266**

◆ DE BLAKENDE OOGST : 1. UIT 'T HARTJE VAN AFRIKA. — *Bergen op Zoom, Juvenaat H. Hart. (23 × 15) 136 blz.* *fl. 0,65*

V — De Priesters van het H. Hart hebben uit het Dagboek van hun medebroeder, den vroegeren Congo-missionnaris, thans Mgr. Smeets, een bloemlezing verzameld, die bedoeld is als missielectuur voor huis

en school. Een dagboek dat tot leesboek wordt ingedeeld in hoofdstukjes. En of het een leesboek is! Vroeger schreven wij naar aanleiding van *Mupe zoekt Zieltjes* en *Mupe op Inspectie*, dat P. Smeets een ras-echte verteller is en zijn boekjes echte pereltjes zijn. Kan het dan anders, dat ook dit boekje een prettig leesboek is geworden, waarin het wel en wee van het schoone, soms romantische, dikwijls harde en eentonige missieleven vooral door het jeugdige volkje geestdriftig zal meegeleefd worden? En voorbeelden trekken... A. DE BOECK, PR.

3918 Streuvels, Stijn **83**

DE DRIE KONINGEN AAN DE KUST. *Geïll. dr. Jules Fonteyne. — Antwerpen, Opdebeek, 1927, (21 × 17) 56 blz.* *18 fr.*

V — Een Kerstverhaal in drie zangen. Drie stumperds van visschers, Pinkel, Viane en Karkole denken met weemoed aan de Kerstvreugde waar zij zelf geen deel kunnen aan nemen. Karkole vertelt hun van het wonder dat dien nacht te lande gebeurt en haalt ze over om samen de baan op te trekken. — Hun eindelooze tocht door het besneeuwde land, zonder doel noch uitkomst: ze zullen zich als Drie Koningen verkleeden om in de boerenhoven vrijen toegang te krijgen. Hun teleurstelling als ze zien dat hun plaats door echte koningen reeds is ingenomen. — Het wonder: een oud vrouwken, de « achterwarege » van het dorp, leidt ze naar een hutteken, waar pas een kindeken was geboren; daar offeren ze hun schamele giften en brengen er een nacht door van innig geluk en diepe zielevrede. — Een mooi verhaal, ingehouden van toon, volksch van aard door de folkloristische gegevens, naïef aangrijpend door de vergeestelijking van die drie loebassen. Wat geeft het dat we onwillekeurig denken aan de middenluik van Timmermans' Drie Koningentriptiek? We zijn er Streuvels dankbaar voor. Het boek werd mooi geïllustreerddoor Jules Fonteyne en sierlijk uitgegeven door Opdebeek.
Dr A. BOON, PR.

3919 Van Bruggen, Carry **83.1**

DE KLAS VAN TWAALF. *Geïll. dr. Henri Pieck. — Baarn, Hollandia, 1927, 2e druk, (25 × 15), 284 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,75*

V — Een schat van een meisjesboek. De « 12 » uit de klas van Door en Nel zien we springlevend voor ons. We ontmoeten ze in de klas, maar ook op het ijs, in den storm, in den huiskring. Elke heldin is geteekend in het licht van haar eigen familie. Zoo spelen drama's en kluchten zich af voor onze oogen en het boek wordt een roman. Goed geteekende typen, fijne psychologie. Mooi geschreven. A. DOSFEL-TYSMAN.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

3920 Elka **83.0**

◆ ONDER DE ZEEROOVERS. Oorspronkelijk verhaal, *Geïll. dr. Jan Wiegman. — Alkmaar, Van Putte en Ootmeyer, 1927, (23 × 15), 194 blz.* *fl. 1,60*

VIA — De zeer sterk uitgesproken Katholieke tendenz, die in dit boek besloten ligt, kan moeilijk de onbenulligheid als verhaal en als letterkundig werk goedmaken. Een onmogelijke geschiedenis die moeilijk saaier kan verteld worden. Wanneer gaan die kinderboek-fabrikanten toch eens begrijpen dat de jeugd recht heeft op wat anders dan glanswerk; dat het allerbeste voor haar slechts goed genoeg is? Potsierlijk is 't laatste hoofdstuk, waarin de auteur, duidelijk zijn verhaal beu geworden, binnen het bestek van een tiental regels het slot van de geschiedenis

geeft, dat, normaal uitgewerkt zooals de rest, minstens een half dozijn kapittels zou beslaan. Als jeugdboek kan het er niet door.

ERNEST VANDER HALLEN.

3921 Gras, H. **83.0**

DE DEUGNIET. *Geïll. dr. Henri Van de Velde. — Laren, Schoonderbeek, 1927, (25 × 16) 194 blz.* *fl. 1,90 ; geb. fl. 2,90*

VIA — De deugniet is een Jordaan-jongen uit Amsterdam, zoo iets als 'n bengel uit de Brusselsche Marollen, die door veel avonturen, goede leiding en goede hoedanigheden zooveel als de schoonzoon wordt van 'n rijk Amerikaansch mijnbezitter. Heel dat tintelend jongensboek zit vol van steeds gekkerwordende histories, en pas aan 't eind merkt men dat het toch wat al te bar is, om zich zoo te laten meesleepen. Maar zeker is, dat uit 'n deugniet een ferme kerel kan groeien. Een echt boek voor straatjongens, maar in den besten zin. Alleen maar weer Hollandsch en *zonder godsdienstig uitzicht.* E. BOELAERT, M. C. S.

3922 Koster, Maren **83**

HUIZE LEVENSLUST. *Geïll. met platen en bandteekening van Sijtje Aafjes. — Gouda, Van Goor (Na Schooltijd), 1927, (23×16) 136 blz. fl. 1 ; geb. fl. 1.65*

V-VIA-M — Ten huize Levenslust groeit een groepje guitige kinderen. En te midden van pretjes en prikjes wordt het duiveltje van den hoogmoed, dat in Soes' hartje wou domineeren, 'n treffelijke begrafenis bereid. Dat is vooral aan moeder's flinke opvoeding te danken. Een heerlijk leesboek voor de aankomende jeugd, buitengewoon boeiend en vol rake zetten, die 'n juisteren kijk zullen geven op het ontluikende leven. Alleen maar spijtig, dat er *van godsdienst geen sprake* is, als factor van karaktervorming. E. BOELAERT, M. S. C.

3923 Maria, Blasko **83**

◆ PITYU. Hongaardsche vertelling. *Vert uit h. Hongaarsch dr. Dr. A. Cardyn — Leuven, Vl. Drukkerij, 1927, (22 × 15) 116 blz.* *6 fr.*

VIA-J — Voor dien kleinen Hongaarschen straatjongen zullen onze kinders en kruistochters heel wat over hebben. Pityu, 't arme weeskind, de metsersknaap en waaghals heeft een hart van goud. Neergetuimeld op de straatsteenen, na een zijner circustoeren, komt hij in een gasthuis terecht. Daar leert hij Jezus kennen. Een Pastoor onderricht hem nadien en laat Pityu zijn eerste Kommunie doen. Nog vele avonturen beleeft die jongen, vreugdige en smartvolle, bekoringen bezoeken hem maar trouw blijft hij aan Jezus en wordt diens apostel. Een katholiek kinderboek dat karakters kan kweeken en kneden. De naam van den vertaler, Dr A. Cardyn, staat borg voor de degelijkheid der geleverde waar.

D. DE PAUW, O. P.

3924 Van den Hout, Rina **83**

EEN GEZELLIG HUISGEZIN. *Geïll. dr. Netty Heyligers. — A'dam, Van Holkenna & Warendorf, 1927. (21 × 15) 262 blz.* *11 fr. ; geb. 20 fr.*

VIA — Een professorshuisgezin met drie kinderen; daarbij drie jongens en een meisje die daar inwonen: die maken het gezellig huisgezin uit. En 't gaat er dan werkelijk gezellig ook: spelen naar hartelust, en kibbelen en poetsen bakken. En daartusschen in staan vader en moeder die zoo goed de kinderen verstaan, en zoo verstandig weten in te grijpen als er iets niet in den kaak is. Ongelukkig is dit boek ook weeral *zoo neutraal als 't maar zijn kan*, en is er niet veel van mee te dragen. 't Is aangename lezing, maar niets meer. F. VERMUYTEN, PR.

VI^{B} — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

3925 Pétillon, Willy **83**

BEDTIJD. 365 vertellingen voor Kinderen vóór zij slapen gaan. *Geïll. dr. Nelly Heyligers. — A'dam, Van Holkema & Warendorf, 1927. (26 × 18), 298 blz. fl. 4.50; geb. 45 fr.*

VIB-C — Een leuk boek is dat alleszins. Eer voor de werkelijk mooie plaatjes dan door het origineele en het waarlijk kinderlijk-behandelen van de sprookjes. Ze leveren de moeders en onderwijzeressen der froebelschool en kindertuinen uitstekend materiaal voor hun vertellingen; om voorgelezen te worden lijken ze me minder geschikt. In dit geval zal de vertelster nog voor de taak staan ruim te schiften uit de groote massa vertellingen die voor een groot deel onbenullig of niet-oorspronkelijk zijn. Een voordeel is dat de sprookjes de dagelijksche verschijnselen der natuur volgen, als b. v. de wisseling der seizoenen, terwijl het nadeel, nl. het gemis aan het godsdienstig element, gemakkelijk goed te maken is door den verteller. Met inachtnemen van deze opmerkingen, een leuk en bruikbaar vertelselboek. ERNEST VANDER HALLEN.

3926 Van Dongen, S. H. **83**

◆ DE DERDE. — DE KINDEREN VAN HET VREDESPALEIS. — ADDIE. — JAN STERK EN ZIJN BROERTJE WIM.

3927 Jansen, Th. **83**

◆ DE TWEE VAASJES. — FRANS EN FRITS. *Geïll. dr. Jan Wiegman. — A'dam, R. K. Boekcentrale (Jong en Jolig) 1927. (16 × 12) ± 60 blz. elk fl. 0,60*

VIB-C — Zes kleine vertellingen voor kinderen, met uitgesproken godsdienstige en moreele tendenz. Litterair gaan ze beslist niet boven het middelmatige, hoewel er — helaas — in onze katholieke jeugdlektuur wel erger zouden begaan worden tegen den goeden smaak van het kind. Jan Wiegman teekende plaatjes die hij beter niet gemaakt had; overigens kan de uitgave er goed door, Maar voor onze bengels zijn deze boekjes bepaald te Hollandsch en te preekerig.
ERNEST VANDER HALLEN.

3928 Van Dorsten, M. **83**

◆ KLEINE KEES ONDER DE KABOUTERS. *Geïll. dr. Jan Wiegman. — A'dam. R. K. Boekcentrale, (Onze kleine Jeugd-serie 13), 1927, (22 × 16), 58 blz.*

VIB-C — Een zeer schattig en geestig kindersprookje is dit, van het beste dat bij mijn weten sedert jaren verschenen is in onze taal. Het is een echt fijn en fantastisch kindervertelsel, allergeestigst verteld en door Jan Wiegman mooi geïllustreerd met schaduwplaatjes. Echt een boek om de kleuters gelukkig te maken. De mij onbekende auteur moet beslist in die richting voortarbeiden. Ik weet heusch den tijd niet meer dat ik zulk oorspronkelijk en frisch kinderboek in handen kreeg.
ERNEST VANDER HALLEN.

84. ESSAYS

3929 Eeckhout, Joris **84 : 80**

LITTERAIRE AKTUALITEITEN: ZUIVERE POËZIE, EXPRESSIONISME, ROMANTISME. *— Brussel, N. V. Standaard-Boekhandel, 1927, (19 × 15) 106 blz. 12 fr.*

IV* — Drie studies over aktueele onderwerpen : 1° over Zuivere Poëzie naar aanleiding van de veelbesproken lezing van abbé Brémond in de

Fransche Academie, opgenomen in « La Poésie Pure » en uitgediept in « Prière et Poésie »; 2° over het Expressionisme zooals het voorkomt in Duitschland; 3° over het Romantisme, dat in 1927 in Frankrijk werd herdacht. Vooral het tweede opstel is overzichtelijk behandeld en levert een diepen kijk op de mentaliteit van onze hedendaagsche samenleving. — Dit werkje vertoont dezelfde hoedanigheden als zijn Litteraire Profielen : verbazende belezenheid, veelzijdige belangstelling, scherpe synthetische zin, maar het is nog moeilijker te verteren om wille van de ontelbare citaten en titels van standaardwerken en namen van bevoegdheden: om er duizelig van te worden! En of een Vlaamsche doorsneelezer zich zoo gemakkelijk zal doorslaan door al die Duitsche, Engelsche en Italiaansche teksten durf ik ten zeerste betwijfelen. Dr A. Boon, pr.

3930 ◆ **Kloos, Willem** **809 : 84**

Letterkundige Inzichten en Vergezichten: XII. Nieuwere Literatuurgeschiedenis : XVII. — *A'dam, Veen, 1927. (21 × 15) 154 blz.* *fl. 4,90*

IV — Willem Kloos doet stil voort. Hij bracht het zooeven tot zijn zeventiende bundel inzichten en vergezichten. Wie het leest weet Joost en de litteraire criticus. Karel van den Oever heeft ooit gesproken van den « taai-taai-koek » van dit oudemannenproza op sloffen. Het is er sedert dien niet op verbeterd. Kloos kritiseert feitelijk niet, hij spint rond enkele boeken zijn philosophische en literaire opvattingen uit. Het resultaat is dan ook dikwijls: spin. Neem eender welke bladzijde in dezen bundel, ge stoot er op een slameurig stijltje, een zinsbouw die gedurig zich zelf onderbreekt, hernaemt, verbetert, aanvult, enz., met een overdaad van incidenten en parentheses en haakjes dat ge er wee van wordt. Waar is het schoone krachtige proza en het klare vers van Kloos? M. Gijsen.

3931 ◆ **Stracke, Dr D. A., S. J.** **809 : 84 : 24**

Over Nederlandsche Letterkunde en Mystiek, — *Antwerpen, Neerlandia 1927, (19 × 13) 30 blz.* *2.50 fr.*

V — De Nederlandsche Letterkunde heeft de mystiek te losbollig voorbij gezien met groot nadeel. Deze losse gedachten door P. Stracke, te Gent in 1926 op de wetenschappelijke Congressen geuit, roepen ons op tot ontdekkingstochten in de letterkunde en Mystiek en peilen naar den oorsprong en den bloei onzer literatuur. « Ons Geestelijk Erf » is 't orgaan van de wakkere, wetenschappelijke werkers welke van onder de puinen van 't verleden onze Nederlandsche vroomheid willen halen ten bate van onze Litteraire Geschiedenis. Een prachtig initiatief.

D. De Pauw, O. P.

9. — Geschiedenis

3932 **Dremes, Dr G. W. J.** **9 : 29**

Drie Javaansche Goeroe's. Hun leven, onderricht en Messias-prediking. — *Leiden, A. Tros, (24 × 16) 212 blz.* *fl. 3,50*

IV* — In dit streng wetenschappelijk werk heeft de auteur een buitengewoon gedokumenteerde studie gegeven over de drie Javaansche profeten wier invloed zich ook thans nog zoo sterk voelen laat in de kolonie: Hasan Maulani, Malangjoeda, en Noerhakim. Hoogst interessant zijn de gegevens omtrent hun leer en hun mystieke levensbeschouwing, evenals hun Messiaansche verwachtingen. Door de vele wetenschappelijke termen en de menigvuldige Javaansche uitdrukkingen die

er in voorkomen is het boek alleen genietbaar voor vaklui die in dit werk dan ook een rijke bron voor studiemateriaal zullen vinden. Een vulgarisatiewerk is het alvast niet. B. G.

3933 **Linnig, Ben** **9 : 91 : 72**

◆ OUD ANTWERPEN: Kerken en kloosters. 1e Reeks. *Met een voorwoord van Dr Maurits Sabbe. — Antwerpen, Opdebeek. 1925. (21 × 15) 125 blz. 5 fr.*

V — De schrijver van dit boek, een verzameling opstellen over onze oude kerken en kloosters, is een dier geduldige en gezellige menschen die met liefde de oude stadsmuren commenteeren. Hij doet het met behulp van documenten en gedrukte werken wat zijn arbeid tot zeer waardeerbaar vulgarisatiewerk maakt. Specialisatie heeft het publiek sedert een tijd vervreemd van de geschiedenis : Linnig voert ons stilaan weer naar de schoone tijd toen het verschijnen der Geschiedenis van Mertens en Torfs een « gebeurtenis » was. Zeer aanbevolen.

Dr J. A. GORIS.

3934 **Werkman, J. H.** **9**

Tekst bij de SCHOOLPLATEN VOOR DE VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS door J. W. De Jongh & H. Wagenvoort, 1. Aan het Hof van Karel den Groote. — 2. Een Stad in de Middeleeuwen. — 3. Op de Reede van Bantham, 1598. — 4. 's Hertogenbosch door Frederik belegerd 1629. — 5. Op den Dam omstreeks 1655. — *Groningen, Wolters, 1927, (23 × 15) 28, 40, 38, 36, 58 blz.* *elk fl. 0,45*

V — Een verheugend feit is het te mogen vaststellen dat het geschiedenis-onderwijs beslist andere banen opgegaan is. De beschavingsgeschiedenis heeft stilaan de bovenhand gekregen; gelukkig maar! Deze schoolplaten zijn een sprekend bewijs hoe diep die opvatting reeds doorgedrongen is in de Nederlandsche scholen. De teksten bij deze platen zijn werkelijk een handleiding: niet alleen situeeren zij het geschiedkundig feit en geven zij de verklaring van de plaat maar daarenboven bevatten deze brochuren nog een of meer historische verhalen, die als historische lectuur best geschikt zijn en dus na het oog ook het hart en den geest van den leerling zullen verblijden. Dr J. UYTTERHOEVEN.

3935 **Van Werveke, Alfons** **9 : 72**

BIJDRAGEN TOT DE GESCHIEDENIS EN DE OUDHEIDKUNDE VAN VLAANDEREN. — *Gent, Van Rysselberghs & Rombaut, 1927, (20 × 13), 238 blz.* *15 fr.*

V — In dit boekje verzamelt de conservator der museums van oudheden en der historische monumenten der stad Gent de dagbladartikels die hij in Gentsche en andere dagbladen publiceerde sedert 1921. Het gaat hem over alles en nog wat, in een populairen vorm. Een tegenhanger van wat Ben Linnig in het Handelsblad doet, maar hier is de stof beter doorwerkt en vooral aantrekkelijker voorgesteld. Het brengt historische notas over allerlei interessante geschiedkundige bijzonderheden. De beknoptheid van zijn opzet dwingt den schrijver soms tot misleidende bondigheid. Notas werden verworpen omdat het een vulgarisatiewerk geldt. Als dusdanig is het dan ook te lezen en vooral te prijzen. Het Willemsfonds, — « Vlaanderen geeft weer levensblijken... » — haalt eer van zijn werk. Het boek is goed geïllustreerd en daarbij goedkoop.

Dr. J. A. GORIS.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

3936 Bollengier, K. **91 : 65 : 38**

STEDEN EN LANDSCHAPPEN: 3. DE HAVEN VAN ANTWERPEN. Met medewerking van Leo Van Riel. — *Antwerpen, De Sikkel, (25 × 18) 32 blz. 12 fr.*

V — Van bevoegde hand een boek dat, zonder als propagandaliteratuur bedoeld te zijn, een schitterende getuigenis aflegt van de economische en technische beteekenis onzer wereldhaven. Het geschreven deel weidt nauwkeurig uit over de technische uitrusting der haven en over hare nakende uitbreiding. In een speciaal hoofdstuk wordt de aandacht gevestigd op de rol die Antwerpen speelt in het economisch complex van Europa. Een veertigtal illustraties waartoe de zoo mild bekroonde kunstfotograaf Em. Borrenbergen zijn clichés afstond, volledigen dit boekje. Al zijn ze artistiek onberispelijk, men had ze wel wat scherper gewenscht in sommige gevallen. Een goed boek dat geeft wat het belooft. Dr J. A. GORIS.

3937 Brummelkamp, J. & Fahrenfort, J. J. **91**

LAND- EN VOLKENKUNDE VOOR DE MIDDELBARE SCHOOL: 1. EUROPA. — *Groningen, Wolters, 1927, (21 × 14) 216 blz. fl. 2,50; geb. fl. 2,75*

V — Het nieuwe van dit boekje ligt hierin dat het tracht de physische en de sociale aardrijkskunde in een beperkt bestek te verzoenen. Bij de behandeling van elken staat gaat een korte nota over de geschiedenis vooraf. De sociale karaktertrekken worden later aangegeven. De inlichtingen zijn betrouwbaar en zeer klaar opgesteld. De illustraties zijn zeer gelukkig gekozen. Aan te bevelen. Dr J. A. GORIS.

3938 De Stoppelaer, R. J. **91 : 83**

VREUGDEN VAN HET ZWERVEN. *Geïll. met penteekeningen dr. Anna Roes. — Den Haag, Uitgeversmij Haga. 1926, (21 × 15) 176 blz. fl. 3,90*

V — Kan aanschouwd worden als aanvulling bij 's Schrijvers mooi natuurboek « Zon op de Golven » (zie bespreking), waarvan het echter het ééne, grootsche en letterkundig-schoon niet bereikt. Hier is meer schets, gepraat, vertellinkjes, losse studies over allerlei uit de Friesche natuur- en dorpswereld. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

3939 Helman, Albert **83 : 91**
◆

ZUID ZUID-WEST. — *Utrecht, De Gemeenschap; Antwerpen, de Sikkel, 1927, 2e druk (21 × 18) 118 blz. 18 fr.*

V — In prachtige taal schitterend als de landschappen die hij ons voortoovert bezingt de auteur hier de weemoedige schoonheid van zijn zuiderland en het volk dat daar stervend is door de schuld van het koloniseerend moederland. Zijn proza is een sterk stuk impressionisme, en zonder pleidooi of rechtstreeksche beschuldiging, een schrijnende klacht tegen de moordenaars van een volk en de dekadentie die de aanraking met de europeesche beschaving fataal brengt. Buitendien een heerlijk stuk literatuur zooals niet elk jaar ons een meebrengt.

ERNEST VAN DER HALLEN.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recencies geplaatst beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel :
C. VERVOORT

Kardinaal MERCIER

zijn leven,
zijn werk.

Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 fr.**

« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».
(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)

Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN 2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928 : 45 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'
— *Redactiesecretaris* : ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

Uitgaven van:

DE R. K. BOEK-CENTRALE

KEIZERSGRACHT, 62-64, AMSTERDAM

Voor Bibliotheek en Huisgezin

J. SCHEEPENS. Blijft thuis.
308 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. De Bruidschat der Wees.
334 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. In den Maalstroom.
342 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. Om 't Zwarte Goud.
292 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. De IJzeren Ridder.
204 blz. ing. fl. 0.60; geb. fl. 1,10

L. VEUILLOT. Daags na de Revolutie.
238 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

Alleen op de Wereld.
148 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

De laatste Koning der Longobarden.
160 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

Lazarus, de vriend van Jezus.
340 blz. ing. fl. 1,50; geb. fl. 2,00

Maria Stuart.
211 blz. ing. fl. 1,20; geb. fl. 1,70

Het Nichtje, dat een Man wilde hebben.
272 blz. ing. fl. 0,60; geb. fl. 1,10

R. H. BENSON. Loutering.
In luxe omslag fl. 4,25

Uit Benson's boeken spreekt een gezonde ongedwongen tendenz, die 's menschen hoogere bestemming nooit uit het oog verliest.

Door de keurige verzorging is dit boek, ook wat het uiterlijke betreft, in hooge mate aantrekkelijk. (De Tijd).

Idem. Trots Pijnbank en Schavot.
Ing. fl. 2,90; geb. fl. 3,75

Daar ligt een ontzettende tragiek over deze bladzijden, niet neerdrukkend en troosteloos, maar stil verheffend. Het « porro unum est necessarium » (één ding is slechts noodig) klinkt ons in de ooren en legt beslag op de gedachte als na een innige retraite.

Werken van Melati van Java

In eigen Huishouding. — Het Viooltje van St. Germain. — Eigen Schuld. — Michaël de Zanger. — Het Boschmeisje.
Per deel ing. fl. 1,75; geb. fl. 2,50

Wij vestigen gaarne de aandacht op deze nieuwe, goed verzorgde uitgaven. (Boekenschouw).

H. SIENKIEWICZ, *Quo Vadis?* Gecastigeerde editie.
Prachtuitgave ing. fl. 2,50; geb. fl. 3,50

TE BEKOMEN BIJ HET A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Reeks van 40 Postkaarten met Portretten

Jozef Arras	Guido Gezelle	Maurits Sabbe	Karel Van den Oever
M. E. Belpaire	Juul Grietens	Arie Sanden	Joost Van den Vondel
Rob. Hugh Benson	Gerard Walschap	H. Schaepman	Ernest Vander Hallen
Pater Callewaert	Jan Hammenecker	Gustaaf Seghers	Anton Vande Velde
Ernest Claes	Joh. Joergensen	Jozef Simons	Dirk Vansina
Hendrik Conscience	Wies Moens	August Snieders	Theod. Van Tichelen
Fr. Crols	Kard. Newman	J. Renier Snieders	René Vermandere
Joz. De Voght	Giovanni Papini	Stijn Streuvels	Edward Vermeulen
Louisa Duykers	Jul. Persyn	Hilarion Thans	Cyriel Verschaeve
Francis Finn	Albert Rodenbach	Aug. Van Cauwelaert	Al. Walgrave

Warm aanbevolen voor het versieren van Klas- en Bibliotheeklokalen.
Aan Bibliotheken, Colleges, Onderwijsgestichten en Studentenbonden worden deze Postkaarten geleverd tegen **20 frank** *het volledig stel.*

Centrale Boekhandel « Neerlandia »

(Dir. Mej. A. GERRITS)

Gerardstraat, 12 ANTWERPEN

Groote keuze voor

=:= BIBLIOTHEKEN =:=

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50 ; geb. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50
JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
STÈPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.— ; geb. fr. 10.50
J. A. PEETERS. — **Betty.** fr. 4.—
JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
EVA TREU. — **Moeder.** Geschiedenis van een bakvischje. fr. 7.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** Dramatisch Sprookje. fr. 5.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.— ; geb. fr. 7.50
HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** fr. 3.75
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—
2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—
5e en 6e jaargang elk fr. 20.—
Modelcataloog St. Michiel, 3e deel. fr. 3.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** (prachtuitgave). fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen :**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—
RENIER YSABIE. — **Boudewijn.** fr. 5.50

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** Uit het Fransch vertaald door Dr Jaak Boonen. fr. 12.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Lena.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** (Vervolg op « Lena »). Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 12.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vertaald door L. Duykers. fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 15.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH -- BIBLIOGRAFISCH -- TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
Maart 1928

III

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

BIBLIOTHECARISSEN !...

Het Algemeen Secretariaat voor Katholieke Boekerijen

gevestigd te Antwerpen, CUYLITSSTRAAT, 27

verzekert U mits een JAARLIJKSCHE BIJDRAGE VAN **35** FRANK, al de voordeelen van onze bibliotheekorganisatie.

A. — INLICHTINGSDIENST.

1. Over de Wetgeving op de Boekerijen en haar toepassing: voorwaarden en formaliteiten voor het bekomen van officiëele toelagen.
2. Verstrekken van formulieren voor aanvragen om toelagen; wenken omtrent de houding aan te nemen tegenover de officiëele organismen.
3. Middendienst voor het bezorgen van sprekers voor Leesavonden, enz.
4. Middendienst voor het stichten van Maatschappijen zonder winstgevend doel.

B. — TECHNISCHE DIENST.

1. Inrichting van Lessen voor Bibliothecarissen
2. Wenken omtrent het inrichten van Bibliotheken, Leeszalen, Lees- en Verteluren.
3. Modelboekerij, toegankelijk voor de belanghebbenden; mededeeling van Modelcatalogen.

C. — DOCUMENTATIEDIENST.

1. Voorlichting in zake bruikbare literatuur door: Verzamelen van Bibliographische werken en tijdschriften, ter inzage voor belangstellenden.
2. Verzameling per vak en per schrijver van boekbesprekingen.
3. Bezorgen van **Keurlijsten.**
4. Uitgeven van een **Bibliographisch Tijdschrift « Boekengids », kosteloos aan de aangesloten boekerijen verschaft (waarde 20 frank).**

D. — STOFFELIJKE VOORDEELEN.

1. Inbinden van boeken tegen voordeelige voorwaarden: 2,75 fr. per boekdeel zonder aanzien van formaat.
2. Levering van allerhande boeken met 10 % korting op factuur.
   Bovendien wordt door het Secretariaat, op het einde van het jaar aan de aangesloten Boekerijen een **geldelijke steun** uitgekeerd.
3. Bezorgen van bedrukte modelformulieren: Inventarisboek: 22 fr.; Uitleenregister: 6 fr.; Witte of gekleurde Steekkaarten: 32 fr. de duizendstuks (onbedrukt); 42 fr. de duizend bedrukt; Stamkaarten en lezerskaarten: 42 fr. de duizend. Achterstalkaarten, dienstkaarten en -omslagen : 6 fr. de 100.
4. Verhuren van Clichés (portretten) voor het illustreeren van Catalogen.

E. — ZEDELIJKE INVLOED DOOR CENTRALISATIE.

1. Propaganda door Voordrachten, Pers en Persoonlijk optreden tot het stichten of herinrichten van Boekerijen, Vak- en Kinderbibliotheken.
2. Gezamenlijk optreden tot het bekomen van gew. wijzigingen aan de wet.
3. Indienen van eventuëele klachten omtrent dienstaangelegenheden.
4. Vertegenwoordiging in officiëele organismen.
5. Bevorderen van het aansluiten der Boekerijen bij hun respectievelijke Verbonden.
6. Betrekkingen met soortgelijke inrichtingen in het Buitenland; vertegenwoordiging op Bibliotheek-Kongressen en Landdagen.
7. Actie op de Openbare Meening voor een breedere opvatting van ons Bibliotheekwezen, en meer geldelijke belangstelling voor onze Bibliotheken.

N. B. : Het Secretariaat is toegankelijk Maandags, Woensdags en Zaterdags van 10 tot 12 en van 14 tot 17 uur

Postcheckrekening : nr 241.02 **Telefoon : nr 216.74**

Uitgaven van:

DE R. K. BOEK-CENTRALE

KEIZERSGRACHT, 62-64, AMSTERDAM

Voor Bibliotheek en Huisgezin

J. SCHEEPENS. Blijft thuis.
308 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. De Bruidschat der Wees.
334 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. In den Maalstroom.
342 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. Om 't Zwarte Goud.
292 blz. ing. fl. 1,25; geb. fl. 1,75

Idem. De IJzeren Ridder.
204 blz. ing. fl. 0.60; geb. fl. 1,10

L. VEUILLOT. Daags na de Revolutie.
238 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

Alleen op de Wereld.
148 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

De laatste Koning der Longobarden.
160 blz. ing. fl. 0,90; geb. fl. 1,40

Lazarus, de vriend van Jezus.
340 blz. ing. fl. 1,50; geb. fl. 2,00

Maria Stuart.
211 blz. ing. fl. 1,20; geb. fl. 1,70

Het Nichtje, dat een Man wilde hebben.
272 blz. ing. fl. 0,60; geb. fl. 1,10

R. H. BENSON. Loutering.
In luxe omslag fl. 4,25

Uit Benson's boeken spreekt een gezonde ongedwongen tendenz, die 's menschen hoogere bestemming nooit uit het oog verliest.

Door de keurige verzorging is dit boek, ook wat het uiterlijke betreft, in hooge mate aantrekkelijk. (De Tijd).

Idem. Trots Pijnbank en Schavot.
Ing. fl. 2,90; geb. fl. 3,75

Daar ligt een ontzettende tragiek over deze bladzijden, niet neerdrukkend en troosteloos, maar stil verheffend. Het «porro unum est necessarium» (één ding is slechts noodig) klinkt ons in de ooren en legt beslag op de gedachte als na een innige retraite.

Werken van Melati van Java

In eigen Huishouding. — Het Viooltje van St Germain. — Eigen Schuld. — Michaël de Zanger. — Het Boschmeisje.
Per deel ing. fl. 1,75; geb. fl. 2,50

Wij vestigen gaarne de aandacht op deze nieuwe, goed verzorgde uitgaven. (Boekenschouw).

H. SIENKIEWICZ, *Quo Vadis?* Gecastigeerde editie.
Prachtuitgave ing. fl. 2,50; geb. fl. 3,50

Alle aangesloten boekerijen kunnen deze en andere uitgaven der

R. K. BOEK-CENTRALE

bekomen bij A. S. K. B., CUYLITSSTRAAT, 27, te ANTWERPEN

met de gebruikelijke bibliotheekkorting,

de gulden berekend aan 10 frank

TE BEKOMEN BIJ HET A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Reeks van 30 Postkaarten met Portretten

Jozef Arras	Louisa Duykers	Arie Sanden	Joost Van den Vondel
M. E. Belpaire	Francis Finn	H. Schaepman	Anton Vande Velde
Rob. Hugh Benson	Guido Gezelle	Gustaaf Seghers	Dirk Vansina
Pater Callewaert	Juul Grietens	J. Renier Snieders	Theod. Van Tichelen
Ernest Claes	Gerard Walschap	Hilarion Thans	René Vermandere
Fr. Crols	Jan Hammenecker	Aug. Van Cauwelaert	Al. Walgrave
Joz. De Voght	Kard. Newman	Karel Van den Oever	

Warm aanbevolen voor het versieren van Klas- en Bibliotheeklokalen.

Aan Bibliotheken, Colleges, Onderwijsgestichten en Studentenbonden worden deze Postkaarten geleverd tegen **20 frank** *het volledig stel.*

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

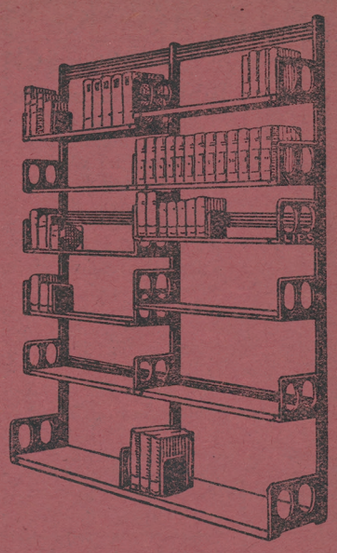

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Dr J. PRINSEN J. Lzn.
DE ROMAN
IN DE 18de EEUW IN WEST-EUROPA
Prijs, gebonden **gld. 15.00**

M. A. P. C. POELHEKKE
LYRIEK
Bandteekening van JOHAN DIJKSTRA
Prijs, gebonden **gld. 5.90**

Dr. C. G. N. DE VOOYS
MIDDELNEDERLANDSE LEGENDEN EN EXEMPELEN
Bijdrage tot de kennis van de prozalitteratuur en het volksgeloof der Middeleeuwen
Herziene en vermeerderde uitgave
Prijs, gebonden **gld. 5.90**

Uitgaven van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER

Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Jos. Witlox : *Het Leven der H. Theresia van het Kind Jesus, De wonderbare Roze van den Carmel.* (Kerkelijk goedgekeurd). Met teekeningen van Edmond Van Offel. Volledige beschrijving van het heilig leven en zaligen dood, alsmede der talrijke mirakelen der H. Theresia. Fr. 20. Fraai gebonden : 25 fr.

Pater Augustus Wuyts : *De H. Elisabeth van Hongarie :* 6 fr.

Raoul De Navery : *De Molen der dooden :* 4 fr. — *Het roode Klooster :* 10 fr. — *De Weg naar den Afgrond :* 10 fr. — *Uit het Leven van een jongen Zeeheld : Maarten Harpertszoon Tromp :* 12,50 fr. — *De Kapitein met de roode Handen :* 15 fr.

De algemeenen catalogus voor 1927, met de definitieve prijzen is verschenen, en wordt, op aanvraag, kosteloos toegezonden.

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen » is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen » : **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M. Dostoïevski. — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley. — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen. — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel. PRIJS . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND

AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

P. VAN NUFFEL: *Dirka of de Spaansche Oproerlingen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15.—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 10.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De Blieckaerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

UITGEVERSFIRMA JOS. VERMAUT

LANGESTEENSTRAAT, 26-28, KORTRIJK

TELEFOON : 204 POSTCHECKREKENING : 93,134

Uit de lijst der laatste uitgaven :

Tooneelwerken.

WILLEM PUTMAN. — **Van twee Coninxkinderen.** Een liefdelied in drie zangen. Muziek van A. Meulemans. Een keurig boek van 126 blz. *Personen :* 5 vrouwen, 7 mannen en 3 bijrollen 15.00

— **Het Masker.** Spel in halve tonen. Drie bedrijven en een proloog. 130 blz. tekst. *Personen :* 9 mannen, 4 vrouwen, 6 bijrollen, figur. 15.00

— **Looping the loop.** Een grap van het geweten in een drieledig bedrijf. 106 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, 3 bijrollen, figur. 15.00

— **De doode Rat.** Tooneelspel in 3 bedrijven. 114 blz. *Personen :* 14 mannen, 5 vrouwen, bijrollen, 1 kind en figuratie. 15.00

— **Mama's Kind.** Drama in drie bedrijven 120 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen, 1 bijrol 15.00

MARCEL BREYNE (Bertholf Biekens). — **Frida in de politiek.** Blijspel in een bedrijf. 70 blz. 10.00

PAUL DE MONT. — **Smidje Smeê.** Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. Drie tafereelen. 120 blz. *Personen :* 6 mannen. 3 vrouwen, figuratie 15.00

— **Bartel de sterke Vent.** Sprookje in drie tafereelen. 88 blz. *Personen :* 6 jongens, 1 meisje, figuratie 15.00

— **Het Geding van Onzen Heer.** Passiespel in zes tafereelen. 114 blz. *Personen :* 16 mannen, 2 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

GASTON MARTENS. — **De Zot.** Spel van het erf in drie bedrijven. (Tweede uitgave) 108 blz. *Personen :* 7 mannen, 2 vrouwen. 15.00

— **Het gouden Jubelfeest.** Tooneelspel in drie bedrijven. 108 blz. *Personen :* 10 mannen en 4 vrouwen. 15.00

— **St-Pieter's Nacht.** Drama in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 12 mannen, 3 vrouwen, 2 bijrollen, figuratie. 15.00

— **Kermislieven.** Drie blijspelen in een bedrijf. 116 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen. 15.00

C. LINDEMANS. — **De Duvelschuur.** Brabants spel in drie bedrijven. 82 blz. *Personen :* 7 mannen, 1 vrouw, figuratie 15.00

— **De Blinde.** Vermakelijk avonturenspel in drie bedrijven, met voor- en naspel. 110 blz. *Personen :* 16 mannen, 4 vrouwen, figuratie. 15.00

WARD SCHOUTEDEN. — **Jezabel.** Een droeve klucht in 4 bedrijven. 156 blz. *Personen :* 10 mannen, 5 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

RENIER YSABIE. — **Viva Christo Rey!** Drama in 4 bedrijven. 96 blz. *Personen :* 8 mannen, bijrollen. 15.00

JAN POOT. — **Baas Ganzendonck.** Spel in vier bedrijven. 108 blz. *Personen :* 8 mannen, 2 vr., 2 bijrollen. 15.00

FRANS GEVELS. — **De Dood in de Klem.** Klucht in een bedrijf. 40 blz. *Personen :* 3 mannen, 1 vrouw. 10.00

JAN MELIS. — **Asschepoes.** Sprookje in drie bedrijven. 62 blz. *Personen :* 7 mannen, 8 vrouwen en figuratie. 15.00

HERMAN BAHR. — **De Stem.** Drama in drie bedrijven. Vertaling van Herman Van Overbeke. 170 blz. *Personen :* 9 mannen, 1 vrouw. 15.00

HENRI GHÉON. — **Nicolazic.** Vertaling van Paul Van Durme. 88 blz. *Personen :* 5 mannen, 6 vr. en 1 kind. 15.00

— **De baldadige Spekslager.** Spel in een bedrijf. Vertaling van Paul De Mont. 32 blz. 7.50

HERMAN VAN OVERBEKE. — **Beatrijs.** Middeleeuwsche sproke voor tooneel bewerkt. 138 blz. *Personen :* 6 mannen, 4 vrouwen, 2 kinderen, bijrollen. 15.00

KAREL VAN RIJN. — **Aan den Eindpaal,** Fantasiespel in drie bedrijven. 130 blz. *Personen :* 8 mannen, 4 vrouwen, bijrollen. 15.00

H. JACOBS.—**Uit 's Werelds alle daagschen Loop.** Dramatisch spel van liefde, haat en dood in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 5 mannen, 3 vrouwen, figuratie, 4 zinnebeelden 15.00

Andere Werken.

CAESAR GEZELLE. — **Uit het Leven der Dieren.** gewone uitgave 10.00. Luxe uitgave, groot formaat. 246 blz. 25.00

— **Solitudo** of 8 dagen bij de trappisten, 224 blz. 18.00

GERY HELDERENBERG. — **Lentehemel.** Een bundel verzen, op mooi papier. 100 blz. 20.00

GERARD WALSCHAP. — **Liederen van Leed.** Een keurigboekje verzen van 88 blz. 12.00

SCHRIJVERS laat uwe boeken drukken en uitgeven door de UITGEVERSFIRMA JOS. VERMAUT, Langesteenstraat, KORTRIJK.

De beste voorwaarden. De mooiste uitgaven.

PASTOOR JAN HAMMENECKER

NUMMER 3 ZESDE JAARGANG MAART 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

PASTOOR JAN HAMMENECKER

DOOR

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

Priesters-ichterschap

Voorop zij gewezen op de beteekenis van den grond der inspiratie bij Hammenecker, te weten het geloof met al zijn diepte en leven, of meer bepaald de priesterlijke godsvrucht, de lyriek van een leven met

Leven

God-als-Al. Overvloedig is het voedsel dier inspiratie in het priesterleven; elke priester heeft zijn eigen mystieke geschiedenis: de reine en sterke geneugten van roeping en wijding, de toover der liturgie, met haar seizoenenlied, hare ambtsvieringen zoo rijk aan dramatische en lyrische aandoeningen, de verlichtingen, de eb- en vloedswissel in het inwendig gebed, de gansche opgang van het met God verbonden leven naar zijn eindbestemming.

Traditie

De priesterdichter sluit aan bij de heerlijke kultuuruitingen der H. Kerk: Schriftuur, Vaders, Liturgie; de Vlaming bij de nederlandsche katholieke traditie: Gezelle, Vondel, de Middeleeuwen. Men stampt hier geen versche kultuurtjes uit den grond. Wij hebben dus na te gaan welke persoonlijke noot de met de traditie gevoede dichter zal geven. Intusschen zijn er maar weinigen die zich den katholieken en nederlandsch-katholieken rijkdom zoo geheel eigen maakten als Hammenecker, en dat alleen reeds maakt van zijn werk een spiegel van ons geloof en bijgevolg verheffende lectuur voor het Vlaamsche volk.

St. Amands a/Schelde

Hij kwam nu wel niet met ledige handen op. Een natuurgenade was zijn droomersjeugd van Scheldezoon in Klein-Brabant bij den breeden grauwen stroom die in zijn ziel voor altijd zou leven, vloeiend, ruischend, iets machtigs en eeuwigs, en dàt verbonden met het eenvoudig Vlaamsch vaderhuis in het dorpje van den Apostel St. Amands.

De Schelde, Praefatio voortstuwend ter monding in de sanctusklaterende zee, God (1).

Gezelle

Maar na de natuur, een zware toevoer kultuur. Bewustworden eener ware bloedverwantschap met de groote geestelijke voorgangers; enthousiast en krachtig, alleen misschien te argelooshevig doorleven en omvatten van hunne gewrochten.

De pas heengegane Meester Gezelle was voor den jongen priester van 1905 « de » dichter, Gezelle verrukt in de wonne van het groene en met rivieren doorvloeide Vlaanderen of zeer vroom voor het tabernakel in gebed verslonden, en Gezelle de edelmeester in het woordsmeden-en-kneden. Zoo het mirakel van diens vlinders allerteerste natuurextazen, het wonder van zijn allerlichtste dansdeunen en lippengeprevel het geheim van het genie blijven, toch zal het Hammenecker later wel een enkele keer gelukken hem niet onwaardig nabij te streven (2). Veel heeft hij afgekeken van Gezelle's kunstig bedwingen van het klankvol woord en den zinsbouw. Doch bovenal, Gezelle's priesterlijk dichterschap heeft hij gedroomd te mogen overnemen, en, mocht het zijn, zelfs scherper te bepalen op het bijzonder punt der liefde tot den Gekruiste (3).

Vondel

Rond 1910, tweede horizont. 't Was toen alhier een zwelgen in Vondel, ons door Royaards veropenbaard. En allen aan 't kweelen van « God schiep den baaierd », aan 't zweven op « 'k Laat den voordans aan mij leenen », en « Wie is het die zoo hoog gezeten » of den stalen klank van het « Ik, eens geheiligd om de kroon van 't licht te spannen » aan 't beproeven. Maar eenige sterkere koppen, waaronder Hammenecker, gingen, in stille eenzaamheid, opgetogen opwieken in de lichtkoepelen van Vondels gouden Nederlandsch, en varen op de zware praalschepen van zijn schriftuur- en kerkelijke Godsbespiegelingen. Ook bracht Royaards buiten Vondel nog mede Elckerlyc, met het scherpe gothisch pitoresk van brandramen en retabels, en den hoogen gregoriaanschen zielekreet: « Ghenade, coninck der enghelenscharen, Ghenade, Moeder Gods, staet mi bi ».

Verhaeren

Middelerwijl gebeurde H's onvermijdelijke polarizeering op Verhaeren, Verhaeren die toch ook kind was van ditzelfde St. Amands met het Bornhemsch klooster dichtbij, de vertolker van het zwaaigebaar van den stroom, en uitbeelder zijner spookachtige regen- en stormdrama's in zijn losse en bonkige rythmen. Zijn volgeling voor die inspiratie en dien vorm, bruischte echter de jonge priester in heiligen ijver voor zijn volk op tegen Verhaerens geestelijke holheid en godlasterend individualisme.

Werk tot 1923

In zijn dichting tot 1923 zoekt H. hoofdzakelijk naar een versmelten van zijne eigene bij voorkeur volksplatte, zegswijze met den Vondelschen zwaai. Echt Hammeneckersch is echter zijn liefde tot de visschers-

1) Praefatio, D. W. en B. Juli, 1924, blz. 594-6.
2) b. v. in Oblatio Panis. D. W. en B, Juli 1924, blz. 592-3.
3) Voor een Ziel (2e uitgave) blz. 159.

apostelen, vooral Jan, en tot de Apostolieke Kerk, eveneens zijn zomersche H. Hartgloed, zijn Pinkstervuur. Maar hier brengt de constructieve Vondel hem telkens in verzoeking om geheelen te maken, om te betoogen : vandaar dit volledig stel apostelen, die luide Cantatenbazuinen, die zware schriftuur- en hemeltafereelen, en hunne Renaissance-rhetoriek. Maar toch, (dit moet men er bijvoegen) overal kruim, vastheid der gedachten. Doch nu zijn daar tusschenin die twee eenvoudige verpoozingen langs den weg: « Zoo zuiver als een Ooge » en « Voor een Ziel » en die zijn waarlijk frisch jeugdwerk.

Zoo zuiver als een ooge

Jeugdig en frisch van uitbeelding en taal is *Zoo zuiver als een Ooge* dit drieluik van Lutgardis, Ida, Aleydis, — vrucht uit H.'s Brusselsche ambtsjaren, — met veel lichte zonnetoetsen, Beatrijsstemmingen, bosschen-, valleien-, vogelen- en bloemenschoon, met daarin liturgische tafereelen en beeldrijk voorgestelde zieletoestanden.

Voor een ziel

Voor een Ziel, Studies, zijn, zooals hooger reeds aangeduid werd, hoofdzakelijk dagboeksbeelden uit H's Klein-Brabantsche jeugd als college-student (Homeros is zijn man) en seminarist, zijn liefde tot Schelde en Scheldeleven, zijn groeiend dichterschap in Gezelle's en Vondels schaduw (en tegen Verhaeren), ook de Vl. Studentenbeweging, en de roeping. Er schijnt milde zon in dit boek, er is fijne landschapschildersvreugde, schoon overgaand in de nog edeler poëzie van den godvruchtigen jongeling. Het is een waar boek van de Schelde, de breede, zonbeglansde en de zware, sombere; er is de bestendige aanwezigheid van den schoonen vloed, het gansche boek doorheen glijdend, zeewaarts, — met de ziel, Godewaarts.

Nieuw werk

En nu sedert 1923, de ontplooiïng en vrijer vlucht. De zielerijkdom is zoo groot, het vuur zoo laaiend, dan maar den stap gewaagden vooruit met de naakte eigene geloofs- en kunstboodschap, t. w. die kinderlijke volksplatheid aangewend om verhevene inspiraties uit te drukken. Open nu de sluis van geest en hart, al lang boordevol met de oorspronkelijke katholieke weelde, zooals zij rechtstreeks toegevoerd wordt uit Schriftuur, H. Vaders en Liturgie, die eeuwige, nog altijd in volle kracht sprekende tolken van het bovennatuurlijk leven. Dààr is, zuiver en onmiddellijk, de hevigheid van het diepste Godsgevoel, dààr wordt met volksche klaarheid uitgezongen hoe menschelijk-blij ons kristen-zijn is.

En ziehier reeds als eerste proeven het goud der *Colloquia* met God, de myrrhe van Kruisgedichten, het honingvat der maagd en bruid *Caecilia*.

Colloquia I

Colloquia I is eindelijk eens muziek, en ook lichtgloed, stroomende vaart. Boven den tijd, in ebbestilte, staan de « eeuwige waarheden » daar, onafwendbaar. En ge voelt 's dichters vreugde van zoo thuis te zijn in de hoogten en afgronden van den grooten God en Beminde. Ge voelt boven uw hoofd een koepel uitruimen, een koepel van stilte, oneindigheid en van zoemend en zonnig geluid; gouden kringen gaan rinkelend open. Het is de aanbidding door het heel klein schepsel vóór den Allerhoogste in zijn zonneglorieglans; het meeleven en zingen in

den kolk der H. Drievuldigheid met hare harmonieën en mysteriën in haarzelf en zooals zij tot den mensch komt om hem in haar liefde mede op te nemen. Een blijvend boek hemelsche muziek, altijd warm van toon, gloed en golving.

H. Kruisgedichten

Daarna de proeven met zijn lijfsmotief, het kruismysterie (Poëma Missale, Excubiae, Lied, Lied van Franciscus, Stultitia Crucis). Hier zijn tusschen nogal veel dat onfrisch, slordig, hard of nagebootst (1) is, eenige liefdekreten tot Christus van felle schoonheid in hun rauwe, ruwe echtheid, waar de afschuwelijk-gekruisigde koortsig mond tegen mond toegesproken wordt, en de Passie u in lijf en vleesch dringt, wreedmachtig.

Ste Caecilia

Ste Caecilia, lyrisch borduursel op dit blank-roos-rood leven. De dichter loopt aan de zijde der heilige in zoet colloquium over de simpele en sublieme waarheden van den katechismus, en zij zweven door het heelal van het genadeleven, badend en spelend in de zoete wateren van zuiverheid en liefde, verrukking en offer in blauw en gouden Romeinsche daglicht. Als een zoete wijn van kinderlijke geloofsblijheid vloeien, vloeien maar immer de stroomen van dit opgewekt proza over ons. Echter, gelijk alle borduursel meebrengt, is er hier wel een teveel.

Bekijk nog, vooraleer te scheiden, het portret van den begaafden en goeden mensch en schrijver. Die stil-verbaasde en ook vochtige oogen, die trage draai van het hoofd, die mond tot goede, treffende woorden half open, verraden bij dezen gothieker met kloeken en helderen geest, veel stillen ernst, droomnatuur en bezonken heimwee, grondige goedheid, inwendige apostelvlam, eerbied en liefde voor het edele en schoone.

Moge hij steeds nieuwe stukken voltooien van het Goddelijk Gedicht, waaraan te werken hij geroepen werd.

Bibliographie

1909. VERZEN.
1913. VAN CHRISTUS' APOSTELEN. Vorst-Brussel, Drukkerij L'Emulation.
1918. ZOO ZUIVER ALS EEN OOGE. Over Lutgardis, Ida van Leuven en Aleydis. Antwerpen, Boekhandel « Veritas ».
1919. GEBEDEN VOOR HET HEILIG HART. Antwerpen, Boekhandel « Veritas ».
1920. KONINGSCANTATE. — KARDINAALSCANTATE. Puers, Wils.
1920. VOOR EEN ZIEL. Studies, Brussel, Standaard; 2e uitgave, id., 1926.
1923. COLLOQUIA I. Antwerpen, N. V. Het Vlaamsche Land.
1924. OZANAM. Antwerpen. Dienst der Kath. Werken.
1925. GEMMA GALGANI. Een dochter van Jezus'Lijden. Kortrijk, Paters Passionisten.
1926. EXCUBIAE. Brussel. N. V. Standaard-Boekhandel.

In Dietsche Warande en Belfort verschenen :

FRANCISCUS VAN ASSISI'S GOEDE WEEK 1909. (in 1926 October-Novembernummer).
1919. LES. — TE DEUM.

(1) Nu niet meer naar Vondel, maar naar het Middeleeuwsch lied, Hadewych, enz. (Zie *Lied*, D. W., B 1926 VII, blz. 670, en *Excubiae* IV, blz. 33-36).

1920. ABRAHAM EN SARA. — ZIEL.
1921. SINT JAN.
1922. SINT JAN.
1924. POEMA MISSALE — UIT « MARIA MAGDALENA ».
1926. STULTITIA CRUCIS. LIED VAN FRANCISCUS. LIED. SINTE CAECILIA.
1927. SINTE CAECILIA (vervolg)

Werkte mede aan : Algelik, Jong Dietschland, De Groene Linde, Vlaamsche Arbeid, Bode van Sint Franciscus, Het Vlaamsche Land, Hooger Leven, Vrouwenleven.

HET BOEK DEZER MAAND

Felix TIMMERMANS door Theo Rutten (*)

IV — Die er in Vlaanderen van wisten hebben lang uitgezien naar het verschijnen van dit akademisch proefschrift van den jongen Limburgschen geleerde. Dat het den doctorandus ernst was met zijn zware taak wisten al dezen die hem in Vlaanderen in de weer zagen, op bezoek bij het jonge kunstenaarsgeslacht, zoekend, vragend, noteerend, luisterend, wandelend, studeerend. Er was een vage achterdocht bij velen om het feit dat een jonge man en dan nog wel een Noord-Nederlander, een boek ging schrijven, over een tijdgenoot die dan nog zoo op en top Vlaamsch is als Timmermans. De meesten van ons kunnen zich nog altijd niet heelemaal van de impressie ontdoen dat de Hollander Vlaanderen en zijn literatuur, en vooral Felix Timmermans' werk verkeerd begrijpt. Wie heeft niet reeds de verbazing ondergaan te ondervinden hoe de doorsnee-hollander, voortgaande op een zekere fraktie onzer Vlaamsche literatuur, zich de vlamingen indenkt als een volk van goelevers, drinkebroers, epikuristen en rederijkers, — zoowat in den aard van snuggere Engelschen die zich ontgoocheld zien wanneer ze te Rotterdam niet onthaald worden door luidjes met pofbroeken, klompen, zijden petten en steenen pijpen. — Dit skepticisme van ons hebben allen die aanwezig waren op de akademische plechtigheid waar de doktorandus zijn proefschrift verdedigen kwam, voelen wegzinken zoodra de heer Rutten het woord kwam te nemen. Gaandeweg werd het duidelijk hoezeer de auteur zich ingewerkt had in onze Vlaamsche levensomstandigheden; hoe juist hij onze kultureele, artistieke, godsdienstige en sociale toestanden had aangevoeld, hoe hij zelf zoo goed als een Vlaming geworden was in het anderhalf jaar dat hij in gedurig kontakt stond met Vlaanderen. De taak die hij op zich genomen had was dan ook niet licht; dat hij zich ervan volledig bewust was bewijst zijn inleiding en verantwoording, waarin hij de contra-argumenten betreffende contemporaine literatuurgeschiedenis, subjektiviteit, enz. zooniet totaal weerlegt, dan toch ontzenuwt. Het eerste hoofdstuk is een model van synthetische literatuur- en kultuurgeschiedenis en een stuk essayistisch proza om respekt voor te hebben. Waar de auteur spreekt over de « algemeene geest van Timmermans' werk in 't licht zijner opvoeding » kunnen we hem niet altijd heel en gansch volgen; in het kapittel waarin « het populaire en lokale element bij T. » behandeld wordt is Rutten echter op z'n best als essayist. Het wil we voorkomen dat de studie en ontleding van Timmermans' werk niet op de hoogte staat van de voorgaande kapittels. Althans heeft de auteur hier zoo goed

(*) Zie de bibliografische beschrijving onder recensie nummer 4045, blz. 93.

als geen nieuwe standpunten ingenomen noch een nieuw licht op Timmermans' œuvre laten vallen. Wel is dit deel van zijn werk een zeer heldere, alzijdige, gedokumenteerde en zoo goed als kompleete studie geworden van het werk van Timmermans. Opmerkelijk is het dat Rutten bijna nimmer een radikaal en scherp uitgesproken oordeel geeft, en, afgezien van de overige volledigheid, de twee minder-bekende werken van Timmermans: « Karel en Elegast » en « De vier Heemskinderen » zooniet totaal negeert, dan toch enkel vermeldt. We zien niet recht in welke beweegreden in een wetenschappelijk werk als dit hiervoor ernstig zouden kunnen gelden. Een uitgebreider studie over de taal en stijlkwaliteiten van Timmermans ware verder uitstekend op haar plaats geweest hier; wat Rutten ons hieromtrent geeft is overigens de eerste ernstige objektieve studie — jammer schematisch gebleven — welke ik las over dit onderwerp. Als ik de hierboven geschreven regelen herlees, vrees ik dat sommigen dit als een minder gunstige kritiek over dit boek zullen aanvaarden: dat weze verre van mij. Het wordt bij elken kunstrecensent een beroepsdeformatie dadelijk de schaduwzijde van een werk te zoeken en... te vinden. Laat me toe aan dit zeer merkwaardig en boeiend-geschreven werk alle eer te geven die het toekomt. *De tienduizendenden bewonderaars van Vlaanderens' grootsten auteur bevelen wij het zeer dringend aan ter lezing en ter studie; het zal hen ongetwijfeld helpen zich een zuiverder en dieper inzicht te vormen in Timmermans' werk en hun kritischen zin in een zeer juiste richting ontwikkelen.* Laten wij in Vlaanderen alvast den sympathieken auteur uit het Noorden recht dankbaar zijn om de goede gave van dit boek.

ERNEST VANDER HALLEN.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

« **De Gemeenschap** » het strijdend orgaan voor de jongere gedachte in de kunst, waarvan elk nummer ons nieuwe jonge energieën ontdekt kondigt een nieuwen roman aan van haar redactenr Albert Helman « De stille Plantage ». **A. Helman** is de auteur van het merkwaardig boek « Zuid-Zuid-West », dat in sommige kringen furore maakte en den jongen essayist plots aller sympathieën won.

Het comité van de **Week van Fransche kath. Schrijvers,** die laatst gehouden werd, besloot tot het oprichten eener **permanente ekspositie van het katholieke boek.** Tevens werd een selektie-kommissie samengesteld die elke maand drie nieuwe boeken zal uitkiezen, en bovendien een bibliografie van alle katholieke werken zal samenstellen welke om de maand in de « Revue des Lettres » wordt gepubliceerd. Ook werd er een vertaalkommissie ingesteld die niet zelf zal vertalen noch doen vertalen, doch tusschen de uitgevers een agent wil zijn die omtrent goede vertalers en te vertalen boeken inlichtingen geeft.

Frankrijk bereidt de **plechtige herdenking van Jules Verne's honderdsten geboortedatum** voor. Deze pseudo-wetenschappelijke romanschrijver werd te Nantes geboren in 1828; hij stierf in 1889. Het Fransch Ministerie van oorlog — sinds wanneer vieren oorlogsmenschen ook letterkundigen? — wil den genialen schrijver van « 20.000 Mijlen onder Zee » op zijn beurt herdenken: een oorlogsduikboot zal gedoopt worden « Jules Verne », een ander « Nautilius », naar den naam van Verne's hoogergenoemden roman. Jammer dat deze viering van den geliefkoosden jongensauteur moet verbonden worden aan moordtuigen.

In Holland gaat het er niet heel malsch toe bij de jongeren. Vroeger deelden wij de stichting mee van het **tijdschrift** « **Nu** » onder redaktie van Querido en de Jongh. Sedert

enkele nummers heeft dit z. g. litteraire tijdschrift zich ontpopt tot een wijsgeerig-socialistisch orgaan, dat daarbij geen enkele gelegenheid liet voorbij gaan om de katholieke jonge dichters te lijf te gaan. In een zeer scherp pamflet hebben deze laatsten revanche genomen in bewoordingen welke wij, nuchtere en kalmere Vlamingen, eerder kwetsend zouden heeten. De toonaangevende jongeren zooals o. m. Albert Helman, Albert Kuyle en Jan Engelman waren de opstellers van dit schotschrift, dat ze daarenboven persoonlijk in de straten van Amsterdam gingen uitventen.

Een groep Dakota-Indianen bezochten in Februari ll. het graf van **Karl May** te Dresden, hielden daar een doodenmaal, en huldigden de nagedachtenis van den man die met zooveel sympathie over de Indianen heeft geschreven. De hoofdman van de groep hield een pakkende rede en de leden van den Dakota-stam hieven een treurzang aan met begeleiding van trommen. In een der volgende afleveringen geven wij een artikel over Karl May.

De gekende Hollandsche Katholieke Romanschrijver **J. R. Van der Lans** overleed den 3 Februari ll. te Nijmegen. Als redakteur van « De Kath. Illustratie » en niet minder als auteur van zeer boeiende geschiedkundige romans b. v. « Kruis en Adelaar », « De Nachtelijke Zangers » heeft hij zeer veel naam gemaakt. Van der Lans had den ouderdom van 72 jaar bereikt. Ook aan zijn werk hopen we in een volgend nummer een uitvoerig artikel te wijden.

De Spaansche romancier **Vincent Blasco Ibanez** overleed begin Februari. Hij werd geboren te Valencia op 28 Januari 1867. Buitengewoon vruchtbaar, schreef hij een massa romans, die echter om hun a-moreele en atheïstische strekking grootendeels voor te behouden zijn. Sommige van zijn werken als « Mare Nostrum », « De Vier Ruiters uit de Apocalyps », « Een Liefde op de Balearen », « Bloed en Zand » e. a. werden in het Nederlandsch overgezet.

Om de aanneming te vieren van zijn 35000e lid schrijft het **Davidsfonds** twee prijskampen uit : één voor onuitgegeven novellen van 16 tot 24 bladzijden druk (1e prijs 800 fr. 2e 600 fr., 3e en 4e 500 fr., 5e tot 8e 400 fr.; handschriften in te leveren vóór 1 Aug. 1928); een anderen voor een missieverhaal, vlot verteld en volksch geschreven (prijs 5000 fr., handschriften in te zenden vóór 1 Mei 1929).

Het **Provinciebestuur van Brabant** heeft een nieuwen **Letterkundigen Prijskamp** uitgeschreven voor romans, verhalen, novellen, tooneelstukken, enz., die nog niet uitgegeven werden, en geschreven zijn in het Fransch, het Vlaamsch of in Brabantsch-Waalsch dialekt. Handschriften in te leveren vóór 15 Oktober. Dit bericht werd in het Fransch opgesteld en aldus aan ons meegedeeld. Bestaat er zoo geen stukje taalwet die het anders voorschrijft?

Romain Rolland, de auteur van een menigte boeken met humanistische strekking, o. a. het fameuze werk « Jean Christophe », werd verleden maand zestig jaar. Hij werd bij deze gelegenheid door zijne vrienden in Frankrijk gevierd.

Te Bochum (Duitschland) wordt op dit oogenblik **een Goethe-week** gehouden : « Goethe auf den Theater ». Zijn tooneelwerken « Goetz von Berlichingen », « Egmont », « Tasso », « Faust » (I en II) worden uitgevoerd; lezingen en tentoonstellingen betreffende hem en zijn werk worden georganiseerd.

Noorwegen viert gedurende de maand Maart **den honderdsten geboortedag van Ibsen**. Naast de opvoeringen van zijn tooneelwerken te Oslo zullen in de scholen overal lezingen gehouden worden over de beteekenis van zijn werk, terwijl in de Universiteit der hoofdstad plechtige herdenkingsfeesten zullen gevierd worden.

Het modern Vlaamsch tooneel geniet in het buitenland een bijval zooals bijna geen enkel ander produkt onzer letterkunde : Van de Velde's « Tijl » werd o. a. door Olaf Schleen in het Noorsch omgezet en wordt een dezer dagen te Oslo opgevoerd; in Duitsche vertaling gaat dit werk — dat tot een nationaal Vlaamsch epos aan 't groeien is — door op de Piscatorbühne te Berlijn. Zonder nog te gewagen van de tallooze opvoeringen die werken als Timmermans' « Ster » in Duitschland en in Frankrijk beleven, evenals van de aangekondigde opvoeringen van « Marieke van Nijmegen » door Ghéons tooneelgroep.

Om Vlaamschonkundige Walen en vreemdelingen eenigszins vertrouwd te maken met onze Vlaamsche letterkunde gaven André De Ridder en Willy Timmermans een **Anthologie des Ecrivains flamands contemporains** uit (Antwerpen, Opdebeek, 1926, 390 blz.). Hun keuze begint met Gezelle, Verriest, Rodenbach, De Mont, loopt dan over het heele geslacht van Van Nu en Straks, waarbij gerekend worden Persyn en Verschaeve, en over de jongeren (Van den Oever, Eeckels. Cornette, Van Nylen, Muls, A. Van Cauwelaert, H. Thans, F. Van Hecke, Timmermans, P. Kenis, G. Van Hecke, A. De Ridder). Streuvels had geweigerd; waar blijven E. Claes, Warden Oom e. a.? De vertaling is goed, In de biographische nota's enkele flatertjes.

INLICHTINGSPOST

C. JOHAN KIEVIET

Wie van hen die zijn jeugd doorbracht gedurende de laatste vijf-en dertig jaar kan nog zeggen dat hij hoegenaamd niets las van dezen overbekenden jongensauteur? Wie ooit in een jeugdboekerij werkte heeft ongetwijfeld ondervonden hoe dol veel de jongens, en de meisjes niet minder, van Kieviet houden. En zeker heeft menigeen bij zichzelf reeds de vraag gesteld in hoeverre de tientallen boeken van dezen auteur bruikbaar of aan te bevelen zijn. Vooral daar in paedagogische werken en vlugschriften zijn naam meermalen wordt vermeldt met een waarschuwing voor de neutraliteit van zijn boeken. Daarom hierbij even een overzicht van zijn werken met vooraf wat biografie.

Kieviet werd geboren te Hoofddorp anno 1858 — hij viert dus dit jaar zijn zeventigsten verjaardag — en was de twaalfde van de dertien kinderen voor wie vader Kieviet als aannemer den kost moest winnen. Als jongen las hij veel Andriessen en Gerdes. Te Delft deed Kieviet z'n studies als onderwijzer waar hij ook een tijdlang dit ambt waarnam, later te Haarlemmermeer, Lisse en Den Haag. Ten slotte werd hij schoolhoofd te Etersheim en te Zaandam, en nu woont hij « rustend » te Wassenaar. Zijn eerste boek « De twee Neven » verscheen in 1890; het beleefde niet minder dan zeven uitgaven. 't Was echter nog tamelijk flauw en konventioneel. In zijn tweede, fameus geworden werk « Uit het Leven van Dik Trom » brak hij met den futloozen rommel die in drie jaren meer nog dan thans, de Hollandsche kinderliteratuur in diskrediet bracht: Dik Trom was de eerste waarachtige jongen van vleesch en bloed, levend en werkelijk, die de hollandsche jeugd te genieten kreeg. Typisch dat in dien tijd bijna geen enkele firma het aandurfde dit boek uit te geven : zoo zat de Hollandsche literatuur en kritiek vastgestrikt in de vooze futlooze konventioneele en preekerige lektuur van dien tijd. Het boek sloeg in en werd door de jeugd stormenderhand in genomen : nu volgden de werken elkaar snel op : « Dik » beleefde negentien drukken, terwijl « Fulco de Ministreel », « Het Slot op den Hoef », « De Club van Zessen klaar » e. a. een bijna even respektabel aantal uitgaven beleven. Kieviet en Top Naeff hebben zoo wat gelijktijdig gansch de jeugdliteratuur van hun tijd hervormd en vernieuwd: de eerste voor de jongens, de andere voor de Hollandsche bakvischjes. Dat is trouwens Kieviet's groote verdienste. Laat ons daar nu echter vlug bijvoegen dat er ook aan deze medalie een keetzij is : Kieviet heeft een zeer slordigen en gebrekkigen stijl, die dikwijls op den koop toe geweldig verouderd is — bedenk dat sommige van zijn boeken bijna veertien jaar oud zijn — verder is zijn dialoog absoluut stijf en onjongensachtig, en begaat hij zeer dikwijls erge paedagogische fouten bij gebrek aan kritiek voor minder edel gedrag van sommige zijner helden. Overigens offert Kieviet dikwijls aan den trek naar het vlegelachtige van zijn lezers en geeft hij vlegellektuur « op hoop van bijval », wat ons minstens bedenkelijk voorkomt. Dat er in sommige van zijn boeken nogal veel met den sabel gerinkeld wordt en een menschenleven niet zooveel waard lijkt als een onrijpe peer, laten we eveneens voor zijn rekening. Dat zijn dingen die natuurlijk in 't oog moeten gehouden. Altijd blijft het echter dat Kieviet een uitzonderlijke beteekenis heeft als hervormer der jeugdlektuur. Wanneer we dus spreken van « bruikbare », « mooie », « prettige » jongensboeken « met goede strekking », *dient natuurlijk vooropgesteld dat Kieviet uit opvoedkundig oogpunt niet altijd absoluut te vertrouwen is, en vooral godsdienstig onvoorwaardelijk neutraal.* Dat is dan ook het ergste bezwaar dat we

tegen C. J. Kieviet hebben: *gansch zijn werk leeft in neutralen geest : zijn jongens denken aan God noch gebod, en waar dit een enkele maal wel het geval is, is de atmosfeer totaal protestantsch.* Hierbij de kompleete lijst zijner werken.

3941 *Ab en zijn Vrienden.* Bruikbaar. — VIa, j., 83.0.

3942 *Het Badreisje van Cor Slung.* Idem. — VIa, m., 83.0.

3943 *De Club op Reis.* Idem. — VIa., j., 83.0. (rec. 4026)

3944 *De Club van Zessen klaar.* Avontuurlijk en dapper; heerlijke jongenslektuur. — VIa., j., 83.0 (rec. 2263).

3945 *Dik Trom en zijn Dorpsgenooten.* 2 dln. Prachtig geteekende jongensfiguren : misschien het beste boek van Kieviet. — VIa., j., 83.0 (rec. 425).

3946 *Een Dozijn Hollandsche Jongens.* Bruikbaar. — VIa., j., 83.0.

3947 *De Duinheks.* — VIa.. j., 83.

3948 *Frans van Dorentil.* —? 83.0.

3950 *Frits Wardland.* — VIa., 83.0.

3951 *Fulco de Ministreel.* Een zeer mooi quasi-historisch boek, frisch en levendig. — VIa., j., 83.9. (rec. 1606)

3952 *De geheimzinnige Koepel.* — VIa., j., 83.0.

3953 *Het Geheim van den Canadees.* — VIa, 83.0.

3954 *Gulliver's Reizen.* Swift's werk gereduceerd en aangepast aan de kindermentaliteit. — VIa-b, 83.0. (rec. 1098)

3955 *De Hut in het Bosch.* — VIa, 83.0.

3956 *Het Huisgezin van Dokter Forting.* Een prettig doktersgezin inderdaad Leuk vertelde pretjes. — VIa-b. 83.0.

3957 *In « den Otter ».* — VIa, 83.0.

3958 *In woelige Dagen.* — VIa, 83.9.

3959 *Jaepie-Jaepie.* — ?, 83.0.

3960 *De jonge Musicus.* Een tamelijk versleten thema maar interessant verteld. — VIa, j. 83.0.

3961 *Jongens van Oud-Holland.* — VIa. j., 83.0. [(rec. 4027)

3962 *De Kennemer Vrijbuiter,* Dit boek kan er absoluut niet door voor de jongelui. — IV. 83.0.

3963 *Kleine Olle en zijn Ekster.* — VIc., 83.0.

3964 *Nog niet te laat.* — VIa., 83.0. (rec. 4028)

3965 *Okke Tannema.* — Goed en prettig geschreven, met anti-alcoholische strekking. — VIa., j., 83 : 178 (rec. 1223),

3966 *Onder verschillende Meesters.* — VIa, 83.0.

3967 *Pensioen Zonneduin.* — VIa, m., 83.0.

3968 *Slaet opten Trommele.* De ondergang van Enkhuizen tot den Prins van Oranje. De feiten werden zeer eenzijdig voorgesteld als het werk Gods. Niet voor de katholieke jeugd geschikt. — VIa, 83.0. (rec. 873 en 4029)

3969 *Het Slot op den Hoef.* Middeleeuwsch verhaal van twijfelachtige juistheid. Maar prettig verteld. — VIa, 83.0.

3970 *Toen Dik Trom een Jongen was.* — VIa, j., 83.0.

3971 *De twee Broeders.* — VIa, 83.0.

3972 *De twee Neven.* — VIa, 83.0.

3973 *Uit den Riddertijd.* Een doodgewone geschiedenis uit het riddertijdperk. — VIa, 83.9. (rec. 4030)

3974 *Uit het Leven van Dik Trom.* Een zeer mooi, wat vlegelachtig boek. — VIa. j., 83.0.

3975 *Uit het Notulenboek van Dorus.* — VIa, 83.0.

3976 *Het vroolijke Trio.* — VIa, j., 83.0.

3977 *Vroolijke Vertellingen.* — VIa, j., 83.0.

3978 *Wilde Bob.* Een heerlijk jongensboek. Wel in protestantschen geest, maar niet storend. — VIa., j., 83.0. (rec. 4031)

3979 *De Woelwater.* Avontuurlijk en prettig. — VIa, b., j., 83.0.

3980 *De Zeeroover van Oostzaan.* — V-VIa, 83.0 : 83.9.

3981 *De Zoon van Dik Trom.* — VIa, j., 83.0.

We vestigen er de aandacht op dat Johan Kieviet niet te verwarren is met een ander auteur : W. H. Kieviet, die eveneens jeugdboeken schreef welke echter litterair beneden deze van zijn naamgenoot staan.

2. — Godsdienst

3982 Alfonsus-M., H. **24**

◆ GELIJKVORMIGHEID MET GODS WIL. Gevolgd van gebeden, *Herwerkt door E. P. L. Debast, redemptorist. — Esschen, St. Alfonsus-drukkerij, 1927, 2e druk. (14 × 9), 152 blz.* *2 fr.*

V — De gelijkvormigheid met Gods wil is de zekerste weg ter heiligheid, en tevens ook de bron van onverstoorbaar geluk; dat toont de H. Alfonsus aan in dit boekje, met de klaarheid en de warmte die hem eigen zijn. Verder geeft hij, in het laatste hoofdstuk, de practische toepassing; hoe kan men in de verschillende levensomstandigheden die gelijkvormigheid beoefenen? — Pater Debast heeft goed werk gedaan met van dit heerlijke boekske een Vlaamsche vertaling te bezorgen; dit werkje is zeker geroepen om veel goed te doen aan de vrome zielen die God willen beminnen « met de daad en in waarheid » F. VERMUYTEN, PR.

3983 Broeders van Liefde **83 : 22**

◆ TOEN JEZUS OP AARDE LEEFDE. Jezus leven' en lijden verteld in een leesboekje voor de lagere klassen. — *Manage, Drukkerij Beroepschool, 1927, (21 × 13) 80 blz.* *2,25 fr.*

VIc — Zal de kleine lezers boeien lijk een mooi verhaal waar ze met open mond naar luisteren : zoo kinderlijk-eenvoudig en treffend tevens als de vertelsels die ze uit moeders mond opvangen.

F. VERMUYTEN, PR.

3983 Eaton, Rev. Robert **24**

◆ AVONDGEDACHTEN VOOR ZIEKEN EN LIJDENDEN. 1e Serie. *Vert. uit h. Engelsch dr. W. Waterreus. — Hilversum, N. V. P. Brand, 1927, (14 × 10) 139 blz.* *fl. 0,75*

V — Pastoor Willenborg, de ontwerper en uitwerker van de liturgische ziekenzorg (zieken-triduum en zieken-apostolaat) schreef in het woordje ter inleiding tot dit zeer mooie boekje: « Een helpende hand, een glimlach, een woord van troost en opbeuring — dat is het, wat de zieke vraagt ». Dit boekje biedt die helpende hand, komt met een glimlach tot de zieken en spreekt woorden van waren troost en opbeuring. Indien we aan onze zieken 'n zeer warm geschenk willen geven, dan moeten we hun dit kleine volume ter hand bestellen. Een zieke leest graag en reageert met een scherpe directheid en een zeer fijn gevoel. Lectuur voor de zieken kan voor hen zijn een artsenij; wordt dikwijls, *zeer dikwijls* een hefboom tot hooger geestelijk leven. Wie desaangaande overtuigende bewijzen en roerende uitingen wil lezen verwijzen we naar Pastor Bonus (Dec. 1927). « Avondgedachten » noemt de hartelijke schrijver zijn beschouwingen, waarover hij legt den milden glans van de dag-zon. Avonden sleepen aan met melancolie en wrange ontstemming bij de kranken (vgl. Vingt-deux Ans de Martyre: dat tragische dagboek van E. H. Girard). Hoe psychologisch-juist brengt Eaton hun dan zijn boekje! — Moge dit werkje, keurig uit het Engelsch vertaald, in velen handen komen en zijn weg vinden, langs de boekerijen en naar vele ziekenkamers. Het staat in het teeken en is bezield met den geest van het liturgische zieken-apostolaat, zooals dat nu over de gansche wereld, zijn definitieven, kerkelijk-erkenden vorm heeft gekregen. We nemen deze gelegenheid te baat om de aandacht der lezers te vestigen op het « Eucharistisch Handboek voor Zieken » en op het werk van het zieken-apostolaat, waarvan ondergeteekende is secretaris is voor België. Laten

we meer aan onze zieken denken: *we hebben zooveel aan hen goed te maken in ons!* Weze het verspreiden dezer avondgedachten, 'n eerste daad.

M. VAN HOECK, PR.

3985 **Keulers, Jos., S. T. D.** **22**

OUD TESTAMENT, DEEL III, nr. 4: HET BOEK JUDITH; nr. 5: HET BOEK ESTHER. Aangeteekend door Jos. Keulers, S. T. D. — *Brugge, K. Beyaert, 1927, I dl. (25 × 18), 48, 48 blz.* *14 fr.*

IV — De Z. E. H. Dr. Keulers, professor aan het Seminarie te Roermond, heeft op zich genomen voor Beelen's uitgaaf van de H. Schrifttuur, een oorspronkelijk kommentaar te geven van twee kleine schriften van het Oud-Testament: Judith en Esther. Ondanks hun geringen omvang, bieden deze aan den katholieken exegeet ernstige moeilijkheden: de kwestie der historische waarde beheerscht er alles, en volgens de oplossing die daaraan gegeven wordt, zal de uitleg van den tekst zelf schakeeringen ondergaan. Daarbij komen andere vraagstukken aangaande de echtheid der teksten. De geleerde schrijver behoedt zich met een schrander doorzicht van alle vermetelheid en schijnt een alleszins te betrouwen gids te zijn. Trouwens het persoonlijk « Imprimatur » van Mgr. den Bisschop van Brugge, voorafgegaan door het « Nihil obstat » van P. J. Van Mierlo Sr. S. I., staat daar borg voor. In de oude geschiedenissen heeft de bevoegde exegeet al de bijzonderheden nagevorscht, die de historische waarde van beide verhalen beter in het licht stellen. Tevens verklaart hij voortreffelijk den eigenlijken zin dier twee gewijde boeken, zoo b. v. in de aanteekening op hoofdstuk X, vs. 4.

J. SALSMANS, S. J.

3986 **Monnin, E. H. A.** **24 : 92**

GEEST VAN DEN HEILIGEN PASTOR VAN ARS Joannes Baptista Vianney in zijn Onderwijzingen, Zondagpreeken en Gesprekken. — *Vert. uit h. Fransch, dr. Ernest de Spot, pr. — Brugge, Excelsior, 1927, (14 × 10), 264 blz.* *4,55 fr.*

V — Als kostbare relikwieën werden de onderwijzingen, preeken, ja zelfs gesprekken van den Heiligen Pastoor van Ars verzameld en bewaard. Dit is niet alleen een daad van pieteit voor den lieven heilige, maar ook en vooral een voortzetting van zijn apostolaat. In dit boekje is het werkelijk de geest van den heilige die voortleeft, en tot ons spreekt. Men voelt op ieder bladzijde dat een heilige die woorden heeft gesproken. Men vindt daar een eenvoud die regelrecht gaat naar het hart van het kind, en tevens een verhevenheid die uitnoodigt tot beschouwing. — Het is dan ook verheugend dat dit voortreffelijk boekje e°n knappen vertaler vond; mogen duizenden exemplaren ervan veel goed stichten in Vlaanderen.

F. VERMUYTEN, PR.

3987 **Plus, Raoul, S. J.** **24**

DE DWAASHEID DES KRUISES. *Vert. uit h. Fransch dr. J. A. R. Munnecom. — 's Bosch, Teulings, 1917, (20 × 14) 176 blz.* *24 fr.; geb. 30 fr.*

IV-V — Een toemaatje van den ijverigen vulgarisator der mystiek; bloemlezing uit geschriften en levensverhalen van godminnende zielen, even maar gesitueerd en ondergebracht onder drie groepen : 1. Middeleeuwen — medelijden; — 2. Tijd van Margaretha Maria, — schadeloosstellen; — 3. Hedendaagsche tijd — aanvullen en voltooien. Alles eenvoudigweg zoomaar voorgesteld; wijlie verwachten anders gewoonlijk in dergelijke stof wat meer inleidende inwijding. Maar soit, we hebben

aan dit werkje toch goede stof voor geestelijke lezing; niet zoo weelderig als het (misschien té) schitterend « Dieu en nous », noch zoo stevig als het uitstekend « Christus in onze Broeders » van denzelfden; toch welkom. Vertaling blijft vertaling, maar E. H. Munnecom weet nogal goed kom-af te maken met dat radde Fransch van P. Plus. Teulings' uitgave is lang niet kwaad. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

3. — Sociale Wetenschappen

Opvoeding — Vrouwenbeweging

3988 **Hoepfner, Dr. Th., en Meyer, R. Fr.** **37 : 61**

HET VOORKOMEN VAN 'HET STOTTEREN. Wenken voor onderwijzers en opvoeders. *Vert. dr. Branco Van Dantzig. — Groningen, Noordhoff, 1927, 3e druk, (20 × 13), 46 blz.* *fl. 0,60*

V — Hoe dikwijls worden stotteraars verkeerd behandeld! Met medelijdend hart en loffelijk geduld worden ze door moeder of onderwijzer in het vloeiend spreken « geoefend » totdat men, bij het mislukken der pogingen en het toenemen der kwaal, ontmoedigd alles laat varen. Nu vooral dat door het Bestuur de aandacht der onderwijzers op het voorkomen en verbeteren van spraakgebreken gevestigd is, is het van het grootste belang stamelaars en stotteraars te onderscheiden, die zoo verschillend moeten behandeld worden. Dat onderscheid dat, me dunkt, beter op de eerste dan wel op de laatste bladzijde zou te vinden zijn, is hoofdzakelijk, en geeft den sleutel der aan te wenden hulpmiddelen. Het werkje zou dus door alle onderwijzers en onderwijzeressen moeten gekend en gelezen worden, want welke klas bevat niet een kind of twee, wien het spreken ten minste lastig is? M. I.

3989 **X** **05 : 3**

◆

VEERTIENDE VLAAMSCHE SOCIALE WEEK, gehouden te Leuven in St. Pieterscollege van 29 tot 31 Augustus 1927. — *Brussel, Alg. Secr. d. chr. soc. Werken v. België, 1927, (24 × 16) 214 blz.* *15 fr.*

IV — Ieder « *Volledig Verslag* » der Leuvensche Sociale Weken maakt een flinken brok sociale leer en documentatie uit. Deze bundel moet in dat opzicht voor de voorgaande niet onderdoen. — In 1927 werd onderzocht wat in den arbeidersstand en door de verschillende geledingen zijner organisatie tot welzijn van het gezin en tot ontwikkeling van den familiegeest kan gedaan worden. Achtereenvolgens kwam aan de beurt: *de katholieke opvatting van de familie* (P. Rutten, O. P.); *de vijanden van de familie* (Kan. Adriaensen, S. O. N.); *de huidige Staat en de Familie* (Prof. Van Goethem); *hoe zullen wij onze politieke rechten gebruiken ten bate van de familie?* (H. Heyman); *de familie in onze werkersbonden* (J. Deumens); *de vrouw in het werkersgezin* (Mevr. Verriest-Poelman); *de jeugdorganisatie, hulp bij de opvoeding* (A. De Vos); *de vakbeweging en de economische verdediging der familie* (R. Carels). K. B.

4. — Taalkunde

3990 **Dickens, Charles** **83.0 : 42 : 37**

OLIVER TWIST. Verkort en van verklarende aanteekeningen voorzien door Drs. H. Weersma. *Geïll. — Groningen, Wolters, (Of olden Times and new), 1927, 5e druk, (17 × 11), 184 blz.* *geb. fl. 1,25*

V — Dickens' meesterlijk verhaal van Oliver Twist's roerende lotgevallen is hier voor de school verkort en van voetnota's voorzien. Voor het waardeeren van schrijvers kunst, is de geschiedenis al te veel ingekort, maar voor het doel der uitgave mag men zeggen dat het boekje, zooals het is, zeer nuttig zal wezen om een boeienden studietekst te verstrekken, waarin men de taal grondig leeren kan, en daarbij een voldoende voorloopige kennis krijgt van Dickens, als verhaler en schrijver. Later zal men 't heele boek des te vlotter lezen. De opheldering zijn alleszins prijsbaar, zoo in taalkundig opzicht als voor de kennis der besproken zaken. AL. WALGRAVE, PR.

3991 Melis, P. & Queeckers, L. **4393 : 37**

TAALOEFENINGEN: 3e Deel. Spelling-spraakleer in overeenstemming met het modelprogramma van 1922 voor de lagere school en het ministerieel rondschrijven van 18 Mei 1926. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (17 × 13) 120 blz.* *7.60 fr.*

V — Een degelijk werkje om spelling en spraakkunst geleidelijk aan te leeren in onze lagere scholen; dit *derde* deeltje is het « boekje van de leerkracht » ofte van den onderwijzer en de onderwijzeres, en bevat uitstekende wenken als toelichting voor de te volgen methode, toepassings- en herhalingsdictees, een rijke opgave van allerlei wandplaten dienstig voor spreekoefeningen, zelfs het ministerieel rondschrijven van 18 Mei 1926 over het onderwijs in spelling en spraakkunst. Het werkje is strikt *neutraal*. Dr V. NAVEAU.

3992 Shakespeare, William **82 : 42 : 37**

ROMEO AND JULIET. A tragedy. Edited by C. Van Heerikhuizen. — *Groningen, Noordhoff (Select Series No 4), 1927, (19 × 12) 144 blz.* *fl. 1*

IV — Het spreekt van zelf, voor wie dit treurspel kent, dat het geen stuk is om te spelen voor kinderen of aankomenden, noch om door hen te worden gelezen of bestudeerd. Daarvoor is het driftenspel en het einde der twee verliefden al te weinig met christen zede en wet in overeenkomst. — Dit voorbehoud gemaakt zijnde, mag men gerust deze uitgave aan rijpere menschen aanbevelen; zelfs zijn er eenige plaatsen uitgelaten, en verder zijn vorm van uitgave, druk en verklaring uiterst verzorgd en wel bewerkt. De teekening op den omslag is wel verre van kunstig, maar dat schaadt niet aan de innerlijke waarde van tekst en opheldering. AL. WALGRAVE, PR.

6. — Toegepaste Wetenschappen

3993 Botermans, Fr. J. **62**

DYNAMO'S, MOTOREN en OMVORMERS. Een elementaire uiteenzetting van hunne inrichting en werkwijze. *Geïll. met 317 figuren. — Dordrecht, Morks, 1922, (16 × 12), 506 blz.* *fl. 6,75 (67,50 fr.)*

V* — Zelden worden in de boekwinkels werken aangetroffen die zooveel vakkundige waarde hebben als het boekje van Botermans. Altijd binnen de grenzen van het eenvoudige blijvend worden hier om de beurt, de gelijk- en wisselstroom grondig behandeld, Wij zouden heel wat verder staan in de electro-techniek, moest ieder electrieker de kundigheden bezitten die op zeer bevattelijke wijze behandeld worden in het werk van Botermans. Zonder iets of wat kennis van de algemeene vakken van het vak- en nijverheldsonderwijs is het boek voor zelfstudie niet

geschikt, maar voor ontwikkelde jongens en bijzonder voor vakmenschen is het een werk naar wensch. Warmaa nbevolen,

Ir. G. VAN ERMEN.

3994 Gelderblom, A. **629**

DE ELECTROTECHNIEK VAN DEN AUTOMOBIEL. *Geïll. 131 figuren. — R'dam, Nygh & Van Ditmar, 1926, (19 × 13) 212 blz.* *fl. 2.70*

V — Het werkje van Gelderblom dient geprezen om de hoedanigheid, want het voldoet te allen opzichte aan de vereischten. — Een groot deel van het werk dient tot het verzamelen van formules die als grondslag moeten dienen tot de kennis van de electrische autoorganen; dan komt de beschrijving van de verschillende soorten accu's, en met het princiep van de opgewekte inductiespanningen komt de dynamo en de startmotor aan de beurt. De ontsteking is goed toegelicht. Een 150 tal flinke figuren waaronder photo's en schema's evenals eenige penteekeningen zijn te gepaster plaatse ingevoegd tot verduidelijking van den tekst. — De storingen en de middelen om ze te voorkomen en te verhelpen zijn in een afzonderlijk hoofdstuk beschreven. Het werk mag ten zeerste aanbevolen worden. Ir. G. VAN ERMEN.

3995 Harterink, G. J. **53 : 6**

NATUURKUNDE VOOR DEN TECHNICUS: 1. VLOEISTOFFEN EN GASSEN. 2. WARMTELEER. *Geïll. met 116 figuren en 338 uitgewerkte voorbeelden tusschen den tekst. — A'dam, Kosmos, 2 dln. (23 × 17) 162, 196 blz.* *elk geb. fl. 3,90*

V — Het eerste deel handelende over de vloeistoffen en gassen mag als volledig aanzien worden, zonder rekening te houden met den invloed der warmte. De evenwichtsvoorwaarden worden duidelijk uiteengezet, met de noodige formules en toepassingen ter berekening van de verschillende voorkomende gevallen. Wat de beweging der vloeistoffen en gassen aangaat, hiervoor geeft schijver enkel de formules aan met den hoogstnoodigen uitleg omdat, volgens hem, dit reeds meer bepaald is in de werktuigkunde. Het tweede deel geeft de verschillende wetten en gevolgen van de warmte, bijzonder de uitzetting, en den arbeid hierdoor volbracht. Dit deel is verrijkt met een groot aantal voorbeelden aangaande den arbeid van door warmte uitgezette gassen; en hier zijn de noodige diagrams niet vergeten. Het werk van Harterink voorziet in elk geval dat de persoon die het werk wil instudeeren, een zekere kennis van stelkunde en de beginselen der logaritme bezit. Aan ieder technieker warm aanbevolen. Ir G. Van Ermen.

3996 Nossent, A. **629**

HET MODERNE MOTORRIJWIEL. Samenstelling en werking, behandeling en onderhoud. *Geïll. met 142 afbeeldingen. — A'dam, Kosmos, (Bibliotheek voor auto- en motor techniek), 1926, 2e druk, (20 × 13), 200 blz. geb. fl. 3,25*

V — De Heer Nossent heeft zijn reeds bestaande werken over motorrijwielen omgewerkt en samengevat in « Het moderne Motorrijwiel ». De werking van de motor is nu meer modern beschreven, terwijl de carburatie en de ontsteking veel beter aanpassen bij de hedendaagsche toestellen. Het werkje is aan te bevelen aan allen die dit onderdeel der techniek benuttigen of motorrijwielen moeten herstellen.

Ir. G. VAN ERMEN.

3997 Van der Hoeven, Alfons **69 : 68**

HOUTBEWERKING : 3. Berekening van het draagvermogen. Kappen en

daken. Iets over torenbetimmering. Binnen- en buitendeuren. Houten zolderingen. Ramen. Rolblinden (Rolluiken). Trappen. — *Brussel, Standaard. 1927, (27 × 18) 166 blz.* *25 fr.*

V — Heer A. Van der Hoeven heeft zijn bekroond werk in drie deelen omgewerkt en hiermede zeer verdienstelijken arbeid geleverd. Het derde deel richt zich bijzonder tot de schrijnwerkers en timmerlieden. De weerstandsberekeningen zijn goed gekozen en praktisch uitgewerkt, en voor ieder vakman vatbaar. Het hoofdstuk trappen is bijzonder goed opgevat. Ten zeerste aanbevolen aan de belanghebbenden.

Ir G. Van Ermen.

3998 **Vanneste, J.** **62 : 63**

DE ELECTRICITEIT EN HARE LANDELIJKE TOEPASSINGEN. — *Brugge, Uitg. v. d. Provinciale Commissie tot Verfraaïing van 't Landelijk Leven. 1927, (20 × 13) 84 blz.* *7,50 fr.*

V — Het werkje van Heer Vanneste is aan te prijzen voornamelijk voor hen die zich een oppervlakkig gedacht willen vormen van de menigvuldige toepassingen der electrotechniek op den buiten. Zij die niet met de techniek vertrouwd zijn vinden in dit werk de volstrekt noodzakelijke gegevens om deze wonderbare electriciteit als drijfkracht en als lichtbron te gebruiken. Al de boekerijen van de buitengemeentens moeten zeker dit zeer nuttig werk bezitten, en hierdoor zullen zij de lezers veel dienst bewijzen.

Ir G. Van Ermen.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

3999 ◆ **Buckinkx-Luykx, Antoinette** **81**

VERZEKENS UIT DE HEIDE. — *Turnhout, Drukk. N. V. Lumen. 1928. (22 × 15) 38 blz.*

V — Men zou zeggen: hoe nauwer de hei wordt ingebakend, des te meer heikneuters er fluiten. Onbetwistbaar vroom en goed gemeend klinken deze « Verzekens uit de Heide », doch te gewoon zijn de vooisjes dan dat we er aandachtig naar luisteren kunnen. Mogelijk geeft A. Buckinkx-Luykx ons een volgende maal wel wat beters, althans eenige stroofjes laten het verhopen.

JOZ. DE VOGHT, PR.

4000 ◆ **Jozefa, Zr. M.** **81**

SEIZOENENZANG. — *Averbode, Abdij, (De Pelgrim-Serie, Nr, 4), 1927, (19 × 14), 88 blz.* *8 fr.*

V — Sereen en rustig stapt Zr. Jozefa door de Seizoenen, met een open oog voor de dingen die ze ontmoet op haar pelgrimage naar God. En « als de Ziele luistert, spreekt het al een taal dat leeft », en is die ziel zich zelve en haar doel bewust, dan wordt schoonheid in de natuur een hooglied dat haar ontroeren zal, en wijzen op « Hem die zonder schaduw gaat, en zonlicht op zijn paden laat ». Die mystieke stemming blijft deze begenadigde kloosterlinge bij: voor haar is de heide een groote asceet, de wilde wingerd haar Christus in zijn lijden, de sterren: bloemen die bloeien voor God. Zelfs de mossen doen haar denken aan 't spreiden van zachte kleeren op zonde en zeeren — en als de popel wil haar ziel ten hemel. Vol levensvreugde en kalmte is haar gemoed; slechts éénmaal stormt het, en nog wel in de Lente, maar dan staat zij nog in

den wind « met een mantel van zon ». Even wordt in « Als Maanlicht » het evenwicht van de heerschende gedachte en 't rustige rhythme onderbroken, en toch boven menig ander verkies ik dit modern expressionistisch gedicht. Doch ook den mystieken zanger mag het niet verontschuldigd, wanneer hij niet evenveel zich inlaat met den vorm als met de gedachte en, his dictis, blijft er mij niets anders over dan Zr. Jozefa te danken voor den zonnigen vroomheid-wekkenden bnndel, die zoo keurig werd uitgegeven in de Pelgrim-Serie. JOZ.DE VOGHT, PR.

82 TOONEELLITERATUUR

4001 Putman, Willem **82**

HET MASKER. Een spel in halve tonen. — *Kortrijk, Vermaut, 1928. (19 × 13) 128 blz.* *15 fr.*

IV — Er is van dit « Spel in halve tonen » veel kwaad gezegd in onze pers: een beetje achterdochtig heb ik daarom het werk gelezen. En ik moet rechtuit bekennen dat het me fel meegevallen is. Nu, zooiets gebeurt meer. Een werk als dit — laat ik liever zeggen: elk tooneelwerk van Putman — moet beslist zonder a priorisme gelezen worden. Putman staat immers in zijn tooneelwerken nog steeds buiten de strakke gebondenheid van ons hernieuwd tooneel. En met zijn temperament heeft hij overschot van gelijk. Daaraan dankt hij ook dat hij buiten het cerebrale en konventioneele van ons « modern » theater gebleven is. De konflikten van het hart en het probleem man-vrouw blijft hij in eerste instantie z'n aandacht schenken. Als gevoelsmensch staat Putman voor het leven, niet als toeschouwer voor een interessant experiment. Daardoor zal hij nog lang de tooneelschrijver van een groot deel onzer tooneelbezoekers blijven. Zijn menschen zijn nog gemaakt van vleesch en beenen, zij hebben een hart dat niet altijd luistert naar verstand en wil; het zijn menschen, misschien niet altijd übermenschen, doch we vinden ons zelf terug in hen. Niemand ter wereld kan iets veranderen aan het feit dat een groot deel van het volk dàt vraagt van het kunstwerk. — De zeerknappe tooneeltechniek van Putman had hier een dankbare gelegenheid tot uiting; alleen het laatste bedrijf lijkt me te haastig en te oppervlakkig geschreven en niet steeds psychologisch volledig te verantwoorden. Wat het spel op het tooneel zal worden.. ja, dat is een ander paar mouwen... ERNEST VANDER HALLEN.

4002 Putman, Willem **82**

VAN TWEE CONINXKINDEREN. Een liefdelied in drie zangen. — *Kortrijk, Vermaut, 1928 (19 × 13), 124 blz.* *15 fr.*

IV — 't Spijt me heusch maar ik kan het niet helpen dat de lezing van dit spel voor me een desillusie was. Versta me wel : ik spreek van het spel, niet het litteraire werk. Het was ongetwijfeld een prachtig idee deze allermooiste ballade via het tooneel nader bij het volk te brengen. Ik meen me niet te vergissen als ik vooropstel dat de hooge waarde van het middeleeuwsch gedicht in de subtiele poëzie van het eenvoudig gebeuren, en in den naieven vorm van de ballade zelf ligt. Die twee faktoren moesten dan ook zooveel mogelijk geëerbiedigd worden. Geen van beide vind ik echter weer in dit « liefdelied ». De professor, de oude koning, Marika en des visschers wederhelft, mitsgaders de amoureuze geschiedenis van zijn dochter, vallen absoluut buiten den geest van het stuk. Misschien zal de auteur wel aanvoeren dat de dramatische omwerking deze nevenfiguren noodzakelijk maakte. 't Kan. De visschersvrouw met haar dochter, de onuitstaanbare professor en de flirtende pages vallen

echter totaal buiten het kader van het gebeuren. 't Jammerste is dat de twee koningskinderen zelf niet deze van het oude gedicht zijn, althans niet de prins. En de « quene »? — Na dat al mag ik wel zeggen dat er heerlijke bladzijden in het spel voorkomen : het kader waarin hij het stuk zette is een prachtige brok lyriek, en in de zeer mooie ontmoetingsscène van de twee koningskinderen is Putman als lyrieker op z'n allerbest. — Misschien wijzigt het bijwonen van een opvoering mijn meening over dit jongste werk van Putman wel : 'k wensch het, en zal me dan haasten het ook onmiddellijk te erkennen. ERNEST VANDER HALLEN.

4003 ◆ **Thans, Hilarion** **82**

ZUSTER CHIARA. — *Mechelen, St. Franciscus Drukkerij. 1927, (21 × 16) 134 blz.* *10 fr.*

V — Roeping, kloosterleven en afsterven van zuster Clara. Verzen vol kleur en muziek. Als tooneel bevielen ons meest de twee laatste tafereelen. FR. CROLS, PR.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

4004 **Francken, Frits** **83 : 89**

VERTELLINGEN (ONDER ONS. — UIT DEN HELM) 1913-1919. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-serie), 1925, (21 × 14) 196 blz.* *7,50 fr.*

II — Een dertigtal korte vertellingen van allerlei aard: « de meeste zijn ontstaan, zegt schrijver, uit de drang om een leuke herinnering, een vluchtige impressie, een anekdoties voorval mee te delen aan wapenmakkers, wier geest te midden van de algemene oorlogsverwildering of dezer gevolgen, nog toegankelik bleek te zijn voor luchthartige scherts en bedwongen humor. » Oorlogsliteratuur dus, maar van een zeer bizonder soort, waarin de « heldendaden » worden verteld van soldaten die achter het front of in het bezet gebied er maar op aan leefden zonder eerbied voor zichzelf, voor de vrouw en voor hun gezondheid. Daarbij nog enkele koddige voorvalletjes, de meeste min of meer aangebrand. — Vertellen kan Fritz Francken, jawel, en daarom is het spijtig dat we dezen bundel voor onze katholieke lezers *streng moeten voorbehouden.* Dr A. BOON, PR.

4005 **Milanese, Guido** **83.0**

ANKH. Hedendaagsche roman. *Vert. dr. Ellen Forest. — Utrecht, Bruna, & Zoon's, 1927. (20 × 14), 277 blz,* *fl. 1,90; geb. fl. 2,75*

II — Een Romeinsche edelman wordt verliefd op een Egyptische prinses, die, vergezeld door een priester van Ammon-Ra, door de wereld een ritueele reis maakt. Hij volgt haar in Egypte en wordt daar, met een beroemd Egyptioloog, in de tooverwereld der onderaardsche gewelven van Karnak opgehouden, om er slechts vandaan te gaan, nadat hij zijn « dubbel » met dat der prinses heeft moeten achterlaten, die, om heilige regeltucht, moest sterven. Hij keert te Rome terug en sterft op 't oogenblik dat de prinses Ankh geofferd wordt. — Dit alles gebeurt in onzen tijd. De Egyptiologie brengt aldus ook het hare bij om de verbeelding te verwarren. Dat, met meer dan een al te zinnelijke bladzijde, maken het boek *ongeschikt voor Christen lezers*, al heeft het den schijn, ook Christen gedachten te behelzen. Doch dit is maar een slot... wanneer het te laat is, en 't kwaad al gebeurde. AL. WALGRAVE, PR.

III. — LICHTELIJK VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ontspanningshalve, zonder nadeel door rijpere of gevormde lezers kunnen gelezen worden.

4006 Declercq, René **83**

EEN WIJNAVOND BIJ DR ALDEGRAAF. — *Thielt, J. Lannoo. 1928, (22 × 15) 166 blz.* *18 fr.; geb. 23 fr.*

III — Dr A. heeft in de Zeppelindagen zijn wijnkelder tot een gezellig unterstand ingericht voor zijn vrienden. Al drinkend kort men den nacht met spreekbeurten en beschouwingen, de eerste geput uit den vetten pot, boerten en uilenspiegelerijen. De filologen dan beginnen over het stokpaardje : Vlaamsche en Hollandsche toon in de letterkunde; dan komt dat gezeur, ge weet wel, over den kunstenaar die op staatskosten zou moeten leven; nog verder in droomen opgaand, maakt het gezelschap zich warm over de toekomstige Alkunstenstad... Maar nu eindelijk zijn we gekomen op het kapittel : « Uit de Flamingantenwereld en de politiek », d. i. het bezwadderen van een aantal persoonlijkheden, en aan « Een edel tornooi » ofte de formuleering en het stichten van het aktivisme en de beschaming van den passivistischen tegenstander. Daarop komen weer verhalen, nu revolutionair bedoeld, en een Cyranosche ode niet op den neus, maar op dat waarvoor men hem toenijpt. En bij den morgenaanval der Zeps wordt geklonken op zelfbestuur en Groot-Nederland. — Samenvattend : eenige uurtjes kakhistories van onschuldige soort, en daarna, door politieke razernij aangegrepen, een negerdans in plassenden drek, dat alles beklad wordt. Het Nationalisme moge een feit zijn, « Arm Vlaanderen » moge nog niet volkomen genezen zijn, maar het diepe Vlaanderen, het groote, rijke, schoone, is dat niet oneindig meer dan waarover het gaat in dit boek? Een schotschrift, alleroppervlakkigst. Hoop en al in den vorm eene zekere zuiverheid van ingetoomd proza (en dat komt dan nog op rekening der bekende modellen van het genre, Boccaccio, enz). Valt onder de *voor te behouden* nationalistische lectuur. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4007 Nieboer, At **83**

DE ROMANS VAN HANJE. Boerentypen en Humor uit de Betuwe. — *Amersfoort, Logon, 1927, 3e druk (21 × 16) 238 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,75*

III-IV — Hanje, de held en de vermeende auteur van dit boek, is de type van den ouden Betuwschen boer, en de inkarnatie van het gezond verstand bij den man die zijn twee oogen wijd open houdt voor de gevarieerde uitingen van het leven en de vele typen die dit illustreeren; de man die nog niet verburgerlijkt is in zijn levensopvatting nog vatbaar is voor humor en gemoedelijkheid, en zelf nog « geen hopeloos eentonige afdruk van het type : fatsoenlijke burgerman ». Spijtig dat Hanje wel eens dingen vertelt die voor een « fatsoenlijk burgerman » een beetje buiten de schreef gaan, en eigenlijk wat anders dan humor worden. Die eenige trekken uitgezonderd is het alleszins een frisch en gaaf boek, gezond en geestig met een volkschen jovialen kijk op het leven en de dingen, geestig en fijn somtijds, tusschenin wel eens grof, en dies cum grano salis te lezen en slechts met zekere reserve aan anderen voort te geven. ERNERT VANDER HALLEN.

4008 Zetterman, Eug. **83.3**

MIJNHEER LUCHTERVELDE. — *Antwerpen, Gust. Janssens, (Schelde Serie, 3), 1923, (21 × 14), 164 blz.* *4 fr.*

III — 1926 is verloopen zonder dat de officieele letterkundige wereld er aan gedacht heeft het eeuwfeest te vieren van J. Diricksens, den meubelmaker-schilder, die in nijpenden nood onze eerste sociale romans schreef. — Eug. Zetterman's voornaamste werk, *Mijnheer Luchtervelde*. zal den hedendaagschen lezer misschien niet meer boeien: tamelijk oudbakken, het verhaal maar schraaltjes, onderbroken door lange retrospectieve gedenkschriften en mededeelingen, overladen met lyrische ontboezemingen of economische bespiegelingen, de stijl gezwollen en onnatuurlijk, de personages ook zoo braafjes en sentimenteel of zoo aartsverdorven. Wat geeft dat? We hooren hier een jongmensch die verontwaardigd opspringt bij het lijden van armen en verdrukten, omdat hij zelf aan den lijve gebrek en ellende heeft ondervonden; voor de eerste maal klinkt in onze letterkunde een kreet van opstand tegen de sociale wantoestanden. — *Mijnheer Luchtervelde* is de geschiedenis van een paar werkmenschen die zedelijk en lichamelijk bijna ten onder worden gebracht door een beest van een fabrikant; op het einde komt toch boontje om zijn loontje. — *Lichtelijk voorbehouden.* Dr A. Boon, pr.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

4009 ◆ **Conrad, Joseph en Hueffer, Ford Madox** **83.9**

Het Kapersnest. *Vert. uit h. Engelsch dr. Caspar Hendriks. — Tilburg, Ned. Boekhuis, 1926, (16 × 12) 414 blz.* *17 fr.; geb. 22,50 fr.*

IV — Rond 1830 is West-Indië een gevaarlijk oord: tanende Spaansche heerschappij en Britsche zeemacht (maar zelf met het Ierssche vraagstuk op haren hals) staan tegenover mekaar: daarvan maken gebruik afschuwelijke kapers om de koloniale schatten meester te worden. Een jong Engelschman, John Kemp verlangt naar een avontuurlijk leven. Een geheimzinnige vriend, Carlos Riego, biedt hem gelegenheid om naar Cuba te vluchten. Hij raakt er verward in het netwerk van avonturen, gevaren, listen: te weten, hij komt in de gunst van Carlos' zuster, Seraphina, de aanstaande erfgename van het oud vorstenhuis van Rio-Medio, dat helaas ondermijnd wordt door vreeselijke kapers, en meest door den valschen Ierschen intendant van den ouden Don Balthazar. Hunne bedreigde liefde, vlucht, gevaren van storm, buks, volksfanatisme, valsche beschuldiging, tot John's vrijspraak door de Britsche Rechtbank en hun weervinden. — Deze roman met zijn boeiende verwikkelingen en klimax streeft Stevenson's gelijkaardige boeken nabij. Een paar zeestukken die aan Conrads meesterhand in dit genre herinneren. Schoon is de heele atmosfeer van matte goud en fluweelgloed van het oude paleis met zijn weemoedige glorie van adellijk en katholiek Spaansch verleden.

Dr Joris Caeymaex, pr.

4010 **Courths-Mahler, Hedwig** **83**

Liane Reinold. *Vert. uit h. Duitsch dr. J. P. Wesselink-van Rossum. — Zeist, J. T. Swartsenburg, 2e druk (20 × 12) 258 blz.* *fl. 1,50*

IV — Een z. g. weesmeisje, aan de zijde van haar pleegvader, komt in diens adellijk midden en wordt trots moeilijkheden en verwarringen erkend als er zelf toe behoorend, namelijk als dochter van haar... z. g. pleegvader. Met het gewone onnatuurlijke, alles samen toch een zedelijk en goed boek. Weer goede tooneeltjes van operette-kasteelen en badplaatsen (vóór 50 jaar!).

Dr Joris Caeymaex, pr.

4011 Curwood, James, Oliver **83.0**

DE OUDE HEIRBAAN. *Vert. uit h. Engelsch. — A'dam, Uitgeversgenootschap Groot Nederland, (21 × 16), 310 blz. fl. 1,75*

IV — Clifton Brant, uit den oorlog in zijn vaderland Canada weergekomen, komt er in botsing met een ouden vijand, Ivan Hurt, die zijn vader reeds ten onder bracht, en thans nog door allerlei booze listen den houthandel van Casper en Antoinet St. Ives, broeder en zuster wil vernietigen, omdat Antoinet zijn ruwe liefde versmaadt. Clifton Brant wil het meisje winnen, dat hem in de ziel liefheeft, doch het niet wil laten blijken, en hij wint het door wijs beleid en heldhaftigen kamp tegen Hurt, die gedood wordt, en tegen zijn ondernemingen van houtvervoer te water. Zooals andere boeken van Curwood, is dit een merkwaardig sterk verhaal, met levende verbeelding van land en natuur en menschen. Brant en de beide St. Ives zijn aantrekkelijke menschentypen; Hurt de gewetenlooze rijkaard en knoeier. De katholieke lezer voelt alleen tegenzin voor het persoontje van Alfonso, een uitgeloopen pater die volstrekt geen aanbeveling verdient, al draagt hij nog zijn kleed en al wil hij nog half en half godsdienaar spelen. Overigens goed leesbaar voor volwassenen. AL. WALGRAVE, PR.

4012 Duykers, L. **83.1**

STORMEN. — *Antwerpen, N. V. Leeslust, 1928, (16 × 12) 360 blz. 20 fr.*

IV — Simone Van Rijn is een eenig kind van rijke burgersmenschen, schitterend maar oppervlakkig en zonder christen beginselen opgevoed. Plotseling wordt zij arm en moet bij verre familie als kindergouvernante gaan inwonen. Haar ziel is eerst vol opstand tegen dit saaie leven, en zij droomt nog steeds van romantische liefde zoo zeer, dat zij in gevaar komt, door een ontuchtigen verleider te worden omgepraat en ten onder gebracht. Doch daar is de heilige « Tante Lie », die haar strijd vermoedt en haar helpt winnen. De treurige dood van kleinen Walther haar pleegkind, geeft aan Simone de wijding des lijdens, en eindelijk vindt zij christen vrouwenliefde voor den waren christen man die zij noodig heeft: Maurice Delaere, den jeugdigen, zuiveren, diep godvruchtigen en Vlaamschen jongen. — Een echt-vrouwelijk boek, dat de gevoelens, de behoeften, den nood, den strijd eener vrouwenziel prachtig uitdrukt, en tevens helder toont, hoe deze nooden niet door de halfbakken-christen opvoeding verholpen worden, die men, helaas, in de meeste burgershuisgezinnen van ietwat hooger rang beoefent. *Zoo is deze roman een lichtbrengend werk.* Het verhaal, zooals immer bij Louisa Duyckers, *leeft en boeit van begin tot einde, omdat de menschen die erin optreden naar 't leven gezien en uitgebeeld zijn.* Ik zou b. v. zonder aarzelen kunnen wijzen op 't model van « Tante Lie », zelfs op dat van haar huis. Maar 'k wil het niet zeggen! — Ik zeg maar dit: *Wij hebben een eigen Vlaamsch verhaalboek te meer, en een dat mag meêtellen. Van buiten en van binnen even schoon.* AL. WALGRAVE, PR.

4013 Gàrdonyi, Géza **83.9**

DE ONZICHTBARE MENSCH. *Vert. uit h. Hongaarsch dr. Dr A. Cardyn. — Brugge, Excelsior, 1927, (21 × 15) 308 blz. 15 fr.*

IV — De mensch brengt zijn naakte ziel niet naar buiten, en die raadselachtigheid foltert en trekt aan. Sterkst voelt dit een kultuurmensch die met de barbarenwereld in aanraking komt, vooral wanneer er liefde mee gemoeid is. Totdaar over den ietwat vagen titel. Ziehier een machtige kultuurhistorische roman op het Hongaarsch nationaal epos van

Atilla. Schr. laat daarover vertellen door den Griekschen slaaf Zéta, een fijn ontwikkelde, iets onervaren maar schrandere secretaris bij een raadsheer van Theodosius. Met een gezantschap in 't Hunnenland gekomen, geraakt hij verliefd op een Hunsch prinsesje en offert voor die onmogelijke liefde op vrijheid, veiligheid, de beschaving van het vaderland. Het meisje, Emöke, beantwoordt wel eenigszins de liefde van dien armen maar beschaafden jongeling, doch ze voedt hoogere, wildere, op Atilla gevestigde droomen. Emöke is natuurlijk Hongarije. Zeta komt met de pletrol naar het Westen, keert na Katalannum terug, woont Atilla's vermoording bij, en daarna zijn begrafenis waar Emöke zich weet te voegen bij Atilla's dienaars die daarbij moeten geofferd worden. Dan vlucht Zeta met de slavin Dridsia, die hem al lang zocht te winnen. — Gàrdonyi beheerscht schitterend de nationale kultuurhistorie : we staan waarlijk overgeplant in het totaalvreemde en toch levende van het kamp aan de Tisza, en met Zeta hebben we deel aan heel het privaat en openbaar leven, met als hoofdbrok den beroemden Loire-slag. De plastiek is openlijk homerisch. Maar ook de individueele figuren: Romeinsche diplomaten, Hunsche vorsten, slaven, priesters, vrouwen, soldaten zijn levend. De hoofdgedachte: tegenstelling van Griekscb-Romeinsche en Hunsche kultuur, en het historisch voelen van het keerpunt is krachtig en niet gezocht doorgedreven. Doch hiermee heb ik niets gezegd over hetgeen hoofdzaak is : de levendige beweeglijkheid van verhaal en verteltoon, de vele verstandige, rake dingen die gezegd en getoond worden, al wat er ons hier geboden wordt aan geestigheden, lach, fijnheid, en door alles heen de jeugdige dichterlijke gloed van het nationaal epos, — waardoor het boek een zeer ruimen lezerskring moet bereiken, van intellectueel tot eenvoudigen lezer, Dr Cardyn verdient hier grooten lof. Aanbevolen. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4014 **Vermeulen, Edw.** **83**

◆ STADHUISRATTEN. — *Poperinghe, Sansen-Vanneste, 1927, (21 × 14), 200 blz, 15 fr.*

IV — Kapitein Armand Delforce, fransquillon, geus, aardige vent, maar een goed hart, wordt met zijn nichtje Renée, een lief en godvruchtig kind, te Klimop komen wonen, waar hij alras in ruzie ligt met den gemeenteraad. Renée wordt echterdoor iedereen geacht en bemind, bijzonder door de familie van Schepene Stroobants, wiens dochter Godelieve haar vriendin is en wiens zoon Victor — Zegher! — haar geliefde wordt... Dat komt uit, en de kapitein foetert niet weinig in zijn arm Vlaamsch daar hij Renée bestemde voor zijn neef Roger; deze komt Godelieve halen, en allen spannen samen om den kapitein goed te maken. De gelegenheid is de gemeentekiezing, waarin de kapitein tegen den ouden raad wil opkomen. Hij valt reeds vóór de kiezing in onoverkomelijke moeilijkheden, maar Schepene Stroobants neemt ontslag om den kapitein in den raad te laten komen. Zoo wordt hij een voldaan man, christen, de vlamingen genegen, en speelt als een bonpapa met de kinderen van Renée en van Godelieve. Geheel die historie, verteld op zijn Vermeulen's is « partekelier » vermakelijk, en iemand die de andere boeken van Warden Oom niet kent, doch dezen eerst leest, zal zeggen; wij hebben 't gevonden! Maar na *De Dieperik*, *De Pauwenschreeuw*, *Zwarte Pokken*, *Piot*, en vooral *Pee Vlaminck* kan men van *Stadhuisratten* niet zoo geestdriftig meer spreken. Zeker, niemand kan 't lezen zonder smakelijk te lachen — en dat is een verdienste die niet te versmaden is.

Maar sommige menschen, vooral de kapitein, zijn niet geschilderd noch geteekend naar menschelijke waarheid, doch in spotprent, waarin sommige trekken te groot, andere te klein zijn : mannetjes met een dik hoofd en een klein dun lijfje. De twee veldwachters zijn al niet anders, en « Klare Leute » insgelijks. De andere menschen *niet*, en die mengelinge stoort: een verhaal « *en caricature* » is óók een verhaal. Niettemin, en zelfs niettegenstaande eenige smakeloosheden en al te blijkbare kunstgrepen, blijft het *een goed boek, dat gretig zal gelezen worden.*

AL. WALGRAEVE, PR.

4015 Véwez, Jie **83**

FILMEN al gaande genomen in 't Ronde. — *Dendermonde, Drukk. Du Caju-Beeckman, 1927, (22 × 17) 16 blz.* *z. p.*

V — Al gaande heeft Jie Véwez enkele filmen genomen in 't ronde. De kerel heeft goeie kijkers, luisterscherpe ooren. Zijn filmen heeft hij beet. Kort en raak staan ze geteekend. M'n wensch : Jie Véwez werke in diepte uit wat hij in scherpte heeft gezien. Zijn taal wenschte ik wat knakker.

M. VAN HOECK, PR.

4016 Vogel-Jörgensen, T. **83.0**

◆ IN DE RIOLEN VAN EEN WERELDSTAD. Avonturen van een journalist-detective gedurende den grooten oorlog. *Vert. uit h. Deensch dr. P. J. Aerssens, Geïll. dr. G. J. Van Overbeek. — Tilburg, Ned. Boekhuis, 1927, (18 × 13) 130 blz.* *9 fr.*

IV — Ophelderen van een moord. Geheime smokkelzaken in neutraal land. Een echt kluwen van mysteries. Al de trucs van den stiel, al zijn jacht.

J. C.

4017 Zielens, Lode **83**

HET JONGE LEVEN. — *Antwerpen, Regenboog, 1927, (19 × 14) 208 blz.* *15 fr.; geb. 23 fr.*

IV — De Antwerpsche snotneus van de straat, 14 jaar oud, tusschen laatste schooljaar en eerste kostwinning. Thuis? Neen, dat is de triestigheid van arbeidersbuurt, huurkamer, en de ouders, die groote menschen met al die ellenden van armoe, drank, ruzie, slagen, echtbreuk... Maar de lentebloei, de schoonheid en het heimwee van uur en lucht en weder, lente, regen, nacht, glorieus ook in de arme buurt; en de weeldeklater der electrieke avondstad; en de romantiek van het deelhebben daaraan samen met de maatjes met hun groote-menschentaal en philosophie van 't hoeksken; doch schooner, wonderbaarder, die bloem in het jongenshart: zijn geheime praekalversliefde, haar zoetheden en tragediën. Die brok poëzie staat daar in die heerlijke novelle van 80 bladzijden: Het Poortje; daar is typeering, bezieling, verhaal, dialect, mooie taal, kortom, talent van een dichter en kunstenaar. Jamaar, 't is lang niet goed die zaken, die liefde der krisisjaren alleen van den weeken, lieflijken kant te nemen, bijzonder als men ze dan in tegenstelling brengt met het later werkmansleven, zoo zwart en bot. Want dan ligt de praktische gevolgtrekking voor de hand. Wel redt er een ding eenigszins de figuur van zijne heldjes, namelijk de liefde tot moeder. Mocht kristen idealisme bij dezen dichter van het volkskind de plaats innemen van sociale verbitterdheid en zedelijke vrijzinnigheid. Maar merk wel op: de 5 overige schetsen zijn heelemaal min, komen waarlijk niet in aanmerking.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

4018 **Boyton, Neil, S. J.** **83.9 : 266**

◆ VERMINKTE HANDEN. Historische missie-roman. *Vert. uit h, Engelsch dr. S. Moereels, S. J. — Leuven. Vl. Drukkerij, 1927 (21 × 15), 216 blz. 11 fr.*

V — In onzen tijd van Missie-werking en van belangstelling in al wat de geschiedenis der zendelingen betreft, is dit nu een juweeltje, door oud en jong te lezen. Op echt-historische gronden berustend, geeft ons dit verhaal een beeld uit het leven en lijden der eerste missionarissen en bekeerlingen bij de Roodhuiden van Noord-Amerika, in de 17e eeuw. Personen als Pater Jogues en René Goupil — zaligverklaarde martelaren — leven daar en sterven hun heldendood voor Christus. Tevens is 't verhaal *zoo boeiend als een Indianenavontuur van Gustave Aimard.* Laat me nog zeggen hoe preusch ik ben bij 't zien van den vertalers naam: L. Moereels, S. J. Hij is mijn oud-leerling, en ik mag hem nogmaals zeggen: Zeer goed! AL. WALGRAVE, PR.

4019 **Crompton, Richmal** **83**

NOG EENS WILLIAM. *Vert. uit h. Engelsch dr. El. Van Beymerwerdt. Geïll. dr. Thomas Henry. — A'dam, Kosmos. 1927. (20×14) 256 blz. fl. 2,25 (27 fr.)*

V — Allen, kinderen en groote menschen, kunnen er genoegen aan beleven, als ze van William lezen, dien ze reeds kennen leerden in « *Op en top William* ». Een « versnoekte Kwa'jongen » zooals Streuvels zeggen zou. Wat hij al uitvindt om zijn levenslust te koelen gaat.... ja, 't gaat wel een beetje de waarschijnlijkheid te buiten, en ik verdenk den schrijver er wel een weinig van, dat de bijval van 't eerste boek hem tot dit tweede heeft verleid, hetwelk dan, natuurlijk, niet meer zoo « natuurlijk » is. En dan, de poetsen, door den jongen uitgezet, hebben geen verloop, de eene uit de andere, zoodat wij er nu nog niet aan zien kunnen, in welken zin William's karakter zich ontwikkelt. Dat was de « fout », als men 't zoo noemen mag, van boek I, en dat blijft het hier. Dit, evenwel, is letterkundige critiek. Wat elke streek afzonderlijk betreft, zijn die guitenstreken vermakelijk om lezen. Veel genoegen, dus, met William! AL. WALGRAVE, PR.

4020 **Haeck, H., S. J.** **83 : 91**

◆ DE BEDEVAART VAN TOON VERHEYEN. — *Alken, Bode v. h. H. Hart, 1927, (19 × 14) 138 blz.* *6,50 fr.*

V — Toon Verheyen, een Kempisch boerken, is op bedevaart naar Rome geweest, gedurende het heilig jaar. Hij heeft de oogen uit zijne kop gekeken, veel plezier — en ook wel wat kwaad bloed — bezorgd aan zijn reisgenooten, en heeft den Paus gezien! En de Paus heeft hem, Toon, de hand gedrukt en heeft hem gezegend! Toon, met zijn boerenverstand, heeft begrepen, of liever, heeft gezien, de grootheid, de schoonheid, de eeuwigheid van de Kerk en van het Pausdom. Al wie dit boek leest — in eenen adem wordt het gelezen — zal er geweldig veel deugd aan beleven; 't is alles zoo fijn afgekeken en zoo geestig verteld. Er komen zetten in waar ge tranen mee lacht. Toon in den trein, Toon in 't Coliseum, in de katakomben, op de heiligverklaring, 't is alles even schoon. Doch daarbij komt ook de bewondering voor de

grootheid van Rome, de liefde voor den Paus en voor Christus en zijn Kerk, die spreekt uit iedere bladzijde van dit boek; die bewondering en die liefde gaat men ook warmer voelen terwijl men Toon Verheyen volgt op zijn bedevaart. *Dit boek dient aanbevolen* zooveel men maar aanbevelen kan. F. VERMUYTEN, PR.

4021 **Holt, William** **83.0**

◆ BIJ DEN TWAALFDEN KLOKSLAG. Oorspronkelijke Nederlandsche detectiveroman. — *Tilburg, Nederlandsch, Boekhuis, (Romans van Avontuur), 1927, (19 × 13), 114 blz.* *8 fr.*

V — Zeer zwak, minderwaardig, ook in zijn klas van detectievenromans. Dr J. C.

4022 **Leroy, Juul** **83**

◆ DE GEBROEDERS VALENTIJN EN WOLFRIED. Wonderbare legende uit de jaren 1600, veel verbeterd en geschikt en geheel herschreven. — *Thielt, J. Lannoo, 1927, (22 × 16) 144 blz.* *8,50 fr.*

V — De legende of de Roman van Oursson « Wolfried » en Valentijn, min of meer uitgebreid en met bijhoorigheden verrijkt, is veel ouder dan de jaren 1600, maar zal wel in dien tijd een romantischen vorm in proza hebben gekregen, volgens denwelke onze schrijver deze nieuwe bewerking maakte. De grond van 't verhaal : twee koningskinderen de eene met zijn moeder verbannen en door beren (of wolven) opgevoed — gelijk Mowgli van Rudyard Kipling — en wildeman geworden; de andere edele ridder, vinden malkaar weder en bestrijden hun vijanden; dit alles is overbekend, b. v. door de berijmde ballade van Bilderdijk, of door het bekende volksboekske van Snoeck. Het blijft immer een volksboek, en 't was daarom goed, dat een verteller gelijk er bij ons maar weinig zijn, Jul. Leroy, nogmaals een volkschen verhaalvorm aan de oude sage gaf. Hij heeft het gedaan zoo 't behoorde, in de taal die zijn volk nog immer liefst leest en best verstaat. AL. WALCRAVE, PR.

4023 **Toriman** **83 : 93**

◆ AAN DE GRENZEN VAN CAYENNE. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1927, (25 × 16) 162 blz.* *fl. 1.75 (17.50 fr.)*

V-VIA — Achter dezen deknaam verschuilt zich een broeder van 'k weet niet welke missie-kongregatie, die een verhaal schreef van zijn reis naar en door Engelsch en Nederlandsch Guyana en de Fransche strafkolonie te Cayenne. Zijn avonturen in Suriname zullen overal de Hollandsche jongelui fel interesseeren; alle katholieken zullen overigens wel hun genoegen vinden in de bonte en interessante — soms wel wat simplistisch geschreven — reisverhalen van den dapperen missiebroeder.
ERNEST VANDER HALLEN.

VI[A] *— KINDERLECTUUR*

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

4024 **Festraets, Juliaan** **83**

◆ BERTJE. Schets van een Vlaamsche kinderziel. — *Antwerpen, Leeslust, 1927 (19 × 15) 88 blz.* *7 fr.*

VIA-J — Leeslust is bezig met een prachtverzameling van kinderboeken te geven. Naast al de Lavki's krijgen we op korten tijd Slimke van Wal-

schap en Bertje van Festraets. Bertje mag gerust meegaan met Fonske en Lowieke en al zijn vroolijke makkertjes. Bertje is een heel fijn kinderzieltje, dat ook wel deugd heeft van poetsen, maar door en door braaf is. En als Bertje twaalf jaar oud is, vraagt hij aan moeder of hij mag broeder worden, en als moeder ja gezegd heeft komt een groot geluk zijn klein zieltje vervullen, en het volgende jaar gaat dan ook zijn schoone droom in vervulling. — Sommige hoofdstukken geven den indruk van er bijgeplakt te zijn zonder bij het geheel te hooren, er is geen doorloopende draad in het verhaal. — Maar Bertje mag er zijn, en zal met genoegen gelezen worden, en goed doen aan vele Vlaamsche kinderzielen. F. VERMUYTEN, PR.

4025 Gras, H. **83**

STERKER DAN KWAAD. *Geïll. dr. Sj. Kuperus. — Laren, Schoonderbeek, 1927, (24 × 16), 202 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2.90*

VIA — Een jongen, die vroegtijdig zijn moeder verloren heeft, geraakt op den verkeerden weg, en komt tot inkeer dank zij de herinnering aan zijn moeder, wier liefde sterker is dan het kwaad. Dit boek kan ongetwijfeld goed doen aan aankomende jongens, doch het is alweer zoo onvolledig: *de liefde van moeder is natuurlijk een groote factor in de opvoeding, maar de grootste wordt daodgezwegen*, in dit boek gelijk in zooveel andere. Niettegenstaande die leemte moet het werk aanbevolen worden om wille van zijn goede strekking; het leest ook bijzonder aangenaam. F. VERMUYTEN, PR,

4026 Kievit, C., Joh **83.0**

DE CLUB OP REIS. *Geïll. dr, Joh. Braakensiek, — A'dam V. Holkema & Warendorf; Antwerpen, L. Opdebeek (De goede Kameraad) (25 × 17), 232 blz.* *20 fr.*

VIA — 't Is een kurieus geval, die boeken van Johan Kievit. Ge leest ze met kritischen blik en schudt het hoofd om de geestelijke onbenulligheid en de menigvuldige vlegelarijen en den eeuwigen éénen braven Hendrik daartusschen. Maar ge leest het boek uit, half kwaad op uw eigen, en ge hebt per slot van rekening spijt dat ge in uw eigen jongenstijd geen boeken als deze hebt kunnen genieten. Tegenover de knapheid en de prettige vertellingen van Kievit voelt ge uw bezwaren omtrent neutraliteit en dies meer stilaan wegzinken. Dit tweede deel van de « club »-serie is van het beste wat Kievit schreef. Laat de jongens er een paar dagen mee gelukkig zijn. ERNEST VANDER HALLEN.

4027 Kieviet, C. Joh. **83.0**

DE JONGE MUSICUS. *Geïll. dr. J. G. Kesler. — Alkmaar, Kluitman (Stampertius Bibl.), 1927, 2e druk (19 × 13) 158 blz.* *fl. 0.75; geb. fl. 1.20*

VIA-J. — Een fel begaafde jongen wil zich gansch wijden aan zijn kunst. Vader verlangt echter dat hij notaris wordt. Hij onderwerpt zich niet aan vaders wil, geraakt op den slechten weg, en komt in dienst van een kermistheaterken. Natuurlijk moet dat theaterken dan ook, na eenige jaren, door zijn geboortestad komen om aan het boek een gelukkige ontknooping te bezorgen. Alhoewel het thema wat afgezaagd is, kan dit boek er goed door, zoo iets wordt altijd graag gelezen door de jongens. — *Strikt neutraal*: de jongen wordt in al zijn miserie recht gehouden door de gedachte aan de liefde zijner ouders: *godsdienstig gevoel is er nergens te vinden.* F. VERMUYTEN, PR.

4028 **Kieviet, C. Joh.** **83.0**

NOG NIET TE LAAT! *Geïll. dr. Jan Wiegman. — Alkmaar, Kluitman, (Stamperius-Bibliotheek). 1927, 4e druk, (19 × 14) 158 blz. fl. 0,75; geb. fl. 1,20*

VIA-J — Johan die een flinke man is, komt in aanraking met een jongen schurk: ze worden vrienden, en het dreigt bedenkelijk met hen af te zullen loopen, wanneer een nummer drie zich met de zaak moeit en alles in 't reine brengt. Knap verteld maar *volslagen neutraal.* Een echte Kieviet. ERNEST VANDER HALLEN.

4029 **Kieviet, C. Joh.** **83.9**

SLAET OPTEN TROMMELE! Een verhaal uit het jaar 1572. *Geïll. dr. J. G. Kesler. — Alkmaar, Kluitman (Stamperuis-Bibliotheek), 1927, 4e druk (19×14) 158 blz. fl. 0.75; geb. fl. 1.20*

VIA-B — 'n Korte beoordeeling? Welnu, 'n mooi boek voor Hollandsche, *protestantsche* jongens, die er 'n leerzame en onderhoudende les in zullen vinden van vaderlandsliefde. Rond de grillige lotgevallen van drie flinke jongens wordt teekenend geschetst hoe de geuzen Enkhuizen veroverden. Niet voor de Katholieke jeugd. E. BOELAERT, M. S. C.

4030 **Kieviet, C. Joh.** **83.9**

UIT DEN RIDDERTIJD. Een historisch verhaal uit de jaren 1195-1197. *Geïll. dr. J. G. Kesler. — Alkmaar, Kluitman (Stamperius-Biblioth.), 1927, 3e druk (19 × 14) 166 blz. fl. 0,75; geb. fl. 1,20*

VIA — Een doodgewone geschiedenis uit den riddertijd, lijk er veel zijn: oorlog, gevangenneming, verzoening. Niet bijzonder interessant, toch wel gaarne gelezen door jongens, die er heel *onschuldig* hunnen tijd zullen mee doorbrengen *maar er niets kunnen van meedragen. Volstrekt neutraal,* al gaat het over een ridder die van de kruisvaart terugkomt. — Keurig uitgegeven! F. VERMUYTEN, PR.

4031 **Kieviet, Joh.** **83**

WILDE BOB. *Geïll. dr. Wm. Steelink. — A'dam, Van Holkema & Warendorf. 4e druk (21 × 15) 208 blz. 12,50 fr.*

VIA — Gelijk alle overige boeken van Kieviet is dit jongensverhaal: bont en avontuurlijk, geestig en prettig verteld, wat slordig geschreven en zonder veel bekommernis om literatuur. Af en toe doet de auteur koncessies aan den zucht naar het vlegelachtige bij zijn jonge lezers. De gewone neutraliteit heeft hier de plaats geruimd aan een uitgesproken *protestantschen geest,* die naar me voorkomt, hier wel niet offensief optreedt. De paedagogische ondergrond moet gered worden door wat preekerige braafheid van den eersten persoon. Dat lijkt een rekwisitorium voor het katholieke lezerspubliek, doch alles bijeen is het boek zeer goed bruikbaar, in afwachting dat we wat beters krijgen voor onze jonge gasten. ERNEST VANDER HALLEN.

4032 **Lavki, Lod** **83.1**

◆ MIJN ZUSTERKE. Verhaal uit het leven van een rakker. — *Antwerpen, Leeslust, 1927, 2e druk, (19 × 15), 94 blz. 7 fr.*

VIA-B — Dat « Mijn Zusterke » reeds zijn 2e uitgaaf beleeft, moet ons verheugen, niet verwonderen. *De Jeugd-Serie van Lod. Lavki* — ze gaat nu reeds tot nr. 15, meen ik — *is immers van het beste dat we aan onze jonge lezers kunnen geven,* en het is dan maar heel natuurlijk dat

iedereen er naar grijpt. Zoo is Goddank de tijd voorbij dat we te vergeefs naar deugelijke katholieke jeugdwerken zochten. Mogen nu nog vele Broerkens en Zusterkens de reeks komen vervoegen! Ze zullen zeker welkom zijn en, evenals de voorgaande, veel goed kunnen stichten. F. VFRMUYTEN, PR.

4033 **Spillmann, J., S. J.** **83.9 : 266**

◆ DE TOCHT NAAR NICARAGUA. Een verhaal uit den tijd der Spaansche veroveringstochten. *Vert. uit h. Duitsch dr. P. Ev. Verstappen. Geïll. dr. Hoogenbos. — Averbode, Abdij, 1927, (20 × 11) 112 blz.* *3,75 fr.*

VIA — Een voor kinderen aangepaste beschrijving van de verovering en evangeliseering van Midden-Amerika door Spanje. Pakkende veraanschouwelijking van het tegenwerken van 't missiewerk der priesters door Europeesche avonturiers, zooals het nu nog dikwijls het geval is. Tragische strijd tusschen muiters en missionnarissen en inboorlingen. Daarin speelt zich de geschiedenis af van twee jongens, Carlos, toekomstig missionnaris en Alfonso, in zijn hevigheid zwaar ongehoorzaam aan vaders bevel — schrikkelijke straf dier ongehoorzaamheid en gelukkige redding. — Voor onze jongens van E. K. nog een aangenaam boekje meer, al zal hun Carlos misschien wat al te braaf toeschijnen.
A. DE GROEVE, M. S. C.

4034 **Svensson, Jón** **83 : 266**

◆ NONNI MISSIONARIS. Herinneringen uit mijn missionarisleven in Denemarken. *Vert. uit b. Fransch dr. L. Solitario. Geïll. met foto van den schrijver en 12 penteekeningen van W. Hoogenbos. — Averbode, Abdij, 1927, (20 × 13), 90 blz.* *4,50 fr.*

VIA — Met dit boekje is de E. K. bibliotheek een pereltje te meer rijk. Wie las niet met ontroering het lieve « *Nonni en Manni* » van Pater Svensson. Hier vinden we *Nonni* terug, niet meer op de IJszee, maar als ijverig missionaris in Denemarken. In een 1e Hoofdstuk, een inleiding in Denemarken, zijn volk, zijn godsdiensttoestanden. Door deze laatste worden we binnengeleid in 't heerlijk opvoedingswerk der E. P. Jezuieten, in St Andries-college bij Kopenhagen, en waar we Pater Nonni aan 't werk zien als een puike opvoeder en lezen mogen in de schoonheid van protestantsche kinderzielen. Professor in de week, is Nonni 's Zondags dapper missionaris rond Kopenhagen. Dit missiewerk — aangepast aan de protestantsche toestanden — beschrijft Nonni nu vooral. Hij vindt natuurlijk het middel om het luimige met het ernstige te mengen. — *Een puik boekje voor onze jongens*, die er uit voelen hoe vooral de oogst van Christus rijpt en arbeiders worden gevraagd. A. DE GROEVE, M. S. C.

4035 **Terlingen, G.** — PAULA'S OFFER. **83**

4036 **Brey, H.** — DE DAPPERE MARIUS.

4037 **Kannegieter, A. F. L.** — PIETJE DE WILDZANG. — *Geïll. dr. Aug. Van Der Linde. — A'dam, R. K. Boekcentrale (Onze kleine Jeugdserie), 1927, (21 × 15) elk 116 blz.* *elk fl. 0.95 (9.50 fr.)*

VIA— Drie jeugdboeken waarin we vooral de mooie tendenz waardeeren, maar die litterair niet zoo gansch up to date zijn. Zoolang we niets beters hebben echter goed bruikbaar, en zelfs toe te juichen omwille van de ernstige poging de Nederlandsche jeugdlektuur op een hooger plan te brengen. Het werk van Kannegieter is veruit het best. De illustreering kan ik niet mooi vinden. ERNEST VANDER HALLEN.

4038 Turner, Ethel S. **83**

ZEVEN KLEINE AUSTRALIËRS. *Vert. uit h. Engelsch. Geïll. dr. Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman, 1927, 5e druk (20 × 13) 220 blz. fl. 1,20; geb. fl. 1,90*

VIA — 't Wel en 't wee van zeven Australische broertjes en zusjes, van Esther hun zeer jong moedertje en van kapitein Woolcot, hun zeer strenge vader. Jonge meisjes zullen dit prettig verhaaltje op 'n paar avonden doormaken tot hun jolijt en tot hun leering. Want 't is gezellig geschreven, vlot vertaald en 't bevat menig lesje met het oog op den ernst van 't latere leven. FR. CROLS, PR.

4039 Van der Meeren, W. **83.0**

◆ IWANS OFFER. Oorspronkelijk verhaal. *Geïll. dr. Jan Wiegman. — Alkmaar, Van Putten & Oortmeyer, 1927, (23 × 15), 188 blz. fl. 1,60*

VIAJ — Dit jongensboek is niet beter of niet minder dan de meeste van dit soort. Wel is het gegeven hier interessant uitgewerkt. Het offer van Iwan bestaat hierin dat hij zich uit de slede werpt ten prooi aan de wolven die hen achtervolgen wanneer hij den nieuwen pastoor van het dorp naar zijn thuis voert dwars door de besneeuwde Russische steppen. De taal is draaglijk en het geheel genietbaar voor jongelui met avontuutlijken geest. Daarbij *uitgesproken katholiek.* B. G.

4040 Zenner, Th. **83**

◆ HOE JOZEF PRIESTER WERD. *Vrij vert. dr. Joannes Mercator, pr. Geïll. — A'dam, R. K. Boekcentrale (Onze kleine Jeugdserie), 21 × 15) 120 blz. 10 fr.*

VIA-J — Pastoor Zenner zal voorzeker een zeer braaf man en misschien wel een heilig priester zijn. Met dit boek heeft hij het echter niet getroffen. Katholieke onderwijzers en ijverige priesters zouden het schrijven van jeugdboeken aan mannen van 't vak moeten overlaten. Goede wil is heusch niet voldoende. — Ik wil wedden dat ge geen tien jongens een boek zult doen lezen dat een titel draagt als dit. De inhoud? Een jonge knaap — misdienaar — zoon van 'n arme weduwe komt er toe studies te doen en de roeping in zich te bewaren die hem naar het priesterschap doet verlangen. De taal en stijl zijn zoet als konfituur en de prentjes zijn afschuwelijk. 't Spijt me om de tendenz, maar 'k vrees dat de jongelui het boek ongelezen terug naar de boekerij zullen brengen. En in hun plaats deed ik het ook. ERNEST VANDER HALLEN.

VIB — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

4041 Peeters Jan **83**

VERTELSEL VAN GOEDE ZIEL GRIMBERT EN VOLBLOED. — *Gent, Van Ryssel-berghe & Rombaut, 1928, (25 × 18), 92 blz.*

VIB — Een vertelsel uit de dieren- en kabouterwereld. 't Wel en 't wee van 't kaboutervolk zal jonge lezers steeds boeien. Mooi uitgegeven met prachtige illustraties. FR. CROLS, PR.

4042 Van Tichelen, Hendrik **83**

SPROOKJES EN VERTELLINGEN UIT DEN VREEMDE: 1. FIEDELDIDON; 2. JAAK EN DE BOONSTAAK. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (18 × 14), elk 84, 80 blz. elk 7,50 fr.*

VIB — In elk dezer twee vriendelijke boekjes krijgen we zes, zeven sprookjes uit den vreemde. Uit China en Japan, uit Engeland en

Rusland, uit Stiermarken en Tsjecho-Slovakije. Een tooverwereld van wonder en fantasie; voor de jonge lezertjes: een heusch Luilekkerland! Zooals de Vlaamsche vertellingen bijeengebracht door Hilda Ram en Mej. Belpaire, naast de sprookjes van Grimm, de vertelsels van Perrault en de Arabische « Duizend en één Nacht » zullen ook deze sprookjes en vertellingen door onze lezertjes letterlijk verslonden worden. Een zeldzame verdienste: al zijn deze sprookjes kinderlijk verteld, ze zijn vlot en mooi geschreven. De houtsneden van V. Stuyvaert die de werkjes illustreeren, zijn pereltjes van leute en tevens sterke etskunst.

FR. CROLS, PR.

VIc — KINDERLECTUUR

Voor beginnelingen van 6, 7, 8 jaar.

4043 **X** **08 : 83**

TINEKE of De Ongelukken van een jaloersche Pop. — ANNEKE of De vriendelijke Fee en de goedhartige Pop. — LIESJE of De Avonturen van een ongehoorzame Pop. — MIEKE of de Geschiedenis van een Pop en haar Schaapjes. — *A'dam, Van Holkema en Warendorf, 1927, (62 × 23) 8 blz.* *elk fl. 2,40*

VIc-M — In een omslag die een enorme pop verbeeldt en die ge openslaat als een boek, eenige bladzijden met prenten en naieve versjes die een naieve geschiedenis vertellen. Of die vondst nu bepaald gelukkig is, laat ik in 't midden: een omslag is geen pop, en een boek geen spekulatievent. Ook voor kinderen heeft goede smaak en takt z'n belang.

84. ESSAYS

4044 ◆ **Cardyn, Dr Albert** **809 : 84**

DE HONGAARSCHE LETTERKUNDE. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding, (Verhandelingen, nr. 249). 1927, (20 × 14), 51 blz.* *1,50 fr.*

V — Van onzen knappen philoloog Dr Cardijn kregen we de laatste jaren en krijgen we nog immer een heele reesem vertalingen uit 't Hongaarsch. In dat land bloeit eene voor ons ongekende letterkunde. De ontdekker van dit nieuwe land van schoonheid geeft ons thans een algemeenen aanblik op den oorsprong, de langzame ontwikkeling en den vruchtbaren bloei van die litteratuur. Vooral de 19 eeuw is meldenswaardig met zijn dichters : Vörösmarty Mihaly, Petöfi, Arany en Tompa; zijn romanciers: Fosika Miklos, Kemeny Zsigmond en Jokai Mor; zijn tooneelschrijvers: Sziligeti en Madach Imre. Van die schoonheid genieten we nu, wellicht omdat we hebben gevoed en gekleed de hongerige arme kinders, uit dit geestelijk rijke land. D. DE PAUW, O. P.

4045 ◆ **Rutten, Th.** **92 : 84**

FELIX TIMMERMANS. *Geïll. — Groningen, Wolters; Brussel, Standaardboekhandel, 1928, (21 × 15) 226 blz.* *50 fr.*

IV* — Zie bespreking blz. 69, als « Boek dezer maand ».

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

4046 **Brummelkamp J. & Fahrenfort, J. J.** **91**

LAND- EN VOLKENKUNDE VOOR DE MIDDELBARE SCHOOL: 1. EUROPA. — *Groningen, Wolters, 1927, (21 × 14), 237 blz.* *fl. 2,50; geb. fl, 2,75*

V — Het nieuwe van dit boekje ligt hierin dat het tracht de phisische en de sociale aardrijkskunde in een beperkt bestek te verzoenen. Bij de behandeling van elken Staat gaat een korte nota over de geschiedenis

vooraf. De Sociale karaktertrekken worden later aangegeven. De inlichtingen zijn betrouwbaar en zeer klaar opgesteld. De illustraties zijn zeer gelukkig gekozen. Aan te bevelen. Dr J. A. GORIS.

4047 **De Raedt, L.** **91**

◆ NAAR DE NOORDKAAP. *Geïll. met 15 afbeeldingen. — Brussel, Standaard-Boekhandel, 1928, (22 × 15), 109 blz.* *15 fr.*

V — Wie Noorwegen's cultuur wil kennen en zijn literatuur, vindt in Persijn's critische essays een veiligen gids. De hooge poëzie van dit land ligt te trillen en te huiveren, te prevelen en te weenen in Persijn's scheppende critiek. P. De Mey-zaliger nam ons mede naar het land der middernachtzon. Nu is het een andere journalist die z'n potloodkrabbels heeft bijgeteekend en een levend silhouet uitbeeldt van deze noorderlijke regionen. De Raedt vertelt prettig, schalksch; typeert raak. Ongetwijfeld zal dit reisverhaal graag in onze boekerijen gelezen worden. We hebben in feite nog zoo weinig over de droomschoone fjorden, de rustieke vlakten, de wijdende stilte van Noorwegen. Een verblijdend feit is dat onze reisliteratuur zoo aangroeit: Denemarken van A. Coussens; Spanje van Simons; Ontdek Amerika van M. Gijsen, kwamen deze laatste jaren juist nadat we o. a. De Cock's Reistesch hadden leeg geladen. De Raedt, hartelik dank! M. VAN HOECK, PR.

4048 **Hullebroeck, Em.** **91**

ZUID-AFRILA. *Geïll. — Brugge, Centrale Boekhandel (Cultuur en Wetenschap Nr 23), 1928, (17 × 13) 92 blz.* *7 fr.*

V — Een voortreffelijke studie. Zakelijk, goed ingelicht, klaar en eenvoudig geeft E. Hullebroeck ons een beeld van Zuid-Afrika. Het hoofdstuk over « het land », sober gehouden, laat ons toch iets meevoelen van de genoegens en verrukkingen van den toerist. Het volk, en inzonderheid, de vrouw, verschijnen als uiterst sympathiek. De rijkdom wordt duidelijk beschreven. Dan een vluchtig overzicht van kunst in Z. A., met eenige karakterbeelden, veel nuttige gegevens voor verdere kennismaking, af en toe goede opmerkingen o. a. in verband met onze betrekkingen met Z. A. Een slothoofdstuk schetst De Wets leven en hiermee het heele epos der laatste 40 jaar. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

4049 **André de Ste Marie, P.** **83 : 92**

◆ EEN LIEVELING VAN KLEINE TREESJE. Voor kinderen bewerkt door A. F. L. Kannegieter. *Vert. uit h. Fransch. Geïll. met portret. — A'dam, Boekcentrale, 1927, (19 × 13), 64 blz.* *fl. 0,65 (6.50 fr.)*

VIA-B — Dit is 't kort levensverhaal van Mimientje, 'n meisje dat in 1912 te Antwerpen werd geboren, haar eerste Communie deed, enkele jaren doorbracht op kostschool, plots ziek werd en dan uit liefde voor Jezus wist te lijden en te sterven. Zij was pas 12 jaar. Een lieveling en volgeling van « Klein Treesje ». Een lief en stichtend verhaal, bewerkt voor kinderen en zeer netjes uitgegeven. FR. CROLS, PR.

4050 **De Pillecyn, Filip** **92**

◆ PASTOR DENYS. — *Leuven, Davidsfonds, 1927, (20 × 13) 150 blz.* *12 fr.*

V — Pastorke Denys, de rondzwervende missionaris der Franschmans, is een der karakteristiekste koppen uit Vlaanderen. Te midden van de « maatjes » sleet hij 't grootste gedeelte van zijn leven: 's zomers in Noord-Frankrijk, 's winters in de eigene streek. Op de vergaderingen

die hij belegde, in de artikelen die hij schreef in « De Stem », in de woorden die hij sprak tot die Vlaamsche wroeters: steenbakkers, pikkers beetenbrakers, aarde-werkers, deelde hij zijn geestigheid mede en de' gulden raadgevingen, zalvend-harde vermaningen van zijn priesterhart. Dat vinnig ventje, die nederige pastor, dat nobel karakter, die sociale werker mocht levend, alleen aan de maatjes behooren, thans gestorven, leeft hij voor het heele hedendaagsche Vlaanderen en dit der toekomst, dat zal blijven opkijken, met warme bewondering naar 't stoere standbeeld uitgehouwen door de Pillecijn in een taal: zuiver als marmer, warm als vleesch. D. De Pauw, O. P.

4052 Goetstouwers, Dr J. B., S. J. 92

◆ Contardo Ferrini. — *Alken, Bode H. Hart, 1927, (19 × 12) 190 blz. 5 fr.*

V — 't Mannelijk, maagdelijk leven van Contardo Ferrini, nog maar een goede twintig jaar overleden, kan een weldoende aantrekkingskracht hebben voor onze modernen. Een leek die leefde als een heilige, de toekomstige patroon wellicht van 't leeken-apostolaat. Een monnik te midden van de wereld. Een tweede Ozanam. Zijn geloofsovertuiging gensterde uit al de poriën van zijn persoonlijkheid. Van zijn Eerste Kommunie tot op zijn sterfdag was de genade in hem groeiend. Een universiteitsprofessor, een gemeenteraadslid, een alpinist die geschitterd heeft door vele deugden: streng voor zich zelf, minzaam voor de anderen, altijd een biddend apostel, een katholiek karakter. 't Boek bevat veel gezegden van dezen nederigen geleerde, voert ons in de geheimen van een zuivere ziel. D. De Pauw, O. P.

4053 Laveille, Mgr. 92.2

◆ Marcellin Champagnat. Stichter van de Broeders Maristen 1789-1840. Voorwoord van E. H. Jan Hammenecker. — *Vert. uit h. Fransch dr Fr. M. Bertrandus, C. F. M. Geïll. met portret. — Pitthem, Broeders Maristen, 1927, (22 × 14) 398 blz. 10 fr.*

V — De Kleine Broeders van Maria mogen zich beroemen op hun stichter. Die verwachtte niets van de menschen, vertrouwde in alles op God. Net als de H. Pastoor van Ars, met wien hij bevriend was, blonk hij niet uit door verstandsgaven. Hij was een arme boerenjongen, een sukkelaar van 'n student. Toch geraakte hij priester en onderpastoor. Kleine kinderen en groote menschen lokte hij naar zijn catechismusonderricht. Zijn lang gedroomd plan voerde hij uit, ondanks de moeilijkheden met de kerkelijke en burgerlijke overheid: een congregatie van Broeders in 't leven te roepen met als zending: 't onderwijs van 't arm volkskind. Zelf doordrongen van Godsliefde, boetseerde hij 't beeld van den leermeester in de ziel van zijn volgelingen voor wie hij schreef « De Gids der Scholen » vol paedagogische voorschriften. Pater Champagnat was een bovennatuurlijk durver met een Franciskaansche ziel. Zijn werk staat stevig en bloeit in heel de wereld. Mochten velen met hem kennis maken. D. De Pauw, O. P.

4054 Quirijnen, L., S. J. 86 : 24 : 92

◆ Soldatenziel. — *Alken, Bode H. Hart, 1927, (19 × 12), 36 blz. 1,25 fr.*

V — Uit de nagelaten brieven van een Vlaamschen piot: Jan Stoffels, blijkt eens te meer wat een held er groeien kan uit een volksjongen. die met de genade medewerkt. Maakte de dapperheid van soldaat hem tot een held, zijn sterk geloof en zijn godsvrucht tot Jezus en Maria vormden hem om tot een heiligen jongen. D. De Pauw, O. P.

4055 Smit, F. A.. S. J. **92**

◆ GENERAAL DE SONIS. de ridder van het H. Hart. — *Alken, Bode v. h. H. Hart, 1927, (19 × 12), 42 blz.* *1,25 fr.*

V — Zeuren en neuren dat onze jeugd verzot is op sporthelden brengt geen aarde aan den dijk, verandert niets aan dien toestand. Maar ziele-helden toonen aan onze jongens, is opbouwen. Pater Smit doet dat heerlijk in de treffende levensschets van dien grooten veldheer, die tevens was een ridderlijk karakter en prachtkatholiek. Opvoeders moesten zulke werkjes overal uitdeelen. D. DE PAUW, O. P.

4056 Watterott, Ignatius, O. M. I. **92**

◆ MOEDER CLARA FEY, stichteres van de Congratie der Zusters van het arme Kind Jezus. *Vert. uit h. Duitsch dr. Geïll. — Roermond, Romen & Zonen, 1925, 2e vermeerderde uitgave (22 × 15) 234 blz.* *30 fr.; geb. 40 fr.*

V — Bij het lezen van dit boek denkt men onwillekeurig aan de « sterke vrouw » van de H. Schriftuur. — Rijk en begaafd, wordt Clara Fey door hare liefde tot de armen er toegebracht een armenschool te openen, en een congregatie te stichten die als eerste doel heeft de zorg voor arme kinderen. Die congregatie neemt op korten tijd een geweldige uitbreiding; de kultuurkamp komt dat prachtige werk in Duitschland vernietigen, Moeder Clara wordt met hare zusters uitgedreven; ze lijdt natuurlijk onder dien slag, doch herbegint elders, even moedig als te voren. Een sterke vrouw was ze, maar die sterkte neemt niets weg van de moederlijke teederheid voor hare zusters en voor de arme kinderen. Thans zijn meer dan 2000 Zusters van het arme Kind Jezus werkzaam in 48 kloosters over vele landen verspreid. — Men leze dat boek: er is veel in te bewonderen en veel in te leeren, en het is meesterlijk geschreven. F. VERMUYTEN, PR.

4057 Witlox, Jos. **92.2**

◆ DE HEILIGE THERESIA VAN HET KIND JEZUS. Haar leven, hare leering, hare mirakelen. Een wonderroze op den Carmel. — *Antwerpen, Opdebeek, 1927. (28 × 18) 424 blz.* *20 fr.*

V — Flink boekdeel, keurig uitgegeven met talrijke teekeningen van Edm. van Offel. Gansch 't leven der lieve heilige en hare leering over den kleinen weg der geestelijke kindsheid komen voor in het boek. De schrijver die onderhoudend vertelt, zwierig schrijft en vlot vertaalt, heeft vooral weten gebruik te maken van « De geschiedenis eener ziel », de autobiografie van de H. Theresia. Ook 't verhaal der voornaamste wonderen die de heiligverklaring zoo verrassend bespoedigden, zullen velen gretig lezen. Moge dit boek over gansch Vlaanderen ingang vinden in de kristene gezinnen en de vereering, het vertrouwen en de liefde voor de jonge heilige van Lisieux uitbreiden en vermeerderen.

FR. CROLS, PR.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

AANBEVOLEN BOEKEN VOOR BOEKERIJEN

Te bekomen bij A. S, K. B., Cuyletsstraat, 27, Antwerpen

MGR. EGGER. — St. Augustinus in Handel en Wandel	fr. 20.—
JOH. JOERGENSEN. — Gelijkenissen	fr. 8.—
» Mijn Levensbeschouwing	fr. 2.50
» De jongste Dag	fr. 3.50
» Levensleugen en Levenswaarheid	fr. 2.50
MGR VON KEPPLER. — Meer vreugde	fr. 12.50
LUIS DE LEON. — De volmaakte gehuwde Vrouw	fr. 14.—
ZENNER. — Marie Adelheid van Nassau, groothertogin van Luxemburg	fr. 7.50
A. LIEFTINCK. — Bloemekens van St. Franciscus	fr. 12.50
J. MONSO. — Carmen de Sojo	fr. 22.50
P. QUIRINUS. — De Dwaas van Assisi	fr. 5.—
» Fioretti I	fr. 6.—
» Een Magdalena	fr. 6.—

Katholieke Romans

P. BOURGET. — De Beteekenis van den Dood	fr. 12.50
M. KOENEN. — De Andere	fr. 25.—
MAX VAN RAVENSTEIN. — Poverella	fr. 35.—
» Bij Ons	fr. 35.—
» Aan d'Overkant	fr. 35.—
M. RIGAUX. — Gelddorst en liefde	fr. 15.—
» De Roman van een Jezuïet	fr. 25.—
SIENCKIEWICZ. — Quo Vadis?	fr. 25.—
VON HANDEL-MAZETTI. — Rita's Brieven. 3 dln.	geb. fr. 32.40
SPILLMANN. — De zwarte Raadsheer	fr. 10.—
J. VAN MERLE. — Toetie Walther	fr. 19.—
MELATI VAN JAVA. — Juliaan en Juliane	fr. 20.—
» Overtollig	fr. 5.—
» De Kroon van Alviara	fr. 20.—
JO WEVE. — Die den Vrede brengt	fr. 18.—
M. GIJSEN. — Van ongeweten Levens	geb. fr. 18.80
F. RUTTEN. — Onder den Rook der Mijn	geb. fr. 12.—
J. R. VAN DER LANS. — Tenochtitlan, 2 dln.	fr. 27.50
» Heldengestallen	fr. 19.—
» Nachtelijke Zangers	fr. 19.—
» In de Verdrukking	fr. 19.—
» Koning Karel en Widukind	fr. 19.—
J. VESTERS. — De Koning van het Goud	fr. 12.50
» De Idioot	fr. 12.50
BANNING. — Ko Folkes	fr. 12.50
» De Heks van de Amersfoorter Heide	fr. 12.50

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel :

C. VERVOORT

Kardinaal MERCIER

zijn leven,

zijn werk.

Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 fr.**

« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».

(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)

Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

Centrale Boekhandel « Neerlandia »

(Dir. Mej. A. GERRITS)

Gerardstraat, 12 ANTWERPEN

Groote keuze voor

=:= BIBLIOTHEKEN =:=

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN

2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-

DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-

PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928 : 45 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'

— *Redactiesecretaris :* ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. 5.—
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. fr. 7.—
LOD.LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. **Mijn Zusterke.** (2e druk) fr. 7.—
2. **Mijn Broerke.** fr. 7.—
3. **Mijn Professor.** fr. 7.—
4. **Mijn Vacantie.** fr. 7.—
5. **Mijn Makkers.** fr. 7.—

EVA TREU. — **Moeder.** Geschiedenis van een Bakvischje. fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.— ; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis : I. E. Psichari, G. Borsi, G. Papini.** fr. 7.50
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. 15.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. **fr. 5.—**

JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. **fr. 5.—**

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. **fr. 4.50; geb. 6.—**

M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** **fr. 8.—**

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) **fr. 8.50**

M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** **fr. 7.50**

JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) **fr. 5.—**

Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** **fr. 11.—**

STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** **fr. 4.50; geb. fr. 6.—**

JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** **fr. 9.—; geb. fr. 10.50**

Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** **fr. 5.—**

Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** **fr. 3.—**

JOH. JÆRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. **fr. 8.—**

SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** **fr. 9.—; geb. fr. 10.50**

J. A. PEETERS. — **Betty.** **fr. 4.—**

JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** **fr. 4.—**

ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** **fr. 6.50; geb. fr. 8.—**

EVA TREU. — **Moeder.** Geschiedenis van een bakvischje. **fr. 7.—**

KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). **fr. 6.50; geb. fr. 8.—**

ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** **fr. 13.—**

ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** Dramatisch Sprookje. **fr. 5.—**

ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. **fr. 5.—**

ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. **fr. 10.—**

HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) **fr. 6.—; geb. fr. 7.50**

HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) **fr. 4.50; geb. fr. 6.—**

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) **fr. 5.—**

JORIS BAERS. — **De Catalogen.** **fr. 3.75**

FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** **fr. 7.—**

Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** **fr. 5.—**

E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** **fr. 8.—**

BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. **fr. 8.—**
2e, 3e en 4e jaargang **elk fr. 18.—**
5e en 6e jaargang **elk fr. 20.—**

Modelcataloog St. Michiel, 3e deel. **fr. 3.—**

Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) **fr. 1.75**

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** (prachtuitgave). fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen :**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—
RENIER YSABIE. — **Boudewijn.** fr. 5.50

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** Uit het Fransch vertaald door Dr Jaak Boonen. fr. 12.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Lena.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** (Vervolg op « Lena »). Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JÆRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vertaald door L. Duykers. fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 15.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij
A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH -- BIBLIOGRAFISCH -- TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
April 1928

IV

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

Aanbevolen Missielektuur

Te bekomen bij A. S K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

NEIL BOYTON — Verminkte Handen.	fr. 11,—
P. CHARLES, S. J. — Visschers der Menschen.	fr. 2,50
F. J. KERSTEN — Broeder De Sadeleer.	fr. 6,—
L. LACOMBE, S. J. — Mahadeva, een christen Brachmaan.	fr. 7,50
Dr A. MULDERS — De Katholieke Missie in Wezen en Ontwikkeling.	fr. 13,—
Dr J. SCHMUTZER — Europeanisme en Katholicisme. Geïll.	fr. 22,—
J. SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius.	fr. 12,50
J. SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius. (Zijn leven in beelden)	fr. 6,—
JóN SVENSSON, S. J. — Nonni en Manni.	fr. 5,—
F. VAN HOECK, S. J. — De manke Zwartrok.	fr. 11,—
EDM. VERWIMP, S. J. — De wreede Missie.	fr. 8,—
AM. VYNCKE — Missieleven in Afrika.	fr. 7,80
WILLIAM WALLACE, S. J. — Langs Oostersche Paden.	fr. 18,—

Xaveriana Brochures 1924 (in herdruk)

Xaveriana Brochures 1925

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft fr. 12

Nr. 13. — In 't Land der duizend Meren.
Nr. 14. — De Eremijt in de Sahara.
Nr. 15. — Wereldbekeering en Missieactie.
Nr. 16. — Aartsbisschop en Missionaris.
Nr. 17. — Jong China.
Nr. 18. — Rabindranath Tagare.
Nr. 19. — Fakirs en Yogis,
Nr. 20. — Een Jezuiet-Sannyasi.
Nr. 21. — De geloofsverkondiging in de Nederlanden.
Nr, 22. — Voor een stervend Ras.
Nr. 23. — Pater Damiaan.
Nr. 24. — Nieuw Afrika.

Xaveriana Brochures 1926

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft fr. 12

Nr. 25. — Georganiseerde Missieactie.
Nr. 26. — Harde Missie.
Nr. 27. — Monniken en Germanen,
Nr, 28. — Van Bekeerling tot Bekeerder.
Nr. 29. — De Verheffing van de Negervrouw.
Nr. 30. — Gandhi.
Nr. 31. — De Inlandsche Vrouw.
Nr. 32. — Onder het mes der Irokezen.
Nr. 33. — St. Petrus Claver.
Nr. 34. — De Kerk in Zuid-Afrika.
Nr. 35. — Indische Zusters.
Nr. 36. — St. Paulus. Zijn Missie-principen.

Xaveriana Brochures 1927

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft fr. 12

Nr. 37. — Xaverius in Indië.
Nr. 38. — Felix Westerwoudt.
Nr. 39. — Aloysius en de Missie.
Nr. 40. — De Boksers (1899-1900)
Nr. 41. — Pater Herman.
Nr. 42 — De Mohammedaansche Vrouw.
Nr. 43. — De Canadeesche Martelaren.
Nr. 44. — St. Thomas, apostel van Indië.
Nr. 45. — Pater Verbraak, S. J
Nr. 46. — Het Hindoeïsme.
Nr. 47. — Vrede over Israël.
Nr. 48. — De Vrouw in Congo.

Xaveriana Brochures 1928

De loopende reeks, volledig fr. 12

Nr. 49. — St. Bonifasius.
Nr. 50. — Hoogere Kasten en Bekeering in Indië.
Nr. 51. — Petrus Donders.
Nr. 52. — Onder de koppensnelters op Lazon.

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Robert Hugh Benson

Een doodgewoon Mensch	fr. 19,50	De Lafaard	fr. 17,—
Een Gevoelsmensch	fr. 19,50	Loutering	fr. 42.50
Gezift als Tarwe	geb. fr. 23,—	Trots Pijnbank en Schavot	fr. 29.—
De hooge Weg	fr. 19,50		

Werken van Francis Finn

Het beste Beentje vóór	geb. fr. 26,20	Op den Loop	fr. 11.—
Bobby in Filmland	fr. 11,—	Percy Wynn	fr. 12,50
Claude Lightfoot	geb. fr. 26,20	Sneeuwwitje	fr. 12,—
De diamanten Ring	fr. 9,—	Tom Playfair	fr. 12,50
Geluksvogel	fr. 11,—	Tom's Weddenschap	fr. 3,50
Harry Dee	fr. 19,—	De Voetbalwedstrijd	fr. 19,—
Hoe zij overwon	fr. 7,50	Zijn beste jaar	fr. 11,—
Een kranig Kereltje	(ter pers)	Zoo zijn ze (2 dln)	elk fr. 4,50
Lord Bountiful	(ter pers)		

Werken van Melati van Java

Annonciade	fr. 8,—	Michiaël de Zanger	fr. 17,50
Het Boschmeisje	fr. 17.50	Overtollig	fr. 5.—
Eigen Schuld	fr. 17,50	De Peri	fr. 8,—
Juliaan en Juliane	fr. 12,50	Het Viooltje van St Germain	fr. 17,50
De Kroon van Alviara	fr. 20,—	Zwervertje	fr. 19.—

Livio-Serie voor E. K.

1. Resi en haar groote Koning	fr. 6,50	4. Kleine David	fr. 6,50
2. Een Lieveling van kleine Treesje	fr. 6,50	5. Ilonka	fr. 6,50
3. Livio	fr. 6,50	6. De 1e Communie van Stoute Jette	fr. 6,50

De Apocriefen uit het Nieuw Testament

(XXII-264 bl.) Prijs 15 fr. (1,50 fl.) door C. Ruts

Een reusachtig en deugdelijk werk; een vlotte, zwierige vertaling. (E. P. Janssens) — Willen wij de kunst en het godsdienstig leven der eerste tijden der Kerk wat beter begrijpen, dan is eenige kennis der aprocriefen onontbeerlijk (I. V. M. De Standaard) — Schrijver heeft met dit boek een waren dienst bewezen aan de ontwikkelde katholieken. (Coll. Mechl.)

Te bestellen bij uw boekhandelaar of den koopprijs brengen op postrekening **38.109**. (C. Ruts, Diest)

Aanbevolen aan de boekerijen voor hun ontwikkelde lezers en vooral aan de priesters. (Boekengids)

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

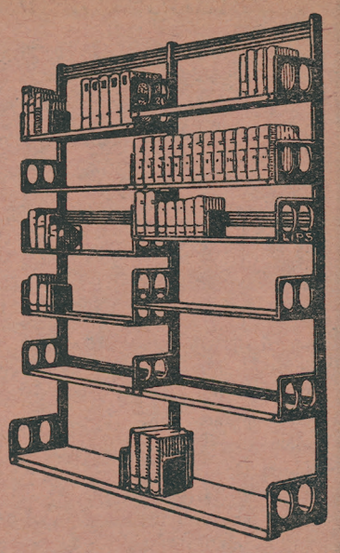

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Dr J. PRINSEN J. Lzn.
DE ROMAN
IN DE 18de EEUW IN WEST-EUROPA
Prijs, gebonden **gld. 15.00**

M. A. P. C. POELHEKKE
LYRIEK
Bandteekening van JOHAN DIJKSTRA
Prijs, gebonden **gld. 5.90**

Dr. C. G. N. DE VOOYS
MIDDELNEDERLANDSE LEGENDEN EN EXEMPELEN
Bijdrage tot de kennis van de prozalitteratuur en het volksgeloof der Middeleeuwen
Herziene en vermeerderde uitgave
Prijs, gebonden **gld. 5.90**

Uitgaven van J. B. WOLTERS
Groningen, en Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Jos. Witlox : St. Franciscus, de Seraf van Assisi, zijn leven, zijne stichting, zijn zedelijke en intellectueele invloed op tijdgenooten en nageslacht. Gevolgd door de «Fioretti» (Kerkelijk goedgekeurd). Met penteekeningen van Edmond van Offel. 20 fr. Fraai gebonden: 25 fr.

Carton De Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo van Molle. 7,50 fr.

H. C. Melis : Groote mannen uit Limburg. 7,50 fr.

Pater Augustus Wuyts : P. L. Hennepin O. F. M. Missionaris en ontdekkingsreiziger. 7 fr.

Francis Finn : S. J. Zoo zijn ze, 2 deelen, per deel : 5 fr. — Tom Playfair : 12,50 fr. — Percy Wynn : 12,50 fr. — Claude Lightfoot, 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Peters kind. Derde vermeerderde druk, 7,50 fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen » is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen » : **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M. Dostoïevski — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley, — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel. PRIJS . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND

AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST GLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEPHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

P. VAN NUFFEL: *Dirka of de Spaansche Oproerlingen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15.—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 12.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De Blieckaerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. 5.—
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco.** (verschijnt eerstdaags) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. fr. 7.—
LOD.LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.—
2. Mijn Broerke. fr. 7.—
3. Mijn Professor. fr. 7.—
4. Mijn Vacantie. fr. 7.—
5. Mijn Makkers. fr. 7.—
EVA TREU. — **Moeder.** Geschiedenis van een Bakvischje. fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.— ; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis.** fr. 7.50
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. 15.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Centrale Boekhandel « Neerlandia »

(Dir. Mej. A. GERRITS)

Gerardstraat, 12 ANTWERPEN

Groote keuze voor

=:= BIBLIOTHEKEN =:=

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSTE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN

2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-

DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-

PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928 : 45 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

TOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'

— *Redactiesecretaris* : ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT

LANGESTEENSTRAAT, 26-28, KORTRIJK

TELEFOON : 204 POSTCHECKREKENING : 93,134

Uit de lijst der laatste uitgaven :

Tooneelwerken.

WILLEM PUTMAN. — **Van twee Coninxkinderen.** Een liefdelied in drie zangen. Muziek van A. Meulemans. Een keurig boek van 126 blz. *Personen :* 5 vrouwen, 7 mannen en 3 bijrollen 15.00

— **Het Masker.** Spel in halve tonen. Drie bedrijven en een proloog. 130 blz. tekst. *Personen :* 9 mannen, 4 vrouwen, 6 bijrollen, figur. 15.00

— **Looping the loop.** Een grap van het geweten in een drieledig bedrijf. 106 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, 3 bijrollen, figur. 15.00

— **De doode Rat.** Tooneelspel in 3 bedrijven. 114 blz. *Personen :* 14 mannen, 5 vrouwen, bijrollen, 1 kind en figuratie. 15.00

— **Mama's Kind.** Drama in drie bedrijven 120 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen, 1 bijrol 15.00

MARCEL BREYNE (Bertholf Biekens). — **Frida in de politiek.** Blijspel in een bedrijf. 70 blz. 10.00

PAUL DE MONT. — **Smidje Smeê.** Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. Drie tafereelen. 120 blz. *Personen :* 6 mannen. 3 vrouwen, figuratie 15.00

— **Bartel de sterke Vent.** Sprookje in drie tafereelen. 88 blz. *Personen :* 6 jongens, 1 meisje, figuratie 15.00

— **Het Geding van Onzen Heer.** Passiespel in zes tafereelen. 114 blz. *Personen :* 16 mannen, 2 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

GASTON MARTENS. — **De Zot.** Spel van het erf in drie bedrijven. (Tweede uitgave) 108 blz. *Personen :* 7 mannen, 2 vrouwen. 15.00

— **Het gouden Jubelfeest.** Tooneelspel in drie bedrijven. 108 blz. *Personen :* 10 mannen en 4 vrouwen. 15.00

— **St-Pieter's Nacht.** Drama in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 12 mannen, 3 vrouwen, 2 bijrollen, figuratie. 15.00

— **Kermislieven.** Drie blijspelen in een bedrijf. 116 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen. 15.00

C. LINDEMANS. — **De Duvelschuur.** Brabants spel in drie bedrijven. 82 blz. *Personen :* 7 mannen, 1 vrouw, figuratie 15.00

— **De Blinde.** Vermakelijk avonturenspel in drie bedrijven, met voor- èn naspel. 110 blz. *Personen :* 16 mannen, 4 vrouwen, figuratie. 15.00

WARD SCHOUTEDEN. — **Jezabel.** Een droeve klucht in 4 bedrijven. 156 blz. *Personen :* 10 mannen, 5 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

RENIER YSABIE. — **Viva Christo Rey!** Drama in 4 bedrijven. 96 blz. *Personen :* 8 mannen, bijrollen. 15.00

JAN POOT. — **Baas Ganzendonck.** Spel in vier bedrijven. 108 blz. *Personen :* 8 mannen, 2 vr., 2 bijrollen. 15.00

FRANS GEVELS. — **De Dood in de Klem.** Klucht in een bedrijf. 40 blz. *Personen :* 3 mannen, 1 vrouw. 10.00

JAN MELIS. — **Asschepoes.** Sprookje in drie bedrijven. 62 blz. *Personen :* 7 mannen. 8 vrouwen en figuratie. 15.00

HERMAN BAHR. — **De Stem.** Drama in drie bedrijven. Vertaling van Herman Van Overbeke. 170 blz. *Personen :* 9 mannen, 1 vrouw. 15.00

HENRI GHÉON. — **Nicolazic.** Vertaling van Paul Van Durme. 88 blz. *Personen :* 5 mannen, 6 vr. en 1 kind. 15.00

— **De baldadige Spekslager.** Spel in een bedrijf. Vertaling van Paul De Mont. 32 blz. 7.50

HERMAN VAN OVERBEKE. — **Beatrijs.** Middeleeuwsche sproke voor tooneel bewerkt. 138 blz. *Personen :* 6 mannen, 4 vrouwen, 2 kinderen, bijrollen. 15.00

KAREL VAN RIJN. — **Aan den Eindpaal,** Fantasiespel in drie bedrijven. 130 blz. *Personen :* 8 mannen, 4 vrouwen, bijrollen. 15.00

H. JACOBS. — **Uit 's Werelds alle daagschen Loop.** Dramatisch spel van liefde, haat en dood in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 5 mannen, 3 vrouwen, figuratie, 4 zinnebeelden 15.00

Andere Werken.

CAESAR GEZELLE. — **Uit het Leven der Dieren.** gewone uitgave 10.00. Luxe uitgave, groot formaat. 246 blz. 25.00

— **Solitudo** of 8 dagen bij de trappisten, 224 blz. 18.00

GERY HELDERENBERG. — **Lentehemel.** Een bundel verzen, op mooi papier. 100 blz. 20.00

GERARD WALSCHAP. — **Liederen van Leed.** Een keurigboekje verzen van 88 blz. 12.00

ROBERT DE BENDÈRE. — **Artistes d'aujourd'hui.** 3e serie (Ch. Dehoy et Fr. de Troyer). Album de grand luxe. Edition numérotée sur Featherweight. 35.00

— Edition spéciale contenant un litho de chaque artiste. 50.00

LÉO LEJEUNE. — **Aperçu économique du Congo belge.** Préface de Norbert Laude, Directeur de l'Université Coloniale. 4.00

ANDRÉ ICKQ. — **Peints par nous-mêmes.** Musée comique des célébrités professorales et estudiantines de l'Université de Gand. Illustrations. 7,50

CAESAR GEZELLE. — Wellevendheid. 7,50

SCHRIJVERS laat uwe boeken drukken en uitgeven door de UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT, Langesteenstraat, 26-28, KORTRIJK

De beste voorwaarden ***De mooiste uitgaven***

PIERRE L'ERMITE

DEKNAAM VAN

KANNUNNIK EDMOND LOUTIL

NUMMER 3 ZESDE JAARGANG MAART 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

PASTOOR JAN HAMMENECKER

DOOR

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

Priesters-ichterschap

Voorop zij gewezen op de beteekenis van den grond der inspiratie bij Hammenecker, te weten het geloof met al zijn diepte en leven, of meer bepaald de priesterlijke godsvrucht, de lyriek van een leven met

Leven

God-als-Al. Overvloedig is het voedsel dier inspiratie in het priesterleven; elke priester heeft zijn eigen mystieke geschiedenis: de reine en sterke geneugten van roeping en wijding, de toover der liturgie, met haar seizoenenlied, hare ambtsvieringen zoo rijk aan dramatische en lyrische aandoeningen, de verlichtingen, de eb- en vloedswissel in het inwendig gebed, de gansche opgang van het met God verbonden leven naar zijn eindbestemming.

Traditie

De priesterdichter sluit aan bij de heerlijke kultuuruitingen der H. Kerk: Schriftuur, Vaders, Liturgie; de Vlaming bij de nederlandsche katholieke traditie: Gezelle, Vondel, de Middeleeuwen. Men stampt hier geen versche kultuurtjes uit den grond. Wij hebben dus na te gaan welke persoonlijke noot de met de traditie gevoede dichter zal geven. Intusschen zijn er maar weinigen die zich den katholieken en nederlandsch-katholieken rijkdom zoo geheel eigen maakten als Hammenecker, en dat alleen reeds maakt van zijn werk een spiegel van ons geloof en bijgevolg verheffende lectuur voor het Vlaamsche volk.

St. Amands a/Schelde

Hij kwam nu wel niet met ledige handen op. Een natuurgenade was zijn droomersjeugd van Scheldezoon in Klein-Brabant bij den breeden grauwen stroom die in zijn ziel voor altijd zou leven, vloeiend, ruischend, iets machtigs en eeuwigs, en dàt verbonden met het eenvoudig Vlaamsch vaderhuis in het dorpje van den Apostel St. Amands.

De Schelde, Praefatio voortstuwend ter monding in de sanctusklaterende zee, God (1).

Gezelle

Maar na de natuur, een zware toevoer kultuur. Bewustworden eener ware bloedverwantschap met de groote geestelijke voorgangers; enthousiast en krachtig, alleen misschien te argelooshevig doorleven en omvatten van hunne gewrochten.

De pas heengegane Meester Gezelle was voor den jongen priester van 1905 « de » dichter, Gezelle verrukt in de wonne van het groene en met rivieren doorvloeide Vlaanderen of zeer vroom voor het tabernakel in gebed verslonden, en Gezelle de edelmeester in het woordsmeden-en-kneden. Zoo het mirakel van diens vlinders allerteerste natuurextazen, het wonder van zijn allerlichtste dansdeunen en lippengeprevel het geheim van het genie blijven, toch zal het Hammenecker later wel een enkele keer gelukken hem niet onwaardig nabij te streven (2). Veel heeft hij afgekeken van Gezelle's kunstig bedwingen van het klankvol woord en den zinsbouw. Doch bovenal, Gezelle's priesterlijk dichterschap heeft hij gedroomd te mogen overnemen, en, mocht het zijn, zelfs scherper te bepalen op het bijzonder punt der liefde tot den Gekruiste (3).

Vondel

Rond 1910, tweede horizont. 't Was toen alhier een zwelgen in Vondel, ons door Royaards veropenbaard. En allen aan 't kweelen van « God schiep den baaierd », aan 't zweven op « 'k Laat den voordans aan mij leenen », en « Wie is het die zoo hoog gezeten » of den stalen klank van het « Ik, eens geheiligd om de kroon van 't licht te spannen » aan 't beproeven. Maar eenige sterkere koppen, waaronder Hammenecker, gingen, in stille eenzaamheid, opgetogen opwieken in de lichtkoepelen van Vondels gouden Nederlandsch, en varen op de zware praalschepen van zijn schriftuur- en kerkelijke Godsbespiegelingen. Ook bracht Royaards buiten Vondel nog mede Elckerlyc, met het scherpe gothisch pitoresk van brandramen en retabels, en den hoogen gregoriaanschen zielekreet: « Ghenade, coninck der enghelenscharen, Ghenade, Moeder Gods, staet mi bi ».

Verhaeren

Middelerwijl gebeurde H's onvermijdelijke polarizeering op Verhaeren, Verhaeren die toch ook kind was van ditzelfde St. Amands met het Bornhemsch klooster dichtbij, de vertolker van het zwaaigebaar van den stroom, en uitbeelder zijner spookachtige regen- en stormdrama's in zijn losse en bonkige rythmen. Zijn volgeling voor die inspiratie en dien vorm, bruischte echter de jonge priester in heiligen ijver voor zijn volk op tegen Verhaerens geestelijke holheid en godlasterend individualisme.

Werk tot 1923

In zijn dichting tot 1923 zoekt H. hoofdzakelijk naar een versmelten van zijne eigene bij voorkeur volksplatte, zegswijze met den Vondelschen zwaai. Echt Hammeneckersch is echter zijn liefde tot de visschers-

1) Praefatio, D. W. en B. Juli, 1924, blz. 594-6.
2) b. v. in Oblatio Panis. D. W. en B, Juli 1924, blz. 592-3.
3) Voor een Ziel (2e uitgave) blz. 159.

apostelen, vooral Jan, en tot de Apostolieke Kerk, eveneens zijn zomersche H. Hartgloed, zijn Pinkstervuur. Maar hier brengt de constructieve Vondel hem telkens in verzoeking om geheelen te maken, om te betoogen : vandaar dit volledig stel apostelen, die luide Cantatenbazuinen, die zware schriftuur- en hemeltafereelen, en hunne Renaissance-rhetoriek. Maar toch, (dit moet men er bijvoegen) overal kruim, vastheid der gedachten. Doch nu zijn daar tusschenin die twee eenvoudige verpoozingen langs den weg: « Zoo zuiver als een Ooge » en « Voor een Ziel » en die zijn waarlijk frisch jeugdwerk.

Zoo zuiver als een ooge

Jeugdig en frisch van uitbeelding en taal is *Zoo zuiver als een Ooge* dit drieluik van Lutgardis, Ida, Aleydis, — vrucht uit H.'s Brusselsche ambtsjaren, — met veel lichte zonnetoetsen, Beatrijsstemmingen, bosschen-, valleien-, vogelen- en bloemenschoon, met daarin liturgische tafereelen en beeldrijk voorgestelde zieletoestanden.

Voor een ziel

Voor een Ziel, Studies, zijn, zooals hooger reeds aangeduid werd, hoofdzakelijk dagboeksbeelden uit H's Klein-Brabantsche jeugd als college-student (Homeros is zijn man) en seminarist, zijn liefde tot Schelde en Scheldeleven, zijn groeiend dichterschap in Gezelle's en Vondels schaduw (en tegen Verhaeren), ook de Vl. Studentenbeweging, en de roeping. Er schijnt milde zon in dit boek, er is fijne landschapschildersvreugde, schoon overgaand in de nog edeler poëzie van den godvruchtigen jongeling. Het is een waar boek van de Schelde, de breede, zonbeglansde en de zware, sombere; er is de bestendige aanwezigheid van den schoonen vloed, het gansche boek doorheen glijdend, zeewaarts, — met de ziel, Godewaarts.

Nieuw werk

En nu sedert 1923, de ontplooiïng en vrijer vlucht. De zielerijkdom is zoo groot, het vuur zoo laaiend, dan maar den stap gewaagden vooruit met de naakte eigene geloofs- en kunstboodschap, t. w. die kinderlijke volksplatheid aangewend om verhevene inspiraties uit te drukken. Open nu de sluis van geest en hart, al lang boordevol met de oorspronkelijke katholieke weelde, zooals zij rechtstreeks toegevoerd wordt uit Schriftuur, H. Vaders en Liturgie, die eeuwige, nog altijd in volle kracht sprekende tolken van het bovennatuurlijk leven. Dààr is, zuiver en onmiddellijk, de hevigheid van het diepste Godsgevoel, dààr wordt met volksche klaarheid uitgezongen hoe menschelijk-blij ons kristen-zijn is.

En ziehier reeds als eerste proeven het goud der *Colloquia* met God, de myrrhe van Kruisgedichten, het honingvat der maagd en bruid *Caecilia*.

Colloquia I

Colloquia I is eindelijk eens muziek, en ook lichtgloed, stroomende vaart. Boven den tijd, in ebbestilte, staan de « eeuwige waarheden » daar, onafwendbaar. En ge voelt 's dichters vreugde van zoo thuis te zijn in de hoogten en afgronden van den grooten God en Beminde. Ge voelt boven uw hoofd een koepel uitruimen, een koepel van stilte, oneindigheid en van zoemend en zonnig geluid; gouden kringen gaan rinkelend open. Het is de aanbidding door het heel klein schepsel vóór den Allerhoogste in zijn zonneglorieglans; het meeleven en zingen in

den kolk der H. Drievuldigheid met hare harmonieën en mysteriën in haarzelf en zooals zij tot den mensch komt om hem in haar liefde mede op te nemen. Een blijvend boek hemelsche muziek, altijd warm van toon, gloed en golving.

H. Kruisgedichten

Daarna de proeven met zijn lijfsmotief, het kruismysterie (Poëma Missale, Excubiae, Lied, Lied van Franciscus, Stultitia Crucis). Hier zijn tusschen nogal veel dat onfrisch, slordig, hard of nagebootst (1) is, eenige liefdekreten tot Christus van felle schoonheid in hun rauwe, ruwe echtheid, waar de afschuwelijk-gekruisigde koortsig mond tegen mond toegesproken wordt, en de Passie u in lijf en vleesch dringt, wreedmachtig.

Ste Caecilia

Ste Caecilia, lyrisch borduursel op dit blank-roos-rood leven. De dichter loopt aan de zijde der heilige in zoet colloquium over de simpele en sublieme waarheden van den katechismus, en zij zweven door het heelal van het genadeleven, badend en spelend in de zoete wateren van zuiverheid en liefde, verrukking en offer in blauw en gouden Romeinsche daglicht. Als een zoete wijn van kinderlijke geloofsblijheid vloeien, vloeien maar immer de stroomen van dit opgewekt proza over ons. Echter, gelijk alle borduursel meebrengt, is er hier wel een teveel.

Bekijk nog, vooraleer te scheiden, het portret van den begaafden en goeden mensch en schrijver. Die stil-verbaasde en ook vochtige oogen, die trage draai van het hoofd, die mond tot goede, treffende woorden half open, verraden bij dezen gothieker met kloeken en helderen geest, veel stillen ernst, droomnatuur en bezonken heimwee, grondige goedheid, inwendige apostelvlam, eerbied en liefde voor het edele en schoone.

Moge hij steeds nieuwe stukken voltooien van het Goddelijk Gedicht, waaraan te werken hij geroepen werd.

Bibliographie

1909. VERZEN.
1913. VAN CHRISTUS' APOSTELEN. Vorst-Brussel, Drukkerij L'Emulation.
1918. ZOO ZUIVER ALS EEN OOGE. Over Lutgardis, Ida van Leuven en Aleydis. Antwerpen, Boekhandel « Veritas ».
1919. GEBEDEN VOOR HET HEILIG HART. Antwerpen, Boekhandel « Veritas ».
1920. KONINGSCANTATE. — KARDINAALSCANTATE. Puers, Wils.
1920. VOOR EEN ZIEL. Studies, Brussel, Standaard; 2e uitgave, id., 1926.
1923. COLLOQUIA I. Antwerpen, N. V. Het Vlaamsche Land.
1924. OZANAM. Antwerpen. Dienst der Kath. Werken.
1925. GEMMA GALGANI. Een dochter van Jezus'Lijden. Kortrijk, Paters Passionisten.
1926. EXCUBIAE. Brussel. N. V. Standaard-Boekhandel.

In Dietsche Warande en Belfort verschenen :

FRANCISCUS VAN ASSISI'S GOEDE WEEK 1909. (in 1926 October-Novembernummer).
1919. LES. — TE DEUM.

(1) Nu niet meer naar Vondel, maar naar het Middeleeuwsch lied, Hadewych, enz. (Zie *Lied*, D. W., B 1926 VII, blz. 670, en *Excubiae* IV, blz. 33-36).

1920. ABRAHAM EN SARA. — ZIEL.
1921. SINT JAN.
1922. SINT JAN.
1924. POEMA MISSALE — UIT « MARIA MAGDALENA ».
1926. STULTITIA CRUCIS. LIED VAN FRANCISCUS. LIED. SINTE CAECILIA.
1927. SINTE CAECILIA (vervolg)

Werkte mede aan : Algelik, Jong Dietschland, De Groene Linde, Vlaamsche Arbeid, Bode van Sint Franciscus, Het Vlaamsche Land, Hooger Leven, Vrouwenleven.

HET BOEK DEZER MAAND

Felix TIMMERMANS door Theo Rutten (*)

IV — Die er in Vlaanderen van wisten hebben lang uitgezien naar het verschijnen van dit akademisch proefschrift van den jongen Limburgschen geleerde. Dat het den doctorandus ernst was met zijn zware taak wisten al dezen die hem in Vlaanderen in de weer zagen, op bezoek bij het jonge kunstenaarsgeslacht, zoekend, vragend, noteerend, luisterend, wandelend, studeerend. Er was een vage achterdocht bij velen om het feit dat een jonge man en dan nog wel een Noord-Nederlander, een boek ging schrijven, over een tijdgenoot die dan nog zoo op en top Vlaamsch is als Timmermans. De meesten van ons kunnen zich nog altijd niet heelemaal van de impressie ontdoen dat de Hollander Vlaanderen en zijn literatuur, en vooral Felix Timmermans' werk verkeerd begrijpt. Wie heeft niet reeds de verbazing ondergaan te ondervinden hoe de doorsnee-hollander, voortgaande op een zekere fraktie onzer Vlaamsche literatuur, zich de vlamingen indenkt als een volk van goelevers, drinkebroers, epikuristen en rederijkers, — zoowat in den aard van snuggere Engelschen die zich ontgoocheld zien wanneer ze te Rotterdam niet onthaald worden door luidjes met pofbroeken, klompen, zijden petten en steenen pijpen. — Dit skepticisme van ons hebben allen die aanwezig waren op de akademische plechtigheid waar de doktorandus zijn proefschrift verdedigen kwam, voelen wegzinken zoodra de heer Rutten het woord kwam te nemen. Gaandeweg werd het duidelijk hoezeer de auteur zich ingewerkt had in onze Vlaamsche levensomstandigheden; hoe juist hij onze kultureele, artistieke, godsdienstige en sociale toestanden had aangevoeld, hoe hij zelf zoo goed als een Vlaming geworden was in het anderhalf jaar dat hij in gedurig kontakt stond met Vlaanderen. De taak die hij op zich genomen had was dan ook niet licht; dat hij zich ervan volledig bewust was bewijst zijn inleiding en verantwoording, waarin hij de contra-argumenten betreffende contemporaine literatuurgeschiedenis, subjektiviteit, enz. zooniet totaal weerlegt, dan toch ontzenuwt. Het eerste hoofdstuk is een model van synthetische literatuur- en kultuurgeschiedenis en een stuk essayistisch proza om respekt voor te hebben. Waar de auteur spreekt over de « algemeene geest van Timmermans' werk in 't licht zijner opvoeding » kunnen we hem niet altijd heel en gansch volgen; in het kapittel waarin « het populaire en lokale element bij T. » behandeld wordt is Rutten echter op z'n best als essayist. Het wil we voorkomen dat de studie en ontleding van Timmermans' werk niet op de hoogte staat van de voorgaande kapittels. Althans heeft de auteur hier zoo goed

(*) Zie de bibliografische beschrijving onder recensie nummer 4045, blz. 93.

als geen nieuwe standpunten ingenomen noch een nieuw licht op Timmermans' œuvre laten vallen. Wel is dit deel van zijn werk een zeer heldere, alzijdige, gedokumenteerde en zoo goed als kompleete studie geworden van het werk van Timmermans. Opmerkelijk is het dat Rutten bijna nimmer een radikaal en scherp uitgesproken oordeel geeft, en, afgezien van de overige volledigheid, de twee minder-bekende werken van Timmermans: « Karel en Elegast » en « De vier Heemskinderen » zooniet totaal negeert, dan toch enkel vermeldt. We zien niet recht in welke beweegreden in een wetenschappelijk werk als dit hiervoor ernstig zouden kunnen gelden. Een uitgebreider studie over de taal en stijlkwaliteiten van Timmermans ware verder uitstekend op haar plaats geweest hier; wat Rutten ons hieromtrent geeft is overigens de eerste ernstige objektieve studie — jammer schematisch gebleven — welke ik las over dit onderwerp. Als ik de hierboven geschreven regelen herlees, vrees ik dat sommigen dit als een minder gunstige kritiek over dit boek zullen aanvaarden: dat weze verre van mij. Het wordt bij elken kunstrecensent een beroepsdeformatie dadelijk de schaduwzijde van een werk te zoeken en... te vinden. Laat me toe aan dit zeer merkwaardig en boeiend-geschreven werk alle eer te geven die het toekomt. *De tienduizendenden bewonderaars van Vlaanderens' grootsten auteur bevelen wij het zeer dringend aan ter lezing en ter studie; het zal hen ongetwijfeld helpen zich een zuiverder en dieper inzicht te vormen in Timmermans' werk en hun kritischen zin in een zeer juiste richting ontwikkelen.* Laten wij in Vlaanderen alvast den sympathieken auteur uit het Noorden recht dankbaar zijn om de goede gave van dit boek.

ERNEST VANDER HALLEN.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

« **De Gemeenschap** » het strijdend orgaan voor de jongere gedachte in de kunst, waarvan elk nummer ons nieuwe jonge energieën ontdekt kondigt een nieuwen roman aan van haar redactenr Albert Helman « De stille Plantage ». **A. Helman** is de auteur van het merkwaardig boek « Zuid-Zuid-West », dat in sommige kringen furore maakte en den jongen essayist plots aller sympathieën won.

Het comité van de **Week van Fransche kath. Schrijvers,** die laatst gehouden werd, besloot tot het oprichten eener **permanente ekspositie van het katholieke boek.** Tevens werd een selektie-kommissie samengesteld die elke maand drie nieuwe boeken zal uitkiezen, en bovendien een bibliografie van alle katholieke werken zal samenstellen welke om de maand in de « Revue des Lettres » wordt gepubliceerd. Ook werd er een vertaalkommissie ingesteld die niet zelf zal vertalen noch doen vertalen, doch tusschen de uitgevers een agent wil zijn die omtrent goede vertalers en te vertalen boeken inlichtingen geeft.

Frankrijk bereidt de **plechtige herdenking van Jules Verne's honderdsten geboortedatum** voor. Deze pseudo-wetenschappelijke romanschrijver werd te Nantes geboren in 1828; hij stierf in 1889. Het Fransch Ministerie van oorlog — sinds wanneer vieren oorlogsmenschen ook letterkundigen? — wil den genialen schrijver van « 20.000 Mijlen onder Zee » op zijn beurt herdenken: een oorlogsduikboot zal gedoopt worden « Jules Verne », een ander « Nautilius », naar den naam van Verne's hoogergenoemden roman. Jammer dat deze viering van den geliefkoosden jongensauteur moet verbonden worden aan moordtuigen.

In Holland gaat het er niet heel malsch toe bij de jongeren. Vroeger deelden wij de stichting mee van het **tijdschrift** « **Nu** » onder redaktie van Querido en de Jongh. Sedert

enkele nummers heeft dit z. g. litteraire tijdschrift zich ontpopt tot een wijsgeerig-socialistisch orgaan, dat daarbij geen enkele gelegenheid liet voorbij gaan om de katholieke jonge dichters te lijf te gaan. In een zeer scherp pamflet hebben deze laatsten revanche genomen in bewoordingen welke wij, nuchtere en kalmere Vlamingen, eerder kwetsend zouden heeten. De toonaangevende jongeren zooals o. m. Albert Helman, Albert Kuyle en Jan Engelman waren de opstellers van dit schotschrift, dat ze daarenboven persoonlijk in de straten van Amsterdam gingen uitventen.

Een groep Dakota-Indianen bezochten in Februari ll. het graf van **Karl May** te Dresden, hielden daar een doodenmaal, en huldigden de nagedachtenis van den man die met zooveel sympathie over de Indianen heeft geschreven. De hoofdman van de groep hield een pakkende rede en de leden van den Dakota-stam hieven een treurzang aan met begeleiding van trommen. In een der volgende afleveringen geven wij een artikel over Karl May.

De gekende Hollandsche Katholieke Romanschrijver **J. R. Van der Lans** overleed den 3 Februari ll. te Nijmegen. Als redakteur van « De Kath. Illustratie » en niet minder als auteur van zeer boeiende geschiedkundige romans b. v. « Kruis en Adelaar », « De Nachtelijke Zangers » heeft hij zeer veel naam gemaakt. Van der Lans had den ouderdom van 72 jaar bereikt. Ook aan zijn werk hopen we in een volgend nummer een uitvoerig artikel te wijden.

De Spaansche romancier **Vincent Blasco Ibanez** overleed begin Februari. Hij werd geboren te Valencia op 28 Januari 1867. Buitengewoon vruchtbaar, schreef hij een massa romans, die echter om hun a-moreele en atheïstische strekking grootendeels voor te behouden zijn. Sommige van zijn werken als « Mare Nostrum », « De Vier Ruiters uit de Apocalyps », « Een Liefde op de Balearen », « Bloed en Zand » e. a. werden in het Nederlandsch overgezet.

Om de aanneming te vieren van zijn 35000e lid schrijft het **Davidsfonds** twee prijskampen uit : één voor onuitgegeven novellen van 16 tot 24 bladzijden druk (1e prijs 800 fr. 2e 600 fr., 3e en 4e 500 fr., 5e tot 8e 400 fr.; handschriften in te leveren vóór 1 Aug. 1928); een anderen voor een missieverhaal, vlot verteld en volksch geschreven (prijs 5000 fr., handschriften in te zenden vóór 1 Mei 1929).

Het **Provinciebestuur van Brabant** heeft een nieuwen **Letterkundigen Prijskamp** uitgeschreven voor romans, verhalen, novellen, tooneelstukken, enz., die nog niet uitgegeven werden, en geschreven zijn in het Fransch, het Vlaamsch of in Brabantsch-Waalsch dialekt. Handschriften in te leveren vóór 15 Oktober. Dit bericht werd in het Fransch opgesteld en aldus aan ons meegedeeld. Bestaat er zoo geen stukje taalwet die het anders voorschrijft?

Romain Rolland, de auteur van een menigte boeken met humanistische strekking, o. a. het fameuze werk « Jean Christophe », werd verleden maand zestig jaar. Hij werd bij deze gelegenheid door zijne vrienden in Frankrijk gevierd.

Te Bochum (Duitschland) wordt op dit oogenblik **een Goethe-week** gehouden : « Goethe auf den Theater ». Zijn tooneelwerken « Goetz von Berlichingen », « Egmont », « Tasso », « Faust » (I en II) worden uitgevoerd; lezingen en tentoonstellingen betreffende hem en zijn werk worden georganiseerd.

Noorwegen viert gedurende de maand Maart **den honderdsten geboortedag van Ibsen**. Naast de opvoeringen van zijn tooneelwerken te Oslo zullen in de scholen overal lezingen gehouden worden over de beteekenis van zijn werk, terwijl in de Universiteit der hoofdstad plechtige herdenkingsfeesten zullen gevierd worden.

Het modern Vlaamsch tooneel geniet in het buitenland een bijval zooals bijna geen enkel ander produkt onzer letterkunde : Van de Velde's « Tijl » werd o. a. door Olaf Schleen in het Noorsch omgezet en wordt een dezer dagen te Oslo opgevoerd; in Duitsche vertaling gaat dit werk — dat tot een nationaal Vlaamsch epos aan 't groeien is — door op de Piscatorbühne te Berlijn. Zonder nog te gewagen van de tallooze opvoeringen die werken als Timmermans' « Ster » in Duitschland en in Frankrijk beleven, evenals van de aangekondigde opvoeringen van « Marieke van Nijmegen » door Ghéons tooneelgroep.

Om Vlaamschonkundige Walen en vreemdelingen eenigszins vertrouwd te maken met onze Vlaamsche letterkunde gaven André De Ridder en Willy Timmermans een **Anthologie des Ecrivains flamands contemporains** uit (Antwerpen, Opdebeek, 1926, 390 blz.). Hun keuze begint met Gezelle, Verriest, Rodenbach, De Mont, loopt dan over het heele geslacht van Van Nu en Straks, waarbij gerekend worden Persyn en Verschaeve, en over de jongeren (Van den Oever, Eeckels. Cornette, Van Nylen, Muls, A. Van Cauwelaert, H. Thans, F. Van Hecke, Timmermans, P. Kenis, G. Van Hecke, A. De Ridder). Streuvels had geweigerd; waar blijven E. Claes, Warden Oom e. a.? De vertaling is goed, In de biographische nota's enkele flatertjes.

INLICHTINGSPOST

C. JOHAN KIEVIET

Wie van hen die zijn jeugd doorbracht gedurende de laatste vijf-en dertig jaar kan nog zeggen dat hij hoegenaamd niets las van dezen overbekenden jongensauteur? Wie ooit in een jeugdboekerij werkte heeft ongetwijfeld ondervonden hoe dol veel de jongens, en de meisjes niet minder, van Kieviet houden. En zeker heeft menigeen bij zichzelf reeds de vraag gesteld in hoeverre de tientallen boeken van dezen auteur bruikbaar of aan te bevelen zijn. Vooral daar in paedagogische werken en vlugschriften zijn naam meermalen wordt vermeldt met een waarschuwing voor de neutraliteit van zijn boeken. Daarom hierbij even een overzicht van zijn werken met vooraf wat biografie.

Kieviet werd geboren te Hoofddorp anno 1858 — hij viert dus dit jaar zijn zeventigsten verjaardag — en was de twaalfde van de dertien kinderen voor wie vader Kieviet als aannemer den kost moest winnen. Als jongen las hij veel Andriessen en Gerdes. Te Delft deed Kieviet z'n studies als onderwijzer waar hij ook een tijdlang dit ambt waarnam, later te Haarlemmermeer, Lisse en Den Haag. Ten slotte werd hij schoolhoofd te Etersheim en te Zaandam, en nu woont hij « rustend » te Wassenaar. Zijn eerste boek « De twee Neven » verscheen in 1890; het beleefde niet minder dan zeven uitgaven. 't Was echter nog tamelijk flauw en konventioneel. In zijn tweede, fameus geworden werk « Uit het Leven van Dik Trom » brak hij met den futloozen rommel die in drie jaren meer nog dan thans, de Hollandsche kinderliteratuur in diskrediet bracht: Dik Trom was de eerste waarachtige jongen van vleesch en bloed, levend en werkelijk, die de hollandsche jeugd te genieten kreeg. Typisch dat in dien tijd bijna geen enkele firma het aandurfde dit boek uit te geven : zoo zat de Hollandsche literatuur en kritiek vastgestrikt in de vooze futlooze konventioneele en preekerige lektuur van dien tijd. Het boek sloeg in en werd door de jeugd stormenderhand in genomen : nu volgden de werken elkaar snel op : « Dik » beleefde negentien drukken, terwijl « Fulco de Ministreel », « Het Slot op den Hoef », « De Club van Zessen klaar » e. a. een bijna even respektabel aantal uitgaven beleven. Kieviet en Top Naeff hebben zoo wat gelijktijdig gansch de jeugdliteratuur van hun tijd hervormd en vernieuwd: de eerste voor de jongens, de andere voor de Hollandsche bakvischjes. Dat is trouwens Kieviet's groote verdienste. Laat ons daar nu echter vlug bijvoegen dat er ook aan deze medalie een keetzij is : Kieviet heeft een zeer slordigen en gebrekkigen stijl, die dikwijls op den koop toe geweldig verouderd is — bedenk dat sommige van zijn boeken bijna veertien jaar oud zijn — verder is zijn dialoog absoluut stijf en onjongensachtig, en begaat hij zeer dikwijls erge paedagogische fouten bij gebrek aan kritiek voor minder edel gedrag van sommige zijner helden. Overigens offert Kieviet dikwijls aan den trek naar het vlegelachtige van zijn lezers en geeft hij vlegellektuur « op hoop van bijval », wat ons minstens bedenkelijk voorkomt. Dat er in sommige van zijn boeken nogal veel met den sabel gerinkeld wordt en een menschenleven niet zooveel waard lijkt als een onrijpe peer, laten we eveneens voor zijn rekening. Dat zijn dingen die natuurlijk in 't oog moeten gehouden. Altijd blijft het echter dat Kieviet een uitzonderlijke beteekenis heeft als hervormer der jeugdlektuur. Wanneer we dus spreken van « bruikbare », « mooie », « prettige » jongensboeken « met goede strekking », *dient natuurlijk vooropgesteld dat Kieviet uit opvoedkundig oogpunt niet altijd absoluut te vertrouwen is, en vooral godsdienstig onvoorwaardelijk neutraal.* Dat is dan ook het ergste bezwaar dat we

tegen C. J. Kieviet hebben: *gansch zijn werk leeft in neutralen geest : zijn jongens denken aan God noch gebod, en waar dit een enkele maal wel het geval is, is de atmosfeer totaal protestantsch.* Hierbij de kompleete lijst zijner werken.

3941 *Ab en zijn Vrienden.* Bruikbaar. — VIa, j., 83.0.

3942 *Het Badreisje van Cor Slung.* Idem. — VIa, m., 83.0.

3943 *De Club op Reis.* Idem. — VIa., j., 83.0. (rec. 4026)

3944 *De Club van Zessen klaar.* Avontuurlijk en dapper; heerlijke jongenslektuur. — VIa., j., 83.0 (rec. 2263).

3945 *Dik Trom en zijn Dorpsgenooten.* 2 dln. Prachtig geteekende jongensfiguren : misschien het beste boek van Kieviet. — VIa., j., 83.0 (rec. 425).

3946 *Een Dozijn Hollandsche Jongens.* Bruikbaar. — VIa., j., 83.0.

3947 *De Duinheks.* — VIa.. j., 83.

3948 *Frans van Dorentil.* —? 83.0.

3950 *Frits Wardland.* — VIa., 83.0.

3951 *Fulco de Ministreel.* Een zeer mooi quasi-historisch boek, frisch en levendig. — VIa., j., 83.9. (rec. 1606)

3952 *De geheimzinnige Koepel.* — VIa., j., 83.0.

3953 *Het Geheim van den Canadees.* — VIa, 83.0.

3954 *Gulliver's Reizen.* Swift's werk gereduceerd en aangepast aan de kindermentaliteit. — VIa-b, 83.0. (rec. 1098)

3955 *De Hut in het Bosch.* — VIa, 83.0.

3956 *Het Huisgezin van Dokter Forting.* Een prettig doktersgezin inderdaad Leuk vertelde pretjes. — VIa-b. 83.0.

3957 *In « den Otter ».* — VIa, 83.0.

3958 *In woelige Dagen.* — VIa, 83.9.

3959 *Jaepie-Jaepie.* — ?, 83.0.

3960 *De jonge Musicus.* Een tamelijk versleten thema maar interessant verteld. — VIa, j. 83.0.

3961 *Jongens van Oud-Holland.* — VIa. j., 83.0. [(rec. 4027)

3962 *De Kennemer Vrijbuiter,* Dit boek kan er absoluut niet door voor de jongelui. — IV. 83.0.

3963 *Kleine Olle en zijn Ekster.* — VIc., 83.0.

3964 *Nog niet te laat.* — VIa., 83.0. (rec. 4028)

3965 *Okke Tannema.* — Goed en prettig geschreven, met anti-alcoholische strekking. — VIa., j., 83 : 178 (rec. 1223),

3966 *Onder verschillende Meesters.* — VIa, 83.0.

3967 *Pensioen Zonneduin.* — VIa, m., 83.0.

3968 *Slaet opten Trommele.* De ondergang van Enkhuizen tot den Prins van Oranje. De feiten werden zeer eenzijdig voorgesteld als het werk Gods. Niet voor de katholieke jeugd geschikt. — VIa, 83.0. (rec. 873 en 4029)

3969 *Het Slot op den Hoef.* Middeleeuwsch verhaal van twijfelachtige juistheid. Maar prettig verteld. — VIa, 83.0.

3970 *Toen Dik Trom een Jongen was.* — VIa, j., 83.0.

3971 *De twee Broeders.* — VIa, 83.0.

3972 *De twee Neven.* — VIa, 83.0.

3973 *Uit den Riddertijd.* Een doodgewone geschiedenis uit het riddertijdperk. — VIa, 83.9. (rec. 4030)

3974 *Uit het Leven van Dik Trom.* Een zeer mooi, wat vlegelachtig boek. — VIa. j., 83.0.

3975 *Uit het Notulenboek van Dorus.* — VIa, 83.0.

3976 *Het vroolijke Trio.* — VIa, j., 83.0.

3977 *Vroolijke Vertellingen.* — VIa, j., 83.0.

3978 *Wilde Bob.* Een heerlijk jongensboek. Wel in protestantschen geest, maar niet storend. — VIa., j., 83.0. (rec. 4031)

3979 *De Woelwater.* Avontuurlijk en prettig. — VIa, b., j., 83.0.

3980 *De Zeeroover van Oostzaan.* — V-VIa, 83.0 : 83.9.

3981 *De Zoon van Dik Trom.* — VIa, j., 83.0.

We vestigen er de aandacht op dat Johan Kieviet niet te verwarren is met een ander auteur : W. H. Kieviet, die eveneens jeugdboeken schreef welke echter litterair beneden deze van zijn naamgenoot staan.

2. — Godsdienst

3982 Alfonsus-M., H. **24**

◆ GELIJKVORMIGHEID MET GODS WIL. Gevolgd van gebeden, *Herwerkt door E. P. L. Debast, redemptorist. — Esschen, St. Alfonsus-drukkerij, 1927, 2e druk. (14 × 9), 152 blz.* *2 fr.*

V — De gelijkvormigheid met Gods wil is de zekerste weg ter heiligheid, en tevens ook de bron van onverstoorbaar geluk; dat toont de H. Alfonsus aan in dit boekje, met de klaarheid en de warmte die hem eigen zijn. Verder geeft hij, in het laatste hoofdstuk, de practische toepassing; hoe kan men in de verschillende levensomstandigheden die gelijkvormigheid beoefenen? — Pater Debast heeft goed werk gedaan met van dit heerlijke boekske een Vlaamsche vertaling te bezorgen; dit werkje is zeker geroepen om veel goed te doen aan de vrome zielen die God willen beminnen « met de daad en in waarheid » F. VERMUYTEN, PR.

3983 Broeders van Liefde **83 : 22**

◆ TOEN JEZUS OP AARDE LEEFDE. Jezus leven' en lijden verteld in een leesboekje voor de lagere klassen. — *Manage, Drukkerij Beroepschool, 1927, (21 × 13) 80 blz.* *2,25 fr.*

VIc — Zal de kleine lezers boeien lijk een mooi verhaal waar ze met open mond naar luisteren : zoo kinderlijk-eenvoudig en treffend tevens als de vertelsels die ze uit moeders mond opvangen.

F. VERMUYTEN, PR.

3983 Eaton, Rev. Robert **24**

◆ AVONDGEDACHTEN VOOR ZIEKEN EN LIJDENDEN. 1e Serie. *Vert. uit h. Engelsch dr. W. Waterreus. — Hilversum, N. V. P. Brand, 1927, (14 × 10) 139 blz.* *fl. 0,75*

V — Pastoor Willenborg, de ontwerper en uitwerker van de liturgische ziekenzorg (zieken-triduum en zieken-apostolaat) schreef in het woordje ter inleiding tot dit zeer mooie boekje: « Een helpende hand, een glimlach, een woord van troost en opbeuring — dat is het, wat de zieke vraagt ». Dit boekje biedt die helpende hand, komt met een glimlach tot de zieken en spreekt woorden van waren troost en opbeuring. Indien we aan onze zieken 'n zeer warm geschenk willen geven, dan moeten we hun dit kleine volume ter hand bestellen. Een zieke leest graag en reageert met een scherpe directheid en een zeer fijn gevoel. Lectuur voor de zieken kan voor hen zijn een artsenij; wordt dikwijls, *zeer dikwijls* een hefboom tot hooger geestelijk leven. Wie desaangaande overtuigende bewijzen en roerende uitingen wil lezen verwijzen we naar Pastor Bonus (Dec. 1927). « Avondgedachten » noemt de hartelijke schrijver zijn beschouwingen, waarover hij legt den milden glans van de dag-zon. Avonden sleepen aan met melancolie en wrange ontstemming bij de kranken (vgl. Vingt-deux Ans de Martyre: dat tragische dagboek van E. H. Girard). Hoe psychologisch-juist brengt Eaton hun dan zijn boekje! — Moge dit werkje, keurig uit het Engelsch vertaald, in velen handen komen en zijn weg vinden, langs de boekerijen en naar vele ziekenkamers. Het staat in het teeken en is bezield met den geest van het liturgische zieken-apostolaat, zooals dat nu over de gansche wereld, zijn definitieven, kerkelijk-erkenden vorm heeft gekregen. We nemen deze gelegenheid te baat om de aandacht der lezers te vestigen op het « Eucharistisch Handboek voor Zieken » en op het werk van het zieken-apostolaat, waarvan ondergeteekende is secretaris is voor België. Laten

we meer aan onze zieken denken: *we hebben zooveel aan hen goed te maken in ons!* Weze het verspreiden dezer avondgedachten, 'n eerste daad.

M. VAN HOECK, PR.

3985 **Keulers, Jos., S. T. D.** **22**

OUD TESTAMENT, DEEL III, nr. 4: HET BOEK JUDITH; nr. 5: HET BOEK ESTHER. Aangeteekend door Jos. Keulers, S. T. D. — *Brugge, K. Beyaert, 1927, I dl. (25 × 18), 48, 48 blz.* *14 fr.*

IV — De Z. E. H. Dr. Keulers, professor aan het Seminarie te Roermond, heeft op zich genomen voor Beelen's uitgaaf van de H. Schrifttuur, een oorspronkelijk kommentaar te geven van twee kleine schriften van het Oud-Testament: Judith en Esther. Ondanks hun geringen omvang, bieden deze aan den katholieken exegeet ernstige moeilijkheden: de kwestie der historische waarde beheerscht er alles, en volgens de oplossing die daaraan gegeven wordt, zal de uitleg van den tekst zelf schakeeringen ondergaan. Daarbij komen andere vraagstukken aangaande de echtheid der teksten. De geleerde schrijver behoedt zich met een schrander doorzicht van alle vermetelheid en schijnt een alleszins te betrouwen gids te zijn. Trouwens het persoonlijk « Imprimatur » van Mgr. den Bisschop van Brugge, voorafgegaan door het « Nihil obstat » van P. J. Van Mierlo Sr. S. I., staat daar borg voor. In de oude geschiedenissen heeft de bevoegde exegeet al de bijzonderheden nagevorscht, die de historische waarde van beide verhalen beter in het licht stellen. Tevens verklaart hij voortreffelijk den eigenlijken zin dier twee gewijde boeken, zoo b. v. in de aanteekening op hoofdstuk X, vs. 4.

J. SALSMANS, S. J.

3986 **Monnin, E. H. A.** **24 : 92**

GEEST VAN DEN HEILIGEN PASTOR VAN ARS Joannes Baptista Vianney in zijn Onderwijzingen, Zondagpreeken en Gesprekken. — *Vert. uit h. Fransch, dr. Ernest de Spot, pr. — Brugge, Excelsior, 1927, (14 × 10), 264 blz.* *4,55 fr.*

V — Als kostbare relikwieën werden de onderwijzingen, preeken, ja zelfs gesprekken van den Heiligen Pastoor van Ars verzameld en bewaard. Dit is niet alleen een daad van pieteit voor den lieven heilige, maar ook en vooral een voortzetting van zijn apostolaat. In dit boekje is het werkelijk de geest van den heilige die voortleeft, en tot ons spreekt. Men voelt op ieder bladzijde dat een heilige die woorden heeft gesproken. Men vindt daar een eenvoud die regelrecht gaat naar het hart van het kind, en tevens een verhevenheid die uitnoodigt tot beschouwing. — Het is dan ook verheugend dat dit voortreffelijk boekje e°n knappen vertaler vond; mogen duizenden exemplaren ervan veel goed stichten in Vlaanderen.

F. VERMUYTEN, PR.

3987 **Plus, Raoul, S. J.** **24**

DE DWAASHEID DES KRUISES. *Vert. uit h. Fransch dr. J. A. R. Munnecom. — 's Bosch, Teulings, 1917, (20 × 14) 176 blz.* *24 fr.; geb. 30 fr.*

IV-V — Een toemaatje van den ijverigen vulgarisator der mystiek; bloemlezing uit geschriften en levensverhalen van godminnende zielen, even maar gesitueerd en ondergebracht onder drie groepen : 1. Middeleeuwen — medelijden; — 2. Tijd van Margaretha Maria, — schadeloosstellen; — 3. Hedendaagsche tijd — aanvullen en voltooien. Alles eenvoudigweg zoomaar voorgesteld; wijlie verwachten anders gewoonlijk in dergelijke stof wat meer inleidende inwijding. Maar soit, we hebben

aan dit werkje toch goede stof voor geestelijke lezing; niet zoo weelderig als het (misschien té) schitterend « Dieu en nous », noch zoo stevig als het uitstekend « Christus in onze Broeders » van denzelfden; toch welkom. Vertaling blijft vertaling, maar E. H. Munnecom weet nogal goed kom-af te maken met dat radde Fransch van P. Plus. Teulings' uitgave is lang niet kwaad. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

3. — Sociale Wetenschappen

Opvoeding — Vrouwenbeweging

3988 **Hoepfner, Dr. Th., en Meyer, R. Fr.** **37 : 61**

HET VOORKOMEN VAN 'HET STOTTEREN. Wenken voor onderwijzers en opvoeders. *Vert. dr. Branco Van Dantzig. — Groningen, Noordhoff, 1927, 3e druk, (20 × 13), 46 blz.* *fl. 0,60*

V — Hoe dikwijls worden stotteraars verkeerd behandeld! Met medelijdend hart en loffelijk geduld worden ze door moeder of onderwijzer in het vloeiend spreken « geoefend » totdat men, bij het mislukken der pogingen en het toenemen der kwaal, ontmoedigd alles laat varen. Nu vooral dat door het Bestuur de aandacht der onderwijzers op het voorkomen en verbeteren van spraakgebreken gevestigd is, is het van het grootste belang stamelaars en stotteraars te onderscheiden, die zoo verschillend moeten behandeld worden. Dat onderscheid dat, me dunkt, beter op de eerste dan wel op de laatste bladzijde zou te vinden zijn, is hoofdzakelijk, en geeft den sleutel der aan te wenden hulpmiddelen. Het werkje zou dus door alle onderwijzers en onderwijzeressen moeten gekend en gelezen worden, want welke klas bevat niet een kind of twee, wien het spreken ten minste lastig is? M. I.

3989 **X** **05 : 3**

◆

VEERTIENDE VLAAMSCHE SOCIALE WEEK, gehouden te Leuven in St. Pieterscollege van 29 tot 31 Augustus 1927. — *Brussel, Alg. Secr. d. chr. soc. Werken v. België, 1927, (24 × 16) 214 blz.* *15 fr.*

IV — Ieder « *Volledig Verslag* » der Leuvensche Sociale Weken maakt een flinken brok sociale leer en documentatie uit. Deze bundel moet in dat opzicht voor de voorgaande niet onderdoen. — In 1927 werd onderzocht wat in den arbeidersstand en door de verschillende geledingen zijner organisatie tot welzijn van het gezin en tot ontwikkeling van den familiegeest kan gedaan worden. Achtereenvolgens kwam aan de beurt: *de katholieke opvatting van de familie* (P. Rutten, O. P.); *de vijanden van de familie* (Kan. Adriaensen, S. O. N.); *de huidige Staat en de Familie* (Prof. Van Goethem); *hoe zullen wij onze politieke rechten gebruiken ten bate van de familie?* (H. Heyman); *de familie in onze werkersbonden* (J. Deumens); *de vrouw in het werkersgezin* (Mevr. Verriest-Poelman); *de jeugdorganisatie, hulp bij de opvoeding* (A. De Vos); *de vakbeweging en de economische verdediging der familie* (R. Carels). K. B.

4. — Taalkunde

3990 **Dickens, Charles** **83.0 : 42 : 37**

OLIVER TWIST. Verkort en van verklarende aanteekeningen voorzien door Drs. H. Weersma. *Geïll. — Groningen, Wolters, (Of olden Times and new), 1927, 5e druk, (17 × 11), 184 blz.* *geb. fl. 1,25*

V — Dickens' meesterlijk verhaal van Oliver Twist's roerende lotgevallen is hier voor de school verkort en van voetnota's voorzien. Voor het waardeeren van schrijvers kunst, is de geschiedenis al te veel ingekort, maar voor het doel der uitgave mag men zeggen dat het boekje, zooals het is, zeer nuttig zal wezen om een boeienden studietekst te verstrekken, waarin men de taal grondig leeren kan, en daarbij een voldoende voorloopige kennis krijgt van Dickens, als verhaler en schrijver. Later zal men 't heele boek des te vlotter lezen. De opheldering zijn alleszins prijsbaar, zoo in taalkundig opzicht als voor de kennis der besproken zaken. AL. WALGRAVE, PR.

3991 Melis, P. & Queeckers, L. **4393 : 37**

TAALOEFENINGEN: 3e Deel. Spelling-spraakleer in overeenstemming met het modelprogramma van 1922 voor de lagere school en het ministerieel rondschrijven van 18 Mei 1926. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (17 × 13) 120 blz.* *7.60 fr.*

V — Een degelijk werkje om spelling en spraakkunst geleidelijk aan te leeren in onze lagere scholen; dit *derde* deeltje is het « boekje van de leerkracht » ofte van den onderwijzer en de onderwijzeres, en bevat uitstekende wenken als toelichting voor de te volgen methode, toepassings- en herhalingsdictees, een rijke opgave van allerlei wandplaten dienstig voor spreekoefeningen, zelfs het ministerieel rondschrijven van 18 Mei 1926 over het onderwijs in spelling en spraakkunst. Het werkje is strikt *neutraal*. Dr V. NAVEAU.

3992 Shakespeare, William **82 : 42 : 37**

ROMEO AND JULIET. A tragedy. Edited by C. Van Heerikhuizen. — *Groningen, Noordhoff (Select Series No 4), 1927, (19 × 12) 144 blz.* *fl. 1*

IV — Het spreekt van zelf, voor wie dit treurspel kent, dat het geen stuk is om te spelen voor kinderen of aankomenden, noch om door hen te worden gelezen of bestudeerd. Daarvoor is het driftenspel en het einde der twee verliefden al te weinig met christen zede en wet in overeenkomst. — Dit voorbehoud gemaakt zijnde, mag men gerust deze uitgave aan rijpere menschen aanbevelen; zelfs zijn er eenige plaatsen uitgelaten, en verder zijn vorm van uitgave, druk en verklaring uiterst verzorgd en wel bewerkt. De teekening op den omslag is wel verre van kunstig, maar dat schaadt niet aan de innerlijke waarde van tekst en opheldering. AL. WALGRAVE, PR.

6. — Toegepaste Wetenschappen

3993 Botermans, Fr. J. **62**

DYNAMO'S, MOTOREN en OMVORMERS. Een elementaire uiteenzetting van hunne inrichting en werkwijze. *Geïll. met 317 figuren. — Dordrecht, Morks, 1922, (16 × 12), 506 blz.* *fl. 6,75 (67,50 fr.)*

V* — Zelden worden in de boekwinkels werken aangetroffen die zooveel vakkundige waarde hebben als het boekje van Botermans. Altijd binnen de grenzen van het eenvoudige blijvend worden hier om de beurt, de gelijk- en wisselstroom grondig behandeld, Wij zouden heel wat verder staan in de electro-techniek, moest ieder electrieker de kundigheden bezitten die op zeer bevattelijke wijze behandeld worden in het werk van Botermans. Zonder iets of wat kennis van de algemeene vakken van het vak- en nijverheldsonderwijs is het boek voor zelfstudie niet

geschikt, maar voor ontwikkelde jongens en bijzonder voor vakmenschen is het een werk naar wensch. Warmaa nbevolen,

Ir. G. VAN ERMEN.

3994 Gelderblom, A. **629**

DE ELECTROTECHNIEK VAN DEN AUTOMOBIEL. *Geïll. 131 figuren. — R'dam, Nygh & Van Ditmar, 1926, (19 × 13) 212 blz.* *fl. 2.70*

V — Het werkje van Gelderblom dient geprezen om de hoedanigheid, want het voldoet te allen opzichte aan de vereischten. — Een groot deel van het werk dient tot het verzamelen van formules die als grondslag moeten dienen tot de kennis van de electrische autoorganen; dan komt de beschrijving van de verschillende soorten accu's, en met het princiep van de opgewekte inductiespanningen komt de dynamo en de startmotor aan de beurt. De ontsteking is goed toegelicht. Een 150 tal flinke figuren waaronder photo's en schema's evenals eenige penteekeningen zijn te gepaster plaatse ingevoegd tot verduidelijking van den tekst. — De storingen en de middelen om ze te voorkomen en te verhelpen zijn in een afzonderlijk hoofdstuk beschreven. Het werk mag ten zeerste aanbevolen worden. Ir. G. VAN ERMEN.

3995 Harterink, G. J. **53 : 6**

NATUURKUNDE VOOR DEN TECHNICUS: 1. VLOEISTOFFEN EN GASSEN. 2. WARMTELEER. *Geïll. met 116 figuren en 338 uitgewerkte voorbeelden tusschen den tekst. — A'dam, Kosmos, 2 dln. (23 × 17) 162, 196 blz.* *elk geb. fl. 3,90*

V — Het eerste deel handelende over de vloeistoffen en gassen mag als volledig aanzien worden, zonder rekening te houden met den invloed der warmte. De evenwichtsvoorwaarden worden duidelijk uiteengezet, met de noodige formules en toepassingen ter berekening van de verschillende voorkomende gevallen. Wat de beweging der vloeistoffen en gassen aangaat, hiervoor geeft schijver enkel de formules aan met den hoogstnoodigen uitleg omdat, volgens hem, dit reeds meer bepaald is in de werktuigkunde. Het tweede deel geeft de verschillende wetten en gevolgen van de warmte, bijzonder de uitzetting, en den arbeid hierdoor volbracht. Dit deel is verrijkt met een groot aantal voorbeelden aangaande den arbeid van door warmte uitgezette gassen; en hier zijn de noodige diagrams niet vergeten. Het werk van Harterink voorziet in elk geval dat de persoon die het werk wil instudeeren, een zekere kennis van stelkunde en de beginselen der logaritme bezit. Aan ieder technieker warm aanbevolen. Ir G. Van Ermen.

3996 Nossent, A. **629**

HET MODERNE MOTORRIJWIEL. Samenstelling en werking, behandeling en onderhoud. *Geïll. met 142 afbeeldingen. — A'dam, Kosmos, (Bibliotheek voor auto- en motor techniek), 1926, 2e druk, (20 × 13), 200 blz. geb. fl. 3,25*

V — De Heer Nossent heeft zijn reeds bestaande werken over motorrijwielen omgewerkt en samengevat in « Het moderne Motorrijwiel ». De werking van de motor is nu meer modern beschreven, terwijl de carburatie en de ontsteking veel beter aanpassen bij de hedendaagsche toestellen. Het werkje is aan te bevelen aan allen die dit onderdeel der techniek benuttigen of motorrijwielen moeten herstellen.

Ir. G. VAN ERMEN.

3997 Van der Hoeven, Alfons **69 : 68**

HOUTBEWERKING : 3. Berekening van het draagvermogen. Kappen en

daken. Iets over torenbetimmering. Binnen- en buitendeuren. Houten zolderingen. Ramen. Rolblinden (Rolluiken). Trappen. — *Brussel, Standaard. 1927, (27 × 18) 166 blz.* *25 fr.*

V — Heer A. Van der Hoeven heeft zijn bekroond werk in drie deelen omgewerkt en hiermede zeer verdienstelijken arbeid geleverd. Het derde deel richt zich bijzonder tot de schrijnwerkers en timmerlieden. De weerstandsberekeningen zijn goed gekozen en praktisch uitgewerkt, en voor ieder vakman vatbaar. Het hoofdstuk trappen is bijzonder goed opgevat. Ten zeerste aanbevolen aan de belanghebbenden.

Ir G. Van Ermen.

3998 **Vanneste, J.** **62 : 63**

DE ELECTRICITEIT EN HARE LANDELIJKE TOEPASSINGEN. — *Brugge, Uitg. v. d. Provinciale Commissie tot Verfraaïing van 't Landelijk Leven. 1927, (20 × 13) 84 blz.* *7,50 fr.*

V — Het werkje van Heer Vanneste is aan te prijzen voornamelijk voor hen die zich een oppervlakkig gedacht willen vormen van de menigvuldige toepassingen der electrotechniek op den buiten. Zij die niet met de techniek vertrouwd zijn vinden in dit werk de volstrekt noodzakelijke gegevens om deze wonderbare electriciteit als drijfkracht en als lichtbron te gebruiken. Al de boekerijen van de buitengemeentens moeten zeker dit zeer nuttig werk bezitten, en hierdoor zullen zij de lezers veel dienst bewijzen.

Ir G. Van Ermen.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

3999 ◆ **Buckinkx-Luykx, Antoinette** **81**

VERZEKENS UIT DE HEIDE. — *Turnhout, Drukk. N. V. Lumen. 1928. (22 × 15) 38 blz.*

V — Men zou zeggen: hoe nauwer de hei wordt ingebakend, des te meer heikneuters er fluiten. Onbetwistbaar vroom en goed gemeend klinken deze « Verzekens uit de Heide », doch te gewoon zijn de vooisjes dan dat we er aandachtig naar luisteren kunnen. Mogelijk geeft A. Buckinkx-Luykx ons een volgende maal wel wat beters, althans eenige stroofjes laten het verhopen.

JOZ. DE VOGHT, PR.

4000 ◆ **Jozefa, Zr. M.** **81**

SEIZOENENZANG. — *Averbode, Abdij, (De Pelgrim-Serie, Nr, 4), 1927, (19 × 14), 88 blz.* *8 fr.*

V — Sereen en rustig stapt Zr. Jozefa door de Seizoenen, met een open oog voor de dingen die ze ontmoet op haar pelgrimage naar God. En « als de Ziele luistert, spreekt het al een taal dat leeft », en is die ziel zich zelve en haar doel bewust, dan wordt schoonheid in de natuur een hooglied dat haar ontroeren zal, en wijzen op « Hem die zonder schaduw gaat, en zonlicht op zijn paden laat ». Die mystieke stemming blijft deze begenadigde kloosterlinge bij: voor haar is de heide een groote asceet, de wilde wingerd haar Christus in zijn lijden, de sterren: bloemen die bloeien voor God. Zelfs de mossen doen haar denken aan 't spreiden van zachte kleeren op zonde en zeeren — en als de popel wil haar ziel ten hemel. Vol levensvreugde en kalmte is haar gemoed; slechts éénmaal stormt het, en nog wel in de Lente, maar dan staat zij nog in

den wind « met een mantel van zon ». Even wordt in « Als Maanlicht » het evenwicht van de heerschende gedachte en 't rustige rhythme onderbroken, en toch boven menig ander verkies ik dit modern expressionistisch gedicht. Doch ook den mystieken zanger mag het niet verontschuldigd, wanneer hij niet evenveel zich inlaat met den vorm als met de gedachte en, his dictis, blijft er mij niets anders over dan Zr. Jozefa te danken voor den zonnigen vroomheid-wekkenden bnndel, die zoo keurig werd uitgegeven in de Pelgrim-Serie. JOZ.DE VOGHT, PR.

82 TOONEELLITERATUUR

4001 Putman, Willem **82**

HET MASKER. Een spel in halve tonen. — *Kortrijk, Vermaut, 1928. (19 × 13) 128 blz.* *15 fr.*

IV — Er is van dit « Spel in halve tonen » veel kwaad gezegd in onze pers: een beetje achterdochtig heb ik daarom het werk gelezen. En ik moet rechtuit bekennen dat het me fel meegevallen is. Nu, zooiets gebeurt meer. Een werk als dit — laat ik liever zeggen: elk tooneelwerk van Putman — moet beslist zonder a priorisme gelezen worden. Putman staat immers in zijn tooneelwerken nog steeds buiten de strakke gebondenheid van ons hernieuwd tooneel. En met zijn temperament heeft hij overschot van gelijk. Daaraan dankt hij ook dat hij buiten het cerebrale en konventioneele van ons « modern » theater gebleven is. De konflikten van het hart en het probleem man-vrouw blijft hij in eerste instantie z'n aandacht schenken. Als gevoelsmensch staat Putman voor het leven, niet als toeschouwer voor een interessant experiment. Daardoor zal hij nog lang de tooneelschrijver van een groot deel onzer tooneelbezoekers blijven. Zijn menschen zijn nog gemaakt van vleesch en beenen, zij hebben een hart dat niet altijd luistert naar verstand en wil; het zijn menschen, misschien niet altijd übermenschen, doch we vinden ons zelf terug in hen. Niemand ter wereld kan iets veranderen aan het feit dat een groot deel van het volk dàt vraagt van het kunstwerk. — De zeerknappe tooneeltechniek van Putman had hier een dankbare gelegenheid tot uiting; alleen het laatste bedrijf lijkt me te haastig en te oppervlakkig geschreven en niet steeds psychologisch volledig te verantwoorden. Wat het spel op het tooneel zal worden.. ja, dat is een ander paar mouwen... ERNEST VANDER HALLEN.

4002 Putman, Willem **82**

VAN TWEE CONINXKINDEREN. Een liefdelied in drie zangen. — *Kortrijk, Vermaut, 1928 (19 × 13), 124 blz.* *15 fr.*

IV — 't Spijt me heusch maar ik kan het niet helpen dat de lezing van dit spel voor me een desillusie was. Versta me wel : ik spreek van het spel, niet het litteraire werk. Het was ongetwijfeld een prachtig idee deze allermooiste ballade via het tooneel nader bij het volk te brengen. Ik meen me niet te vergissen als ik vooropstel dat de hooge waarde van het middeleeuwsch gedicht in de subtiele poëzie van het eenvoudig gebeuren, en in den naieven vorm van de ballade zelf ligt. Die twee faktoren moesten dan ook zooveel mogelijk geëerbiedigd worden. Geen van beide vind ik echter weer in dit « liefdelied ». De professor, de oude koning, Marika en des visschers wederhelft, mitsgaders de amoureuze geschiedenis van zijn dochter, vallen absoluut buiten den geest van het stuk. Misschien zal de auteur wel aanvoeren dat de dramatische omwerking deze nevenfiguren noodzakelijk maakte. 't Kan. De visschersvrouw met haar dochter, de onuitstaanbare professor en de flirtende pages vallen

echter totaal buiten het kader van het gebeuren. 't Jammerste is dat de twee koningskinderen zelf niet deze van het oude gedicht zijn, althans niet de prins. En de « quene »? — Na dat al mag ik wel zeggen dat er heerlijke bladzijden in het spel voorkomen : het kader waarin hij het stuk zette is een prachtige brok lyriek, en in de zeer mooie ontmoetingsscène van de twee koningskinderen is Putman als lyrieker op z'n allerbest. — Misschien wijzigt het bijwonen van een opvoering mijn meening over dit jongste werk van Putman wel : 'k wensch het, en zal me dan haasten het ook onmiddellijk te erkennen. ERNEST VANDER HALLEN.

4003 ◆ **Thans, Hilarion** **82**

ZUSTER CHIARA. — *Mechelen, St. Franciscus Drukkerij. 1927, (21 × 16) 134 blz.* *10 fr.*

V — Roeping, kloosterleven en afsterven van zuster Clara. Verzen vol kleur en muziek. Als tooneel bevielen ons meest de twee laatste tafereelen. FR. CROLS, PR.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

4004 **Francken, Frits** **83 : 89**

VERTELLINGEN (ONDER ONS. — UIT DEN HELM) 1913-1919. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-serie), 1925, (21 × 14) 196 blz.* *7,50 fr.*

II — Een dertigtal korte vertellingen van allerlei aard: « de meeste zijn ontstaan, zegt schrijver, uit de drang om een leuke herinnering, een vluchtige impressie, een anekdoties voorval mee te delen aan wapenmakkers, wier geest te midden van de algemene oorlogsverwildering of dezer gevolgen, nog toegankelik bleek te zijn voor luchthartige scherts en bedwongen humor. » Oorlogsliteratuur dus, maar van een zeer bizonder soort, waarin de « heldendaden » worden verteld van soldaten die achter het front of in het bezet gebied er maar op aan leefden zonder eerbied voor zichzelf, voor de vrouw en voor hun gezondheid. Daarbij nog enkele koddige voorvalletjes, de meeste min of meer aangebrand. — Vertellen kan Fritz Francken, jawel, en daarom is het spijtig dat we dezen bundel voor onze katholieke lezers *streng moeten voorbehouden.* Dr A. BOON, PR.

4005 **Milanese, Guido** **83.0**

ANKH. Hedendaagsche roman. *Vert. dr. Ellen Forest. — Utrecht, Bruna, & Zoon's, 1927. (20 × 14), 277 blz,* *fl. 1,90; geb. fl. 2,75*

II — Een Romeinsche edelman wordt verliefd op een Egyptische prinses, die, vergezeld door een priester van Ammon-Ra, door de wereld een ritueele reis maakt. Hij volgt haar in Egypte en wordt daar, met een beroemd Egyptioloog, in de tooverwereld der onderaardsche gewelven van Karnak opgehouden, om er slechts vandaan te gaan, nadat hij zijn « dubbel » met dat der prinses heeft moeten achterlaten, die, om heilige regeltucht, moest sterven. Hij keert te Rome terug en sterft op 't oogenblik dat de prinses Ankh geofferd wordt. — Dit alles gebeurt in onzen tijd. De Egyptiologie brengt aldus ook het hare bij om de verbeelding te verwarren. Dat, met meer dan een al te zinnelijke bladzijde, maken het boek *ongeschikt voor Christen lezers*, al heeft het den schijn, ook Christen gedachten te behelzen. Doch dit is maar een slot... wanneer het te laat is, en 't kwaad al gebeurde. AL. WALGRAVE, PR.

III. — LICHTELIJK VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ontspanningshalve, zonder nadeel door rijpere of gevormde lezers kunnen gelezen worden.

4006 Declercq, René **83**

EEN WIJNAVOND BIJ DR ALDEGRAAF. — *Thielt, J. Lannoo. 1928, (22 × 15) 166 blz.* *18 fr.; geb. 23 fr.*

III — Dr A. heeft in de Zeppelindagen zijn wijnkelder tot een gezellig unterstand ingericht voor zijn vrienden. Al drinkend kort men den nacht met spreekbeurten en beschouwingen, de eerste geput uit den vetten pot, boerten en uilenspiegelerijen. De filologen dan beginnen over het stokpaardje : Vlaamsche en Hollandsche toon in de letterkunde; dan komt dat gezeur, ge weet wel, over den kunstenaar die op staatskosten zou moeten leven; nog verder in droomen opgaand, maakt het gezelschap zich warm over de toekomstige Alkunstenstad... Maar nu eindelijk zijn we gekomen op het kapittel : « Uit de Flamingantenwereld en de politiek », d. i. het bezwadderen van een aantal persoonlijkheden, en aan « Een edel tornooi » ofte de formuleering en het stichten van het aktivisme en de beschaming van den passivistischen tegenstander. Daarop komen weer verhalen, nu revolutionair bedoeld, en een Cyranosche ode niet op den neus, maar op dat waarvoor men hem toenijpt. En bij den morgenaanval der Zeps wordt geklonken op zelfbestuur en Groot-Nederland. — Samenvattend : eenige uurtjes kakhistories van onschuldige soort, en daarna, door politieke razernij aangegrepen, een negerdans in plassenden drek, dat alles beklad wordt. Het Nationalisme moge een feit zijn, « Arm Vlaanderen » moge nog niet volkomen genezen zijn, maar het diepe Vlaanderen, het groote, rijke, schoone, is dat niet oneindig meer dan waarover het gaat in dit boek? Een schotschrift, alleroppervlakkigst. Hoop en al in den vorm eene zekere zuiverheid van ingetoomd proza (en dat komt dan nog op rekening der bekende modellen van het genre, Boccaccio, enz). Valt onder de *voor te behouden* nationalistische lectuur. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4007 Nieboer, At **83**

DE ROMANS VAN HANJE. Boerentypen en Humor uit de Betuwe. — *Amersfoort, Logon, 1927, 3e druk (21 × 16) 238 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,75*

III-IV — Hanje, de held en de vermeende auteur van dit boek, is de type van den ouden Betuwschen boer, en de inkarnatie van het gezond verstand bij den man die zijn twee oogen wijd open houdt voor de gevarieerde uitingen van het leven en de vele typen die dit illustreeren; de man die nog niet verburgerlijkt is in zijn levensopvatting nog vatbaar is voor humor en gemoedelijkheid, en zelf nog « geen hopeloos eentonige afdruk van het type : fatsoenlijke burgerman ». Spijtig dat Hanje wel eens dingen vertelt die voor een « fatsoenlijk burgerman » een beetje buiten de schreef gaan, en eigenlijk wat anders dan humor worden. Die eenige trekken uitgezonderd is het alleszins een frisch en gaaf boek, gezond en geestig met een volkschen jovialen kijk op het leven en de dingen, geestig en fijn somtijds, tusschenin wel eens grof, en dies cum grano salis te lezen en slechts met zekere reserve aan anderen voort te geven. ERNERT VANDER HALLEN.

4008 Zetterman, Eug. **83.3**

MIJNHEER LUCHTERVELDE. — *Antwerpen, Gust. Janssens, (Schelde Serie, 3), 1923, (21 × 14), 164 blz.* *4 fr.*

III — 1926 is verloopen zonder dat de officieele letterkundige wereld er aan gedacht heeft het eeuwfeest te vieren van J. Diricksens, den meubelmaker-schilder, die in nijpenden nood onze eerste sociale romans schreef. — Eug. Zetterman's voornaamste werk, *Mijnheer Luchtervelde*. zal den hedendaagschen lezer misschien niet meer boeien: tamelijk oudbakken, het verhaal maar schraaltjes, onderbroken door lange retrospectieve gedenkschriften en mededeelingen, overladen met lyrische ontboezemingen of economische bespiegelingen, de stijl gezwollen en onnatuurlijk, de personages ook zoo braafjes en sentimenteel of zoo aartsverdorven. Wat geeft dat? We hooren hier een jongmensch die verontwaardigd opspringt bij het lijden van armen en verdrukten, omdat hij zelf aan den lijve gebrek en ellende heeft ondervonden; voor de eerste maal klinkt in onze letterkunde een kreet van opstand tegen de sociale wantoestanden. — *Mijnheer Luchtervelde* is de geschiedenis van een paar werkmenschen die zedelijk en lichamelijk bijna ten onder worden gebracht door een beest van een fabrikant; op het einde komt toch boontje om zijn loontje. — *Lichtelijk voorbehouden.* Dr A. Boon, pr.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

4009 ◆ **Conrad, Joseph en Hueffer, Ford Madox** **83.9**

Het Kapersnest. *Vert. uit h. Engelsch dr. Caspar Hendriks. — Tilburg, Ned. Boekhuis, 1926, (16 × 12) 414 blz.* *17 fr.; geb. 22,50 fr.*

IV — Rond 1830 is West-Indië een gevaarlijk oord: tanende Spaansche heerschappij en Britsche zeemacht (maar zelf met het Ierssche vraagstuk op haren hals) staan tegenover mekaar: daarvan maken gebruik afschuwelijke kapers om de koloniale schatten meester te worden. Een jong Engelschman, John Kemp verlangt naar een avontuurlijk leven. Een geheimzinnige vriend, Carlos Riego, biedt hem gelegenheid om naar Cuba te vluchten. Hij raakt er verward in het netwerk van avonturen, gevaren, listen: te weten, hij komt in de gunst van Carlos' zuster, Seraphina, de aanstaande erfgename van het oud vorstenhuis van Rio-Medio, dat helaas ondermijnd wordt door vreeselijke kapers, en meest door den valschen Ierschen intendant van den ouden Don Balthazar. Hunne bedreigde liefde, vlucht, gevaren van storm, buks, volksfanatisme, valsche beschuldiging, tot John's vrijspraak door de Britsche Rechtbank en hun weervinden. — Deze roman met zijn boeiende verwikkelingen en klimax streeft Stevenson's gelijkaardige boeken nabij. Een paar zeestukken die aan Conrads meesterhand in dit genre herinneren. Schoon is de heele atmosfeer van matte goud en fluweelgloed van het oude paleis met zijn weemoedige glorie van adellijk en katholiek Spaansch verleden.

Dr Joris Caeymaex, pr.

4010 **Courths-Mahler, Hedwig** **83**

Liane Reinold. *Vert. uit h. Duitsch dr. J. P. Wesselink-van Rossum. — Zeist, J. T. Swartsenburg, 2e druk (20 × 12) 258 blz.* *fl. 1,50*

IV — Een z. g. weesmeisje, aan de zijde van haar pleegvader, komt in diens adellijk midden en wordt trots moeilijkheden en verwarringen erkend als er zelf toe behoorend, namelijk als dochter van haar... z. g. pleegvader. Met het gewone onnatuurlijke, alles samen toch een zedelijk en goed boek. Weer goede tooneeltjes van operette-kasteelen en badplaatsen (vóór 50 jaar!).

Dr Joris Caeymaex, pr.

4011 Curwood, James, Oliver **83.0**

DE OUDE HEIRBAAN. *Vert. uit h. Engelsch. — A'dam, Uitgeversgenootschap Groot Nederland, (21 × 16), 310 blz. fl. 1,75*

IV — Clifton Brant, uit den oorlog in zijn vaderland Canada weergekomen, komt er in botsing met een ouden vijand, Ivan Hurt, die zijn vader reeds ten onder bracht, en thans nog door allerlei booze listen den houthandel van Casper en Antoinet St. Ives, broeder en zuster wil vernietigen, omdat Antoinet zijn ruwe liefde versmaadt. Clifton Brant wil het meisje winnen, dat hem in de ziel liefheeft, doch het niet wil laten blijken, en hij wint het door wijs beleid en heldhaftigen kamp tegen Hurt, die gedood wordt, en tegen zijn ondernemingen van houtvervoer te water. Zooals andere boeken van Curwood, is dit een merkwaardig sterk verhaal, met levende verbeelding van land en natuur en menschen. Brant en de beide St. Ives zijn aantrekkelijke menschentypen; Hurt de gewetenlooze rijkaard en knoeier. De katholieke lezer voelt alleen tegenzin voor het persoontje van Alfonso, een uitgeloopen pater die volstrekt geen aanbeveling verdient, al draagt hij nog zijn kleed en al wil hij nog half en half godsdienaar spelen. Overigens goed leesbaar voor volwassenen. AL. WALGRAVE, PR.

4012 Duykers, L. **83.1**

STORMEN. — *Antwerpen, N. V. Leeslust, 1928, (16 × 12) 360 blz. 20 fr.*

IV — Simone Van Rijn is een eenig kind van rijke burgersmenschen, schitterend maar oppervlakkig en zonder christen beginselen opgevoed. Plotseling wordt zij arm en moet bij verre familie als kindergouvernante gaan inwonen. Haar ziel is eerst vol opstand tegen dit saaie leven, en zij droomt nog steeds van romantische liefde zoo zeer, dat zij in gevaar komt, door een ontuchtigen verleider te worden omgepraat en ten onder gebracht. Doch daar is de heilige « Tante Lie », die haar strijd vermoedt en haar helpt winnen. De treurige dood van kleinen Walther haar pleegkind, geeft aan Simone de wijding des lijdens, en eindelijk vindt zij christen vrouwenliefde voor den waren christen man die zij noodig heeft: Maurice Delaere, den jeugdigen, zuiveren, diep godvruchtigen en Vlaamschen jongen. — Een echt-vrouwelijk boek, dat de gevoelens, de behoeften, den nood, den strijd eener vrouwenziel prachtig uitdrukt, en tevens helder toont, hoe deze nooden niet door de halfbakken-christen opvoeding verholpen worden, die men, helaas, in de meeste burgershuisgezinnen van ietwat hooger rang beoefent. *Zoo is deze roman een lichtbrengend werk.* Het verhaal, zooals immer bij Louisa Duyckers, *leeft en boeit van begin tot einde, omdat de menschen die erin optreden naar 't leven gezien en uitgebeeld zijn.* Ik zou b. v. zonder aarzelen kunnen wijzen op 't model van « Tante Lie », zelfs op dat van haar huis. Maar 'k wil het niet zeggen! — Ik zeg maar dit: *Wij hebben een eigen Vlaamsch verhaalboek te meer, en een dat mag meêtellen. Van buiten en van binnen even schoon.* AL. WALGRAVE, PR.

4013 Gàrdonyi, Géza **83.9**

DE ONZICHTBARE MENSCH. *Vert. uit h. Hongaarsch dr. Dr A. Cardyn. — Brugge, Excelsior, 1927, (21 × 15) 308 blz. 15 fr.*

IV — De mensch brengt zijn naakte ziel niet naar buiten, en die raadselachtigheid foltert en trekt aan. Sterkst voelt dit een kultuurmensch die met de barbarenwereld in aanraking komt, vooral wanneer er liefde mee gemoeid is. Totdaar over den ietwat vagen titel. Ziehier een machtige kultuurhistorische roman op het Hongaarsch nationaal epos van

Atilla. Schr. laat daarover vertellen door den Griekschen slaaf Zéta, een fijn ontwikkelde, iets onervaren maar schrandere secretaris bij een raadsheer van Theodosius. Met een gezantschap in 't Hunnenland gekomen, geraakt hij verliefd op een Hunsch prinsesje en offert voor die onmogelijke liefde op vrijheid, veiligheid, de beschaving van het vaderland. Het meisje, Emöke, beantwoordt wel eenigszins de liefde van dien armen maar beschaafden jongeling, doch ze voedt hoogere, wildere, op Atilla gevestigde droomen. Emöke is natuurlijk Hongarije. Zeta komt met de pletrol naar het Westen, keert na Katalannum terug, woont Atilla's vermoording bij, en daarna zijn begrafenis waar Emöke zich weet te voegen bij Atilla's dienaars die daarbij moeten geofferd worden. Dan vlucht Zeta met de slavin Dridsia, die hem al lang zocht te winnen. — Gàrdonyi beheerscht schitterend de nationale kultuurhistorie : we staan waarlijk overgeplant in het totaalvreemde en toch levende van het kamp aan de Tisza, en met Zeta hebben we deel aan heel het privaat en openbaar leven, met als hoofdbrok den beroemden Loire-slag. De plastiek is openlijk homerisch. Maar ook de individueele figuren: Romeinsche diplomaten, Hunsche vorsten, slaven, priesters, vrouwen, soldaten zijn levend. De hoofdgedachte: tegenstelling van Griekscb-Romeinsche en Hunsche kultuur, en het historisch voelen van het keerpunt is krachtig en niet gezocht doorgedreven. Doch hiermee heb ik niets gezegd over hetgeen hoofdzaak is : de levendige beweeglijkheid van verhaal en verteltoon, de vele verstandige, rake dingen die gezegd en getoond worden, al wat er ons hier geboden wordt aan geestigheden, lach, fijnheid, en door alles heen de jeugdige dichterlijke gloed van het nationaal epos, — waardoor het boek een zeer ruimen lezerskring moet bereiken, van intellectueel tot eenvoudigen lezer, Dr Cardyn verdient hier grooten lof. Aanbevolen. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4014 **Vermeulen, Edw.** **83**

◆ STADHUISRATTEN. — *Poperinghe, Sansen-Vanneste, 1927, (21 × 14), 200 blz, 15 fr.*

IV — Kapitein Armand Delforce, fransquillon, geus, aardige vent, maar een goed hart, wordt met zijn nichtje Renée, een lief en godvruchtig kind, te Klimop komen wonen, waar hij alras in ruzie ligt met den gemeenteraad. Renée wordt echterdoor iedereen geacht en bemind, bijzonder door de familie van Schepene Stroobants, wiens dochter Godelieve haar vriendin is en wiens zoon Victor — Zegher! — haar geliefde wordt... Dat komt uit, en de kapitein foetert niet weinig in zijn arm Vlaamsch daar hij Renée bestemde voor zijn neef Roger; deze komt Godelieve halen, en allen spannen samen om den kapitein goed te maken. De gelegenheid is de gemeentekiezing, waarin de kapitein tegen den ouden raad wil opkomen. Hij valt reeds vóór de kiezing in onoverkomelijke moeilijkheden, maar Schepene Stroobants neemt ontslag om den kapitein in den raad te laten komen. Zoo wordt hij een voldaan man, christen, de vlamingen genegen, en speelt als een bonpapa met de kinderen van Renée en van Godelieve. Geheel die historie, verteld op zijn Vermeulen's is « partekelier » vermakelijk, en iemand die de andere boeken van Warden Oom niet kent, doch dezen eerst leest, zal zeggen; wij hebben 't gevonden! Maar na *De Dieperik*, *De Pauwenschreeuw*, *Zwarte Pokken*, *Piot*, en vooral *Pee Vlaminck* kan men van *Stadhuisratten* niet zoo geestdriftig meer spreken. Zeker, niemand kan 't lezen zonder smakelijk te lachen — en dat is een verdienste die niet te versmaden is.

Maar sommige menschen, vooral de kapitein, zijn niet geschilderd noch geteekend naar menschelijke waarheid, doch in spotprent, waarin sommige trekken te groot, andere te klein zijn : mannetjes met een dik hoofd en een klein dun lijfje. De twee veldwachters zijn al niet anders, en « Klare Leute » insgelijks. De andere menschen *niet*, en die mengelinge stoort: een verhaal « *en caricature* » is óók een verhaal. Niettemin, en zelfs niettegenstaande eenige smakeloosheden en al te blijkbare kunstgrepen, blijft het *een goed boek, dat gretig zal gelezen worden.*

AL. WALGRAEVE, PR.

4015 Véwez, Jie **83**

FILMEN al gaande genomen in 't Ronde. — *Dendermonde, Drukk. Du Caju-Beeckman, 1927, (22 × 17) 16 blz.* *z. p.*

V — Al gaande heeft Jie Véwez enkele filmen genomen in 't ronde. De kerel heeft goeie kijkers, luisterscherpe ooren. Zijn filmen heeft hij beet. Kort en raak staan ze geteekend. M'n wensch : Jie Véwez werke in diepte uit wat hij in scherpte heeft gezien. Zijn taal wenschte ik wat knakker.

M. VAN HOECK, PR.

4016 Vogel-Jörgensen, T. **83.0**

◆ IN DE RIOLEN VAN EEN WERELDSTAD. Avonturen van een journalist-detective gedurende den grooten oorlog. *Vert. uit h. Deensch dr. P. J. Aerssens, Geïll. dr. G. J. Van Overbeek. — Tilburg, Ned. Boekhuis, 1927, (18 × 13) 130 blz.* *9 fr.*

IV — Ophelderen van een moord. Geheime smokkelzaken in neutraal land. Een echt kluwen van mysteries. Al de trucs van den stiel, al zijn jacht.

J. C.

4017 Zielens, Lode **83**

HET JONGE LEVEN. — *Antwerpen, Regenboog, 1927, (19 × 14) 208 blz.* *15 fr.; geb. 23 fr.*

IV — De Antwerpsche snotneus van de straat, 14 jaar oud, tusschen laatste schooljaar en eerste kostwinning. Thuis? Neen, dat is de triestigheid van arbeidersbuurt, huurkamer, en de ouders, die groote menschen met al die ellenden van armoe, drank, ruzie, slagen, echtbreuk... Maar de lentebloei, de schoonheid en het heimwee van uur en lucht en weder, lente, regen, nacht, glorieus ook in de arme buurt; en de weeldeklater der electrieke avondstad; en de romantiek van het deelhebben daaraan samen met de maatjes met hun groote-menschentaal en philosophie van 't hoeksken; doch schooner, wonderbaarder, die bloem in het jongenshart: zijn geheime praekalversliefde, haar zoetheden en tragediën. Die brok poëzie staat daar in die heerlijke novelle van 80 bladzijden: Het Poortje; daar is typeering, bezieling, verhaal, dialect, mooie taal, kortom, talent van een dichter en kunstenaar. Jamaar, 't is lang niet goed die zaken, die liefde der krisisjaren alleen van den weeken, lieflijken kant te nemen, bijzonder als men ze dan in tegenstelling brengt met het later werkmansleven, zoo zwart en bot. Want dan ligt de praktische gevolgtrekking voor de hand. Wel redt er een ding eenigszins de figuur van zijne heldjes, namelijk de liefde tot moeder. Mocht kristen idealisme bij dezen dichter van het volkskind de plaats innemen van sociale verbitterdheid en zedelijke vrijzinnigheid. Maar merk wel op: de 5 overige schetsen zijn heelemaal min, komen waarlijk niet in aanmerking.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

4018 **Boyton, Neil, S. J.** **83.9 : 266**

◆ VERMINKTE HANDEN. Historische missie-roman. *Vert. uit h, Engelsch dr. S. Moereels, S. J. — Leuven. Vl. Drukkerij, 1927 (21 × 15), 216 blz. 11 fr.*

V — In onzen tijd van Missie-werking en van belangstelling in al wat de geschiedenis der zendelingen betreft, is dit nu een juweeltje, door oud en jong te lezen. Op echt-historische gronden berustend, geeft ons dit verhaal een beeld uit het leven en lijden der eerste missionarissen en bekeerlingen bij de Roodhuiden van Noord-Amerika, in de 17e eeuw. Personen als Pater Jogues en René Goupil — zaligverklaarde martelaren — leven daar en sterven hun heldendood voor Christus. Tevens is 't verhaal *zoo boeiend als een Indianenavontuur van Gustave Aimard.* Laat me nog zeggen hoe preusch ik ben bij 't zien van den vertalers naam: L. Moereels, S. J. Hij is mijn oud-leerling, en ik mag hem nogmaals zeggen: Zeer goed! AL. WALGRAVE, PR.

4019 **Crompton, Richmal** **83**

NOG EENS WILLIAM. *Vert. uit h. Engelsch dr. El. Van Beymerwerdt. Geïll. dr. Thomas Henry. — A'dam, Kosmos. 1927. (20×14) 256 blz. fl. 2,25 (27 fr.)*

V — Allen, kinderen en groote menschen, kunnen er genoegen aan beleven, als ze van William lezen, dien ze reeds kennen leerden in « *Op en top William* ». Een « versnoekte Kwa'jongen » zooals Streuvels zeggen zou. Wat hij al uitvindt om zijn levenslust te koelen gaat.... ja, 't gaat wel een beetje de waarschijnlijkheid te buiten, en ik verdenk den schrijver er wel een weinig van, dat de bijval van 't eerste boek hem tot dit tweede heeft verleid, hetwelk dan, natuurlijk, niet meer zoo « natuurlijk » is. En dan, de poetsen, door den jongen uitgezet, hebben geen verloop, de eene uit de andere, zoodat wij er nu nog niet aan zien kunnen, in welken zin William's karakter zich ontwikkelt. Dat was de « fout », als men 't zoo noemen mag, van boek I, en dat blijft het hier. Dit, evenwel, is letterkundige critiek. Wat elke streek afzonderlijk betreft, zijn die guitenstreken vermakelijk om lezen. Veel genoegen, dus, met William! AL. WALGRAVE, PR.

4020 **Haeck, H., S. J.** **83 : 91**

◆ DE BEDEVAART VAN TOON VERHEYEN. — *Alken, Bode v. h. H. Hart, 1927, (19 × 14) 138 blz.* *6,50 fr.*

V — Toon Verheyen, een Kempisch boerken, is op bedevaart naar Rome geweest, gedurende het heilig jaar. Hij heeft de oogen uit zijne kop gekeken, veel plezier — en ook wel wat kwaad bloed — bezorgd aan zijn reisgenooten, en heeft den Paus gezien! En de Paus heeft hem, Toon, de hand gedrukt en heeft hem gezegend! Toon, met zijn boerenverstand, heeft begrepen, of liever, heeft gezien, de grootheid, de schoonheid, de eeuwigheid van de Kerk en van het Pausdom. Al wie dit boek leest — in eenen adem wordt het gelezen — zal er geweldig veel deugd aan beleven; 't is alles zoo fijn afgekeken en zoo geestig verteld. Er komen zetten in waar ge tranen mee lacht. Toon in den trein, Toon in 't Coliseum, in de katakomben, op de heiligverklaring, 't is alles even schoon. Doch daarbij komt ook de bewondering voor de

grootheid van Rome, de liefde voor den Paus en voor Christus en zijn Kerk, die spreekt uit iedere bladzijde van dit boek; die bewondering en die liefde gaat men ook warmer voelen terwijl men Toon Verheyen volgt op zijn bedevaart. *Dit boek dient aanbevolen* zooveel men maar aanbevelen kan. F. VERMUYTEN, PR.

4021 **Holt, William** **83.0**

◆ BIJ DEN TWAALFDEN KLOKSLAG. Oorspronkelijke Nederlandsche detectiveroman. — *Tilburg, Nederlandsch, Boekhuis, (Romans van Avontuur), 1927, (19 × 13), 114 blz.* *8 fr.*

V — Zeer zwak, minderwaardig, ook in zijn klas van detectievenromans. Dr J. C.

4022 **Leroy, Juul** **83**

◆ DE GEBROEDERS VALENTIJN EN WOLFRIED. Wonderbare legende uit de jaren 1600, veel verbeterd en geschikt en geheel herschreven. — *Thielt, J. Lannoo, 1927, (22 × 16) 144 blz.* *8,50 fr.*

V — De legende of de Roman van Oursson « Wolfried » en Valentijn, min of meer uitgebreid en met bijhoorigheden verrijkt, is veel ouder dan de jaren 1600, maar zal wel in dien tijd een romantischen vorm in proza hebben gekregen, volgens denwelke onze schrijver deze nieuwe bewerking maakte. De grond van 't verhaal : twee koningskinderen de eene met zijn moeder verbannen en door beren (of wolven) opgevoed — gelijk Mowgli van Rudyard Kipling — en wildeman geworden; de andere edele ridder, vinden malkaar weder en bestrijden hun vijanden; dit alles is overbekend, b. v. door de berijmde ballade van Bilderdijk, of door het bekende volksboekske van Snoeck. Het blijft immer een volksboek, en 't was daarom goed, dat een verteller gelijk er bij ons maar weinig zijn, Jul. Leroy, nogmaals een volkschen verhaalvorm aan de oude sage gaf. Hij heeft het gedaan zoo 't behoorde, in de taal die zijn volk nog immer liefst leest en best verstaat. AL. WALCRAVE, PR.

4023 **Toriman** **83 : 93**

◆ AAN DE GRENZEN VAN CAYENNE. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1927, (25 × 16) 162 blz.* *fl. 1.75 (17.50 fr.)*

V-VIA — Achter dezen deknaam verschuilt zich een broeder van 'k weet niet welke missie-kongregatie, die een verhaal schreef van zijn reis naar en door Engelsch en Nederlandsch Guyana en de Fransche strafkolonie te Cayenne. Zijn avonturen in Suriname zullen overal de Hollandsche jongelui fel interesseeren; alle katholieken zullen overigens wel hun genoegen vinden in de bonte en interessante — soms wel wat simplistisch geschreven — reisverhalen van den dapperen missiebroeder.
ERNEST VANDER HALLEN.

VI[A] *— KINDERLECTUUR*

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

4024 **Festraets, Juliaan** **83**

◆ BERTJE. Schets van een Vlaamsche kinderziel. — *Antwerpen, Leeslust, 1927 (19 × 15) 88 blz.* *7 fr.*

VIA-J — Leeslust is bezig met een prachtverzameling van kinderboeken te geven. Naast al de Lavki's krijgen we op korten tijd Slimke van Wal-

schap en Bertje van Festraets. Bertje mag gerust meegaan met Fonske en Lowieke en al zijn vroolijke makkertjes. Bertje is een heel fijn kinderzieltje, dat ook wel deugd heeft van poetsen, maar door en door braaf is. En als Bertje twaalf jaar oud is, vraagt hij aan moeder of hij mag broeder worden, en als moeder ja gezegd heeft komt een groot geluk zijn klein zieltje vervullen, en het volgende jaar gaat dan ook zijn schoone droom in vervulling. — Sommige hoofdstukken geven den indruk van er bijgeplakt te zijn zonder bij het geheel te hooren, er is geen doorloopende draad in het verhaal. — Maar Bertje mag er zijn, en zal met genoegen gelezen worden, en goed doen aan vele Vlaamsche kinderzielen. F. VERMUYTEN, PR.

4025 Gras, H. **83**

STERKER DAN KWAAD. *Geïll. dr. Sj. Kuperus. — Laren, Schoonderbeek, 1927, (24 × 16), 202 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2.90*

VIA — Een jongen, die vroegtijdig zijn moeder verloren heeft, geraakt op den verkeerden weg, en komt tot inkeer dank zij de herinnering aan zijn moeder, wier liefde sterker is dan het kwaad. Dit boek kan ongetwijfeld goed doen aan aankomende jongens, doch het is alweer zoo onvolledig: *de liefde van moeder is natuurlijk een groote factor in de opvoeding, maar de grootste wordt daodgezwegen*, in dit boek gelijk in zooveel andere. Niettegenstaande die leemte moet het werk aanbevolen worden om wille van zijn goede strekking; het leest ook bijzonder aangenaam. F. VERMUYTEN, PR,

4026 Kievit, C., Joh **83.0**

DE CLUB OP REIS. *Geïll. dr, Joh. Braakensiek, — A'dam V. Holkema & Warendorf; Antwerpen, L. Opdebeek (De goede Kameraad) (25 × 17), 232 blz.* *20 fr.*

VIA — 't Is een kurieus geval, die boeken van Johan Kievit. Ge leest ze met kritischen blik en schudt het hoofd om de geestelijke onbenulligheid en de menigvuldige vlegelarijen en den eeuwigen éénen braven Hendrik daartusschen. Maar ge leest het boek uit, half kwaad op uw eigen, en ge hebt per slot van rekening spijt dat ge in uw eigen jongenstijd geen boeken als deze hebt kunnen genieten. Tegenover de knapheid en de prettige vertellingen van Kievit voelt ge uw bezwaren omtrent neutraliteit en dies meer stilaan wegzinken. Dit tweede deel van de « club »-serie is van het beste wat Kievit schreef. Laat de jongens er een paar dagen mee gelukkig zijn. ERNEST VANDER HALLEN.

4027 Kieviet, C. Joh. **83.0**

DE JONGE MUSICUS. *Geïll. dr. J. G. Kesler. — Alkmaar, Kluitman (Stampertius Bibl.), 1927, 2e druk (19 × 13) 158 blz.* *fl. 0.75; geb. fl. 1.20*

VIA-J. — Een fel begaafde jongen wil zich gansch wijden aan zijn kunst. Vader verlangt echter dat hij notaris wordt. Hij onderwerpt zich niet aan vaders wil, geraakt op den slechten weg, en komt in dienst van een kermistheaterken. Natuurlijk moet dat theaterken dan ook, na eenige jaren, door zijn geboortestad komen om aan het boek een gelukkige ontknooping te bezorgen. Alhoewel het thema wat afgezaagd is, kan dit boek er goed door, zoo iets wordt altijd graag gelezen door de jongens. — *Strikt neutraal*: de jongen wordt in al zijn miserie recht gehouden door de gedachte aan de liefde zijner ouders: *godsdienstig gevoel is er nergens te vinden.* F. VERMUYTEN, PR.

4028 **Kieviet, C. Joh.** **83.0**

NOG NIET TE LAAT! *Geïll. dr. Jan Wiegman. — Alkmaar, Kluitman, (Stamperius-Bibliotheek). 1927, 4e druk, (19 × 14) 158 blz. fl. 0,75; geb. fl. 1,20*

VIA-J — Johan die een flinke man is, komt in aanraking met een jongen schurk: ze worden vrienden, en het dreigt bedenkelijk met hen af te zullen loopen, wanneer een nummer drie zich met de zaak moeit en alles in 't reine brengt. Knap verteld maar *volslagen neutraal.* Een echte Kieviet. ERNEST VANDER HALLEN.

4029 **Kieviet, C. Joh.** **83.9**

SLAET OPTEN TROMMELE! Een verhaal uit het jaar 1572. *Geïll. dr. J. G. Kesler. — Alkmaar, Kluitman (Stamperuis-Bibliotheek), 1927, 4e druk (19×14) 158 blz. fl. 0.75; geb. fl. 1.20*

VIA-B — 'n Korte beoordeeling? Welnu, 'n mooi boek voor Hollandsche, *protestantsche* jongens, die er 'n leerzame en onderhoudende les in zullen vinden van vaderlandsliefde. Rond de grillige lotgevallen van drie flinke jongens wordt teekenend geschetst hoe de geuzen Enkhuizen veroverden. Niet voor de Katholieke jeugd. E. BOELAERT, M. S. C.

4030 **Kieviet, C. Joh.** **83.9**

UIT DEN RIDDERTIJD. Een historisch verhaal uit de jaren 1195-1197. *Geïll. dr. J. G. Kesler. — Alkmaar, Kluitman (Stamperius-Biblioth.), 1927, 3e druk (19 × 14) 166 blz. fl. 0,75; geb. fl. 1,20*

VIA — Een doodgewone geschiedenis uit den riddertijd, lijk er veel zijn: oorlog, gevangenneming, verzoening. Niet bijzonder interessant, toch wel gaarne gelezen door jongens, die er heel *onschuldig* hunnen tijd zullen mee doorbrengen *maar er niets kunnen van meedragen. Volstrekt neutraal,* al gaat het over een ridder die van de kruisvaart terugkomt. — Keurig uitgegeven! F. VERMUYTEN, PR.

4031 **Kieviet, Joh.** **83**

WILDE BOB. *Geïll. dr. Wm. Steelink. — A'dam, Van Holkema & Warendorf. 4e druk (21 × 15) 208 blz. 12,50 fr.*

VIA — Gelijk alle overige boeken van Kieviet is dit jongensverhaal: bont en avontuurlijk, geestig en prettig verteld, wat slordig geschreven en zonder veel bekommernis om literatuur. Af en toe doet de auteur koncessies aan den zucht naar het vlegelachtige bij zijn jonge lezers. De gewone neutraliteit heeft hier de plaats geruimd aan een uitgesproken *protestantschen geest,* die naar me voorkomt, hier wel niet offensief optreedt. De paedagogische ondergrond moet gered worden door wat preekerige braafheid van den eersten persoon. Dat lijkt een rekwisitorium voor het katholieke lezerspubliek, doch alles bijeen is het boek zeer goed bruikbaar, in afwachting dat we wat beters krijgen voor onze jonge gasten. ERNEST VANDER HALLEN.

4032 **Lavki, Lod** **83.1**

◆ MIJN ZUSTERKE. Verhaal uit het leven van een rakker. — *Antwerpen, Leeslust, 1927, 2e druk, (19 × 15), 94 blz. 7 fr.*

VIA-B — Dat « Mijn Zusterke » reeds zijn 2e uitgaaf beleeft, moet ons verheugen, niet verwonderen. *De Jeugd-Serie van Lod. Lavki* — ze gaat nu reeds tot nr. 15, meen ik — *is immers van het beste dat we aan onze jonge lezers kunnen geven,* en het is dan maar heel natuurlijk dat

iedereen er naar grijpt. Zoo is Goddank de tijd voorbij dat we te vergeefs naar deugelijke katholieke jeugdwerken zochten. Mogen nu nog vele Broerkens en Zusterkens de reeks komen vervoegen! Ze zullen zeker welkom zijn en, evenals de voorgaande, veel goed kunnen stichten. F. VFRMUYTEN, PR.

4033 **Spillmann, J., S. J.** **83.9 : 266**

◆ DE TOCHT NAAR NICARAGUA. Een verhaal uit den tijd der Spaansche veroveringstochten. *Vert. uit h. Duitsch dr. P. Ev. Verstappen. Geïll. dr. Hoogenbos. — Averbode, Abdij, 1927, (20 × 11) 112 blz.* *3,75 fr.*

VIA — Een voor kinderen aangepaste beschrijving van de verovering en evangeliseering van Midden-Amerika door Spanje. Pakkende veraanschouwelijking van het tegenwerken van 't missiewerk der priesters door Europeesche avonturiers, zooals het nu nog dikwijls het geval is. Tragische strijd tusschen muiters en missionnarissen en inboorlingen. Daarin speelt zich de geschiedenis af van twee jongens, Carlos, toekomstig missionnaris en Alfonso, in zijn hevigheid zwaar ongehoorzaam aan vaders bevel — schrikkelijke straf dier ongehoorzaamheid en gelukkige redding. — Voor onze jongens van E. K. nog een aangenaam boekje meer, al zal hun Carlos misschien wat al te braaf toeschijnen.
A. DE GROEVE, M. S. C.

4034 **Svensson, Jón** **83 : 266**

◆ NONNI MISSIONARIS. Herinneringen uit mijn missionarisleven in Denemarken. *Vert. uit b. Fransch dr. L. Solitario. Geïll. met foto van den schrijver en 12 penteekeningen van W. Hoogenbos. — Averbode, Abdij, 1927, (20 × 13), 90 blz.* *4,50 fr.*

VIA — Met dit boekje is de E. K. bibliotheek een pereltje te meer rijk. Wie las niet met ontroering het lieve « *Nonni en Manni* » van Pater Svensson. Hier vinden we *Nonni* terug, niet meer op de IJszee, maar als ijverig missionaris in Denemarken. In een 1e Hoofdstuk, een inleiding in Denemarken, zijn volk, zijn godsdiensttoestanden. Door deze laatste worden we binnengeleid in 't heerlijk opvoedingswerk der E. P. Jezuieten, in St Andries-college bij Kopenhagen, en waar we Pater Nonni aan 't werk zien als een puike opvoeder en lezen mogen in de schoonheid van protestantsche kinderzielen. Professor in de week, is Nonni 's Zondags dapper missionaris rond Kopenhagen. Dit missiewerk — aangepast aan de protestantsche toestanden — beschrijft Nonni nu vooral. Hij vindt natuurlijk het middel om het luimige met het ernstige te mengen. — *Een puik boekje voor onze jongens*, die er uit voelen hoe vooral de oogst van Christus rijpt en arbeiders worden gevraagd. A. DE GROEVE, M. S. C.

4035 **Terlingen, G.** — PAULA'S OFFER. **83**

4036 **Brey, H.** — DE DAPPERE MARIUS.

4037 **Kannegieter, A. F. L.** — PIETJE DE WILDZANG. — *Geïll. dr. Aug. Van Der Linde. — A'dam, R. K. Boekcentrale (Onze kleine Jeugdserie), 1927, (21 × 15) elk 116 blz.* *elk fl. 0.95 (9.50 fr.)*

VIA— Drie jeugdboeken waarin we vooral de mooie tendenz waardeeren, maar die litterair niet zoo gansch up to date zijn. Zoolang we niets beters hebben echter goed bruikbaar, en zelfs toe te juichen omwille van de ernstige poging de Nederlandsche jeugdlektuur op een hooger plan te brengen. Het werk van Kannegieter is veruit het best. De illustreering kan ik niet mooi vinden. ERNEST VANDER HALLEN.

4038 Turner, Ethel S. **83**

ZEVEN KLEINE AUSTRALIËRS. *Vert. uit h. Engelsch. Geïll. dr. Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman, 1927, 5e druk (20 × 13) 220 blz. fl. 1,20; geb. fl. 1,90*

VIA — 't Wel en 't wee van zeven Australische broertjes en zusjes, van Esther hun zeer jong moedertje en van kapitein Woolcot, hun zeer strenge vader. Jonge meisjes zullen dit prettig verhaaltje op 'n paar avonden doormaken tot hun jolijt en tot hun leering. Want 't is gezellig geschreven, vlot vertaald en 't bevat menig lesje met het oog op den ernst van 't latere leven. FR. CROLS, PR.

4039 Van der Meeren, W. **83.0**

◆ IWANS OFFER. Oorspronkelijk verhaal. *Geïll. dr. Jan Wiegman. — Alkmaar, Van Putten & Oortmeyer, 1927, (23 × 15), 188 blz. fl. 1,60*

VIAJ — Dit jongensboek is niet beter of niet minder dan de meeste van dit soort. Wel is het gegeven hier interessant uitgewerkt. Het offer van Iwan bestaat hierin dat hij zich uit de slede werpt ten prooi aan de wolven die hen achtervolgen wanneer hij den nieuwen pastoor van het dorp naar zijn thuis voert dwars door de besneeuwde Russische steppen. De taal is draaglijk en het geheel genietbaar voor jongelui met avontuutlijken geest. Daarbij *uitgesproken katholiek.* B. G.

4040 Zenner, Th. **83**

◆ HOE JOZEF PRIESTER WERD. *Vrij vert. dr. Joannes Mercator, pr. Geïll. — A'dam, R. K. Boekcentrale (Onze kleine Jeugdserie), 21 × 15) 120 blz. 10 fr.*

VIA-J — Pastoor Zenner zal voorzeker een zeer braaf man en misschien wel een heilig priester zijn. Met dit boek heeft hij het echter niet getroffen. Katholieke onderwijzers en ijverige priesters zouden het schrijven van jeugdboeken aan mannen van 't vak moeten overlaten. Goede wil is heusch niet voldoende. — Ik wil wedden dat ge geen tien jongens een boek zult doen lezen dat een titel draagt als dit. De inhoud? Een jonge knaap — misdienaar — zoon van 'n arme weduwe komt er toe studies te doen en de roeping in zich te bewaren die hem naar het priesterschap doet verlangen. De taal en stijl zijn zoet als konfituur en de prentjes zijn afschuwelijk. 't Spijt me om de tendenz, maar 'k vrees dat de jongelui het boek ongelezen terug naar de boekerij zullen brengen. En in hun plaats deed ik het ook. ERNEST VANDER HALLEN.

VIB — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

4041 Peeters Jan **83**

VERTELSEL VAN GOEDE ZIEL GRIMBERT EN VOLBLOED. — *Gent, Van Ryssel-berghe & Rombaut, 1928, (25 × 18), 92 blz.*

VIB — Een vertelsel uit de dieren- en kabouterwereld. 't Wel en 't wee van 't kaboutervolk zal jonge lezers steeds boeien. Mooi uitgegeven met prachtige illustraties. FR. CROLS, PR.

4042 Van Tichelen, Hendrik **83**

SPROOKJES EN VERTELLINGEN UIT DEN VREEMDE: 1. FIEDELDIDON; 2. JAAK EN DE BOONSTAAK. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (18 × 14), elk 84, 80 blz. elk 7,50 fr.*

VIB — In elk dezer twee vriendelijke boekjes krijgen we zes, zeven sprookjes uit den vreemde. Uit China en Japan, uit Engeland en

Rusland, uit Stiermarken en Tsjecho-Slovakije. Een tooverwereld van wonder en fantasie; voor de jonge lezertjes: een heusch Luilekkerland! Zooals de Vlaamsche vertellingen bijeengebracht door Hilda Ram en Mej. Belpaire, naast de sprookjes van Grimm, de vertelsels van Perrault en de Arabische « Duizend en één Nacht » zullen ook deze sprookjes en vertellingen door onze lezertjes letterlijk verslonden worden. Een zeldzame verdienste: al zijn deze sprookjes kinderlijk verteld, ze zijn vlot en mooi geschreven. De houtsneden van V. Stuyvaert die de werkjes illustreeren, zijn pereltjes van leute en tevens sterke etskunst.

FR. CROLS, PR.

VIc — KINDERLECTUUR

Voor beginnelingen van 6, 7, 8 jaar.

4043 **X** **08 : 83**

TINEKE of De Ongelukken van een jaloersche Pop. — ANNEKE of De vriendelijke Fee en de goedhartige Pop. — LIESJE of De Avonturen van een ongehoorzame Pop. — MIEKE of de Geschiedenis van een Pop en haar Schaapjes. — *A'dam, Van Holkema en Warendorf, 1927, (62 × 23) 8 blz.* *elk fl. 2,40*

VIc-M — In een omslag die een enorme pop verbeeldt en die ge openslaat als een boek, eenige bladzijden met prenten en naieve versjes die een naieve geschiedenis vertellen. Of die vondst nu bepaald gelukkig is, laat ik in 't midden: een omslag is geen pop, en een boek geen spekulatievent. Ook voor kinderen heeft goede smaak en takt z'n belang.

84. ESSAYS

4044 ◆ **Cardyn, Dr Albert** **809 : 84**

DE HONGAARSCHE LETTERKUNDE. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding, (Verhandelingen, nr. 249). 1927, (20 × 14), 51 blz.* *1,50 fr.*

V — Van onzen knappen philoloog Dr Cardijn kregen we de laatste jaren en krijgen we nog immer een heele reesem vertalingen uit 't Hongaarsch. In dat land bloeit eene voor ons ongekende letterkunde. De ontdekker van dit nieuwe land van schoonheid geeft ons thans een algemeenen aanblik op den oorsprong, de langzame ontwikkeling en den vruchtbaren bloei van die litteratuur. Vooral de 19 eeuw is meldenswaardig met zijn dichters : Vörösmarty Mihaly, Petöfi, Arany en Tompa; zijn romanciers: Fosika Miklos, Kemeny Zsigmond en Jokai Mor; zijn tooneelschrijvers: Sziligeti en Madach Imre. Van die schoonheid genieten we nu, wellicht omdat we hebben gevoed en gekleed de hongerige arme kinders, uit dit geestelijk rijke land. D. DE PAUW, O. P.

4045 ◆ **Rutten, Th.** **92 : 84**

FELIX TIMMERMANS. *Geïll. — Groningen, Wolters; Brussel, Standaardboekhandel, 1928, (21 × 15) 226 blz.* *50 fr.*

IV* — Zie bespreking blz. 69, als « Boek dezer maand ».

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

4046 **Brummelkamp J. & Fahrenfort, J. J.** **91**

LAND- EN VOLKENKUNDE VOOR DE MIDDELBARE SCHOOL: 1. EUROPA. — *Groningen, Wolters, 1927, (21 × 14), 237 blz.* *fl. 2,50; geb. fl, 2,75*

V — Het nieuwe van dit boekje ligt hierin dat het tracht de phisische en de sociale aardrijkskunde in een beperkt bestek te verzoenen. Bij de behandeling van elken Staat gaat een korte nota over de geschiedenis

vooraf. De Sociale karaktertrekken worden later aangegeven. De inlichtingen zijn betrouwbaar en zeer klaar opgesteld. De illustraties zijn zeer gelukkig gekozen. Aan te bevelen. Dr J. A. GORIS.

4047 **De Raedt, L.** **91**

◆ NAAR DE NOORDKAAP. *Geïll. met 15 afbeeldingen. — Brussel, Standaard-Boekhandel, 1928, (22 × 15), 109 blz.* *15 fr.*

V — Wie Noorwegen's cultuur wil kennen en zijn literatuur, vindt in Persijn's critische essays een veiligen gids. De hooge poëzie van dit land ligt te trillen en te huiveren, te prevelen en te weenen in Persijn's scheppende critiek. P. De Mey-zaliger nam ons mede naar het land der middernachtzon. Nu is het een andere journalist die z'n potloodkrabbels heeft bijgeteekend en een levend silhouet uitbeeldt van deze noorderlijke regionen. De Raedt vertelt prettig, schalksch; typeert raak. Ongetwijfeld zal dit reisverhaal graag in onze boekerijen gelezen worden. We hebben in feite nog zoo weinig over de droomschoone fjorden, de rustieke vlakten, de wijdende stilte van Noorwegen. Een verblijdend feit is dat onze reisliteratuur zoo aangroeit: Denemarken van A. Coussens; Spanje van Simons; Ontdek Amerika van M. Gijsen, kwamen deze laatste jaren juist nadat we o. a. De Cock's Reistesch hadden leeg geladen. De Raedt, hartelik dank! M. VAN HOECK, PR.

4048 **Hullebroeck, Em.** **91**

ZUID-AFRILA. *Geïll. — Brugge, Centrale Boekhandel (Cultuur en Wetenschap Nr 23), 1928, (17 × 13) 92 blz.* *7 fr.*

V — Een voortreffelijke studie. Zakelijk, goed ingelicht, klaar en eenvoudig geeft E. Hullebroeck ons een beeld van Zuid-Afrika. Het hoofdstuk over « het land », sober gehouden, laat ons toch iets meevoelen van de genoegens en verrukkingen van den toerist. Het volk, en inzonderheid, de vrouw, verschijnen als uiterst sympathiek. De rijkdom wordt duidelijk beschreven. Dan een vluchtig overzicht van kunst in Z. A., met eenige karakterbeelden, veel nuttige gegevens voor verdere kennismaking, af en toe goede opmerkingen o. a. in verband met onze betrekkingen met Z. A. Een slothoofdstuk schetst De Wets leven en hiermee het heele epos der laatste 40 jaar. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

4049 **André de Ste Marie, P.** **83 : 92**

◆ EEN LIEVELING VAN KLEINE TREESJE. Voor kinderen bewerkt door A. F. L. Kannegieter. *Vert. uit h. Fransch. Geïll. met portret. — A'dam, Boekcentrale, 1927, (19 × 13), 64 blz.* *fl. 0,65 (6.50 fr.)*

VIA-B — Dit is 't kort levensverhaal van Mimientje, 'n meisje dat in 1912 te Antwerpen werd geboren, haar eerste Communie deed, enkele jaren doorbracht op kostschool, plots ziek werd en dan uit liefde voor Jezus wist te lijden en te sterven. Zij was pas 12 jaar. Een lieveling en volgeling van « Klein Treesje ». Een lief en stichtend verhaal, bewerkt voor kinderen en zeer netjes uitgegeven. FR. CROLS, PR.

4050 **De Pillecyn, Filip** **92**

◆ PASTOR DENYS. — *Leuven, Davidsfonds, 1927, (20 × 13) 150 blz.* *12 fr.*

V — Pastorke Denys, de rondzwervende missionaris der Franschmans, is een der karakteristiekste koppen uit Vlaanderen. Te midden van de « maatjes » sleet hij 't grootste gedeelte van zijn leven: 's zomers in Noord-Frankrijk, 's winters in de eigene streek. Op de vergaderingen

die hij belegde, in de artikelen die hij schreef in « De Stem », in de woorden die hij sprak tot die Vlaamsche wroeters: steenbakkers, pikkers beetenbrakers, aarde-werkers, deelde hij zijn geestigheid mede en de' gulden raadgevingen, zalvend-harde vermaningen van zijn priesterhart. Dat vinnig ventje, die nederige pastor, dat nobel karakter, die sociale werker mocht levend, alleen aan de maatjes behooren, thans gestorven, leeft hij voor het heele hedendaagsche Vlaanderen en dit der toekomst, dat zal blijven opkijken, met warme bewondering naar 't stoere standbeeld uitgehouwen door de Pillecijn in een taal: zuiver als marmer, warm als vleesch. D. De Pauw, O. P.

4052 Goetstouwers, Dr J. B., S. J. 92

◆ Contardo Ferrini. — *Alken, Bode H. Hart, 1927, (19 × 12) 190 blz. 5 fr.*

V — 't Mannelijk, maagdelijk leven van Contardo Ferrini, nog maar een goede twintig jaar overleden, kan een weldoende aantrekkingskracht hebben voor onze modernen. Een leek die leefde als een heilige, de toekomstige patroon wellicht van 't leeken-apostolaat. Een monnik te midden van de wereld. Een tweede Ozanam. Zijn geloofsovertuiging gensterde uit al de poriën van zijn persoonlijkheid. Van zijn Eerste Kommunie tot op zijn sterfdag was de genade in hem groeiend. Een universiteitsprofessor, een gemeenteraadslid, een alpinist die geschitterd heeft door vele deugden: streng voor zich zelf, minzaam voor de anderen, altijd een biddend apostel, een katholiek karakter. 't Boek bevat veel gezegden van dezen nederigen geleerde, voert ons in de geheimen van een zuivere ziel. D. De Pauw, O. P.

4053 Laveille, Mgr. 92.2

◆ Marcellin Champagnat. Stichter van de Broeders Maristen 1789-1840. Voorwoord van E. H. Jan Hammenecker. — *Vert. uit h. Fransch dr Fr. M. Bertrandus, C. F. M. Geïll. met portret. — Pitthem, Broeders Maristen, 1927, (22 × 14) 398 blz. 10 fr.*

V — De Kleine Broeders van Maria mogen zich beroemen op hun stichter. Die verwachtte niets van de menschen, vertrouwde in alles op God. Net als de H. Pastoor van Ars, met wien hij bevriend was, blonk hij niet uit door verstandsgaven. Hij was een arme boerenjongen, een sukkelaar van 'n student. Toch geraakte hij priester en onderpastoor. Kleine kinderen en groote menschen lokte hij naar zijn catechismusonderricht. Zijn lang gedroomd plan voerde hij uit, ondanks de moeilijkheden met de kerkelijke en burgerlijke overheid: een congregatie van Broeders in 't leven te roepen met als zending: 't onderwijs van 't arm volkskind. Zelf doordrongen van Godsliefde, boetseerde hij 't beeld van den leermeester in de ziel van zijn volgelingen voor wie hij schreef « De Gids der Scholen » vol paedagogische voorschriften. Pater Champagnat was een bovennatuurlijk durver met een Franciskaansche ziel. Zijn werk staat stevig en bloeit in heel de wereld. Mochten velen met hem kennis maken. D. De Pauw, O. P.

4054 Quirijnen, L., S. J. 86 : 24 : 92

◆ Soldatenziel. — *Alken, Bode H. Hart, 1927, (19 × 12), 36 blz. 1,25 fr.*

V — Uit de nagelaten brieven van een Vlaamschen piot: Jan Stoffels, blijkt eens te meer wat een held er groeien kan uit een volksjongen. die met de genade medewerkt. Maakte de dapperheid van soldaat hem tot een held, zijn sterk geloof en zijn godsvrucht tot Jezus en Maria vormden hem om tot een heiligen jongen. D. De Pauw, O. P.

4055 Smit, F. A.. S. J. **92**

◆ GENERAAL DE SONIS. de ridder van het H. Hart. — *Alken, Bode v. h. H. Hart, 1927, (19 × 12), 42 blz.* *1,25 fr.*

V — Zeuren en neuren dat onze jeugd verzot is op sporthelden brengt geen aarde aan den dijk, verandert niets aan dien toestand. Maar ziele-helden toonen aan onze jongens, is opbouwen. Pater Smit doet dat heerlijk in de treffende levensschets van dien grooten veldheer, die tevens was een ridderlijk karakter en prachtkatholiek. Opvoeders moesten zulke werkjes overal uitdeelen. D. DE PAUW, O. P.

4056 Watterott, Ignatius, O. M. I. **92**

◆ MOEDER CLARA FEY, stichteres van de Congratie der Zusters van het arme Kind Jezus. *Vert. uit h. Duitsch dr. Geïll. — Roermond, Romen & Zonen, 1925, 2e vermeerderde uitgave (22 × 15) 234 blz.* *30 fr.; geb. 40 fr.*

V — Bij het lezen van dit boek denkt men onwillekeurig aan de « sterke vrouw » van de H. Schriftuur. — Rijk en begaafd, wordt Clara Fey door hare liefde tot de armen er toegebracht een armenschool te openen, en een congregatie te stichten die als eerste doel heeft de zorg voor arme kinderen. Die congregatie neemt op korten tijd een geweldige uitbreiding; de kultuurkamp komt dat prachtige werk in Duitschland vernietigen, Moeder Clara wordt met hare zusters uitgedreven; ze lijdt natuurlijk onder dien slag, doch herbegint elders, even moedig als te voren. Een sterke vrouw was ze, maar die sterkte neemt niets weg van de moederlijke teederheid voor hare zusters en voor de arme kinderen. Thans zijn meer dan 2000 Zusters van het arme Kind Jezus werkzaam in 48 kloosters over vele landen verspreid. — Men leze dat boek: er is veel in te bewonderen en veel in te leeren, en het is meesterlijk geschreven. F. VERMUYTEN, PR.

4057 Witlox, Jos. **92.2**

◆ DE HEILIGE THERESIA VAN HET KIND JEZUS. Haar leven, hare leering, hare mirakelen. Een wonderroze op den Carmel. — *Antwerpen, Opdebeek, 1927. (28 × 18) 424 blz.* *20 fr.*

V — Flink boekdeel, keurig uitgegeven met talrijke teekeningen van Edm. van Offel. Gansch 't leven der lieve heilige en hare leering over den kleinen weg der geestelijke kindsheid komen voor in het boek. De schrijver die onderhoudend vertelt, zwierig schrijft en vlot vertaalt, heeft vooral weten gebruik te maken van « De geschiedenis eener ziel », de autobiografie van de H. Theresia. Ook 't verhaal der voornaamste wonderen die de heiligverklaring zoo verrassend bespoedigden, zullen velen gretig lezen. Moge dit boek over gansch Vlaanderen ingang vinden in de kristene gezinnen en de vereering, het vertrouwen en de liefde voor de jonge heilige van Lisieux uitbreiden en vermeerderen.

FR. CROLS, PR.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recensies geplaatst beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

AANBEVOLEN BOEKEN VOOR BOEKERIJEN

Te bekomen bij A. S, K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

MGR. EGGER. — St. Augustinus in Handel en Wandel	fr. 20.—
JOH. JOERGENSEN. — Gelijkenissen	fr. 8.—
» Mijn Levensbeschouwing	fr. 2.50
» De jongste Dag	fr. 3.50
» Levensleugen en Levenswaarheid	fr. 2.50
MGR VON KEPPLER. — Meer vreugde	fr. 12.50
LUIS DE LEON. — De volmaakte gehuwde Vrouw	fr. 14.—
ZENNER. — Marie Adelheid van Nassau, groothertogin van Luxemburg	fr. 7.50
A. LIEFTINCK. — Bloemekens van St. Franciscus	fr. 12.50
J. MONSO. — Carmen de Sojo	fr. 22.50
P. QUIRINUS. — De Dwaas van Assisi	fr. 5.—
» Fioretti I	fr. 6.—
» Een Magdalena	fr. 6.—

Katholieke Romans

P. BOURGET. — De Beteekenis van den Dood	fr. 12.50
M. KOENEN. — De Andere	fr. 25.—
MAX VAN RAVENSTEIN. — Poverella	fr. 35.—
» Bij Ons	fr. 35.—
» Aan d'Overkant	fr. 35.—
M. RIGAUX. — Gelddorst en liefde	fr. 15.—
» De Roman van een Jezuïet	fr. 25.—
H. SIENCKIEWICZ. — Quo Vadis?	fr. 25.—
VON HANDEL-MAZETTI. — Rita's Brieven. 3 dln.	geb. fr. 32.40
SPILLMANN. — De zwarte Raadsheer	fr. 10.—
J. VAN MERLE. — Toetie Walther	fr. 19.—
MELATI VAN JAVA. — Juliaan en Juliane	fr. 20.—
» Overtollig	fr. 5.—
» De Kroon van Alviara	fr. 20.—
JO WEVE. — Die den Vrede brengt	fr. 18.—
M. GIJSEN. — Van ongeweten Levens	geb. fr. 18.80
F. RUTTEN. — Onder den Rook der Mijn	geb. fr. 12.—
J. R. VAN DER LANS. — Tenochtitlan, 2 dln.	fr. 27.50
» Heldengestallen	fr. 19.—
» Nachtelijke Zangers	fr. 19.—
» In de Verdrukking	fr. 19.—
» Koning Karel en Widukind	fr. 19.—
J. VESTERS. — De Idioot	fr. 12.50
BANNING. — Ko Folkes	fr. 12.50
» De Heks van de Amersfoorter Heide	fr. 12.50

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel :

C. VERVOORT

Kardinaal MERCIER

zijn leven,

zijn werk.

Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 fr.**

« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».

(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)

Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

Centrale Boekhandel « Neerlandia »

(Dir. Mej. A. GERRITS)

Gerardstraat, 12 ANTWERPEN

Groote keuze voor

=:= BIBLIOTHEKEN =:=

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSTE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN

2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-

DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-

PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928 : 45 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

TOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'

— *Redactiesecretaris* : ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. 5.—
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. fr. 7.—
LOD.LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. **Mijn Zusterke.** (2e druk) fr. 7.—
2. **Mijn Broerke.** fr. 7.—
3. **Mijn Professor.** fr. 7.—
4. **Mijn Vacantie.** fr. 7.—
5. **Mijn Makkers.** fr. 7.—

EVA TREU. — **Moeder.** Geschiedenis van een Bakvischje. fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.— ; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis : I. E. Psichari, G. Borsi, G. Papini.** fr. 7.50
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. 15.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50 ; geb. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50
JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.— ; geb. fr. 10.50
J. A. PEETERS. — **Betty.** fr. 4.—
JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
EVA TREU. — **Moeder.** Geschiedenis van een bakvischje. fr. 7.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** Dramatisch Sprookje. r. 5.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.— ; geb. fr. 7.50
HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** fr. 3.75
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—
2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—
5e en 6e jaargang elk fr. 20.—
Modelcataloog St. Michiel, 3e deel. fr. 3.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar**: II. Poëzie. fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** (prachtuitgave). fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen:**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—
RENIER YSABIE. — **Boudewijn.** fr. 5.50

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** Uit het Fransch vertaald door Dr Jaak Boonen. fr. 12.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** fr. 13.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vertaald door L. Duykers. fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 15.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH-BIBLIOGRAFISCH-TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
Mei 1928

V

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

Aanbevolen Missielektuur

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

NEIL BOYTON — Verminkte Handen.	fr. 11,—
P. CHARLES, S. J. — Visschers der Menschen.	fr. 2,50
Dr J. CALBRECHT — De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe Eeuw in het Oosten	fr. 30,—
P. CHRYST. HORBACH — Pennekrabels uit Chili	fr. 6,—
P. CHRYST. HORBACH — Naar de Indianen	fr. 6,—
F. J. KERSTEN — Broeder De Sadeleer.	fr. 6,—
L. LACOMBE, S. J. — Mahadeva, een christen Brachmaan.	fr. 7,50
Dr A. MULDERS — De Katholieke Missie in Wezen en Ontwikkeling.	fr. 13,—
Dr J. SCHMUTZER — Europeanisme en Katholicisme. Geïll.	fr. 22,—
J. SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius.	fr. 12,50
J. SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius. (Zijn leven in beelden)	fr. 6,—
JóN SVENSSON, S. J. — Nonni en Manni.	fr. 5,—
F. VAN HOECK, S. J. — De manke Zwartrok.	fr. 11,—
EDM. VERWIMP, S. J. — De wreede Missie.	fr. 8,—
B. VISSER — Onder Portugeesch Spaansche Vlag	fr. 22,—
AM. VYNCKE — Missieleven in Afrika.	fr. 7,80
VON EINBECK — Een Pionier van het Huis	fr. 12,50
WILLIAM WALLACE, S. J. — Langs Oostersche Paden.	fr. 18,—

Xaveriana Brochures 1924 (in herdruk)

Xaveriana Brochures 1925

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft fr. 12

Nr. 13. — In 't Land der duizend Meren.
Nr. 14. — De Eremijt in de Sahara.
Nr. 15. — Wereldbekeering en Missieactie.
Nr. 16. — Aartsbisschop en Missionaris.
Nr. 17. — Jong China.
Nr. 18. — Rabindranath Tagare.
Nr. 19. — Fakirs en Yogis,
Nr. 20. — Een Jezuiet-Sannyasi.
Nr. 21. — De geloofsverkondiging in de Nederlanden.
Nr, 22. — Voor een stervend Ras.
Nr. 23. — Pater Damiaan.
Nr. 24. — Nieuw Afrika.

Xaveriana Brochures 1926

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft fr. 12

Nr. 25. — Georganiseerde Missieactie.
Nr. 26. — Harde Missie.
Nr. 27. — Monniken en Germanen,
Nr, 28. — Van Bekeerling tot Bekeerder.
Nr. 29. — De Verheffing van de Negervrouw.
Nr. 30. — Gandhi.
Nr. 31. — De Inlandsche Vrouw.
Nr. 32. — Onder het mes der Irokezen.
Nr. 33. — St. Petrus Claver.
Nr. 34. — De Kerk in Zuid-Afrika.
Nr. 35. — Indische Zusters.
Nr. 36. — St. Paulus. Zijn Missie-principen.

Xaveriana Brochures 1927

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft fr. 12

Nr. 37. — Xaverius in Indië.
Nr. 38. — Felix Westerwoudt.
Nr. 39. — Aloysius en de Missie.
Nr. 40. — De Boksers (1899-1900)
Nr. 41. — Pater Herman.
Nr. 42. — De Mohammedaansche Vrouw.
Nr. 43. — De Canadeesche Martelaren.
Nr. 44. — St. Thomas, apostel van Indië.
Nr. 45. — Pater Verbraak, S. J.
Nr. 46. — Het Hindoeïsme.
Nr. 47. — Vrede over Israël.
Nr. 48. — De Vrouw in Congo.

Xaveriana Brochures 1928

De loopende reeks, volledig fr. 12

Nr. 49. — St. Bonifasius.
Nr. 50. — Hoogere Kasten en Bekeering in Indië.
Nr. 51. — Petrus Donders.
Nr. 52. — Onder de koppensnelters op Lazon.

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Robert Hugh Benson

Een doodgewoon Mensch	fr. 19,50	De Lafaard	fr. 17,—
Een Gevoelsmensch	fr. 19,50	Loutering	fr. 42.50
Gezift als Tarwe	geb. fr. 23,—	Trots Pijnbank en Schavot	fr. 29.—
De hooge Weg	fr. 19,50		

Werken van Francis Finn

Het beste Beentje vóór	geb. fr. 26,20	Op den Loop	fr. 11.—
Bobby in Filmland	fr. 11,—	Percy Wynn	fr. 12,50
Claude Lightfoot	fr. 12,50	Sneeuwwitje	fr. 12,—
De diamanten Ring	fr. 9,—	Tom Playfair	fr. 12,50
Geluksvogel	fr. 11,—	Tom's Weddenschap	fr. 3,50
Harry Dee	fr. 19,—	De Voetbalwedstrijd	fr. 19,—
Hoe zij overwon	fr. 7,50	Zijn beste jaar	fr. 11,—
Een kranig Kereltje	(ter pers)	Zoo zijn ze (2 dln)	elk fr. 4,50
Lord Bountiful	(ter pers)		

Werken van Melati van Java

Annonciade	fr. 8,—	Michiaël de Zanger	fr. 17,50
Het Boschmeisje	fr. 17.50	Overtollig	fr. 5.—
Eigen Schuld	fr. 17,50	De Peri	fr. 8,—
Haar Held	fr. 15,00	Twee Moeders	fr. 8,—
Juliaan en Juliane	fr. 12,50	Het Viooltje van St Germain	fr. 17,50
De Kroon van Alviara	fr. 20,—	Zwervertje	fr. 19.—

Livio-Serie voor E. K.

1. Resi en haar groote Koning	fr. 6,50	4. Kleine David	fr. 6,50
2. Een Lieveling van kleine Treesje	fr. 6,50	5. Ilonka	fr. 6,50
3. Livio	fr. 6,50	6. De 1^{e} Communie van Stoute Jette	fr. 6,50

TE BEKOMEN BIJ HET A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Reeks van 30 Postkaarten met Portretten

Jozef Arras	Louisa Duykers	Arie Sanden	Joost Van den Vondel
M. E. Belpaire	Francis Finn	H. Schaepman	Anton Vande Velde
Rob. Hugh Benson	Guido Gezelle	Gustaaf Seghers	Dirk Vansina
Pater Callewaert	Juul Grietens	J. Renier Snieders	Theod. Van Tichelen
Ernest Claes	Gerard Walschap	Hilarion Thans	René Vermandere
Fr. Crols	Jan Hammenecker	Aug. Van Cauwelaert	Al. Walgrave
Joz. De Voght	Kard. Newman	Karel Van den Oever	

Warm aanbevolen voor het versieren van Klas- en Bibliotheeklokalen.

Aan Bibliotheken, Colleges, Onderwijsgestichten en Studentenbonden worden deze Postkaarten geleverd tegen **20 frank** *het volledig stel.*

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

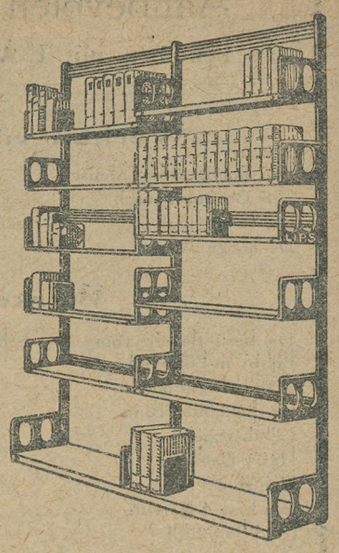

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Dr GERARD BROM

BAROK EN ROMANTIEK

Prijs, gebonden gld. 2.50

ROMANTIEK EN KATHOLICISME IN NEDERLAND

Eerste deel: KUNST

Tweede deel: WETENSCHAP EN STAATKUNDE

Gewone uitg. geb. in linnen. Prijs per deel gld. 7.90; 2 deelen zamen gld. 15.80
Luxe uitgave, geb. met perkamentenrug, kop verguld, uitsluitend 2 deelen te zamen gld. 19.80

Uitgaven van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven:

Jos. Witlox: St. Franciscus, de Seraf van Assisi, zijn leven, zijne stichting, zijn zedelijke en intellectueele invloed op tijdgenooten en nageslacht. Gevolgd door de «Fioretti» (Kerkelijk goedgekeurd). Met penteekeningen van Edmond van Offel. 20 fr. Fraai gebonden: 25 fr.

Carton De Wiart: Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. 8 fr.

H. C. Melis: Groote mannen uit Limburg. 7,50 fr.

Pater Augustus Wuyts: P. L. Hennepin O. F. M. Missionaris en ontdekkingsreiziger. 7,50 fr.

Francis Finn: S. J. Zoo zijn ze, 2 deelen, per deel: 5 fr. — Tom Playfair: 12,50 fr. — Percy Wynn: 12,50 fr. — Claude Lightfoot, 12,50 fr.

Lode Opdebeek: Peters kind. Derde vermeerderde druk, 7,50 fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen** » **is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen » : **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M. Dostoïevski — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley, — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel. PRIJS . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND

AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEPHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

P. VAN NUFFEL: *Dirka of de Spaansche Oproerlingen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15.—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 12.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De Blieckaerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. 5.—
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. fr. 7.—
LOD.LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. **Mijn Zusterke.** (2e druk) fr. 7.—
2. **Mijn Broerke.** fr. 7.—
3. **Mijn Professor.** fr. 7.—
4. **Mijn Vacantie.** fr. 7.—
5. **Mijn Makkers.** fr. 7.—

ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.— ; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis : I.** fr. 7.50
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. 15.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

NUMMER 5 ZESDE JAARGANG MEI 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

ERNEST VANDER HALLEN

DOOR

P. D. DE PAUW O. P.

Langs de boorden van de Nethe ligt het « Schoone Lier » met zijn Gummarustoren, zijn Begijnenvesten, zijn trapgeveltjes, zijn Begijnhof, zijn typische menschen, door Timmermans zoo weelderig beschreven als geen stad ooit bezongen werd door een kunstenaar.

Lier is 't land van Timmermans en van Opsomer, van Van Boeckel en van De Weert, van Boogaerts en Verstreken, van Van Reeth en van De Winter, 't land van schilders en schrijvers, van muzikanten en dichters. Terecht is men de laatste jaren gaan spreken van de Liersche school. Te Lier immers werden geboren, of wonen en werken nog schoonheidsvertolkers die er hun kunst zagen ontkiemen en groeien tot rijpen bloei.

De jongste misschien van de reeks Liersche schrijvers is Ernest Vander Hallen, maar zeker is hij, op verre na niet, hun mindere.

Zijn eerste pennevruchten liet hij drukken in het studententijdschrift « Storm » waarvan hij de ziel en opsteller was na den oorlog. Te Lier is hij geboren in 1898, liep er ter school, voltooide er zijn humaniora. Verder en hooger voelde hij zich geroepen. Doch een zonderlinge ziekte, die hem niet loslaat, viel hem op 't lijf en verijdelde de uitvoering van zijn jeugd- en levensdroom. Dagen lang heeft de dood, herhaalde malen, heel dicht bij zijn bedsponde gezeten, de smart zijn ziel heel vroeg en fel gefolterd. Gelouterd is deze jonge man door 't lijden: scherp en diep is zijn blik, fijn en teer zijn gevoel, oorspronkelijk zijn zegging.

Voor 't eerst kwam ik in voeling met de kunst van dezen begenadigden begijnhofbewoner bij de opvoering van zijn tooneelsprookje « Ridder Arnold », waarvan de nieuwe, frissche, ziele-vergeestelijkende strekking, de eenvoudige, sobere uitbeelding van een « ideale levensvizie » een onvergeetbare prent naliet in 't gemoed. In eenzaamheid en nederigheid, bij de Kabouters, boet Arnold voor zijn vroeger losbandig leven; gelouterd in de stilte door 't offer keert hij weer naar zijn volk om het deelachtig te maken aan zijn rijkdom, zijn kennis en zijn liefde. « Groote menschen voelen zich kinderen en kinderen engelen worden. Eenieder scheen het leven, zoo opgevat, zacht en goed als een lente-avond ».

Vander Hallen behoort tot die geestdriftige, begaafde phalanks katholieke kunstenaars die met de pralerige woordkunst der tachtigerperiode voor goed heeft afgebroken; die er een gruwel aan heeft zich op te sluiten in 't ivoren torentje van zelfgenoegzaamheid; die, na de gruweljaren van menschenmoord en broederhaat is recht gesprongen, om medelijdend, oog en oor en hart open te zetten voor de miseries der massa; die vastberaden zich kant, met een sterke geloofsovertuiging, tegen de uitspattingen van zinnelijkheid van een vorig geslacht, en in de plaats daarvan, de rijke weelde van de ongeziene, geestelijke werkelijkheden die gedoken bleven, uitstalt met 'n beloftenrijk talent.

Geleerd heeft deze jonge auteur te leven in zwijgzame afzondering, weg van 't gewoel, op dat biddend bekoorlijk-lief Begijnhof, in dat witgekalkt, kloosterachtige Jan Ruusbroec-huis. Gepeild heeft hij de diepe gronden zijner ziel, geluisterd naar de stilte en naar de stem die in de stilte spreekt. Gegaan is hij met zijn vroom gemoed naar God's schoone natuur vol onvervalschte leven, naar de velden en de bosschen, waar hij verbroederde met bloemen en boomen, met insecten en vogels. Toen is er een wijding over hem gekomen. Toen is hij begonnen te zingen van « weelderige zomermorgens en groene maannachten, van diepe sterreluchten en klare kinderoogen, van onbegrepen liefde en stervensgroot verlangen ». Toen schreef hij « Sprookjes uit den Zomernacht » vol franciscaansche natuurpoezij en diep-menschelijke bespiegelingen, waaruit wierooken goedheid, vreugde, schoonheid.

Gansch naar binnen gekeerd en uitstortend in zijn werk de volheid zijner vreedzame, zachte ziel, zocht hij naar kinderlijke kunstenaars, die de in beschouwing ontdekte geestelijke waarheden uitdrukken in zielvolle symbolen.

Die vond hij in 't verleden, in de middeleeuwen. Die koos hij tot zijn meesters. Uren zat hij mijmerend en mediteerend in de musea voor de doeken der Primitieven, uren bedroomde hij 's avonds, op zijn kamerke, de geziene schilderijen, uren schreef hij aan een stuk zijn opgevangen indrukken neer, sterk persoonlijk, vol pieteit en levensdiepte, met scherpe intensieve kracht, die den lezer verschaffen veel stille uren van schuldelooze schoonheid van 't allerpuurst kunstgenot.

Met « Stille Uren bij Primitieve Meesters » heeft Nest Vander Hallen zijn letterkundige sporen verdiend. 't Is een gewedijver met de Primitieven om te bezingen onze hemelsche broeders: de engelen en St. Franciscus; om te begrijpen de beteekenis van 't landschap en de rol der sterke christelijke Vlaamsche vrouw. Tot in de ziel der Primitieven is hij doorgedrongen. Hun geheim heeft hij achterhaald, ontsluierd en zacht laten aanvoelen, de Angelico met de pen. Voert hij zijn tijdgenooten terug naar de heerlijke natuur, terug naar de verheven middeleeuwsche kunst, vooral wil hij ze doen opblikken naar de levensschoonheid der heiligen Gods, die leefden in onze landouwen en Vlaamsche steden, « bezaaid met boetende abdijen en biddende begijnhoven ».

In zijn « Begenadigden uit het Mystiek Vlaanderen » heeft hij zijn waren weg gevonden, wat hij ook tegenpruttele. Al 't overige was voorbereiding. Hier overtreft hij zichzelf. Gansch anders dan Jef de Cock, gansch anders dan Jan Hammenecker verhaalt hij — de vertelkunst schijnt hem aangeboren — met groote liefde en lyrische ontboezemingen van Ste Odrada, Ste Godelieve en Beatrijs van Nazareth — drie Vlaamsche heiligen — de roem van ons ras, en wil die gekend en nagevolgd door 't moderne materialistisch wordend Vlaanderen. Die heiligen heeft hij bekeken doorheen zijn kunstenaarstemperament, de karakteristieke gebeurtenissen van hun leven naar boven gehaald en daarrond geweven zijn bovenaardsche bedenkingen in een juweelige taal. Dat is nu waarlijk kunst voor de gemeenschap.

Gaarne hadden we gezien dat de mystiek-aangelegde schrijver uit het mystieke Lier als levenstaak gekozen had immer voort te blijven vertellen in een stevigeren bouw, met straffere eenheid, met sterker gebondenheid en meer zelfkritiek over de heiligen, doch zijn pas verschenen werk: « Kristiaan de Godsgezant » wijst uit dat hij zich in een andere richting, voelt voortgestuwd. Immer dichter wil hij staan bij 't volk; door 't volk gelezen te worden is zijn droom; zijn gedachten te kunnen uitdeelen aan de sjouwers en den man van de straat, zijn verlangen. Kristiaan brengt ons de boodschap: God is barmhartig, de mensch is goed, het leven schoon en ondanks alles levenswaard. Met die boodschap gaat hij naar de foorkramers en de bedelaars, naar de boeren en de burgers, naar de dokkers en de fabriekmenschen, naar de bureelbedienden en de beursmannen, naar de armen en de rijken, naar 't dorp en naar de stad. 't Is noch een sprookje noch een roman, 't hangt tusschen de twee. 't Is een kostbaar experiment voor den schrijver wellicht, maar 't ware al te jammer moest hij zijn tijd en kunst verkwanselen aan experimenten. Volgens mijn bescheiden meening — een andere pen schrijft er breedvoeriger over in 't boek der maand — is dit geen stijging in de kunst van Vander Hallen, eerder een stilstand. Hij kieze nu de rechte richting. Dit boek weze 't einde van een periode, 't begin van een nieuwe.

Droomer en lyrieker kan hij heel geheimzinnig, met fluisterstem, vertellen zoodat ge den adem inhoudt en met gerokken ooren begeerig luistert. Al wat hij schrijft zindert van zielsmuziek. Door heel zijn litterair werk gloeit en glanst zijn kristelijke levensbeschouwing. Zijn lichaam mag krank en gekruisigd zijn, zijn ziel is gezond en zingt. Vol eerbied, gelijk een priester uit de ciborie de heilige hostiën neemt, haalt hij uit de ciborie van zijn hart de kostbaarheden der schoonheid. Hij « draagt door de wereld een droom zooals een priester het viaticum door een volkswijk vol bordeelen » (G. W.). Zijn werk is als « een klare olielamp vóór zijne broeders op den langen weg der boete » (E. V. d. H.). Van-der Hallen is een vergeestelijkt mensch: bijna louter ziel geworden, die alles als Pelgrim, in den glans van 't Eeuwige bekijkt en door zijn kunst den menschen zijn broeders, brengen wil: reinheid, goedheid, vreugde.

Lier, 22 April 1928.

Bibliographie

1923. RIDDER ARNOLD. Dramatisch sprookje. — Antwerpen N. V. Leeslust.
1924. SPROOKJES UIT ZOMERNACHT. — Antwerpen, N. V. Leeslust.
1925. STILLE UREN BIJ PRIMITIEVE MEESTERS. — Antwerpen, N. V. Leeslust.
1926. BEGENADIGDEN UIT MYSTIEK VLAANDEREN. — Antwerpen, N. V. Leeslust; 2e druk : id., 1927.
1928. EEN NIEUWE MORGEN. — Leuven, Vlugschriften van het A. K. V. Studentenverbond.
1928. KRISTIAAN. — Antwerpen, N. V. Leeslust.

Leverde Bijdragen in : Dietsche Warande en Belfort — Hooger Leven — Storm — Jong Dietschland — De Blauwvoet — Kunst Adelt — Het Vlaamsche Land — Ons Volk Ontwaakt — De Tijd (Amsterdam) — Averbode's Weekblad — Boekengids — Vrouwenleven — Muziekwarande, enz.

Prof. Dr JUL. PERSYN

Vijftig jaar!

De kroezelharen rond de slapen en eenige vlokjes in den knevel beginnen al wat grijs te worden, en als hij een oogenblik nadenkt komen daar inderdaad al een paar lijntjes in het vlakke voorhoofd liggen. Heel eventjes — eigenlijk onmerkbaar — buigt zijn gestalte voorover, en over zijn figuur komt het kalme bedachtzame dat elke man die jaren of leed te dragen kreeg over zich draagt. Maar er is een montere optimistische lach over zijn gelaat en iets jong en blij in zijn oogen : er gaat een optimisme van hem uit, en als hij 'n tijd bij u geweest is en ge zit opnieuw achter uw schrijftafel, voelt ge dat een hoogstaand en goed mensch dààr geweest is.

Het is een gewoonte geworden schrijversjubileums te vieren, en bij die gelegenheid de lofbazuin te steken over hun werk en hun persoon die nu eenmaal voor het publiek niet meer te scheiden zijn.

Bij Persyn zou zooiets ridikuul zijn : wie het geestesleven in Vlaanderen ook maar van zeer ver volgde kent zijn werk, en door het werk, den man, want Persyn is niet in de eerste plaats letterkundige of essayist of kritieker, wel « vriend » in den warmsten, sympathieksten en diepsten zin van dit woord. Hij pakt nooit uit met geleerdheid, stalt geen belezenheid uit, doet nooit zwaarwichtig noch doceert ex-cathedra; ge hebt bijna niet het bewustzijn dat een hooger begaafde in weten en denken aan 't woord is : hij staat naast u, praat en vertelt gemoedellijk en luchtig, glimlacht en brengt u langzaam en ongemerkt zijn gedachtenwereld binnen. Zóó is hij in zijn werk, zoo is ook zijn persoon. Wie zoo gelukkig is, Persyn van naderbij te kennen, kan niet anders dan in elken regel van zijn hand, den « vriend » herkennen.

Over Persyns kennis en belezenheid schrijven, is ongedaan werk. Zijn boeken zijn daar als levende getuigenissen van z'n hooge begaafdheid. Zijn « Aesthetische Verantwoordingen », het diepste boek dat in onze taal verscheen sedert ik weet niet hoeveel jaar, is, samen met Maritains « Art et Scholastique » het credo van den katholieken artiest van dezen tijd. Z'n « Kritisch Kleingoed », de monumenten die hij opbouwde voor Schaepman en August Snieders; zijn « Gedenkdagen » en de tienmaal honderden bladzijden die hij schreef over onze Nederlandsche en vreemde letterkunden, zijn alle levende getuigen van Persyns wijsgeerige onderlegdheid, zijn buitengewone zeggingskracht, zijn gezonden smaak, zijn belezenheid en zijn assimilatievermogen. Aan 'n werk van Persyn hebt ge een veiligen en zekeren gids op godsdienstig, wijsgeerig en aesthetisch gebied. Daarbij kent Persyn de Duitsche, Engelsche. Italiaansche en Skandinaafsche letterkunden zoo goed als de Nederlandsche. Een Duitsch student die Persyns werk las schreef me naderhand dat de Duitsche katholieke literatuur geen figuur bezit als Persyn; was het anderzijds Verschaeve niet die gedurende den oorlog stappen aanwendde om Persyn als docent in de Fransche letterkunde aan een Belgische school te Parijs geplaatst te zien « omdat er — naar Verschaeve's getuigenis — misschien geen Franschman was die de Fransche literatuur zoo door en door kende als Persyn ».

Zijn gansch leven heeft Persyn tot nogtoe besteed aan de studie der letterkunde: hij heeft gelezen, gestudeerd, geschreven, gedoceerd genoeg om meer dan één leven te vullen — hij is professor aan de Gentsche Hoogeschool, idem aan de Kath. Hoogeschool voor Vrouwen te Antwerpen en leeraar bij het Hooger Handelsgesticht in dezelfde stad: zijn lessen zijn parels van levende didaktiek, vol enthousiasme en bewondering en blij genieten, en toch zakelijk en stevig. Persyn is jong in zijn geestdrift: hij kan dwepen met een kunstwerk, en zijn studenten of lezers meeslepen in zijn bewondering.

Maar buiten deze waardeering voor Persyns arbeid is er nog een andere reden waarom vele jonge kunstenaars in Vlaanderen dankbaar aan Persijn terugdenken deze dagen : voor velen was hij eens de stille doch overtuigende raad- en moedgever bij hun eerste schreden op den steilen weg des dichterschaps: hij gaf moed en overtuigde waar we aarzelden en bang waren voor ons zelf. En als 't dan niet ging om redenen van binnen of van buitenaf, dan was daar het klare woord en de enthousiaste waardeering en de warme vriendschap van Persyn.

Dat zal God u loonen, waarde doctor; dat zijn dingen die men nooit vergeet. En het bewustzijn dat gij de steunkracht geweest zijt tot het scheppen van veel schoons en goeds, zal u wel een stil en rijk genot zijn. « Boekengids » huldigt in u zijn medewerker en den grootmeester onzer katholieke kritiek. God geve u tijd om al uw plannen uit te werken die ge in u draagt. ERNEST VANDER HALLEN.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

In den loop van dezen Zomer wordt **Gorki** de geniale Russische schrijver en sociaal-ekonomist zestig jaar. De Russische regeering heeft besloten te dezer gelegenheid een serie postzegels uit te geven met het portret van de kunstenaar. De universiteit van Moskou heeft eveneens een « Maxim-Gorki-prijs » ingesteld voor schrijvers die uit den boerenstand gegroeid zijn.

Burgersdijk, de bekende letterkundige, tooneelschrijver en vertaler van Shakespeare, werd deze maand vóór honderd jaar geboren. Nu de herdenkingen en jubileums van letterkundigen aan het orde van den dag zijn past ook aan dezen man een eeresaluut, vooral om zijn meesterlijke vertalingen van Shakespeare, Aeschylos en Sophocles die thans nog als modellen op dit terrein gelden.

Voor een paar weken overleed de bekende stichter der Beuroner-kunstschool, Dom Desiderius Lenz, O. S. B., die behalve als schilder en architekt, ook bizonderen naam maakte door zijn merkwaardig boek : « Zur Aesthetik der Beuroner Schule », hetwelk ook in het Nederlandsch werd overgezet. Dom Lenz werd geboren in 1832 te Haigerloch (Hohenzollern).

De bekende Noorsche Schrijver Gösta af Geierstam werd begin dezer maand opgenomen in de katholieke kerk; mevrouw Sigrid Undset, de befaamde schrijfster, eveneens bekeerlinge. fungeerde hierbij als meter. Van Gösta af Geierstam, die eens als kandidaat voor den Nobelprijs gesteld werd, zijn verschillende werken in het Nederlandsch overgezet.

In een onderhoud met een journalist heeft een bestuurder van 'n Londensche leesbibliotheek staaltjes verteld — volgens de N. Rott. Crt. — van de verregaande slordigheid der Engelsche bibliotheeklezers. In een aantal boeken vond men « bladwijzers » als b. v. een gouden dameshorloge, een bril, plaatskaarten voor den schouwburg, minnebrieven bij dozijnen, niet-geposte brieven en briefkaarten, enz. Zeer dikwijls worden bepaalde bladzijden voorzien van kantteekeningen, die niet altijd zeer vleiend zijn voor den auteur, en gewoonlijk door politieke hartstocht werden ingegeven.

Een tentoonstelling van « Het Nederlandsche Boek in 1927 » werd een dezer dagen te Utrecht geopend, onder voorzitterschap van den heer C. A. J. Van Dishoeck, met het doel het publiek bekend te maken met de Nederlandsche boekuitgaven. Dit heeft vooral belang met het oog op sommige bibliofiele uitgaven, edities van grooten omvang en

werken die in gedeelten verschijnen, welke gewoonlijk niet onder oogen van het groote publiek komen en waarvan de meesten het bestaan zelfs niet vermoeden. De bezoekers mogen al de boeken, kunst- en plaatwerken in handen nemen, inzien of lezen, en worden daardoor aangezet deze bij hun boekhandelaar te gaan koopen. De vermaarde firma Enschédé & Znn uit Haarlem exposeert daar eveneens haar zeldzaam- schoone lettertypen en proeven uit de 15e, 16e en 17e eeuwen, waarvan deze drukkerij nog vele matrijzen en fraai drukwerk bezit.

Ter gelegenheid van den 50sten verjaardag van Jules Persyn gaf « Dietsche Warande en Belfort », het tijdschrift waarvan Persyn gedurende twintig jaar de Redaktie waarnam, een feestnummer uit. Aan deze aflevering (Aprilnr.) werkten mee : Jufvr. Belpaire, Mgr. Alph. Ariens, J. De ock, Al. Walgrave, Prof. A. Boon, F. Toussaint van Boelaere, Prof. Gerard Brom, Alb. Steenhoff-Smulders, L. Duykers, L. Baekelmans, Pater Molkenboer, Marnix Gysen, Ger. Walschap Joz. De Voght, Alb. Kuyle, Joris Eeckhout, Joz. Muls, Bern, Verhoeven en Rita Hostie.

Te **Antwerpen** is, onder voorzitterschap van Mej. M. E. Belpaire, een **Comité gesticht tot het inrichten van een Huldebetoon ter eere van Prof. Dr. Jul Persyn.** bij gelegenheid van zijn 50n verjaardag. De viering, die reeds einde Juni moest plaats hebben, is uitgesteld tot den 9n September ten einde haar een grootscher karakter te kunnen geven en de noodige propaganda mogelijk te maken. Het past immers dat deze huldiging van den sympathieken grootmeester onzer Vlaamsche kritiek door heel het intellectueele Vlaanderen en ook door Nederland meegemaakt worden. Onze leeraars en studenten zullen er zich om verheugen tijdens de laatste vacantiedagen aan deze feestviering te mogen deelnemen.

Dat ook de Redactie van Boekengids zich geestdriftig aansluit bij de op touw gezette betooging hoeft amper gezegd. Wij verblijden er ons om, dat eindelijk Prof. Persyn eens terdege zal kunnen gevierd worden. Wie heeft het beter verdiend dan hij?

INLICHTINGSPOST

FLANDRIA'S NOVELLEN-BIBLIOTHEEK

Twaalf jaargangen (tot 1912) van één boekje per maand. In haar geheel genomen, — *verouderd* : hiermede kunnen de bibliothekarissen rekening houden. Haar kopij trok Fl. N. B. hoofdzakelijk uit twee bronnen : in de eerste jaren uit de burgernovelle der jaren '70-90, daarna uit de realistiek van rond 1900.

De Burgernovelle van '70-90 overwegend Gentsch-liberaal, handhaaft in den grond de kristelijke moraal op een niet onverdienstelijke wijze; doch sap en gloed van hoogere kristelijke ingeving uit dogma en bovennatuurlijk leven is daar onbekend. Dan vraagt men zich bitter af : Maar waar waren dan toch de Katholieke Vlamingen in dien tijd? Hoe lieten ze een zeldzame M. E. Belpaire of Hilda Ram alleen alles doen?! Hier ligt een groote, bittere les : brengt daarmee in verband den Vastenbrief 1928 van Z. E. Kard. Van Roey, waar onze Kath. letterkunde geprezen en aangemoedigd wordt. Ook als kunstgehalte is die burgernovelle zoo begrensd, zoo mank : geen stoutheid, geen kijk naar buiten, geen figuur dat een eeuw vertegenwoordigt, vooral geen taal, natuurlijk met de ellendige toestanden van toen.

De tweede groep, **onze realistiek,** stemt droevig. 't Is ongeloofelijk welke grauwheid, somberheid, tragische bitterheid daar broedt. Zwarte mode alleen? Ik weet het niet, maar het geeft den indruk van eene diepe maatschappelijke ellende, dat arm Vlaanderen van veld en fabriek. En toch heeft de Vlaamsche kracht daar kunst mee willen maken. Dat heeft iets groots. Maar welke geweldenaars nu weer! Hoe spijtig, zich nu weer onder te dompelen in al die grauwheid en bruutheid, en dan zelf verloren te staan te midden van al dit zwaar woordenwerk, al dit materialistisch proza. Past. Walgrave met zijne « Hoogere Begrippen in de Letterkunde » dierf het goddank aan, in volle realistische beweging, de bakens te verzetten. Niet eeuwig en altijd over dood, rampen, nevels,

wroeten, vloeken, beesten!! Kristelijk Vlaanderen, helder, schoon en rijk, is herrezen. De tijden zijn gebeterd. Nooit kome terug die tijd waar het arm Vlaamsch volk, hooger en lager, als eenig voedsel Fl. N. B. had! J. C.

4173 Nr 94. ABRAMSZ — Een Betuwsche Boer in Amsterdam. V-VIA
4174 Nr 26-27. ALBERDINGK THIJM, J. — Geertruide van Oosten. ◆ IV
4175 Nr 157. AMBIORIX, JR. — Een nieuw Leven. V°, *minderwaardig.*
4176 Nr 33. ANRI POL. — Lotje uit den Porseleinwinkel. IV
4177 Nr 115. ANRI POL. — Nand Vandragen. III
4178 Nr 39. BACCAERT, H. — Sinte Merten. Een Uitgang. IV
4179 Nr 43. BAEKELMANS, LODE — Hooidag. Rattin. Zachtmoedigen. V
4180 Nr 139. BAEKELMANS, LODE — De schrik der Kindermeiden. V-VIA
4181 Nr 67. BASSE MAUR. — Pet, Pijp en Schaats. IV
4182 Nr 25. BELPAIRE, M. E. — Het Kerkportaal. ◆ IV
4183 Nr 1. BERGMANN TONY — Brigitta. IV
4184 Nr 72. BOLLANSÉE, A. — Germaansche Beelden uit de Godensagen. IV
4185 Nr 44. BOLLANSÉE, A. — Intieme Schetsjes. V°, *onbeduidend.*
4186 Nr 59. BOONEN, JAAK — Baas Klits. Boer Hannes. V
4187 Nr 105. BOONEN, JAAK — « Klok, Klok ». Een lustige Broer. IV
4188 Nr 137-138. BOONEN, JAAK — Naar Leuven. V
4189 Nr 106. BOONEN, JAAK — De Koemeester. De vliegende Man. Wraak. V
4190 Nr 80-81. BOUCHERIJ, JAN — Willem. IV
4191 Nr 11. BRANTS, M. — Sint Joris. IV
4192 Nr 114-127. BULTINCK, MEVR. — Gust en Deesken, VIA. *onbruikbaar*
4193 Nr 144. BULTINCK, MEVR. — West-vlaamsche Schoolmaats, VIA. *onbruikbaar*
4194 Nr 30. BUYSSE, CYR. — Aan 't Strand. Gampelaarken. Moeder. Een Zomerdroom. IV
4195 Nr 105. BUYSSE, CYR. — De Eenzame. V
4196 Nr 117. CEUNIS, GERARD — De eenvoudige Kamer. Gothiek Sprookje. IV
4197 Nr 74. CLAES, ERNEST — Uit mijn Dorpken. IV, *onpaedagogisch.*
4198 Nr 21. COGEN-LEDEGANCK, MEVR. — Mandus. III
4199 Nr 116. COOPMAN, H. THZ. — Geen Novellen, III
4200 Nr 27. COOPMAN, H. THZ. — O. K. 93. IV°, *minderwaardig.*
4201 Nr 47-48. CRAMER, E. — Catharine. IV
4202 Nr 69. DE BOM, E. — Een Moord. V
4203 Nr 16. DE CLERCQ, KAREL — Bottientjes. IV
4204 Nr 100. DE CNEUDT, R. — De Primus. V
4205 Nr 64. DE COCK, J. — De « Alte Zoll » Studenten. V
4206 Nr 79-80. DE COCK, J. — Een oude Historie. IV
4207 Nr 32 DE GRAVE, E. — De Beproeving. ◆ V
4208 Nr 25. DE GRAVE, E. — Drie Schetsjes. ◆ IV
4209 Nr 4. DE HOON, Dr J. F. — Hoe de Menschen... O'Neal. V
4210 Nr 104. DEKENBON, LODE — Herrijzenis. De Katte. IV°, *onbeduidend.*
4211 Nr 12-13. DE LAET, J. — Het Lot. ◆ IV
4212 Nr 98. DELBEKE, FR. — In den nieuwen Thuis. V
4213 Nr 113. DELEN, A. — Meezenvanger. Ratten en Fokken, V. *onbruikbaar*
4214 Nr 153. DE LIEFDE, J. L. F. — Vertroosting. V (*IV onbruikbaar om wille van « Een Tooneelwaterkuur »*
4215 Nr 22. DE MAREZ, H. — Haar Zoon.
4216 Nr 51. DEMERS, DINA — Een Roeping. V
4217 Nr 102. DE MONT, POL. — Te Veere. V
4218 Nr 128. DE MONT, POL. — Zanna. IV
4219 Nr 83. DE PAEPE, A. — De Grootvader. V
4220 Nr 23-24. DE PAUW, JHR. N. — De Opstand van 1540, III
4221 Nr 63. DE QUÉKER, K. H. — Busschen maken. V
4222 Nr 89. DE QUÉKER, K. H. — De Kerremesmaaltijd van den Kennebuk. V
4223 Nr 155. DE RIDDER, ANDRÉ — De broze Herinnering. II-III

4224 Nr 156. DE RIDDER, ANDRÉ — DeDief. II, *onbruikbaar*
4225 Nr 156. DE RIDDER ANDRÉ — Het Kindje. II. *onbruikbaar*
4226 Nr 110. DE RIDDER, ANDRÉ — Londen. IV
4227 Nr 156. DE RIDDER, ANDRÉ — De Nadood. II-III, *onbruikbaar*
4228 Nr 110. DE RIDDER, ANDRÉ — Sprookjesavond. Zondag. IV
4229 Nr 96. DE SCHUTTER, L. — De Loteling. IV°, *onbruikbaar en onbenullig.*
4230 Nr 140. DE SCHUYTER, J, — Gabrielle. IV
4231 Nr 155. DE SCHUYTER, J. — De Veropenbaring. II-III
4232 Nr 93. DE WAEGENAERE, C. — Het Portret van den Duivel. V
4233 Nr 108. DE WAEGENAERE, C. — De twee Heidetakjes. IV°
4234 Nr 151-152. DE WILDE, FRANS — De Ruïne. IV
4235 Nr 119-120. DE WILDE, FRANS — Schetsen uit de Dorpsschool. V-VIA (*onbruikbaar omwille van « Gust en Deesken »*)
4236 Nr 55. D'HONDT, GUSTAAF — De Deserteur. III
4237 Nr 70-71. DUCATILLON, L. — De Baljuw. V
4238 Nr 145-146. FEITH, J. — Voetbalwedstrijd. V-V°, *onbruikbaar en onbeduidend.*
4239 Nr 15. GERMONPREZ, A. — Amelie's Oom. Feemke. V
4240 Nr 45. GORTER, SIMON — Een praatje. IV
4241 Nr 132. GORTER, SIMON — Van een Officiertje en een Bakkersdochtertje. V
4242 Nr 69. HAVERSMIDT, FR. — Wegaan den heelen Dag uit Rijden. V
4243 Nr 114. HEYMAN, J. — Haar Beteekenis. IV°, *waardeloos*
4244 Nr 130. HOOFT, P. C. — Uit « Nederlandsche Historiën ». V
4245 Nr 151-152. HOOGEMBRIK, J. — Onze Meester. IV
4246 Nr 20.HOUDET, E. — Elena Tortorella. III
4247 Nr 150. IMPE, J. — Amerika. Een beschrijvingswaardig Manneke. Djoken de Leurder. De Hagemeester. Een Ongeluk, V
4248 Nr 46. JANSSENS, REIM. — Wroeten. V
4249 Nr 99. KLOOS, J. — Vijf Schetsen
4250 Nr 118. KREKEL, J. — Hertetolken. Een Moeder. Ziek. IV
4251 Nr 77-78. LAMBERTS HURRELBRINCK. L. H. J. — Carnavalsbeelden. IV
4252 Nr 54. LAMBRECHTS, LAMBRECHT — De Kapucijn. V
4253 Nr 37. LEFÈVRE, JOHAN — Herinnering, IV
4254 Nr 3. LOVELING, ROSALIE — Po en Paoletto. V
4255 Nr 154. MAVILLE, J. — Minus' wondere Historie. IV
4256 Nr 114-127. M. B. — Gust en Deesken. VIA, *onbruikbaar*
4257 Nr 128-144. M. B. — Westvlaamsche Schoolmaats. VIA
4258 Nr 68. MEERT, LEO — Duivenmelkers. IV, *onbruikbaar*
4259 Nr 141. MEREL, BRUNO — Zomeravond. V
4260 Nr 119-120. METZ-KONING, M. — De Kelders van Koning Perugallus. V-VIA (*onbruikbaar omwille van « Gust en Deesken »*)
4261 Nr 9. MINNAERT, J. — Het geheimzinnig Kistje. V
4262 Nr 38. MINNAERT, J. — Hun Gustaaf. V
4263 Nr 145-146. MONTEYNE, LODE — Drie Schetsen uit het Leven van Monneke Peeters. IV, *onbruikbaar*
4264 Nr 90. NAVEAU, VICTOR — Kinderspel. VIA
4265 Nr 124. NAVEAU, VICTOR — Kleine Oorlog. VIA-B (*als bundel onbruikbaar, omwille van « Gust en Deesken »*)
4266 Nr 90. NAVEAU, VICTOR — Vacantie. VIA-B
4267 Nr 7. PATTIJN, EDGAR — De Venditie. Zwart Leven. IV
4268 Nr 29. PEAUX, AUG. — In een Leven. IV
4269 Nr 48. PEAUX, AUG. — In Memoriam. IV
4270 Nr 29. PEAUX, AUG. — Op Zolder. IV
4271 Nr 24. PLOKLOOG — Kees uit vrijen. IV (*als bundel* III, *om wille van « Opstand »*)
4272 Nr 122. POLFLIET, O. — 't Jaar uitkaarten. Een Spook. Wraak. V (*als bundel onbruikbaar, omwille van « Gust en Deesken »*)

4273 Nr 34. POTGIETER, EV. J. — Blauw Bes, Blauw Bes. IV
4274 Nr 95. POTGIETER, EV. J. — Frans Hals en zijn dochter. IV
4275 Nr 6. RAM, HILDA — Slachtoffer van Transvaal, V
4276 Nr 62. RAM, HILDA — Token en Toon. IV
4277 Nr 144. ROELAND — Kerstmis. V, *onbruikbaar*
4278 Nr 140. ROOSE, G. P. M. — Gabrielle. IV
4279 Nr 155. ROOSE, G. P. M. — De Veropenbaring. II-III°, *onbeduidend.*
4280 Nr 28. SABBE, MAURITS — Een Drie koningenavond. V
4281 Nr 75-76. SABBE, MAURITS — Hoe Grootvaters Broer uit den Oost weerkeerde. III-IV
4282 Nr 158-159. SABBE, MAURITS — Philemonds dans om de Bruid. IV
4283 Nr 107. SABBE, MAURITS — De Schutsgeest. III, *onbruikbaar*
4284 Nr 28. SABBE. MAURITS — Sublime Harmonie automatique. V
4285 Nr 159. SABBE, MAURITS — Tooneelvaringen, IV
4286 Nr 31. SCHELTJENS, LODEWIJK — Een Rakker. Dood voor de Wereld. Hannekenuit. Oude Jonkmans. V
4287 Nr 17-18. SEGERS, GUSTAAF — De Beren. V
4288 Nr 5. SEIPGENS, EM. — De Heeren von Wiedenholt. IV
4289 Nr 92. SERROEN, EMIEL — Een eerste Huwelijksnacht. IV
4290 Nr 142. SIMONS, JOZEF — Uit een eenvoudige Wereld.
4291 Nr 8. SLEECKX, DOM. — Miss Arabella Knox. IV
4292 Nr 121. SMOORMANS, BL. — De Historie van een Wekker. Misdaad en Boete. VIA°, *onbruikbaar en zonder waarde.*
4293 Nr 2. SNIEDERS, Dr A. — Sneeuwvlokske, V
4294 Nr 52. STEGHERS, OKTAAF — Bloote Voetjes. Mysterie. IV, *onbruikbaar*
4295 Nr 88. STEGHERS, OKTAAF — Oud ste Broeder. IV
4296 Nr 123. STEPPENBACH, LEO — Bobijnen en Mizeries. V
4297 Nr 111. STEPPENBACH, LEO — Lijk 't gebeurd is. Ook al Lijnvisscher. V°, *onbeduidend.*
4298 Nr 123. STEPPENBACH, LEO — Op een zwoelen Zomeravond. IV, *onbruikbaar, als gebundeld met « Gust »*
4299 Nr 87. STEPPENBACH, LEO — Twee Uitersten. Het Verleden dat spreekt
4300 Nr 36. STIJNS, REIMOND — Het Paradijs. V
4301 Nr 37. STIJNS, REIMOND — Vlug als de Wind. IV
4302 Nr 40. STOCKMANS, FR. — Geschiedenis van een Ezel. Kikvorschenverstand. V
4303 Nr 153, STOCKMANS, FR. — Een Tooneel-Waterkuur. IV°, *onbruikbaar*
4304 Nr 109. STREUVELS, ST. — Het Duivelstuig. Jeugd. IV
4305 Nr 66. TACK, PIETER — Beiaardindrukken. V
4306 Nr 52. TACK, PIETER — Een Rat. V
4307 Nr 10. TEIRLINCK, H. — Landelijke Historiën. V
4308 Nr 66. TEIRLINCK, IS. — De Droom van Mr Ignatius Zonneblomme. V
4309 Nr 148. TEN NAIL, GAZAËL — Naar den Disch —?
4310 Nr 39. TERNEST, P. M. — Verzoend. IV.
4311 Nr 103. TIMMERMANS, FELIX EN THIRY, FR. — « Ecce Homo » en het bange Portiereske. V
4312 Nr 134-135. TOUSSAINT VAN BOELAERE, F, V. — Een Legende van O. L. Vrouw van Halle. IV
4313 Nr 81-82. VAN ACKER, AUG. — Martje Martens. IV
4314 Nr 61. VAN ASSCHE, P. — Treed binnen en zondig niet meer. De Zwerver. IV
4315 Nr 97. VAN BERKEN, TINE — Een Afscheid. Mijn Oom uit Indië. IV
4316 Nr 75-76. VAN BUREN, HUF — De twee Invasies. III
4317 Nr 57. VAN CUYCK, FRANS — Een rustiger woning. III
4318 Nr 91. VAN CUYCK, FRANS — Herinneringen. Het Leven gaat voorbij. De Vader. IV
4319 Nr 144. VAN CUYCK, FRANS — Ikzucht. IV
4320 Nr 42. VAN DEN ABEELE, ALBIJN — Een getrouwe Liefde. Zieneken. V
4321 Nr 35. VAN DEN BERGH, FR. — Een Passie. Een moeder. Tot Wederziens. IV
4322 Nr 147. VANDERWEIDEN, K. — Van twee Nichtjes. VIA-B

4323 Nr 41. VAN DE WOESTIJNE, KAREL — Laathemsche Brieven over de Lente. Parabel. IV
4324 Nr 14. VAN EFFEN, J. — Kobus en Agnietje. Een Verjaarsfeest bij Burgerlieden. IV
4325 Nr 94. VAN LENNEP, JACOB — Een Examen in achtienhonderd en zooveel. V-VIA
4326 Nr 133. VAN LENNEP, JACOB — Het Verhaal van Kees Dirksz. V
4327 Nr 73. VAN METTENIJEN, B. — Ledeganck's Klavier. Te Kortrijk. V
4328 Nr 50. VAN NERUM, LEO — Ook een Belofte. De oude Bartels. IV
4329 Nr 60. VAN NESTE, AL. — Het Geheim van Tante Clara. IV°
4330 Nr 126. VAN PRAET, FRITZ — Al wat blinkt. IV
4331 Nr 84. VAN PRAET, FRITZ — De Bloem der Liefde. IV°, *minderwaardig*
4332 Nr 143. VAN PRAET, FRITZ — Geschiedenis van een ouden schoen. Het Standbeeld. Voor vijf cent Lectuur. Een Vrouw die zwijgen kan. V°, *minderwaardig*
4333 Nr 101. VAN WALDEN, H. — De Rekentafel. Van een Kleinen en de Grooten. IV
4334 Nr 53. VAN ZYPE, H. — De Katte. De Vlag van Willegem. V
4335 Nr 84. VERMANDERE, RAF. — Schuchtere Liefde. IV°, *onbeduidend*
4336 Nr 65. VERMAST, ALF. — Ave verum. Een Kaakslag Verzoeking. IV
4337 Nr 85. VERSCHOREN, FR. — Grijze Dagen. Nonkel Sooi. V
4338 Nr 157. VERLÉE, E — Sportfurie. V°, *minderwaardig*
4339 Nr 86. WATTEZ, OMER — De Burgers van Groenendale. V
4340 Nr 136. WATTEZ, OMER — De Fijnproevers. V (III-IV *omwille van « Beelden »*)
4341 Nr 149. WATTEZ, OMER — Een Kermisvogel. —?
4342 Nr 112. WATTEZ, OMER — Kleine Oorlog in Vlaanderen. V
4343 Nr 19. WATTEZ, OMER — De Koorknaap. IV
4344 Nr 149. WATTEZ, OMER — De nieuwe Heer. —?
4345 Nr 53. WATTEZ, OMER — De oude Vedelaar. V
4346 Nr 58. WATTEZ, OMER — De Pruttelaars van Brakel. V
4347 Nr. 49. WINDELS. — Van Maaitijd. III, *onbruikbaar*
4348 Nr 129. X. — 3 fragmenten uit « Triomf der Liefde » —?
4349 Nr 131. X. — Genoveva van Brabrand. — ?
4350 Nr 92. X. — De Hond van Kapitein Vernon. V-VIA-B (*als bundel* IV, *omwille van « Eerste Huweltjksnacht »*)
4351 Nr 94. X. De Verstrooide. V-VI
4352 Nr 92. X. — Violetta en Mozart. IV

HET HOEKJE VAN DEN BIBLIOTHECARIS

Ministerieel besluit omtrent de Examenzittijden

De Minister van Kunsten en Wetenschappen,

Gelet op de Wet van 17 Oktober 1921 houdende inrichting van de Openbare Bibliotheken,

Gelet op de Koninklijke Besluiten van 19 Oktober 1921 en 21 Augustus 1922,

Herzien zijn besluiten van 20 Maart 1923, 1 Juni 1924, 1 September 1924 en 29 Mei 1925,

Besluit :

Artikel 1. — De examenzittijden voor het bekomen van het getuigschrift voor het ambt van bibliothecaris hebben plaats te Brussel en kunnen in andere gemeenten ingericht worden wanneer ten minste twaalf candidaten gevraagd hebben het examen af te leggen en hun inschrijvingsrecht hebben gestort.

Artikel 2. — De jury ingesteld voor het afleveren van het bekwaamheidsgetuigschrift tot het houden van een bibliotheek bestaat uit 3 werkelijke leden en evenveel plaatsvervangers, door den Ministsr van Kunsten en Wetenschappen benoemd.

Ieder jury begrijpt, buiten een inspecteur van de openbare bibliotheken, voorzitter. twee leden respectievelijk gekozen onder de bibliothecarissen in functie en onder de leeraars van ambtelijke of vrije cursussen voor candidaat-bibliothecarissen. Een dezer leden wordt aangesteld om het ambt van secretaris te vervullen.

Op ieder zitting zal de jury — buiten, eventueel, op de laatste — een minimum van twaalf candidaten moeten ondervragen.

(Besluit van 28-2-1928 — Staatsblad van 28-3-1928.) (Get.) M. VAUTHIER.

Inschrijving voor het Examen

Einde Mei of begin Juni zal te Antwerpen een jury-zitting plaats hebben tot het afnemen van het examen voor candidaat-bibliothecarissen.

Wie het exaam verlangt af te leggen kan het bedrag van zijn inschrijvingrecht (25 frank) storten op postcheckrekening 718.35 van M. Lheureux, rekenplichtige bij den Dienst der Op. Boekerijen te Brussel, mits vermelding van het doel der storting op de keerzijde van het stortingsbulletin, onder rubriek « Medeeling ». Wie nog wil ingeschreven worden voor het examen stelle niet langer uit gezegd bedrag op te sturen.

Worden toegelaten tot het examen : de candidaten van beiderlei kunne, die minstens 14 jaar oud zijn en de Belgische nationaliteit bezitten.

HET BOEK DER MAAND

« Kristiaan » door Ernest Vander Hallen (*)

4353 ◆ V — Het zou te schoon zijn, moest er alle maanden in Vlaanderen een keurboek verschijnen van eeuwige kunst. Kristiaan is dat niet, niet levensdiep als het boek der Liefde, niet tragisch als Waldo, maar 't is eenvoudig als waarheid en rijk als geloof. Sinds het als feuilleton verscheen, heb ik naar Hooger Leven getracht als naar 't bezoek van een vriend, die een wandelend geweten en een Engelbewaarder is, en nu Leeslust het boek-te, ben ik blij, dat ik hem altijd bij mij zal hebben. — Want Kristiaan is ons door God gezonden om ons te zeggen en te doen zien, dat het leven schoon is, de mensch goed en God barmhartig. Met die bovennatuurlijke boodschap, die 't godsrijk op aarde moet inluiden, trekt hij niet als een kruisvaarder ten strijd, maar gaat hij als een Pelgrim naar alle verpuinde eigendommen, die God wil herwijden. Bij de stille menschen der Kempen, de misdeelden van Nazareth en de verdwaalden van Toreven speelt zich het zalig sprookje af, om te eindigen in de drukke stad, die 't uitzicht op den hemel herwon. — En als de eerste standregel der Pelgrims is : God te verheerlijken door katholieke kunst, is Kristiaan hun handboek, hun wegwijzer en vlag. — Om de direct-zichuitende oprechtheid van iemand die zich niet om vorm bekreunt maar om den schoonen kern des levens, om de deemoedig-diep doorvoelde en doorvoelbare bovennatuurlijke wereldbeschouwing, wenschte ik, dat allen, die het boek smaken, mijn vrienden waren: want zij zijn jong en goed. En als er naast mij iemand schreien zal om licht van waarheid en kracht van liefde, zal ik hem Kristiaan ter lezing geven : de schoonste zielen worden door de eenvoudigste en diepste waarheden geleid om het leven, de menschen en God te beminnen. — Schrijver late de kritiek nu maar richten, als zou er gezochtheid zijn van toon, langdradigheid van bespiegeling, inzinking zijner verbeeldingskracht. De ziel tot wie hij zich richt, zal hem begrijpen en over vorm-gebreken heen groeien naar het ontsluierd ideaal. Och ja, in Selma Sagerlöf's Gösta Berling, waaraan de toon mij 't meest doet denken, is rijker-scheppende verbeeldingskracht, die ook Kristiaan's optreden in de stad beter in 't sprookje zou hebben laten vergroeien, die zijn minder-geslaagde aanspraken zou herwerkt en zijn beschrijving synthetischer gemaakt hebben, maar dan hadden wij om het kunstiger kleed misschien minder den diepen zin begrepen. God schenke den schrijver licht en kracht tot verder Pelgrimwerk. E. BOELAERT, M. S. C.

(*) Antwerpen, N. V. Leeslust; Eindhoven, N. V. Leeslust, 1928, (19 X 15), 122 blz., 13 fr.

2. — Godsdienst

4354 **Alfonsus M., Heilige** **24**

◆ WIJZE OM VOORTDUREND EN VERTROUWELIJK MET GOD OM TE GAAN. Herwerkt door E. P. L. Debast, Redemptorist. — *Esschen, St. Alfonsus Drukkerij, 1927, (19 × 14) 70 blz.* *1,50* fr.

V* — Vertrouwelijk gingen de heiligen om met God. Wie beter dan een heilige vermag het anderen in te wijden in die kunst — zoo eenvoudig nochtans — in voor- en tegenspoed, in twijfel en na een val, in alle omstandigheden des levens, bij God 't geluk te zoeken. St. Alfonsus' raadgevingen blijven practisch en doeltreffend. D. DE PAUW, O. P.

4355 **Chesterton, G. K.** **269 : 27**

◆ KERK EN BEKEERING. Met een voorwoord van Hilaire Belloc. *Vert. uit h. Engelsch dr. Ellen Russe. — Voorhout, « Foreholte » ; Brussel, Standaard, 1927. (19 × 13), 134 blz.* *fl. 1,75 (18 fr.)*

IV — Een bekeeringsverhaal in één adem te noemen met de Belijdenissen van Augustinus en met de Apologia van Newman. 'k Ben sterk geneigd — en schier allen die 't lezen, zullen met mij die meening deelen — dit een der beste te bevinden onder de vele die de laatste dertig jaren ons toevertrouwden hun pijnlijken dooltocht uit dwaling en zonde naar 't Vaderhuis. Chesterton voorzeker is er de man niet toe er een dagboek op na te houden en van naald tot draad alle gemoedsgewaarwordingen op te teekenen lijk een Jörgensen dat heeft gedaan. Vóór alles wil hij objectief blijven. Toch boort hij diep in de eigen ziel waar hij drie geestesgesteldheden vaststelt die elke bekeerling door moet. De gewone lasterpraatjes en de vooroordeelen tegen de Kerk hadden nooit pak op hem. Alles draaide om 't wezen en de leer en de zending der Katholieke Kerk. Magnifiek heeft hij dat onder woorden gebracht. Moderne zoekers zullen geschokt worden door de glasheldere, diepe redeneeringen en katholieken zullen den hemel danken dat God, in dezen troebelen tijd, die Paulus-natuur voor zich opeischt in wie de waarheid brandt als een liefdevuur. Met Pater Hendrickx S. J. bekennen we volgaarne : « Zoo'n boek verschijnt een dood-enkele keer in een eeuw ». Ellen Russe die haar Engelsch kent als haar Nederlandsch, zelf bekeerlinge is en bewonderaarster van dezen gedachten-athleet, doet in haar vertaling Chesterton als Chesterton spreken in 't Nederlandsch.

D. DE PAUW, O. P.

4356 **Groenen, P. G.** **22 : 9**

◆ BEKNOPTE BIJBELSCHE ARCHEOLOGIE, tevens leiddraad bij de bijbelsche platen van H. J. Van Lummel. — *Utrecht, Kemink & Zoon, 1927, (24 × 16) 244 blz.* *in linnen band fl. 2,90*

V-VIA — Zeer welkom, deze tegenhanger van Reinach's *Minerva* voor Grieksche-Romeinsche oudheden. Een flink onderwijs in de zoo noodige heerlijke Gewijde Geschiedenis, zal nu eindelijk op gemakkelijke en aantrekkelijke wijze hechtheid, kleur en leven ontvangen van deze verzorgde wetenschappelijke encyclopedie. De eeredienst, daarna het huiselijk leven (godsdienst, familie, woning, enz.) en het maatschappelijk leven (landbouw, nijverheid, handel, politieke instellingen): alles als gesneden brood voor klasvoorbereiding en immer inniger kennismaking met het oude Verbond. Een landkaart erbij deed geen kwaad.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4357 **Plus, Raoul, S. J.** **24**

RIJKER LEVEN. (voor Jongens) — *Alken, Bode v. h. H. Hart, 1927, 2 dln. (19 × 12), 96, 92 blz.* *3 fr. en 2,50 fr.*

V* — Een uitstekende vertaling van een uitstekend werkje. Werkjongens en studenten schrikken wel eens terug voor 't woordje meditatie. Maar als ze luisteren naar « Rijker Leven » — en wie laat zich niet omklappen door Pater Plus — mediteeren ze zonder het te weten. Hij neemt de jongelingen mee in een nieuwe wereld van bovennatuurlijken zielenadel, vormt hun karakter met « zielesterkte » en doet ze klimmen op de berghoogten van de « deugden » met overtuiging en geestdrift. — In een 2de deel heeft hij het over « Plichten van Staat », « Mijn Apostelaat », « Toekomst » en « Feesten Depotieven ». — Voor meisjes verscheen een bizondere uitgave in één deel (216 blz. — 6 fr.)

D. DE PAUW, O. P.

4. — Taalkunde

4358 **Bot, L.** **43 : 37**

BEKNOPTE DUITSCHE SPRAAKKUNST voor Roomsch Katholieke Scholen. — OEFENBOEK BIJ DE BEKNOPTE DUITSCHE SPRAAKKUNST: 1e en 2e Deel. — *Groningen, Wolters, 1927, 2e druk, (19 × 13), 1e dl. : 52, 60; 2e dl. : 148, 108 blz.* *1e dl. elk fl. 0,80; geb. fl. 1 — 2e dl. elk fl. 1,40; geb. fl. 1,60*

V — Heel praktisch en zeer aan te bevelen werkje. Bij elk hoofdstuk uit de Spraakkunst past een toepassing uit het « Oefenboek ». Voor ietwat gevorderde leerlingen is het uiterst geschikt. De doorgaans saaie spraakkunst wordt hier aantrekkelijk voorgesteld. M. VAN COPPENOLLE.

4359 **De Boeck, A. E.** **4393 : 86**

HANDBOEKJE VOOR HET BRIEFSCHRIJVEN. — *Lier, Van In, 1927, 6e druk, (19 × 13), 46 blz.* *1,75 fr.*

V — Uit eigen ondervinding weet ik en mag ik dan ook onomwonden getuigen dat dit « *Handboekje voor het Briefschrijven* » zeer, zéér degelijk is in alle opzichten. *Zesde* druk... Zegt dit t. a. niet meer dan genoeg? Nutteloos is 't dit werkje te willen aanbevelen; het beveelt zich zelf aan bij alle Vlamingen — en niet alleen bij onderwijzers en leeraars, hoor! — die willen weten welke regelen ze dienen in acht te nemen bij het stellen van den eenen of den anderen brief voor dit of dat of geen onderwerp; 't is haast volmaakt in zijn aard. Dr V. NAVEAU.

4360 **Geerebaert, A., S. J.** **48**

HORATIUS. Met inleiding en aanteekingen door A. Geerebaert, S. J. — *Luik, Dessain, 1927, (19 × 13) 220 blz.* *8 fr.*

V — Zooals alles wat P. Geerebaert voor het onderwijs in de klassieke talen uitgeeft: tot in de puntjes verzorgd! Jammer enkel van die kleine drukletter gebruikt voor de uitleggende nota's. Dr K. ELEBAERS, PR.

4361 **Scott, Sir Walter** **83.9 : 42 : 37**

THE TALISMAN. Bewerkt door P. A. Ter Weer. *Met portret. — Groningen, Wolters, 1927, (18 × 12) 216 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,10*

V — Deze schooluitgave geeft in beperkten omvang een zeer goed samenhangende verkorting van het veel grooter werk van Walter Scott. Zooveel mogelijk zijn de beste, uitgekozen deelen met de bewoordingen van het oorspronkelijk werk bewaard, en de verkorte stukken zelf, die

de overgenomen episoden verbinden, geven met de meeste getrouwheid zinsneden van den schrijver. Vertalingen of verklaring van woorden staan in kantteekening; hier en daar een historische voetnota, zoodat het boekje gemakkelijk te gebruiken is. — Wat den inhoud betreft, moet de leerling wel weten dat hij hier geen geschiedenis van den 3n kruistocht leest, maar een verbeeld verhaal, op geschiedkundigen ondergrond uitversierd, en menigmaal met meer romantische knapheid dan met ware kennis van bijzonderheden over tijd, plaatsen, menschen en beschaving. Het is romantisme, weinig beter dan de voorstelling in Tasso's *Verlost Jerusalem*. De karakters van Rijkaard Leeuwenhart en van Saladijn schijnen echter goed naar de wezenlijkheid geschilderd.

AL. WALGRAVE, PR.

4362 Stern, Adolf **83 : 43**

DREI NOVELLEN, mit einer Einleitùng und erläuternden Bemerkungen versehen von J. J. H. Lambermon. *Met portret. — Groningen, Noordhoff, (Novellen ù Erzählungen, nr. 6), 1926, (20 × 14), 212 blz.* *fl. 1,50*

IV — Drie prachtige novellen van Stern waarvan de soms moeilijke lezing wordt vergemakkelijkt door talrijke nota's van J. J. H. Lambermon. De inleiding leert het werk en het leven van Stern kennen. Goed gevorderde leerlingen zullen dit werk genieten M. VAN COPPENOLLE.

6. — Toegepaste Wetenschappen

4363 Eyma, J. **63 : 59**

CAVIA's (Guineesche Biggetjes). Hunne huisvesting, voeding, teelt en soorten. *Geïll. met 36 afbeeldingen. — A'dam, Kosmos (Weten & Kunnen, nr 149) 1927, (19 × 13) 48 blz.* *fl. 0,75*

V — Iets voor liefhebbers en voor nieuwsgierige lezers die graag eens in « 't nieuwe » gaan snuffelen en daarmee misschien ook... liefhebber zullen worden. F. CASTEELS, L. I.

4364 Van Essche, Maurice **65**

HET BOEKBINDEN VOOR ALLEN. *Geïll. met 20 teekeningen. — Antwerpen, G. Janssens, (Practische Bibliotheek) 1927, 2 druk. (21 × 16) 62 blz.* *3 fr.*

V — Heel bondig wordt ons hier uiteengezet wat ieder bibliothecaris over boekbinden weten moet. Menigeen zal er nuttige wenken in vinden om voor eigen gebruik boeken te herstellen of in te binden. B. G.

4365 Wind, R. **634.9**

ONDERZOEK NAAR DE VOORUITZICHTEN VAN DE HOUTVERKOLINGSINDUSTRIE IN NEDERLANDSCH-INDIË. *Geïll. met 1 plaat, 18 fig., 8 graf. en 1 kaart. — Wageningen, H. Veenman & Zn., 1926, (25 × 17) 212 blz.* *fl. 4,50*

V — Het boek van R. Wind, is misschien in Holland heel goed op zijn plaats in de Openbare Boekerijen, omdat het gaat over eene mogelijke industrie in Nederlandsch-Indië, maar ik weet niet goed voor wie ik het boek hier zou durven aanbevelen. Ik kan het boek in geen geval als vakboek beschouwen. Als leesboek is het misschien wel aan te bevelen aan landbouwers die zich bezig houden met bosschen en houtgewas; ook de scheikundige zal er wel wat nuttige stukken in vinden, en de houthandelaar en zelfs de houtbewerker heeft hier zeker meer aan dan aan een roman. Voor ons gewone menschen leest het nogal moeilijk, en in meeste gevallen zal het weinig belang wekken G. VAN ERMEN.

7. — Schoone Kunsten

4366 **Hana, Herman** — BATIK, BEDRUKTE STOF, KLEIN LEDERWERK. **666 : 74**

Retera, W., W. Zn. — BEHANGSEL EN BESPANINGSSTOFFEN. **68 : 74**

Van der Sluys, Corn. — MACHINALE TEXTIELKUNST. **68 : 74**

Lauweriks, Jan — PLASTISCHE KUNST IN HUIS. **73**

Van Gelder, Dr H. E. — POTTENBAKKERSKUNST. **68 : 74**

Rotterdam, Brusse, (De Toegepaste Kunsten in Nederland), 1927, (22 × 16), ± 60 blz. *elk fl. 1,50*

V — Met deze brok geschiedenis over de moeilijke herleving der Hollandsche *Pottenbakkerskunst* in de laatste 50 jaar, leeren we veel schoons te schatten. Technische en praktische inlichtingen zeer verzorgd. Hetzelfde genot beleeft men bij het doorloopen der andere afleveringen over *Bebangsel*, over *Machinale Textielkunst*, en bizonder over *Batik en klein Lederwerk*. Met « *De plastische Kunst in Huis* » door Jan Lauweriks (**IV**) komen we nog hooger. Er spreekt daar een zin voor plastiek tot nog toe in Holland onbekend (zie Brom, Romantiek en Katholicisme): met Mendes da Costa (Beurs) en Van den Eynde (Scheepvaarthuis), en jongere talenten is er waar kunstleven gekomen. Zeer degelijke, nuttige, aangename en schoone boekjes! Dr J. CAEYMAEX.

4367 ◆ **Janssens, Remy** **75 : 26**

BEGRIPPEN VAN GREGORIAANSCHEN ZANG. — *Mechelen, Dierickx-Beke, 1927, (18 × 12) 114 blz.* *6 fr.*

V — Dit «Nederlandsch Handboek van Gregoriaansche Zang» wordt met een voorwoord van Kan. J. Van Nuffel met verzekering op succes uitgeven, ten gerieve ook voor Holland waar « dezelfde leemte » bestaat bij gebrek aan een degelijke en praktische oorspronkelijke handleiding voor koorzang in eigen taal. Schrijver beantwoordt eerst de vraag « Wat is Gregoriaansche zang? » en bespreekt er het nut en de noodzakelijkheid van. Na een ruim historisch gedeelte wordt de tweede helft van het werkje gewijd aan een nauwkeurig onderzoek van de regels en de uitvoeringswijze, dat in zijn bondige klaarheid wel degelijk blijken zal bij 't gebruik. Dat is de hoofdbrok. Er is dus geen reden om hier te wijzen op historisch-onjuiste inzichten die in het geschiedkundig deel zijn geslopen. Zonder twijfel gaat dit handboekje gretig worden onthaald. We wenschen het. F. V. D. M.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

4368 **Coster, Dirk** **81**

DE NEDERLANDSCHE POËZIE IN HONDERD VERZEN. — *Antwerpen, De Sikkel; Arnhem, Van Loghus-Slaterus, 1927, (21 × 13), 176 blz.* *28,75 fr.*

IV* — Werd reeds onder volgnummer 4115, maar *met verkeerde prijsopgave*, besproken en aanbevolen.

4369 **Shakespeare, W.** **81**

DERTIG SONNETTEN. *Vert. uit h. Engelsch dr. J. De Croos. — Antwerpen, De Sikkel. 1927. (29 × 21) 52 blz.* *30 fr.*

III — De Shakespeare der Sonnetten is wel een andere figuur dan de dramaturg: hij staat in de traditie der troubadours door den zweem van geheimzinnigheid, het hoofsch-adellijke, de vernuftige gedachtenspeling, door dit soort weemoed van heel schoone rozen, die eigen zijn aan die poëzie. Sh. dicht aan zijn beschermheer en vriend, den mooien jongen graaf Henry Wriothesley, over liefde en eer met diepe, teedere gevoelens, en aan de donkere dame (van Sh.) in weemoedige eerder dan in verbitterde verwijten. Alles zoo aristocratisch en krakendschoon in de trage, rustige, verzenrijen van het klinkdicht. Deze Nederlandsche vertolking is heerlijk : 't is van dat edel woord- en taalschoon, zoo kostbaar, zoo eeuwig, gelijk goud of zwaar blank papier, of kristalwater. En toch blinkend klaar. En hoe mooi die groote bladen handpapier van Auvergne, en het gansche voorkomen van de uitgave met dat tikje archaïsme. Prachtig. Dr Joris Caeymaex, pr.

4370 ◆ **Stevens, C. H.** **81**

Voor Klein en Groot. Versjes voor school en huis. — *'s Bosch, Malmberg, 1927, (21 × 15) 84 blz.* *fl. 0,90*

VI-c — Versjes voor school en huis. Voor jongetjes en meisjes van 6 tot 8 jaar. Voor beginnelingen dus. Gemakkelijke versjes, meestal met een raak lesje of een stichtende gedachte. Kinderlijk van toon, een enkelen keer iets kinderachtig. Fr. Crols, pr.

4371 **Van Eeden, Frederik** **81**

Jeugd-Verzen. — *Maeseyck, Romen & Zn., 1927, (26 × 16), 126 blz.* *fl. 4; geb. fl. 5 (40 fr.; geb. 50 fr.)*

IV — Jeugdverzen (tot 1885) en Tweede-Jeugdverzen (1915-26). In de eerste, na onschuldig beginwerk(huiskamer, buiten, kalverliefde), rond 80 de zeer knap geschreven Multatuliaansche spotbeelden tegen fuif, toga, burgerwereld. 83, bot open het fijn natuurgevoel van V. E., reeds volop een meester in taal en vers. Dan ook, nog wat zwaar, gaat poëzie dienen om hooger geestesleven uit te drukken, en zelfs de boodschap van ethische wereldverbetering door kristene mysticiteit in *Winfried*, waarin prachtige deelen. Dertig jaar later (1915-26) : een wonder van lentsch zonnelicht en zoet vloeiende taalmuziek is het idealistisch kleinepos van het Kristus-vredelicht wederom in huis en harten binnenstralend (De geest der waarheid). Nu heffen de sobere bazuinen der pacifistische wereldliederen aan. Mooi-zwaarmoedig vallen de woorden over dichterschap en leven (Aan een verlooren Vriend). Als iets ijls en zuivers zijn verschillende der bleeke, weemoedige liederen van den mystieken levensavond. Het boek biedt ruime beelden van het idealisme, dat V. E.'s bezieling is, en van schildering en taalharmonie, die zijn kunst kenmerken. Dr Joris Caeymaex, pr.

4372 ◆ **Demont, Paul** **82**

Smidje Smee. Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. — *Kortrijk, Vermaut, 1927. (19 × 14) 106 blz.* *15 fr.*

V — « Smidje, Smidje-Smee, ik kom om uw ziel en gij moet mee ». 'k Heb het zoo dikwijls hooren vertellen van moeder, en 'k danste mee met den hamer, als de duivel in 't zakske geraakt was en op 't aanbeeld lag. Maar de oorlog heeft sinds over de menschen en hun ziel gehamerd en daarmee is Smidje-smee even verwrongen van de pers gekomen als de duivel van 't aambeeld. Maar als de onzen-tijd-typeerende tooneelschrijver P. De Mont 'n spel bedacht heeft, dan zet hij het op de plan-

ken met 'n « hartelooze koelbloedigheid van geest » en 'n penvaardigheid waaraan geen uitroepingsteeken als 'n nagel mankeert. Smidje is arm geworden en dubde lang om z'n ziel te verkoopen. Nu gaat hij zich verhangen maar drinkt zich in bezwijming. En nu ontrolt zich de gekware droom, waarin hij met ziel en lichaam in 't spinneweb van den duivel verstrikt die hem meevoert naar den hellepoel. Maar op den rand schiet smidje wakker om zich te bekeeren. De simpele bekoring, de romantiek is weg uit deze bewerking. En smidje is hier niet meer te slim voor den duivel, hij is er eer te dom voor geworden, al doet dat niet veel af aan P. De Mont's opvatting. Erger is, dat met de fijnheid van 't verhaal en de ontroering, ook de overtuigingskracht wat verloren is. Maar 't a-moreele van 't folklore-gegeven (cfr. vertelsels van natuurvolken) is hier geworden tot 'n scherp-realistische uitbeelding van de boeien des kwaads, en dit diep-ernstig spel zit vol snit, vol tooneel, vol vondsten en zetten. E. BOELAERT, M. S. C.

4373 Ghéon, H. **82**

◆ NICOLAZIC en HOE HIJ DEN REKTOR MET SINTE ANNA VERZOENDE. *Vert. uit h. Fransch dr. Paul Van Durme. — Kortrijk, Vermaut, 1926, (18 × 13), 88 blz.* *12 fr.*

V* — Nicolazic is een Bretoensche pachter, die opdracht krijgt van St. Anna om haar een kapel te bouwen. Zijn pastoor gelooft er niet veel van en haalt zich daardoor jicht op den hals, waarvan hij rouwmoedig bij 't heiligdom genezen wordt. Zooals meestal bij Ghéon is hier ook de inzet van 't spel, wat de leuke Barbara zoo fijn zegt: « Heere Jezus! ik eerbiedig uwe heiligen, maar ze nemen stilaan 'n te groote plaats in. » En dezen keer is 't zoowaar hoofdzakelijk op M. Pastoor zelf, dat schrijver — maar met 'n meesterlijken tact, dien de spelers absoluut moeten bewaren — zijn inzet omkeert. 't Is een eenvoudig spel op drie vlakken, werkelijk in elkaar geklonken en sprankelend van geest. Flink vertaald en uitgegeven. En warm aanbevolen ook aan de eenvoudigste kringen. E. BOELAERT, M. S. C.

4374 Lindemans, C. **82**

◆ DE BLINDE. Vermakelijk avonturenspel in 3 bedrijven, met voor- en naspel. — *Kortrijk, Vermaut, 1927, (19 × 13), 114 blz.* *15 fr.*

V — E. H. Lindemans geeft in de(n) Blinde geen vermakelijk avonturenspel, maar een blij en stichtelik-endend.... stukje, met wat sprookjesachtigheid, wat legende, wat satire, wat romantiek, wat tragiek, wat didaktiek en veel Brabantsch-overdadige, door geest-getemperde geestigheid. — Een domme arme laat zich blind branden om mêelij te wekken, maar vindt bij wijze uilen de geheimen der heksen, om weer te zien om de doodende droogte in Cleveland te doen ophouden en om het prinsesje in Bretanje te genezen. — Als besluit en slot leert de ex-domme ex-blinde aan zijn vroegere miserie-broeders.... te werken. Die les werd er met behulp van den nar wel wat bijgesleept. Maar dat foutje zal, evenals het gemis aan eenheid van toon, heelemaal vergeten worden bij al den rijkdom der bijkomstigheden.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

III. — LICHTELIJK VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ontspanningshalve, zonder nadeel door rijpere of gevormde lezers kunnen gelezen worden.

4375 Berend, Alice **83**

DE VERLOVING VAN MATTHIAS SENF. *Vert. dr. Christina Oudemans. — Laren, Schoonderbeek, 1927, (20 × 14) 228 blz.* *fl. 1,50*

III-IV — Matthias Senf, een rijke nietsdoener, die alleen denkt aan schoonheid- en gezondheidsleer, heeft reeds een paar danseressen nageloopen (waarin hij maar doet zooals zijn hoog-respectabele vader in zijn jeugd had gedaan) en wordt ons voorgesteld op zoek naar een meisje, dat hij toevallig ontmoette, en wier schoonheid hem bijzonder trof. Hij doet ze opsporen door een dedectief, vindt dat ze werkzaam is in een warenhuis, en zoekt daar een betrekking om haar te ontmoeten. Hij vindt haar in gezelschap van een kunstenares, bezoekt de mooie juffrouw bij haar klein-burgerlijke ouders, waar alles zeer on-esthetisch aandoet, en bezoekt de vriendin in haar smaakvol atelier. Hoewel de laatste ver van volmaakt mooi is, neemt hij toch haar als gezellin. Verhaal en stijl zijn ongewoon eenvoudig : overal een stille, niet ruwe, maar toch cynische humor. Geen spier levensbeginsel van welken aard ook, wordt er gehuldigd. Mathias Senf is een belachelijk figuur; zoo zijn ten andere meest al de personen. Ten slotte krijgt men voor het weggelachene niets in de plaats. Bijbel en christen opvatting worden vertegenwoordigd door een verdufte tante, en komen er nog slechtst van thuis. *Niets voor katholieke lezers.* Niettegenstaande de guitige toon en spreuken, maakt het boek ons een droeven indruk : is *dàt* het leven van welstellende, welopgevoede, ontwikkelde *menschen*? Wee!

AL. WALGRAVE, PR.

4376 Farnol, Jeffery **83.9**

OM ZIJN ERFDEEL. *Vert. uit h. Engelsch dr. C. C. Bender. — A'dam, Allert-De Lange, 1927, (21 × 15), 285 blz.* *fl. 2,90*

III-IV—Verhaal uit het Londen der 18e eeuw. Jeremias Veryan ontmoet allerlei geheimzinnige vijanden, die meermalen zijn leven in gevaar brengen. Door de hulp van den slimmen speurder M. Shrig wordt ontdekt, dat zijn oom en zijn neef, geholpen door een dubbel-persoon, die beurtelings als vriend des huizes: O'Leary en als Fransch avonturier: M. Rovenac optreedt, de erfenis van den jongeling door zijn dood willen opstrijken. Alles komt echter terecht, ook de liefdehistorie die er tusschen loopt. Vlot verteld en spanning overhoop. Verder geen of weinig verdienste, noch als kunst noch als leering. Juist goed genoeg als boeiend tijdverdrijf. Niet voor jonge lieden. AL. WALGRAVE, PR.

4377 Francken, Fritz **83**

DE LAATSTE NACHT VAN MATA-HARI. — *Antwerpen, Gust. Janssens, (Schelde-Serie, 10), (21 × 14), 100 blz.* *4 fr.*

III — Deze bundel wordt betiteld naar het eerste verhaal, waarin de laatste oogenblikken worden beschreven van een beruchte danseres, die onder den oorlog voor landverraad gefusiljeerd werd. Volgen dan elf verschillende vertellingen, een paar van folkloristischen aard: *Sylvesteravond. Holz' Vrouwtje en de bronzen Ooievaar, Hoe de arme Kinderen aan een Sinterklaas zijn geraakt, De tweede Vervloeking van Ahasverus,* waarin het

vertellerstalent van den schrijver op zijn beste voorkomt; een paar andere over schelmen en boeven en oplichters: *De Vriend van Mathot, De Spaansche Grande, De Dief der Diamanten* — een boemelpartij: *De Monstering*, enz. — Om sommige krasse uitdrukkingen en om den algemeenen geest van het werk, lichtelijk voorbehouden. Dr A. BOON, PR.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

4378 Bailey, Temple **83.1**

JUFFER ANNA. *Vert. uit h. Engelsch dr. Ari Dane. — Baarn, Hollandia, 1927, (20 × 14) 270 blz.* *fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

IV — Een zeer mooie roman, frisch en zonnig en vol levenswijsheid en idealisme, die gerust naast dat ander mooi boek van denzelfden auteur mag liggen: « Pauwenveeren ». 't Is op en top Amerikaansch met een tikje zieltragiek en gevoelsromantiek, maar door en door gezond. Uitstekende lektuur voor oudere meisjes die wat van het leven af weten; alleen is het godsdienstig element totaal uitgeschakeld, wat doodjammer is in dit boek. De vertaling is in de puntjes. ERNEST VAN DER HALLEN.

4379 Bourget, Paul **83.1**

LEVENSDANS. *Vert. uit h. Fransch (Le Danseur mondain) dr. Dicky Waffelbakker. Geïll. — Utrecht, Bruna 1927, (20 × 14), 210 blz.*

fl. 1,65; geb. fl. 2,50

IV — De familie Favy vertoeft aan de Riviera. Renée, de dochter, gaat op in de moderne dansen, geraakt verliefd op dansmeester Neyrial. Deze schijnt een avonturier te zijn, die ook den zoon Favy in 't verderf zal storten. Immers Advokaat Jaffaux kent het niet heel net verleden van Pierre-Stéphane Beurtin, die onder den deknaam Neyrial schuilt. Toch is dat niet zoo: ten aanzichte van Renée kan men hem niets verwijten, en zelfs trekt hij Gilbert, met groot risico voor eigen eer en persoon, uit de klauw van den speelduivel. Wat hij wél is, kan de oude meester Jaffaux niet weten, terwijl hij al zijn speurzin en toewijding aanwendde om de familie Favy aan den z. g. schurk te ontrukken, of om dien weer op het goede spoor te brengen: hij is iets anders, een droevige nieuwe figuur, een jonge man wien het besef van in het leven te moeten « dienen » ontbreekt, die wel den oorlog schitterend meedeed, maar na dit geweld, voorgoed van het normale vervreemd is, en nu leeft van den roes, de weeke avontuurlijkheid van het moderne dansleven. Met zijn verdwijnen is een zware wolk verdreven voor de familie Favy. Hij zelf waar zal hij eindigen...? Een goed, verzedelijkend boek: ééne groote gewetensvraag waar de Fransche bourgeoisie weer eens vóór geplaatst wordt. Alle zwoelheid zorgvuldig vermeden. Geraamte en ziel van Bourget's roman is de Raciniaansche psychologie; openplooien, tegenovereenbrengen, uiteenhouden, ophoopen der gewetenstoestanden. Imponeerend geesteswerk in eenvoudige geschilderde werkelijkheid weergegeven. Wij, Germanen, vragen wat meer naar het element droom en volbloedigheid. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4380 Brusse, M. J. **83.0**

DE LOTGEVALLEN VAN D'N OUWE HEER DORUS. — Humoristische avonturenroman van een tachtigjarigen tijdgenoot. — *R'dam, Brusse, 1926, (22 × 14) 222 blz.* *29 fr.*

IV — Uit het leven van een versnoekten Hollandschen zeerob, die van

op zijn ziekbed overpeinst en in film weerziet de vele episoden van zijn « zwalkende, loestige zeemansleven ». We staan met hem mee in het wilde avonturisme, maken geweldige zeestormen door, deserteeren naar Australië, vallen er onder 't geboefte, varen op walvischvangst, verdwalen in de oerwouden, steken in de modder van Sydney, kikkeren neer bij menscheneters, dan weer bij goudwasschers, wonen bruiloft en delirium bij en landen weer aan terug bij Door's moeder. Variatie te over. Leuk verteld, in sappige volkstaal naar zeemanstrant: kort, gebeten, nagels met koppen. Malligheden zijn in dit boek geweerd. Maar de al te sterk Hollandsch getinte taal maakt het verhaal min smakelijk voor onze Vlaamsche menschen. A. VAN DEN DRIES, PR.

4381 May, Karl **83.0**

EEN DUITSCHE SULTANE. — *Vert. uit h. Duitsch dr. H. E. Dumont. Geïll. — Alkmaar, Kluitman, 2e druk. (23 × 15) 500 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 4*

IV — Een avonturenverhaal. — Het speelt te Constantinopel en te Tunis in de wereld der Turksche harems en komt neer op herhaalde mislukte pogingen tot ontvoering van vrouwen. Een zeer ingewikkelde intrigue, onmogelijke avonturen, geheimzinnige personen, alles draagt er toe bij om de verbeeldig van den lezer tot de hoogste spanning te brengen. Het boek is voor de jeugd bedoeld; alhoewel het op zedelijk gebied geen rechtstreeksch gevaar oplevert is zulke lektuur toch *minder geschikt voor jongere lezers.* Dr A. CARDYN, PR.

4382 Middendorp, Herman **83.0**

OM ZESTIG MILLIOEN. Oorspronkelijke detective-roman. — *A'dam, Allert De Lange, 1927, (20 × 14), 158 blz.* *fl. 1.90*

IV — Een detective-roman uit de Crampton-serie: ge weet wel, den virtuoos-ontsluier op criminaliteitsgebied. Verbeeld u: iemand komen plots zoo maar 60 millioen in de handen geregend. Pardon, die kwibus moet ze gaan halen op de Parijzer Bank. Ja maar, daar zit 't hem juist. Het wordt hem een ware kalvarie; op dien weg vloeit bloed en vlaagt het wildst avonturisme. Ook een vrouw ontmoet hij, die hem echter redden wil. Te lang om te melden. Slotsom : wie al dat leed en dien last berokkende was de boekhouder zelf der Banque Nationale, hoofd eener beruchte internationale dievenbende. En hij en zij vinden mekaar. — Schrijver haast zich om op voorhand te zeggen dat hij geen schrijver is. Iedereen zal hem gelijk geven te over. Doodgewoon detective-verhaal met griezeligen inhoud en a-moreele strekking, louter aas voor sensatie. De titelplaat zegt meer dan genoeg. A. VAN DEN DRIES, PR.

4383 Oppenhein, E. Phillips **83.0**

DE GRUWELIJKE WAANVOORSTELLING VAN Dr LONDE. — *Vert. uit h. Engelsch dr. A. Vuerhand-Berkhout. — Utrecht, Bruna, 1927 (19 × 13) 250 blz.* *fl. 1; geb. fl. 1,50*

IV — De waanvoorstelling van Dr Londe bestaat hierin, dat hij, de knapste chirurg van alle legerdoctors gedurende den oorlog, een zinneloos vlekje heeft in de hersens, dat kan vervangen worden door een gezond stukje uit andere hersens. Met behulp van zijn, insgelijk zinnelooze vrouw, heeft hij meedere menschen door de slimste middelen aangelokt en gedood in zijn gekke proefneming. Een jonge Engelschman Daniël Rocke, is uit zijne handen ontsnapt, en, samen met Ann Laucoster, wier vader een van Londe's slachtoffers is, zit hij den waanzinnige overal na, om hem aan te houden. De dokter is hem echter in de

meeste gevallen te slim, doch komt eindelijk, in hun bijzijn, aan zijn dood, onder tragische omstandigheden door zijn waanzin uitgelokt. Daniël en Ann, van hun nachtmerie verlost worden een paar. Een knap geschreven, maar *zenuwschokkend verhaal, dat vrouwen en jongelieden, vooral wanneer ze wat aan inbeelding lijden, best ongelezen lasten. Voor niemand is 't ten andere nuttig.*

AL. WALGRAVE, PR

4384 Shaw, Bernard **83.3**

DE VUISTVECHTER. *Vert. uit h. Engelsch dr P. Raeskin. — A'dam, Scheltens & Giltay, 1927, (21 × 16) 314 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

IV — Een boek van Shaw is een daad, een aanval tegen conventie of een of andere Engelsch-nationale dwaasheid. Zoo hier tegen het vechten, nog steeds, zooals uit het schoolleven blijkt, aanzien als een noodzakelijk deel der nationale eigenschappen. Hij zal natuurlijk de boksers zelf niet te lijve gaan. Neen, gijlie, menschen van de conventiewereld die zelf boksgeest en boksers in 't leven roept, weest dan niet zoo pharizaïsch geërgerd over hun persoon, en stoot ze als mensch niet uit het gezelschap, zoo spreekt hij, ziehier b. v. een Cashel Byron : de jongen kan er niet aan doen dat hij bokskampioen wordt : 't is iets dat hem meegegeven werd, zooals den tenor zijn klompje goud in de keel. En hij voelt zelf dat er iets mins aan is, al is hij toch als natuurwezen een wonder. Is zijn moeder, eveneens onder een deknaam, niet actrice? Waar ligt het verschil? Eene enkele dringt door tot den mensch-in-hem, en wel eene phenix van intellect, wetenschappelijke kultuur en paradoxale vrijheid! En de twee, elk op hunne manier uitzonderingswezens, vinden mekaar als menschenkinderen, en hier wordt de bokskunst eerlijk op zij gezet. Nevens de overige personen die in gewone humorkleuren baden, is die Miss Corew zuiver een kind van Shaws verstandelijke fantazie, apert overdreven figuur, van waaruit dan de duizend paradoxen kunnen uitgaan. — Het breed-en-voluitgewerkt boek, dat indringt in kwesties van opvoeding, erfelijkheid, sport, wereld en conventie, bezit leven, en bevat geestige tooneelen, psychologische problemen, en heelder vrachten schitterend paradoxaal gepraat...

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

4385 Chaffee, Allen **83 : 59**

DE AVONTUREN VAN SNELVOET EN HAAR KLEINTJES. *Vert. uit h. Engelsch dr. M.A. — Geïll. — A'dam, N. V. Ontwikkeling, 1927, (21 × 15), 102 blz.* *fl. 1,15; geb. fl. 1,75*

V-VIAB — Een pareltje onder de boekjes in dien aard. Tekst en teekeningen beide allerliefst. Ja, hertjes blijven de lievelingen in de dierenliteratuur, Hier weer eens de cyclus van het leerjaar der mooie, vlugge dieren, uitstekend verteld, met veel uit de natuurwonderen doorspekt, wat uitweidend in het leven van vos en lynx. Mooi!

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4386 Emonts, Johannes, S. C. J. **83.0 : 266**

◆ DE ZOON VAN HET OPPERHOOFD DER BANDARI'S. *Vert. uit h. Duitsch. Geïll. dr. P. Van Geldorp. — 's Bosch, Malmberg, 1927, (25 × 16), 254 blz.* *fl. 2,40; geb. fl. 2,95*

V-VIA — Niet beter of kwader dan de overige werken van dit soort: alles bijeen behoort dit boek tot de goede missielektuur. Het is spannend en avontuurlijk, vol heldhaftigheid en durf; met litteratuur heeft het jammer genoeg niets te maken. De illustreering is eenvoudig slecht. In zijn geheel echter uitstekend bruikbaar. E. VANDER HRLLEN.

4387 ◆ **Hulsmans, Anny** **83**

REGEN EN ZONNESCHIJN. *Geïll. dr. Jan Wiegman. — Alkamaar, Van Putten & Oortmeyer, 1927, (23 X 15), 226 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,50*

V-VIAM — Een van de weinige goede boeken voor onze bakvischjes. Wat het aan oorspronkelijkheid en avontuur mist, vergoedt het door zijn werkelijk goede tendenz. Er zijn overigens meisjesboeken die litterair minder hoog staan, om alleen maar b. v. de werken van Top Naeff te noemen. Somwijlen is het zelfs echt ontroerend. Doch het ideale meisjesboek is het nog niet: er zijn nog andere meisjesidealen dan schoolsche « braafheid ». Voor onze katholieke zusters is het echter alvast een aanwinst. ERNEST VANDER HALLEN.

4388 ◆ **Janssen, J. F. P.** **83.9**

ELISABETH DE LENONCOURT. Historisch verhaal uit den Hugenotentijd. *Vert. uit h. Fransch. Geïll. dr. Jan Wiegman. — Alkmaar, Van Putten & Oortmeyer, 1927, (23 × 15) 212 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,50*

V-VIA — Een braaf en stichtend boek dat historisch wil lijken en het mogelijk in z'n groote lijnen ook wel is. Het avontuurlijk en ridderlijk element is er trouwens het beste in, doch de atmosfeer is totaal Fransch, evenals de stijl, wat de tamelijk gebrekkige vertaling niet vermocht goed te maken. Maar zoolang we niets beters hebben voor onze jongens kan het er als stichtende ontspanningslektuur wel door.
ERNEST VANDER HALLEN.

4389 **Koch, Henny** **83**

EVA VAN DEN EYKENHOF. Een verhaal voor jonge meisjes. *Vert. uit h. Duitsch dr. C. Noyon. Geïll. met 3 platen dr. André Vlaanderen. — A'dam, R. K. Boekcentrale, (23 × 15), 187 blz.* *fl. 1,25 (12,50 fr.)*

V — Eva van den Eykenhof heeft zeer jong haar moeder verloren. Zij is nu 14 jaar oud; is smoorlijk verliefd op hare nieuwe onderwijzeres. Nu gebeurt het dat haar vader die onderwijzeres, Isa Masoni, ontmoet, en zich heel spoedig met haar verlooft. Isa, die als onderwijzeres een engel was in Eva's oogen, wordt voor haar een monster zoohaast deze haar stiefmoeder worden moet. Eva gaat van huis weg, eerst in pensionaat, daarna als kinderjuffrouw. Ze wordt ziek. Niettegenstaande haar verzet komt haar vader ze halen. Isa verzorgt haar liefdevol: niets baat. De koppigheid wil er bij Eva niet uit. Door hare nalatigheid verdrinkt een der tweelingskinderen die uit het nieuw huwelijk sproten. Schrijnend wee en bittere wroeging voor Eva. De liefde die vader en Isa haar toch nog toonen maakt ze week, en doet haar trotsche stijfhoofdigheid smelten. En later komt een ander kindje, waarvan ze meter wordt, het gestorvene vervangen. Dan komt de Tooverprins, en na genoeg verwikkelingen, zal alles eindigen met Eva's huwelijk. — Eva's karakter mag wel wat te stijf schijnen; iets of wat onnatuurlijk mag wel heeten die onbuigzame koppigheid bij een kind. Toch voelen we mee het wee van dat meisje, het wee van haar ouders die schreien om haar koppigheid. Moeilijk zullen de lezers, de lezeressen vooral, het boek wegleggen alvorens het woordje « EINDE »te hebben gelezen. F. VERMUYTEN, PR.

4390 Le Clercq, J. J. **83.0**

DE VERLOREN BROEDER. *Antwerpen, Opdebeek; A'dam, Graauw, (23 × 15) 137 blz.* *gec. 6,50 fr.*

V-VIA — Een roman uit de wildernissen van Zuid-Afrika, met eigenaardige typeering van ras en volksaard van de Zuid-Afrikaansche Boeren en inboorlingen. Het verhaal is tamelijk banaal, terwijl aan den anderen kant de geografische, historische en andere wetenswaardigheden, die gewoonlijk dergelijke werken hoogst nuttig maken voor de jeugd, hier totaal wegblijven. Voor gevorderde kinderen en volwassenen zal het nochtans een interessante lectuur wezen. E. V. D. H.

4391 Melchers, Maria **83**

NAAR HUIS. — *Zwolle, La Rivière & Voorhoeve 1927. (17 × 12) 222 blz. geb. fl. 1,50*

V — Een heel gezellig verhaaltje. Zonder literaire pretenties. Een variante op « Hollandsch Binnenhuisje », met huiselijke gemoedelijkheid, hartelijke menschjes en met, als slotaccoord het jubileerende « Oost West, thuis best ». Erg nieuw is dat alles niet, maar 't is frisch en 't laat het leven nu eens langs een schoonen kant bekijken. Dr K. ELEBAERS.

4392 Oterdahl, Jeanne **83**

HET HUIS MET DE ROZENHAAG. *Vert. uit h. Zweedsch dr N. Batsenau-Goemans.— A'dam, Meulenhoff, 1927, (21 × 16) 116 blz.fl. 2; geb, fl. 2,95*

V — Een fijn, gedroomd boekje is dit, vol zachtheid en vrouwelijkheid, bijna sentimenteel. Een sprookje, doch zonder het irreëele van dit genre; daardoor is het een tamelijk leeg boek gebleven: de droom van het kleine dappere meisje is per slot van rekening een mooi, rijk huis waar het goed zal zijn om wonen voor het jongere zusje. Hooger gaan ook de verlangens niet van het overigens zoo mooigeteekend kind. Maar het boek is heerlijk geschreven, vol stillen wee-moed en zacht verlangen. 't Wil we niet uit het hoofd dat de begaafde Zweedsche schrijfster nog beters en mooiers geschreven heeft, dat ook ons maar, naar het eeuwige-hunkerend menschenhart kan bevredigen.

ERNEST VANDER HALLEN.

4393 Schilte, John **83**

◆ VANUIT M'N KRAAIENNEST. — *Steil, Missiehuis, 1927. (19 × 13) 86 blz. fl. 0.66; geb. in linnen fl. 1.20*

V — Korte schetsen à la Pierre l'Ermite. Schilte doet z'n oogen en ooren open en heeft 't een of ander te pakken. Nog wat fantazie erbij en het zaakje is klaar. Wel mist hij de verve en 't rake gebaar van den week-man uit « La Croix » en ons, Vlamingen, klinkt het hier en daar wat te snoezig; doch flinke waar is het wel. Tendenz ? En goede, in Roomschen zin. We staan nu, goddank, al ver genoeg om van tendenz niet af te schrikken : waar het zoolang gedaan werd om allerlei minderwaardigheden of gemeenheden (sit venia verbo!) op te disschen, hebben wij onze schuchterheid afgelegd. Schilte, proficiat! van uit uw kraaiennest weet ge *mooi* en *goed* te praten, *boeiend* te vertellen. Muzikaal gesproken : flinke pizzicati's. — Schilte, verlaat uw nest niet! Het Missiehuis van Steil schonk ons, typographisch, 'n smaakvol boekje.

M. VAN HOECK, PR.

4394 **Svensson, Jon, S. J.** **83 : 266**

◆ NONNI EN MANNI. Twee Yslandsche jongens. *Uit het oorspronkelijk Duitsch vert. dr. Fl. Van Der Veken S. J. — Leuven, Vl. Drukkerij. 1928, 2e druk, (21 × 14) 102 blz.* *5 fr.*

V-VIA-B — De Witte, Lobbe en Sefa, Prutske, Kiki, al de jongens van Finn en de kleine Lavki's zijn populair onder Vlaanderens jeugd. Nonni is het reeds. Nonni en Manni zijn het geworden en verdienen het! Wat kan die oude Svensson jong vertellen, en gemoedelijk en vredig en teeder. Dat de puike vertaling van Pater Van der Veken in een tweeden druk verschijnt, dan wanneer de eerste uitgave over 5000 ex. liep, bewijst hoe dit keurige jeugdboek de harten van onze jonge lezers stormerderhand heeft ingenomen. We beleven werkelijk mooi dagen in Vlaanderen voor onze jeugdlectuur: Nonni en Manni komen er weer een flink zonnestraaltje te meer in werpen. Jongens van stad en buiten, maakt kennis met uw goede Yslandsche vrienden, ge kunt er veel van leeren onder ander... maar nee, dat moet ge zelf vinden. — Met het oog op de verrijking der missielektuur voor klein... en groot, dient dit werkje ten zeerste aanbevolen: het past wondergoed en mooi in het veelkeurige kader der « Xaveriana ». Nonni en Manni, goed heil.

M. VAN HOECK, PR.

4395 **Vander Hallen, Ernest** **83**

◆ KRISTIAAN. — *Antwerpen, N. V. Leeslust; Eindhoven, N. V. Lecturis, 1928, (19 × 14), 122 blz.* *13 fr.*

V — Zie de bespreking als « Boek der Maand », blz. 140.

4396 **Van Kessel, Koenraad** **83.9 : 266**

◆ VEROVERINGSTOCHTEN. — *Leuven, Paters der HH. Harten, 1927, (20 × 14), 320 blz.* *10 fr.*

V — Verhaal der bekeering van de Garnier-eilanden in Oceanië rond de jaren 1830, door de Eerw. Paters der HH. Harten. Een boeiend boek, volgens schrijver geschiedkundig bedoeld, al zijn spijtig genoeg de bronnen zoo schaarsch aangegeven. Verhaal der eerste moeilijkheden, eerste vruchten en volle opbloeien van het missiewerk bij die wilde eilandbewoners. Daartusschen belangrijke ethnographische en andere bijzonderheden, die vrijwel overeenkomen met wat andere missionarissen ons leeren over de andere eilanden groepen :Marshall, Markiezen, Bismarck, Nieuw-Guinea, enz. — In zijn geheel een loffelijke bijdrage tot de geschiedenis der kerstening dier wilde oceanische stammen. — Moge menig jonge lezer er in vinden de begeerte om tot die kerstening persoonlijk bij te dragen.

A. DE GROEVE, M. S. C.

4497 **von Maltzahn, Elisabeth** **83**

HET LICHTENDE KRUIS en andere novellen — *Zwolle, La Rivière & Voorhoeve, 1927. (17 × 12) 204 blz.* *geb. fl. 1.50*

V — Wie houdt van klein-kunst, van een kort verhaal, van wat landelijke romantiek zal deze novellen met ontroering lezen. Er zindert bijwijlen een weemoedige toon door om het ontzettende leed dat Duitschland door te maken had tijdens en na den oorlog. In den tijd van den « frisschen frölichen krieg » klonk het heelemaal anders; doch deze eerlijke schrijfster kon het leed van haar volk niet langer verzwijgen. Novellen, niet in katholieken geest, wel in uitgesproken kristenen geest geschreven. Flink vertaalwerk. Aanbevolen.

FR. CROLS, PR.

4398 Wallace, Edgar **83.0**

DE VALSCHE GRAVIN. *Vert. uit het Engelsch dr. Jhr. R. H. G. Nahuys. — Utrecht, Bruna, 1927, (19 × 13), 270 blz. fl. 1,25; geb. fl. 1,80*

V — De aantrekkelijkheid van een detective-roman ligt in het raadselachtige van de affabulatie. Dat vindt ge hier in de hoogste maat. Het zoogezegd « logisch doordenken » van Arsène Lupin wordt niet expliciet uitgedrukt. Het blijft: « à l'état latent ». Edgar Wallace is een schrijver die nieuwsgierig maakt... En bij 't sluiten van zijn boek, zegt men: « is 't maar dat? » Tijdpasseering, meer niet. Dr K. EELEBAERS.

4399 X **83 : 266**

◆ MISSIEVERHALEN. Bij de Brava-Negers van New Bedford (Vereenigde Staten): 1e Deel. — *Leuven, Paters H. H. Harten, 1927 (19 × 11) 126 blz. 5 fr.*

V — Hiermede begint een reeks verhalen uit de Missies der Paters der H. H. Harten. Levendig geteekende schetsen geven een boeiend beeld der missioneering onder de Brava-negers. Graag zullen onze jongens deze verhalen lezen — Sommige beschrijvingen en uitdrukkingen lijken ons te realistisch voor onze katholieke jongens, voor wie die verhalen toch bedoeld zijn b. v. in *Hoe oude Jan stierf*, 'n *Moeilijk Geval*.. Die waren beter weggebleven. A. DE GROEVE, M. S. C.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

4400 Cecilia **83**

◆ PATRICIA. — *Vert. uit h. Engelsch dr. Cecilia. Geïll, dr. Jan Wiegmon. — Alkmaar, Van Putten & Oortmeyer, 1927, (23 × 16) 214 blz, fl. 1,60; geb. fl. 2,50*

VIA-B-M — Uit alle oogpunten beschouwd is dit nu eens waarlijk een mooi meisjesboek. Eerst en vooral draagt het verhaal het merk van een stevigen godsdienst. Daarbij is het nergens preekerig noch saai. Vlotte verhaaltrant, belangwekkende toestanden en keurige illustratie maken van dezen bundel een prettig iets. M. VAN COPPENOLLE.

4401 Hoffmann, F. J. **83**

OP VIJVERHOEK. *Geïll. dr. W. K. De Bruin. — Alkmaar, Kluitman, (In de Vacantie), 1927, 2e druk, (21 × 15) 192 blz. fl. 1; geb. fl. 1,75*

VIA-B.J — Een paar jongens brengen hun winterverlof buiten door en leeren er de levende natuur kennen en liefhebben. 't Is een leerzaam en onderhoudend boek, alleen maar een beetje « des Guten zu viel » voor de meeste kinderen. E. BOELAERT, M. S. C.

4402 May, Dr Karl **83.0**

◆ REISAVONTUREN: HET SCHOT IN DE ROTSKLOOF. HET KLOKJE IN DE BERGEN. HET LOON VAN ABOE EL MAWADDA. DE VALSCHE TALISMAN. DE GEVLOEKTE. VAN MOERZOEK NAAR KAIRWAN. *Vert. uit h. Duit.sch dr. Henri Van de Weg. — Laren, Schoonderbeek. 6 dln. (22 × 15) elk 48 blz. per deel (fl. 0.45) 4 fr.*

V-VIA-J — In korte verhalen en avonturen is Karl May op z'n best. Ik weet voor de romantisch aangelegde jongens van dezen tijd geen betere lektuur dan Karl May's reisverhalen. Boeiend en fel, vol warm gevoel en schoone menschelijkheid, avontuurlijk en durvend, soms wat op 't ruwe af, is het de gedroomde ontspanningslektuur voor jongelui. Er wordt wel eens geklaagd over de brutaliteit van May's jongensboeken. Ik mag dat wel hebben: geef ze honderdmaal liever aan uw jonge gas-

ten, dan ze in de loome on-jonge atmosfeer van het radiotoestel met cigaret of romannetje, of in de zenuwoverspannende cinema hun jongzijn verloren te laten gaan. Voorzichtige moeders en gemakkelijkgechokeerde oudere zusters waarschuw ik gaarne op voorhand dat er geschoten, gestoken, gescholden wordt en allerlei periekelen te land en te water door te maken vallen. Maar de jongens zullen er aan feesten. En bij mijn weten is 't daarenboven de goedkoopste jongenslektuur die er bestaat. ERNEST VANDER HALLEN.

4403 ◆ **Moerdijk, Gab. M.** **83**

EEN GEZELLIGE MIDDAG. *Geïll. dr. Leo Le Blanc. — 's Bosch Malmberg, 1927, (21 × 16), 150 blz.* *fl. 1,25; geb, fl. 1,75*

VIA-B — Malmberg's Jeugd-Bibliotheek schenkt ons hierdoor weer een leuk boekje. De jonge lezers vinden er heel wat in voor geest, hart en ziel. M. V. C.

4404 **Poll, Cornelia** **83**

TOCH EEN HOLLANDSCHE JONGEN! *Geïll. met 4 platen dr. M. L. Middelhoek. — A'dam, Veen, 1927, (23 × 16) 168 blz.* *fl. 2.25; geb. fl. 2.90*

VIA — Hoe die bent joelende jongens bij de Juffrouwen Van Arkel terechtkwam, blijft mij een raadsel. Ook hoe dit door een Vrouw werd geschreven. Maar een echt jongensboek is het; zoo echt als ik er nog maar weinig gelezen heb, kort, kantig, raak, zaakrijk; boeiend en opvoedend. Een dat ze niet flauw mogen, maar dat ze ook niet flauw zullen vinden. — *Jammer dat schrijfster ook al niet weet, dat er een godsdienst bestaat, waarbuiten opvoeding onmogelijk blijkt;* en dat zij bang is om onze jongens te vermoeien, zoodat zij haar heerlijk boek op 't onverwachts sluit met 'n bladzijde romantieke avonturen zonder veel zin. E. BOELAERT, M. S. C.

4405 **Stinissen, Jacob** **83 : 39 : 79**

OUDE VLAAMSCHE KINDERFEESTEN. OUDE VLAAMSCHE VOLKSVERMAKEN. *Geïll. dr. Leo Primaves. — Antwerpen, Opdebeeck, 1928, 2 dln. (27 × 17), 46, 48, blz.* *elk 3 fr.*

VIA — De titels zeggen zelf dat we hier te doen hebben met twee folkloristische bijdragen. Ze zijn van buiten en van binnen zeer lief en zullen den kleinen zeer welkom zijn en bij de ouderen menige zoete herinnering komen wekken. A. DE GROEVE, M. S. C.

4406 **Van Offel, Edmond** **83**

EEN FONTEINTJE VAN VERTELSELS. *Geïll. dr. den schrijver. — Antwerpen, Opdebeek, 1927 (27 × 18) 64 blz.* *6 fr.*

VIA-B — Een tiental vertelsels in den simpelsten kindertrant. Daaronder het lieve zeiselke van Janneke en Mieke en een drietal eigenaardige legendetjes uit Bretagne, 't land der typische folklore vol herinneringen aan oud bijgeloof. Al reppen deze vertelsels zoo armzalig weinig, haast stelselmatig gierig over geestelijke en bovennatuurlijke wezens en dingen, zooals wij dat wenschen in zulke literatuur, toch blijven ze opwekkend tot het goede en moreel. Een paar platte uitdrukkingen waren best in de pen gebleven. Goede illustratie. A. VAN DEN DRIES, PR.

VI^{C} — KINDERLECTUUR

Voor beginnelingen van 6, 7, 8 jaar.

4407 Bauer, Cl. M. H. & Breebaart, K. **83**

WIM UIT HET DWERGENLAND. *Geïll. dr. Sijtje Aafjes. — Gouda, Van Goor, (Gezellige Uurtjes, XXI), 1927, (20 × 15), 72 blz.* *gec. fl. 0,95*

V-VIC — Hoewel het werkje bij 't eerste zicht vooral tot de kinderlectuur behoort, kan het even goed om zijn paedagogische waarde door moeders en opleidsters van kleine kinderen gelezen worden : kleine Annie zal hun heel veel leeren. M. IRMINE.

4408 Broeders Maristen **88 : 37**

◆ LUSTIG VOLKJE : 4, 5. (Tweede leerjaar). *Geïll. dr. Joz. — Pitthem, Broeders Maristen, 1927. (20 × 16) elk 44 blz.* *elk 2,50 fr.*

VIC — Twee boekjes, die om hun inhoud de warmste aanbeveling verdienen. Heel het leven van het zevenjarig kind wordt er meegeleefd : familie, school, kerk en natuur komen er aan de beurt, alles te gepasten stonde en met een echt christelijken geest doordrongen. Ja, dat is 't wat onze katholieke scholen behoefden. Daar de serie wordt voortgezet, zon ik den wensch uitdrukken, dat de algemeen-nederlandsche spelling niet verder worde uitgesteld, en dat de verminkte vormen: 'r, 'm, 's, ie, vervangen worden door haar, hem, eens, hij, die zonder moeite van den beginne af als een geheel konden aangeleerd worden, zoowel als: de, er, het. M. IRMINE.

4409 Hilda, P. **83**

◆ DE KINDEREN VAN MIJNHEER FIEREZOON. HET SPROOKJE VAN HOUTHAKKER NELIS. — *Antwerpen, Opdebeek, 1928 (26 × 17) elk 16 blz.* *elk 1.50 fr.*

VIC — Twee lieve kinderboekjes, met in sprookjesvorm een boeiend voorgehouden zedeles, die onze kleine kleuters er gaarne zullen uithalen. Het 1e hadde nog gewonnen, ware de taal ervan zoo kinderlijk geweest als die van 't sprookje Houthakker Nelis. De uitgave is goed verzorgd, met goede teekeningen die de voornaamste momenten aanschouwelijk voorstellen. A. DE GROEVE, M. S. C.

4410 Van Beusekom, A. H. **83**

OPA EN INEKE. *Geïll. dr. Hans Van Leeuwen. — Gouda, Van Goor (Gezellige Uurtjes XXII) 1927 (20 × 15) 80 blz.* *gec. fl. 0.95*

VIC-M — Goed kinderboek. Schrijfster heeft bewijs geleverd het kind te kennen. Uit het veel bewogen kinderleven weet zij die feiten te kiezen, die een kinderziel treffen kunnen. Het boek, in een eenvoudige, frissche taal geschreven, zal met veel belangstelling gelezen worden door onze kleuters op wiens karakter het niet anders dan een goeden invloed kan uitoefenen. Spijtig dat het boek *volstrekt neutraal* is. M. IRMINE.

84. ESSAYS

4411 Sabbe, Dr. Maurits **84 : 59 : 83**

DIERKENNIS EN DIERSAGE BIJ VONDEL. *Geïll. — Antwerpen, Gust. Janssens, (22 × 14) 218 blz.* *5 fr.*

III — Ernstige, wetenschappelijke en belangwekkende studie, die veel opsporingen gevergd heeft en in aanmerking moet genomen worden door al wie Vondel goed verstaan wil. De dieren immers spelen in zijn gedichten een aanzienlijke rol, die niet zelden, met veel scherpzinnig-

heid en kunde, uit de fabelleer of de volksoverleveringen uit te leggen is. Misschien ware er nog meer licht te vinden geweest in zekere niet aangehaalde verzen (b. v. uit den Reizang uit *Jozef in Dothan*, waar oprecht gespeeld wordt met « parels en paarlemoer »; blz. 141), of in zekere schriftuurplaatsen (b. v. Psalm 90, 13: basilisk, blz. 46). Maar de geleerde schrijver moest toch niet alles citeeren wat wel nuttig, doch niet noodig was tot toelichting van Vondel's werken.

J. SALSMANS, S. I.

4412 **Verschaeve, C.** **84 : 82**

◆ ADAM IN BALLINGSCHAP. — *Brugge, Excelsior (Uren Bewondering voor groote Kunstwerken, II) 1928, 3e druk (21 × 15) 124 blz.* *10 fr.*

V* — Een heruitgave van Verschaeve's meesterlijke studie, destijds door wijlen L. Dosfel in Boekengids besproken onder volgnummer 571.

4413 **Verschaeve, C.** **84 : 82**

◆ LUCIFER. — *Brugge, Excelsior (Uren Bewondering voor groote Kunstwerken, I) 3e druk (21 × 16) 132 blz.* *10 fr.*

V* — Nieuwe druk van het nummer I der reeks « Uren Bewondering voor groote Kunstwerken », in Boekengids besproken onder volgnummer 572 (1n Jaargang).

88. GEMENGDE OPSTELLEN

4414 **Bielens, Alb. en Grietens, J.** **809 : 37**

LEIDRAAD TOT DE GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE, inzonderheid voor Middelbaar en Normaal Onderwijs. — *Antwerpen, Gust. Janssens, 6e druk (12 × 16) 252 blz.* *8.50 fr.*

V — Een goed overzichtelijk handboek en veilige leidraad voor de studie der Nederlandsche literatuurgeschiedenis. De verhouding onder de verschillende deelen is tamelijk goed : een vijftigtal bladzijden voor de Middeleeuwen, idem voor de 16e, 17e en 18e eeuw (wel konden een paar hoofdfiguren uit de 17e eeuw als Vondel en Hooft wat uitvoeriger behandeld worden), zeventig voor de 19e eeuw en veertig voor de 20e, plus een kort aanhangsel over Zuid-Afrika. De indeeling voor de Middeleeuwen en de 17e eeuw is hoofdzakelijk genomen uit Prof. Kalff. Alhoewel uit algemeene beschouwingen wel blijkt dat sommige stroomingen en schrijvers zich vrijgevochten wanen van allen zedelijken dwang, wordt er toch nergens op gewezen of de lektuur van hun werken voor de studenten niet gevaarlijk of ongewenscht is : dat is een groote leemte voor onze Katholieke jongens die naast letterkundige beschouwingen tevens vingerwijzingen verlangen over de leesbaarheid. Buiten enkele foutjes en onvermijdelijke tekortkomingen, degelijk materiaal.

Dr A. BOON, PR.

4415 **De Roovere, Anthonis** **83**

EEN KEUS UIT ZIJN WERK. Met inleiding en aanteekeningen van Th. de Jager. —*R'dam, Van Nygh & Ditmar, (Zonnebloem-Boekjes, 1927, (18×14) 110 blz.* *fl. 1,20; geb. fl. 1,50*

V — In den heer De Jager heeft onze Brugsche Rederijker uit de 15e eeuw een warmen verdediger en ijverigen propagandist gevonden. Na een inleiding van 20 blz. waarin hij de figuur van De Roovere schetst in het kader van zijn tijd en zijn dichterschap aantoont als hart, stem en geweten van de laat-middeleeuwsche gemeente, geeft hij een keus van

de beste stukken uit de Rhetoricale Werken en een paar uittreksels uit de Excellente Chronicke van Vlaanderen. Enkele al te schaarsche aanteekeningen helpen den tekst gemakkelijker verstaan. Moge dit Zonnebloempje bijdragen tot een betere waardeering van een onzer vergeten grootheden! Dr A. Boon, pr.

9. — Geschiedenis

4416 Bonner Hektor **9**

◆ De Slag der Gulden Sporen in 1302, — *Audegem, H. Bonner; Dendermonde, Van Lantschoot, 1928, 2e druk, (23 × 15), 96 blz.* *5 fr.*

V — Voor leeraars en leerlingen heeft de heer Bonner een bevattelijke uiteenzetting gegeven van den slag en de politieke omstandigheden die hem voorafgingen. Hij heeft zich daarbij bediend van het omvangrijke bibliographisch materiaal : op originaliteit boogt hij dus niet, al citeert de uitgever een recensie die zegt: « Après six siècles d'erreur, voici enfin la vérité sur la bataille des Eperons d'Or! » Terloops in het boek en uitvoerig in een slotkapittel, zet de schrijver zijn eigen opvattingen uiteen. Zij luiden aldus : « Er bestaan geen twee rassen in België. België is tweetalig maar niet tweerassig!... Maar niemand, niemand hoegenaamd, heeft ooit *bewezen* dat Walen en Vlamingen aan twee verschillige rassen toebehooren. » Schrijver komt ook tot de verblijdende conclusie dat de Vlaamsche taal « misschien de voortreffelijkste is die bestaat », iets wat hij niet denkt te moeten toepassen op de Hollandsche taal. Op het gebied der geschiedkundige chronologie deed hij een werkelijke vondst. Naar de huidige tijdrekening moet de herdenking van den Guldensporenslag feitelijk geschieden op 21, 22 en 23 Juli. Zoo dat de verjaring van het begin van den strijd uit welken ons onafhankelijk bestaan werd geboren, gelijktijdig valt met die van het begin van ons Belgisch Koninkrijk, den 21 Juli. » Hokus, pokus, pas. Dr J. A. Goris.

4417 Daisomont, M., E. H. **27 : 9**

◆ De Strijd van Hendrik VIII om Anna Boleyn. Een blik op den oorsprong van het godsdienstig konflict tusschen Engeland en Romein het begin der XVIe eeuw. *Geïll. met 4 portretten en 1 kaart. — Brugge, Drukkerij Sinte Katharina, 1928. (19 × 15) 180 blz.* *18 fr.*

IV — Op een kiesche wijze wordt hier een onkiesch onderwerp behandeld. Het is een historisch schrift met 'n apologetische bedoeling. Enkel in het laatste hoofdstuk blijkt dit. De schrijver heeft het nuttig geoordeeld, en terecht, de aandacht te vestigen op de beweegredenen die Engeland van Rome hebben losgescheurd. Hij situeert de kern van dit groote historische drama in de passie van Hendrik VIII voor Anna Boleyn. Misschien is zijn uiteenzetting, knap en boeiend van begin tot het einde, niet altijd volledig : het politieke element blijkt te weinig. Wat schrijver vertelt is geen nieuws, Engelsche geschiedschrijvers hebben het lang voor hem gedaan. Dat vermindert echter niet de waarde van dit schrift. Het godsdienstig leven in Engeland staat op een keerpunt: ook tot den leek dringen de echos daarvan door. Het debat over het Prayer-book hangt nog in het geheugen, ieder hoorde wel wat over de « Gesprekken » te Mechelen. Om den oorsprong der moeilijkheden te begrijpen geeft dit boek een uitstekende uiteenzetting. Het uiterlijk is goed verzorgd. Nog wel niet lijk het in Holland zou, maar toch.

Dr J. A. Goris.

4418 **Prims, Fl** **01 : 9**

INVENTARIS OP HET ARCHIEFFONDS VAN HANDEL EN SCHEEPVAART. — *Antwerpen, Veritas (19 × 13) 36 blz.*

V — Deze vluchtige inventaris werd opgesteld en uitgegeven ter gelegenheid der Scheldetentoonstelling. Hij somt op, in beknopten vorm, wat het rijke Antwerpsche stadsarchief bezit aan documenten betreffende den handel en de Scheldevaart. Dr J. A. GORIS.

4419 **Van Mieghem, R. C.** **9**

GESCHIEDENIS VAN BELGIË. Verteld voor den 2n graad der lagere scholen. ATLAS-LEERBOEK VAN BELGIRCHE GESCHIEDENIS, 3e & 4e graad. *Geïll. — Lier, Van In, 1927, (19 × 13), 72, 156, 104 blz. 3,25 fr., 5 fr., 4 fr.*

V* — Deze 3 schoolboekjes werden opgevat in denzelfden geest. De schrijver wil voornamelijk den ontwikkelingsgang van de Belgische geschiedenis aan de leerlingen aantoonen door vooral nadruk te leggen op oorzaak en gevolg. In verband hiermede oordeelt hij dat geschiedenis veelal kan en moet afgeleid worden van de aardrijkskunde, wat ten slotte in de bewerking van het boek neerkomt op het rekening houden met de aardrijkskundige factoren. Veel nieuws vinden wij niet in deze methode. Wel hier en daar een zinnetje dat wij liever door wat beters zagen vervangen. Dr J. UYTTERHOEVEN.

4420 **Wells, H. G.** **9**

EEN KORTE GESCHIEDENIS DER WERELD. *Vert. uit h. Engelsch dr. C. F. Van der Horst. — A'dam, N. V. Ontwikkeling, 1927. (25 × 18) 380 blz.*

I — We hebben hier voor ons het fameuze boek liggen van den bekenden Engelschen publicist H. Wells, dat door Hiliare Belloc zoo meesterlijk werd weerlegd. Gold het een streng-wetenschappelijk werk, dan zou een ernstig quivive zich opdringen en een kordate repliek van wetenschappelijke zijde ook niet uitblijven : nu de essayist zich bepaalde bij een louter vulgarisatiewerk dat over gansch de lijn den stempel draagt van een ontstellende oppervlakkigheid, dunkt ons een kordaat vermaan dit boek ongelezen te laten, voldoende. Het louter-historisch gedeelte is dat van het doorsnee geschiedenis-handboek, in leesbaren vorm gestoken: dat brengt ons overigens geen enkel nieuw idee noch standpunt. Daar is echter wat anders. In zijn inleidende hoofdstukken over het ontstaan der aarde en het leven loochent Wells elk bovennatuurlijk element; hij praat eenvoudig de meest versleten materialistische stelsels na, loochent de schepping, loochent het leven zelf, loochent God, — dit laatste hoewel hij honderd bladzij verder geen standpunt wenscht in te nemen inzake de godheid van Kristus —; hij verkondigt dat het leven « opgerezen is uit een trilling van het slijk dat tusschen de getijden bloot kwam te liggen, uit een beweging naar vrijheid en macht en bewustheid » — verder dat « alle mannen van gezag het er over eens (zijn) dat het (leven) waarschijnlijk een aanvang heeft genomen in modder en zand, door de zon beschenen brak water en van daar langs den oever en vervolgens naar het open water zijn weg gevonden heeft ». — Uit diezelfde elementen is namelijk ook 't menschelijk geslacht gegroeid via waterbewoner, aap, en « ondermensch ». Zoo lost de publicist Wells het heilige probleem der levensgeboorte op in wat goedkoope rethoriek. — Er zou nog veel te zeggen zijn over de goddelooze standpunten welke de auteur in dit lijvig boek neerpende : het hierboven geciteerde kan wel volstaan. Het werk staat geen zier hooger dan de goedkoope

prullerige « wetenschappelijke vulgarisatiewerkjes voor het volk » waarmee de socialisten de werklieden tot pedante nietsweters en overalkunnende-van-mee-praters maken. *We dulden het boek eenvoudig niet in onze boekenkast.* B. G.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

4421 **Carton de Wiart, Graaf.** **91**

◆ OP REIS DOOR CONGO. *Vertaald uit het Fransch door Leo Van Molle. Geïll. — Antwerpen, Opdebeek, 1928, (27 × 18) 93 blz.* *8 fr.*

V — Tusschen zijn inspectiereizen door, vindt de heer Van Molle nog tijd om een Reis door Congo te vertalen. In een keurig kleedje, waar de uitgever eer van haalt, geeft hij ons een niet minder keurige vertaling van het merkwaardige boek van Staatsminister Carton de Wiart. Het is verheugend dat dit boek vertaald werd, en we moeten er den vertaler dank om weten; want we hebben hier niet een boek over Congo zooals er vele bestaan. Het is meer dan een gewoon reisverhaal, het is ook niet een droge studie over Congo. Graaf Carton de Wiart is naar Congo gegaan met een sterke opmerkingsgave, maar ook, en vooral, met een sterke vaderlandsliefde. In dit boek spreekt de Staatsman en de Belg. Met begeestering handelt hij over de heerlijkheid onzer kolonie, over de rijkdommen die er wachten op veroveraars, over de werkkracht en de offervaardigheid der Belgen die in Congo verblijven, en geen gelegenheid laat hij voorbijgaan om hulde te brengen aan de grenzenlooze toewijding onzer missionarissen en missiezusters. En als de schrijver noodzakelijk ook de aandacht moet vestigen op enkele schaduwzijden, dan is het niet om het genoegen van af te keuren of af te breken, maar alleen omdat hij in zijn groote liefde verlangt dat alles goed worde. « Ik kom terug uit Congo, zoo eindigt hij, met het vast en vurig betrouwen, dat we om zoo te zeggen oneindig veel verwachten mogen van onze kolonie ». — Die warme apologie, die vurige wekroep om werkers, is zeker bestemd om Congo beter te doen kennen en beter te doen dienen. Nu we er ook een *voortreffelijke* vertaling van bezitten, mag deze zeker in geen enkele boekerij ontbreken. Gezien den geringen prijs — slechts acht frank! — kan en zal ze zeker ook in ruime mate verspreid worden in alle onderwijsgestichten. — « De woelige Stede » van Carton de Wiart, eveneens door den heer Van Molle vertaald, beleefde reeds haar 4e uitgave. We wenschen dat dit nieuwe vertaalwerk niet minder bijval geniete. F. VERMUYTEN, PR.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

4422 **Franke, L. P. P., S. J.** **92**

◆ BENIGNA-CONSOLATA FERRERO, de Secretaresse van het H. Hart. — *Alken, Bode v. h. H. Hart, 1927, (19 × 12) 16 blz.* *0,95 fr.*

V — 't Geborgen en diep-beproefde leven van de nederige kloosterzuster Benigna-Consolata heeft een wereldzending te vervullen: de menschen te overtuigen nooit te twijfelen aan God's goedheid, immer te hopen op zijn barmhartigheid, zich te versterven in de duizend kleine gelegenheden van 'n menschenbestaan. D. DE PAUW, O. P.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recencies geplaatsbeduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

AANBEVOLEN BOEKEN VOOR BOEKERIJEN

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

MGR. EGGER. — St. Augustinus in Handel en Wandel		fr. 20.—
JOH. JOERGENSEN. — Gelijkenissen		fr. 8.—
» Mijn Levensbeschouwing		fr. 2.50
» De jongste Dag		fr. 3.50
» Levensleugen en Levenswaarheid		fr. 2.50
MGR VON KEPPLER. — Meer vreugde		fr. 12.50
LUIS DE LEON. — De volmaakte gehuwde Vrouw		fr. 14.—
ZENNER. — Marie Adelheid van Nassau, groothertogin van Luxemburg		fr. 7.50
A. LIEFTINCK. — Bloemekens van St. Franciscus		fr. 12.50
J. MONSO. — Carmen de Sojo		fr. 22.50
P. QUIRINUS. — De Dwaas van Assisi		fr. 5.—
» Fioretti I		fr. 6.—
» Een Magdalena		fr. 6.—
C. GEZELLE. — De Dood van Yper	geb.	fr. 51.—
» Guido Gezelle		fr. 29.—
J. ALEIDA NIJLAND. — Uit de mystieke Verzen van Guido Gezelle		fr. 12.50
Katholieke Romans		
P. BOURGET. — De Beteekenis van den Dood		fr. 12.50
M. KOENEN. — De Andere		fr. 25.—
MAX VAN RAVENSTEIN. — Poverella		fr. 35.—
» Bij Ons		fr. 35.—
» Aan d'Overkant		fr. 35.—
M. RIGAUX. — Gelddorst en liefde		fr. 15.—
» De Roman van een Jezuïet		fr. 25.—
H. SIENCKIEWICZ. — Quo Vadis?		fr. 25.—
VON HANDEL-MAZETTI. — Rita's Brieven, 3 dln.	geb.	fr. 32.40
» » Het onvergetelijke Jaar	geb.	fr. 32.—
W. VAN NIEUWENHOFF. — Ettie Grey		fr. 12.50
SPILLMANN. — De zwarte Raadsheer		fr. 10.—
J. VAN MERLE. — Toetie Walther		fr. 19.—
JO WEVE. — Die den Vrede brengt		fr. 18.—
M. GIJSEN. — Van ongeweten Levens	geb.	fr. 18.80
» Uit het Hart van Brabant	geb.	fr. 29.50
F. RUTTEN. — Onder den Rook der Mijn	geb.	fr. 12.—
J. R. VAN DER LANS. — Tenochtitlan, 2 dln.		fr. 27.50
» Heldengestallen		fr. 19.—
» Nachtelijke Zangers		fr. 19.—
» In de Verdrukking		fr. 19.—
» Koning Karel en Widukind		fr. 19.—
J. VESTERS. — Gorm de Noorman		fr. 8.—
» De Idioot		fr. 12.50
» De Koning van het goud		fr. 12.50
BANNING. — Ko Folkes		fr. 12.50
» De Heks van de Amersfoorter Heide		fr. 12.50

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel :

C. VERVOORT

Kardinaal MERCIER

zijn leven,

zijn werk.

Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 fr.**

« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».

(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)

Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

De Apocriefen uit het Nieuw Testament

(XXII-264 bl.) Prijs 15 fr. (1,50 fl.) door C. Ruts

Een reusachtig en deugdelijk werk; een vlotte, zwierige vertaling. (E. P. Janssens) — Willen wij de kunst en het godsdienstig leven der eerste tijden der Kerk wat beter begrijpen, dan is eenige kennis der aprocriefen onontbeerlijk (I. V. M. De Standaard) — Schrijver heeft met dit boek een waren dienst bewezen aan de ontwikkelde katholieken. (Coll. Mechl.)

Te bestellen bij uw boekhandelaar of den koopprijs brengen op postrekening **38.109.** (C. Ruts, Diest)

Aanbevolen aan de boekerijen voor hun ontwikkelde lezers en vooral aan de priesters. (Boekengids)

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSTE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN 2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928 : 45 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'

— *Redactiesecretaris :* ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT

LANGESTEENSTRAAT, 26-28, KORTRIJK

TELEFOON : 204 POSTCHECKREKENING : 93,134

Uit de lijst der laatste uitgaven :

Tooneelwerken.

WILLEM PUTMAN. — **Van twee Coninxkinderen**. Een liefdelied in drie zangen. Muziek van A. Meulemans. Een keurig boek van 126 blz. *Personen :* 5 vrouwen, 7 mannen en 3 bijrollen 15.00

— **Het Masker**. Spel in halve tonen. Drie bedrijven en een proloog. 130 blz. tekst. *Personen :* 9 mannen, 4 vrouwen, 6 bijrollen, figur. 15.00

— **Looping the loop**. Een grap van het geweten in een drieledig bedrijf. 106 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, 3 bijrollen, figur. 15.00

— **De doode Rat**. Tooneelspel in 3 bedrijven. 114 blz. *Personen :* 14 mannen, 5 vrouwen, bijrollen, 1 kind en figuratie. 15.00

— **Mama's Kind**. Drama in drie bedrijven 120 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen, 1 bijrol 15.00

— **Frida in de Politiek.** Blijspel in een bedrijf. 70 blz. 10.00

PAUL DE MONT. — **Smidje Smeê**. Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. Drie tafereelen. 120 blz. *Personen :* 6 mannen. 3 vrouwen, figuratie 15.00

— **Bartel de sterke Vent.** Sprookje in drie tafereelen. 88 blz. *Personen :* 6 jongens, 1 meisje, figuratie 15.00

— **Het Geding van Onzen Heer**. Passiespel in zes tafereelen. 114 blz. *Personen* : 16 mannen, 2 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

GASTON MARTENS. — **De Zot**. Spel van het erf in drie bedrijven. (Tweede uitgave) 108 blz. *Personen* : 7 mannen, 2 vrouwen. 15.00

— **Het gouden Jubelfeest**. Tooneelspel in drie bedrijven. 108 blz. *Personen :* 10 mannen en 4 vrouwen. 15.00

— **St-Pieter's Nacht.** Drama in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 12 mannen, 3 vrouwen, 2 bijrollen, figuratie. 15.00

— **Kermislieven**. Drie blijspelen in een bedrijf. 116 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen. 15.00

C. LINDEMANS. — **De Duvelschuur**. Brabants spel in drie bedrijven. 82 blz. *Personen :* 7 mannen, 1 vrouw, figuratie 15.00

— **De Blinde.** Vermakelijk avonturenspel in drie bedrijven, met voor- en naspel. 110 blz. *Personen :* 16 mannen, 4 vrouwen, figuratie. 15.00

WARD SCHOUTEDEN. — **Jezabel**. Een droeve klucht in 4 bedrijven. 156 blz. *Personen :* 10 mannen, 5 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

RENIER YSABIE. — **Viva Cristo Rey!** Drama in 4 bedrijven. 96 blz. *Personen :* 8 mannen, bijrollen. 15.00

JAN POOT. — **Baas Ganzendonck**. Spel in vier bedrijven. 108 blz. *Personen :* 8 mannen, 2 vr., 2 bijrollen. 15.00

FRANS GEVELS. — **De Dood in de Klem**. Klucht in een bedrijf. 40 blz. *Personen :* 3 mannen, 1 vrouw. 10.00

JAN MELIS. — **Asschepoes**. Sprookje in drie bedrijven. 62 blz. *Personen :* 7 mannen. 8 vrouwen en figuratie. 15.00

HERMAN BAHR. — **De Stem**. Drama in drie bedrijven. Vertaling van Herman Van Overbeke. 170 blz. *Personen :* 9 mannen, 1 vrouw. 15.00

HENRI GHÉON. — **Nicolazic**. Vertaling van Paul Van Durme. 88 blz. *Personen :* 5 mannen, 6 vr. en 1 kind. 15.00

— **De baldadige Spekslager.** Spel in een bedrijf. Vertaling van Paul De Mont. 32 blz. 7.50

HERMAN VAN OVERBEKE. — **Beatrijs**. Middeleeuwsche sproke voor tooneel bewerkt. 138 blz. *Personen :* 6 mannen, 4 vrouwen, 2 kinderen, bijrollen. 15.00

KAREL VAN RIJN. — **Aan den Eindpaal**, Fantasiespel in drie bedrijven. 130 blz. *Personen :* 8 mannen, 4 vrouwen, bijrollen. 15.00

H. JACOBS.—**Uit 's Werelds alle daagschen Loop**. Dramatisch spel van liefde, haat en dood in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 5 mannen, 3 vrouwen, figuratie, 4 zinnebeelden 15.00

Andere Werken.

CAESAR GEZELLE. — **Uit het Leven der Dieren.** gewone uitgave 10.00. Luxe uitgave, groot formaat. 246 blz. 25.00

— **Solitudo** of 8 dagen bij de trappisten, 224 blz. 18.00

— Wellevendheid. 7,50

GERY HELDERENBERG. — **Lentehemel.** Een bundel verzen, op mooi papier. 100 blz. 20.00

GERARD WALSCHAP. — **Liederen van Leed.** Een keurig boekje verzen van 88 blz. 12.00

ROBERT DE BENDÈRE. — **Artistes d'aujourd'hui.** 3e serie (Ch. Dehoy et Fr. de Troyer). Album de grand luxe. Edition numérotée sur Featherweight. 35.00

— Edition spéciale contenant un litho de chaque artiste. 50.00

LÉO LEJEUNE. — **Aperçu économique du Congo belge.** Préface de Norbert Laude, Directeur de l'Université Coloniale. 4.00

ANDRÉ ICKX. — **Peints par nous-mêmes.** Musée comique des célébrités professorales et estudiantines de l'Université de Gand. Illustrations. 7,50

SCHRIJVERS laat uwe boeken drukken en uitgeven door de UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT, Langesteenstraat, 26-28, KORTRIJK

De beste voorwaarden ***De mooiste uitgaven***

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50; geb. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50
JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50; geb. fr. 6.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—
JOH. JÆRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
J. A. PEETERS. — **Betty.** fr. 4.—
JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb. fr. 8.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan** 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** Dramatisch Sprookje. 5.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.—; geb. fr. 7.50
HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) fr. 4.50; geb. fr. 6.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** fr. 3.75
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—
2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—
5e en 6e jaargang elk fr. 20.—
Modelcataloog St. Michiel, 3e deel. fr. 3.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** (prachtuitgave). fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen :**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—
RENIER YSABIE. — **Boudewijn.** fr. 5.50

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** fr. 13.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 15.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH-BIBLIOGRAFISCH-TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
Juni 1928

VI

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50 ; geb. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50
JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** r. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** r. 3.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.— ; geb. fr. 10.50
J. A. PEETERS. — **Betty.** fr. 4.—
JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan** 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** 5.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.— ; geb. fr. 7.50
HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** fr. 3.75
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—
2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—
5e en 6e jaargang elk fr. 20.—
Modelcataloog St. Michiel, 3e deel. fr. 3.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Aanbevolen Missielektuur

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

L. BOYTON — Verminkte Handen.	fr. 11,—
CHARLES, S. J. — Visschers der Menschen.	fr. 2,50
J. CALBRECHT — De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVI[e] Eeuw in het Oosten	fr. 30,—
CHRYST, HORBACH — Pennekrabels uit Chili	fr. 6,—
CHRYST, HORBACH — Naar de Indianen	fr. 6,—
J. KERSTEN — Broeder De Sadeleer.	fr. 6,—
LACOMBE, S. J. — Mahadeva, een christen Brachmaan.	fr. 7,50
A. MULDERS — De Katholieke Missie in Wezen en Ontwikkeling.	fr. 13,—
J. SCHMUTZER — Europeanisme en Katholicisme. Geïll.	fr. 22,—
SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius.	fr. 12,50
SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius. (Zijn leven in beelden)	fr. 6,—
SVENSSON, S. J. — Nonni en Manni.	fr. 5,—
VAN HOECK, S. J. — De manke Zwartrok.	fr. 11,—
M. VERWIMP, S. J. — De wreede Missie.	fr. 8,—
VISSER — Onder Portugeesch-Spaansche Vlag	fr. 22,50
. VYNCKE — Missieleven in Afrika.	fr. 7,80
N EINBECK — Een Pionier van het Kruis	fr. 12,50
LIAM WALLACE, S. J. — Langs Oostersche Paden.	fr. 18,—

Xaveriana Brochures 1925, 1926, 1927 en 1928

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft, elk fr. 12

(Zie de lijst der titels in Boekengids 1928, n[r] IV, op dezelfde plaats)

Aanbevolen voor Katholieke Boekerijen en Prijsuitdeelingen :

Serie « Rein Genot »

Een Heldere Stem,	2de druk,	formaat 27 1/2 × 17,	16 blz.	1,80 fr.
Het Huis op de Heide,	»	»	»	32 blz.	2,50 fr.
Freddy op Reis,	»	»	»	48 blz.	3,50 fr.
5, 6 en 7				(uitverkocht)
Koppigaard,	uitgave 1927,	»	»	16 blz.	1,80 fr.
Drieske,	»	»	»	32 blz.	2,50 fr.
Piëtro 's Kerstmis,	»	»	»	48 blz.	3,50 fr.
De Man met de Bloempjes,	»	»	»	96 blz.	5,50 fr.
Broeder Willem,	»	»	»	100 blz.	5,50 fr.
Van Drie Roovers,		»	»	16 blz.	1.80 fr.
De Wonderlinde,		»	»	32 blz.	3,00 fr.
De Reis per Luchtballon,		formaat 24 1/2 × 16,		16 blz.	1,80 fr.
Luie Kees,		»	»	32 blz.	3,00 fr.
Het Boschmannetje,		»	»	48 blz.	4,00 fr.
Kermis in Grootvaderstijd,		»	»	48 blz.	4,00 fr.
Van een Barbierke en andere verhalen, een bloemlezing getrokken uit N[r] 13 tot 18				100 blz.	5,50 fr.
Van Kabouters en andere verhalen, een bloemlezing getrokken uit N[r] 13 tot 18				100 blz.	5,50 fr.

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

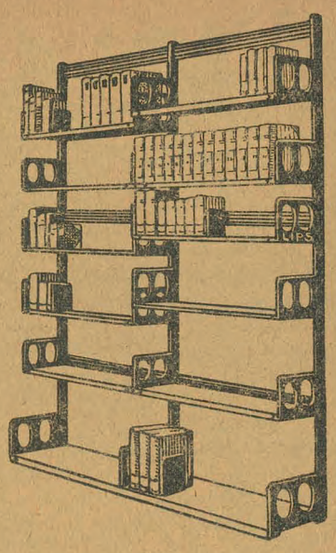

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Dr G. KALFF Jr
FREDERIK VAN EEDEN
PSYCHOLOGIE VAN DER TACHTIGER
Met 6 portretten en caricaturen
Bandteekening van C. A. LION CACHET
Prijs, gebonden gld. 11.50

Dr G. KALFF
GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE
COMPLEET IN 7 DEELEN
Prijs per deel, gebonden gld. 7,90

WESTEUROPEESCHE LETTERKUNDE
DER 15DE EN 16DE EEUW
Eerste deel, gebonden gld. 8,90
Tweede deel, gebonden gld. 8,25

Uitgaven van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Jos. Witlox : St. Franciscus, de Seraf van Assisi, zijn leven, zijne stichting, zijn zedelijke en intellectueele invloed op tijdgenooten en nageslacht. Gevolgd door de «Fioretti» (Kerkelijk goedgekeurd). Met penteekeningen van Edmond van Offel. 20 fr. Fraai gebonden: 25 fr.

Carton De Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. 8 fr.

H. C. Melis : Groote mannen uit Limburg. 7,50 fr.

Pater Augustus Wuyts : P. L. Hennepin O. F. M. Missionaris en ontdekkingsreiziger. 7,50 fr.

Francis Finn : S. J. Zoo zijn ze, 2 deelen, per deel : 5 fr. — Tom Playfair : 12,50 fr. — Percy Wynn : 12,50 fr. — Claude Lightfoot, 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Peters kind. Derde vermeerderde druk, 7,50 fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT

LANGESTEENSTRAAT, 26-28, KORTRIJK

TELEFOON : 204 POSTCHECKREKENING : 93.134

Uit de lijst der laatste uitgaven :

Tooneelwerken.

WILLEM PUTMAN. — **Van twee Coninxkinderen**. Een liefdelied in drie zangen. Muziek van A. Meulemans. Een keurig boek van 126 blz. *Personen :* 5 vrouwen, 7 mannen en 3 bijrollen 15.00

Het Masker. Spel in halve tonen. Drie bedrijven en een proloog. 130 blz. tekst. *Personen :* 9 mannen, 4 vrouwen, 6 bijrollen, figur. 15.00

— **Looping the loop**. Een grap van het geweten in een drieledig bedrijf. 106 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, 3 bijrollen, figur. 15.00

De doode Rat. Tooneelspel in 3 bedrijven. 114 blz. *Personen :* 14 mannen, 5 vrouwen, bijrollen, 1 kind en figuratie. 15.00

— **Mama's Kind**. Drama in drie bedrijven 120 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen, 1 bijrol 15.00

— **Frida in de Politiek**. Blijspel in een bedrijf. 70 blz. 10.00

PAUL DE MONT. — **Smidje Smeê**. Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. Drie tafereelen. 120 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, figuratie 15.00

— **Bartel de sterke Vent**. Sprookje in drie tafereelen. 88 blz. *Personen :* 6 jongens, 1 meisje, figuratie 15.00

Het Geding van Onzen Heer. Passiespel in zes tafereelen. 114 blz. *Personen :* 16 mannen, 2 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

GASTON MARTENS. — **De Zot**. Spel van het erf in drie bedrijven. (Tweede uitgave) 108 blz. *Personen :* 7 mannen, 2 vrouwen. 15.00

— **Het gouden Jubelfeest**. Tooneelspel in drie bedrijven. 108 blz. *Personen :* 10 mannen en 4 vrouwen. 15.00

— **St-Pieter's Nacht**. Drama in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 12 mannen, 3 vrouwen, 2 bijrollen, figuratie. 15.00

Kermislieven. Drie blijspelen in een bedrijf. 116 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen. 15.00

C. LINDEMANS. — **De Duvelschuur**. Brabants spel in drie bedrijven. 82 blz. *Personen :* 7 mannen, 1 vrouw, figuratie 15.00

De Blinde. Vermakelijk avonturenspel in drie bedrijven, met voor- en naspel. 110 blz. *Personen :* 16 mannen, 4 vrouwen, figuratie. 15.00

WARD SCHOUTEDEN. — **Jezabel**. Een droeve klucht in 4 bedrijven. 156 blz. *Personen :* 10 mannen, 5 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

RENIER YSABIE. — **Viva Cristo Rey!** Drama in 4 bedrijven. 96 blz. *Personen :* 8 mannen, bijrollen. 15.00

JAN POOT. — **Baas Ganzendonck**. Spel in vier bedrijven. 108 blz. *Personen :* 8 mannen, 2 vr., 2 bijrollen. 15.00

FRANS GEVELS. — **De Dood in de Klem**. Klucht in een bedrijf. 40 blz. *Personen :* 3 mannen, 1 vrouw. 10.00

JAN MELIS. — **Asschepoes**. Sprookje in drie bedrijven. 62 blz. *Personen :* 7 mannen, 8 vrouwen en figuratie. 15.00

HERMAN BAHR. — **De Stem**. Drama in drie bedrijven. Vertaling van Herman Van Overbeke. 170 blz. *Personen :* 9 mannen, 1 vrouw. 15.00

HENRI GHÉON. — **Nicolazic**. Vertaling van Paul Van Durme. 88 blz. *Personen :* 5 mannen, 6 vr. en 1 kind. 15.00

— **De baldadige Spekslager**. Spel in een bedrijf. Vertaling van Paul De Mont. 32 blz. 7.50

HERMAN VAN OVERBEKE. — **Beatrijs**. Middeleeuwsche sproke voor tooneel bewerkt. 138 blz. *Personen :* 6 mannen, 4 vrouwen, 2 kinderen, bijrollen. 15.00

KAREL VAN RIJN. — **Aan den Eindpaal**, Fantasiespel in drie bedrijven. 130 blz. *Personen :* 8 mannen, 4 vrouwen, bijrollen. 15.00

H. JACOBS.—**Uit 's Werelds alle daagschen Loop**. Dramatisch spel van liefde, haat en dood in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 5 mannen, 3 vrouwen, figuratie, 4 zinnebeelden 15.00

Andere Werken.

CAESAR GEZELLE. — **Uit het Leven der Dieren**. gewone uitgave 10.00. Luxe uitgave, groot formaat. 246 blz. 25.00

— **Solitudo** of 8 dagen bij de trappisten, 224 blz. 18.00

— Wellevendheid. 7,50

GERY HELDERENBERG. — **Lentehemel**. Een bundel verzen, op mooi papier. 100 blz. 20.00

GERARD WALSCHAP. — **Liederen van Leed**. Een keurig boekje verzen van 88 blz. 12.00

ROBERT DE BENDÈRE. — **Artistes d'aujourd'hui**. 3e serie (Ch. Dehoy et Fr. de Troyer). Album de grand luxe. Edition numérotée sur Featherweight. 35.00

— Édition spéciale contenant un litho de chaque artiste. 50.00

LÉO LEJEUNE. — **Aperçu économique du Congo belge**. Préface de Norbert Laude, Directeur de l'Université Coloniale. 4.00

ANDRÉ ICKX. — **Peints par nous-mêmes**. Musée comique des célébrités professorales et estudiantines de l'Université de Gand. Illustrations. 7,50

SCHRIJVERS laat uwe boeken drukken en uitgeven door de UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT, Langesteenstraat, 26-28, KORTRIJK

De beste voorwaarden ***De mooiste uitgaven***

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Robert Hugh Benson

Een doodgewoon Mensch	fr. 19,50	De Lafaard	fr. 17,—
Een Gevoelsmensch	fr. 19,50	Loutering	fr. 42.50
Gezift als Tarwe	geb. fr. 23,—	Trots Pijnbank en Schavot	fr. 29.—
De hooge Weg	fr. 19,50		

Werken van Francis Finn

Het beste Beentje vóór	geb. fr. 26,20	Op den Loop	fr. 11.—
Bobby in Filmland	fr. 11,—	Percy Wynn	fr. 12,50
Claude Lightfoot	fr. 12,50	Sneeuwwitje	fr. 12,—
De diamanten Ring	fr. 9,—	Tom Playfair	fr. 12,50
Geluksvogel	fr. 11,—	Tom's Weddenschap	fr. 3,50
Harry Dee	fr. 19,—	De Voetbalwedstrijd	fr. 19,—
Hoe zij overwon	fr. 7,50	Zijn beste jaar	fr. 11,—
Een kranig Kereltje	(ter pers)	Zoo zijn ze (2 dln)	elk fr. 4,50
Lord Bountiful	(ter pers)		

Werken van Melati van Java

Annonciade	fr. 8,—	Michiaël de Zanger	fr. 17,50
Het Boschmeisje	fr. 17.50	Overtollig	fr. 5.—
Eigen Schuld	fr. 17,50	De Peri	fr. 8,—
Haar Held	fr. 15,00	Twee Moeders	fr. 8,—
Juliaan en Juliane	fr. 12,50	Het Viooltje van St Germain	fr. 17,50
De Kroon van Alviara	fr. 20,—	Zwervertje	fr. 19.—

Livio-Serie voor E. K.

1. Resi en haar groote Koning	fr. 6,50	4. Kleine David	fr. 6,50
2. Een Lieveling van kleine Treesje	fr. 6,50	5. Ilonka	fr. 6,50
3. Livio	fr. 6,50	6. De 1e Communie van Stoute Jette	fr. 6,50

TE BEKOMEN BIJ HET A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Reeks van 30 Postkaarten met Portretten

Jozef Arras	Louisa Duykers	Arie Sanden	Joost Van den Vonde
M. E. Belpaire	Francis Finn	H. Schaepman	Anton Vande Velde
Rob. Hugh Benson	Guido Gezelle	Gustaaf Seghers	Dirk Vansina
Pater Callewaert	Juul Grietens	J. Renier Snieders	Theod. Van Tichelen
Ernest Claes	Gerard Walschap	Hilarion Thans	René Vermandere
Fr. Crols	Jan Hammenecker	Aug. Van Cauwelaert	Al. Walgrave
Joz. De Voght	Kard. Newman	Karel Van den Oever	

Warm aanbevolen voor het versieren van Klas- en Bibliotheeklokalen.

Aan Bibliotheken, Colleges, Onderwijsgestichten en Studentenbonden worden deze Postkaarten geleverd tegen **20 frank** *het volledig stel.*

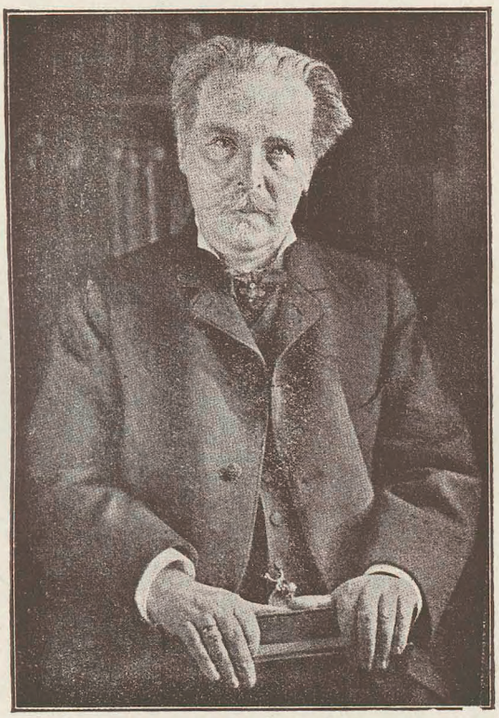

Dr. KARL MAY

NUMMER 6 ZESDE JAARGANG JUNI 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

Dr KARL MAY

DOOR

ERNEST VANDER HALLEN

De lokstem der verten roept!

Er is geen jeugd of ze heeft dien roep gehoord; er is geen tijd geweest of er waren kunstenaars die hem gevolgd hebben; er was geen generatie die niet haar trekkers en zwervers had. In de oogen van de deftige, rustige lui waren het abnormale typen, bohemersnaturen die zich niet schikken konden naar het gewone leven van elken dag. Inderdaad waren het abnormalen: ook kunstenaars heet men abnormaal. Het trekken zit ons in het bloed; we hebben het geërfd van onze over-voorouders die van diep over den Caucasus naar de Westersche lage landen bij de zee pelgrimeerden. De trekromantiek leek een tijd dood: enkele kunstenaars hebben haar levendig gehouden — reisden niet bijna al onze Middeleeuwsche schilders naar het Zuiden; zijn daar niet heel de vorige eeuw mannen geweest die reisden naar Zuid of Noord, of uitweken naar de landen van overzee, en ons hun reisavonturen nalieten die we in onze jeugd lazen, vol heimelijke verlangens en onrustigen drang naar de lokkende verten? Misschien bleven die trekkers onbegrepen in hun tijd: de jeugd van deze jaren, de « wandeljeugd » begrijpt hen des te beter. Zijn niet figuren als Jules Verne, Karl May, Herman Löns, Thompson Seton, William Long, en zoovele anderen de helden van onze nieuwe jeugd, gegroepeerd in padvinders-Wandervögel-, Quickborner- en hoevele andere organisaties. Laten we dan ook niet verbaasd staan dat deze jongelui grijpen naar het boek dat de jeugd van vóór tien, twintig jaar onberoerd liet. Er is een nieuwe romantiek ontstaan bij de jeugd; ze wenscht zelf haar ontspanning, haar

arbeid, haar kunst en lektuur te kiezen. De beste jeugdleiders zijn zij die dat begrijpen en deze neiging bij de jeugd waardeeren. Alleen wie zelf jong is zal de jeugd verstaan en volgen.

Een eeresaluut aan Karl May, den eeuwig jonge, den prins der jeugdfantasie, den durver en doener, den afgod van een gansche jeugdgeneratie, wil deze bladzijde zijn.

Hij leefde in de tweede helft der vorige eeuw (1842-1912), in den tijd dus, dat het naturalisme met zijn uitloopers, de psychologische en de realistische romans, den scepter zwaaide in gansch de Europeesche letterkunde: in die dagen van neo-psychologische novellen, symbolische gedichten, realistische romans en quasi-mysticistische tooneelstukken à la Maeterlinck, was het werk van Karl May als de plotse verschijning van een gezonden levenslustigen boerenknaap in een gezelschap van geparfumeerde en hyper-gekultiveerde heertjes; zijn boeken smaakten als een pint kloek gerstenbier midden de scherpe smaken van allerhande vreemde likeurtjes. En wie « tot de literatuur behoort » als kritikus of auteur, kon alleen met een suprême dedain zulken indringen voorbijgaan. Karl May zaliger weet daarvan mee te spreken.

Karl May werd geboren te Ernstthal in 1842. Al vroeg reisde hij gansch Europa rond, trok in 1863 — hij was toen pas één en twintig — naar Amerika waar hij langen tijd verkeerde met de Indianen uit Canada, hun folklore, talen, godsdienst en zeden bestudeerde en stof opdeed voor zijn Indianenboeken. Zes jaar later was hij weer op weg naar Amerika — als wij zijn biografen mogen gelooven was hij een persoonlijke vriend van Winnetou, het opperhoofd der ApachenIndianen, Old Shatterland, den berendooder en dergelijke figuren uit zijn Indianenboeken. De vrucht van die reis was de heerlijke reeks Winnetou-romans: « Winnetou, het opperhoofd der Apachen », « Winnetou's Goud », « Winnetou's Dood », « Het Testament van Winnetou ». Wetenschapsmenschen hebben uitgemaakt dat de aardrijkskundige gegevens, de taal, de godsdienstige en de folkloristisehe elementen, zooals Karl May ze geeft, volkomen juist zijn — een zeldzaam iets bij avontuurromans! — evenals bij zijn Arabierenromans. Na zijn tweede Amerikaansche reis was May inderdaad naar Algiers, Tunis en Arabië getrokken, en eenige jaren daarna — in '99 — bezocht hij Egypte, Syrië en Palestina.

In zijn laatste jaren — hij was toen al zes en zestig — bezocht hij opnieuw en voor een laatste maal Amerika en Kanada, en moest hij de bittere désillusie ondervinden bijna geen van zijn Indiaansche vrienden terug te zien: met hartstochtelijke verwoedheid waren ze door de Yankee's achtervolgd en uitgemoord en verdreven naar het hooge Noorden, waar hun vriend als een gebroken oud man de zonen van den trotschen « Berendooder », den « Zittenden Stier » en den « Witten Bison » kwam opzoeken.

Met hen had hij door de eindelooze prairiën gejaagd en gestreden tegen de bloeddorstige vijandige stammen; hij had gewoond in hun

wigwams en de wraakzuchtige strijders verzoend met hun « witte broeders ». Want al druipen zijn verhalen dikwijls van het bloed, al wordt er in gemoord en gebrand, geskalpeerd en gevochten dat de haren erbij te berge rijzen, toch blijkt het dat Karl May een stil en goed mensch was, waarheidslievend, nobel en heerlijk, die op een waardige manier onze beschaving en onzen godsdienst vertegenwoordigde; een verdediger van de verdrukte Indianen en bewonderaar van den beschaafden en ontwikkelden Arabier. Tegenover de waakzucht en de wreedheid, den haat voor de vreemden en de bloedwraak van den inlander met zijn fanatiek geloof, stelt hij de leer der verzoening van God, den geest van vergeving en de liefde voor den overwonnen vijand. Telkens illustreert hij op een prachtige wijze de superioriteit van den kristen godsdient tegenover den Islam.

Het is niet mogelijk May's romans te scheiden van zijn persoon; in zijn meeste werken houdt hij een hoofdrol en doet hij zich voor als een zeer sympathiek, nobel en hoogstaand mensch; hij eerbiedigt onzen godsdienst al is hij ook zelf niet katholiek, en spreekt met waardeering en bewondering over onze priesters.

Zijn fantasie grenst aan het wonderbare; in sommige van zijn romans is stof genoeg voorhanden om een auteur voor heel z'n leven van thema's te voorzien. Daardoor komt het ook dat in sommige werken het toeval een àl te groote rol speelt: als er een boot noodig is, komt er een aangestoomd; als er geld moet zijn ligt er ergens voor 't vinden; heldhaftige redders dagen er in serieën op als de nood aan de man komt.

Karl May is ook niet ontsnapt aan het euvel dat zoowat de besmettelijke ziekte schijnt der schrijvers van avontuurromans en reisverhalen: ook hij was een verwoed chauvinist: de Duitschers zijn edele, dappere, heldhaftige, onbaatzuchtige kerels; de Engelschen zijn echte karikaturen; — het bekend type van den schatrijken snulligen lord die de halve wereld afreist op zoek achter avonturen, is zijn vondst — helden als Sam, Umbach en Adelhorst brengen halve en heele werelddeelen in beroering en bewondering door hun dapperheid en hun edelmoedigheid. Maar zooiets vergeven we Karl May even graag als Jules Verne zijn anti-Duitsche gevoelens.

Ernstiger bedenkingen zullen velen voelen rijzen tegenover de ruwe woorden en verwenschingen die in zijn Afrikaansche romans zoo talrijk voorkomen. Eeretitels als « duivel, verdoemde, Satan, schurk, schelm. boef, schurftige hond, schurftige Duitscher, stinkende hyena, hondenkind, » e. d. zijn slechts een staaltje van de bloemlezing die men zou kunnen samenstellen uit een boek; « Vaar ter helle, verrek, mogen de luizen u verteeren, Allah moge u verdoemen, vervloekt zij uw geslacht, ieder uur treffe u een ongeluk, de smarten van tienduizend hellevuren mogen u treffen », zoo luiden de vleiende wenschen die de welbespraakte oosterlingen met radde tong mekaar toezenden. Het wil me echter voorkomen dat in de meeste Nederlandsche vertalingen deze ruwigheden geweerd werden.

Dat is dan ook de eenige bedenking die men tegen May's werk als jongenslektuur inbrengen kan. Overigens moeten we tot zijn verdediging erbij voegen dat vele van zijn handschriften door de uitgevers aangedikt en vervalscht werden, ja, er werden zelfs heele seriën romans uitgegeven onder zijn naam waar Karl May zoo vreemd aan was als gij of ik. Een aantal processen, in verband hiermede, door hem of zijn erfgenamen ingespannen, zijn steeds hangende. De twijfelachtige Karl May's zijn trouwens gemakkelijk genoeg te herkennen.

't Is een spijtig ding dat wij die in onze jeugd de kollegeboekerijen gevuld zagen met Verne, Cooper en Aimard, Karl May nog moeten « ontdekken » voor onze jongens. Wie een boeiend jongensboek zoekt voor zijne gasten, gezond, avontuurlijk en jong, en daarbij gansch onschuldig, die probeere het met Karl May. Heerlijk lijk de jongens erin opgaan, voedsel vinden voor hun jonge avontuurlijke ziel en heimelijke gevoelens wakker voelen worden in hun hart van trotsch en durf, dapperheid en ridderlijk dienstbetoon.

In May vinden we die elementen vereenigd, hij de eeuwig jonge grijsaard, de prins der fantasie, die de jeugd droom geeft en daad leert, die buiten de literatuur stond en toch nog zal gelezen worden als zijn meer lyrisch aangelegde tijdgenoten al vele jaren zullen vergeten zijn.

Heil zijn gedachtenis!

Bibliographie

4423 AAN DEN RIO DE LA PLATA, — V, 83.0.
4424 AVONTUREN IN HET OOSTEN. Uit de reisherinneringen van Dr Karl May, bewerkt door Lod. Drijvers. — V-VIA, 83.0.
4425 DE BLINDE UIT DE WOESTIJN. — V, 83.0.
4426 DE BLOEDPRIJS GESCHONKEN, — V, 83.0.
4427 DOOR HET LAND DER SKIPETAREN. — V. 83,0.
4428 DE DUIVELSKOP IN HET ROTSGEBERGTE. — V-VIA, 83,0.
4429 EEN DUITSCHE SULTANE. — IV, 83.0.
4430 DE ENGEL DER BANNELINGEN. — IV, 83.0.
4431 HET GEHEIM VAN DEN WITTEN BISON. — V-VIA, 83.0.
4432 DE GESTOLEN KRIJGSLIST. — V, 83.0.
4433 HET GOUD VAN WINNETOU. — V, 83.0.
4434 DE HEERSCHER VAN HET EILAND. — V, 83,0.
4435 IN KOERDISTAN. — V, 83.0
4436 IN HET LAND VAN DEN MAHDI. — V, 83.0.
4437 IN DE SCHUILHOEKEN VAN DEN BALKAN. — V, 83.0.
4438 DE JACHT OP DEN PAARDENDIEF. — V, 83.0,
4439 JOE BURKERS, DE EENOOG — V-VIA, 83,0.
4440 DE KAPERKAPITEIN. — V-VIA, 83.0.
4441 KARA BEN NEMSI, DE HELD UIT HET AVONDLAND. — V, 83.0.
4442 DE KARANIWAN-KHAN IN ALBANIË. — IV, 83.0.
4443 DE KONINGIN DER WOESTIJN. — IV, 83.0.
4444 HET KRUIS VAN JUSSUF-ALI — V, 83.0.

4445 LLANO ESTACADO — V-VIA, 83,0
4446 NAAR HET LAND VAN DEN ZILVEREN LEEUW. — V, 83.0.
4447 OLD SHATTERLAND ALS DETECTIVE. — V-VIA, 83.0.
4448 DE PELSJAGERS VAN DEN RIO PECOS — V-VIA , 83.0.
4449 DE PETROLEUM KONING. — V-VIA, 83.0
4450 DE PIMPELPAARSCHE MATHUSALEM OF DE SCHAT VAN DEN CIRSUS. — V, 83.0.
4451 DE ROTSVESTING IN DEN GRAN CHACO. — V, 83.0.
4452 DE SCHAT IN HET ZILVERMEER. — V-VIA, 83.0.
4453 DE SLAVENJAGERS VAN DEN NIJL. — V, 83.0
4454 DE SLAVENKARAVAAN. — V, 83.0
4455 DE SMOKKELAARS VAN DEN TIGRIS. — V, 83.0
4456 UIT HET TESTAMENT VAN DEN INCA. — V-VIA, 83.0.
4457 TWEE GIAURS IN EEN MOSKEE. — V, 83.0
4458 VAN BAGDAD NAAR STAMBOEL. — V, 83.8.
4459 DE VORST DER BLEEKGEZICHTEN. — IV, 83.0.
4460 DE VROUWENROOVERS. — V-VIA, 83.0.
4461 WINNETOU EN DE ZEEROOVERS. — V, 83.0.
4462 WINNETOU HET OPPERHOOFD DER APACHEN, — V-VIA, 8.30.
4463 WINNETOU'S DOOD, — V-VIA, 83.0.
4464 WINNETOU'S TESTAMENT. — V-VIA, 83.0.
4465 HET GOUD DES DOODS.
4466 DE ZONEN DER MEMBRENJO'S. — V-VIA, 83.0.
4467 DE ZOON VAN DEN BERENJAGER, — VVIA, 83.0. (hetzelfde als : Het Geheim van den witten Bison).
4468 DE ZWARTE MUSTANG. — V-VIA, 83.0.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Naast Jules Persyn viert ook de Vlaamsche priester-dichter **Jan Hammenecker** zijn vijftigjarig jubelfeest. Hij werd geboren op 2 Oktober 1878 te Mariakerke-op-de-Schelde. Het ligt in de bedoeling der Pelgrims hunnen medepelgrim bij deze gelegenheid te huldigen met de uitgave van een keur uit zijn gedichten, welke in de bekende Pelgrim-serie verschijnen zou.

De Roman-prijskampen zijn aan het orde van den dag. Na de Wereldbibliotheek, Hooger Leven, het Davidsfonds, het Brabantsch gouwbestuur, heeft ook de Hollandsche Boekzaal ondervonden, welke magere oogst op dit terrein te verwachten valt. « Onvoldragen uitingen van dilettanten, zonder eenig karakter, zonder relief en geschreven in een stijl die opvallend aan schoolopstellen deed denken... de einddecisie over het aangeboden werk kan niet anders dan in ieder opzicht een pijnlijke teleurstelling heeten. » Zóó luidt het juryverslag. Dit en de zeldzame gebeurtenis van het verschijnen van een oorspronkelijken Nederlandschen roman, doen ons nadenken. Wat een kritikus zwijgen moet, mag een juryverslag soms zeggen.

Cijfers die mogen tellen vinden we in een klein bijvoegsel aan het jongst uitgegeven werk van het Davidsfonds. In de drie eerste maanden van dit jaar won het Davidsfonds 9000 leden bij; de 40.000 zijn bereikt; als de verwachtingen verwezenlijkt worden moeten de 50.000 leden toekomend jaar bereikt worden. Deze bijval zal voor het Hoofdbestuur een prikkel zijn om nog hoogere eischen te stellen bij de keuze hunner uitgaven. Het Davidsfonds heeft op dit gebied reeds prachtig werk verricht in Vlaanderen; de laatste uitgaven zijn daar een bewijs te meer van.

In het laatste nummer van Jong Dietschland wordt het idée vooruitgezet een stille huldedaad te stellen tot nagedachtenis van de in Vlaanderen gesneuvelde en begraven

Duitsche letterkundigen en kunstenaars; enkele namen worden daarin vermeld, met verzoek alle eventueele inlichtingen hieromtrent mee te willen deelen aan de redactie.

Er werd een comité gesticht door « Vlaamsche Arbeid » om gelden in te zamelen tot het oprichten van een monument op het graf van wijlen Karel Van den Oever op het Schoonselkerkhof te Antwerpen.

Van wijlen Monseigneur Benson verscheen bij A. Dewit, Brussel, een nieuw werk in Fransche vertaling: « Lettres spirituelles de Mgr. Benson », vertaald uit het Engelsch door J. Mainsard, met een voorwoord van A. C. Benson en een inleiding van Mgr. Batiffol. In afwachting van een Nederlandsche overzetting van dit boek zetten we de bewonderaars van Mgr. Benson aan kennis te maken met deze keurige Fransche vertaling.

De **Provinciale Commissie van Schoone Kunsten van West-Vlaanderen** laat weten dat in 1929 een prijs van 5.000 fr. zal verleend worden aan den kunstenaar die het beste werk, op gebied van de Vlaamsche Letterkunde, zal voortgebracht hebben. Mogen tot het genot van den prijs mededingen, al de schrijvers en dichters die in West-Vlaanderen geboren zijn of er sedert vijf jaar verblijven. Zij die begeeren aan den wedstrijd deel te nemen, moeten op hunne kosten, de boeken of handschriften vóór 1 Maart 1929 indienen bij de Provinciale Commissie voor Schoone Kunsten, welke volgaarne alle inlichtingen geeft.

INLICHTINGSPOST

KAREL VAN DE WOESTIJNE

Met feestnummers en speechen, dagbladartikels en Lucullus-maaltijden heeft Vlaanderen zijn begaafden dichter gevierd die deze dagen zijn vijftigsten verjaardag beleefde. Dat schijnt zoo te hooren. Het merkwaardige van zulke viering is gewoonlijk dat er aan den feesteling allerlei nieuwe aspekten en kwaliteiten ontdekt worden, dikwijls door « bewonderaars » die een half jaar tevoren amper den naam kenden van den gevierden jubilaris.

Het ware interessant even na te gaan — om bij ons bepaald geval te blijven — hoevelen er in Vlaanderen Karel Van de Woestijne volgden en begrepen hebben. Misschien zouden boekhandelaars en bibliothecarissen op dit punt eerder ontgoochelende bijzonderheden kunnen geven.

Het is er ons echter niet om te doen, het vraagstuk der populariteit van den dichter in onze dagen te onderzoeken. Wél even na het bazuingeschal en de feestspeechen kalm neer te zitten en naast de *aesthetische* waarde van Van de Woestijne's werk ook den *ethischen* kant van zijn œuvre na te gaan.

Tot vervelens toe werd deze dichter genoemd een renaissancistische geest, met ingewikkeld geestesleven, fijner bewerktuigd, meer gekultiveerd dan de andere Vlaamsche kunstenaars, vereenigend de zuiverheid en de kracht der Grieksche kultuur, de Latijnsche preciesheid en scherpzinnigheid der gedachte, de verfijning der Fransche beschaving en de diepte van de Germaansche ziel. En in die vaststelling is veel waarheid. Van de Woestijne is een verfijnd dichter; in zijn verzen, zwaar en breed en rustig, vol ingehouden kracht, doet hij zich voor als een getortureerde ziel, vol geestelijk-verfijnde miseries; er schreit daarin — oprecht of geposeerd, niet wij zullen dit uitmaken — een gedurig verdriet, een droef wantrouwen, wanhoop en twijfel, een zwoelheid die U doet huiveren, een geestelijke strijd, een worsteling om uit innerlijke onrust te geraken. Of misschien een wellust in die innerlijke twijfels. Hij zwelgt in de overdaad van zijn eigen woorden; zijn beelden en evocaties lijken hemzelf een genot; het hoogste lijkt voor hem bereikt wanneer hij zijn gedachten kan wegsteken in den overvloed van zijn « literatuur ». Bevallig en zwierig hult hij zijn gedachten en ontroeringen in het purper van zijn schitterende beelden en stalt die dan gaarne uit in het schemerdonker van zijn onklaar woord.

Zijn kunst is als de eeuwenoude beschaving die als een erfenis op sommige geslachten drukt; voornaam en verfijnd, hypergevoelig en gesloten voor wat buiten hun begrensden horizon ligt, kwetsbaar en grillig en gemakkelijk tot overspanning en prikkelbaarheid geneigd. Hij doet grootsch en episch aan; zijn lyriek overbluft en schijnt geweldig, er is een tragiek in zijn verzen die aantrekt, doch bij nader bekijken is er iets weeïg, afgemat zwoel-zinnelijk dat al de rest tot zijn juiste verhouding terugleidt.

Er werd geschreven dat hij koketteert met zijn gevoel, met de stille pijn en het eeuwigheidsgevoel dat ieder kunstenaar in zich draagt. Dat is streng gesproken, doch wat we alvast meenen te mogen zeggen — en wat door alle Van de Woestijne-bewierookers en bewonderaars en door de meeste feestartikelsschrijvers verzuimd werd te zeggen — deze dichter speelt met het zinnelijke en de verfijnde perversiteit die zich in woorden hullen kan. Zijn werk is doorloopend zwoel, flauw en laf. Die grieven gelden des te zwaarder daar het hier een als katholiek levend man geldt; hij speelt met dingen die de verbeelding van den zwakken mensch ontzegd dienen. Men heeft hem vergeleken bij Hooft; ook op dit punt kan deze vergelijking opgaan.

Om deze en de overige kwaliteiten van zijn werk zullen zijn boeken moeilijk populair worden. God verhoede dat de geschiedenis erin de reflex van dezen tijd zou zoeken te vinden. Naar men ons verzekert is er echter de laatste tijden een zwenking naar rechts te bespeuren bij den dichter, welke zich eveneens zou openbaren in zijn nieuwer werken. Dit lijkt ons een motief tot groote vreugde. Met belangstelling zien we daarom uit naar zijn nieuw aangekondigd boek « Het Bergmeer », dat ons de revelatie brengen zou van zijn hernieuwde levensvizie als kunstenaar en katholiek.

Karel Van de Woestijne gaf uit :

4469 *Afwijkingen.* 1910. Verzamelde kleine opstellen, moeilijk om begrijpen. — IV*, 84.

4470 *Beginselen der Chemie.* 1925. Prozaschetsen. — IV*, 83.

4471 *De bestendige Aanwezigheid.* — III, 83.

4472 *Goddelijke Verbeeldingen.* — III, 83.

4473 *De gulden Schaduw.* 1910. (De Rei der Maanden; Het Huis van den Dichter; Poëmata). — III*, 81.

4474 *Interludiën.* 1911. Epische gedichten; Grieksche sagen symbolisch bewerkt. — III, 81.

4475 *Janus met het dubbele Voorhoofd.* 1908. (Romeo of de Minnaar der Liefde; De Zwijnen van Circe; Drie gevoelige Parabolen; Christoforus, enz.) — II, 83.

4476 *Kunst en Geest in Vlaanderen.* — III, 84.

4477 *Laethemsche Brieven over de Lente.* — III, 83.

4478 *De Modderen Man.* — III, 81.

4479 *De Schroeflijn.* 2 dln. 1928. Essays over kunstenaars, Van de Woestijne op zijn best. — III-IV*, 84.

4480 *Verzen.* 1905. ('t Vaderhuis; De Boomgaard der Vogelen en der Vruchten; Vroegere Gedichten). — III, 81.

4481 *Het zatte Hart.* Zelfkeur uit onuitgegeven bundels. — III, 81.

Samen met Herman Teirlinck schreef hij :

4482 *De leemen Torens.* Roman in briefvorm; oorlogswerk van weinig beteekenis. — III°, 83.

EEN BOEK VAN BETEEKENIS

« Hollandse Schilders en Schrijvers in de vorige Eeuw »
door Gerard Brom (*)

4483 ◆ **IV*** — Al te dikwels dragen geschiedschrijvers van een kunstvak ooglappen voor hetgeen buiten hun beperkt gebied valt. Zo handelt Prof. Brom niet: hij is wetenschappelik nieuwsgierig genoeg om eens eventjes te kijken over het muurken dat het terrein der beeldende kunsten van dat der letterkunde scheidt en hij ontdekt er verrassende dingen. De vraag die hij zich stelt is deze: in hoeverre hebben Hollandse schilders en schrijvers in de 19e eeuw malkaar gekend en beïnvloed? — Met zijn hero-worship voor het roemrijk verleden wees De Gids met voorliefde naar historiese onderwerpen, die aanleiding gaven tot vaderlandse meditatie en overvloedige bespiegeling; maar met al dat praten over het verleden werd het kijken naar het leven verleerd en werd er meer gezocht naar lijn en schikking dan naar kleur en atmosfeer. De schilders werden als dienaars der letterkunde opgeroepen voor het illustreren van een boek of het ontwerpen van een titelblad. De Haagse School keerde terug naar de natuur en schiep weer kleur en atmosfeer: Bosboom met zijn kerken, Israëls met zijn vissers, Maris met zijn landschappen. Tegenkanting bij Potgieter, minachting bij Busken Huet, onverschilligheid bij Multatuli, bekamping bij Thijm: enkel Beets behandelde ze met welwillendheid. — Na het stichten van De Nieuwe Gids voelden schilders en schrijvers zich onder één dak thuis: ze gaan samen op in verering voor de natuur en leveren kunst om de kunst; zelfs kijken ze van malkaar het procédé af. Dat die werkwijze wel schitterende triomfen behaalde, maar voor de schrijvers niet zonder gevaar was, wordt door menig feit bewezen. Op het einde van de 19e eeuw komt er een wending: met impressionisme en naturalisme wordt afgebroken en er wordt gestreefd naar symboliek en gemeenschapskunst, die eerst vooral werd toegepast in grote gebouwen. — Een flink boek: nieuw onderwerp, originele beschouwingen, diepgaande analyse, suggestieve vergelijking. Vooral geschikt voor degenen die reeds bekend zijn met de geschiedenis der negentiende-eeuwse kunst in Holland. Goed gedrukt en mooi geïllustreerd.

Dr A. Boon, pr.

1. Wijsbegeerte en Zedenleer

4484 ◆ **Platenburg, Th.** **17 : 23**

Zedenleer. Wijsgeerige grondslag der zedenleer volgens de beginselen van den H. Thomas van Aquino. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 1927, (23 × 16) 172 blz.* *20 fr.*

IV* — Een praktisch en prachtig idee: dit traktaat over de algemeene zedenleer uit te geven, gebouwd op wijsgeerigen grondslag en naar de leer van Thomas. Schrijver geeft de onmiddellijke en meer verwijderde bronnen en beginselen der zedelijkheid op, in 't licht van 't verstand, ter zij latend die der openbaring. De bovennatuur is immers de bekroning van de natuur. 't Is nuttig en noodig den mensch eens kond te maken hoe hij behoort te handelen als mensch. Logisch, vast ineengedrongen

(*) Rotterdam, Brusse, 1927, (21 X 17), 188 blz., fl. 3.90.

zijn deze glasheldere uiteenzettingen: een studieboek dat inspanning vergt. Wijsgeerig geschoolden kunnen hun kennis verfrisschen met dezen Nederlandschen tekst, (een aanwinst voor onze wijsgeerige literatuur) en anderen kunnen er een Thomistische opleiding aantreffen, waardoor ze gepikkeld zullen zijn naar de Nederlandsche Summa om voedsel te gaan voor hun denkenden geest. D. De Pauw, O. P.

4485 **Rombouts, Fr. S.** **15 : 37**

◆ Zielkundige Begrippen. Een inleiding in de psychologie vooral voor opvoeders. — *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, 1927, 2e herziene druk, (24 × 17) 200 blz.* *fl. 2,25*

IV — Op enkele paragrafen na is deze 2e uitgave gelijk aan de eerste waarvan Boekengids in zijn 4n Jaargang, een bespreking gaf onder volgnummer 1863.

2. — Godsdienst

4486 **Poppe, E. H.** **264**

◆ Onderhoudjes over de Liturgie. — *Averbode, E. K. Secretariaat, (18 × 12) 246 blz.* *4,50 fr.*

V — « Wijn en brood » zegt ons volk voor iets uitgelezen. Deze spreuk komt hier te pas. *Onderhoudjes over de Liturgie* sluit allerbest aan bij de overige werken van den « eucharistischen » en ziekelijken priester die op luttele jaren reuzenarbeid verrichtte ter eere Gods. — Hij zelf zal ons best inlichten over den aard, de strekking en de bruikbaarheid van zijn boek. — « Dit handboek dient hoofdzakelijk als theoretische en praktische leergang voor den 4en graad, voor de eerste collegejaren en ook voor de adultenscholen en patronaten ». Het zal « ook als volksboekje tot aangename en stichtende lezing strekken. Deze onderhoudjes zijn dus geschreven voor de jeugd en voor het volk. Zij hebben tot doel de christenen te leeren tot God gaan door Jezus-Christus in de H. Kerk. Dat doel streven we na door den geloovigen lezer in te wijden in den openbaren katholieken eeredienst ». — De verhandelde stof is verdeeld over een inleidende les en zeven hoofdstukken, o. a. over de kerkelijke hiërarchie, de liturgische boeken, gewaden en kleuren, het liturgisch kerkgebouw en de liturgische symboliek. Kort en bondig wordt alles voorgesteld, maar ook heel persoonlijk, b. v. de klokken in het parochieleven. Fijngeteekende plaatjes helderen den tekst op. — Ieder kapittel is voorafgegaan door eene samenvatting er van. Dan komt de uiteenzetting en — naar 's schrijvers meening het voornaamste — de toepassing. — « Heerlijke tafereeltjes — zegt met bevoegdheid E. H. Od. Jacobs die uit innige piëteit deze uitgave bezorgde — heerlijke tafereeltjes die de E. H. Poppe in het leven der Kerk zoo heel eigen zag, zoo invroom voelde en zoo vlotweg borstelde ». — Wij spreken Dr Poppe na! « Tracht te kennen wat er in staat, te smaken wat het voorhoudt, te beoefenen vooral wat het aanraadt ». Kan. C. Caeymaex.

4487 **Roche, P. W., S. J.** **24 : 264**

◆ Gezegend Hij die komt. Gebeden en Oefeningen voor H. Mis en Communie voor de Jeugd. Met een voorrede van A. J. Wessels, S. J. — *Hilversum, Brand, 1927, (15 × 11) 96 blz.* *gebonden in linnen fl. 1,25*

V — Het ideaal is natuurlijk dat allen die de H. Mis bijwonen, het missale gebruiken. Voor kinderen blijven echter te dezer altijd groote

moeilijkheden oprijzen. Vandaar dat in vele parochiën de Zondags-kindermis en de Mis voor E. K. wordt voorgebeden, ofwel dat de kinderen het commune der Mis op liturgische wijze geparaphraseerd, nazeggen. Gekend, alhoewel te onzent, meen ik, minder toegepast, zijn de Duitsche « Singmessen ». — Ook het boekje van P. Roche, keurig vernederlandscht door P. Wessels en smaakvol door Brand uitgegeven, wil een liturgische omschrijving zijn van de H. Mis, door het aanwenden van algemeen gangbare misgebeden voor de kinderen. — Een oordeelkundig gebruik ervan zal den voorlezer in staat stellen, de kleineren te doen letten op het onzichtbare, bovennatuurlijke mysterie. Dat is, denk ik, de beste aanbevelingsbrief voor dit mooie werkje. Moge het ook in Vlaanderen ingang vinden. M. VAN HOECK, PR.

4488 **Schrijvers, E. P. J., Redemptorist** **24**

◆ DE GOEDE WIL. *Vert. uit h. Fransch dr. E. P. L. Debast. — Esschen, St-Alphonsus-Drukkerij, 3e druk, 18 × 11) 192 blz.* *6 fr.*

V — Derde uitgave van het gekende boek van E. P. Schrijvers, destijds in Boekengids besproken en warm aanbevolen als een der degelijkste werken op dit gebied. Zie recensie nummer 1368 (3n Jaargang). J. B.

4489 **Sloet, Dr. D. A. W. H. en Boerma, W.** **21 : 23**

◆ BESTAAT GOD OF NIET? Een boekje voor denkenden. — *'s Bosch, Teulings, 1927, (21 × 15) 84 blz.* *10 fr.; geb. 15 fr.*

V — Het antwoord luidt: God bestaat. Een zeer goed werkje, geschreven « voor intellectueelen, de hoogste intellectueelen niet uitgezonderd » maar passend ook voor hen die vrienden der waarheid zijn en zonder tot de hoog ontwikkelden te behooren, toch hun hersens goed gebruiken. S. zet de *gewone bewijzen* van Gods bestaan, zoo duidelijk en begrijpelijk mogelijk uiteen: het geschiedkundig bewijs, het zedekundig bewijs, het kosmologisch en teleologisch bewijs, met daarbij om te besluiten een korte verhandeling over het empirisme. Het philosophisch bewijs, waarvan menig lezer zou kunnen betreuren bij een eerste opzicht dat het niet afzonderlijk en vooraan verhandeld wordt, ligt in het kosmologische besloten. Overigens is de *algemeene opvatting niet de gewone*, en wordt er daardoor zelf aan het geschiedkundig bewijs meer kracht bijgezet. Wat blijken zal uit het besluit van het boek dat we hier overdrukken en dat heel de opvatting van 't werkje weergeeft. « Wanneer men in de wetenschap een hypothese wil bewijzen, zooals b. v. de beweging der aarde, dan toont men aan dat alle verschijnselen, die zich in de veronderstelling van de waarheid dezer hypothese voordoen, werkelijk plaats hebben en dat de hypothese zelve alle mogelijke daarmede in betrekking staande verschijnselen op de meest bevredigende wijze verklaart. Onderstel dat het bestaan van God een « hypothese » is. Wij hebben aangetoond dat alle verschijnselen, die in die hypothese te verwachten zijn, werkelijk bestaan. *Ten eerste :* het menschelijk geslacht draagt kennis van een God. *Ten tweede :* de mensch en de maatschappij kunnen niet als zoodanig bestaan zonder de erkenning van God. *Ten derde :* de wereld toont alle kenmerken van het geschapen zijn. *Ten vierde :* de natuur is een kunststuk van alles overtreffende wijsheid en vrede. Deze vier feiten zijn zeer natuurlijk en begrijpelijk indien er werkelijk een God is; is er geen God, dan zijn zij onnatuurlijk en onbegrijpelijk ». (bl. 70). Het werkje van Dr Sloet beveel ik ten zeerste aan... Het is in werkelijkheid een heruitgave, maar 't is er eene die zal welkom zijn overal. Dr E. FRUTSAERT, PR.

4490 **Broeders van Liefde.** **24 : 37**

◆ VAN HET VOLK DAT JEZUS VERWACHTTE. Verhalen uit het oude testament verteld voor de leerlingen der lagere klassen. — *Manage, Drukkerij Beroepschool, 1927 (21 × 13) 104 blz.* *4 fr.*

VIB-C — « In dit boekje leeren de kinderen van den tweeden graad door eenvoudige vertellingen, heelemaal bij hun ontwikkeling aangepast, de voornaamste verhalen uit het Oude Testament. De verhaaltjes zijn aaneengesnoerd met den gouden draad van de hoop op « den Verwachte der Volkeren ». Aldus het « Woord vooraf ». Eenvoudig zijn de verhaaltjes inderdaad, zoodat ook beginnelingen ze zullen begrijpen en onder de bekoring komen van de verheven schoonheid die er doorheen straalt. — Buiten de talrijke, kleinere plaatjes die den tekst illustreeren, zijn er verscheidene mooie platen buiten tekst. — Ongetwijfeld zal dat boekje, volgens den wensch van den schrijver, « zeer veel bijdragen tot de godsdienstige opleiding van onze kinderen ». F. VERMUYTEN, PR.

3. — Sociale Wetenschappen — Recht Opvoeding — Vrouwenbeweging

4491 **De Hoon, Mr. Dr.** **34**

DE BELGISCHE GRONDWET. Officieele tekst en vertaling. — *Brussel, Office de Publicité, 1927, (23 × 15) 208 blz.* *10 fr.*

V — Aanbevolen aan alle belangstellenden. Wij vinden hier den officieelen Nederlandschen tekst onzer grondwet met een passende toelichting, in keurige taal. Het werkje maakt het den lezer zeer gemakkelijk: een bondige inhoud wordt aangegeven bij de meer uitvoerige bespreking van elk artikel der grondwet. MR. J. VALVEKENS.

4492 **Kloostermans, B. C.** **37 : 266**

◆ SCHOOL EN MISSIE. — *'s Bosch, Malmberg, 1927, (24 × 13) 32 blz. fl. 0,30*

V — In een paar korte hoofdstukken wordt voor onderwijzers en opvoeders besproken, hoe de missie-gedachte kan dienstig zijn voor de opvoeding en het onderwijs der jeugd. Het zijn enkele bladzijden vol goede en gegronde wenken. Jammer, dat juist de waarde dier gedachte voor het godsdienst-onderricht en de godsdienstige vorming te weinig werd ontwikkeld. E. BOELAERT, S. J.

4. — Taalkunde

4493 **Breckx, L. & Goemans, L.** **44 : 37**

EERSTE FRANSCHE LESSEN : 1e en 3e dl. — *Groningen, Wolters, 1927, 3e, 2e druk (18 × 13) 120, 120 blz.* *6,50; 6 fr.*

V — Zie recensie nr 800, in Boekengids 2n Jaargang.

4494 **Galsworthy, John** **82 : 42**

STRIFE. A drama in three acts with an introduction and notes by Dr H. De Groot. — *Groningen, Wolters, (18 × 12) 110 blz.* *fl. 1; geb. fl. 1,20*

IV — De Klassenstrijd is prachtig weergegeven in dit tooneelstuk. Een staking waarin de afstand tusschen de werkers en de leidende klas nog grooter wordt omdat geen van beiden wijkt en omdat de eene zich niet

den toestand van den anderen voorstellen kan. Het stuk eindigt op een heel droefgeestige wijze. Er heerscht trouwens een zwaarmoedige geest over heel het verhaal. — Heel belangwekkende lezing.

M. VAN COPPENOLLE.

4495 **Lindemans, J.** **4393 : 91**

◆ PLAATSNAMEN. Een inleidende studie. — *Brussel, Standaard, 2e druk. (21 × 17) 60 blz. 4,50 fr.*

V — In Boekengids 1924 (rec. nr 707) werd de eerste uitgave van deze inleidende studie warm aanbevolen. Nu de plaatsnaamkunde meer en meer wordt beoefend en boven het geliefhebber van de vorige eeuw is gestegen, is zoo'n leidraad broodnoodig geworden. Na een beknopte uiteenzetting van de methode dezer wetenschap, volgen enkele gegevens over de morphologie der plaatsnamen en een overzicht van het toponymisch materiaal. Hoeveel wetenswaardigheden in deze inleidende studie verwerkt zijn bewijst de alphabetische lijst, waar met honderden plaatsnamen in voorkomen. Dat iedere vorscher het met al de opvattingen en verklaringen van den schrijver niet eens zal zijn hoeft enkel aangestipt; de onverdroten werkijver en de wetenschappelijke geest van Dr Lindemans staan borg voor de degelijkheid van zijn handboekje.

Dr A. BOON, PR.

5. — Wetenschappen

4496 **Havermans, Aug.** **58 : 59**

ONS TERRARIUM. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (18 × 11) 124 blz. 5 fr.*

V — Heele goede vulgarisatie over al wat kruipt over de aarde, of in haar schoot krioelt: de jongens zullen er mee leeren kijken naar de pracht van Gods werk of van « de Natuur » lijk schrijver dit heet. Waren de platen zoo verzorgd als de tekst, 't werk droeg nog meer goedkeuring weg.

L. SENDEN, PR.

4497 **Prins, Dr. J. J.** **59 : 37**

AANTEEKENINGENSCHRIFT VOOR DIERKUNDE (Ongewervelde Dieren) — *Groningen, Noordhoff, 1927. (21 × 17) 80 blz. fl. 0,75*

V — Wie Dr Thome's Leerboek der Dierkunde kent, zal 't eens met me zijn dat dit zooal mee van 't beste is dat we in zake Nederlandsche schoolboeken bezitten. Dr J. J. Prins maakte bij elk deel een aanteekeningenschrift, dat even keurig verzorgd is als 't werk waarbij 't past. Het zal de professors en de studenten in de wetenschappen 't werk heel wat vergemakkelijken: 't schrijfboek bevat enkel figuren — waar men steeds zooveel last van heeft voor nauwkeurige opname — en 'n wit blad daaraan, waar korte inhoud en 'n woordje professorsuitleg kunnen in opgenomen. Meer dan warm aanbevolen.

L. SENDEN, PR.

4498 **Wijdenes, P.** **51**

ALGEBRA VOOR MIDDELBARE HANDELSSCHOLEN: Deel 2. — *Groningen, Noordhoff, 4e druk. (22 × 14), 142 blz. geb. fl. 1,75*

4499 ALGEBRA VOOR M. U. L. O. en voor verschillende inrichtingen met beperkt wiskunde-programma: Deel 1. — *Groningen, Noordhoff, 1928. 19e druk, (21 × 14), 126 blz. geb. fl. 1,40*

4500 ALGEBRA VOOR M. U. L. O.: Deel 2. A en B Examenuitgave. — *Groningen. Noordhof, 1926 7e druk en 1927, 8e druk. (21 × 14), 138, 222 blz.*
geb. fl. 1.50 en fl. 2,25

4501 BEKNOPTE ALGEBRA: Deel 1. — ANTWOORDEN BEHOORENDE BIJ BEKNOPTE ALGEBRA: Deel 1. — *Groningen, Noordhoff, 1927, 4e, 2e druk, (21 × 14). 132, 28 blz.* *gec. fl. 1,70; fl. 0,60*

4502 BEKNOPTE MEETKUNDE. Met overzicht. — *Groningen, Noordhoff, 1928. 4e druk, (21 × 14), 122 blz.* *gec. fl. 1,70*

4503 KLEINE STEREOMETRIE. — *Groningen, Noordhoff, 1928, (23 × 15), 78 blz.*
geb. fl. 1,40

4504 NIEUWE SCHOOL-ALGEBRA: 1e, 2e en 3e deel. GRAFIEKEN-SCHRIFT behorende bij Nieuwe School-Algebra: 1e, 2e en 3e deel. — *Groningen Noordhof, 1927 en 1928, 3e en 2e druk, (24 × 16), 136, 148, 176; grafieken 30 blz.*
elk geb. fl. 2,25; grafieken fl. 0,80

4505 REKENBOEK VOOR DE HOOGERE BURGERSCHOOL: 1e en 2e deel. VRAAGSTUKKEN UIT REKENBOEK: 1e en 2e deel. — *Groningen, Noordhoff, 1927, (21 × 14), 124, 120; Vraagstukken 64 blz.* *elk gec. fl. 1,70*

7. — Schoone Kunsten

4506 **Bernard, Charles** **92 : 75**
VAN DYCK. — *Brussel, Kryn, (Groote Meesters) 1927, (17 × 12) 124 blz.*
10 fr.
V — Met de slordige vertaling ligt men overhoop, maar anders is het een schattig boekje over den veel vernoemden, maar minder gekenden Vlaamschen meester. Het grootste aantal bladzijden gaan over het leven van Van Dyck; met kleine feiten, zonder nadruk wordt zijn karakter geschetst en de ontwikkeling van het vroegrijp wonderkind, van den hartstochtelijken. fantaziemensch, verteerd door een geheim vuur, en die innerlijk als uiterlijk eene aristocratische en voorname moeheid over zich droeg; het was zijn betrachting groot-historieschilder te worden lijk Rubens; geest en omstandigheden dreven hem tot het portret; in losbandigen roes verteerde hij geld en leven en doet op 't einde aan alchimie. Zoo krijgen wij een goeden kijk op den meester; en in eenige bladzijden geeft de schrijver verder het karakteristieke zijner kunst in de verschillende perioden. J. HALLEZ, PR.

4507 **Deckers, Herman** **84 : 7**
◆ DE PELGRIM-TENTOONSTELLING. *Met 22 platen. — Antwerpen, Kath. Vl. Hoogeschooluitbreiding (Verhandelingen, 257) 1927. (19 × 13 60 blz.* *2 fr.*
V — Van de Pelgrim-tentoonstelling moest er wat meer overblijven dan een heerlijke herinnering en wat knipsels van dagbladen; zoo oordeelde Hoogeschooluitbreiding er ook over, en vroeg Herman Deckers een overzicht te houden der tentoongestelde werken; hij was wel de aangeduide man voor dit werkje; zijn groote bekommernis gaat naar de ziel, naar 't gedacht en 't gevoelen dat den kunstenaar leidde; en een beteren leidsman kon men niet wenschen, voor onpartijdigheid en breed begrijpen. En, ongelukkig, kan men het boek geen ruime verspreiding meer toewenschen, want als ik mij niet bedrieg, is het ver uitverkocht. Boekerijen echter *moeten* dit werkje bezitten. J. HALLEZ, PR.

4508 Van Zype, Gustave **92 : 75**

BRUEGEL. — *Brussel, Kryn, (Groote Meesters), 1927, (17× 12) 118 blz. 10 fr.*

IV — Schrijver heeft het niet over de etsen die Bruegel den bijnaam verdienden van viezen Bruegel : hoe meesterlijk dan ook en hoe kostelijk als document, zijn ze van ondergeschikt belang tegenover het geschilderd werk. Maar dit voert hem op tot de hoogste trappen der kunst; en in schoone bladzijden verheerlijkt schrijver den Bruegel die in een spanne tijds van 11 jaar, uit den groei van eigen wezen, een kunst openbaart die van niemand afhangt, door niets wordt aangekondigd, en door synthetische uitdrukking, door impressionisme, door voldragenheid van gevoel en meesterschap van uitvoering naar het hoogste dingt en nieuwe wegen opgaat. Om zoo zonder verzwakking, zonder één enkele aarzeling zich te vrijwaren van de invloeden, van zijn midden, moet Bruegel een wilskracht, en een merkwaardig doorzicht hebben gehad die heel een ander beeld voor den geest roepen dan dat van den «viezen» schilder. — Het blijft mij echter nog steeds een raadsel waarom of op welke gronden men Bruegel verdenkt van neiging tot protestantisme.

J. HALLEZ, PR.

4509 X. **78**

KUN JE NOG ZINGEN, ZING DAN MEE! 149 algemeen bekende schoolliederen. — *Groningen, Noordhoff, 1927, 12e druk, (17 × 10) 454 blz. fl. 1,30;*

V — In dezen bundel vindt Nederlands jeugd « elck wat wils » over Hollands geschiedenis, luchten, weiden, schepen, meisjes en jongens. Uit den Vlaamschen liederschat werden enkele — al te weinige — melodieën opgenomen. Voor ons klinken meest alle teksten *erg-neutraal*. Toch kunnen we er wel een degelijke keuze in vinden voor onze scholen en jeugdvereenigingen. Het boekje is prettig uitgegeven. Onder den notendruk wordt elk lied ook in cijferschrift weergegeven : wat natuurlijk van een zeer groot belang is en de bruikbaarheid, in technische opzicht, gemakkelijker maakt.

M. VAN HOECK, PR.

8. — Letterkunde

81 GEDICHTEN

4510 Coster, Dirk **81 : 809**

NIEUWE GELUIDEN. Een keuze uit de poëzie van na den oorlog. — *Arnhem, Van Loghum Slaterus, 1927, 3e druk, 21 × 15) 260 blz. 26 fr.*

III — Een belangrijke, voor allen onmisbare bloemlezing, én om de gebundelde verzen, én om de inleiding. Na het verschijnen van een bekend Duitsch verzamelwerk over nieuwe Duitsche lyriek kwam het den schrijver voor dat ook voor Holland het oogenblik gekomen was om een bilan op te maken van de laatste vijf jaren 1918-23 en uit allerlei verspreide gedichten het beste en meest representatieve uit te kiezen. Het werk der ouderen die in dat tijdvak nog volop produceerden, als Mev. Roland Holst, Boutens, enz. werd niet opgenomen; wel van de dichters die voor 1910-18 representatief waren: Van Eyck, G. Gossaert, J. C. Bloem, A. Roland Holst, J. I.De Haan, A. van der Leeuw en Fr. Pauwels. Als overgangsfiguren gelden M. Nijhoff, Thomson-Dideriksz, de Merode, Werumeus Buning, Dop Bles en Marten Beversluis. In de jongste dichtkunst vindt hij niet zonder moeite vier groepen : de afzonderlijken (Ine van Dillen, Marie v. K. en J. C. van Schagen), de Vlaamsche dichters (P.Van Ostayen, Wies Moens, Marnix Gysen, Ach. Mussche, Urbain Van de

Voorde, R. Minne), de nieuwe Katholieke Dichtkunst (Alb. Kuyle, Henri Bruning, Jan Engelman, A. Van Duinkerken, Jac. Schreurs) en de groep van het Getij (Herman van den Berg, H. De Vries, Joh. Theunisz, J. Slauerhoff, H. Marsman, H. van Elro e. a.). In den derden druk heeft hij er zelf nog jongere bijgevoegd die in 1925-27 begonnen. Van ieder dezer dichters worden een paar kenschetsende verzen opgenomen. Om den beduusden lezer wat spoorwijs te maken schreef Dirk Coster een inleiding van 58 blz.: een poging tot synthetiseering van de hedendaagsche stroomingen en tot karakteriseering van ieders persoonlijkheid. Dat iedereen met al die beweringen niet zal instemmen ligt voor de hand. — Er moet hier ook op gewezen worden dat Aug. Van Cauwelaert, die meende dat onze Vlaamsche letterkunde bij Dirk Coster niet tot haar volle recht was gekomen, een verzameling heeft aangelegd: *De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en heden* (1910-27). Dr A. Boon, pr,

4511 **Dambre, Dr. O.** **81 : 809 : 4393**

◆ Cleyne Proefstuxkens uit de Poëzie van Justus De Harduijn. Verzameld en toegelicht door Dr O. Dambre. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927. (22 × 14) 112 blz.* *35 fr.*

IV* — Dr O. Dambre is een doordrijver. Nadat hij met zijn lijvig boekdeel Justus De Harduijn weer had « ontdekt » brengt hij enkele gedichten van onzen grooten zeventiende-eeuwschen Renaissance-dichter binnen het bereik van het belangstellend publiek. Deze bloemlezing bevat drie deelen : een eerste met wereldlijke poëzie uit *Roose-mond*, plus een fragment van het Harduijniaansch gedicht Lof mijns Liefs Haertros; de twee andere met geestelijke poëzie uit de *Goddelicke Lofsanghen* en uit *Goddelijcke Wenschen*. Daarbij een korte verantwoording, even geestdriftig als zijn uitvoerige studie, en een lange woordenlijst met verklaringen. — Wie niet overtuigd was door Dambre's proefschrift, zal toch zeker onder den indruk geraken van deze prachtige verzen. Wanneer volgt een volledige kritieke uitgave? Dr A. Boon, pr.

82. TOONEELLITERATUUR

4512 **Belloy, Mark** **82**

Het Onverwachte. Banaliteit in een bedrijf. — *Antwerpen, V. Resseler, 1927, 2e druk (18 × 14) 48 blz.* *6 fr.*

III — De schrijver betitelt zijn spelletje zelf: een banaliteit. En werkelijk: 't is banaal van opzet. Hij, zij en... de andere. 't Is echter psychologisch diep aangevoeld, flink volgehouden en stijgt tot sterke tragiek. Jammer dat het opzet banaal is en erg misselijk. Voor ons: *niet* bruikbaar. Fr. Crols, pr.

4513 **Celen, Dr. V.** **82**

Werken van Michiel De Swaen : I. De Tooneelspelen: I. *Uitgegeven door Dr V. Celen met de medewerking van Dr. C. Huysmans en Prof. Dr. M. Sabbe. — Antwerpen, De Sikkel, 1928, (22 × 14) 278 blz.* *40 fr.*

IV — Verschillende omstandigheden hebben in deze laatste jaren den naam van den Duinkerkschen heelmeester populair gemaakt : eerst de opvoering van de *Gecroonde Leersse* door het Vlaamsch Volkstooneel, en vooral de ontdekking van Cam. Huysmans dat ook het merkwaardig mysteriespel : *De Menschwordingh* door De Swaen werd geschreven. Vermits het werk van den Fransch-Vlaming nog in handschriften of zeldzame drukken verspreid ligt, was het wenschelijk er een volledige

kritieke uitgaaf van te bezorgen. De Sikkel heeft dat lofwaardig opzet aangedurfd en den arbeid toevertrouwd aan drie Vlamingen die zich gespecialiseerd hebben in de studie van Michiel De Swaen : Dr. V. Celen, Professor M. Sabbe en Dr. C. Huysmans. Die uitgave zal zes deelen bedragen. — Het eerste deel bevat na een algemeene inleiding van Dr. Celen over De Swaen als mensch en als dichter, den tekst van drie tooneelwerken : *De Mensch-wordingh van het Eeuwigh Woort...* (met korte inleiding van C. Huysmans), *De Verheerlijkte Schoenlappers of De Gecroonde Leersse en Triomf van het Kristen Geloof over d'Afgoderij in de Martelij... van Catharina.* De verspreiding van deze merkwaardige tooneelspelen is een aanwinst voor onze letterkunde : het ware te wenschen dat voldoende belangstelling de onderneming van de uitgevers zal mogelijk maken. Dr A. Boon, pr.

4514 De Craene, B. **82 : 22**

◆ Het Messiasteeken. Tooneel-omwerking der passie van O. H. J. C. — *Gent, Drukkerij E. Heuvelmans; Caprycke, E. H. De Craene, 1927, (20 × 13) 96 blz.* *5 fr.*

V — We tellen in onze literatuur der laatste jaren heel wat tooneelbewerkingen der Passie. We denken o. a. aan het werk van Frencken « Gekruisigd », aan sommige deelen van Walgrave's « Mariaspel », aan Verschaeve's « Judas », aan Thans' « Passiebloemen », aan de Mont's « Geding van O. H. » — vergeten er wellicht — doch weten ook dat Verhulst destijds een « Jezus van Nazareth » ontwierp naar de gegevens van den rationalist Renan... — Ook de E. H. de Craene, die reeds schoon werk van vulgarisatie leverde met zijn Evangeliebeelden en Zijn Getuigen heeft zich aan de spelbewerking van de Passie gegeven. Zijn werk werd — en naar schijnt met groot succes — opgevoerd te Gent. Het is in feite een opeenvolging van beelden, die ons de geleidelijke ontwikkeling van Christus' lijden uitteekenen. Vandaar dan ook dat in verschillende beelden het eigenlijk dynamische van de actie verloopt in een kleurig verhaal. Op sommige plaatsen — b. v. Oziël — Judas en de duivel- en engelenscene heeft hij echter persoonlijk scheppend werk weten te geven. Andere deelen voelen we aan als gedramatiseerden oratorio-tekst, en meenen ook hier en daar zelfs woordelijk herinneringen te hooren uit het Passieverhaal van Verschaeve. — Het werk is ontegensprekelijk grootsch van opzet en vergt een groote inspanning. Mag dan ook slechts aangedurfd door kringen die over talrijke en beproefde krachten beschikken De taal wenschten we hier en daar wat gezuiverd. Bij een lezing worden heerlijke zichten en verbeeldingen mogelijk en heeft men werkelijk een volledige verwerking der Evangelieverhalen. — Aan den apostel die E. H. De Craene is, onze hartelijke gelukwenschen.

M. Van Hoeck, pr.

4515 Nieuwenhuis, Willem **82**

◆ Hemelsche Banden. — *Antwerpen, N. V. Leeslust; Eindhoven, N. V. Lecturis, 1928 (22 × 17) 72 blz.* *15 fr.*

IV* — Een tooneelspel van huwelijkstrouw, een kerstspel van 't modern leven en de genade, een brok geïdealiseerde werkelijkheid. Het gegeven ontwikkelt zich wat te veel in woorden en gevoelens, maar is dan ook op dat plan, vol levende schakeeringen uitgewerkt. Zuster Angelica is de genade-engel, die de hemelsche banden van plicht, gebed, offer, waarmee het onzichtbare ons dagelijksch leven overspant, zichtbaar en voelbaar maakt voor ons, tot we alle personen vóór ons zien in de lijnen

hunner werkelijk, blijvende levenswaarde, in het barmhartige licht der eeuwigheid. Omdat het op zulke eenvoudige wijze zulk een klaren en waren kijk geeft op het leven, is dit stuk *een heerlijk-katholiek kunstwerk.*

E. BOELAERT, M. S. C.

4516 **Verschaeve Cyriel** **82**

◆ JUDAS. — *Brugge, Excelsior, 1928, 22 × 15) 138 blz.* *10 fr.*

V* — Herdruk van het meesterwerk van onzen Vlaamschen treurspeldichter, in Boekengids 1ⁿ Jaargang gerecenseerd onder nummer 511.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II. — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door wel gevormde lezers worden gelezen.

4517 **Courths-Mahler, Hedwig** **83.0**

HET HEILIGDOM DES HARTEN. Roman. *Vert. uit h. Duitsch dr. Ada van Arkel. — Zeist, J. Z. Swartsenburg, (20 × 12) 256 blz.* *fl. 1,50*

II-III — Wederom een z. g. weesmeisje aan de zijde van een adellijk pleegvader. Bij de opheldering harer afkomst wordt niet achteruitgedeinsd voor de ingewikkeldste toevalligheden van het « noodlot ». Haar echte, adellijke vader vindt haar weder. De fatale liefde tusschen pleegdochter en pleegvader botst tegen het conventie-huwelijk van den laatste, totdat er gelegenheid tot echtscheiding komt. Volgens schrijfster is hij dan heelemaal vrij (!). De toon is hier wat vaster dan in hare andere boeken.

Dr JORIS CAEYMAEX. PR

4518 **Stijns, Reimond** **83.1**

HARD LABEUR. — *Antwerpen, G. Janssens, 1921, (25 × 17) 274 blz. 6,50 fr.*

II — *Hard Labeur* verscheen in 1904 en maakte wel opgang als een van de sterkste naturalische werken uit onze Vlaamsche letterkunde. De roman van een gezin: als hoofdpersoon, een bonk van een vent, onmetelijk sterk, een ware werkduivel en echte geldbeest die vrouw en kinderen terroriseert, tot hij oud en zwak geworden door zijn twee oudsten wordt bestolen. Over heel dat leven van die familie, geen straaltje zon van huiselijk geluk of innerlijken vrede; ook het godsdienstige staat er heelemaal buiten en dient als folkloristisch kader. *Hard Labeur* is een tweede uitgaaf van *Arm Vlaanderen*, met beesten van menschen en sloebers van kinderen, met doodslag en verkrachting, zuippartijen en kroegtooneelen : het ruwste en wildste wat uit de modderpoel van de hartstochten omhoogborrelt. — Als letterkundig werk heeft het wel verdienste voor de preciese uitbeelding van mensch en natuur, al is het verhaal zwaar en overladen. *Geen lektuur voor onze lezers.*

Dr A. BOON, PR.

III. — LICHTELIJK VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ontspanningshalve, zonder nadeel door rijpere of gevormde lezers kunnen gelezen worden.

4519 **De Meyier, Fenna** **83**

VERGEEFSCHE VLUCHT. — *Baarn, Hollandia, 1928, 2e druk (21 × 15) 258 blz. fl. 3,50; geb. fl. 4,25*

III — Een oorspronkelijke Nederlandsche roman begint zoo stilaan tot het rijk der merkwaardigheden en zeldzaamheden te behooren : met

voorliefde ging dan ook mijn aandacht naar dit boek van den mij onbekenden auteur. Misschien daardoor juist is me deze roman zulke desillusie geworden. De eeuwige thema's van liefde, echtbreuk, overspel werden nog eens opgefrischt en verontschuldigd als pendant van bekrompenheid en burgerlijke middelmatigheid. Ik heb respekt voor het opzet en den bouw van dit boek, respekt voor de stevige teekening van de handelende menschen, voor taal en dialoog en al wat ge wilt,—doch geen sikkepit geven wij met onze levensbeschouwingen voor deze kwaliteiten, als dit het beeld is van onzen gekultiveerden tijd ; als een literatuur van het jaar negentien honderd acht en twintig zulke lading dekt welke sterk aan de vooze Fransche romans herinnert van de tweede helft der voorlaatste eeuw. Dan maar liefst geen literatuur en stilletjes in kooi gebleven in plaats van zulke, inderdaad « vergeefsche vlucht ».

ERNEST VANDER HALLEN.

4520 Oppenheim, E. Phillips **83.0**

HET DUBBEL LEVEN VAN MIJNHEER ALFRED BURTON. *Vert. uit h. Engelsch dr. R. Nahuys. — Utrecht, Bruna, 1927, (20 × 14) 240 blz. fl. 1; geb. fl. 1,50*

III-IV — Alfred Burton, bediende bij een verhuring- en verkoopingfirma, heeft geproefd van een wonderboon, door een Egyptischen wijze gekweekt. Het uitwerksel van die boon is, dat hij nu alles naar waarheid ziet, de schoonheid van valsche namaaksels, de echte levenswaarden van zinnelijke genietingen onderscheiden kan. — In dien toestand kan hij echter geen vrede vinden met zijn bekrompen huisje, zijn laag-bijden-grondsche vrouw en slordigen jongen. Hij zondert zich van hen af. Waddington, zijn chef, heeft ook van het middel geproefd en krijgt dergelijke ervaringen. Wanneer echter de boontjes zullen uitgeput geraken, wordt hem voorgesteld, de nog overblijvende af te staan om ze te laten ontleden en namaken; aldus ontstaat een winstgevende zaak, die de twee genooten rijk maakt. Doch hun zaligheid van vroeger gaat met het laatste verorberde boontje ook weg. Nog goed dat Burton weer bij zijn vrouw komt, die nu smaak vindt in het « parvenu »'s leven. Het leek een droom dat vroeger bewust zalig zijn!... — *Niet voor de jeugd*, maar er zit wel een paar diepe waarheden in die verbeelding.

AL. WALGRAVE, PR.

4521 Van der Leeuw, Aart **83.0**

DE ZWERFTOCHTEN VAN ODYSSEUS. — *A'dam, Meulenhoff (De Elfenrij) 1926. (15 × 10) 158 blz.* *fl. 2.20; geb. fl. 2.95*

III-IV — De zwerftochten van Odysseus op zijn thuisreis uit den Trojaanschen oorlog zijn een aaneenschakeling van sprookjes en eigenen zich daarom uitstekend voor de mooie Elfenrij, bibliotheek voor sage en sprookje. Inderdaad zien we den held en zijn vlootgenooten kennis maken met allerlei geweldige, monster- of tooverachtige natuurkrachten van water, lucht, rotsen en woeste bergen. Ook wordt hij, ver van de zijnen, begunstigd met een verschijning der geliefde afgestorven makkers en huisgenooten. De storm werpt hem voor langen tijd op Kalypso's eiland. Eindelijk, steeds door goden geholpen en tegengewerkt, bereikt hij het Phaiakenland, het Grieksch ideaalland van klinkgouden rijkdom, kraakwitte deftigheid en plastisch athletenschoon. Dan naar de heimat. Zeer veel schoons in de plastische uitbeelding der avonturen, tooneelen en vergelijkingen, in het vernuftig verhaal, in de gedachten en gevoelens.... doch Grieksch-koud. De bewerking prefekt. Spijtig dat ze niet aan allen in handen mag gegeven. En zoo'n fraaie uitgave!

Dr JORIS CAYMAEX, PR.

4522 Williams, Valentine **83.9**

DE ROODE HOOGMIS. *Vert. uit h. Engelsch. — Baarn, Hollandia, (Roman-Serie, Nr XIX) 1926, (20 × 14) 286 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,75*

III-IV — Luitenant Hector Potheringay, van de Guards, te Londen, juist in 't begin der Fransche revolutie, leidt een tamelijk licht en nutteloos leven. Een incident, waarbij hij den koninklijken prins een priegeling geeft, doet hem uit het leven der hoofdstad verdwijnen, en hij wordt als geheim spion naar Parijs gezonden. Daar beleeft hij allerlei gevaarvolle ontmoetingen met de groote koppen der revolutie, vooral Couthon, bij wien hij secretaris speelt. Hij maakt er ook kennis met een gewezen edelmansdochter, die te Parijs in armoede en ellende leeft, ten slotte worden beiden aangehouden, doch bij den val van Robespierre komt Hector vrij en keert weder naar Engeland, in den waan verkeerend dat Loison — zoo heet zijn vriendinnetje — op het schavot gestorven is. Doch neen, zij is ook gered, terwijl hij zelf om zijn uitstekende diensten in eer hersteld is en als erfgenaam van zijn oom, een familiegoed heeft geërfd... Het bange leven onder de vreeselijke revolutie, in die dagen, wordt in dit verdicht verhaal met historische gronden machtig geschetst. In dat opzicht is het boek wel lezenswaard.

AL. WALGRAVE, PR.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

4523 Ayres, Ruby M. **83.0**

RICHARD CHATTERTON. *Vert. uit h. Engelsch dr. P. Kampinga. — A'dam, Uitg. Mij Holland, (20 × 14) 274 blz.* *fl. 1.75; geb. fl. 2.50*

IV — Een boek dat ge vergeet zoodra 't uitgelezen is: avontuurlijk en romantisch, met een ietsje sentimentaliteit. Het staat zoowat op hetzelfde niveau als de andere romans dezer schrijfster; litterair is het echter zéro. Alles bijeen een ontspanningsroman die zoo goed als onschuldig bleef.

ERNEST VANDER HALLEN.

4524 Coloma, Pater Luis, S. J. **83,1**

◆ ARISTOCRATEN IN MADRID. Roman uit het hedendaagsch leven der Spaansche groote wereld. *Vert. uit h. Spaansch dr. C. Martens. — A'dam, R. K. Boekcentrale, 3e druk, (20 × 14), 430 blz.* *fl. 2,25 (22,50 fr.)*

IV* — Als die Madridsche aristokraten naar het leven geteekend zijn, dan verwondert me de politieke geschiedenis van Spanje in die jaren geen zier. En 't heeft er inderdaad ook allen schijn van dat dit boek meer is dan een roman. Laat me vooraf zeggen daf dit boek van vierhonderd en zóóveel dichtbedrukte bladzijden een ongewone inspanning vraagt van den lezer; vooraf is het zoowat noodig een geschiedenishandboek open te slaan over dit tijdperk; tweedens is de geschiedenis zoo verward en ingewikkeld dat ge er op 't eind het hoofd bij verliest, en de aristocratische helden van die menigvuldige intrigues met hun vreemde sonoorklinkende namen, veronderstellen een meer dan normaal lezersgeheugen. Maar als ge daar overeen stapt wordt het ook een pracht van 'n katholieken roman, heerlijk geschreven en ongemeen juist van typeering. Daar zal echter wel zooveel Dichtung als Wahrheit in zijn. Jammer dat de vertaling absoluut slordig en verouderd is. Anders *een gezond boek voor katholieke Bibliotheken.*

ERNEST VANDER HALLEN.

4525 May, Karl **83.0**

De Koningin der Woestijn. *Vrij naar het Duitsch dr. H. E. Dumont. Geïll. — Alkmaar, Kluitman, 2e druk, (23 × 15) 459 blz. fl. 2,90; geb. fl. 4*

IV — Ik meen niet dat dit tot de beste romans behoort van Karl May. Er is iets wilds en onsamenhangends in dit boek; misschien komt dit doordat het deel uitmaakt van een romancyklus die in zijn geheel dient gelezen en beoordeeld. Schieten, steken, verraad, ontvoeringen, moorden, bedreiging, vloeken en verwenschingen zijn geen moment uit de lucht. Alleen is dat allemaal niet zoo erg in het verband van het boek zelf dan daarbuiten. Maar ik heb andere bezwaren tegen dit boek: er zijn daar een paar zinnelijke bladzijden in, en er is daar een Mylord die kost-wat-kost een ontvoering wil meemaken. *'k Zou het boek alleen aan jongelui geven die wat meer van 't leven weten dan wat in hun schoolboeken staat.* Overigens is het een plezierige avontuurlijke en boeiende Karl May. Ernest Vander Hallen.

4526 Mulford, Clarence E. **83.0**

Hopalong Cassidy. *Vert. uit h. Amerikaansch dr. J. H. Akkermans. — Zeist, Swartsenburg (Cowboy-Serie, VII) 1927. (20 × 14) 272 blz. fl. 1.75;*

IV — Een van de talrijke beroemde Bar 20-novels: brengt het verhaal van den dubbelen strijd van Bar 20 met den ranch van Jim Meeker om wille van de grensscheiding en met de veedieven, waartegen de beide ranch's gezamenlijk optreden: de bekroning van den strijd is 't huwelijk van Hopalong Cassidy, den held van Bar 20, met Mary Meeker van H2. Hoogstgespannen toestanden, roekelooze heldenmoed en frissche beschrijvingen van 't woeste Westen op elke bladzijde. Boeiende ontspanningslectuur. J. Lauwerys, pr.

4527 Reuling, Josine **83.1**

Siempie. Roman van een kind met sprietharen. — *Baarn, Hollandia Drukkerij, 1928. (20 × 14) 232 blz. fl. 2.90; geb. fl. 3,75*

IV — Een curiosum: een oorspronkelijk Nederlandsch boek, en nog wel *een kinderroman, die absoluut verdient gelezen te worden.* Zonder bedenkelijke moraal en zonder sentimentaliteit; zonder zwaarwichtigheid of pose. Een boek met lyriek en realiteit, met oprechte, goede menschen en een stil, absoluut normaal en zelfs onpedant kind. 't Werd iets bedenkelijks in onze literatuur met de wijsneuzige Kiki's, de wonderkinderen die « Prutske » heeten, de abnormale boefjes, om maar te zwijgen van de Witte, het sukseskind van het publiek. De mij onbekende schrijfster heeft door dit ééne boek haar plaats veroverd in onze literatuur. En meer dan dat; want een gansch speciale plaats is de hare. Evenals Jo van Ammers-Küller, Ina Boudier-Bakker, Top Naeff en zoovele andere vrouwen, heeft zij haar aandacht gewijd aan het kind, het lyrische element bij uitnemendheid in onze letterkunde. Het kan ons enkel verheugen dat het kind opnieuw de belangstelling wekt onzer kunstenaars: dat belooft voor de toekomst onzer literatuur — bedenk hoe elke litteraire periode die het kind en het kinderlijke uitsloot, lyrisch doodging, en hoe het kind naast den godsdienst de groote bezieler was der kunst van alle tijden. Dit boek is op onze tafel de korrel graan in den klassieken schepel kaf. We danken de schrijfster om haar gave werk. Koopen en lezen. Ernest Vander Hallen.

4528 Rozendoorn, Lilly **83**

◆ TOEN DE NEVEL OPTROK. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, (21 × 15) 232 blz. fl. 2,25 (22,50 fr.)*

IV — Een mooie meisjesroman, echt vrouwelijk en zeer subtiel van aanvoelen. Het boek brengt geen verrassend nieuws of opent geen onverwachte horizonnen : de schrijfster vraagt aandacht voor het eeuwig en nooit opgeloste probleem der liefde, dat zich hier nochtans in minder gewone omstandigheden stelt. Er gaat een charme uit van dit boek; de romantische bizonderheden waarin het weervinden der twee zich op 't eind voordoet schaden het boek niet. Alles bijeen is het een mooie roman voor wie het behandelde thema nog altijd voort blijft interesseeren. Alleen moet de schrijfster met den dichterlijken naam zorgen zich een kloeker, steviger en zenuwrijker proza eigen te maken; met de geleidelijke verdieping en bezonkenheid van het leven van elken dag zal ook haar werk aan ernst en diepte en geestelijken inhoud winnen.

ERNEST VANDER HALLEN.

4529 Venner, Norman **83.0**

DE MISLUKTE DUBBELGANGER. *Vert. uit h. Engelsch dr. Norman Venner. — A'dam, J. Van Campen (Feuilleton-Bibliotheek), 1927, (15 × 11) 478 blz. geb. fl. 1,25*

IV — Jeremy Laytree keert, ten einde geld en raad, terug uit Afrika om in Engeland een nieuwe kans te wagen: toevallig aanziet men hem als Arthur Arthurton, en door dezen jonker laat hij zich overhalen om voor enkele maanden, als zijn dubbelganger, zijn plaats in te nemen. Maar zijn positie blijft niet geheim: eerst wordt hij erkend door Olivia, Arthur's zuster, dan door zijn broeder, zijn verloofde, enz. Na den dood van Arthur's vader en oudsten broeder moet hij optreden als Lord Amlett en geraakt in financieele moeilijkheden en in betrekking met de politie. Als een « deus ex machina » verschijnt dan de echte Arthur en stelt een einde aan 't mislukte spel van zijn dubbelganger. Wat deze er echter bij gewonnen heeft is Olivia's liefde en zijn levensgeluk. — Ontspanningslectuur, merkwaardig om haar vlot dialoog en meest geschikt voor lezers die wat op de hoogte zijn van Engelsche toestanden.

J. LAUWERYS, PR.

4530 Wodehouse, P. G. **83.0**

SAM EN ZIIN SCHAT. *Vert. uit het Engelsch. — A'dam, Jacob Van Campen, (Feuilleton-Bibliotheek nr 53), 1927, (18 × 12) 396 blz. geb. fl. 1,25*

IV — 'n Fantastisch verhaal van 'n jongen Amerikaan, Sam Shotter, die verliefd geraakt op 'n portret uit de krant en die, voor zaken naar Engeland gezonden, toevallig op 't origineel stoot, dat in den eerste van hem absoluut niet wil weten. Volgen dan 'n reeks gekke avontuurtjes met inbrekers, detectieven, lords; ten slotte, bij 'n nakend afscheid; 'n verloving en de ontdekking van 'n schat. Lichte ontspanningslectuur en eenige humoristische intermezzo's. J. LAUWERYS, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

4531 De Stoppelaere, R. J. **83 : 59**

GLANZENDE DAGEN. *Geïll. dr. G. Kuperus. — Laren, Schoonderbeek, 1928, (21 × 16) 186 blz. fl. 1,90*

V — De auteur van dit boek is dominee. Maar een dominee die er mag zijn. Heelemaal niets van de flauwe ruggemerglooze en zalvende perioden uit den literatuurtijd die voor eeuwig onder den naam van domineetijdperk bekend zal blijven. Deze heeft een flink paar oogen en een ruim hart, daarbij een groote voorliefde voor de levende natuur en een vaardige pen. Een kultuurland als het Noorden kan zich de luxe permitteeren dat een gansche groep begaafde schrijvers zich wijden aan de natuurlijke wetenschap en dit als gansch afzonderlijk litterair genre deden groeien. Ook aan dezen auteur komt een plaats toe tusschen de grooten die op het terrein reeds een heel verleden achter zich hebben: Jac. Thysse, Rinke Tolman, Vijverberg, Staring, Strybos en hoe heeten ze ook allemaal. We wenschen den schrijver een steviger stijl en precieser woord, tevens dat hij samen met den geest ook het hart late spreken in zijn proza: een werk als dit leent zich uitstekend tot het lyrisch woord.

ERNEST VANDER HALLEN.

4532 **Köhler, Th.** **83 : 266**

◆ DE ZWARTE VINGER. *Geïll. met 4 platen en bandteekeningen van Rob. Graafland. — 's Bosch, Malmberg, 1927. (25 × 16) 118 blz. fl. 1.25; geb. fl. 1,90*

V — De zwarte vinger is het geheime teeken van een dievenbende. Doch dit boek is heel wat meer dan de geschiedenis van een dievenbende : het geeft een kijk op het missionarisleven met zijn bovenmenschelijke moeilijkheden en zijn volledig offer tot het uiterste toe. Doch tevens toont het aan hoe het goede zaad, dat met lijden en gebrek bevrucht wordt, ook in den hardsten grond kan ontkiemen en vruchten voortbrengen. *Als verhaal, een succesboek voor jongens; als strekking, voor iedereen aan te bevelen,* « De Zwarte Vinger » zou op de aanwinstlijsten van alle katholieke boekerijen moeten voorkomen.

F. VERMUYTEN, BR.

4533 **Ladens, Leo** **83.3**

◆ DE PUT. — *Tongeren, Michiels, 1928, (24 × 16), 116 blz.* *10 fr.*

V — Het drama der Limburgsche mijn in een groote en treffend novelle verwerkt. Zal de mijn het graf worden van ons Vlaamsch-Kristen Limburg? Zeer boeiend weet schrijver het groeiend gevaar te schetsen in zijn verhaal over den heiligen onderpastoor, den zielsterken propagandist en het heldhaftig missiezusterke. Alleen de oplossing lijkt te pessimistisch: de Limburger late de mijn aan de vreemdelingen. Anders een heerlijk boekje, dat graag zal gelezen worden en veel goede gedachten zaaien; *dat dus ook in al onze volksboekerijen thuis hoort.*

E. BOELAERT, M. S. C.

4534 **Mulford, Clarence E.** **83.0**

HET VERHINDERDE PLAN. *Vert. uit h. Amerikaansch* (BAR 23) *dr. J. H. Akkermans. — Zeist, Swartsenburg (Cowboy-serie, VIII), 1927, (20× 14) 294 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,50*

V — Een fel bewogen verhaal uit Swartsenburg's Cowboyserie, waar men niets anders van zeggen kan, dan dat het met hevige spanning zal gelezen worden door al wie houdt van roovershistories, schietpartijen en « Fort-Chabrol » belegeringen.

Dr K. ELEBAERS, PR.

4535 **Van den Heuvel, H. J. M.** **83**

◆ UIT HET LAND VAN RAVENSTEIN of HET LUSTIGE LEVEN VAN NAAT PIEK. — *Antwerpen, Jan Verhoeven, 1927, 2e druk (22 × 14) 158 blz.* *10 fr.*

V — Naat Piek is een soort Uilenspiegel, die geweldig veel plezier heeft van het leven, en nooit de kans laat voorbijgaan om poetsen te bakken. Menschen die niet kunnen lachen zullen het leeren in dit boek — en die het wel kunnen, zullen er een paar deugdelijke uurtjes mee doorbrengen. Het is ontspanningslectuur van het echte goede soort.

F. VERMUYTEN, PR.

VIA — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

4536 **Krienen, Charles** **83.0**

UIT DE JEUGD VAN KEES KOLVING. *Geïll. dr. Fr. Van Noorden. — Alkmaar, Kluitman (In de Vacantie) 1927, 4e druk (21 × 15) 192 blz. fl. 1; geb. fl. 1.75*

VIA-B-J — Kees is een echte jongen, vol grappen en durf, alleen op den duur toch wat te braaf en de avonturen, waarin hij zijn jongensdeugd kan toonen volgen zich wel wat talrijk op, maar het heele boek is werkelijk vlot en boeiend geschreven en al is er dan ook eens spraak van den dominé, het mag door al onze jongens gelezen worden en genoten.

E. BOELAERT, M. S. C.

4537 **Nowee, J.** — HET DRIEVOUDIG VERBOND. **83**

◆ **Vergouw, M. A. H.** — RINI. **83**

Trautwein, F. — VIER REKELS. **83**

Böckling, J. J. C. — DE HEIKNEUTERS. **83**

Haarlem, De Spaarnestad (Maandbibliotheek voor de Kath. Jeugd), 1928, (23 × 15), 192 blz. *gec. fl. 1,35*

VIA — Vier jongensboeken van het middelmatig soort, althans wat het literaire gehalte betreft. We hebben op den duur geleerd ons daarin te schikken. Er zijn overigens minder goede jeugdboeken geschreven dan deze. En de deelen dezer reeks hebben dan nog het voordeel dat ze, zonder in preektoon te vallen of overdreven tendenzieus te zijn, een werkelijk moraliseerenden invloed op de jonge lezers zullen uitoefenen. Daarom aanbevolen. E. V.

4538 **Ovink-Soer, Marie** **83**

DE KINDEREN HERINGA. — *Geïll. dr. Sytje Aafjes. — Gouda, Van Goor, 1927, (23 × 15) 208 blz.* *fl. 1,65; geb. fl. 2,50*

VIA-B — Hoe in een Hollandsch doktersgezin een hoop kleintjes stilaan groot worden en goed, onder kleine avontuurtjes van binnenhuiselijken aard. Slecht is het niet, maar .... kinderboeken die men alleen uit beoordeelaarsplicht voort- en ten einde-leest zullen onze kinderen ten slotte ook wel niet erg bevallen. Alles lijkt te veel beschreven in plaats van verteld en de A. B. ers, die dit zwaar boek gewetensvol uitlezen, zullen bewijs geleverd hebben van ... te veel geduld.

E. BOELAERT, M. S. C.

4539 **Pagés, H.** **83.9**

◆ VAN GODFRIED EN MECHTILDIS DIE TER KRUISVAART TOGEN. *Vert. uit h. Duitsch dr. B. C. Res. Met 4 platen en bandteekening van Rob. Graafland. — 's Bosch, Malmberg, 1927, (24 × 17) 188 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,50*

VIA. J. — Weer een van de tallooze jeugdwerken die elk jaar verschijnen in Nederland, en waarvan aard en verdiensten in twee woorden gesynthetiseerd kunnen worden: zeer verdienstelijk uit oogpunt van

moraal en opvoeding, litterair echter zero; de vertaling doet den naam van den bewerker absoluut geen eer aan. We aanvaarden het bij gebrek aan meer hoogstaande jeugdlektuur. ERNEST VANDER HALLEN.

4540 **Roy, Kristina** **83**

DRIE KAMERADEN. — *'s Gravenhage, P. N. Voorhoeve, 1927. (19 × 13) 144 blz.* *fl. 1; geb. fl. 1.50*

VIA — De drie kameraden zijn Palko, Peter en Ondrejko die thuis zijn bij Oom Filina in een mooie bergstreek van Slowakije en daar wondere dingen beleven. — De schrijfster heeft liefde en wekt liefde op voor de onvervalschte bronnen van echte schoonheid en ware grootheid: de natuur, den eigen landaard en het Evangelie. Zulk boek is een zegen voor jeugdige lezers en de ouderen die nog ietswat kind gebleven zijn, zullen het ook niet zonder ontroering lezen. FR. CROLS, PR

4541 ◆ **Svensson, Jou, S. J.** **83.0**

EEN AVONTUUR OP ZEE. *Geïll. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis (Klasbibliotheek, nr 35), 1927, (22 × 14) 32 blz.* *fl. 0,15*

VIA — Dit boekje van enkele bladzijden is een juweeltje van verhaal voor jongens, dat gretig gelezen wordt, en waar vooral vertrouwen op God en trouwe vriendschap uit te leeren zijn. De naam van Pater Svensson is ten andere een voldoende aanbeveling voor dit werkje.
F. VERMUYTEN.

4542 **Swift, Jonathan** **83.0**

GULLIVER'S REIS NAAR BROBDINGNAC. *Vert. uit h. Engelsch dr. Jos. Witlox. Geïll. dr. Edm. Van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1928, (27 × 17) 64 bl.* *6,50 fr.*

VIA — Gulliver's Reis is algemeen gekend, en wordt gaarne gelezen door oud en jong. Deze nieuwe bewerking van Jos. Witlox zal dus gelijk zooveel andere die voorgingen, gunstig onthaald worden, en ze verdient het ten volle. F. VERMUYTEN, PR.

4543 ◆ **X.** **83**

HET BOSCHMANNETJE. — KERMIS IN GROOTVADERSTIJD. — LUIE KEES. — DE REIS PER LUCHTBALLON. — *Tongeren, Michiels, (Rein Genot 17, 18, 16, 15) 1928, 4 dln. (24 × 16) 48, 48, 32, 16 blz.* *4 fr.; 4 fr.; 3 fr.; 1,80 fr.*

VIA-B — De serie « Rein Genot » werd hier verleden jaar warm aanbevolen, en terecht. Want onze kinderen vinden er veel afwisselende, steeds boeiende en gezonde lezing in. De nette uitgave laat die boekjes verder goed voor prijsboekjes in aanmerking komen. Toch hindert wel eens een gemis aan jonge verbeeldingsrijkdom en een teveel aan oudemenschen-boekentaal. Zelfs het verhaal van Lavki heeft mij in dit opzicht wat ontgoocheld. E. BOELAERT, M. S. C.

4544 ◆ **X.** **83 : 89**

DE VLUCHT VAN DEN KRIJGSGEVANGENE. Episode uit den Fransch-Duitschen oórlog van 1870-'71. *Vrij naar het Fransch dr. A. F. L. Kannegieter. Geïll. dr. Jan Wiegman. — A'dam, R. K. Boekcentrale (Onze Jeugdserie) 1927, (25× 16) 144 blz.* *fl.1,75 (17,50 fr.)*

VIA. J. — Een vertelling die er door kan, als verhaal ten minste, want litterair is het absoluut geen « Kannegieter ». De atmosfeer is jammer

genoeg totaal Fransch gebleven bij de bewerking, maar er is een schoone liefde in tot den gekwetsten vijand. 't Is bruikbaar, in afwachting van wat beters voor onze knapen. E. V.

VI^{B} — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

4545 Dietz & Leopold **83**

ROB. Vertellingen voor jongens en voor kinderen van 6-10 jaar. *Geïll. dr. Jan Wiegman. — A'dam, Vee, , 1927 (22 × 17)* *geb. fl. 1.25*

VIB-C — Schrijver zegt de waarheid: « De kinderen vinden er wat te smullen voor oogen en ooren ». Ongelukkig vinden ze er niet veel voor hun zieltje ! M. V. C.

4546 Doumen, N. **83**

◆ SPIJKERS MET KOPPEN. *Geïll. dr. Fr. v. Noorden. — Tilburg, R. K. Jongensweeshuis (Roomsche Reeks, XII) 1927. (25 × 16) 142 blz.* *gec. fl. 1.90*

VIA-B — Dit boek zou als titel kunnen dragen: « Hoe uit een kwajongen een missionaris kan groeien ». De kwajongen wordt flink uitgebeeld, zoodat we hier te doen hebben met *een eerste-klas jongensboek*. Maar niettegenstaande al zijn guitenstreken blijft de kwajongen droomen van de missies, tot die droom werkelijkheid wordt. Als missionaris komt hij terug op zijn dorp om er zijn oude club-makkers weer te vinden en er goed te doen. Vormende lectuur van beste kwaliteit.

F. VERMUYTEN, PR,

4547 Ebbinge Wubben-van Hasselt, W. P. **83**

WAT HET ZONNETJE ZAG. *Geïll. dr. Jan Wiegman. — A'dam, Meulenhoff, Zonne-Bibliotheek, 1927, (21 × 15) 112 blz.* *gec. fl. 1,95; geb. fl. 2,25*

VI-B-C-M — Dit boek verschijnt in de « Zonne-Bibliotheek voor onze Kinderen », en staat dan ook in volle zonnelicht: zon van jeugd en eenvoud en liefde. Ongelukkig wordt er nergens gezegd dat ook voor kinderen Onze Lieve Heer de groote zon van 't leven is. Wat niet wegneemt dat het boek bijzonder goed geslaagd is, aantrekkelijke verhaaltjes geeft met een weelde van illustraties, en in een fijn pakje steekt, dat den uitgever eer aandoet. F. VERMUYTEN, PR.

4548 Horsting-Boerma, A. A. M. **83**

HET WONDERHORLOGE EN DE VONKJES. *Geïll. dr O. Verhagen. — Gouda, Van Goor, (De Wonderserie II), 1927, (20 × 15) 88 blz.* *gec. fl. 1,25*

VIB-C — Verbeelding moet ook haar pret vinden in kinderlezing en 'k geloof wel, dat een negenjarige lezer, met Hildo op vliegtocht, moeilijk uit zijn droom zal ontwaken vóór de bladzijde 88. Terloops zal hij wel een en ander geleerd, een goed gevoel meegemaakt, een deugdzame daad meegewild hebben, en dat is al een heel voldoende uitslag voor een ontspanningslectuur. M. IRMINE.

4549 Prins, Henriette — NEL VAN DEN BERG UITLOGEEREN. **83**
Bungreve, Dien — VAN EEN KLEIN MEISJE. **83**
Snellen, Agatha — DE POPPENDOKTER. **83**
Basser, Clemence — DOTJE. **83**

Geïll. dr. Sijtje Aafjes en Adri Alindo. — Gouda, Van Goor & Zn, (Gezellige Uurtjes, XVI, XVII, XVIII, XIX), (21 × 15). 70, 68. 80, 68.

elk geb. fl. 0.95

VIB-C-M — Wanneer in een boekdeel van « Gezellige Uurtjes » plaatjes van Adri Alindo of van Sijtje Aafjes voorkomen is de bijval ervan verzekerd. Goede illustratie immers heeft in kinderboeken een schier overwegende rol te spelen! Nooit zal er te veel zorg aan besteed worden. Hier ook zijn de illustraties bizonder geslaagd. De aardige verhaaltjes uit de kinder- en dierenwereld zullen de lezertjes zeker wel bevallen en zonder twijfel « Gezellige Uurtjes » bezorgen, Jammer dat deze werkjes niet godsdienstig getint zijn, want uit alle andere oogpunten munten ze waarlijk uit. M. V. C.

4550 Van Der Klei, Jac. **83**

BUURGENOOTJES. *Geïll. dr. D. Viel. — Laren, Schoonderbeek (Bloemen in 't Koren), 1927, (20 × 15) 176 blz.*

VIB. — Een echte roman uit het kinderleven, vol levenslust en zonnigheid, vol goedheid en liefde. Alhoewel dit boek ook weeral *neutraal* is, verdient het toch wel aanbeveling, om wille van de edele gevoelens die er door opgewekt worden. F. VERMUYTEN, PR.

4551 Van Extergem, Pier-Jan **83**

TWEE GUITEN. Herinneringen uit mijn kinderjaren. *Geïll. dr. Elza Van Hagendoren. — Antwerpen, Opdebeek, 1927, (27 × 16) 24 blz. 2 fr.*

VIB. J. — Dolf en René verzuimen de zondagschool, gaan spelen en pruimen stelen, maar worden op de vlucht gedreven en door een onweer verrast. Bij den bakker van 't dorp gaan ze hun kleeren drogen en hun buikske vullen... in 't genipt. Maar 's anderendaags moeten ze hun dubbelen diefstal uitboeten. Het verhaal leest vlot, de zedeles is goed, al is 't boek niet in uitgesproken katholieken zin gesteld, en de plaatjes zijn mooi geslaagd. J. LAUWERYS, PR.

84. ESSAYS

4552 Brom, Gerard **84 : 809 : 75**

◆ HOLLANDSE SCHILDERS EN SCHRIJVERS IN DE VORIGE EEUW. *Geïll. met talrijke platen. — Rotterdam, Brusse, 1927, (21 × 17) 188 blz. fl. 3,90*

IV* — Zie de bespreking van dit werk, blz. 168.

4553 Padberg, H., S. J. **92 : 84**

◆ FREDERIK VAN EEDEN. *Geïll. met portret. — Roermond, Romen en Zn. 1925, (20 × 15) 248 blz. fl. 3,25 (32,50 fr.)*

IV* — Geen enkel figuur uit de Tachtigers heeft in de laatste vijf jaren zooveel belangstelling opgewekt als Frederik Van Eeden; vooral na zijn bekeering hebben katholieke essayisten als Feber, Verhoeven, Knippenberg zijn ontwikkelingsgang en zijn groei in ernstige en doordachte studies uiteengezet. Daarna verscheen dit boek van P. Padberg. In de inleiding omschrijft hij zijn bedoeling : « voor de velen, katholieken vooral, die tegenwoordig belang stellen in Frederik Van Eeden, zou het een gids willen zijn door diens werken. Een veilige gids, een die een menschenleven hooger schat dan aesthetisch genot, die daarom meer geneigd is op gevaarlijke punten attent te maken dan op mooie vues. Dat wordt dan tevens een tocht door Van Eeden's *leven*, want leven en werk hangen bij hem zoo innig samen, dat het laatste zonder het eerste onmogelijk kan worden begrepen... ». Uit het standpunt door den schrijver ingenomen blijkt hoe broodnoodig, hoe onontbeerlijk zelfs deze studie is voor een ernstige bibliotheek. Alle werken van Van Eeden worden er met kennis en sympathie besproken en ontleed: op

het goede wordt gewezen, voor het onware en gevaarlijke gewaarschuwd. Zooals schrijver-zaliger het bedoelde, een « veilige gids » en tevens een opleiding naar dieper esthetisch genot. Dr A. Boon, pr.

4554 Van de Voorde, Urbain **84 : 92**

Guido Gezelle. — *A'dam, Em. Querido, (17 × 10) 108 blz.* *z. pr.*

IV — Dit boekje is een poging van samenvattende studie over Gezelle's dichtkunst. Vier afdeelingen bevatten 1) Den tijd: Vlaanderen was toen het stoffelijk en verstandelijk verachterde, maar godsdienstig-rustige land en volk. Dat heeft Gezelle voortgebracht en Gezelle heeft dat uitgesproken. — 2) De omgeving: Brugge met zijn stilte, zijn oudheid, zijn vroomheid. Vlaanderen met zijn stille rustige *natuur*. De natuur heeft Gezelle doorvoeld in christen zin, maar er zit een grond van *pantheïsme* en van *polytheïsme* in zulk gevoel!! Hij voelt zich één met het al-goddelijke, in vele vormen. 3) De innerlijke drijfveren van Gezelle's dichterlijkheid. Eerst een onderbewust liefdegevoel zonder vrouw, noch voorden-priester-ongeoorloofde zinnelijkheid, maar toch het algemeen « oergevoel van liefde », dat hij ten slotte verstikte... en *daaruit* volgde het « zwijgen »! Nadien is de aandoening verplaatst op de eeuwige natuur en de Godheid. — 4) De grootheid van Gezelle's kunst, boven alle woordkunst of vorm-versmading. Zij is *leven* in vorm, volkstaal en volksgeloof: Vlaanderen en christen leven. — Zeker staan er ware (hoewel geenszins nieuwe) opvattingen in deze studie geboekt. Zij zijn echter doormengeld met een boel halfverstane leeringen nopens pantheïsme, polytheïsme, Freudisme en zoo meer: Franciscaansch christendom in tegenstelling met katholieke leering en Kerk; Gezelle « uitgegroeid boven het engere van alle priesterschap eener gevestigde kerk! » *Eng!* Zoo ook spreekt schrijver ergens van de *enge scholastiek*. Zou er wel iets *breeders* bestaan dan de wetenschappelijke geest der groote scholastieken? Slotsom : veel groote bastaardwoorden om weinig of niets zaaks. Al. Walgrave, pr.

4565 Van De Woestijne, Karel **84 : 73 : 75**

De Schroeflijn : 1. Opstellen over plastische Kunst ; 2. Opstellen over literaire Kunst. — *Brussel, Standaard, 1928, 2 dln. (22 × 17) 142, 146 blz.* *elk 18 fr.*

III-IV* — *De Schroeflijn* is een natuurlijke voortzetting van *Kunst en Geest in Vlaanderen*. De eerste bundel over plastische kunst bevat, behalve een evocatie van Pieter Brueghel, vijf opstellen over kunstenaars die verblijf hielden te Sint-Maartens-Laethem : Georges Minne (als teekenaar), James Ensor, Constant Permeke, Gustave Van de Woestijne, Frits Van den Berghe. In die wereld heeft schrijver van huis uit verkeerd: hij heeft de kunstenaars aan 't werk gezien, hun leven en hun techniek nagegaan, hun groei en hun evolutie gadegeslagen, zich in hun scheppingen ingeleefd. Met een klaarheid van begrip en uitdrukking en een meesterschap in ontleding en uiteenzetting zooals weinige kunstcritici bezitten, vertelt hij over hun uiterlijk leven, typeert hij hun kunst en hun ontwikkeling, laat hij ons aanvoelen uit welke innerlijke motieven hun werken zijn ontsproten. — Het tweede deel bevat, na een merkwaardige studie over de persoonlijkheid en het werk van Prosper Van Langendonck, een zestal korte, maar rake gedenkenissen over Van Nu en Straks, August Vermeylen, Virginie Loveling, August Snieders, Victor De la Montagne, Pol De Mont en een paar bijdragen over schrijvers van La Jeune Belgique : Van Lerberghe, Maeterlinck, Georges

Rodenbach, Iwan Gilkin. Onderhoudend geschreven: veel nieuws biedt het wel niet aan, maar het is toch altijd interessant een kunstgenoot en een getuige te hooren vertellen over wat hij mee heeft beleefd en mee heeft gevoeld. Dr A. Boon, pr.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

4556 **Boudens, Aug. A.** **88**

◆ Onze Auteurs. Leesboek voor het R. K. voortgezet onderwijs. — *Groningen, Wolters, 1928, (21 × 14) 248 bls.* *fl. 2,40; geb. fl. 2,75*

V — Samen met Herman Poort's « Bloeiende Bongerd » is deze bloemlezing wel het beste wat de laatste jaren ons in dien aard brachten. Op volledigheid of zelfs maar uitgebreidheid kan Boudens' werk allerminst aanspraak maken, doch de beperking die hij zichzelf oplegde bij de keus van auteurs en fragmenten, is deze die we altijd gedroomd hebben voor een bloemlezing voor het katholiek middelbaar onderwijs. De vooraanstaande figuren uit onze katholieke literatuur zijn hier alle vertegenwoordigd, en wel op een zeer eervolle manier. Eenzijdig is dit leesboek, ondanks de vooropgestelde eenzijdige keuze, in geenerlei geval: hieruit blijkt ten overvloede in welke mate de beschuldiging van engheid en eenzijdigheid onzer katholieke Nederlandsche letterkunde een nonsens is. Wat wij als Vlamingen vooral in dit leesboek waardeeren is, *dat hier een uitzonderlijk ruime plaats werd geruimd aan Vlaamsche auteurs*, en dat we in de nota's over hun bio- en bibliografie geen enkele onjuistheid vonden aan te stippen. Was 't niet zoo duur, 'k zou zeggen: een ideaal leesboek voor onze kolleges. Ernest Vander Hallen.

4557 **Brands, Dr. G. A.** **88 : 809**

Lyceum-Herdrukken: VII. Bloemlezing uit Nederlandsche Prozaschrijvers der XVIIe Eeuw. *Van een inleiding en aanteekeningen voorzien door Dr G. A. Brands. — Groningen, Wolters, 1927, (21×16) 180 blz. fl. 2,75*

IV* — Bij het onderwijs in de geschiedenis der Nl. letterkunde is het 17e eeuwsch proza gewoonlijk weinig van tel, en in de bloemlezingen wordt het even stiefmoederlijk behandeld. En nochtans verdient het wel een beter lot. Hier hebben onze leeraars een buitenkansje : een heele bloemlezing van 180 blz. waar na den woordkunstenaar ook hun beurt krijgen de historie- en de briefschrijver, de wetgever en de medicus, de reisbeschrijver en de bestrijder van het bijgeloof. Van het werk van Hooft, Brandt en Heemskerck werden geen proeven opgenomen, daar hun proza door talrijke bloemlezingen voldoende bekend is. — De bloemlezing bevat twintig nummers van allerlei aard en verdienste, maar alle interessant om inhoud en vorm. We kunnen misschien wel betreuren dat het Zuiden enkel vertegenwoordigd is door P. Poirters. Aan den voet van de bladzijde, voldoende en betrouwbare aanteekeningen. Het werk is passend versierd met negen suggestieve platen.
Dr A. Boon, pr.

9. — Geschiedenis

4558 **Bollen, Joris** **9**

De Geschiedenis van den voorhistorischen Mensch. *Geïll. dr. Joris Bollen. — Antwerpen, De Sikkel, 1927, (22 × 17 en 17 × 13) 98 blz.* *15,60 fr.; 4,50 fr.*

I — Verteld en geteekend voor kinderen, naar het heet, en bedoeld als schooluitgave. Doch uit de vertelling en vooral uit de teekeningen die alles behalve keurig zijn voor een klassiek schoolboek, springt al dadelijk te voorschijn de geest van het werk. Van het Paradijs-verhaal of de Bijbel-aanwijzingen geen woord. En de oermensch, kruipend veelal op handen en voeten, heel het lichaam met lang haar bedekt, met vooruitstekenden mond en kin, zich te slingeren hangend in de boomen en dies meer (bl. 7-8) herinnert sterk aan de Darwintheorie: de aap-mensch. Waar de aap uit de mouw komt! Vrijzinnig werk, voor de vrijzinnige school!? *Ongeschikt.* A. VAN DEN DRIES, PR.

4559 **Calbrecht, Dr J.** **9 : 91 : 226**

◆ DE VLAMINGEN EN DE SPAANSCHE ONTDEKKINGSREIZEN TIJDENS DE XVIe EEUW IN HET OOSTEN. — *Antwerpen, N. V. Leeslust; Eindhoven, N. V. Lecturis. Koloniaal-Historische Reeks, n^r 3) 1928. (24 × 19) 284 blz.* *30 fr.*

V — Bon sang ne peut mentir... Ge neemt een pater van Scheut, ge doet hem een boek schrijven over een middeleeuwsche instelling van Leuven, ge doctoreert hem in de historische wijsheid, dan draait ge hem om en ge stuurt hem naar de Philippijnen als missionaris. Na een paar jaren, wat krijgt ge dan? een collectie missiebrieven, een postkaart met een «Vlaamschen groet en klauw»? Wie denkt er aan: ge krijgt een dik boek vol historische feiten verhalend wat de Vlamingen in 't Oosten hebben gedaan in vroeger eeuwen. Voor mijn part moesten ze zoo'n man nu voor een tijd naar de Eskimos sturen, dan naar Patagonië, dan naar Midden-Afrika. Het is een schat zoo'n reporter van historische daden, voor een natie als de onze. Als een mikijzer trekt hij de dingen en feiten van onzen stam naar zich toe, waar hij ook verzeilen moge. Pater Calbrecht zet met dit boek de Koloniaal-historische Reeks door den E. H. Prims zoo enthousiast ingezet, voort. Zijn documentatie is door zijn verblijf in de Philippijnen natuurlijk erg beperkt: veel blijft hem onbekend, aan den anderen kant bezit hij heel wat bibliographisch materiaal waar men in ons land zelden de hand op legt. Niet altijd spelen de Vlamingen in de expedities die de schrijver verhaalt, een eersteplan-rol. Het lijkt soms wel of hun rol en het verhaal buiten proportie tot malkaar vallen. Slechts als missionarissen hebben de Vlamingen ginds werkelijk groote dingen gedaan. Uit den aard der zaak zit het boek wat losjes ineen, maar wie zal willen critiek schrijven op een werk dat betrouwbaar gedocumenteerd is en voor de glorie onzer voorzaten onder de tropenzon geschreven door een van knappe historici. De uitgave ziet er heel netjes uit. Dr J. A. GORIS.

4560 **Breasted, Prof. J. H.** **9 : 29 : 7**

GESCHIEDENIS VAN EGYPTE. Met medewerking voor het illustratief gedeelte van Dr W. D. Van Wijngaarden. *Vert. uit h. Engelsch dr. J. A. Eymers. Geïll. met 150 afbeeldingen, platen en plattegronden benevens 3 kaarten. — A'dam, Groot Nederland, 1927, (25 × 17) 302 blz.* *fl. 3,75; geb. fl. 4,75*

IV — Een echt standaardwerk over Egypte. Schrijver die op en top thuis is in de nieuwste ontdekkingen op egyptologisch en Aziatisch gebied, verwerkt historisch het ontzaglijk materiaal der duizenden jaren van Pharaoregeeringen, gedurig in verband blijvend met de kultureele en hoofdzakelijk godsdienstige toestanden. De groote namen blijven nog de koningen der XVIIIe en XIXe dynastieën: Toetmosis III, Ichnaton, Seti I en Ramses II; ook nog, veel veel later, Psammeticus I. Hier, zooals trouwens heel het boek door, wordt het gansche staatkundig

leven nauwkeurig weergegeven. Bijzondere belangstelling zal Schr. vinden voor zijn merkwaardige voorstelling van den godsdienst, in het bijzonder, van den mooien Osirismythe en de daarmee in verband staande Doodenvereering, en van den Zonnedienst met zijne twee vormen, dien van Re (of Amon) en den helaas te gauw verdwenen vorm van Aton, door den mystischen Ichnaton gevonden in een begenadigd oogenblik waar hij den Waren Levenden God bijna benaderde. De Egyptische kunst ook begrijpen we hier beter : haar doelmatigheid en technische volmaaktheid; in de oudste tijden, haar grootschen eenvoud en realisme, in de glansperiode hare ongeloofelijke zuiverheid van stijl, frischheid van natuurverbeelding en soms, zooals in die sublieme beeltenissen van Ichnaton, Seti I, e. a., de ideëele verhevenheid; om later tot het verbijsterend kolossale der Ramessieden te komen. Daarnaast verlevendigen het boek ook tal van kenschetsende, mooie letterkundige citaten. Dr Joris Caeymaex, pr.

4561 De Boer, Dr. M. G. **9**

Algemeene Geschiedenis vanaf de Fransche Omwenteling. — *Groningen Noordhoff, 1926, 2e druk (21 × 14) 220 blz.* *fl. 2,60; geb. fl. 3,10*

V — Bij de bewerking van dit boek heeft de schrijver het tweede deel van zijn Leerboek, dat wij verder bespreken, meestal tot grondslag genomen. Wij vinden hier dus dezelfde hoedanigheden weer en bevelen dit werkje ter kennismaking zeer gaarne aan leeraars in de geschiedenis aan. Dr J. Uytterhoeven.

4562 De Boer, Dr. M. G. **9**

Kleine Algemeene Geschiedenis voor M. U. L. O. Scholen. — *Groningen, Noordhoff, 1927, 3e druk (20 × 14) 142 blz.* *fl. 1,10*

V-VIA — Nieuwe druk van het handboek dat in Boekengids 2n Jaargang onder nr 886 reeds besproken werd.

4563 De Boer, Dr. M. G. **9**

Leerboek der Algemeene Geschiedenis. — *Groningen, Noordhoff, 9e verm. druk (21 × 14) 296 blz.* *fl. 2,25; geb. 2,90; doorschoten geb. fl. 3,40*

V — Ook dit leerboek is naar wij hopen overbekend in Vlaanderen, zoo niet moet men er kennis mede maken. Het is helder, duidelijk en zeer overzichtelijk geschreven. Er zit lijn en perspectief in dit werk. — De reeds zoo gunstig onthaalde vroegere uitgave is er nog op vooruitgegaan doordat de schrijver een breeder plaats heeft gegeven aan de onderwerpen van economischen aard, en uitvoerig de geschiedenis sinds 1924 behandelt. Dr J. Uytterhoeven.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

4564 Rutten, Felix **91**

◆ Spanje. *Met 10 platen. — A'dam, Van Munster's Uitg. Mij (Geelruggenserie) 2e druk (22 × 16) 248 blz.* *fl. 3,50; geb. fl. 4,90*

IV* — Rutten toovert heerlijk weer zijn schoonheidsvisioenen van het Andaloezisch bloemenparadijs met de in 't geheim fonkelende Moorsche prachtdingen, het Alcazar, het Alhambra, de Generalife te Sévilla, Granada, Cordova. Sevilla's groote week met haren godsdienstigen en profanen luister doen we opgetogen heelemaal mee (zie « *Landen en Lién* »). Zijn Andaloesië is één verrukking voor het kostbaar paleizenschoon en het weelderig landschap, gevoed door mijmeringen op het schitterend en tragisch verleden. Daarna de wrange, sombere pelgrima-

gie door de woestijnen van Don Quichotte, en in de akelige doode ridders- en mystiekerssteden, Toledo, Avila. Na de onbelangrijke hoofdstad gauw doorloopen en in Escorial Philips groote schim gezien te hebben, mag hij het beeld van Spanje ten slotte volledigen met die twee laatste perels, Salamanca met zijn bovenaardsch-teere atmospheer en de steenen kantbloei van Burgos' kathedraal. Als kunstenaarsvizie van een heerlijk land van zon en bloemen, als schoonheidsaandoening bij schitterende of weemoedige stadsbeelden of monumenten, als gloeiend en rythmisch geschreven dichtersreisboek, heel schoon.

Dr Joris Caeymaex, pr.

4565 **Van Delft, A. J. A. C.** **91**

◆ Tilburg als Woonstad en Nijverheidscentrum. — *Tilburg, A. Van Delft Markt 9, 1927, 2e druk (24 × 15) 146 blz.*

V — Van de steden beneden den Moerdijk is Tilburg wellicht de interessantste in gansch Nederland. Er is een stevig katholiek leven, er is een felle nijverheid. Vooral textiel-, wol- en laken-nijverheid en ververijen. Onder de bescherming van het magistraat heeft men een boekje opgesteld om u dat alles diets te maken, om u te doen zien welk een belangrijk midden Tilburg is als woonstad en als nijverheidscentrum. Men zegt u dat zonder al te veel cijfers — wat altijd te prijzen valt — men probeert u zonder te fellen bluf te winnen. Als ge er mee klaar zijt, voelt ge u geneigd uwe penaten over te brengen naar dit lustoord waarvan de eerste bladzijde in dit boekje getuigt: « Gij hebt mijn groote sympathie: — U is mijn woord en daad gewijd. — Gij werkstad, mooi door industrie, Die rijke bron der nijvren zijt. » Buiten deze lyriek, staan er nog een heel aantal mooie illustraties in het boekje. Propagandabrochuur in goeden vorm voorgesteld.

Dr J. A. Goris.

4566 **Verbruggen, J.** **91**

Japan, het Land van den Lotus. Reisverhaal. *Geïll. met 72 afb. — A'dam, Groot Nederland, 1927, (18 × 13) 310 blz. fl. 2.75 (27,50 fr.); geb. fl. 3.75*

IV — Een zeer interessant en gefouilleerd werk over het land van den lotus. Geschiedkundig en ethnologisch zijn de uiteenzettingen van Verbruggen zeer belangwekkend. De veelvuldige pracht en veelvormige rijkdom van het wondere land staan in mooibelichte facetten te glanzen in dit werk. Het mysterie van het land van den lotus zweeft er over als een droom. De hooge begaafdheden van het volk, zijn zwijgzaam geduld en daarnaast weer zijn durvend initiatief; zijn rigorisme en anderzijds zijn losse opvattingen worden ons suggestief uitgebeeld. Uitvoerig wordt over het Bouddhisme en de vele tempels uitgeweid en weelderig de bedwelmende natuurheerlikheid van dit schitterende land geschilderd. Van een bestaan van Christianisme en Katholicisme wordt zelfs het vermoeden niet gewekt. Dat is jammer. Want indien Japan, het land is van den lotus, is het dan ook niet het land van de rijzende zon? Het werk is zeer schoon uitgegeven en geïllustreerd met zeer vele en keurige platen.

M. Van Hoeck, pr.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

4567 **Gezelle, Caesar** **84 : 92**

◆ Guido Gezelle, 1830-1899. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (22×16) 280 blz.* *fl. 2,90 (29 fr.)*

IV — Bij gelegenheid van de aanstaande Guido Gezelle-feesten in 1930, wordt onze aandacht opnieuw gevraagd voor de studie van Gezelle's leven en arbeid. Caesar Gezelle's boek verscheen in den ongunstigen direkt na-oorlogschen tijd toen de belangstelling voor essayistisch werk tamelijk klein was, en werd gevolgd door Walgrave's uitvoerige biografie. Het groot voordeel van Caesar Gezelle's werk zal wel blijven dat hij zijn oom van dichtbij gekend en gevolgd heeft in zijn groote en z'n kleine kanten en détails. Daarbij is hij altijd objektief gebleven en draagt zijn werk sporen van « ira nec studio ». Als geheel lijkt het me soms nogal verbrokkeld en zonder groote lijn: détailwerk. Uit die détails echter rijst de silhouette van den dichter prachtig en gaaf in zijn geheele menschelijkheid, met z'n kleine en groote kanten en reliefs. Als dusdanig heeft dit boek, ondanks zijn tekort aan breederen opzet, dokumentarisch een bizonder belang voor alle Gezelle-bewonderaars.

ERNEST VANDER HALLEN.

4568 **Van Hoeck, F., S. J.** **92 : 266**

◆ DE MANKE ZWARTROK. Een Noord-Brabantsch missionaris onder de Indianen. Levensschets van den E. P. Aloysius Van der Velde, S. J. — *Leuven, Vl. Drukkerij, 1928. (21 × 15) 194 blz.* *11 fr.*

V — Dit boek waarmee Xaveriana zijn reeks ernstige en boeiende jongenslektuur voortzet, geeft ons het wonder leven van E. P. Van der Velden S. J. die op 27 November 1848 te Woersel, N. B., geboren, pas in Amerika overleed op 21 November 1925. Zooveel spreekt men nu van helden. P. Van Hoeck doet er hier een leven van 't zuiverste water. Menschelijk vooruitzicht kon in P. Van der Velde geen missionaris voorspellen, allerhande ziekten schenen het te beletten. En toch bracht zijn heldhaftig Godsvertrouwen hem tot zijn doel : apostel zijn der Roodhuiden, als P. Desmedt en zooveel anderen. Zijn 12 jarig verblijf bij een der meest vervallen en wreedste stammen: de « Cheyennes » is een leven van zelf vergeten toewijding zonder troost of winst, zooals heiligen alleen er een leven kunnen. Van de Cheyennes weg, werkt hij bij zooveel andere stammen om uitgeput en versleten rust te vinden in het volle Amerikaansch parochieministerie. Daar zal hij tot kort voor zijn dood werken nog meer dan hij kon, ondanks bijna onmogelijk te dragen pijnen celebreerend tot den laatsten dag. Zoo'n leven zal deugd doen aan onze katholieke jongens en anderen, en geve God aan velen den wensch een andere P. Van der Velden te worden.

A. DE GROEVE, M. S. C.

4569 **Wuyts, P. Aug.** **92**

◆ DE H. ELISABETH VAN HONGARIJE, Patrones der Derde-Orde van den H. Vader Franciscus 1207-1231. *Geïll. dr. Elza Van Hagendoren. — Antwerpen, Opdebeeck 1927. (27× 18) 80 blz.* *fr. 6*

VIA-B. — Het mooie leven dezer groote heilige, dat zelf een Montalembert verrukken kon voor de taak van biograaf, verteld voor de jeugd. Maar dan door een vromen pater die de synthese haalt uit de oude en beste oorkonden en ze simpel verwerkt en die best te praten is over deze serafijnsche ziel, die het Franciscus-ideaal zoo heerlijk wist in daad om te tooveren. Een mooi prijs- en bibliotheekboek.

A. VAN DEN DRIES, PR

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recencies geplaats, beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

AANBEVOLEN BOEKEN VOOR BOEKERIJEN

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

MGR. EGGER. — St. Augustinus in Handel en Wandel		fr. 20.—
JOH. JOERGENSEN. — Gelijkenissen		fr. 8.—
» Mijn Levensbeschouwing		fr. 2.50
» De jongste Dag		fr. 3.50
» Levensleugen en Levenswaarheid		fr. 2.50
MGR VON KEPPLER. — Meer vreugde		fr. 12.50
LUIS DE LEON. — De volmaakte gehuwde Vrouw		fr. 14.—
ZENNER. — Marie Adelheid van Nassau, groothertogin van Luxemburg		fr. 7.50
A. LIEFTINCK. — Bloemekens van St. Franciscus		fr. 12.50
J. MONSO. — Carmen de Sojo		fr. 22.50
P. QUIRINUS. — De Dwaas van Assisi		fr. 5.—
» Fioretti I		fr. 6.—
» Een Magdalena		fr. 6.—
C. GEZELLE. — De Dood van Yper	geb.	fr. 51.—
» Guido Gezelle		fr. 29.—
J. ALEIDA NIJLAND. — Uit de mystieke Verzen van Guido Gezelle		fr. 12.50
Katholieke Romans		
P. BOURGET. — De Beteekenis van den Dood		fr. 12.50
M. KOENEN. — De Andere		fr. 25.—
MAX VAN RAVENSTEIN. — Poverella		fr. 35.—
» Bij Ons		fr. 35.—
» Aan d'Overkant		fr. 35.—
M. RIGAUX. — Gelddorst en liefde		fr. 15.—
» De Roman van een Jezuïet		fr. 25.—
H. SIENCKIEWICZ. — Quo Vadis?		fr. 25.—
VON HANDEL-MAZETTI. — Rita's Brieven. 3 dln.	geb.	fr. 32.40
» » Het onvergetelijke Jaar	geb.	fr. 32.—
W. VAN NIEUWENHOFF. — Ettie Grey		fr. 12.50
SPILLMANN. — De zwarte Raadsheer		fr. 10.—
J. VAN MERLE. — Toetie Walther		fr. 19.—
JO WEVE. — Die den Vrede brengt		fr. 18.—
M. GIJSEN. — Van ongeweten Levens	geb.	fr. 18.80
» Uit het Hart van Brabant	geb.	fr. 29.50
F. RUTTEN. — Onder den Rook der Mijn	geb.	fr. 12.—
J. R. VAN DER LANS. — Tenochtitlan, 2 dln.		fr. 27.50
» Heldengestallen		fr. 19.—
» Nachtelijke Zangers		fr. 19.—
» In de Verdrukking		fr. 19.—
» Koning Karel en Widukind		fr. 19.—
J. VESTERS. — Gorm de Noorman		fr. 8.—
» De Idioot		fr. 12.50
» De Koning van het goud		fr. 12.50
BANNING. — Ko Folkes		fr. 12.50
» De Heks van de Amersfoorter Heide		fr. 12.50

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel :

C. VERVOORT

Kardinaal MERCIER

zijn leven,
zijn werk.

Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 fr.**

« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».

(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)

Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

De Apocriefen uit het Nieuw Testament

(XXII-264 bl.) Prijs 15 fr. (1,50 fl.) door C. Ruts

Een reusachtig en deugdelijk werk; een vlotte, zwierige vertaling. (E. P. Janssens) — Willen wij de kunst en het godsdienstig leven der eerste tijden der Kerk wat beter begrijpen, dan is eenige kennis der aprocriefen onontbeerlijk (I. V. M. De Standaard) — Schrijver heeft met dit boek een waren dienst bewezen aan de ontwikkelde katholieken. (Coll. Mechl.)

Te bestellen bij uw boekhandelaar of den koopprijs brengen op postrekening **38.109**. (C. Ruts, Diest)

Aanbevolen aan de boekerijen voor hun ontwikkelde lezers en vooral aan de priesters. (Boekengids)

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSTE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN

2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-

DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-

PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928: 45 frank.

BEHEER: NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL:

MOONEELGIDS

Redactie: E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'

— *Redactiesecretaris*: ANTON VAN DE VELDE —

Beheer: « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

BOEK- & STEENDRUKKERIJ

BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27

ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken

Catalogen voor Bibliotheken

Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840

Telefoon 515,94

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen** » **is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen » : **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M. Dostoïevski — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley. — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel PRIJS . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND
AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST GLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEPHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15.—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 12.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De Blieckaerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr.4.50 ; geb. fr. 6.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. 5.—
FR. CROLS. — **Lelieblaadjes.** fr. 7.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD.LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. 7.—
2. Mijn Broerke. fr. 7.—
3. Mijn Professor. fr. 7.—
4. Mijn Vacantie. fr. 7.—
5. Mijn Makkers. fr. 7.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.—; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis : I.** fr. 7.50
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. 15.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. .B — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen :**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—
RENIER YSABIE. — **Boudewijn.** fr. 5.50

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** fr. 13.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 15.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH-BIBLIOGRAFISCH-TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
Juli-Augustus 1928

VII

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr. 4.50 ; geb. fr. **6.—**
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. **4.50** ; geb. fr. **6.—**
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. **5.—**
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. **7.—**
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. **7.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. **9.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen. fr. **16.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. **12.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. **11.—**
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Francesco.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. **8.—**
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr **7.—**
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. (2e druk) fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. **7.—**
2. Mijn Broerke. fr. **7.—**
3. Mijn Professor. fr. **7.—**
4. Mijn Vacantie. fr. **7.—**
5. Mijn Makkers. fr. **7.—**
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. **9.—**

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. **8.—**
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. **8.—**
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. **10.—**

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. **6.—**
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. **8.—**
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. **8.—**
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. **6.—**

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel **12.—** ; 2e deel fr. **7.50**
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. **9.—**
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. **11.—**
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. **20.—**
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis** : I. fr. **7.50**
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. **15.—**
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. **15.—**

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Aanbevolen Missielektuur

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

NEIL BOYTON — Verminkte Handen.	fr. 11.—
P. CHARLES, S. J. — Visschersder Menschen.	fr. 2,50
Dr J. CALBRECHT — De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe Eeuw in het Oosten	fr. 30,—
P. CHRYST, HORBACH — Pennekrabels uit Chili	fr. 6,—
P. CHRYST, HORBACH — Naar de Indianen	fr. 6,—
F. J. KERSTEN — Broeder De Sadeleer.	fr. 6,—
L. LACOMBE, S. J. — Mahadeva, een christen Brachmaan.	fr. 7,50
Dr A. MULDERS — De Katholieke Missie in Wezen en Ontwikkeling.	fr. 13,—
Dr J. SCHMUTZER — Europeanisme en Katholicisme. Geïll.	fr. 22,—
J. SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius.	fr. 12,50
J. SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius. (Zijn leven in beelden)	fr. 6,—
JóN SVENSSON, S. J. — Nonni en Manni.	fr. 5,—
VAN DEN BULCKE. — Zwarte Helpers	fr. 5.—
F. VAN HOECK, S. J. — De manke Zwartrok.	fr. 11,—
EDM. VERWIMP, S, J. — De wreede Missie.	fr. 8,—
B. VISSER — Onder Portugeesch-Spaansche Vlag	fr. 22,50
AM. VYNCKE — Missieleven in Afrika.	fr. 7,80
VON EINBECK — Een Pionier van het Kruis	fr. 12,50
WILLIAM WALLACE, S. J. — Langs Oostersche Paden.	fr. 18,—

Xaveriana Brochures 1925, 1926, 1927 en 1928

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft, elk fr. 12

(Zie de lijst der titels in Boekengids 1928, nr IV, op dezelfde plaats)

Aanbevolen : De R. K. Jeugdbibliotheek

L. W. ALDERS. — De jongens van Duindorp	fr. 18.—
CECILIA. — Aranca	fr. 18.—
CECILIA. — Blanke Wegwijzers	fr. 18.—
CECILIA. — De Erfgenaam	fr. 18.—
CECILIA. -- Lotgevallen van Kees Paf	fr. 18.—
CECILIA. — Patricia	fr. 23.—
ELKA. — Onder de Zeeroovers	fr. 23.—
ANNY HULSMANS. — Heuvel op	fr. 28.—
ANNY HULSMANS. — Regen en Zonneschijn	fr. 23.—
J. F. P. JANSSEN. — Elisabeth de Lenoncourt	fr. 23.—
KARITAS. — Een ferme Robbedoes	fr. 18.—
FLIP KEYENBURG. — De Jeugd van Chris Kras	fr. 18.—
LAMBERT LUCASZ. — John	fr. 18.—
HENDR. M. SMITS. — Hans Meerman	fr. 18.—
W. VAN DEN BERG. — Om een Graafschap, 2 deelen	elk fr. 18.—
W. VAN DEN BERG. — Snoes	fr. 23.—
W. VAN DER MEEREN. — Iwan's Offer	fr. 23.—
FR. VAN VLIJMEN. -- Weer vereenigd	fr. 18.—

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK
IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

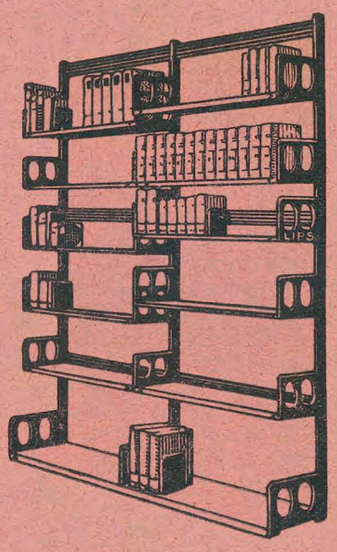

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Zoo juist verschenen

J. H. SCHUTT

An Introduction to English Literature

for Secondary Schools
GEILLUSTREERD

Deel I, ingenaaid gld. 4,25, gebonden gld. 4,90
Deel II . . . . . ter perse

Een boek in opzet als de Fransche litteratuurgeschiedenis van BESANÇON en STRUIK en de Duitsche van BOUWMAN en VERDENIUS, met talrijke illustraties. Het bevat grondige inleidende beschouwingen naast bloemlezing en is, voor schoolgebruik en aktestudie geschreven, voor alle belangstellenden een boek om te bezitten.

Uitgave van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Jos. Witlox : St. Franciscus, de Seraf van Assisi, zijn leven, zijne stichting, zijn zedelijke en intellectueele invloed op tijdgenooten en nageslacht. Gevolgd door de «Fioretti» (Kerkelijk goedgekeurd). Met penteekeningen van Edmond van Offel. 20 fr. Fraai gebonden: 25 fr.

Carton De Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. 8 fr.

H. C. Melis : Groote mannen uit Limburg. 7,50 fr.

Pater Augustus Wuyts : P. L. Hennepin O. F. M. Missionaris en ontdekkingsreiziger. 7,50 fr.

Francis Finn : S. J. Zoo zijn ze, 2 deelen, per deel : 5 fr. — Tom Playfair : 12,50 fr. — Percy Wynn : 12,50 fr. — Claude Lightfoot, 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Peters kind. Derde vermeerderde druk, 7,50 fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT

LANGESTEENSTRAAT, 26-28, KORTRIJK

TELEFOON : 204 POSTCHECKREKENING : 93.134

Uit de lijst der laatste uitgaven :

Tooneelwerken.

WILLEM PUTMAN. — **Van twee Coninxkinderen.** Een liefdelied in drie zangen. Muziek van A. Meulemans. Een keurig boek van 126 blz. *Personen :* 5 vrouwen, 7 mannen en 3 bijrollen 15.00

— **Het Masker.** Spel in halve tonen. Drie bedrijven en een proloog. 130 blz. tekst. *Personen :* 9 mannen, 4 vrouwen, 6 bijrollen, figur. 15.00

— **Looping the loop.** Een grap van het geweten in een drieledig bedrijf. 106 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, 3 bijrollen, figur. 15.00

— **De doode Rat.** Tooneelspel in 3 bedrijven. 114 blz. *Personen :* 14 mannen, 5 vrouwen, bijrollen, 1 kind en figuratie. 15.00

— **Mama's Kind.** Drama in drie bedrijven 120 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen, 1 bijrol 15.00

— **Frida in de Politiek.** Blijspel in een bedrijf. 70 blz. 10.00

PAUL DE MONT. — **Smidje Smeê.** Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. Drie tafereelen. 120 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, figuratie 15.00

— **Bartel de sterke Vent.** Sprookje in drie tafereelen. 88 blz. *Personen :* 6 jongens, 1 meisje, figuratie 15.00

Het Geding van Onzen Heer. Passiespel in zes tafereelen. 114 blz. *Personen :* 16 mannen, 2 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

GASTON MARTENS. — **De Zot.** Spel van het erf in drie bedrijven. (Tweede uitgave) 108 blz. *Personen* : 7 mannen, 2 vrouwen. 15.00

— **Het gouden Jubelfeest.** Tooneelspel in drie bedrijven. 108 blz. *Personen :* 10 mannen en 4 vrouwen. 15.00

— **St-Pieter's Nacht.** Drama in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 12 mannen, 3 vrouwen, 2 bijrollen, figuratie. 15.00

— **Kermislieven.** Drie blijspelen in een bedrijf. 116 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen. 15.00

C. LINDEMANS. — **De Duvelschuur.** Brabants spel in drie bedrijven. 82 blz. *Personen :* 7 mannen, 1 vrouw, figuratie 15.00

— **De Blinde.** Vermakelijk avonturenspel in drie bedrijven, met voor- en naspel. 110 blz. *Personen :* 16 mannen, 4 vrouwen, figuratie. 15.00

WARD SCHOUTEDEN. — **Jezabel.** Een droeve klucht in 4 bedrijven. 156 blz. *Personen :* 10 mannen, 5 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

RENIER YSABIE. — **Viva Cristo Rey!** Drama in 4 bedrijven. 96 blz. *Personen :* 8 mannen, bijrollen. 15.00

JAN POOT. — **Baas Ganzendonck.** Spel in vier bedrijven. 108 blz. *Personen :* 8 mannen, 2 vr., 2 bijrollen. 15.00

FRANS GEVELS. — **De Dood in de Klem.** Klucht in een bedrijf. 40 blz. *Personen :* 3 mannen, 1 vrouw. 10.00

JAN MELIS. — **Asschepoes.** Sprookje in drie bedrijven. 62 blz. *Personen :* 7 mannen, 8 vrouwen en figuratie. 15.00

HERMAN BAHR. — **De Stem.** Drama in drie bedrijven. Vertaling van Herman Van Overbeke. 170 blz. *Personen :* 9 mannen, 1 vrouw. 15.00

HENRI GHÉON. — **Nicolazic.** Vertaling van Paul Van Durme. 88 blz. *Personen :* 5 mannen, 6 vr. en 1 kind. 15.00

— **De baldadige Spekslager.** Spel in een bedrijf. Vertaling van Paul De Mont. 32 blz. 7.50

HERMAN VAN OVERBEKE. — **Beatrijs.** Middeleeuwsche sproke voor tooneel bewerkt. 138 blz. *Personen :* 6 mannen, 4 vrouwen, 2 kinderen, bijrollen. 15.00

KAREL VAN RIJN. — **Aan den Eindpaal,** Fantasiespel in drie bedrijven. 130 blz. *Personen :* 8 mannen, 4 vrouwen, bijrollen. 15.00

H. JACOBS.—**Uit 's Werelds alle daagschen Loop.** Dramatisch spel van liefde, haat en dood in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 5 mannen, 3 vrouwen, figuratie, 4 zinnebeelden 15.00

Andere Werken.

CAESAR GEZELLE. — **Uit het Leven der Dieren.** gewone uitgave 10.00. Luxe uitgave, groot formaat. 246 blz. 25.00

— **Solitudo** of 8 dagen bij de trappisten, 224 blz. 18.00

— Wellevendheid. 7,50

GERY HELDERENBERG. — **Lentehemel.** Een bundel verzen, op mooi papier. 100 blz. 20.00

GERARD WALSCHAP. — **Liederen van Leed.** Een keurig boekje verzen van 88 blz. 12.00

ROBERT DE BENDÈRE. — **Artistes d'aujourd'hui.** 3e serie (Ch. Dehoy et Fr. de Troyer). Album de grand luxe. Edition numérotée sur Featherweight. 35.00

-- Edition spéciale contenant un litho de chaque artiste. 50.00

LÉO LEJEUNE. — **Aperçu économique du Congo belge.** Préface de Norbert Laude, Directeur de l'Université Coloniale. 4.00

ANDRÉ ICKX. — **Peints par nous-mêmes.** Musée comique des célébrités professorales et estudiantines de l'Université de Gand. Illustrations. 7,50

SCHRIJVERS laat uwe boeken drukken en uitgeven door de UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT, Langesteenstraat, 26-28, KORTRIJK

De beste voorwaarden ***De mooiste uitgaven***

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Robert Hugh Benson

Een doodgewoon Mensch	fr. 19,50	Paradoxen van het Katholicisme	fr. 16.—
Een Gevoelsmensch	fr. 19,50	Richard Raynal, de Kluizenaar	fr. 20.—
Gezift als Tarwe	geb. fr. 23,—	Roeping	geb. fr. 23.—
De hooge Weg	fr. 19,50	De Toovenaar	geb fr. 23.—
Laat de Kleinen tot Mij komen	fr. 7.—	Trots Pijnbank en Schavot	fr. 29.—
De Lafaard	fr. 17,—	De Tusschenpersoon	fr. 17.—
Loutering	fr. 42.50	Wat was het?	fr. 15.—
Het onzichtbare Licht	geb. fr. 20.50		

Werken van Francis Finn

Het beste Beentje vóór	geb. fr. 26,20	Op den Loop	fr. 11.—
Bobby in Filmland	fr. 11,—	Percy Wynn	fr. 12,50
Claude Lightfoot	fr. 12,50	Sneeuwwitje	fr. 12,—
De diamanten Ring	fr. 9,—	Tom Playfair	fr. 12,50
Geluksvogel	fr. 11,—	Tom's Weddenschap	fr. 3,50
Harry Dee	fr. 19,—	De Voetbalwedstrijd	fr. 19,—
Hoe zij overwon	fr. 7,50	Zijn beste jaar	fr. 11,—
Een kranig Kereltje	(ter pers)	Zoo zijn ze (2 dln)	elk fr. 4,50
Lord Bountiful	fr. 16.—		

Werken van Melati van Java

Annonciade	fr. 8,—	Michiaël de Zanger	fr. 17,50
Het Boschmeisje	fr. 17.50	Overtollig	fr. 5.—
Eigen Schuld	fr. 17,50	De Peri	fr. 8,—
Haar Held	fr. 15,00	Twee Moeders	fr. 8,—
Juliaan en Juliane	fr. 12,50	Het Viooltje van St Germain	fr. 17,50
De Kroon van Alviara	fr. 20,—	Zwervertje	fr. 19.—

Livio-Serie voor E. K.

1. Resi en haar groote Koning	fr. 6,50	4. Kleine David	fr. 6,50
2. Een Lieveling van kleine Treesje	fr. 6,50	5. Ilonka	fr. 6,50
3. Livio	fr. 6,50	6. De 1^e Communie van Stoute Jette	fr. 6,50

TE BEKOMEN BIJ HET A. S. K. B.

Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Reeks van 30 Postkaarten met Portretten

Jozef Arras	Louisa Duykers	Arie Sanden	Joost Van den Vondel
M. E. Belpaire	Francis Finn	H. Schaepman	Anton Vande Velde
Rob. Hugh Benson	Guido Gezelle	Gustaaf Seghers	Dirk Vansina
Pater Callewaert	Juul Grietens	J. Renier Snieders	Theod. Van Tichelen
Ernest Claes	Gerard Walschap	Hilarion Thans	René Vermandere
Fr. Crols	Jan Hammenecker	Aug. Van Cauwelaert	Al. Walgrave
Joz. De Voght	Kard. Newman	Karel Van den Oever	

Warm aanbevolen voor het versieren van Klas- en Bibliotheeklokalen.

Aan Bibliotheken, Colleges, Onderwijsgestichten en Studentenbonden worden deze Postkaarten geleverd tegen **20 frank** *het volledig stel.*

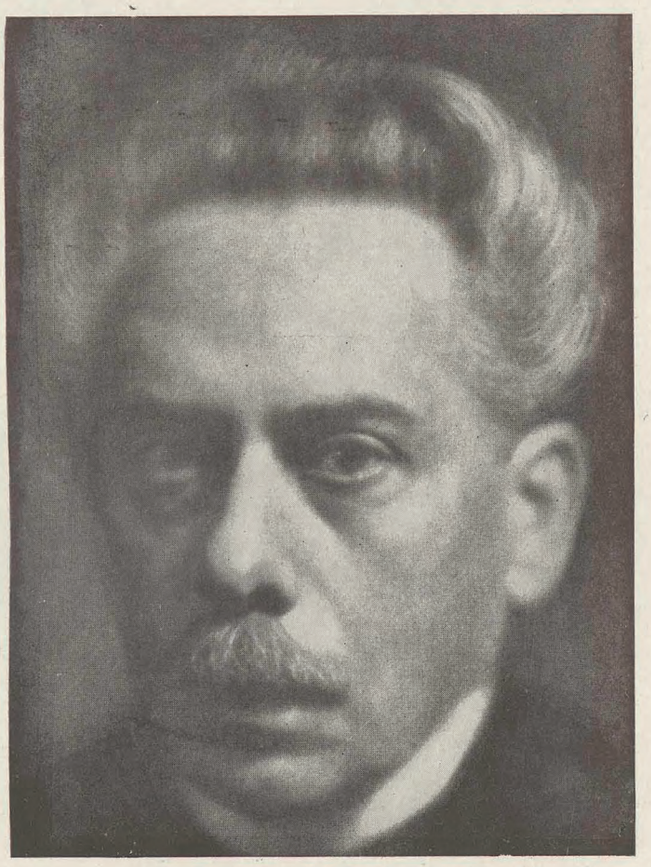

MAURITS SABBE

NUMMER 7 ZESDE JAARGANG JULI-AUGUSTUS 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

MAURITS SABBE

DOOR

KAN. DR. ARTHUR BOON.

Een sympathieke schrijver en een sympathiek mensch, dien ik met groot genoegen bij de lezers van *Boekengids* inleid.

Hij werd te Brugge geboren den 9 Februari 1873. Zijn vader was Julius Sabbe, de bekende dichter van *Klokke Roeland* en liberaal-flamingantische strijder en publicist.

Nadat hij zijn humaniora voleindigd had aan het athenæum waar zijn vader leeraar was, trok Maurits Sabbe naar de Gentsche Hoogeschool; hij promoveerde onder de leiding van Prof. Vercoullie tot doctor in de Germaansche Philologie. Dan volgde natuurlijk een pelgrimage van een paar jaren door verschillende athenaea van Wallonië, tot hij eindelijk te Mechelen aanlandde, waar hij geruimen tijd verbleef. Daarna verhuisde hij naar Antwerpen, waar hij trouwens reeds het ambt had aanvaard van professor in de voordrachtkunst aan het Koninklijk Conservatorium (een vrucht van dat onderwijs is een *Declamatorium* in negen deeltjes, verzameld in samenwerking met zijn collega Modest Lauwerys). In 1919 werd hij tot conservator benoemd van het Plantijn-Museum, en, na het vertrek van August Vermeylen naar Gent, tot professor in de Nederlandsche Letterkunde aan de Universiteit van Brussel.

Het gaat niet op, in deze korte kennismaking met den scheppenden letterkundige Maurits Sabbe, een volledig beeld te geven van zijn uitgebreide en zeer verscheiden werkzaamheid. Toch moet ik eerst pro memorie zijn verdienstelijke bijdragen vermelden als wetenschappelijk folklorist en als letterkundig geschiedschrijver in verschillende tijdschriften, later gedeeltelijk gebundeld in *Mozaiek*, *Dierkennis en Diersage bij Vondel*, *Letterkundige Verscheidenheden*, en zijn baanbrekende studie over het *Leven en de Werken van Michiel De Swaen*. Verder is het licht begrijpelijk dat zijn ambtsbezigheden in het Plantijn-museum, die hij met evenveel bevoegdheid als bereidwilligheid voor belangstellende werkers

waarneemt, den scheppenden litterator meer en meer verdringen en hem voortstuwen op het terrein der bibliografie en der bibliofilie : zoo verschenen in de laatste jaren keurige bijdragen over *Christoffel Plantijn, Handschriften en Vroegdrukken, Uit het Plantijnsche Huis, Antwerpsche Druckerije, De Moretussen en hun Kring, Het Geestesleven te Antwerpen in Rubens' Tijd,* enz.

* * *

Wie den naam of het werk van Maurits Sabbe hoort vermelden, denkt onwillekeurig aan Brugge die Scone! In zijn verhalen immers hebben de meeste « Oosterlingen » — zooals wij Brabanders ginder wel eens met een tikje minachting worden gedoopt — voor 't eerst kennis gemaakt met West-Vlaanderens hoofdstad. Wel hadden we vroeger op bevel met Ledeganck moeten jammeren en treuren om het sterfbed van de « doode maged »; ook hadden enkelen een flauwen naklank hooren ronken van de protesteerende Flaminganten tegen de ontheiligende voorstelling van « Bruges la Morte ». En daar kwam nu in 1899, het jaar van Streuvels' *Lenteleven*, de oolijke frischheid van *Aan 't Minnewater* al die huilerigheid en nare lijkbidderij met één zwaai wegvagen. Drie « schetsen uit het Brugsche leven », nog wat onbeholpen in bouw en karakterteekening, maar raak en springlevend; een wereldtje van eenvoudige burgerluidjes, bakkers en timmerlieden, herbergiers en winkeliers, renteniers en oude juffrouwen, ieder in zijn eigenaardig gedoe; menschjes met hun onvolmaaktheden en gebreken, malkaar bekonkelend en bestrijdend. Boven alles het oude thema der liefde: kinderen die malkaar « liever zien », jonge en oude paren, die ondanks alle hinderpalen malkaar toch krijgen.

In 1903 won *Een Mei van Vroomheid* met één slag de sympathie van het Nederlandsche publiek. Voor onze verbeelding rees de « doode » stad op met haar talrijke kerken en bonkige torens, met haar schilderachtige reien waarin de hagelblanke zwanen ronddrijven, met haar stemmige huzetjies en kraaknette hovetjies. In de kerken dreunt daverend orgelspel en wolkt een witte wierookwalm omhoog, terwijl de vrome geloovigen in stil gebed neerknielen. Uit de torens rinkelt de beiaard zijn rustig lied en zingen de klokken hun wonderen zang: « en al de klokken begonnen nu te luiden voor den Pinksterhoogdag! De Salvatorkathedraal zette de hymne in met zwaaiende bronstrillingen die in plechtige herhaling ontploften; dan viel de zachtere Lieve-Vrouwe-klok in, als de vrouwelijke stem in een tweezang; dan volgden St. Jacobs en St. Walburga, St. Gillis en de Magdalena, St. Anna en Jerusalem met hoog en laag, met kort en uitdeinend geluid in het aanzwellend koor; de Roode en Zwarte Zusters, de Begijnen en Theresianen kwamen haastig aangeklepeld met zilverige slagjes, fijn als kinderstemmetjes. Al de klokken van de vrome stad leefden! Ze kwamen van bij en ze kwamen van ver, ze slingerden malkander hun geestdriftig gejubel toe, ze botsten met hun metaalslagen tegen malkander aan, losten zich in malkander op, vlogen over dak en torenspits, verwekten ginder hoog een leven boven het menschenleven en deden door de bewogen lucht

als op reuzenwieken één machtige, ontroerende en verrukkende harmonie zweven ». In die atmosfeer van ingetogenheid en stillen vrede trekt 's avonds de Ommegang om de H. Bloedkapel die met haar slanken Oosterschen Koepel en haar ragfijn beitelwerk, zich daar verheft als een reusachtige relikwiëenkast: het is « een gang van verkwikkend geloof en liefderijke vereering in 't vertroostend zilverblauwe licht dat als uit den hemel gezift werd. »

Is het te verwonderen dat Bethjie in haar hart het stille verlangen voelt groeien om in het oude St. Jans-hospitaal haar jeugd toe te wijden aan den dienst van den Heer onder de zoete bescherming van de Lieve Vrouwe? Zoo verzwindt dan ook de schoone toekomstdroom, dien jonge Free had gedroomd in zijn eerbiedige liefde voor het zedige meisje; zoo valt ook het heele plan in duigen van de « viftien huzetjies an zoveel te moonde » en van het gemeenschappelijk hovetjie, dat de zelfzuchtige oudjes in hun pieterige berekeningetjes hadden opgebouwd. Met wat een leuke pret vertelt dan de schrijver het verdere gekonkel van oude Free en Vrouwe Lowyckx, vooral hun verliefd-doen op en na de venditie, tot het eindelijk uitdraait op een huwelijk, « een huwelijk zonder liefde, maar met veel veroverden buit van huzetjies en de reste ».

In *De Filosoof van 't Sashuis* (1907) heeft Sabbe een type geschetst, dat zeer spoedig bij het publiek populair is geworden. Verstokt vrijgezel, woont de Sasmeester alleen in zijn sashuis, zeer mooi gelegen op de boorden van het Minnewater. Uit zijn liefdevollen omgang met zijn vogels en zijn bloemen en uit zijn bespiegelingen over den gang der wereld heeft de joviale en oolijke man een levensfilosofie opgebouwd, die hem een eigen satirischen, zelfs iets of wat pessimistischen kijk geeft op het gekonkelfoes van zijn medemenschen; vooral tegenover zijn besten vriend Casteels staat hij zeer wantrouwig, want hij weet hoe deze eeuwige koppelaar voortdurend met huwelijksplannen voor den Sasmeester in het hoofd loopt en daarvoor alle mogelijke en onmogelijke kandidaten opdiept. Met de eerste, Vrouwe Dierickx, loopt hij een jammerlijk blauwtje... en met de tweede heeft hij niet meer bijval. Tot eindelijk de vrouwenhater door de eigene dochter van Casteels zelf wordt veroverd, een eenvoudig en lief kind dat tot dan toe zijn huishouden van verre had beredderd en met hem had deelgenomen in zijn liefhebberijen. — Evenals het vorige, een pareltje van een verhaal, flink gebouwd, zorgvuldig getypeerd, con amore geschreven en tot in de minste bizonderheden afgewerkt.

Minder geluk had Sabbe met *De Nood der Bariseele's* (1912), een werk in twee deelen. In het eerste deel van dezen roman van een gezin blijft Fons Bariseele weduwnaar met twee jongens; zijn schoonzuster Flavie komt bij hem huishoudster spelen, maar met haar onmogelijk karakter moet het onvermijdelijk uitloopen op een breuk. Fons zorgt dan zelf voor het huishouden en voor de opvoeding van de kinderen: hij verdraagt zelfs niet dat het jongste, een stumper van een jongen, door een gebuur, Quickelborneetje wordt beschermd. Met zijn oudsten heeft hij misrekend: na goede studies op het college gaat hij als klerk

bij Notaris Van Hoogenbemd; maar dan komt zijn zelfzucht en zijn zelfgenoegzaamheid maar eerst in 't volle licht. Ontgoocheld en verbitterd pleegt Fons zelfmoord. — In het tweede deel blijven de twee broers samenleven in het ouderlijk huis: Jean-Baptiste, uiterlijk deftig en geposeerd, heerscht als een tyran over Monne, die gelast is met de karweitjes van het huishouden. Zoo gaan jaren voorbij in onderling gekibbel en gemok. Toch schijnt het zonneken der vreugde eindelijk in hun liefdelooze woning. Jean-Baptiste was door den Notaris als peter gevraagd bij den doop van een dochtertje. Het lieve Bietje, een prachtig kindertype, dringt in alles haar willetje op aan de beide broers, zoowel aan den stuggen wantrouwigen Jean-Baptiste als aan den goedzakkigen, onnoozelen Monne. — De twee laatste hoofdstukken met die mooie schepping van Bietje behooren tot het beste uit onze literatuur over het kind.

Zijn kleine verhalen en schetsen verzamelde Sabbe in *Vlaamsche Menschen* (2e druk, 1923) en *In 't Gedrang* (1915), vertellingen uit den oorlog. — Leuk verteld, fijn afgewerkt, maar tamelijk onbenullig voor stof en bouw.

Onmiddellijk na den oorlog verschijnt zijn mooiste werk, *Het Pastorken van Schaerdycke* (1919), een spel van personagiën uit de 18e eeuw. — Bij den leelijken, manken Coddebiers is een schuchtere en eerbiedige liefde ontwaakt voor Jozijnken, het bevallige nichtje van de meid van het pastorken. Maar op de kermis wordt het djente meisje opgemerkt door Jonkheer Adhémar d'Anastro, heer van Schaerdycke, en tegen den wil van het goede pastorken treedt ze in dienst op het kasteel. Maar eilaas! het onbezonnen wicht valt ten slotte in de strikken van den ellendeling, en, als het uitlekt wordt ze smadelijk verjaagd. Maanden en jaren zoeken Coddebiers en het pastorken, tot de poppenspeler het arme kind ontdekt in een verdacht huis. In allen eenvoud des harten neemt het pastorken het heldhaftig besluit zelf het verloren schaap uit het wolvenhol te halen en naar de schaapskooi terug te brengen. Na zijn dood gaat Jozijnken haar zondig leven uitboeten in een klooster. — Nieuw is de jammerlijke geschiedenis niet: onbezonnenheid vermag niets tegen boozen arglist, maar de ware liefde verwint het al. Toch een schoon boek: de bouw en de ontwikkeling zijn zeer verzorgd, de karakters scherp geteekend, de stijl keurig en gepast hoewel wat archaïstisch getint. Het laatste deel, hoe gewaagd ook als motief, is kiesch verteld. Het is anders spijtig dat het werk voor onze gewone lezers streng voorbehouden blijft, om den wille van de beschrijving van Jozijnkens geleidelijken val.

Sabbe's laatste roman, *Het Kwartet der Jacobijnen* (1920) speelt weer in Brugge in de jaren 1840 à 50. Alle weken vergadert bij Dr. Mabesoone een muziekkwartet: Horace Quatremeire, kapitein bij de kurassiers, Theofiel Van Waefelgem, een jonge handelaar, Jan Neys, leeraar in de oude talen op het Atheneum en de dokter zelf. Wat die vier heeren echter vereenigde was niet alleen het verlangen om muziek te spelen, maar vooral eene gemeenschappelijke liefde voor vrije, vooruitstrevende, door en door moderne gedachten en een vurige verafgoding voor

Frankrijk. Zoo kwam het dat op de muziekavonden evenveel werd gepraat als gemusiceerd,... misschien wat te véél gepraat naar de meening van den lezer! — Tevens was er bij de drie bezoekers de begeerte opgekomen om de mooie dochter van den dokter te veroveren. Beurtelings wagen ze den aanval : de kapitein wordt met verlies afgeslagen, omdat in zijn privaatleven « de vrouw » een overwegende rol had gespeeld; ook de handelaar loopt een blauwe scheen op, omdat al zijn ronkende filantropische beschouwingen niets anders bleken te zijn dan larie en dat « de rijkdom » de eenige drijfveer was in zijn leven; en de « wijze » leeraar laat alle gunstige gelegenheden voorbijglippen tot beide partijen inzien dat het nu te laat is.

* * *

Zooals blijkt uit dit kort overzicht heeft Sabbe in zijn grootere werken bijna uitsluitend het Brugsche volksleven afgeschilderd. Bij uitzondering maar kiest hij zijn personen uit de gegoede burgerij. Gewoonlijk zijn het menschjes uit het lagere volk, renteniertjes en neringdoeners van alle slag. Het ligt dan voor de hand dat over al zijn werken een sterke romantische kleur ligt en dat bij een op-en-top-folklorist lijk Sabbe het folkloristisch bestanddeel en de volkshumor sterk zijn vertegenwoordigd.

De bouw van de verhalen is eenvoudig, weinig ingewikkeld. Het gewoon stramien is de liefde; niet de liefde die schering en inslag is bij de meeste moderne romans en waarbij de huwelijkstrouw maar blijkt te zijn een overblijfsel uit den voorhistorischen tijd, maar diegene die twee menschenharten doet kloppen voor malkaar met de zoete hoop later eens voor goed vereenigd te zijn in het huwelijk. Natuurlijk loopt alles niet van een leien dakje: waar vindt men twee coninxkinderen die bij malkaar kunnen komen zonder dat er een diep water de twee geliefden scheidt ?

Ook weet Sabbe zijn liefdeverhalen aangenaam te kruiden doordat een der twee geliefden of allebei min of meer een uitzonderlijk type zijn. Hier is het een oude sabelsleeper-hartenveroveraar, als Kapitein Léonard of Horace Quatremeire, die dingt naar de hand van een jeugdig kind; daar is het een vrouw die nog in vuur en vlam schiet — een der drie dingen die men volgens de volkswijsheid niet kan tegenhouden — en zoo zien we Barberaatje die lijnt naar Verelst, Vrouwe Dierickx, die haar netten spant voor den Sasmeester, Flavie die de zoete hoop koestert eens als moeder de vrouw te gebieden bij de Bariseele's; soms ook zijn het twee oudjes die nog huwelijksplannen koesteren. Zelfs buiten de huwelijkskandidaten kiest de schrijver gewoonlijk zijn mannelijke personages onder de echte volkstypen: Quickelborneetje, het goedige hartelijke ventje, vol vaderlijke genegenheid voor Mondje; de onnoozelaar Charlot; de verwaande belachelijke Jean-Baptiste; de snulachtige goedzak Monne.

Zijn jeugdige vrouwelijke figuren zijn integendeel gewoonlijk romantisch geidealiseerd : Cieltjie en Stientjie uit *Aan 't Minnenwater*; Bethjie met haar echt Memlinckopje, « niet schoon door lijn en vorm,

maar veredeld door een leliepuurheid van tint en door een blik, smeulend van godsdienstigheid »; het schalksche en lieve Mietje, dat al de vooroordeelen van den Sasmeester tegen het vrouwelijk geslacht omverstoot; zelfs het arme Jozijnken en Ida Mabesoone.

Wat Sabbe's verhalen verder aantrekkelijk maakt is de zorg die hij er aan besteedt: alles is voornaam en geposeerd, met liefde bewerkt en verpleegd. Niet zelden is het me voorgevallen een paar van Sabbe's werken uit te leenen aan collega's of vrienden die maar van verre de ontwikkeling volgden van onze Vlaamsche letterkunde, en iedere maal was het met dankbare bewondering dat ik ze terugkreeg. Eén struikelblok waar sommigen over strompelen : het gebruik van het Brugsche dialekt in de dialogen.

Van huis uit liberaal, kan Maurits Sabbe niet onder de Katholieke schrijvers gerekend worden. In zijn werken vertoont hij nochtans zoo'n ruime verdraagzaamheid en zoo'n levendige belangstelling voor Katholicisme en liturgie dat, op één uitzondering na, al zijn werken door gevormde lezers mogen gebruikt worden. En of zij er deugd zullen aan beleven!

* * *

Ook voor het tooneel heeft Maurits Sabbe geschreven, meest éénakters als *Fanny's Sonnet* (1910), *De Tooneelles* (1914), *Het Kleintje* (1915), *Vrouwenhart* (1917), *Pluk den Dag* (1918). *Bietje* (1913) is niets anders dan een bewerking voor het tooneel van het laatste hoofdstuk van *De Nood der Bariseele's*, de eindverzoening door den zoeten dwang die van het lieve meisje uitgaat. *Caritate* (1914), een spel in drie bedrijven dat de eerste malen werd opgevoerd te Antwerpen onder den titel *De Hoogste Liefde*, schetst de grenzenlooze liefde om godswil van de oude dienstmeid Monica voor haar pleegkind Alfred Van Gerven. Alle misslagen vergeeft en vergoelijkt ze, zoodanig zelfs dat ze onrechtvaardige verwijten richt tot hen die haar lieveling de volle waarheid voorpreeken. Zoo ver drijft ze den waanzin der slaafsche getrouwheid dat ze hem in den oppersten nood volgt, als iedereen hem begeeft. Haar offer wordt eindelijk beloond, als Alfred bij haar weerkeert om er te sterven en zijn laatste woorden van vergiffenis en verzoening uitsnikt.

* * *

Heeft de wetenschap den verteller en tooneelschrijver Sabbe zoodanig ingepalmd dat hij onwederroepelijk voor de scheppende letterkunde verloren is ? Of steekt er nog stof genoeg in zijn mars, die naar een gunstige gelegenheid wacht om voor den dag te komen ? Dat hopen de lezers van *Boekengids*.

Wat hij ook schenke : schetsen uit het Vlaamsche volksleven of beelden uit verleden tijden, wetenschappelijke bijdragen over Antwerpens grootste eeuw of studiën op schrijvers of drukkers, zij aanvaarden het met dankbare hand als een welkom geschenk dat hart en geest verrijkt en de schoonheid uitzingt van het Vlaamsche volk van nu of vroeger.

Bibliografie

Romans en Verhalen :

4570 1899. AAN 'T MINNEWATER (met etsen en penneteekeningen van Em. Renders). — Amsterdam, Van Dantzig. — 2e druk Bussum, Van Dishoeck 1921. — (IV-83. — Rec. 1834)

4571 1903. EEN MEI VAN VROOMHEID (geïllustreerd door Albert Geudens). — Bussum, Van Dishoeck — 3e druk 1922. — (V, 83)

4572 1907. DE FILOSOOF VAN 'T SASHUIS (geïllustreerd door Albert Geudens). ibid. — 5e druk 1924. — (IV, 83.1 — Rec. 383)

4573 1912. DE NOOD DER BARISEELE'S. ibid. — 2e druk 1918. — (IV, 83.1 — Rec. 638)

4574 1915. IN 'T GEDRANG. ibid. — (V, 83 : 89 — Rec. 536)

4575 1919. 'T PASTORKEN VAN SCHAERDYCKE. ibid. — 2e druk 1921 (daarvan verscheen een Fransche vertaling van Willy Timmermans, « Le petit Curé de Schaerdycke » bij La Renaissance du Livre, Brussel-Parijs. — (II, 83 — Rec. 943)

4576 1920. 'T KWARTET DER JACOBIJNEN. ibid. — 2e druk 1928. — (*III, 83 — Rec. 1521)

4577 1923. VLAAMSCHE MENSCHEN. ibid. (werd eerst uitgegeven in de Duimpjesuitgave van Delille, — Bussum, Van Dishoeck. — (IV, 83 — Rec. 384)

Tooneel :

4578 1902. PINKSTERNACHT. Lyrische lentefantazie in 2 bedr. — Antwerpen, Nederl. Boekhandel. — 2e druk, Antwerpen, Gebr. Janssens 1908 (IV, 82 : 81)

4579 1907. EEN HUWELIJKSREIS. In samenwerking met D. Logeman-Van der Wilgen, vertaald uit het Deensch van J. Blicker-Clausen — Utrecht, H. Honig. — (III, 82)

4580 1910. FANNY'S SONNET. Tooneelspel in 1 bedr. — Antwerpen, Gebr. Janssens. — (IV, 82)

4581 1913. BIETJE. Tooneelspel in één bedr. — Antwerpen, Gebr. Janssens. — 2e druk, (Schooluitgave), Antwerpen, L. Opdebeek. — (V, 82 — Tooneelgids, 5e Jg., blz. 10)

4582 1914. CARITATE. Tooneelspel in 3 bedr. — Bussum, Van Dishoeck. — (IV, 82 — Tooneelgids, 6e Jg. blz. 27)

4583 1914. TOONEELLES. Minnespel in 1 bedr. — Antwerpen, Gebr. Janssens, 1917. — (III, 82)

4584 1915. 'T KLEINTJE. Tonoeelspel in één bedr. — 2e druk, Antwerpen, L. J. Janssens, 1927. — (IV, 82 — Tooneelgids, 7e Jg. blz. 12)

4585 1917. EEN VROUWENHART. Tooneelspel in één bedr. — Antwerpen, Gust. Janssens. — (IV. 82 — Tooneelgids, 6e Jg. blz. 75)

4586 1918. PLUK DEN DAG. Spel van scherts en weemoed in één bedr. — Antwerpen, Ruckoy en Delagarde, 1927. — (IV, 82)

4587 .....? DE GLIMLACH VAN DEN FAUN. Vert. naar het Fransch van A. Rivoire. — Antwerpen, Janssens. — (IV, 82)

4588 1918. DE GRENSGOD. Tooneelspel in één bedr. en in verzen naar het Fransch van Gabr' Nigond. — Antwerpen, Gust. Janssens. — (IV, 82 — Tooneelgids, 6e Jg. blz. 70)

4589 1919. ZANETTO. Tooneelspel in één bedr. naar het Fransch (LE PASSANT) van Fr. Coppée. — Antwerpen, Gebr. Janssens. — (, 82)

Letterkunde, Geschiedenis en Folklore :

4590 1906. HET LEVEN EN WERKEN VAN MICHIEL DE SWAEN (Mém. Acad. Royale Belg.)

4591 1909. HET PROZA IN DE LETTERKUNDE. — Bussum, Van Dishoeck. — (IV, 84 : 809)

4592 1917. DIERKENNIS EN DIERSAGE BIJ VONDEL. — Antwerpen, Gust. Janssens. — (III, 84 : 59 : 83 — Rec. 4411)

4593 1920. WAT OUD-VLAANDEREN ZONG. — Antwerpen, S. V. Lectura. — (IV, 84 : 81)

4594 1920. KILIAAN. Een schets van zijn leven en werk. — Antwerpen, S. V. Lectura. — (V, 92 : 84)

4595 1921. CHRISTOFFEL PLANTIJN. — Antwerpen, Opdebeek. — (V, 92 — Rec. 786)

4596 1922. DECLAMATORIUM. 9 deelen. — Antwerpen, S. V. Lectura. — (III, 88 — Rec. 882)

4597 1923. HANDSCHRIFTEN EN VROEGDRUKKEN. — Brugge, Cultuur en Wetenschap. — (V, 9 : 65 : 74 — Rec, 168)

4598 1924. TAAL EN KULTUUR UIT VLAANDEREN. Redevoeringen en studies. — Antwerpen, Nederl. Boekhandel. — (IV, 84 : 4393 : 37)

4599 1924. UIT HET PLANTIJNSCHE HUIS. Antwerpen, Resseler. — (V, 9 : 65 — Rec. 893)

4600 .....? MOZAIEK. Verspreide Opstellen. — Antwerpen, Opdebeek. — (IV, 84 — Rec. 998)

4601 1925. PETER BENOIT. — Antwerpen, Opdebeek. — (V, 92 : 78 — Rec. 1976)

4602 1926. PLANTIN, DE MORETUSSEN EN HUN WERK. — Brussel, L. J. Krijn. — (IV, 9 : 65)

4603 1926. STICHTELYCK ENDE VERMAKELYCK PROCES TUSSCHEN DRY EDELLIEDEN, van J. Mommaerts, 1658, met een inleiding en aanteekeningen. — Antwerpen, De Sikkel, — (III, 83 : 809 — Rec, 2915)

4604 1926. DE BRIEFWISSELING DER GEBROEDERS VERDUSSEN. 1e Deel (1669-1671) — Uitg. nr 37 der Antwerpsche Bibliophilen.

4605 19.... JAN LUIKEN'S DUITSCHE LIER. Tekstuitgave met aanteekeningen. — Zutphen, Thieme (Klassiek Pantheon). — (III)

4606 1927. ANTWERPSCHE DRUCKERYE. — Brussel, Standaard. (Eigen Schoon, nr 6) — (IV, 65 : 9)

4607 1928. LETTERKUNDIGE VERSCHEIDENHEDEN. Antwerpen, S. V. Lectura. — (IV, 88 — Rec. 4164)
4608 1928. HET GEESTESLEVEN TE ANTWERPEN IN RUBENS' TIJD. — Brussel, Krijn.
4609 1928. DE VLAAMSCHE MUZIEK. — Antwerpen, L. Opdebeek.
4610 1928. DE MORETUSSEN EN HUN KRING — Antwerpen, Resseler.

Werken in Collaboratie :

4611 1913. VLAANDEREN DOOR DE EEUWEN HEEN. (Onder leiding van Max Rooses). — Antwerpen, Nederlandsche Boekhandel.— (IV, 91 : 08)
4612 1926-1927. HISTOIRE DU LIVRE EN BELGIQUE. — Bruxelles, Musée du Livre. — (IV, 09 : 65 : 74)
4613 1927. DE GESCHIEDENIS VAN HET VLAAMSCHE TOONEEL SEDERT 1830. (In samenwerking met L. Monteyne en H. Coopman). — Brussel, J. Colaesin, — (IV, 809 : 65 : 79)
4614 1927. PRINTING. A SHORT HISTORY OF THE ART. — London, Grafton. — (IV,09: 65: 74)
4615 1928. GEDENKBOEK DER RUBENSFEESTEN ANTWERPEN (1577-1927). — Uitg. dr. het Stedelijk Bestuur. — (III-IV*, 05 : 85)

Leverde Bijdragen in :

DE VLAAMSCHE GIDS, DIETSCHE WARANDE EN BELFORT, ELSEVIERS TIJDSCHRIFT. DE GULDEN PASSER, VLAAMSCHE SCHOOL, TIJDSCHRIFT VAN HET WILLEMSFONDS, NOORD EN ZUID, VOLKSKUNDE, NIEUWE GIDS, enz.

BOEKEN DER MAAND

4616 ◆ **« Geschiedenis van Oud- en Middelnederlandsche Letterkunde » door Dr. J. VAN MIERLO, jun., S. J.** (*)

V — Dit zaakrijk werk is ons driemaal welkom, omdat het komt van een Vlaming, van een katholiek, van een uiterst bevoegd man, een medewerker van de Paters Stracke, Pouckens en Reypens S. J.. Vlaanderen heeft eindelijk uit eigen schoot mannen voortgebracht, die datzelfde Vlaanderen in eere zullen herstellen. Wat Prof. J. W. Muller in de *Nieuwe Taalgids* 1927, bl. 192 schreef: « In hoe veel gunstiger omstandigheden staan toch de Vlaamsche philologen tegenover de (meerendeels Vlaamsche en Brabantsche) middeleeuwsche taal en letteren dan wij Hollanders! » heeft dit werk van Prof. Van Mierlo duidelijk bewezen. De geschiedenis der Ndl. Letterkunde heeft een geheel ander uitzicht gekregen: die der Oudnederlandsche is totaal nieuw. Lees wat schrijver daar zegt over den wederopbloei van beschaving en godsdienst gedurende de 10de en de 11de E., over de nieuwere theorie van J. Bédier aangaande het ontstaan van het Fransche epos (blz. 32-33), over de literatuur in de volkstaal (blz. 39), over den gang der letterkunde (bl. 50). Ook de geschiedenis der Mnl. letterkunde is geheel bijgewerkt : Vlaanderen ontvangt nu zijn aandeel. We krijgen o. a. een meesterlijke uiteenzetting van de wording van het Mnl. dierenepos en den *Reinaert* (blz. 99-110), van de mystieke Minne-lyriek (blz. 137), van het werk van *Hadewijch* (blz. 137) en van *Beatrijs van Nazareth* (blz. 149). — Wat P. Van Mierlo zegt over het mystieke Proza (blz. 241), over het *Vaderons* van Broeder Gheraert *Appelmans*, over den invloed van *Eckehart* (bl. 248) en over de mystiek van *Ruusbroec* is meer dan 't lezen waard. De verdiensten van Anna Bijns worden naar waarde geschat; de kwade trouw van Marnix wordt aan de kaak gesteld. Wie de *eerste* hoofdstukken al te beknopt vindt, en zich aan drukfouten ergert, leze de inleiding; ik wed: hij zal het boek koopen om een tweede uitgave te bespoedigen.

Dr J. JACOBS, PR.

(*) Brussel, N. V. Standaard, 1928, (24 × 16) 452 blz. 60 fr.

4617 **« PIETER BRUEGEL, zoo heb ik U uit uw Werk geroken »**
door Felix Timmermans (**)

III — Eindelijk vond ik hem thuis liggen, den langverwachten Pieter Bruegel, versch van de pers, en 'k ben er aanstonds mee begonnen in de stikkende hitte, en 'k heb er aan doorgelezen, een heel stuk in den nacht, dat het amen en uit was. En nu ik mijn indrukken samenlees, sta'k er nog beduusd van en overdonderd! — Het scheen als van zelf aangewezen dat Timmermans eens naar Bruegel moest gaan : de meest Vlaamsche en volksche van onze schilders moest onvermijdelijk den schrijver van Pallieter en van de Drie Koningen aantrekken. Natuurlijk geen geleerde monographie of nauwgezette bronnenstudie: ziet ge Timmermans al zitten neuzen in oude archiefstukken of liggen pieren in dikke folianten? Een levensbeeld dus, een evocatie van den mensch en van zijn tijd, « zooals hij hem uit zijn werken heeft geroken ». Zestien hoofdstukken uit zijn leven als de voornaamste en karakteristiekste momenten: het onnoozel Kempisch dorpje op de Dommel, waar Pieter wordt geboren en groot gebracht, eenig kind van een weduw, met later een stiefvader als de Tomatpad; van dan af reeds de stille groei van zijn talent waar hij afteekent al wat hem onder de oogen valt; na moeders dood, zijn droeve ervaringen bij Kwabberbil en de Dikken; zijn vlucht en zijn stille vereering voor de zieke Veronika; zijn oponthoud bij Kraakbeen en de Mageren; zijn vertrek naar Antwerpen, waar hij aangenomen wordt bij Meester Pieter Coecke; zijn leerjaren bij den beroemden schilder; zijn verblijf in d'Ekster; zijn reis naar Italië; zijn omgang met zijn vrienden Jan Nagel en Hans Franckert; zijn groei als teekenaar en schilder; zijn samenwonen met Anneken; zijn huwelijk met Marieken; zijn laatste jaren te Brussel. — Nu moet de lezer zich niet laten misleiden door zoo'n dor en droog schema: het heel boek steekt proppensvol leven en menschelijkheid. Eerst Bruegel, de van God gezegende met een begrijpenden blik op Gods natuur en op zijn medemenschen, vooral op het minder volk, de lijders en de tobbers — zelfs in de italianiseerende wereld van Meester Coecke en na zijn reis in Italië blijft hij trouw aan eigen aard en wezen —; de verschopte en verdrukte, die in het lijden liefde heeft gekregen voor de armen en de bedelaars; de verliefde zwakkeling die eindelijk vrede vindt bij zijn zoet Marieken. Dan, al de bijkomende personen die een rol spelen in zijn leven, van den goeden parochiepater Jerom en de dorpstypen tot de Dikken en de Mageren verpersoonlijkt in een paar vertegenwoordigers; verder de stijve, pretentieuze Renaissance-schilders en de Rederijkers-Kannekijkers, den jovialen Hans Fanckert en den voortvarenden Jan Nagel; eindelijk de verschillende meisjes, waar Pieter zijn hart en zijn zinnen bij verliest. En daarom de heksenketel van de beroerde tijden: het spook van galg en rad, de gloed van den brandstapel, de ijzeren band van Alva, het nijpen van hongersnood en ellende, de jammer van oorlog en burgertwist; een schrijnend tijdperk waarvan heel het verdriet en heel de uitbundigheid zit in de landschappen en personages van Bruegel : « Hij schilderde zichzelf en gaf zijn volk. En als hij zijn volk schilderde, gaf hij zichzelf. Hij en zijn volk! Beiden naar vrijheid snakkend, maar te schuchter, beiden vol kinderlijk geloof, begeerig naar plezier en naar God, stil, hevig, sluw, dienend en opstandig, zot en wijze. Hij en Vlaanderen! Twee handen op éénen buik! » (bl. 375). Of het tragische van dien tijd niet kon aangedikt worden, zou in een vergelijkende studie

(**) Gelll. met penteekeningen van den schrijver. — A'dam, P. N. Van Kampen, 1928, (21 × 15) 388 blz. 54 fr.

met « Tijl Uilenspiegel » van De Coster ten voordeele van dezen laatste kunnen aanvallen. — Stijl en voorstelling, Timmermans op en top: kostelijke vondsten om het uit te schateren of om langzaam aan te snoepen; beschrijving van natuur en typeering van personages, raak met een paar trekken uitgeteekend; een rijkdom van folkloristische gegevens, een vuurwerk van volkshumor, een jongleeren met uitdrukkingen en woorden, warm uit den mond van 't volk gevallen, dat het u voor de oogen soms schemert. Hier en daar zelfs wat gezochtheid en storende herhalingen; voor niet-Brabanders zal niet alles altijd begrijpelijk zijn. Jammer ook dat voor spelling en spraakkunst en zinsbouw Timmermans' taal zoo'n rommelzoo aan 't worden is! — *Lichtelijk voorbehouden lektuur* om wille van sommige krasse uitdrukkingen, gewaagde voorstellingen en van een paar onsmakelijke toestanden. Toch moet een boekerij die op de hoogte wil zijn, het boek aankoopen voor zijn gevormde lezers. Het werk zelf kost te duur voor de meesten: laten ze het toch vinden in de openbare bibliotheken. PROF. Dr A. BOON.

INLICHTINGSPOST

4618 **Romans in Afleveringen.** — Een abonné zendt ons een prospektus van een « volksroman » die om de week in afleveringen van 32 bladzijden verschijnt. Post, gazetverkoopers en reizigers bezorgen dergelijke prospecti van huis tot huis; gewoonlijk zijn de eerste bladzijden van het boek erop afgedrukt als lokmiddel, en wordt den « welwillenden lezer » een geschenk bij het einde van den roman in 't vooruitzicht gesteld, dat varieert van een wekker tot .. een tafelkleed of een schouwgarnituur. We hebben ons de moeite gegeven even het ons meegedeeld prospektus te lezen. Over de zes eerste bladzijden van « *Zuster Carola* », dat aangekondigd wordt als « een droom van liefde en geluk » biedt de auteur ons alvast een zelfmoordpoging, een aanslag op de eerbaarheid en een aanslag op het leven, terwijl een woekeraar, een paar jaloersche vrouwen die allebei met « bloedige wraakplannen uit jaloerschheid » rondloopen, mits gaders een paar andere akteurs van dit allooi veel plezierige avonturen in 't vooruitzicht stellen.

We bepalen ons niet bij dit boek, doch durven al de uitgaven van dergelijke « volksromans » die in wekelijksche afleveringen verschijnen, eenvoudig bestempelen als een welbedachte afzetterij op de kap van de naieve op sensatie-beluste snullen die — we zijn ervan overtuigd — bij duizenden met dit druppelke gepeperden honing gevangen worden. We hebben verleden jaar een roman beleefd die in vijf-en-tachtig afleveringen verscheen, à 1,25 fr., wat den prijs van dit boek in afschuwelijken druk op onooglijk krantenpapier, zonder omslag en oningenaaid, bracht op honderd en zes fr. en centiemen. Voor dien prijs koopt ge in den boekhandel acht ernstige, mooi uitgegeven romans. Ge kunt begrijpen of er met zulke aftruggelarij zaakjes te doen zijn, en of de uitgevers van dergelijke « volksromans in afleveringen » lijk paddestoelen oprijzen. We weten dat intellektueelen zich hierdoor niet zullen laten vangen; toch vestigen we de aandacht erop omdat onze abonnés, 't zij van op den kansel, 't zij in de Boekerijlokalen, 't zij in hun Boekerijcatalogen, het volk zouden waarschuwen tegen deze praktijken. Want het gaat om meer dan een eenvoudige afzetterij. Bijna altijd vormen deze romans — die litterair ver beneden het vriespunt staan — uit zedelijk oogpunt een hoogst bedenkelijke lektuur die er alleen op berekend is de zucht naar sensatie te voldoen, en voedsel te geven aan de ongezonde verbeelding en de driften van den lezer. Deze dringende waarschuwing geldt ook voor dergelijke edities indien ze verspreid worden door sommige katholieke dagbladen of hun verkoopers. Ook in deze richting is voor katholieke bibliothecarissen en priesters een positieve taak van voorlichting weggelegd.

4619 **Gevaarlijke uitgaven.** — Verschillende personen vroegen ons om inlichtingen omtrent « *Piccolo* » en soortgelijke uitgaven.

Ziehier enkele algemeene gegevens die menigeen wellicht van pas kunnen komen:

De *Reyntjes-uitgave* is bepaald schunnig, *Lucifer* insgelijks en bovendien gevaarlijk,

daar dit weekblad het onzedelijke als zedelijk goedpraat en de katholieken van huichelarij in dit opzicht beschuldigt. *Piccolo* is, als tekst misschien niet onzedelijk maar toch zeker lichtzinnig; wat de foto's betreft, die zijn zeer gewaagd. De *Schacht* kan ermee gelijk gesteld worden. De *Snuiver* is dubbelzinnig-schunnig, zeer triviaal, erger dan *Tybaert De Kater*, en *Cupido* het zusterblad van de *Snuiver*. De uitgever van de *Snuiver* geeft ook onder brochurenvorm korte verhalen uit, even triviaal als die van het weekblad, in den aard van *Zoute Vertelsels* van Tybaert de Kater.

Piccolo wordt, naar het schijnt, wekelijks op 50.000 exemplaren gedrukt.

Mochten onze lezers, door deze enkele gegevens voorgelicht, ieder in zijn omgeving een campagne inzetten tegen deze uitgaven die als een zedelijke pest de zielen onzer jeugd aantasten, haar mentaliteit verwennen door zoogezegde geestigheden over zaken die een eerlijk mensch doen blozen, en haar zedelijkheidspeil stelselmatig trachten te verlagen.

In een volgende aflevering hopen wij meer meê te deelen over den strijd die te Antwerpen en elders tegen deze zedelooze schriften aangebonden werd.

TOP NAEFF

In onze literatuurgeschiedenis zal deze schrijfster als een zeer uitzonderlijke figuur onder de vrouwelijke auteurs genoteerd blijven. Niet alleen omwille van haar inderdaad veelzijdig en schitterend talent, maar ook om het ingewikkeld en meervoudig complex van haar wezen, zooals we het kennen uit haar onderscheiden werken. Men heeft de dwaling begaan haar boeken als jongemeisjeslektuur te beschouwen; de kritiek die van dit gezichtspunt vertrok beoordeelde haar werken dan ook gansch verkeerd: wie van een roos verwacht dat ze een lelie zal zijn, hoeft zijn désillusie op eigen rekening te noteeren. Wel is er in onze literatuur misschien niemand te vernoemen die zoo reëel het moderne jonge meisje en al de verwikkelingen waartoe haar wezen en haar omgeving aanleiding geven, uitgebeeld heeft als Top Naeff. Zij heeft het jonge meisje, het nufje, het meer geëmancipeerd bakvischje ontdekt.

Antoinette Naeff (later **Mevrouw Van Rheyn-Naeff**) werd geboren te Dordrecht in 1875; ze debuteerde op haar zestiende jaar met eenige jongemeisjes-schetsen die in Elsevier's geïllustreerd Maandschrift verschenen. Drie jaar later bezorgde haar het — voor zoover ik weet eenig tooneelwerk « De Genadeslag » — een merkwaardig sukses. In haar meisjesboek « In den Dop » schreef ze als gehuwde vrouw in 1906 haar jeugdherinneringen, ietwat veranderd althans, want haar eigen jeugd sleet ze in Dordrecht, Gorkum en Brussel, niet in den Haag en Amsterdam zooals Puck, de heldin van dit boek. Samen met haar « Schoolidyllen » geeft hoogergenoemd boek zoowat den geest van gansch haar œuvre weer. Wanneer Top Naeff van het jonge meisje, het schoolnufje vertelt, is ze op haar best, ook later telkens ze de oude prettige thema's van kostschool-idyllen, blauwkouserij en kalverliefdens behandelt. Haar eigen jongemeisjesjaren zullen daar wel voor een groot part tusschen zijn. Haar meisjesboeken, als daar zijn « Schoolidyllen », « De Tweelingen », « 't Veulen », enz. zijn vol frissche fantazie en speelsche uitgelatenheid, dol en plezierig; haar typen zijn echte robbedoezen en wildzangen naast enkele kruidjes-roer-mij-niet en nufjes. Jammer dat Top Naeff er zooveel deugd schijnt in te hebben, haar meisjes den draak te laten steken met onderwijzeressen, die overigens niet altijd bizonder vleiend voorgesteld zijn. Dikwijls zijn haar meisjes zoo onbenullig en wereldsch, alleen bedacht op pretjes en genoegens, zonder het minste heimwee naar vergeestelijking, dat men er zou om kunnen schreien. Wanneer Top Naeff later haar meer pessimistische werken schreef met de gedurigaan terugkeerende thema's van onbeantwoorde of verboden liefde, verkeerde verhoudingen of troosteloos-pessimistische levensbeschouwingen is dit wellicht van uit denzelfden gezichtshoek te verklaren. Deze hoogbegaafde vrouw miste de kennis en het bewustzijn van het goddelijke in de ziel en in het leven : daardoor zijn bijna al haar boeken zoo wanhopig leeg gebleven, zonder ziel of hoogere levensbetrachting; daarom zijn haar vrouwen en meisjesfiguren zoo geestelijk onbenullig en opgaand in ijdelheden zonder doel of bewustzijn. *Omzichtig moeten de werken van deze*

schrijfster gebruikt worden: die onschuldig zijn kunnen door een overmatig gebruik nog schadelijk inwerken bij onze jonge meisjes. Jammer voor de overigens litterair hoogstaande werken van deze begaafde vrouw.

Bibliografie

4620 CHARLOTTE VON STEIN. — Uit het liefdeleven van Goethe. Om sommige passages niet aan te bevelen. — III, 83.1.

4621 DE DOCHTER. — Weemoedig, zonder het minste bovennatuurlijk levensinzicht. — IV, 83.3 : 178 (rec. 2114)

4622 DRAMATISCHE KRONIEK. — Tooneelverslagen, in de « Groene A'dammer » verschenen; juist en raak, doch louter æsthetisch. IV*, 84 : 82.

4623 DE GENADESLAG. — Tooneelwerk. — IV, 82.

4624 IN DEN DOP. — Een stuk autobiografie, prettig en jong. — V, 83 (rec. 978).

4625 IN MINEUR. — Een reeks pessimistische schetsen, knap verteld. — IV, 83.

4626 LETJE. — Het leven van een vrouw, vanaf het kind-zijn tot het moederschap, doch absoluut leeg en zonder bovennatuurlijk bewustzijn. Overigens zeer knap geschreven. — IV, 83.

4627 OOGST. — Een bundel schetsen, troosteloos en tranerig. — IV, 83.

4628 SCHOOLIDYLLEN. — Een mooi boek; wellicht haar meesterwerk, jong en prettig. — V, 83.

4629 DE STILLE GETUIGE. — Een vrouw die door haar echtgenoot verlaten wordt; absoluut niet kwetsend, alleen is elk godsdienstig gevoel uitgesloten. — IV, 83.

4630 DE TWEELINGEN. — Een mooi, jammer genoeg neutraal meisjesboek. — V, 83.

4631 'T VEULEN. — Idem als het voorgaande. — V, 83.

4632 VOORBIJGANGERS. — Een reeks van vijf verhalen, waarvan één : « In den avond » een immoreele theorie door een dominee laat verkondigen. — III, 83.

4633 VOOR DE POORT. — Een onfrisch en onverkwikkelijk « fransch » thema, dat het boek absoluut ongeschikt maakt. — II, 83.

4634 EEN VRIENDIN. — Twee mooie verhalen in mineur-toon, allebei echter op 't randje af van het zondige. Er zit niets goeds in. — III, 83.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Het monument tot nagedachtenis van den Vlaamschen folklorist en letterkundige **Alfons De Cock** zal worden onthuld in den loop van September te Denderleeuw; te Herdersem, zijn geboorteplaats zal een plaat gevestigd worden in den gevel van zijn geboortehuis; het comité betracht tevens de stichting van een driejaarlijkschen prijs tot aanmoediging der Vlaamsche volkskunde.

Het komiteit tot inrichting van de **Guido-Gezelle-Hulde** in 1930 heeft zich tot nogtoe druk bezig gehouden met het stichten van een Hoofdcomité, een gedenkteeken-commissie, een propaganda-commissie, een financieele commissie en een uitgave-commissie, terwijl eerstdaags nog zullen gesticht worden: een feestcommissie, gouwcomités, plaatselijke commissies, een Noord-Nederlandsch comité, een Fransch-Vlaamsch comité en verschillende buitenlandsche comités. We beginnen te vreezen dat ze zich zullen moeten spoeden om tegen '30 met al die nog te stichten comiteiten klaar te zijn : alleen de vijf eerste comités omvatten reeds zoowat een zeventigtal leden. We hopen alleen dat het groot aantal arbeiders in den wijngaard den arbeid intenser en vollediger maken zal.

De maatschappij voor Nederlandsche letterkunde heeft besloten voor het jaar 1927-28 den aanmoedigingsprijs van 1000 gulden toe te kennen aan **Aart Van der Leeuw**, voor zijn bundel « Het aardsch Paradijs » als « bevattend een aantal gedichten die in hun klaren ernst, hun edelen eenvoud, en hun schoone gebondenheid enkele der voornaamste deugden bezitten die het Nederlandsche vers van oudsher eigen waren, en welker

veronachtzaming in het algemeen niet heeft geleid tot verhooging van het peil der dichterlijke scheppingen ».

Paul Sabatier, de bekende auteur van verschillende werken over St. Franciskus van Assisië, stierf in den loop der vorige maand. Hij was geboren te St. Michel de Chabrillanoux (Ardèche) den 3 Oogst 1858; hoewel protestant heeft hij in zijn werk verschillende interessante zijden van de grootsche Franciscus-figuur belicht : een tijd hoopte men zelfs hem tot de katholieke Kerk te zien overgaan.

De « **Vereeniging tot Vereenvoudiging van onze Spelling** » vergaderde te Utrecht onder voorzitterschap van Prof. Dr. Salverda de Grave; Prof. Dr. C. N. De Vooys sprak over de tegenstanders en voorstanders der vereenvoudigde spelling, hij noteerde dat vooral de dagbladpers zich als verwoed tegenstander aanstelde, terwijl de onderwijs- en wetenschappelijke inrichtingen meestal voor de zaak gewonnen zijn. Er is spraak dat de huidige (Nederlandsche) Minister van Onderwijs het spellingvraagstuk in gunstigen zin zou willen oplossen.

Een **Maandblad voor de Antieke Cultuur** verschijnt vanaf September a. s. bij de uitgeverij Tjeenk Willink te Zwolle; het richt zich in de eerste plaats tot de studenten der (neutrale) Nederlandsche Gymnasia en Lycea. De Redaktie is gevestigd Noorder Amstellaan, 103, A'dam.

Provinciebestuur van Antwerpen. In zitting van 25 Juni jongstleden heeft de Bestendige Deputatie van den Provincieraad van Antwerpen, op voorstel der Commissie van Openbare Boekerijen en Vlaamsche Letterkunde, de *jaarlijksche premiën* voor 1928 als volgt toegekend aan schrijvers in de provincie Antwerpen geboren en woonachtig. voor werken gedurende de drie laatste jaren verschenen : 1. beste letterkundig werk : fr. 1000 aan den heer **D. Vansina** voor zijn werk « Het Boek der Liefde »; 2. *beste kinderboek* : fr. 1000 aan den heer **A. Van de Velde** voor zijn werk « Lotje »; 3. *monographie* : fr. 1500 aan de heeren **Sabbe, Monteyne en Coopman** voor hun werk « Het Vlaamsch Tooneel in België », fr. 1000 aan E. P. **Reypens** S. J. voor zijn werk « Beatrijs van Nazareth »; 4. *verdienstelijk eerste werk* : fr. 1000 aan den heer **L. Zielens** voor zijn werk « Het jonge Leven »; 5. een premie van fr. 3000 aan den heer **J. Persijn** voor *zijn gezamenlijken letterkundigen arbeid ter gelegenheid van zijn 50n verjaardag* en fr. 1500 aan den heer **P. Van Assche** *om de zelfde reden ter gelegenheid van zijn 60n verjaardag*. — De uitgaafpremie vervalt dit jaar, omdat geen enkel handschrift ingeleverd werd op den vastgestelden datum. — De Bestendige Deputatie van Antwerpen herinnert tevens de belanghebbenden dat jaarlijks een premie van later te bepalen bedrag wordt toegekend aan een Belgischen schrijver in de provincie geboren of er woonachtig, voor uitgaaf van een letterkundig werk zonder onderscheid of genre. Om die uitgaafpremie te bekomen, uitbetaald na verschijning van het werk in drukvorm, moet het handschrift vrachtvrij ingeleverd worden, getypt of zeer leesbaar geschreven en met breede marge, ten laatste op 31 Januari, aan M. Van Meel, secretaris der commissie, bureeloverste in het provinciebestuur, St. Bernardstraat, 3, Antwerpen. Men moet er bijvoegen een verklaring van het gemeentebestuur nopens de Belgische nationaliteit, geboorteplaats en woonst van den schrijver. Het provinciebestuur is niet verantwoordelijk voor de ingeleverde handschriften; daarom zal de schrijver vooraf een kopij van zijn werk nemen en behouden voor later gebruik.

We herinneren onze abonnenten aan de **Persijnviering** op 9 September a. s. te Antwerpen, en verzoeken hen dringend de hun toegezonden omzendbrief aandachtig na te lezen, en eventueel hun toetreding tijdig te laten geworden aan Dr. J. Uytterhoeven, Helmstraat, 142, Borgerhout (Antwerpen).

Met genoegen kunnen we onze abonné's meedeelen dat onze redacteur **Prof. Dr. A. Boon** benoemd werd tot Kanunnik. We verheugen ons om de onderscheiding welke hem te beurt valt en huldigen hem als een der hoogstaande figuren van het wetenschappelijk Vlaanderen. Wij herinneren slechts aan zijn intensen arbeid als algemeene voorzitter van het Davidsfonds, dat onder zijn leiding groeide tot het machtigste kultureel organisme van het land; als een erkende autoriteit op gebied der Nederlandsche litera tuur en een der vooraanstaande figuren der letterkundige kritiek. Ad multos annos!

1. Wijsbegeerte en Zedenleer

4635 Janssen, Johan **15**

◆ BEKNOPT OVERZICHT DER ZIELKUNDE. Repetitie- en studiemateriaal voor kweekelingen en hoofdakte-candidaten. — *'s Bosch, Malmberg, 1927, (23 × 14) 44 blz.* *fl. 0,75*

IV* — Een echt mooi boekje. Natuurlijk veronderstelt het de les of het handboek. Maar als klare samenvatting, als repetitieboekje, als werking van zelfcontrool is het uitstekend. De grondslag er van is de thomistische zielkunde, aangevuld natuurlijk voor de moderne bevindingen. Enkel een paar bemerkingen: Wat gezegd wordt over den schattingszin is niet heelemaal juist. Ook bij oudere menschen speelt die zin nog steeds een groote rol. — Over het geheugen zou ik wat meer gewild hebben met betrekking tot de zeer uiteenloopende definitie bij de modernen.

H. THIELEMANS, S. J.

4636 Van Duyvendijk, P. & Visser, J. B. **15**

NIEUWE ZIELKUNDE — *Groningen, Den Haag, 1927, 2e druk, (23 × 14) 198 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,25*

IV* — Vroeger reeds hebben wij in dit tijdschrift de « Nieuwe Zielkunde » van P. Van Duyvendijk en J. B. Visser besproken. Deze tweede uitgave verschilt weinig van de eerste; alleen is er een uitgebreid en degelijk verzorgd repetitie-hoofdstuk aan toegevoegd. Wij beperken ons derhalve tot twee opmerkingen: Ten eerste de levensopvatting der schrijvers is die van geloovig protestant, wat o. a. al aanstonds blijkt uit hun verklaring dat Gods bestaan eigenlijk niet bewezen wordt, maar dat de zekerheid er van ligt in de innerlijke evidentie d. i. in het geloof. Ten tweede, de proefondervindelijke psychologie wordt uitstekend behandeld; de rationeele o. i. veel minder. De schrijvers volgen al te slaafs Dr Bavinck.

H. THIELEMANS, S. J.

2. — Godsdienst

4637 De Groeve, E. P. A., M. S. C. **24**

◆ DE GODSVRUCHT TOT ONZE LIEVE VROUW VAN HET H. Hart. — *Brasschaet, De Bièvre, 1928. (17 × 12) 32 blz.* *1,50 fr.*

V — Een devotie die berust op dogmatischen grondslag, die, gelijk schrijver het aantoont, een samenvatting is van de gansche Marialeer, verdient een immer groeiend aantal aanhangers. Dàt nu is de devotie tot Onze Lieve Vrouw van 't H. Hart. Wat zoo'n godsvrucht in het christelijk leven uitwerken kan, leggen bloot deze bezielde bladzijden. Des te dierbaarder is ons deze devotie omdat zij geworteld zit in Maria's middelaarschap.

DE PAUW, O. P.

4638 Eaton, Rev. Robert **24**

◆ GEDACHTEN VOOR ZIEKEN EN LIJDENDEN. 2e SERIE. *Met toestemming van de Catholic Truth Society vert. uit h. Engelsch dr. W. Waterreus. — Hilversum, P. Brand, 1928. (13 × 10) 156 blz.* *fl. 0,75*

V — Evenals in het eerste bundeltje « Avondgedachten voor zieken en lijdenden » (Boekengids, Maart 28, nr 3983) ligt over dit deeltje verspreid de volle mildheid van der Kerk mededoogen voor de kranken. Voor hen is dit boekje 'n goede vriend in uren van vereenzaming. We herhalen

hier wat we schreven over de « Avondgedachten »: het staat in het teeken van, en is bezield met den geest van het liturgisch zieken-apostolaat, dat de kranken opvoedt tot werkdadige apostelen. Weleerw. Eaton wist de juiste noot te heffen, Waterreus verklankte ze heel mooi en al de zieken die dit boekje ter hand krijgen zullen bij warmen troost en hartelijke opbeuring, de groote waarde van hun lijden juister begrijpen en hooger schatten. En dàt is wel de beste aanbeveling.

M. VAN HOECK, PR.

4639 **Kloostermans, B. C.** **22 : 83**

◆ ONS VOORBEELD. *Geïll. dr. Rob. Graafland.* — *'s Bosch, Malmberg, 1927, 13 druk, (20 × 13) 150 blz.* *fl. 1,05*

VIc — Het leven van Jezus, verhaald voor onze beginnelingen. Er is veel zorg aan besteed om den tekst en de talrijke illustraties aanschouwelijk, sprekend te maken. Trouwens, dat het boekje aan zijn dertienden druk is, bewijst wel dat het gewild wordt. E. B.

4640 **Kloostermans, B. C.** **22 : 83**

◆ HET OUDE VERBOND. Bijbelverhalen. *Geïll. dr. Rob. Graafland.* — *'s Bosch, Malmberg, 1927, 9e druk (20 × 13) 136 blz.* *fl. 0,90*

VIb — In een veertigtal hoofdstukjes krijgen onze reeds-gevorderde lezertjes hier 't voornaamste wat zij uit het Oud Verbond te onthouden hebben. En 't wordt hun verteld op een bevattelijke en aantrekkelijke manier, die 't werk zoowel voor de kinderboekerij als voor de klas geschikt maakt en aanbevelenswaard. E. B.

4641 **Lesêtre, H.** **22 : 9**

◆ WEGWIJZER DOOR HET EVANGELIE. Historische en kritische inleiding ten dienste der lezers van het Heilig Evangelie. *Vert. uit h. Fransch dr. R. K. Boekcentrale, 1928, (20 × 13) 184 blz.* *fl. 0,50 (5 fr.)*

V — Zonder overdrijving gesproken: *ziehier een boek dat in alle openbare boekerijen moet aanwezig zijn* : onze katholieken die ietwat nadenken, verlangen tegenwoordig goed ingelicht te zijn over godsdienst en Schriftuur. Aan dien wensch beantwoordt, sekuur en wetenschappelijk en toch duidelijk, dit gunstig gekende en bij duizendtallen verspreide werk van Lesêtre over het Evangelie. Achtereenvolgens handelt het over de schrijvers en den tekst der vier Evangeliën; over de groote vraagstukken aangaande de Synoptieken et het Johannes-Evangelium; over het heilig Land ten tijde van Christus in aardrijkskundig, politiek, godsdienstig en maatschappelijk opzicht; over de leer van Jezus, zijn karakter, zijn wonderen en verrijzenis, om, als besluit, zijn godheid in een helder licht te plaatsen. Wie dit boek aandachtig gelezen heeft, is goed voorbereid om den gewijden tekst zelf beter te begrijpen, althans in een goede uitgaaf met aanteekeningen, als die van Kan. Dr. Van Tichelen of van P. Gessler S. I. J. SALSMANS S. I.

4642 **Van der Mueren, Alf., pr.** **23 : 24 : 37**

◆ BIJ DE WARE LEVENSBRONNEN langs den Weg der Wijsheid en der Liefde. De zeven Sacramenten. — *Leuven, Vl. Drukkerij, (Paedagogische Studiën, XXXIII), (23 × 15) 444 blz.* *20 fr.*

V — Na zijn leerlingen geleid te hebben op den weg der wijsheid en der liefde, brengt Professor Van der Mueren ze bij de ware levensbronnen, waar ze de kracht zullen putten om veilig den aangewezen weg te kunnen volgen. Zonder schroom ontvouwt hij voor zijne jeugdige toehoor-

ders al de heerlijkheid der geheimenissen van het bovennatuurlijk leven. En hij heeft groot gelijk. Immers, aan alle christenen werd in het doopsel de genade gegeven « de geheimen van Gods rijk te kennen » ; we moeten ons onderwijs niet aan banden laten leggen door de gedachte dat de leerlingen ons toch niet zouden verstaan, maar, vertrouwend op de genade van den H. Geest die in hen woont en in hen werkt, hun de schatten van ons geloof mededeelen. Professor Van der Mueren gaat er dan niet voor achteruit, te spreken over bovennatuurlijk leven, en over de bronnen van het genadeleven, de sacramenten; en hij doet het meesterlijk. Ook als hij over de verhevenste waarheden handelt, blijft zijn uiteenzetting eenvoudig en klaar, en met zorg kiest hij de passendste voorbeelden om zijn leering te verduidelijken. Hij wil echter niet enkel onderwijzen, niet enkel tot het verstand spreken : daarom is er aan het einde van iedere les een rubriek : leeren leven. Het godsdienstig onderricht moet doordringen in het leven, en omgezet worden in daden; doch daarin ook moeten we onze leerlingen helpen. — Door dit werk en zijn twee voorgaande heeft E. H. Van der Mueren aan het katholieke Vlaanderen een dienst bewezen waar Vlaanderen hem dankbaar moet om zijn. F. VERMUYTEN, PR.

4643 **von Keppler, Dr Paul Wilhelm** **24**

◆ MEER VREUGDE. *Vert. uit h. Duitsch.* — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 3e druk, (20 × 15) 156 blz.* *fl. 1,25 (12,50 fr.)*

V — Een veelgelezen mooi-vertaald boek van den betreurden Mgr. von Keppler. Het was, bij zijn verschijnen en is nu nog zoovele jaren later, de hartekreet van den mensch naar vreugde in een tijd die treurt van pret en vermaak. Wat heeft dit werk reeds veel goed gedaan! Het warme hart van den mededoogenden Mgr. von Keppler spreekt er in; de diepere vreugd — als de rijpe vrucht van door-echt katholiek leven — ligt er in trillen. Waar de godsdienst afgeteekend wordt als een angstspook dat alle vreugde verjaagt, wordt gekelderd als de doodgraver van zon en licht in het leven, laat hij op de *vreugde* de veelglanzige belichting stralen van dien zoo gewraakten godsdienst en bewijst hoe waar plezier, hooger genot en godsdienst hand in hand gaan. — Met « Lijdensschool » is « Meer Vreugde » een heerlijk dyptiek waarop des levens kunst, in avondschemer of morgengloed, in nachtduister of middagglorie, staat uitgebeeld, de oogen gewend naar omhoog want « hoe meer men opwaarts gaat, hoe reiner de levenslucht wordt » (bl. 156). *Kome dit werk — langs onze boekerijen om — in vele handen,* dan zal de straling die er van uitglanst gaan en blijven schitteren in vele harten, die zijn op zoek naar licht en warmte, naar vreugde. M. VAN HOECK, PR.

3. — Sociale Wetenschappen — Recht Opvoeding — Vrouwenbeweging

4644 **Joos, Amaat** **39**

◆ RAADSELS VAN HET VLAAMSCHE VOLK. — *Brussel, Standaard, 1928, 3 dln. (19 × 16) 100 blz.* *elk 7.50 fr.*

V — Van den onvermoeibaren « Zanter » Kan. Amaat Joos deze eerste bundel: « *Raadsels van het Vlaamsche Volk* » met, achteraan, de oplossing er van. De eerwaarde schrijver wil met dit werkje een dienst bewijzen aan ouders, onderwijzers, folkloristen en letterkundigen. Dat zal wel!

Zijn « *Woordeken Geschiedenis* » in de inleiding is zeer interessant, (voornamelijk op bl. 9 en 10). Mag ik er op wijzen dat, voor een volgenden bundel, er wellicht nog door den schrijver eenig ongebruikt materiaal te vinden is voor de provincie Brabant in « *De Hagelander* », studententijdschrift uit de jaren 1894-1901? Zeer warm aanbevolen.

Dr V. NAVEAU.

4645 **Kreemers, Raph.** **92 : 37**

◆ JOHN RUSKIN ALS OPVOEDER. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding (Verhandelingen, nr. 251) 1927, (20 × 13) 140 blz.* *3 fr.*

IV — Ruskin heeft geen werk geschreven dat « ex professo » over opvoeding handelt. Over honderd verschillende plaatsen liggen zijn gedachten daaromtrent verspreid. Wat meer is, zij zijn ook niet, lijk bij een Thomas afkomstig uit een vaststaand systeem. Ruskin's suggesties zijn intuitief en schematisch. Des te meer moeten wij den H. Kreemers dank zeggen, dat hij uit die verscheidenheid een synthese heeft weten op te bouwen, die stevig ineenzit en echt weldadig aandoet.

H. THIELEMANS S. J.

4646 **Raskin, A.** **81 : 37 : 177**

◆ BLOEMHOFJE VOOR DE JEUGD EN ZAADJES TEN GOEDE. Handboek van christene wellevendheid. — *Lier, Van In; Aerschot, A. Raskin, 51, Statiestraat, 1928. (21 × 15) 276 blz.* *10 fr.*

V-VIA-B — Wat deze knappe schoolopziener presteert is meer dan het bloote formalisme van een schoolbezoek en toezicht. Hij stelt 'n katholieke daad, wekt op tot katholieke daden, voornamelijk orde, wellevendheid, vaderlandsliefde, godsvrucht en deugdenijver. Zoo komt dit boek zoo heel tijdig en doelmatig te staan tegenover zóóveel woekerend materialisme en ontbindende leeke moraal van thans. Een boek dan én voor de jeugd én even ook voor ouders en opvoeders: 'n 150 poëemkens van didactischen aard volgens den ring van 't jaar, samengebundeld onder een zonnigen titel. Lees- of voordrachtstukken rijk afgewisseld, boert en ernst, kort en kordaat katholiek: met 'n Pater Poirtersgeest er in, en af en toe een waarachtig-mooi accent en zeer gave verstechniek. Evenals de schrijver, moet dit werk een goede zaaier zijn. Warm aanbevolen.

A. VAN DEN DRIES, PR.

4647 **Van Goethem, Fernand** **32**

◆ DE ACCOORDEN VAN LOCARNO. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding, (Verhandelingen n. 258), 1928, (19 × 13) 46 blz.* *1,50 fr.*

V — Ziedaar een klaar overzicht van de veelbesproken diplomatische akkoorden van Locarno, nl. het Rijnpakt en Arbitrage-verdragen. Schrijver onderzoekt zeer objectief de beteekenis dezer vredelievende pogingen voor ons land. Laten wij echter, na al het goede der vredespolitiek te hebben toegejuicht, daaraan zonder omwegen toevoegen dat België, door zijn vooroorlogsch statuut van onzijdigheid op te geven, zich al te gaarne heeft gesteld op den rang van een pseudo-groote mogendheid.

MR. J. VALVEKENS.

4. — Taalkunde

4648 **Curwood, James Oliver** **83.0 : 42 : 37**

THE TREASURE HUNTERS. A story of life and adventure in the Hudson Bay Wilds. Adapted and annotated by Dr. J. L. Cardozo. — *Groningen, Noordhoff (Noordhoff's Easy Series), 1927, (19 × 12), 136 blz.* *fl. 1,50*

V — Goede verkorting van Curwood's langer verhaal: de gevarenissen van Rod en Wabigoon en Mukoki, eerst op hun tocht om Minnetaki, Wabigoon's zuster te verlossen uit de handen der wreede Woonga's, daarna op hun speurreis om den verborgen schat te vinden door drie goudzoekers achtergelaten. Een practische en boeiende wijze om, met de hulp der randnota's, ras Engelsch te leeren lezen.

A. WALGRAVE, PR.

4649 **Spruyt, H.** **43**

HOCHDEUTSCHE SPRACHLEHRE FÜR NIEDERLÆNDER. Neubearbeitet von J. Verwer. — *Groningen, Noordhoff, 1927, 12e druk (25 × 15) 230 blz. fl. 3,25*

V — Voor mijn part een der degelijkste, zooniet de degelijkste Hoogduitsche spraakkunst voor Nederlanders, die ik ken; de kapittels over naamwoord, voornaamwoord, werkwoord en voorzetsel o. a. zijn men kan niet beter met een pracht van voorbeelden uit tal van de beste moderne schrijvers en dagbladen (voor deze laatste inzonderheid uit de « Kölnische »). Zeer geschikt voor de twee hoogste klassen van College of Atheneum.

Dr V. NAVEAU.

4650 ◆ **Wagner, Richard** **82 : 43**

DIE MEISTERSINGER VON NUERNBERG. Herausgegeben von Dr. J. Van Dam. Mit einem Anhang: DER « ROSSDIEB ZU FUENSING », Fastnachtspiel von Hans Sachs. *Geïll. — Groningen, Noordhoff (Deutsche Bibliothek, nr. 24), 1927, (18 × 12) 162 blz. fl. 1,20; geb. 1,35*

V — Het bekende libretto van Wagners Opera, « Die Meistersinger » zijn moeilijk zonder hun schitterende partituur te denken. We hebben hier te bewonderen de sterk uitgebeelde personen en vooral de middeleeuwsche atmosfeer die typisch geteekend is in haar kunstgedachte en geloofsleven. Heel het spel ontplooit zich op het zoo sterk Wagneriaansche rhythme. Met een leuke eigenaardige klucht van Hans Sachs heeft de uitgever « Die Meistersinger » in een verzorgde, met enkele nota's voorziene, uitgave bezorgd als schoollektuur. Ons schijnt het dat de tekst voor dit doel te moeilijk is en we zouden hem liever bestempeld zien als lichte, aangename ontspanningslektuur.

FRANS HAEPERS.

7. — Schoone Kunsten

4651 **Pelemans, Willem** **78**

ARCHITECTONISCHE MUZIEK. — *Brussel, Kryn, 1927, (19 × 17) 12 blz. 4,50 fr.*

V — « De moderne toonkunst houdt geen rekenschap meer met inspiratie, gemoed of gevoel. Alles wordt gemeten. Haar kracht ligt in de techniek », *schrijft Pelemans*. Dat moeten de moderne toondichters nu zelf maar eens uitmaken met den schrijver. Intusschen gelooven wij het niet, althans wat betreft de moderne « *wezenlijke* » muziek! Over de onhistorische zienswijze ten opzichte van Renaissance, polyphonie, kontrapunt, Bach, Rameau enz.... gaan we hier niet kritiseeren, het zou ons verder voeren dan de ruimte van het opstel zelf. Schrijver is te absoluut in zijn beschouwingen en houdt te zeer de « letter » van al die dingen op het oog. Blijft toch wel aardig bij de lezing.

F. V. D. M.

4652 ◆ **Verdonck, Prof. Dr. M.** **37 : 7**

KUNSTOPLEIDING VOOR HET VOLK EN LICHAMELIJKE OPVOEDING. — *Thielt, Lannoo, 1927, (22 × 14) 80 blz. gec. 15 fr.*

V — Schrijver betoogt hoe de gymnastiek, van jongs af en geleidelijk, waarde en schoonheid kan doen inzien van gebaar en houding in dagelijksche bezigheden, in standbeelden en in gebeitelde groepen; na die inwijding kan men kunstafbeeldingen aanpakken; steeds dient dezelfde methode toegepast; eerst opmerken en dan nadoen; dit laatste doet aan den lijve voelen en scherpt het oog. — Heel deze voorbereiding is netjes verdeeld over de studiejaren. — Naast deze opleiding, diende dan de zin voor kleuren gezuiverd en opgewekt; gymnastiek leert natuurlijk enkel schoonheid der lijn. — Het boek is rijk — maar niet steeds fijn, geïllustreerd. J. HALLEZ, PR.

4653 Vinck, Frans **78**

BEETHOVEN'S NEGEN SYMPHONIEËN. Leidraad ter algemeene orienteering en voorbereiding tot waardeering tijdens concertbezoek van de uitvoering dezer meesterwerken. — *Den Haag, Selecta, 1928, (23 × 14) 58 blz. fl. 1*

IV — Wie zijn Beethoven-begrip eens in alle bezonderheden uitdiepen wil, kan dit best aan de hand dezer gewetensvolle ontleding der negen symphonieën. Voor degenen die reeds begrepen kan deze ontleding een *meerwaarde* aan begrip geven, Voor hen die niet begrepen is het wellicht een nuttige voorlichting. De ontledingen zijn zeer minutieus gedaan en doorspekt met suggestieve beschouwingen. In dezen verstande uiterst te waardeeren, en sterk ter studie of lezing aanbevolen én aan liefhebber én aan vakmensch. Dr FLORIS VAN DER MUEREN.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

4654 Thans, Hilarion **81**

◆ OMHEINDE HOVEN. — *Mechelen, St. Franciscusdrukkerij, 1927, 4e druk, (21 × 16) 316 blz. 12 fr.*

V — Wanneer P. Hil. Thans deze, z'n Omheinde Hoven ontgrendelde in 1913, heeft Noord en Zuid gewandeld door de lanen waarover hing de toch milde gloed van een late zon en toegeluisterd naar den pieuzen zang die ging door de boomen. Sedert dien liet Hil. Thans zijn Verloren Stroom uitdeinen; hief zijn daagsche liedje aan, der Lieve Vrouwe gewijd; teekende 't land Onder de Wolk; nam ons mee in zijn oorlog; ontplooide de Passiebloemen; speelde voor ons Broeder Francesco en Zuster Chiara. Toch keeren we nog graag in zijn Omheinde Hoven weer. Het hartebloed van den dichter heeft ze bevruchtigd. — Niet zoo heel veel dichtbundels van het jaar 1913 zullen in 1928, « *vierde* uitgave » op den omslag kunnen laten drukken, dat zegt genoeg. — Voor wie dit eerste werk — de rijpe gave van den Limburgschen zanger — heel en al wil begrijpen is het noodig dat hij het situeere in H. Thans' levensperiode (1909-1913). Jef Leynen toetst er aan in z'n inleidend woord. We meenen verder — ook voor het andere werk van Thans — te mogen verwijzen naar ons artikel in Boekengids (1925, blz. 49-54).

M. VAN HOECK, PR.

4655 Verschaeve, C. **81**

◆ ZEESYNFONIEËN. — *Brugge, Excelsior, 1927, 4e druk, (21 × 15) 144 blz. 8,50 fr.*

V* — Nieuwe druk van het bekende werk van Verschaeve, besproken onder nummer 505, in Boekengids, 1e Jaargang.

4656 **X** **81**

VERZEN VAN STILTE EN INKEER. Ingeleid en bijeengebracht door A. Van Hoogstraten-Schoch, & Dr. Ph. A. Lansberg, — *Zeist, Ploegsma, 1927, (20 × 14) 108 blz.* *fl. 1,60; geb. fl. 2,40*

IV — Leemte-aanvullers...?! Pakt een dozijn verzen van Gezelle, Perk, Boutens. Maar we zullen er nog wat bij doen, van hier en daar. Ja, welk dichter schreef niet al eens een versje met een tikje avond-, schemer-, stilte-stemming? We zullen het ook nogal vroom maken, en veel uit Vorster(?) geven; ongelukkig is diens mystiek een beetje dor...!! » Kom, we blijven hier bij stemminkjes; van de groote poëzie van zielestilte en geestelijken inkeer is hier heel weinig te vinden.

Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

82. TOONEELLITERATUUR

4657 **De Cort, Aimé** **82**

TOONEELSTUKJES VOOR KINDEREN: 2e Bundel. — *Brussel, Libertas, 1927, (18 × 14) 46 blz.* *5 fr.*

VI — Vier schetjes voor kinderen, alles samen wel het uitgeven niet waard, omdat er zoo bitter weinig in steekt, maar toch te vermelden, omdat het een goedbedoelde poging is, om bevattelijk te zijn voor de kleinsten. E. BOELAERT, M. S. C.

4658 **Orchard, Ch. Fred.** **82**

HET RAADSEL VAN CLARENCE-ROAD. Politiedrama in 4 bedrijven. — *Brussel, A. Hettens, 1928, (18 × 13(84 blz.*

V — Alfred Bogaert (= Orchard) schrijft knappe speelstukken, met 'n vrijen, vlottenden dialoog. Dit echt detectievenstuk loopt over van intrigue, verwikkelt tot op 't laatste oogenblik, waar men ineens de kluts kwijt raakt voor de onverdachte ontknooping, die ... niet volledig bevredigt, omdat het onduidelijk blijft, hoe Norway den plichtige ging kennen, wat er met hem zelf gebeurt en vooral in welke verhouding Smolly staat tot diefstal en ontvoering. — Maar ondanks die fouten, en ondanks het louter « detectievige » van den inhoud, om het knappe ineensteken en den levendigen dialoog van het boeiend verhaal, aanbevolen werk. E. BOELAERT, M. S. C.

4659 **Wuyts, P. Salesius** **82 : 266**

◆ GEKLEURDE ENGELTJES. Missietooneeltje in 3 bedrijven voor meisjes. — *Antwerpen, Uitg. v. h. Missieklokje, 12 Oever, 1927. (21 × 16) 80 blz. 5 fr.*

V — Een duchtig salvo voor E. P. Salesius Wuyts! Terwijl de Minderbroeders aan de overzij heerlijk apostolaat verrichten, klept het missieklokje op den « Oever » hoopvol-blij om hulp. En een groeiende schaar planken-aposteltjes zetten kleinen en grooten aan 't werk... Maar van die verschillende tooneelstukjes is « Gekleurde Engeltjes » het grootste en het schoonste. 't Moet een lust zijn om daarin te kunnen meespelen Want er zit gedachte, spel en gang in. Alleen maar oppassen, dat men het geheel geen te suikerachtige kleur geeft, dat men Sinte Pieter niet aandikt en dat de balletten uit het tweede bedrijf genoeg afwisseling bieden. En dan kan 't vuurwerk aan gang! E. BOELAERT, M. S. C.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

III. — LICHTELIJK VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ontspanningshalve, zonder nadeel door rijpere of gevormde lezers kunnen gelezen worden.

4660 Dell, Ethel M. **83.0**

CHARLES REX. *Vert. uit h. Engelsch dr. C. A. Dermont-Vitter. — Utrecht, Bruna, 1927, (19 × 14) 300 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,50*

III — Ook weer een avontuurlijk verhaal. Men leest het met spannende nieuwsgierigheid tot op de allerlaatste bladzijde. Engelsche gevoeligheid maakt er 't gemoed wel wat week. — Ethel M. Dell schijnt in haar boeken de veredelende invloed van in-goede vrouwen te willen doen uitkomen en steeds hoog te willen houden het echte begrip van ware en duurzame liefde. Het zinnelijke speelt er nooit de hoofdrol. De held van het verhaal. Charles Rex, een rijke avonturier, vindt op zijn jacht een klein meisje dat daar weggevlucht is om aan slechte behandelingen te ontkomen en om bescherming te zoeken. Hij geraakt er op verliefd en na heel wat onwaarschijnlijke toevallen trouwt hij met zijn beschermelinge. Hij is een goed mensch geworden. Daaraan hebben geholpen vroegere kennissen van hem die een voorbeeldig huisgezin hebben gesticht en van het vondelingske ook een prettige jonge vrouw hebben gemaakt. Letterkundige waarde weinig of geen. Dr ELEBAERS, PR.

4661 Heitefusz, Clara **81**

EEN LEVEND OFFER. — *Zwolle. La Rivière & Voorhoeve, (19 × 11) 254 blz. geb. fl. 1,50*

III — De weerslagen van den oorlog in den beperkten kring van een drietal Duitsche gezinnen: de man of de zonen opgeroepen, de meisjes in verplegingsdienst; voor eenigen eindigt het met een doodsbericht van het front, bij anderen brengt het een oorlogshuwelijk mee o. a. met een oorlogsblinde. Voor dezen laatste, een predikantszoon, beteekent die tijd tevens de oplossing eener krisis van ongeloof. Heel het bedrijf wordt gezien en meegeleefd van het standpunt dezer zeer vrome predikantsfamilie. De mystieke ijver der dochter, hoofdfiguur van het boek, hoewel erg preekerig en trouwens *volkomen protestansch van inhoud*, doet toch wel oprecht aan, en tempert iet of wat de hard-om-slikken uitingen van Duitsch chauvinisme. — Maar dit soort dagboek, bestemd voor een of anderen Evangelischen dorpsbode, mist ongelukkiglijk teenemaal de vastheid, volheid en schoonheid die we van een roman verwachten Dr J. CAEYMAEX, PR.

4662 Neels Maurits **83**

DE DEFTIGE DIENSTMEID. Schets van grillen eener opvoeding. — *Brussel, Agence Telegraphique Internationale, 1928, (21 × 14) 132 blz.*

III — Antiklerikaal geklets zonder meer. De opvoeding hier bedoeld is namelijk de katholieke. En ware 't den schrijver hier te doen geweest om iets ernstigs en dieps, dan had hij niet stil gestaan enkel bij den grilligen zelfkant van de opvoeding. Hatelijke tendenz, vol bittere bekrompenheid en bewuste onwetendheid en sarcasme om wat ons het hoogheilige is, ligt op fust. Onwaardig. A, VAN DEN DRIES, PR.

4663 Timmermans, Felix **83 : 92**

◆ PIETER BRUEGEL, ZOO HEB IK U UIT UW WERK GEROKEN. — *Geïll. met penteekeningen van den schrijver. — A'dam, P. N. Van Kampen, 1928, (21 × 15) 388 blz.* *54 fr.*

III — Zie recensie als Boek der Maand, blz. 201.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

4664 Bailey, Temple **83**

DE TINNEN SOLDAAT. — *Vert. uit h. Engelsch dr. W. Van Duynen. — Baarn, Hollandia Drukkerij, 1928, (20 × 14) 414 blz. fl. 2,25; geb. fl. 2,90*

IV — Uit den tijd, toen Amerika in den wereldoorlog gemengd werd. Ieder jonge man was zedelijk verplicht tot deelname aan den strijd, wilde hij niet als een lafaard en « uitwijker » aanzien worden. Nu Derry Drake. een rijke jongen, gezond en moedig en begaafd, trekt niet op. Hij vraagt niet beter, maar er is een beletsel dat men niet kent. Ook Jeane Nickeuzie kent het eerst niet, en daar zij Derry lief heeft, gaat dit haar diep in de ziel. Maar ze weet eindelijk, hoe een belofte aan zijn overleden moeder hem bij zijn zieken vader houdt. Het beletsel op onverwachte wijze opgeheven zijnde, huwen Jeanne en Derry, en deze trekt naar 't front. Ook komt hij nog eens over in verlof, en leeft wondere dagen met vrouw en vader en vrienden. Maar dan gaat hij dapper terug den volle strijd te gemoet, en de toekomst ligt in Gods handen! — Een mooi verhaal. Ik kan nietzeggen hoe mooi. Wat wondermenschen-lievende voorstelling! Wat beminnenswaarde zielen, die Derry, die Jeanne, die Emily, die Drusilla, die dokter ook, en zelf de generaal in en vooral na zijne droevige ervaringen. Lees het maar, en twee dingen zegt gij: Ik wou dat er Vlaamsche boeken kwamen zoo edel van opvatting en verhaaltrant, en dan, door een katholiek opgevat en doorgevoerd. AL. WALGRAVE, PR.

4665 Goossens, Korneel **83**

JUDOKUS. Met een teekening van Felix Timmermans. — *A'dam, De Spieghel; Mechelen, K. Goossens, 25, Adeghemstraat, 1928. (21 × 15) 106 blz.* *21 fr.; 29 fr.*

IV° — Als ge dit dingentje van Korneel Goossens gelezen hebt gaat ge eraan twijfelen of we 1928 schrijven — en of dit jaartal wel inderdaad op de titetbladzij gedrukt staat. Het is bespottelijk om zijn welvarende onbenulligheid, geestelijke leegheid en dekadentie. Heel het boek is als zijn typen: geesteloos, duf en met een reuk van schimmel. Honderd en vijf bladzijden vol te schrijven over het gegeven van den snul die door zijn twee andere zusters uit hebzucht gedwongen wordt te trouwen, wat later verkeerd uitloopt, — dat is inderdaad een tour de force om per slot van rekening respekt voor te hebben — zonder een misselijke pastoors-figuur en een paar andere bijkomstigheden te vergeten. De stijl is wat van Timmermans en wat van Buysse. Ik heb me laten wijsmaken dat Holland zooiets vraagt en apprecieert; als 't waar is schaam ik me voor hen, en hoop ten minste dat ze in dit boek Vlaanderen niet zullen wenschen weer te vinden. Wie maar dat te zeggen heeft gebruike zijn pen liever als klerk op een wisselkantoor. ERNEST VANDER HALLEN.

4666 Lamberts Hurrelbrinck, Mr. L. H. J. **83.9**

JOZEF KERKHOFS, HOOFDMAN DER BOKKENRIJDERS. — *Utrecht, Bruna, (Bruna's Bibliotheek), 1919, (17 × 11) 320 blz.* *geb. fl. 1,25*

IV — Jozef Kerkhofs, de jongste zoon uit een achtbare burgersfamilie van Kerkrade wordt eerst dokter, en dan, uit haat tegen een edelman, die zijn zuster verleid heeft, zweert hij alle geloof af, en wordt hoofdman der gevreesde, goddelooze bandieten, in Limburg zoo berucht onder den naam van Bokkenrijders. Na vele en zware misdaden wordt hij met zijne benden gevangen en gevonnisd, stervend in berouw (1776). Het gedeeltelijk historisch verhaal is wel boeiend, wanneer men eenmaal vertrouwd is geraakt met den vreemd-gewrongen taalvorm en zinsbouw, die zeker de meeste Vlaamsche lezers niet zullen bevallen. Enkele zinspelingen zijn ook niet voor jongere lezers.

AL. WALGRAVE, PR.

4667 **Mulford, Clarence E.** **83.0**

DE ROLLENDE STEEN. *Vert. uit h. Amerikaansch dr.* (JOHNNY NELSON) *J. A. Akkermans. — Zeist, Swartsenburg (Cowboy-serie, IX), 1927, (20 × 14) 288 blz.* *fl. 1,75; geb. fl. 2,50*

IV — Een knap geschreven cowbow-geschiedenis, vol spanning en avontuur en perijkelen allerhande. 't Geval zit zóó ineen: Johnny Nelson is op 'n zeer behendige manier te weten gekomen dat een veehouderij door naburige veehoeders systematisch wordt geplunderd. Johnny is er de man niet naar om zijn pistolen in den gordel te laten steken tegenover 'n schurk: het wordt dan ook een vecht- en schietpartij van belang, waarbij de knappe boy al zijn schietvaardigheid, slimheid en overleg kan laten gelden. Wie van dit genre houdt krijgt waar voor z'n geld, en zal wel niet merken dat het litterair beschouwd er niet altijd door kan. Maar 't is gansch onschuldig.

ERNEST VANDER HALLEN.

4668 ◆ **Scheirs, Jef** **83**

UIT HET SIMPEL LEVEN. Novellen. *Ie Deel — Dendermonde, Van Lantschoot, 1927, 2dln (21 × 15) 148 blz.* *10 fr.*

IV — Tien schetsen of novellen. Schetsen van aardige menschenlevens: Ree op zijnen klokzolder; Vogel in den nacht op strooperij; de 3 bejaarde boerenmenschen, broer en twee zusters, in hun bittere eenzaamheid.. en eenige andere. Nader bij verhaalkunst komt het laatste *Kaduin*, dat zeker *een van de beste korte-histories is die in Vlaanderen geschreven werden.* Kaduin, de straatlooper die door goedheid getemd wordt en beschaafd, en door liefde aan 't leven gebonden, een volbloeiend mensch. Het roerende daarvan is, de invloed van het christen parochiaal leven met inrichtingen van liefdadigheid. Hoeveel goed, buiten de onmiddellijke zielezorg komt daaruit niet voort voor het heele leven van vele menschen! Dat weet bijna niemand, en dat blijkt uit een verhaal als dit, *een uitmuntend werkje, zoo van leven als van kunst.*

AL. WALGRAVE, PR.

4669 ◆ **Simons, Jozef** **83**

DE STROOPTOCHT VAN KAPELAAN HERMANS. — *Brugge, Excelsior, 1928, (20 × 11) 128 blz.* *6 fr.*

IV — Jef Simons heeft veel beters geschreven dat dit, dunkt me. 't Lijkt me nogal vlug afgewerkt en zoowat van links en rechts bijeengebracht. De echte « touche » van Jef Simons is er wel, geestig, luchtig en los, knapjes verteld, zonder inspanning geschreven en zonder inspanning te lezen. Maar me dunkt dat de auteur ons met zijn capaciteiten en litterair talent nog wat anders schuldig is dan dezen overigens interessanten novellenbundel. Voor wanneer zijn eerste roman?

ERNEST VAN DER HALLEN.

4670 **Spuyter, Dr.** **83**

◆ KOMT DAT TEGEN! — *Meenen, Deleu-Loncke, 1927, (19 × 13) 144 blz. 6 fr.*

IV — *Een* historie met *twee* gelukkige huwelijken, dat van Pol Claerbout, den kozijn van den onderpaster Claerbout, met Laura Bostyn, een brave onderwijzeres, en dat van Remi Soete met Irma den onderpastors zuster; alles ten spijte van eenige jaloersche truuten en tot meerder voordeel van 't christen volk, dat maar winnen kan door in-goede, christen huisgezinnen. Zoo denkt de priester die 't boek geschreven, en daarom vreest hij niet te toonen, in zijn verhaal, dat de priester in die zaak een niet te vergeten raadgever is. Alleszins een goed, een blij, een deugddoende boekske. AL. WALGRAVE, PR.

4671 **Spuyter, Dr.** **83**

◆ OP SCHERPE LUCHT. — *Meenen, Deleu-Loncke, 1927, (19 × 13) 140 blz. 6 fr.*

IV — Zeven even smakelijk vertelde, West-Vlaamsche schetsen, uit het leven van 't volk... en hun priesters. 't Is een pastor die dit schreef, en ge moogt zeker zijn dat hij zijn volk kent, en zijn taal ook; dit zijn meest, zoo niet al, huwelijkshistories, want het huwelijk is een sacrament, een ernstige zaak, waartoe twee goede zielen noodig zijn, zonder al te veel wereldsche berekening, waar met eenvoudig christen durf om te doen gelijk God wil. Goede volkslezing. AL. WALGRAVE, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

4672 **Broeckaert, Dr. Wilfried** **83**

◆ PILLEKENS. — *Leuven, Davidsfonds nr 219, 1928, (20 × 15) 140 blz. 10 fr.*

V — De guitige Dr Broeckaert die pas geleden z'n « Kwajongen » z'n parten deed uithalen, komt nu aandragen met « Pillekens ». Ook deze zullen door de Davidfondsers graag genomen worden, en wel zoo leuk zijn ze, dat het zeer moeilijk zijn zal ze te doseeren. Ze gaan er in lijk klokkespijs, ze zijn zoo kleurig-verguld dat het een plezier is. In de « Goddank » rijker-wordende Vlaamsche humoristiek heeft de lach van dezen goeden dokter 'n bizonderen klank, waarin de diepe toon klinkt van z'n meevoelend hart. Zijn werk is in waarheid gezonde en vormende volksliteratuur en het Davidsfonds heeft met de uitgave van Broeckaert's novellen, zijn talrijke legioenen ten beste gediend. Dokter, laat om de liefde Gods uw pen niet roesten! M. VAN HOECK, PR.

4673 **De Kinder, Constant** **83**

DE KAT VAN MOEDER MOLLEKEN EN ANDERE VERHALEN. *Geïll. dr. E. Jacobs. — Antwerpen, Opdebeeck, 1928, (27 × 18) 48 blz. 3 fr.*

V° — Vier onbenullige, uitgesponnen verhaaltjes, zonderiets veredelends of kunstigs. Onbruikbaar voor ernstige boekerijen.

A. DE GROEVE, M. S. C.

4674 **De Meyere, Victor** **83**

DE VLAAMSCHE VERTELSELSCHAT. Verzameld en toegelicht door Victor De Meyere, 2e Deel. — *Geïll. dr. Victor Stuyaers. — Antwerpen, De Sikkel, 1927, (23 × 15) 320 blz. 32,50 fr.*

V — De bekende folklorist heeft hier een aantal volksvertelsels bijeengegaard; een verdienste is het dat hij den volkstoon bewaard heeft; hun folkloristische waarde is daardoor behouden. Litterair zijn ze vrijwel zonder belang. Ze lijken oorspronkelijker en gaver dan de bekende

varianten van De Cock en De Mont. In den vorm waarin ze ons hier worden voorgehouden hebben ze alleen 'n dokumentarische waarde, en lijken ze ons *minder voor kinderen geschikt omwille van sommige ruwere uitdrukkingen.* De aanteekeningen omtrent oorsprong en varianten van deze vertelsels vormen een bizonder merkwaardig studiemateriaal voor folkloristen. E. V.

4675 **Heibos, Leo** **83**

◆ Ri. Uit het leven van een Kempischen Rakker. — *Geïll. door Theo Op de Beeck. — Antwerpen, Opdebeek, 1928, (27 × 17) 30 blz.* *2 fr,*

V — Een zonnig boekje van een zevental vinnige schetsen uit het leven van een braven Kempischen vlegel. Allerbeste kost voor jongens van denzelfden aard als « Ri » en... zijn alle jongens niet, evenals hij, — de eene wat meer, de andere wat minder —, « brave vlegels », d. w. z. nu eens een engeltje en dan weer een duiveltje? Als 't goede maar baas blijft over 't kwade, ziet ge, en dàt is met « Ri » wel 't geval.

Dr V. Naveau.

4676 **Rigaux, M.** **83.3 : 83.9**

◆ Geldddorst en Liefde. Sociale roman uit de eerste dagen van het christendom. *Vert. uit h. Fransch dr. L. Van Aken, ord. Praem — A'dam, R. K. Boekcentrale, (21 × 16) 212 blz.* *fl. 1,90 (19 fr.)*

V* — Dit boek verdient wel een sociaal roman te heeten omdat het den lezer een klaar inzicht schenkt in de maatschappelijke toestanden van het Romeinsch heidendom. Ook het geneesmiddel van die wraakroepende mistoestanden wordt reeds aangeduid: het opkomende christendom. Naast de boeiende intrigue krijgt de lezer nog een heele boel interessante wetenswaardigheden over de instellingen, zeden en gewoonten, kunst en letterkunde der klassieke oudheid. *Kortom nuttige en aangename lektuur.* Dr A. Cardyn, pr.

4677 **Scheepens, J.** **83.3**

◆ Om 't zwarte Goud. *Vrij naar h. Fransch. — A'dam, R. K. Boekcentrale, (Centrale Roman-Bibl. Nr. 30), (19 × 13) 292 blz.* *fl. 1,25 (12,50 fr.)*

V* — De strijd om de koolmijn, tusschen orde en socialistische anarchie, En 'k zal 't maar dadelijk zeggen: een prachtig volksroman, waarin de gevaren van alle romanlectuur tot hun minimum gereduceerd worden, maar die verstand en wil, gevoel en verbeelding harmonisch ontwikkelt. Om zijn zuiver-katholieke levensbeschouwing, zijn objectieve uitbeelding van menschen en toestanden *verdient dit boek een eereplaats in elke volksboekerij.* E. Boelaert, M. S. C.

4678 **Wallace, Lewis** **83.9**

◆ Ben-Hur. *Vert. uit h. Engelsch dr. M. J. C. De Vos — Wetteren, De Meester, 1928, (22 × 14) 288 blz.* *10 fr.*

V* — Onnoodig Ben-Hur nog voor te stellen. In zijn wat oud-romantischen vorm, blijft deze lijvige roman de voedzame lievelingskost van ons volk, vooral van de jeugd. *Onmisbaar in 'n boekerij.* E. B.

4679 **X.** **83.0**

◆ Het Geheim van den IJskelder. — *A'dam, R. K. Boekcentrale (Centrale Roman-Bibl. Nr 38), (19 × 13) 276 blz.* *fl. 1,25 (12,50 fr.)*

V — Lectuur voor allen, die tevreden zijn met een detectievenroman,

die boeiend en toch duidelijk verteld is en waartegen niets is in te brengen, dan wat men het soort ten laste legt: overprikkelt de zinnen en voedt niet. E. BOELAERT, M. S. C.

4680 **X.** **83.0**

◆ HET NICHTJE DAT EEN MAN WILDE HEBBEN. — *A'dam, R. K. Boekencentrale (Centrale Roman-Bibl. Nr 36), 1928. (29 × 13) 272 blz.* *fl. 0,60 (6 fr.)*

V — Deze roman heeft als ondertitel « een verschrikkelijke geschiedenis ». En dat is hij ook. Oom en schuldeischers willen den armen neef aan de trouwlustige leelijke nicht vasthaken; maar Hannes, de trouwe knecht helpt met het verroeste geweer, venkel, cognac en aloë, met buikpuin- verwekkende paddestoelen, roode sjaal enz. enz. en Victor kan de bekoorlijke Cécile trouwen. Punt. Zeer levendig verhaald, heeft dit boek alle goede hoedanigheden van een detectievenroman, al zijn die ten slotte..,. weinigbeduidend, vooral in een tijd die de verbeelding toch al genoeg indigesties berokkent. E. BOELAERT, M. S. C.

VI^A — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

4681 **Bauer, Clemence M. H.** **83.0**

TWEE ZWERVELINGEN IN AMERIKA. — *Geïll. dr. J. Rotgang. — Gouda, Van Goor (Na schooltijd), 1927, (23 × 16) 176 blz.* *fl. 1*

V-VIA — Opgenomen in de serie jongens- en meisjesboeken *Na schooltijd* in lijvig formaat en klaren druk. Speelt in America, in een stadje dat naar asem snakt onder den roetigen rook der fabrieken. Verhaal van twee jongens: Mathew Perkins, armoe-kind zonder moeder, dat thuis weggeloopen is om de ruzie rond zijn krolhoofd, en George Washington, den zoon van dronken Bill op zolder,— twee schoone zielen, al dekt hen een miserie-plunje; de eene zwaarstemmig, de andere 'n lachende levensguit. En ze worden levensbroers, die dan maar op avontuur uitgaan. Wat ze op dien tocht beleven, is een bonte wemeling van vele tragiek en klucht: het leven. Dronkenschap lacht hen soms toe, milde goedheid zonnigt over hun weg. En ze werken zich kranig op in het leven. En het einde van dit boek? Een groot geluk voor die twee heldjes. Een flink verhaal, pittig verteld, vol verrassingen en variatie, met de goeie moraal van « waar een wil is, is er een weg ». 't Boek is niet te spreken over drankzucht en dies meer. Voor na-schoolsche jeugd.

A. VAN DEN DRIES, PR.

4682 **Kok, Truida** **83**

'T PARIJSCHE NICHTJE. — *Geïll, dr. Sytje Aafjes — Alkmaar, Kluitman, 1927, 4^e druk (19 × 13) 160 blz.* *fl. 0,75; geb. fl. 1,2[illegible]*

VIA-M — Een boek vol echt levende kinderen weer, zooals schrijfster ze met liefde uitbeeldt. En leven doen ze, elk met zijn eigen karakter, hoedanigheden en gebreken, in dit schoon gezin der « *De Raedt's* ». Maar de ziel, de zon van alles is die *lieve Loes*, die door haar goedheid, haar gedurig leven voor anderen en zich zelf vergeten, al de anderen vormt en bijeenhoudt en zelfs de zelfzuchtige Mia in een meisje vol toewijding verandert. Eigenlijk heette het boek beter « *Loes* », want *Nini*, 't nichtje uit Parijs is er weer om *Loes* nog aantrekkelijker te maken. Met wat een blijdschap zullen de kleinen dit boek lezen, dat soms zoo aangrijpend tragisch is b. v. bij den dood van Nini's vader. — Maar juist omdat het boek zoo frisch-gezond is, betreuren we het dat de godsdienst er geheel buiten staat. 't Is weer zoo *strikt onzijdig*. Bijna nergens een

spoor van godsleven in die frissche kinderzielen en in de zielen van ouders en verwanten. Noch met Kerstdag, noch in 't dagelijksch leven, noch bij den dood van Nini's vader, noch in de smart van haar moeder vinden we een christelijken klank! Dat is spijtig. Zoo gaarne prezen we volop dit schoone talent van Truida Kok. A. De Groeve, M. S. C.

4683 **Lavki, Lod.** **83**

◆ Francesco. — *Antwerpen, Leeslust, 1928, (19 × 15) 118 blz.* *7 fr.*

V-VI A-B — De Poverello van Assisi aangeland in een simpelen Vlaamschen foorwagen! Een krachttoer van christelijk romantisme, zooals Lavki dat nu eenmaal kan. Want de stoere schoonheid der groote heiligenlevens, gelijk ze daar te gloriën ligt voor alle groote menschen, heeft hij weten om te tooveren tot een wonderschoon en krachtig voedsel voor de goeie jeugd, in wie zooveel rein en offerdadig idealisme hunkert. Boeiend om na te gaan en te lezen, dit verhaal van dezen braven foorwagenjongen, die, verslingerd op de heerlijkheid der Fioretti, de episoden van het Franciscusboek verwerkt tot eigen spektakel en met deze creatie rondwandelt en zaad in 't bakje brengt en 'n wonder succes haalt tot bij de paters der Franciscusorde toe: namelijk dat uit dit schamel kunstenaarke groeien zal, naar alle hoop, een priester Gods. Wat men met Franciscus en Gezelle en de natuur van Ons Lieven Heer bereiken kan! Bravo, Lavki! A. Van den Dries, pr.

4684 **Trautwein, F.** **83**

◆ Han Spring-in-'t-Veld. — *'s Bosch, Malmberg, 1927, (25 × 16) 210 blz. fl. 1,95; geb. fl. 2,60*

VIA — Zoo dikwijls heb ik hier geklaagd over de onzijdige jongens- en meisjesboeken op de Hollandsche boekenmarkt, dat ik nu recht blij ben een deugdelijk meisjesboek te kunnen aanbevelen, dat heelemaal diep godsdienstig is, en daarom volstrekt niet saai noch predikend, en volstrekt niets minder lief en boeiend. De meisjes zullen het smaken, hoe Han vaart met haar klein zusje, en met haar vriendinnetje Bé Leekers en de trouw die ze malkaar beloofd hadden, en die zoo vreeselijk op de proef werd gesteld; en dan met de ziekte en genezing van klein zusje. Maar ik mag niet te veel uitbrengen, anders hebt ge er niets meer aan! Maar mooi, hoor! Al. Walgrave, pr.

4685 **Vincx, J. F.** **83.9**

◆ Een onversaagde Jongeling. — *Brussel. J. B. Willems-Van Den Borre, 1927, (20 × 13) 36 blz.* *3,25 fr.*

V-VIA — Levensschets van den H. Quintinus; als martelaar een beeld van wilskracht en moed, een tooneeld van kristelijke overgave aan den H. Wil Gods. Tot slot een woordje over den Vlaamschen schilder G. de Crayer en zijn « St. Quintinus Marteldood ». Een boekje voor onze Katholieke Jongens bij de prijsuitdeelingen en voor alle boekerijen.
H. De Roover.

*VI*B *— KINDERLECTUUR*

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

4686 **Kiroul, Paul** **83**

Van Bommetje en Koolte Vuur. — *Antwerpen, Opdebeek, 1928. (26×17) 24 blz.* *1.50 fr.*

VIB — Bommetje is een smid en met Kooltje Vuur trekt hij er op uit om de sneeuwlanders gelukkig te maken. Maar zijn hoogmoed is schuld,

dat kooltje vuur uitdooft en zijn berouw alleen laat hem burgemeester blijven van 't ijsland. Paul Kiroul vertelt heel goed, en aan dit werkje zullen de kinderen deugd hebben. E. BOELAERT, M. S. C.

4687 **Maria Teresa, Zuster** **83 : 24**

◆ DE EERSTE H. COMMUNIE VAN STOUTE JETTIE. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1927. (19 × 14) 94 blz.* *fl. 0.65 (6.50 fr.)*

VIB-C — Een schoon boekje voor 'n eerste Communiegeschenk. Zuster Teresa heeft eer van haar werk en de kleintjes zullen er deugd van hebben, in dubbelen zin van het woord. Alleen de versjes zijn wat minder goed geslaagd. E. BOELAERT, M. S. C.

4688 **Ruskin, John** **83**

DE KONING VAN DE GOUDRIVIER. *Vert. uit h. Engelsch dr. Jos. Witlox. Geïll. dr. Stan Van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1928, nieuwe uitgave (26×17) 32 blz* *2 fr.*

VIA-B — Een best boekje voor onze schoolkinderen, die nog geen lektuur wegwerpen van zoogauw ze maar de eerste letter van een zedeles tusschen de regels lezen. De vertaling is niet vloeiend genoeg.
E. B.

4689 **Terlingen, G.** **83 : 24**

◆ ILONKA. De eerste H. Communie van een klein Hongaartje. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1927. (17 × 13) 64 blz.* *fl. 0.65 (6,50 fr.)*

VIA-B-C — Jammer dat dit boekje wat laat komt en een beetje Hollandsche klank heeft, want 't is een heerlike jeugdlectuur, eenvoudig, devoot en boeiend, en daarbij haast onverbeterlijk uitgegeven.
E. BOELAERT, M. S. C.

4690 **Teresa, Zuster Ma** **83 : 24**

◆ MIJN SCHONSTE FEEST. Communie- verhalen en versjes. *Hilversum, P. Brand, 1927, (21 × 15) 116 blz.* *fl. 1,25; geb. fl. 1,75*

VIB-C — Als men dit boek — en al de andere van Zuster Teresa —, vergelijkt met al de onzijdige kinderboeken die uit Holland komen, dan is het verheugend te kunnen zeggen dat ze, als aantrekkelijke jeugdlectuur, er zeker niet moeten voor onderdoen. En ze zijn daarbij zoo deugdelijk! Zuster Teresa bezit waarlijk de kunst van te boeien en goed te doen. In dit boek geeft ze mooie verhalen en innige verzen over de eerste communie. Voor eerste communiecantjes kan men geen schooner boek droomen. F. VERMUYTEN, PR.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

4691 **Broekhuysen, W. N.; Van Deursen, Dr; Muiderman, Dr.** **88 : 05**

VAN DE WADDEN TOT DE WIELINGEN. *Geïll. — Wageningen, Zomers & Keunings, 1927, (22 × 15) 204 blz.* *fl. 3,20; geb. fl. 3,90*

V — « Bij het samenstellen van deze bloemlezing hebben wij ons ten doel gesteld: voor de leerlingen der scholen van voortgezet onderwijs leesstof te geven, waarin het leven en de bedrijven van ons volk worden geschetst en de landschappen van onzen bodem worden geteekend; den onderwijzer schetsen aan te bieden, die het geografisch onderricht kunnen veraangenamen » (Woord vooraf). Het moge volstaan eenige namen te geven : de goede beschrijvers Erens, Rutten, H. De Man, de wakkere waarnemers van het leven Brusse, Houwink, Haspels, Ritter,

Tjeerd Adema, de uitstekende natuurkenners Heimans, De Stoppelaer. Daarnaast brokken flinke joernalistiek over nijverheids- en andere inrichtingen. Dat is allemaal goede kost, merkwaardig verzorgd wat betreft de technische beschrijvingen. Zeden en gebruiken, ook godsdienstige worden niet vergeten. Leerrijk en tevens aangenaam.

Dr JORIS CAEYMAEX, pr.

4692 **Van Mierlo, Dr J. jan., S. J.** **809**

◆ GESCHIEDENIS VAN DE OUD- EN MIDDELNEDERLANDSCHE LETTERKUNDE. — *Brussel, N. V. Standaard, 1928, (24 × 16) 452 blz.* *60 fr.*

IV* — Zie de recensie er van als « Het Boek der Maand » blz. 200

4693 **X.** **84**

◆ UIT HET WERK VAN Dr. JUL. PERSYN. — *Brussel, Standaard, 1928, (20 × 15) 148 blz.* *12 fr.*

V* — Dr Persyn gebloemleesd voor school-gebruik! Heerlijk is het dàt te denken, omdat er in het werk van dezen onzen grootsten katholieken criticus zoo'n geweldige kracht zit van litteraire, moreele, fijn-artistieke en wijsgeerige vorming tot veelzijdige, harmonieuse cultuur en ontwikkeling. Maar uit deze machtige — hoe fragmentarisch ook toegekomen — bundels kritischen arbeid een welaangepaste, doelmatige « keur van schetsen, novellen en redevoeringen » samenstellen is een lastig werk, om den zwaartilligen wijsgeerigen diepgang en de geijkte geestesvorming van dezen reus, ziet ge. En 't is nu mooi geslaagd: de beste werken komen aan de beurt, 't simpelst, 't meest boeiend en 't meest typische ligt voor u, en waar 't nood deed, komen verklarende nota's helpen, en nu wordt met recht en reden de rest verwacht van den leeraar zelf. Zoodat deze keus Dr Persyn in mijn mooie volle persoonlijkheid en waarde zal in glorie uitteekenen. En daarmee is het hooger klassiek, moderne en normaal middelbaar klasonderricht heel wat voortgeholpen, en brokken als *op Vlaanderen's Kunstdag, In Memoriam*, de essays van Schaepman, Snieders, De Laey zijn voedsel dat verkwikt en solied maakt.

A. VAN DEN DRIES, pr.

89. OORLOGSLITERATUUR

4694 **Meerbergen, J., pr.** **9 : 89**

◆ AARSCHOT IN 1914. — *Aarschot, Tuerlinckx-Boeyé, 1928. (24 × 15) 238 blz.* *18 fr.*

V — In dit oorlogsboek wordt de fantazie geen vrij spel gelaten om den lezer door ingebeelde ontzettende gebeurtenissen naast een rilling van huiver en gruw ook een letterkundig genot te verschaffen, neen: door koude nuchtere weergave der feiten wil het aanspraak maken op objectieve geschiedkundige waarheid. — Met bewonderenswaardigen ijver heeft de schrijver alle mogelijke getuigenissen van ooggetuigen opgezocht en verzameld over de akelige Augustusdagen 1914 te Aarschot. Spijtig genoeg echter stelt hij zich meestal tevreden met die getuigenissen eenvoudig letterlijk weer te geven. Een doorloopend verhaal opgebouwd bij middel van duurzaam en echt materiaal uit die getuigenissen geschift, had voorzeker een klaarder en juister beeld voorgesteld van de gebeurtenissen te Aarschot in 1914 en in 't bijzonder van den bloednacht van 19 Augustus. Zulke methode had den auteur ook in de mogelijkheid gesteld een menigte kleine details weg te laten die van geen invloed waren op de gebeurtenissen en ook geen belang opleveren

voor den lezer. Toch geeft deze reeks getuigenissen een aangrijpend beeld van het onverdiende lijden der zoo bloedig geteisterde stad Aarschot. C.

4695 **Vanden Abeele, Hugo** **9 : 89**

◆ OORLOGSDAGBOEK VAN EENEN GEMEENTESECRETARIS of Oorlogskronijk der gemeente St. Martens-Laathem aan bosch en Leie 1914-1919. — *Gent, Erasmus, 1924. (25 × 16) 140 blz.* *10 fr.*

V — Dit dagboekje, bijna een model in zijn aard, bezit een eigenaardige aantrekkelijdheid. Het geeft dag aan dag de gebeurtenissen van een heel klein dorp weer. Het is historische *Kleinmalerei* van goed gehalte. Wat veel dorpspolitiek vindt men er ook wel in. Het zou een plaag van Egypte worden moest elk dorp met zoo iets voor den dag komen. Als typisch document mag het er stellig zijn. De taal is àl te persoonlijk: gezwerfd, verberging, plaatselijkheden enz. enz. Dr J. A. GORIS.

9. — Geschiedenis

4696 **Colenbrander, Dr. H. T.** **9**

DE GESCHIEDENIS DER VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA. — *A'dam, Groot Nederland, (Bibliotheek voor Cultuur & Techniek), 1927, (19 × 13) 98 blz.* *fl. 0,90 (9 fr.)*

V — Een vlugge, knappe en heldere schets in een hondertal bladzijden, van de Amerikaanskhe geschiedenis. Met zeldzaam juist gevoel voor de proporties geschreven. Uitteraard is enkel het polieke gebeuren onderstreept. Aanbevolen. Dr J. A. GORIS.

4697 **Prims, Floris** **9**

◆ ANTWERPIENSIA 1927. Losse bijdragen tot de Antwerpsche geschiedenis. — *Antwerpen, De Vlijt. 1928. (21 × 16) 248 blz.* *15 fr.*

V — Door heel wat Antwerpenaars werden de artikels, die Dr. Prims wekelijks in de Gazet van Antwerpen verschijnen liet, gegeerd. Telkenmale toch bracht hij naar aanleiding van een af andere hedendaagsche gebeurtenis enkele gegevens naar voren uit de « oude doos » in casu hier de archieven. Zoo werden heel wat oude toestanden en geplogenheden weder belicht; of in omloop zijnde legende of verhalen gekortwiekt. Deze bijdragen werden gebundeld en netjes door « De Vlijt » uitgegeven. Het gaat niet op aan deze studies dezelfde eischen te stellen als aan de wetenschappelijke historische studies; strekking en doel zijn anders en daar moet eerlijkheidshalve de critiek rekening mee houden. Waar Dr. Prims hier voornamelijk vulgariseerend werk levert, dat in vele opzichten heel wat nieuws bijbrengt, zal men ongetwijfeld deze uitgave met vreugde begroeten en zullen vele Antwerpenaars er aan hechten dit boek te lezen en te herlezen. Dr. J. UYTTERHOEVEN.

4698 **Melis, H. C.** **92**

◆ GROOTE MANNEN VAN LIMBURG. — *Antwerpen, Opdebeek, 1928. (27 × 17) 72 blz.* *7.50 fr.*

V — Die groote mannen van Limburg, om er maar eenige van de vijftien te noemen, zijn: Hendrik van Veldeke, Dionysius de Karthuyzer, Cornelius a Lapide, Jan Thonissen, Dr. Louis Willems, enz. Deze namen alleen bewijzen niet enkel het nut, maar zelfs het belang van het boek van Mr Melis, dat ten andere in alle opzichten een heel degelijk werk

ERNEST VANDER HALLEN

is. 't Moge weldra te vinden zijn in alle volksboekerijen en volgaarne zouden wij het als prijsboek zien uitdeelen in de scholen en colleges, vooral in die van onze Limburgsche gouw. FR. DARCIS, PR.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

4699 Brummelkamp, J. & Fahrenfort, Dr. J. J. 91 : 37

LAND- EN VOLKENKUNDE VOOR DE MIDDELBARE SCHOOL. 2e DEEL : DE WERELDDEELEN. — *Groningen, Wolters, 1928, (21 × 14) 220 blz. fl. 2,50; geb. fl. 2,75*

V — Een prachtig leerboek. Goed opgevat, goed opgesteld en uitstekend geillustreerd. Het is ten andere heel en al up to date, een zeldzaamheid in werken van dien aard. Het verzoent op gelukkige wijze de physische en de sociale aardrijkskunde. Een model van een leerboek. J. A. GORIS.

4700 Scheltjens, Lodewijk 83 : 91

OP DE SCHELDE. Van Temsche naar Antwerpen. — *Antwerpen, Opdebeek, 1928, (24 × 16) 24 blz. 1,50 fr.*

VIA.-B. — Heel in 't kort krijgen onze kinderen hier te lezen wat er zooal in 't oog valt op een Scheldetochtje van Temsche naar Antwerpen. Een wat té eenvoudige opsomming voor onze verbeeldingrijke jongens, maar die toch lezenwaard is. E. B.

4701 Van Hoof, Frans & Van Reybroeck, Alb. 91 : 37

DE AARDE EN DE MENSCH: 2e deel. Aardrijkskundig Leer- en Werkboekje in aansluiting met het « Eenvoudig Kaartenboek ». Voor den 4e graad van de Lagere Scholen en de eerste twee leerjaren van de Middelbare School. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927, (21 × 13) 174 blz. 8,50 fr.*

VIA—Een logische uiteenzetting, steeds afleidend van 't gekend, deduktief, aanschouwelijk voorgesteld. Zal wel beter passen voor den 4e graad van de L. Sch. De naburige landen wat al te beknopt voor de M. Sch. Het deel dat over eigen land handelt best verzorgd. Heel materieel opgevat zoo b. v. in het deel « Belgie » een zin over den godsdienst, verder komt de uiteenzetting der essentie van een kultuurvolk hier op neer: een volk dat machines gebruikt!! FRANS HAEPERS.

4702 Van Wesemael, Jos. 91 : 78

DENDERMONDE'S BEIAARD. Met voorwoord van Juul Van Lantschoot. — *Dendermonde, Van Lantschoot, 1925, (21 × 13) 54 blz. 4 fr.*

V — Gemoedelijke archeologie van lokaal belang. Dr J. A. GORIS.

4703 Conrad, Dr. W.; Leurs, Prof. Dr. I. St.; Vlietinck, M. E.; Vercoullie, Prof. Dr. J.; Wauters, A. C. C. 91

STEDEN EN LANDSCHAPPEN. V : DE KUST. — *Antwerpen, De Sikkel, 1927. (24 × 18) 92 blz. 12 fr.*

V — Het is een heele kunst, om in 92 bladzijden een onderwerp zoo veelzijdig te behandelen. Dit kunstwerk werd geleverd door de schrijvers van dit boek. Men moet maar even den inhoud nagaan (De Vlaamsche kust — de bouwkunst aan de kust — de geschiedenis der kust — fauna en flora — de taal van de kust) om te weten dat dit boek een volledig gedacht geeft van de kust. Vulgarisatie-wetenschap op zijn beste. Daarbij is het boek zoo rijk geillusteerd dat het een genot is, ook voor degenen die de weelde van het verlof aan de kust moeten derven. Alle bibliotheken moeten dit werk bezitten, evenals de andere nummers van de reeks « Steden en Landschappen ». F. VERMUYTEN, PR.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

4704 **Butaye, P., S. J.** **92 ; 266**

◆ LEVEN VAN PATER DAMIAAN, apostel der melaatschen te Molokai, lid van v. d. Cong,egatie der HH. Harten v. Jezus en Maria (Picpus). — *Leuven, Paters H. Harten, 1927, 10e druk, (22 × 14) 192 blz.* *8 fr.*

V* — Voor de tiende maal is hiermee het boeiend leven van Pater Damiaan door E. P. Butaye S. J. de wereld ingezonden. Het werk is bekend en deed reeds veel goed. Hier en daar werd het herzien. Moge het weer veel grage lezers vinden als zijn voorgangers en zoo aan onze jongeren vooral, een onzer prachttypen van missionnarissen leeren bewonderen en navolgen. A. DE GROEVE, M. S. C.

4705 **Egger, Augustinus** **92**

◆ ST. AUGUSTINUS IN HANDEL EN WANDEL. Naar het Duitsch bewerkt door L. M. VAN Pinxteren. — *A'dam, R. K. Boekcetrale, 1928. (23 × 15) 214 blz.* *fl. 2 (20 fr.)*

IV — Augustinus, het klassiek voorbeeld van den driftenstorm in de jongelingsziel, en der bekeering op geloofs- en zedengebied. En daarna de heilige Kerkvoogd en het groote licht van Katholieke waarheid. Die geschiedenis, — met de bekeeringscrisis als heelemaal overheerschend, wordt ons hier aangeboden, men mag zeggen met de eigen woorden van Augustinus, in overvloedige, zorgvuldig aaneengeregen aanhalingen uit zijn gloeiende *Belijdenissen*. Mgr Egger is een paedagoog, een apologeet en een geestelijk bestuurder: kind, huisgezin, jongeling gaan hem ter harte en daardoor zijn kostbaar zijne wijze en krachtige woorden over opvoeding. Eveneens legt hij tastbaar de bronnen en wegen van ongeloof en bekeering bloot. Terwijl hij eindelijk wijze richtingen verzamelt op gebied van ascetiek en priesterlijke volmaaktheid. Alles, ik herhaal het, rechtstreeks uit den mond van Augustinus zelf. Een voor geest en hart welkom boek voor opvoeders, apologetische kringen, geestelijken, retraitekringen. En als schrijver nu in letterkundig opzicht op een wel zeer bescheiden achterplan staat, en enkel een gids wil zijn, dan zijn daartegenover weer zooveel heerlijke brokken van Augustinus zelf om, al stichtende, ook te boeien. DR JORIS CAEYMAEX, PR.

4706 **Janssens, Al.** **92 : 269**

◆ ANGLICAANSCHE BEKEERLINGEN: Newman, Faber, Manning, Benson, Knox, Kinsman, Chesterton. — *Brussel, Standaard, 1928, (20 × 16) 200 blz. 20 fr.*

IV-V — Een boek over Anglicaansche Bekeerlingen kan enkel met de grootste vreugde begroet, nu de Mechelsche onderhandelingen nog versch in 't geheugen liggen en er zoo druk gepraat wordt over Hereeniging. Bekeerlingen uit Anglicanisme zijn van een gansch bizonder type, onder hen waren er die streng ascetisch leefden en aarzelden den grooten stap te zetten om dien struikelblok van de onfeilbaarheid van den Paus. Hun bekeeringsproces ontbloot Pater Janssens tot in de kern, breedvoerig en diep, wetenschappelijk en in vloeiende taal. De waarde zijner studie is nog verhoogd door 't feit dat hij vooraanstaande geesten, als een Newman, Benson, Chesterton enz., die de waarheid veroverden, ons naderbij brengt, en 't Anglicanisme zoo goed kennend als zijn catechismus, ons vermag daarin binnen te leiden. Naar dit boek zouden velen om raad moeten komen, veel is daar te putten, veel te leeren, zoowel voor priesters als voor ontwikkelde leeken.

D. DE PAUW, O. P.

AANBEVOLEN BOEKEN VOOR BOEKERIJEN

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

J. AARTS. — Roomsche Adel, 2 dln.	elk fr.	14.—
M. AIGUEPERSE. — Kitty als jong Meisje	geb. fr.	16.—
» — Kitty getrouwd	geb. fr.	16.—
ARTHUR APPLIN. — De Schok van het Doodvonnis	geb. fr.	10.—
CHARLOTTE BRAEME. — De Schaduw van het Kwaad	geb. fr.	10.—
G. K. CHESTERTON. — Avonturen van Pater Brown	fr.	16.—
» — De krankzinnige Rechter	fr.	15.—
THEO COUCKE. — In het Rijk der Mieren	fr.	5 —
LEO DE RAEDT. — Naar de Noordkaap	fr.	15.—
ROBERT EATON. — Avondgedachten voor Zieken en Lijdenden, 2 dln.	elk fr.	5.—
P. GLOUDEMANS, M. S. F. — Van Domineesdochter tot Dominicusdochter, 2 dln.	samen fr.	25.25
MARNIX GIJSEN. — Ontdekt Amerika 2e druk	fr.	20.—
ANNA KATH. GREEN. — De geheime Kamer	geb. fr.	10.—
GROENEN. — Bijbelsch Leesboek: Oud-Testament	geb. fr.	36.25
» Bijbelsch Leesboek : Nieuw-Testament	geb. fr.	36.25
MAX HELLEN. — Het parelende Leven	fr.	30.—
JOH. JŒRGENSEN. — Hoe ik Christen werd	fr.	25.—
» De Weg naar het Licht	fr.	10.—
J. KLEYNTJENS en DR. KNIPPENBERG. — Napoleon Imperator	geb. fr	19.—
MARIE KOENEN. — Het Hofke.	geb. fr.	20.—
» Het Koninkje, 1e deel	geb. fr.	25.—
» » 2e deel	geb. fr.	25.—
» » 3e deel	geb. fr.	35.—
» De Toren van Neekum	geb. fr.	17.50
» De witte Burcht	fr.	21.—
TH. KWAKMAN. — Ave Maria. Het Wees gegroet in het kort	fr.	3.—
ELISABETH LESEUR. — Dagboek en Gedachten	fr.	21.—
VERANO MAGNI. — Het Leven van den H. Franciskus	fr.	32.—
P. J. J. NUYENS. — Het groote Licht	fr.	18.15
» Gods Wegen	fr.	18.15
PUBBEN. — Leven en Verheerlijking van O. H. Jezus-Christus	fr.	9.—
P. W. ROCHE, S. J. — Gezegend Hij, die komt	geb. fr.	13,75
» Ons Misgeheim	geb. fr.	13,75
EFFIE AD. ROWLANDS. — De Moord op het Tuinfeest	fr.	10.—
P. A. SHEEHAN. — Luc Delmege	fr.	17.—
ZUSTER MARIA TERESA. — Mijn schoonste Feest	fr.	13.—
P. VAN DEN TEMPEL, O. P. — Levensgeluk door Levenseenvoud	fr.	11.—
PIETER VANDER MEER DE WALCHEREN. — Van het verborgene Leven	fr.	11.50
CHRISTINE J. F. VETTER. — Zielestrijd	fr.	6.—
A. JURRIAAN ZOETMULDER. — Het lokkende Leven	geb. fr.	40.—
P. BOURGET. — De Beteekenis van den Dood	fr.	12.50
M. KOENEN. — De Andere	fr.	25.—
MAX VAN RAVENSTEIN. — Poverella	fr.	35.—
» Bij Ons	fr.	35.—
» Aan d'Overkant	fr.	35.—
VON HANDEL-MAZETTI. — Rita's Brieven, 3 dln.	geb. fr.	32.40
» » Het onvergetelijke jaar	geb. fr.	32.—
W. VAN NIEUWENHOFF. — Ettie Grey	fr.	12.50
J. R. VAN DER LANS. — Tenochtitlan, 2 dln.	fr.	27.50
» Heldengestallen	fr.	19.—
» Nachtelijke Zangers	fr.	19.—
» In de Verdrukking	fr.	19.—
» Koning Karel en Widukind	fr.	19.—

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel :

C. VERVOORT

Kardinaal MERCIER

zijn leven,
zijn werk.

Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 fr.**

« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».
(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)

Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSTE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN 2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928 : 45 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz.

Redactiesecretaris : ANTON VAN DE VELDE

Beheer : « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen » is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen »: **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M. Dostoïevski — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley, — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel PRIJS . . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND

AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST GLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEPHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15.—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 12.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De Blieckaerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—

JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50 ; geb. 6.—

M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar**: I. **Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50

M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50

JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—

Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—

STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—

JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.—; geb. fr. 10.50

Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—

Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—

JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—

SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.— ; geb. fr. 10.50

JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—

ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—

KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—

ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—

ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan** 13.—

ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** 5.—

ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—

ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—

HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.— ; geb. fr. 7.50

HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—

JORIS BAERS. — **De Catalogen.** fr. 3.75

Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—

E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—

BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—

2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—

5e en 6e jaargang elk fr. 20.—

Modelcataloog St. Michiel, 3e deel. fr. 3.—

Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen :**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—
RENIER YSABIE. — **Boudewijn.** fr. 5.50

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** fr. 13.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 15.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH-BIBLIOGRAFISCH-TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
September-October 1928

VIII

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr. **4.50** ; geb. fr. **6.—**
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.** fr. **4.50** ; geb. fr. **6.—**
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. **5.—**
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. **7.—**
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. **7.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. **9.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. **14.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen. fr. **18.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. **12.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. **11.—**
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Francesco.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. **8.—**
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. (2e druk) fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. **Mijn Zusterke.** (2e druk) fr. **7.—**
2. **Mijn Broerke.** fr. **7.—**
3. **Mijn Professor.** fr. **7.—**
4. **Mijn Vacantie.** fr. **7.—**
5. **Mijn Makkers.** fr. **7.—**

ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. **9.—**

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. **8.—**
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. **8.—**
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. **10.—**

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. **6.—**
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. **8.—**
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. **8.—**
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. **6.—**

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel **12.—** ; 2e deel fr. **7.50**
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. **9.—**
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. **11.—**
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. **20.—**
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis** : I. Papini enz. fr. **7.50**
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. **15.—**
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. **15.—**

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Aanbevolen Missielektuur

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

NEIL BOYTON — Verminkte Handen		fr. 11.—
P. CHARLES, S. J. — Visschersder Menschen		2,50
Dr J. CALBRECHT — De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe Eeuw in het Oosten		fr. 30,—
P. NAT. GUBBELS, O. F. M. — Leven en Marteldood van Mgr. Th. Verhaegen		6,—
FR. Heines, S. V. D. — Leven van P. Arn. Janssens		11,—
P. CHRYST, HORBACH — Pennekrabels uit Chili		6,—
P. CHRYST, HORBACH — Naar de Indianen		6,—
F. J. KERSTEN — Broeder De Sadeleer		6,—
L. LACOMBE, S. J. — Mahadeva, een christen Brachmaan		7,50
ALPH. LOOGMAN, C SS. P. — Een bekeerde Jood en zijn Werk (P. Libermann)		3,70
Dr A. MULDERS — De Katholieke Missie in Wezen en Ontwikkeling		13,—
Dr J. SCHMUTZER — Europeanisme en Katholicisme. Geïll.		22,—
J. SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius		12,50
J. SCHURHAMMER, S. J. — Franciscus Xaverius. (Zijn leven in beelden)		6,—
JóN SVENSSON, S. J. — Nonni en Manni		5,—
J. TEERNSTRA, C. S. S. — Schetsen en Verhalen uit Afrika		8.50
G. VAN ACKER. — Bij de Baloeba's in Congo		6,—
V. VAN DEN BOSCH. — Het Apostelhart van Jezus		6,—
VAN DEN BULCKE. — Zwarte Helpers		5.—
F. VAN HOECK, S. J. — De manke Zwartrok		11,—
EDM. VERWIMP, S, J. — De wreede Missie		8,—
B. VISSER — Onder Portugeesch-Spaansche Vlag		22,50
AM. VYNCKÉ — Missieleven in Afrika		7,80
VON EINBECK — Een Pionier van het Kruis		12,50
WILLIAM WALLACE, S. J. — Langs Oostersche Paden		18,—
WITTE PATERS. — Handelingen der Gelz. Negers-Martelaren van Oeganda		1,65
Dr BERN, ZUURE. — Afrikaansche Vulpenkrassen, 5 deelen : 1) Naar Urundi; 2) Bij de Barundi's; 3) Karavaanreizen in Midden-Afrika; 4) Kijkjes in de Missie; 5) Safari-Avondjes	elk	19,50

Xaveriana Brochures 1925, 1926, 1927 en 1928

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft, elk fr. 12

(Zie de lijst der titels in Boekengids 1928, nr IV, op dezelfde plaats)

Aanbevolen : De R. K. Jeugdbibliotheek

L. W. ALDERS. — De jongens van Duindorp		fr. 18.—
CECILIA. — Aranca		18.—
CECILIA. — Blanke Wegwijzers		18.—
CECILIA. — De Erfgenaam		18.—
CECILIA. -- Lotgevallen van Kees Paf		18.—
CECILIA. — Patricia		23.—
ELKA. — Onder de Zeeroovers		23.—
ANNY HULSMANS. — Heuvel op		28.—
ANNY HULSMANS. — Regen en Zonneschijn		23.—
J. F. P. JANSSEN. — Elisabeth de Lenoncourt		23.—
KARITAS. — Een ferme Robbedoes		18.—
FLIP KEYENBURG. — De Jeugd van Chris Kras		18.—
LAMBERT LUCASZ. — John		18.—
HENDR. M. SMITS. — Hans Meerman		18.—
GER. VAN ASSENDELFT. — Theo's Proeftijd		35,—
W. VAN DEN BERG. — Om een Graafschap, 2 deelen	elk	18.—
W. VAN DEN BERG. — Snoes		23.—
W. VAN DER MEEREN. — Iwan's Offer		23.—
FR. VAN VLIJMEN. -- Weer vereenigd		18.—

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

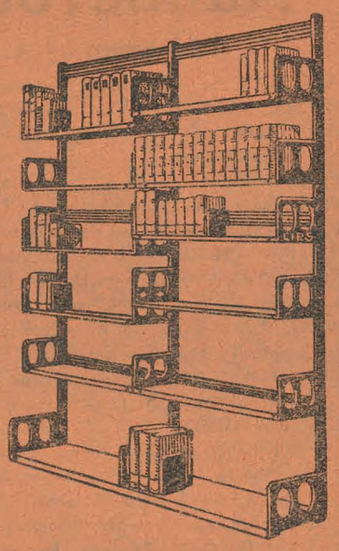

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Zoo juist verschenen

Zedelijke Opvoeding

DOOR

I. KOOISTRA

ELFDE DRUK

Nagezien en met een Levensbericht van de schrijfster door Mej. J. LIEFTINCK

Prijs, ing. gld. 2,90, geb. gld. 3,90

Uitgave van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Jos. Witlox : St. Franciscus, de Seraf van Assisi, zijn leven, zijne stichting, zijn zedelijke en intellectueele invloed op tijdgenooten en nageslacht. Gevolgd door de «Fioretti» (Kerkelijk goedgekeurd). Met penteekeningen van Edmond van Offel. 20 fr. Fraai gebonden: 25 fr.

Carton De Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. 8 fr.

H. C. Melis : Groote mannen uit Limburg. 7,50 fr.

Pater Augustus Wuyts : P. L. Hennepin O. F. M. Missionaris en ontdekkingsreiziger. 7,50 fr.

Francis Finn : S. J. Zoo zijn ze, 2 deelen, per deel : 5 fr. — Tom Playfair : 12,50 fr. — Percy Wynn : 12,50 fr. — Claude Lightfoot, 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Peters kind. Derde vermeerderde druk. 7,50 fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT

LANGESTEENSTRAAT, 26-28, KORTRIJK

TELEFOON : 204 — POSTCHECKREKENING : 93,134

Uit de lijst der laatste uitgaven :

Tooneelwerken.

WILLEM PUTMAN. — **Van twee Coninxkinderen.** Een liefdelied in drie zangen. Muziek van A. Meulemans. Een keurig boek van 126 blz. *Personen :* 5 vrouwen, 7 mannen en 3 bijrollen 15.00

— **Het Masker.** Spel in halve tonen. Drie bedrijven en een proloog. 130 blz. tekst. *Personen :* 9 mannen, 4 vrouwen, 6 bijrollen, figur. 15.00

— **Looping the loop.** Een grap van het geweten in een drieledig bedrijf. 106 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, 3 bijrollen, figur. 15.00

— **De doode Rat.** Tooneelspel in 3 bedrijven. 114 blz. *Personen :* 14 mannen, 5 vrouwen, bijrollen, 1 kind en figuratie. 15.00

— **Mama's Kind.** Drama in drie bedrijven 120 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen, 1 bijrol 15.00

— **Frida in de Politiek.** Blijspel in een bedrijf. 70 blz. 10.00

PAUL DE MONT. — **Smidje Smeê.** Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. Drie tafereelen. 120 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, figuratie 15.00

— **Bartel de sterke Vent.** Sprookje in drie tafereelen. 88 blz. *Personen :* 6 jongens, 1 meisje, figuratie 15.00

— **Het Geding van Onzen Heer.** Passiespel in zes tafereelen. 114 blz. *Personen :* 16 mannen, 2 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

— **Il vero Amico.** (De ware vriend) commedia in drie bedrijven door Goldoni. Nederlandse tekst van Pr. Thuysbaert en Paul de Mont 18,00

GASTON MARTENS. — **De Zot.** Spel van het erf in drie bedrijven. (Tweede uitgave) 108 blz. *Personen :* 7 mannen, 2 vrouwen. 15.00

— **Het gouden Jubelfeest.** Tooneelspel in drie bedrijven. 108 blz. *Personen :* 10 mannen en 4 vrouwen. 15.00

— **St-Pieter's Nacht.** Drama in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 12 mannen, 3 vrouwen, 2 bijrollen, figuratie. 15.00

— **Kermislieven.** Drie blijspelen in een bedrijf. 116 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen. 15.00

C. LINDEMANS. — **De Duvelschuur.** Brabants spel in drie bedrijven. 82 blz. *Personen :* 7 mannen, 1 vrouw, figuratie 15.00

— **De Blinde.** Vermakelijk avonturenspel in drie bedrijven, met voor- en naspel. 110 blz. *Personen :* 16 mannen, 4 vrouwen, figuratie. 15.00

WARD SCHOUTEDEN. — **Jezabel.** Een droeve klucht in 4 bedrijven. 156 blz. *Personen :* 10 mannen, 5 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

RENIER YSABIE. — **Viva Cristo Rey!** Drama in 4 bedrijven. 96 blz. *Personen :* 8 mannen, bijrollen. 15.00

JAN POOT. — **Baas Ganzendonck.** Spel in vier bedrijven. 108 blz. *Personen :* 8 mannen, 2 vr., 2 bijrollen. 15.00

FRANS GEVELS. — **De Dood in de Klem.** Klucht in een bedrijf. 40 blz. *Personen :* 3 mannen, 1 vrouw. 10.00

JAN MELIS. — **Asschepoes.** Sprookje in drie bedrijven. 62 blz. *Personen :* 7 mannen, 8 vrouwen en figuratie. 15.00

HERMAN BAHR. — **De Stem.** Drama in drie bedrijven. Vertaling van Herman Van Overbeke. 170 blz. *Personen :* 9 mannen, 1 vrouw. 15.00

HENRI GHÉON. — **Nicolazic.** Vertaling van Paul Van Durme. 88 blz. *Personen :* 5 mannen, 6 vr. en 1 kind. 15.00

— **De baldadige Spekslager.** Spel in een bedrijf. Vertaling van Paul De Mont. 32 blz. 7.50

HERMAN VAN OVERBEKE. — **Beatrijs.** Middeleeuwsche sproke voor tooneel bewerkt. 138 blz. *Personen :* 6 mannen, 4 vrouwen, 2 kinderen, bijrollen. 15.00

— **Sint Bernardusspel**, drama in drie bedrijven, met voor en naspel, door H. Ghéon, vertaald door H. Buyle pr. en Herman v. Overbeke 20,00

KAREL VAN RIJN. — **Aan den Eindpaal.** Fantasiespel in drie bedrijven. 130 blz. *Personen :* 8 mannen, 4 vrouwen, bijrollen. 15.00

H. JACOBS.—**Uit 's Werelds alle daagschen Loop.** Dramatisch spel van liefde, haat en dood in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 5 mannen, 3 vrouwen, figuratie, 4 zinnebeelden 15.00

CONSTANT EECKELS — **De Afgrond**, groot drama in vier bedrijven, door Constant Eeckels. 20,00

Andere Werken.

CAESAR GEZELLE. — **Uit het Leven der Dieren.** gewone uitgave 10.00. Luxe uitgave, groot formaat. 246 blz. 25.00

— **Solitudo** of 8 dagen bij de trappisten, 224 blz. 18.00

— Wellevendheid. 7,50

GERY HELDERENBERG. — **Lentehemel.** Een bundel verzen, op mooi papier. 100 blz. 20.00

GERARD WALSCHAP. — **Liederen van Leed.** Een keurig boekje verzen van 88 blz. 12.00

ROBERT DE BENDERE. — **Artistes d'aujourd'hui.** 3e serie (Ch. Dehoy et Fr. de Troyer). Album de grand luxe. Edition numérotée sur Featherweight. 35.00

— Edition spéciale contenant un litho de chaque artiste. 50.00

LEO LEJEUNE. — **Aperçu économique du Congo belge.** Préface de Norbert Laude, Directeur de l'Université Coloniale. 4.00

ANDRÉ ICKX. — **Peints par nous-mêmes.** Musée comique des célébrités professorales et estudiantines de l'Université de Gand. Illustrations. 7,50

NIEUW! **Levenswijsheid uit China** NIEUW!

drie Chineesche novellen, door STIJN STREUVELS

Met omslag en penteekening van Karel Maes. **Luxe uitgave op featherweigt 20,00 fr.**

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Francis Finn

Het beste Beentje vóór	geb. fr. 26,20	Op den Loop	fr. 11.—
Bobby in Filmland	11,—	Percy Wynn	12,50
Claude Lightfoot	12,50	Sneeuwwitje	12,—
De diamanten Ring	9,—	Tom Playfair	12,50
Geluksvogel	11,—	Tom's Weddenschap	3,50
Harry Dee	19,—	De Voetbalwedstrijd	19,—
Hoe zij overwon	9,—	Zijn beste jaar	11,—
Een kranig Kereltje	14,—	Zoo zijn ze (2 dln)	elk 4,50
Lord Bountiful	18.—		

Werken van Melati van Java

Annonciade	fr. 8,—	Michiaël de Zanger	fr. 17,50
Het Boschmeisje	17.50	Miliane	27,50
Catharina Howard	50.75	Miss Campbell	27,50
Colibri	27,50	Naar het Geluk	20,—
Dorenzathe	27,50	Nazomer	27,50
Eigen Schuld	17,50	Overtollig	5.—
De Familie van den Resident	27,50	De Peri	8,—
Fernand	27,50	Prada	27.50
Haar Held	15,00	La Renzoni	27,50
Herfstdraden	27,50	Rosa Marina	27,50
Hermelijn (2 dln.)	elk 27,50	Soerapati (2 dln)	elk 27,50
De Jonkvrouwe van Groenerode	27.50	Twee Moeders	8,—
Juliaan en Juliane	12,50	Verdwenen	27,50
Het Kasteel Schlesheim	27,50	Het Viooltje van St Germain	17,50
De Kroon van Alviara	20,—	Zwervertje	ingen. fr. 19.—
			Geb. fr 26,50

Werken van Jules Verne

In handig formaat (28 X 16), geïllustreerd en op stevig papier.

Tegen 15 frank per deel in plaats van 18 fr. (fl. 1,25)

Avonturen van drie Russen en drie Engelschen.
Eldorado en 't Monsterkanon van Staalstad.
De Familie zonder Naam (2 dln):
- De Opstand van 1830
- Het Verraad van Simon Morgaz

Het geheimzinnig Eiland (2 dln):
- De Luchtschipbreukelingen
- De Verlatene

Hector Servadac (2 dln):
- De Terugtocht naar de Aarde
- De Vulkaanbewoners

Een Kapitein van 15 jaar (2 dln):
- In Slavernij
- De Walvischjagers

Keraban de Stijfhoofdige (2 dln):
- Een Hollander in de Klem
- Schipbreuk en Redding

De Kinderen van Kapitein Grant (3 dln):
- Australië
- De stille Zuidzee
- Zuid-Amerika

Het Land der buitenste Duisternis (2 dln):
- Het drijvende Eiland
- De Pleterijhandel

Het Loterijbr efje
Matthias Sandorf (3 dln):
- De Middellandsche Zee
- Een Model-Volksplanting
- Een verijdelde Samenzwering

Michael Strogoff, de koerier van den Czaar
Naar het Middelpunt der Aarde
Op Weg naar Frankrijk
De Reis naar de Maan
De Reis om de Wereld in 80 dagen
Reizen en Lotgevallen van Kapitein Hatteras (2 dln):
- De Engelschen aan de Noordpool
- De IJswoestijn

Robur de Veroveraar
De Schipbreuk van de Chancelor
Een schot in de Lucht
Het Stoomhuis (2dln):
- De IJzeren Reus
- De Waanzinnige der Nerbudda

De Strijd tusschen Noord en Zuid (2 dln):
- Overrompeling eener Plantage
- De Zwarte Kreek van Texas

Twee jaar Vacantie (2 dln):
- Een Knapen Kolonie
- Een mislukte Pleziertocht

20.000 mijlen onder Zee (2 dln):
- Oostelijk Halfrond
- Westelijk Halfrond

Vijf weken in een Luchtballon
Een Vlotreis (2dln):
- 800 mijlen op de Amazone
- Het Raadselschrift

De Vondeling van het Fregat Cynthia
Wonderlijke Avonturen van een Chinees
De Wonderstraal
Het zwarte Goud

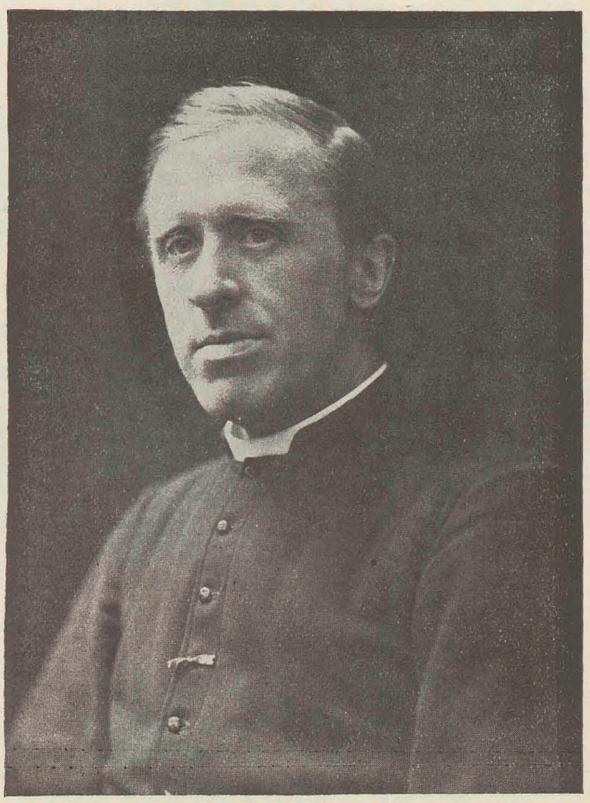

Pastoor ALOIS WALGRAVE

NUMMER 8 ZESDE JAARGANG SEPT.-OCT. 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift

Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen

:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:

Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

Pastoor Aloïs WALGRAVE

DOOR

JOZEF SIMONS

Mijn oud-leeraar te Hoogstraten.

Al. Walgrave werd geboren te Gent in 1876, zoon van « sieraadschilder » Al. Walgrave, die tevens een paar volksromans op zijn actief had en door Guido Gezelle, naar zijn hand, werd gevormd tot medeschrijver voor « Rond den Heerd ». Hierover gewaagt Pastoor Al. Walgrave in « Het Leven van Guido Gezelle »: « Hij (G. G.) oefende een ware aantrekkingskracht uit op de jongeren van dien tijd. Onder hen was mijn vader Aloïs Walgrave. Hij was in 1865-66 werkzaam als sieraadschilder te St. Michiels en te Vyve-Capelle bij Brugge, en 's Zondags kwam hij met zijne verzen en opstellen naar Gezelle afgesteken. Ik bewaar van hem schrijfboeken, waarin de verbeteringen, door Gezelle's hand aangebracht, duidelijk te zien zijn. Van 't eerste jaar van « Rond den Heerd » af, verschenen van hem gedichtjes, later verhalen of ander proza, die hij zond uit de verscheidene plaatsen, waar zijn werk hem riep. »

Zoo de ouden zongen, zoo piepen de jongen. Al. Walgrave jr. dankt noch zijn dichtergave noch zijn bewondering voor Guido Gezelle aan vreemden.

Zijn werk had vader Walgrave geroepen naar Duffel. Zoo komt het dat de jonge Aloïs zijn humaniora zal voltooien aan St. Gummaruscollege te Lier, en te Mechelen priester gewijd worden, na een paar jaar het voorrecht te hebben genoten tot den kring der geestdriftige leerlingen van Mgr. Mercier te behooren aan de Leuvensche Universiteit. Na de priesterwijding volgde verdere studie in de klassieke letteren.

Van 1902 tot 1920 leeraarde E. H. Walgrave aan het Klein Seminarie te Hoogstraten. Sinds 1920 pastoort hij te Vollezeele in Brabant.

* * *

Over « pastoor » Al. Walgrave weet ik niet veel in 't midden te brengen, wel het één en ander over den leeraar, den dichter, den Gezellekenner.

E. H. Al. Walgrave stond te Hoogstraten aldra in het middenpunt der belangstelling. Hij won er zijn sporen als leeraar der derde Latijnsche. Hij betrok er een kamer, achter de groote studiezaal boven die van den bloemenliefhebber-leeraar, thans Mgr. J. Jansen. Als de bel klonk voor de klas, kwam daar E. H. Walgrave van 't kleine trapke, de lange blonde haren in den wind, het hoofd rechtop, den blik vrij en vrank om zich heen wendend, soms met gefronst voorhoofd, soms met een glimlach over gansch zijn wezen. Een persoonlijkheid die zich vanaf het eerste uur af aan zijn studenten opdrong. Hij « zag » Xenophon en Herodotus, Sallustius en Livius en wist bij den uitleg over Grieksch en Latijn lessen van levenswijsheid aan te knoopen, die een ander leeraar misschien bij een ander vak zou hebben ondergebracht: « Het midden waarin gij verkeert moet beter worden omdat gij daar roert; de wereld moet iets beter zijn omdat gij hebt geleefd » was een zijner leitmotiven.

Toen onze klas bij hem de derde doormiek, lazen we « Pachthofschilderinge », « Kerkhofblommen » en « 't Kindeke van de Dood » dat, volgens E. H. Walgrave, « onder al de gedichten van den Meester, misschien het meest getuigenis geeft van zijn diep-dichterlijk gevoel en aangrijpende woordkunst. »

Uit deze en andere gedichten hebben we dan ook al den honig gepuurd.

Het jaar daarop ging E. H. Walgrave met ons over naar de Poesis: ik viel echter in de andere afdeeling bij E. H. Asselbergs, Dr. in de Germaansche philologie, wat hem niet belette een uitstekend Vergiliuskenner te zijn en dien ik om vele redenen een dankbaar hart toedraag, o.a. omdat hij mij de gave der gezondheid naar behooren leerde waardeeren en mij vaak, bij mooi weder, de eerste halve uur van de klas wandelen zond, wel te verstaan, in den letterlijken zin van het woord.

Voor de Griecksche les zaten de twee afdeelingen samen bij leeraar Walgrave en wie vroeger zijn Grieksch had verwaarloosd werkte zich terug op de hoogte, om de begeestering van hun leeraar voor Homeros te kunnen deelen. Was het dit jaar of het volgende dat E. H. Spaeninkx zijn « Lessen over beschaafde uitspraak » hield? Lessen, niet louter van uitspraak, maar van al wat daar van verre of van nabij mee verband houdt: taalkunde, Vlaamsche Beweging, godsdienstverdediging, missioneering, politiek, nationalisme, karaktervorming, phonetiek, vergelijkende letterkunde, wilsvierkantigheid, geschiedenis: algemeene, Belgische en Vlaamsch-vaderlandsche, enz. enz. — lessen die waren

als zoovele granaten « à retard » die, waar ze zijn ontploft, een altijddurend merkteeken in de ziel hebben geprent. Dat jaar was het E. H. Spaeninkx die in het middenpunt der belangstelling stond.

Ik geloof niet dat wij daarom minder voldoening gaven aan leeraar Walgrave, die *ons*, d.i. de meer «literair-begaafden» — wij waren met een stuk of vier — in onze eerste letteroefeningen bleef volgen en steunen met zijn wijzen raad.

Hij was immers « de dichter », ofschoon E. H. Asselbergs voor de vorige prijsuitdeeling een drama in verzen « Constantijn » had geschreven, dat onze volle klassieke bewondering bleef genieten. Maar een bundel verzen « Stille Stonden » uitgeven, zooals E. H. Walgrave het jaar te voren had gedaan, was heel wat moderner. Niet dat wij uitsluitend in hem opgingen — wij hadden toen pas Kloos ontdekt en Verwey en Hélène Swarth — maar het was toch een heel bizonder iets die verzen, gedicht door uw eigen professor, soms op zijn kamer waar ge er zelf bij waart, verzen die dan later verschenen in Dietsche Warande, in Jong Dietschland, en die ook buiten de muren van 't Seminarie werden gewaardeerd en geloofd. « Navolging van Gezelle » werd er wel eens gezegd en geschreven. Wij, die onzen leeraar kenden, vonden dat *niet*. Wij herkenden in die gedichten, in « *Stille Stonden* » zooals later in « *Zingende Snaren* » en in « *Maria's Gaarde* », den eigen klank van E. H. Walgrave's persoonlijkheid. « Il boit dans son verre ».

Van Kloos en de Tachtigers gesproken — met inbegrip van Streuvels, Teirlinck, Vermeylen en de andere moderne Vlamingen — waaraan wij ons toen onder de vacantie zat dronken, meer misschien dan het voor onze jonge geesten deugde, hier was het weer E. H. Walgrave die vermanend zijn vinger opstak en toen reeds — in 1905 — over het « verderfelijke estheticisme » de strafpredicatie hield, die thans aan de orde van den dag is. Wij luisterden maar half, maar luisterden toch. Was hij geen profeet? 't Jaar te voren, na het afsterven van Mgr. Goossens, toen de pronostics over zijn opvolger hun gang gingen — 'k weet niet meer wie toen de favoris waren — kwam E. H. Walgrave voor den dag met de candidatuur, waaraan in Hoogstraten toen niemand dacht, van zijn oud-professor Mgr. Mercier! En deze zou het in de sprint van zijn concurrenten winnen! In vele omstandigheden later heeft dit feitje de opinie van E. H. Walgrave prestige bijgezet.

Zoo ook toen hij te velde trok tegen de « woordkunstenaars ». « Kan er eene volledige kunst bestaan, indien zij niets anders op 't oog heeft dan den uitwendigen vorm, de klanken b. v. in de woordkunst? Neen, want wie zegt woorden, zegt ook gedachten of beteekenis... Wanneer op een gegeven tijdstip de meeste schrijvers, de meeste werken buiten den smaak en boven de vatbaarheid vallen van de gemeenschap, dan pleit zulks in alle geval tegen deze letterkunst; want dat bewijst dat ze het volk, voor 't welk zij bestemd is, niet kent, dat ze niet in verstandhouding is met de algemeen-gezonde gedachten en normale gevoelens, en die toestand moet vroeg of laat op de kunst zelf

gewroken worden door een algemeene onverschilligheid... Die kunst is eenzijdig; die kunst is gemaakt... »

Het loont de moeite nu nog zijn opstel te herlezen : « *Hoogere Begrippen in de Letterkunde* », in 1905 voorgelezen te Leuven, in « Met Tijd en Vlijt », verschenen in Dietsche Warande en daarna in brochure.

Voor onze prijsuitdeelingen schreef E. H. Walgrave de evangeliespelen « De Blindgeborene » — waarvoor E. H. Wijckmans in alle nederigheid de muziek componeerde — en « Maria's Leven » dat mettertijd uitgroeide tot het mysteriespel dat. met de koren van Moortgat, de menschen van de taalgrens en van heel Vlaanderen, in massa naar Halle doet stroomen.

Dat E. H. Walgrave een uitstekend leeraar was, met hart en ziel aan zijn taak en zijn studenten gehecht, kunnen de 18 klassen getuigen die van 1902 tot 1920 voor zijn leeraarsstoel hebben gezeten, en kan ook eenieder besluiten uit de lezing van zijn boek « *Het Leven van Guido Gezelle* ». Iemand die met zulken scherpen blik het leeraarsleven van Gezelle te Roeselare weet te behandelen, moet zich met gansch zijn ziel hebben gegeven aan zijn leeraarsambt. « L'instituteur est un second père... C'est surtout en Seconde, en Rhétorique, en Philosophie, et même dès la Troisième, que cette profonde influence de l'instituteur se fait sentir... Instituteurs de la jeunesse, laïssez-moi vous le redire: soyez pères! Il faut que l'enfant aime Dieu et ses fêtes, ses maîtres et ses études... mais pour cela il faut qu'il soit aimé, recherché, cultivé avec amour : il faut qu'il le sente et alors il aime à son tour... Non seulement il faut que leur amour soit mêlé d'une certaine admiration...» Deze aangehaalde plaatsen uit het werk « De l'Education » van Mgr. Dupanloup zijn, volgens E. H. Walgrave, als de kern en samenvatting van Gezelle's opvoedingswijze te Roeselare; ook, voegen wij er bij, van Walgrave's opvoedingswijze te Hoogstraten.

* * *

Wij drukken hieronder de lijst af van Al. Walgrave's werk. Zijn dichtbundels « *Stille Stonden* », « *Zingende Snaren* », « *Maria's Gaarde* » mogen gerekend worden tot het beste van wat, na Guido Gezelle, door onze Vlaamsche priester-dichters aan het Vlaamsche volk werd geschonken.

Zijn « *Mariaspel* » wordt telkens door duizenden bijgewoond en heeft Halle omhangen met den luister van een klein Oberammergau.

Zijn « *Gedichtengroei* » is een waardevolle bijdrage tot de kennis van Gezelle en zijn « *Leven en Werk van Guido Gezelle* » is de beste Gezelle-bibliographie die wij tot hiertoe over onzen grootsten Vlaamschen dichter bezitten.

E. H. Walgrave — de lijst zijner werken getuigt het te over — heeft zich bewogen op velerlei gebied. En mij zou het niet verwonderen dat hij nog anderen grond zou betreden en.... met een flinken roman voor

den dag komen! Een priester! Waarom niet? Kijk naar Sheehan, Federer, Pierre l'Ermite... Voorbode is het uitgebreid leven van den volksheilige Sint Antonius eremijt, waaraan hij de laatste hand legt. En ook wel eenigzins zijn talrijke recensies, hier in *Boekengids*, over Engelsche romans; recensies die steeds een zoo persoonlijken klank hebben dat de lezers er gretig naar uitzien. Alleen wie regelmatig de verloopen jaargangen van dit tijdschrift volgde, zal kunnen beseffen welk het aandeel is van Walgrave's werkzaamheid in den arbeid door Boekengids gepresteerd. Hij is bij uitstek de immer gereedstaande, breeddenkende en juist-oordeelende recensent wiens stem gezag droeg en beluisterd werd door al wie in Vlaanderen belang stelt in ons boekwezen.

Op Walgrave's hooge schouders, staat een van die klare koppen die boven Vlaanderen uitsteken. Hij ziet de tijen aanspoelen en verloopen. Hoe zou hij den toestand van Vlaanderen na den oorlog, na de « Umwertung aller Werte » afschilderen?

De opkomende jonge Vlaamsche cultuur, overwoekerd door genotzucht, politiek geknoei en gesjacher aan de Beurs. Ons Vlaamsche volk, een volk van parvenu's aan 't worden, met als hoogste ideaal : Fransch spreken, per automobiel rijden, en op villegiatuur gaan. Geen soliditeit, geen drang naar zelfvolmaking, naar kultuur. Wat blijft er nog over van de vroegere, kleine zoo ge wilt, maar dan toch gezonde dorpskultuur met haar « fijnheid van denken, diepte van gevoel, natuurlijk smaken van het kunstleven, gezonde vroolijkheid van het hart, belangstelling in het Kerkelijk gemeenschapsleven? »

Ik geloof dat hij dit alles in zijn Vlaamsch priesterhart betreurt.

Hij is nooit een man van politiek of van straatleven geweest en van de Beurs kent hij niets. Na den oorlog heeft hij stilzwijgend toegekeken, den tijd verbeidend dat alle Vlamingen malkaar zouden waardeeren en helpen in Vlaamsch werk voor de hoogste zielewaarden die, bij onderling gekibbel, uit het oog werden verloren. Van hem zou ik een woord als dit verwachten: « Iedere ziel, ieder volk ook, mag rekenen op 's Meesters belofte: Zoek eerst het Rijk Gods, en *al* het overige zal U toegeworpen worden. »

Pessimist is hij niet en zeker ziet hij met een vreugdig verlangen de jonge mannen opstappen en hun krachten inspannen tot het heiligst doel: het vestigen, in een schoon, ontwikkeld, vrij Vlaanderen, van het Rijk van den Meester.

Hij, met zijn kennis van volk, taal en toestanden, — met zijn bewondering voor de Engelsche romanschrijvers — is hij niet de aangewezen man om ons met een roman — en een flinke! — te verrassen? Zoo zou hij te gemoet komen aan zijn eigen wensch, uitgedrukt hier in *Boekengids* bij de bespreking van een Engelsch roman: « Ik wou dat er Vlaamsche boeken kwamen zoo edel van opvatting en verhaaltrant, en dan, door een katholiek opgevat en doorgevoerd. »

Bibliografie

Gedichten :

4707 STILLE STONDEN. Dichtbundel. — Rousselare, De Meester 1905.
4708 DE BLINDGEBORENE. Evangeliespel. — Hoogstraten, Haseldonckx. Werd vertaald in 't Fransch 1919. — I^e^ uitgave 1907; IIe uitgave 1912. — In 't Portugeesch 1927.
4709 ZINGENDE SNAREN. Dichtbundel. — Rousselare, De Meester 1909.
4710 MARIA'S LEVEN. Mysteriespel. — 6 uitgaven (met Fransche vertaling).
4711 VREDE OP AARDE. Kerstspel, — Hoogstraten, Haseldonckx. — I^e^ uitgave 1911; IIe uitgave 1926.
4712 JEUGDSDROOMEN. St. Jan Berchmansspel. — Diest, Uten 1913.
4713 GEDICHT OP DE HEROPENING DER HOOGESCHOOL VAN LEUVEN. — 1919.
4714 MARIA'S GAARDE. Dichtbundel. — Hoogstraten, Haseldonckx 1923.
4715 DE ZANG DER WIJDING VAN Z. D. H. MGR. VAN ROEY. — 1926.
4716 ALCUNE POËSIE. — (Gezelle uitgave) 4 vertalingen 1927.
4717 GEDICHT AAN KARDINAAL VAN ROEY. — 1927.

Gezelle-Studie :

4718 STUDIE OVER GEZELLE'S KERKHOFBLOMMEN. — Biekorf; daarna Hoogstraten, Haseldonckx, 5 uitgaven.
4719 GEDICHTENGROEI. Studiën op Gezelle. — Hoogstraten, Haseldonckx. — I^e^ uitg. 1914; IIe uitgave 1923.
4720 HET LEVEN VAN GUIDO GEZELLE. — Amsterdam, Wereldbibliotheek. — I^e^ deel 1923; IIe deel 1924.
4721 DE GELEGENHEIDSGEDICHTEN VAN G. G. — Dietsche Warande 1904.
4722 G. G.'S DICHTWERK VAN 1861 TOT 1891. — Dietsche Warande 1919.
4723 REDE VOOR HET PRAALGRAF VAN G. G. — Brugge 1906.
4724 REDE BIJ DE GEZELLE-HULDE 1924. — Brugge 1924.
4725 GEDICHTENGROEI BIJ GEZELLE. — (Vl. Acad.) 1926.
4726 DE PROZAVERTALINGEN VAN GEZELLE. — (Vl. Acad.) 1927. (Vele verspreide geschriften over Gezelle in verschillende tijdbladen).

Letterkundige en Levenbeschrijvende Studie.

4727 HUGO VERRIEST. Bloemlezing met inleiding enz. 1909. — Over zijn ongebundelde schriften. — Verslagen Vl. Academie 1924. — Zijn leven. — Jaarboek Acad. 1925.
4728 ALBR. RODENBACH. Bloemlezing met inleiding enz. 1908; IIe uitgave 1916.
4729 UPNOPHANES (G. Delescluze). — Verslagen Vl. Acad. 1925.
4730 A. WALGRAVE, VADER. Leven en Werk. — Vl. Acad. 1926.
4731 AAN M. E. BELPAIRE. — Dietsche Warande & Belfort 1925.
4732 KARDINAAL MERCIER. — Dietsche Warande & Belfort 1926.
4733 IN MEMORIAM EUG. VAN OYE. — Dietsche Warande & Belfort 1926.
4734 DE GEDICHTEN VAN S. THOMAS VAN AQUINEN. — Dietsche Warande & Belfort 1924.
4735 DE GEDICHTEN VAN S. FRANCISCUS VAN ASSISI. — Dietsche Warande & Belfort 1926.
4736 EEN GEDICHT VAN SANTA TERESA. — Dietsche Warande & Belfort 1927.
4737 SOO 'T WAS IN DEN BEGHINNE (over J. Persyn). — Dietsche Warande & Belfort 1928.
enz. enz.

Wijsbegeerte — Esthetica.

4738 HEDENDAAGSCHE WIJSBEGEERTE — Dietsche Warande en Belfort 1901.
4739 HOOGERE BEGRIPPEN IN DE LETTERKUNDE. 1905. — Hoogstraten, Van Hoof, 2e uitg.
4740 POËSIE EN WEZENLIJKHEID. — Vl. Hoogeschooluitbr. 1907.
4741 HET OUDE VLAAMSCHE LIED. — Bonne Espérance 1912.
4742 HEIDENSCHE SCHRIJVERS IN CHRISTEN LICHT. — Nova & Vetera 1913.
4743 OUDE SCHRIJVERS IN VONDEL'S RIJNSTROOM. — Nova & Vetera 1914.
4744 DE BLOEIENDE STAF. — Biekorf 1920.

Philologie :

4745 ACHILLEUS' SCHILD. — Hoogstraten, Haseldonckx 1915.
4746 HOMEROS' ILIAS : Tekst, inleiding, verklaring. — Ibidem : I^e^ uitg. 1916; IIe uitg. 1921.
4747 P. VIRGILI MARONIS LOCA SELECTA : Inleiding, verklaring enz. — Ibidem 1918. — (Daarbuiten : Verspreide artikels, Voordrachten in Zuid en Noord).

HOEKJE VAN DEN BIBLIOTHECARIS

Boekerijen in gehuchten van grootere gemeenten gevestigd. — Op het voorstel van de *Provinciale Commissie van Openbare Boekerijen en Vl. Letterkunde* heeft de Bestendige Deputatie der Prov. Antwerpen beslist dat voortaan slechts de bevolking van een *gehucht* tot grondslag genomen wordt voor de erkenning door de provincie van openbare boekerijen, welke aan al de andere wettelijke voorschriften voldoen. Als gehucht wordt aanzien : een afgezonderde agglomeratie gelegen minstens op een half uur gaans van de kom der gemeente, en met eigen school en kerk.

Het bedrag der vaste jaarlijksche toelage wordt natuurlijk ook op denzelfden grondslag berekend.

Bij overgangsmaatregel zullen dergelijke aanvragen om erkenning dit jaar nog in aanmerking genomen worden. Volgende jaren moeten zij evenals de andere aanvragen, vóór 1 Juli toekomen.

De Boekerijen die wenschen afzonderlijk erkend te worden, worden verzocht aan het provinciebestuur zoodra mogelijk te zenden, met de aanvraag om erkenning, de verbintenis het toezicht der Provincie te aanvaarden en hare voorschriften te volgen : 1° een echtverklaarde lijst der beschikbare werken (schrijver, titel) met aanduiding der boeken van minder dan 64 bladzijden; 2° twee ex. van het reglement; 3° inlichtingen over den bibliothecaris of de bibliothecaresse, op bizonder formulier.

Deze uitzonderingsmaatregel is genomen met het doel overal degelijke lezing aan de bevolking te verschaffen.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Provincie West-Vlaanderen. Premiën aan schrijvers van Vlaamsche vakboeken in 1927 : De premie van 5000 fr. werd toegekend aan de Heeren WATTEEUW H., MATTHYS J. en DE VRIENDT L. uit Brugge, schrijvers van « *Hoe moet ik mijn Werk Traceeren?* Handboek voor den metaalbewerker. » — Het boek zal eerlang verschijnen en zal 60 fr. kosten.

Een nieuwe letterkundige prijs werd door de redaktie van « De Gemeenschap » ingesteld, jaarlijks uit te reiken voor een ongepubliceerden jongen dichtbundel. De jury is samengesteld uit J. C. Bloem, Marnix Gijsen en H. Marsman. De prijs bedraagt 250 gulden. De bundels moeten 32 pag. bedragen, en worden ingewacht tot 1 Januari a. s. bij « De Gemeenschap », Oude Gracht, 55, Utrecht. Op 1 Maart zal de uitslag worden bekend gemaakt, en de prijs uitgekeerd op 1 Mei e. k. Dezelfde firma stelt de mogelijkheid in 't vooruitzicht, kortelings een dergelijken prijs uit te schrijven voor jong prozawerk.

Frankrijk heeft plechtig Ronsard gehuldigd door de onthulling van een monument in de rue des Ecoles tegenover het College de France te Parijs. Het monument bestaat uit het borstbeeld van den grooten lyrieker; op het voetstuk zijn in relief de profielen aangebracht der zes andere Pleiadedichters : Joachim du Bellay; Antoine de Baïf, Remi Belleau, Jodelle, Dorat en Ponthus de Thiais.

Een bloemlezing uit het werk van Ernest Hello wordt op dit oogenblik voor Nederland bewerkt door Anton van Duinkerken; het boek wil een zoo alzijdig mogelijk beeld geven van den denker en letterkundige. De bloemlezing zal verschijnen onder den titel « De Kreet van Abel's Bloed ».

Een uitzonderlijke belangstelling geniet ons Vlaamsch kultuurleven en onze Vlaamsche letterkunde op dit oogenblik in Duitschland. Als aanvulling van de lijst in 't Duitsch vertaalde Vlaamsche werken, welke we in een vorig nummer meedeelden, geven we hierbij een lijst van Duitsche tijdschriften welke dezen laatsten tijd een speciale aflevering wijdden aan Vlaanderen en zijn kunst: Volk und Reich — Lichtturm — Akademische Blätter — Neues Studententum — Abendland — Die Menschheit — Das heilige Feuer — Archif für Politik und Geschichte.

De hulde aan Alfons De Cock gaat door op Zondag 7 Oktober. Er zal een gedenksteen geplaatst worden in zijn geboortehuis te Herdersem, en 's namiddags te 3 uur een gedenkteekend onthuld te Denderleeuw.

Prof. Dr. Jul. Persyn werd den 9n September te Antwerpen gehuldigd door al wie in Vlaanderen belang stelt in ons artistiek en litterair leven. 's Morgens in de nieuwe kapel der Lutgardisschool had de dankmis plaats vanwege De Pelgrim, met toespraak door E. P. Reypens, S. J. In de feestvergadering spraken Dr. Jozef Muls; Mgr. Hoogveldt namens de Noord-Nederlandsche katholieken; Mevr. Dosfel, namens de Vl. Studentinnen, Dr. Maurits Sabbe, Prof. Boon, voorzitter van het Inrichtend Comité en ten slotte de feesteling zelf. 's Namiddags woonden een paar honderd vrienden van Prof. Persyn het banket bij waarop nog menige heilwensch werd uitgebracht. Het was een triomfdag voor Persyn en onze Vlaamsche katholieke litteratuur.

INLICHTINGSPOST

PIET VAN ASSCHE

Piet Van Assche heeft stilaan met de hulp van jaren en het gezag dat een dozijn boekentitels onvermijdelijk met zich brengen, een plaats veroverd in onze literatuurgeschiedenis onder de rubriek: « Jonge Vlaamsche Realisten ». In hoeverre dit eerste qualificatief nog op hem toepasselijk is, blijft me een vraag — vooral met 't oog op 's mans jaren — die ge dichter bij de vijftig dan bij de veertig moet zoeken — en niet min met het oog op zijn werk, waarin ik vergeefs één jongemenschen-gedachte zoek. Overigens is het realisme van Van Assche niet datgene wat we konventioneel gewoon zijn zoo te noemen in de letterkunde; bij hem is dit synoniem van ruw, zinnelijk, naar en vol gevoelstragiek, overlading van den stijl met grootdoende, pronkerige adjektieven en détailleering om er neurastheniek bij te worden. Het Vlaanderen waarin zijn menschen wonen is een streek van miserie: de Kempen, het Veen- en Polderland waar meest al zijn novellen spelen is zooiets als een soort Siberië of een fantastisch spookland waar alleen ellende en somberheid thuis hooren. De menschen die daar wonen zijn ruige typen, verbeest, verwilderd, half stompzinnig, harteloos en wanstaltig, louter zinnen met een leven zonder uitkomst noch licht : zonder lust, zonder vreugde, zonder hoop. 't Recept is tamelijk goedkoop en verveelt gauw; 't moet echter in den tijd tamelijk gewild geweest zijn, getuige de gansche pleiade z. g. realisten waarvan Piet Van Assche deel uitmaakte : Reimond Stijns, Gustaaf D'Hondt, Viktor De Meyere, Gustaaf Vermeersch, en de grootstadsconfraters dezer boeren-novellisten : Lode Baekelmans en Lode Monteyne.

Litterair is er nogal wat te zeggen over het werk van Van Assche. Hij heeft zich een zeer speciale zegging eigen gemaakt vol schitterende beeldspraak en overdadige descriptieve weelde. Daarbij is hij een meester in de kunst, een geschiedkundige periode of een fragment kultuurgeschiedenis herop te bouwen, vol atmosfeer en gemoedelijkheid. Naast het epische dat in bijna elk zijner werken weer te vinden is, voelt ge altijd bij hem een voorliefde voor het uitbeelden der kleine gebeurtenissen uit het dagelijksch leven. Ook hierin is hij door en door vertegenwoordiger van het Vlaamsch temperament. Maar het eeuwige slijk-geploeter, vloeken, messentrekken, zelfmoord,haat, beestige driften en zuippartijen haalt zijn werk zelfs litterair beneen. Het kost inspanning om een boek als « Sevus en de Blinde » of « Kasper Sempersnel » tot het einde toe te lezen. Wie in het buitenland of zelfs in de stad zich een idée vormt van onzen Vlaamschen buiten naar het werk van Van Assche, kan geen eerbied voelen voor een volk dat op de hoogte zou staan van Hottentotten of Patagoniërs. Soms trilt er in zijn proza medelijden met het volk van abnormale zuipers en boeven, of heeft hij een afkeurend woord voor de zwelgende zuippartijen van Kasper Sempersnel : ook dat is echter literatuur geworden. En hetzelfde heeft het werk van Guy de Maupassant en Emile Zola niet kunnen redden. Geen enkel boek van Van Assche kan om al deze redenen integraal worden gebruikt door den katholieken lezer; de literatuurgeschiedenis die over een paar decenniën zal geschreven worden, zal hem eens naar de juiste plaats verwijzen, die zijn werk toekomt. In de lijst van zijn boeken welke we hieronder meedeelen zijn mogelijk

een paar titels onvermeld gebleven ondanks onze opzoekingen. De lezer moge bedenken dat de tijd zelf de beste rechter is ook over de kunst en den kunstenaar...

4748 *De Avonturen van Kasper Sempersnel.* Een zeer rauw en zinnelijk boek, laf en wulpsch. In zijn geheel opzet en meer bepaald in sommige kapittels vertoonen Timmermans' « Pieter Breughel » en dit boek merkwaardige punten van overeenkomst. — II, 83.

4749 *De Doode en de wulpsche Vrouw.* 1922. Simpel een walgelijk boek. — I, 83.

4750 *Guldentop.* — 1923. Zestiendeeuwsch verhaal. Een boek vol diepe ellende en tragiek, ongezond en ruw met misselijke toestanden. — III, 83.

4751 *Hagelinde.* 1910. Bevat veel goeds, doch kan absoluut niet in ieders handen gegeven worden. — III, 83.

4752 *In 't Veen- en Polderland.* 1905. Een akelig, somber en troosteloos boek. Vlaanderen is daarin een vloekland der vermaledijding geworden, erger dan Dante's Hel. — II-III, 83.3.

4753 *Marcus.* Een wilde, ruwe dorpsnovellen. — III, 83.

4754 *Sevus en de Blinde.* 1923. Zwak en onwaar; een stuk leven van spookachtige maniakken, onbruikbaar voor katholieken. — II, 83. Rec. nr. 630.

4755 *Treed binnen en zondig niet meer.* — Bruikbaar. — IV, 83.

4756 *Uren van Rust.* — III, 83.

4757 *Vlindertje.* 1926. Een erg romantische novelle, vol realisme. Alleen Van Assche kan dat aaneen knoopen, maar 't is onbruikbaar omwille van dit realisme. — III, 83. Rec. nr. 3894.

4758 *De Waanzin van Hugo Van der Goes.* Een gefantaseerd verhaal over den genialen schilder en zijn liefdeleven. — III-IV, 83.9. Rec. nr 4785.

4759 *De zeven Zonen van David.* Vies en zinnelijk, eenzijdig aangedikte toestanden. Absoluut onbruikbaar. — II-III, 83. Rec. nr. 2662.

4760 *De Zwerver.* IV, 83

HET BOEK DER MAAND

« DE ZOTTE VAN 'T ABEELENHOF », roman door Edward Vermeulen (*)

4761 ◆ **IV-83.1** — Meer dan ooit, vooraf, genade voor de dorre samenvatting! Werner Van Hemel, de zoon van een rijk Gentenaar, een sympathieke jongen, maar wat lui student, komt in den jachttijd op het Abeelenhof en wordt er als betooverd door zijn speelmaatje van vroeger, Roza, een bloem voor het klooster. Onstuimig en vrank wil hij doorzetten. Vader zoekt hem af te leiden met hem te doen blokken. Hij doet het ook, door hoop bezield, maar komt toch weldra weer zijne hooge liefde voor Roza's sneeuwwit zieltje werpen. Daarop raakt de dorpscommeerderij los, waardoor ook de kloosterdeur voor 't meisje versperd wordt. Kwijnziekte volgt : nu gaat zij, bijgestaan door den wijzen, uitstekenden onderpastoor Vergote, het hooger slachtofferleven beoefenen, eerst voor haren oudsten broer die van thuis geen toestemming krijgt voor zijn huwelijk, dan voor een vriendin, en hooger, nu op hel of hemel, voor Werner: want deze, na allerlei pogingen, is zich aan het vergooien: wel wordt hij op tijd voor het ergste weerhouden, dan komt ziekte en naderende dood, en hij herpakt zich wat. Zal dan een huwelik in zijn stand verdooving brengen? Maar geluk is er toch niet voor hem. Ondertusschen bereiken Roza's lijdensstatiën het hoogtepunt, zij doorstaat een hevigen mystieken strijd voor Werners verlossing, en sterft versmolten in God. Werner, verlost, nu ook van God bezeten gaat zich wijden aan Missie-hulp, samen met nog een der vele vruchten van Roza's offer, den vroegeren estheet-onderpastoor, nu missionaris geworden Eerw. De

(*) Thielt, J. Lannoo, 1928, (21 × 15) 250 blz. 18 fr.

Deyne. — Alle nevenbeschouwingen ter zijde latend, en met een groet in 't voorbijgaan aan Vermeulen, den kenner en opvoeder van het Vlaamsche leven in het dorp en op 't land, — deze roman boodschapt overheerlik God : licht en reinheid glanzen van Hem, alles ontmoet Hem op elken weg, en, veelmeer, Hij is de breede wassende vloed die alles mee omhoog heft. Van dien Godsbloei in de zielen worden dan twee hoofdvormen uitgebeeld : ten eerste hemelheimwei door het besef van het betrekkelike van het aardsche, zeer sterk ook door Werner in zichzelf ontdekt, wanneer zijn binnenste omgekeerd is geworden; maar bizonder, daarbovenop bloeiend, in Roza de algeheele mystieke slachtofferliefde. Eerst, dat is nog wel een brok lillend zieleleven, zoo'n Leuvensch student die in het hoogste geworpen wordt; en heel zeker is Rosa Mystica heerlik, die bloem van het zuiverst Godslicht, daarna nog heimelik schooner van overwezenliken Gethsemani-huiver. Men lette hier a. u. b., eens op de bescheiden maar mooie symboliek o. a. van de « Zonnebaden » van het bruiloftsfeest op het hof, van het gansche hoofdstuk: Naar het licht. Even nog een punt aangeraakt : Is daar niet iets beteekenisvol synthetisch in het dooreenweven van een genadewerk in onze Katholieke burgerij en een mystieke bloei in het landelik Vlaanderen? — *Rosa Mystica is eene groote gave van Goddelik-schoon!*

DR. JORIS CAEYMAEX, PR.

1. Wijsbegeerte en Zedenleer

4762 **Sassen, Dr. Ferd.** **18**

◆ GESCHIEDENIS DER PATRISTISCHE EN MIDDELEEUWSCHE WIJSBEGEERTE. — *Brussel, Standaard; Nijmegen, Dekker & Van de Vegt (Philosophische Bibliotheek), 1928, (23 × 17) 272 blz.* *24 fr.*

IV* — Men zal zich de polemiek nog wel herinneren, die in de « Revue Néo-Scolastique » van verleden jaar gehouden werd over het wezen der scolastische wijsbegeerte. Ook Dr. Ferd. Sassen heeft daaraan deel genomen. Zijn conclusies kwamen niet overeen met die van den Heer De Wulf. Na lezing van zijn « Geschiedenis der patristische en middeleeuwsche wijsbegeerte » moet ik rechtuit bekennen dat, voor mij althans het gelijk aan zijnen kant in. Dat boek is een juweeltje. Veel nieuws brengt het natuurlijk niet. In Grabmann, Ueberweg-Geyer en De Wulf vinden we nagenoeg alles wat hier wordt geboden. Maar de groepeering is zoo klaar en doorzichtig, de voorstelling zoo pakkend dat bovengenoemde zwaardere werken haast in de schaduw worden gesteld. In geen enkel ander boek heb ik het intense, vrije geestesleven van de middeleeuwen zoo meegevoeld. De « Philosophische Bibliotheek » is bezig met een serie Nederlandsche meesterwerkjes in 't licht te zenden.

H. THIELEMANS, S. J.

2. — Godsdienst

4763 **Constantinus, P.** **266**

◆ DE MISSIEGEDACHTE BIJ DE VOLKEREN. — *Eindhoven, Lecturis, 1928, (20 × 14) 158 blz.* *fl. 1,90; geb. fl. 2,50*

IV — Bezie slechts deze uitgeversnota, of het niet prachtig is: « In een tamelijk kort bestek geeft de schrijver een nauwkeurig overzicht over de missiebeweging der volkeren, van af de oudste tijden tot op onze dagen. De drie groote groepen : Semieten met Israëlieten, Assyriërs en Babyloniërs, alsmede Mahomedanen; de Indo-Europeanen in Brahmanisme,

Boeddhisme en Mithravereering; het Christendom met Griekscb-Russische Kerk, Protestantisme en Anglicanisme; en tot slot het Katholicisme... Schr. geeft een inzicht in het wezen dier verschillende godsdiensten, in hunne geschiedenis, hunne psychologische zijde, alles bizonder in verband met het vraagstuk der Missiepropaganda. » Toch geen berg van « feiten, data en bizonderheden... maar wel het ethnologisch, collectief- en rationeel psychologisch element... als grondslag der beschouwingen » (Voorwoord). Als grondgedachte, als wijsbegeerte der Katholiciteit de twee faktoren van het *universalisme* (het « allen- en allesomvattende in Christus ») en het *psychologisch individualisme* in den zin van « den heelen mensch omvattende » met al zijn vragen en diepste verlangens,... beide op hunne beurt in innige relatie met Gods *providentieele leiding*. » (Inleiding) Heerlijk hoe schr. zijn betoog in harmonieuze gelederen doorvoert, op zijn weg een heele wereld van begrippen en toestanden belichtend. Met zijn wetenschappelijke degelijkheid en logisch lichtverspreiden werkte hij dit Apologetiek-kapittel uit tot een op zich-zelf indrukwekkende Apologetiek door de katholiciteit. En welk een stevig, licht en krachtgevend fundament voor Katholieke Actie, waarheen natuurlijk zijn woord, fier en betrouwvol wijst. Daar schr. nogal hoogere begrippen zoo klaar en duidelijk weet voor te stellen, zal zijn werk ruimen lezerskring vinden. (geen * noodig). Een prachtig boek! Dr Joris Caeymaex, pr.

4764 **Jennekens, M.** **24**

◆ Eucharistie en Leven. Eucharistie, Offer en Sacrament, Bron en Middelpunt van ons bovennatuurlijk Leven. — *Roermond, Romen & Zn., 1927. (15 × 12) 144 blz.* *fl. 0.90 (9 fr.)*

V — Doel van dit werk is den lezer te voeren tot een rijk Eucharistisch leven op grond van het verband van heel ons bovennatuurlijk organisme met de H. Eucharistie. Het wezen van het bovennatuurlijk leven : Christus en 't genadeleven; de werking van den H. Geest; Maria en het genadeleven; de H. Eucharistie als offer en sacrament; de liturgie van het misoffer: onze omvorming in Christus waardoor wij zijn deugdleven voortzetten; het groote Godsrijk tegenover de levensopvatting der gewone christelijke levenswijze; de mogelijkheid van dit hooge genadeleven; wat er voor noodig is van onzen kant en hoe we het kind te dezer bovennatuurlijk hebben op te voeden; langs deze vast voortloopende lijn wordt de grondidee ontwikkeld. Jennekens' werk is een schat voor priesters en leeken. Wie naar een synthese zoekt van den kruistochters-geest vindt hem hier. De onderscheidene hoofdstukken zijn er op aangewezen om als geestelijke conferentie te worden voorgedragen. Ze zijn ten andere de vrucht van een uiteenzetting over het bovennatuurlijke leven, aan leerlingen van middelbaar en normaal onderwijs gegeven. Mutatis mutandis, kunnen ze ook voor kleineren worden geadapteerd. We kunnen dit werk — dat zeer keurig werd uitgegeven — niet warm genoeg aanbevelen. M. Van Hoeck, pr.

4765 **Lattey, Cuthbert, S. J., M. A.** **22**

◆ Grondbeginselen der Heilige Schrift. — *Vert. uit h. Engelsch dr. Jos Theeuwes, — Eindhoven, Lecturis, 1928, (19 × 13) 130 blz.* *fl. 2*

IV* — Een samenvatting der katholieke leer aangaande de scripturistische hoofdvraagstukken: ingeving en tekst, Vulgaat-vertaling, letterkundige vorm der Heilige Boeken enz.; een vulgariseering voor ontwikkelde katholieken van de *Introductio in S. Scripturam*. Gelukkige Hollanders, die zich de weelde van zoo'n boek kunnen verschaffen... daar de ellendige

valuta-kwestie de koopgraagte der Zuid-Nederlanders belemmeren zal! Dat hier degelijke en betrouwbare wetenschap wordt aangeboden, daarvoor staat borg de naam van den schrijver, de herhaaldelijk verleende kerkelijke goedkeuring, het voortdurend wijzen op de pauselijke dokumenten omtrent de heilige Schrift en op de uitspraken der Bijbelsche Commissie. Daarbij, zoo getuigt Prof. Wolters, van Hoeven, in zijn inleiding beschikt de Schrijver « over de gelukkige gaaf de wetenschappelijke gegevens zonder wetenschappelijken schijn, eenvoudig en helder voor te stellen ». J. SALSMANS S. I.

4766 **Van Reuzel, Jozef** **22 : 37**

◆ MIJN EERSTE BOEK. *Geïll. — Brussel, Standaard, 1927, (20 × 16), 48 blz. 3,50 fr.*

VIB-C — Een blij, kleurig boekje. De « gewijde » geschiedenis simpel, maar treffend verteld met fantasierijke beeldekens. Zoo'n boekje — het eerste voor al onze kleuters! — maakt onze kinderen vroom en blij vertrouwd met het lustig gebeuren van die gulden-geschiedenis der menschen en van Gods barmhartigheid. FRANS HAEPERS.

4767 **X.** **24**

◆ HET EUCHARISTISCH TRIDUUM VOOR ZIEKEN. — *Antwerpen, 21 Huidevettersstraat, Secret. v. h. Zieken-Apostolaat, 1928, (18 × 11) 138 blz.*

V — Het zieken-apostolaat beleeft een onverwachten bijval. Het Eucharitisch Triduum-boekje voor zieken brengt al de liturgische gebeden die bij onderhavige stof passen, met Latijnschen en Nederlandschen tekst. Daarbij een reeks liederen, waaraan evenwel de muziek ontbreekt. Handige uitgave, flink verzorgd werk. K. CRUYSBERGHS. PR.

3. — Sociale Wetenschappen — Opvoeding — Vrouwenbeweging

4768 **Brys, A., pr.** **3**

◆ MAATSCHAPPIJLEER. HET SOCIAAL-ECONOMISCH VRAAGSTUK uiteengezet naar historisch-genetische methode naar het programma der vrije kath. normaalscholen en ten behoeve van collegestudenten en studiekringers. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 1928, (27 × 21) 38 blz.* *5 fr.*

V — Een *uitmuntende* inleiding tot de maatschappijleer, waarin de Schrijver ons op volmaakte wijze geeft wat hij ons in de inleiding belooft en waaraan wij tegenwoordig heel bijzonder behoefte hebben, vooral in het middelbaar onderwijs en op onze colleges, nl. hetgeen *iedereen* weten moet over het sociaal-economisch vraagstuk in ons land: over de economische toestanden, de leer zooals deze zich ontwikkeld heeft, de verschillende gedachtenstroomingen en partijen (het Socialisme, de Christelijke Democratie, het kapitalisme en de banken, enz.). Dat alles wordt heel overzichtelijk voorgesteld, objectief maar in diep christelijken en socialen geest. De bibliographie verwijst naar gemakkelijk bereikbare boeken en tijdschriften, met het doel tot verdere studie te brengen. Moge de schrijver heel spoedig genoodzaakt zijn ons een tweede uitgave te bezorgen; het karweitje zal licht zijn: enkel 'n paar bijzonderheden over 't laatst gebeurde in te lasschen en eenige nieuwe boeken en artikels te vermelden! Dr K. DU BOIS, S. J.

4769 Laarman, B. **37**

HANDBOEK DER PAEDAGOGIEK. Een volledig studieboek voor candidaat-hoofdonderwijzers en kweekelingen. — *Groningen, Noordhoff, 1927, 3e druk, (22 × 15) 428 blz, fl. 4,25; geb. fr. 4,90*

IV* — Dit is de derde uitgaaf van het bekende Handboek van B. Laarman. De voornaamste veranderingen die deze uitgave onderging, worden opgesomd in het voorwoord. Het hoofdstuk « Algemeene Zielkunde » is omgewerkt en uitgebreid, een nieuw hoofdstuk over de empirische zielkunde en haar ontwikkeling is bijgevoegd. Bijgewerkt werden de historische hoofdstukken. Het is jammer voor dit mooie handboek, maar de « Algemeene Zielkunde » is hier, lijk in zoovele, door loutere paedagogen vervaardigde werken, bepaald onvoldoende. Geen wijsgeer kan vrede hebben met de bepaling van het ervaringsbegrip (blz 10) en nog veel minder met de bepaling van het oordeel (blz. 17). Tusschen verstand en rede schijnt schrijver met recht geen wezenlijk onderscheid aan te nemen, doch hij kent het verstand, al is het ook in zijn primitiefste uiting, ook aan den mensch-aap toe (blz. 24). Ook de wil heeft het erg te verduren: van wilsvrijheid vind ik geen spoor. Dat kan nog worden goedgemaakt in het hoofdstuk over de opmerkzaamheid; doch ook hier faalt schrijver. Het hoofdstuk over de « historische ontwikkeling der zielkunde » gaat zoowat aan hetzelfde euvel mank. De oudere rationeele zielkunde wordt verkeerd voorgesteld (blz. 40). In dit handboek liggen schatten van wetenschap geborgen. Doch het is erg eenzijdig. Het didaktisch gedeelte ervan is uitstekend, het paedagogisch nagenoeg gelijk nul. H. THIELEMANS, S. J.

4770 Mausbach, Dr. Jos. **37 : 15 : 17**

GRONDSLAGEN EN VORMING VAN HET KARAKTER VOLGENS SINT THOMAS. *Volgens de 3e Duitsche uitgave in het Nederlandsch vertaald. — Gent, Veritas (Paedagogische Studiën), 1927, (24 × 15) 252 blz. 16 fr.*

IV* — Wij moeten de « paedagogische Studiën » gelukwenschen met de degelijken vertaling van Mausbach's bekend werk. In den chaos van moderne denkbeelden en zoogezegde « proefondervindelijke » theoriën over het karakter, krijgen wij hier een licht- en klaarheid brengende uiteenzetting. Het gaat niet aan, den inhoud van dit overrijke boek in 't kort weer te geven: ieder moet het voor zich persoonlijk bestudeeren. En juist met het oog op die persoonlijke studie betreuren wij het wel eenigszins, dat ons enkel een vertaling en geen omwerking werd geschonken. Voor een geschoold thomist mogen de technische woorden nagenoeg onvervangbaar zijn, dat belet niet dat voor den modernen lezer vele dier woorden, trots alle bepalingen, toch maar een vage beteekenis hebben. Willen wij St. Thomas werkelijk bij de modernen inburgeren, dan schijnt me een eerste vereischte dat wij, op gevaar af wellicht van eenige misgrepen te begaan, zijn ideeën in een modern kleed steken. H. THIELEMANS, S. J.

4771 Visser, J. J. & Paul, P. P. **37**

VEILIG VERKEER. Leesboek voor de lagere school. *Geïll. dr. M. Güthschmidt. — Groningen, Wolters, 1926, (18 × 13) 120 blz. fl. 0.90*

V-VIA.B.C. — Nuttig voor groot en klein, die een voet op straat zetten, met die drukte van heden. Treffend en door bevoegde menschen gemaakt. J. C.

4772 X. **32**

◆ JONG VLAANDEREN. Beschouwingen over den Vlaamschen strijd. — *Antwerpen, De Nieuwe Jeugd, 49, De Leecorfstraat. 1928 (21 × 13) 44 blz. 2 fr.*

V — Het groot geheim van deze anonieme brochure is dit: te bewijzen hoe men zonder nationalist te zijn toch nationalist kan zijn. Mir wird's von alledem so dumm.... zou de famulus van Faust zeggen. Het boekje is waardig opgesteld, zonder bombast en zonder rhetoriek, hetgeen in de Vlaamsche strijdliteratuur al heel wat is. Het heeft waarde door zijn documentatie en door de kalmte van betoogtrant. Het mist echter kordate helderheid. Als conclusie zoodus : er zijn twee nationalismen in Vlaanderen, één dat door de Bisschoppen werd veroordeeld en een ander hier omschreven, dat zou binnen de perken der gehoorzaamheid blijven en toch nationalistisch zijn. Over dat zgz. geoorloofd nationalisme vernemen we echter te weinig. Dr J. A. GORIS.

4. — Taalkunde

4773 **Benjert, P. B. & Elzinga, Dr J. J. B.** **88 : 37**

LA GAÎTÉ FRANÇAISE. Leesboek voor de hoogere klassen van hoogere burgerscholen, gymnasia, kweek- en normaalscholen. — *Groningen, Wolters, 1928, (21 × 16), 228 blz. fl. 2,40; geb. fl. 2,75*

V — Een schatkamer van 56 verhaaltjes, tooneelen, gedichten, opstellen, moppen, allerlei. Daar is te vinden een elegante geestigheid, kostelike droge humor, spetterende, onstelpbare geestige praat, uitbundige lach. De Middeleeuwen door den Pathelin (volledig) vertegenwoordigd; de fabliaux en Rabelais ontbreken, misschien nog best zoo. Een beetje klassiek. En dan veel en zeer verscheiden uit moderne en hedendaagsche schrijvers tot « Knock » en « l'Obèse » enz. toe. « Fransche » onderwerpen bij uitstek schijnen te zijn: charlatanisme, jagersleugen, meidenmoeilijkheden, geestige kleinmalerei van natuurtafereelen, dierenverstand, romantiek van kleinburgerlike gedachten. Daaronder zijn er schitterende. Welk een stof voor levend taal- en stijlonderwijs! Misschien eenige herhalingen (over geneesheeren), en hier en daar een minder treffend stukje. Anders, eene mooie verzameling. Nagenoeg geene toelichting. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4774 **Montgomery, Florence** **83.1 : 42**

MISUNDERSTOOD. With a list of irreg. verbs. — *Groningen, Noordhoff, (Up-to-date series, Series A., N° 4), 1927, 3rd edition, (20 × 14) 144 blz. fl. 0,90; geb. fl. 1,20*

V — De Engelsche tekst van « Misunderstood », maar ingekort en van den noodigen uitleg voorzien, met het oog op schoolgebruik. Dat het uitgeven van dit fijn psychologisch verhaal uit het kinderleven een gelukkige aanwinst uitmaakt, zal blijken uit de recensie die wij destijds over de Nederlandsche vertaling ervan gaven in den 1n Jaargang van Boekengids, recensie nr 118. B. G.

4775 **Schmidt, Max.**

HUMORISTISCHE ERZÆHLUNGEN. — *Groningen, Noordhoff (Deutsche Bibliothek nr. 27), 1927, (18 × 12) 92 blz. fl. 0,60; gec. fl. 0,75*

V — Vier gemakkelijke, uiterst plezierige vertelsels. Een boekje geknipt voor studenten M. O. die al een paar jaren Duitsch achter den rug

hebben, en het wat op eigen handje willen studeeren, in alle prettigheid. Laten de profs het hun in de handen steken! Dr A. Boon, pr.

4776 Stehouwer, A. C. & Kooistra, J. 83 : 42 : 37

English and American Humour. — *Groningen, Wolters, 1927, (18 × 12) 166 blz. fl. 1,60; geb. fl. 1,80*

IV-V — Wat ook *humour* juist zijn moge, één zaak is zeker, 't is dat de meeste der uittreksels uit deze Engelsche en Amerikaansche schrijvers ons goed doen lachen. Welke de beste soort lach geven, hangt veel af van den lezer en zijn eigen *humeur*. Mij bevallen 1, 2, 6, 9 en 11 meest. De teksten zijn best verzorgd, en de verklaringen? Ja, dat is ook weer volgens de wetenschap van den lezer of student. Zeker is dit leesboek al voor vergevorderde Engelschleerenden, zoodat minder woordvertaling of uitleg noodig is. In een hooger klas dus een aangenaam en goed geschikt Engelsch tekstboek. Al. Walgrave, pr.

7. — Schoone Kunsten

4777 De Lattin, Amand 70 : 58

De Boomen. — *Antwerpen, Natuur en Stedenschoon, 1928, (25 × 18) 97 blz. 12,50 fr.*

V — Een propagandabrochuur om de aandacht en het interesse van den mensch van dezen tijd te wekken voor de boomen. Als dusdanig een goed geslaagd werk. Er zijn zeer mooie illustraties; merkwaardige kapittels over de boomsoorten, de boom in de folklore, enkele vermaarde boomen, zijn invloed op het klimaat, de esthetiek van den boom, en ten slotte enkele brokjes uit de wereldliteratuur in betrekking met boom en bosch. Het boek is vlot geschreven en allermooist uitgegeven. E.

4778 Van den Wijngaert, Frank 74

De moderne Vlaamse Houtsnijkunst. Met een voorwoord door Just Havelaar. — *Antwerpen, De Sikkel, 1928, (37 × 25) 131 blz. 160 fr.*

II — De houtsnijkunst is sedert enkele jaren een der markantste uitingen der moderne beeldende kunst; dat is vooral waar in Vlaanderen waar ze de laatste decennie een uitzonderlijke beteekenis gekregen heeft door de zeer bizondere tekniek en de geestelijke waarden die aan deze hernieuwde kunstuiting ten grondslag liggen. Overigens geniet de xylografie nog niet de erkenning welke haar toekomt en blijft haar rol grootendeels onbegrepen; in zijn inleiding heeft de verzamelaar van dit merkwaardig album de beteekenis van de houtsnee in verband met onzen tijdgeest uitzonderlijk toegelicht. De overzichtelijke geschiedenis der houtsnijkunst is een model van synthese en « Beschränkùng ». Met de apreciaties die de reprodukties en afdrukken van elken meester voorafgaan hebben wij het recht niet steeds volledig akkoord te gaan. Wat de keuze betreft der houtsneden, uit artistiek en synthetisch-overzichtelijk oogpunt kunnen we haar volledig waardeeren, alleen op zedelijk gebied hadden we gaarne meer reserve gewenscht, vooral wat betreft de werken van Frans Masereel, Gustaaf De Smet en Fritz Van den Berghe. Het scherpe sensualisme, de sporen van atavisme en het laag bij den grondsche — ik zou bijna durven zeggen het dierlijk-menschelijke — dat we in sommige van hun reprodukties weervinden doen ons aarzelen, dit boek in breederen kring aan te bevelen. Vrijwel hopeloos is de indruk die sommige dezer houtsneden maken: eenvoud, onmondigheid, a-schoolschheid is eigenlijk nog wat anders dan het fantastisch-bizarre, het gewild-onbeholpene, het a priori-revolutionnaire dat

den grondtrek uitmaakt van hun werk. Er is iets verbijsterends in hun konceptie en iets dat ik bijna zou durven noemen on-menschelijks in hun strakke hyper-gestyleerde konstrukties. — Maar het gaat niet zoozeer om de werken zelf als om het geheel: daarvoor alleen lof voor den verzamelaar. De Sikkel gaf het album zeer mooi uit: de prijs bedraagt amper de handelswaarde van één enkele der tallooze origineele houtsneden die er in voorkomen. 't Spijt ons dat deze niet op één zijde van het papier, en op losse bladen buiten den tekst, gedrukt werden.

ERNEST VANDER HALLEN.

4779 Van de Velde, Henri **701**

FORMULES VAN EEN MODERNE ESTHETIEK. *Vert. uit het Fransch dr. Frank Van den Wyngaert. — Antwerpen, De Sikkel, 1928. (21 × 15), 152 blz. 18 fr.*

IV* — Van de Velde is geen eigenlijk school-maker: hij heeft in de eerste plaats verwezenlijkt en pas daarna met de ondervinding van een aantal experimenten en de hulp van een diepgaande studie, zijn theorie opgebouwd. Hij heeft zich gevoed met de ideeën van Schopenhauer, Nietzsche en Tolstoï, William Morris en Burne Jones. Alleen is zijn standpunt waarachtiger en gezonder, want in tegenstelling met zijn prae-rafaëlitische meesters heeft hij de esthetische moeilijkheden en het bestaansrecht als kunstwerk van de moderne techniek erkend. Of liever hij heeft ze voor ons erkend. Aldus is hij de voorlooper en de meester van de moderne architektuur en dekoratieve kunsten. Het boek dat hier voor ons ligt is een stuk apologetica der moderne schoonheid, aangepast aan dezen tijd en dezen nieuwen mensch: hier vinden we een programma en een ernstigen zin naar waarheid in ons leven, gedragen door de nationaliseering van wat we in ons leven van elken dag noodig hebben aan uiterlijke dingen; hij leert ons den juisten zin en vorm van het eenvoudigste voorwerp weer te vinden; het zuiveringsproces dat deze laatste jaren ingezet hebben is een uitvloeisel van zijn levensprincipe: dat het een Vlaming was die de wereld deze boodschap bracht, maakt ons gelukkig. Wanneer zal hij ook hier erkend worden? Vlaanderen kijkt zoo gaarne over de grenzen. ERNEST VANDER HALLEN.

8. — Letterkunde

82. TOONEELLITERATUUR

4780 Brochet, Henri **82**

◆ SINT FELIX EN ZIJNE AARDAPPELEN. Eenakter — *Vert. uit h. Fransch dr. Reinier Ysabie. — Brugge, Beyaert, 1927. (19 × 13) 42 blz. 6 fr.*

V — Dit is het derde werkje van den fijnzinnigen Compagnon de Notre-Dame dat wordt vervlaamscht; wel een bewijs dat de twee eerste « St.-Franciscus en de venijnige Vent » (rec. 2650) en « Wat 'n Druiventros vermag » (rec. 3418) gegeerd werden. Ook deze eenakter is weer een pieus schuifke, ditmaal een van vergissingen. Een vonkelend dialogeeren en een unctueus spel (van St. Felix) zullen dit stukje doen inslaan. Ysabie vertaalde het heel frisch, zooals het hoort. Zou hij ook niet eens vervlaamschen Brochet's « Le Pauvre qui mourut pour avoir mis des Gants » ?

M. VAN HOECK, PR.

4781 Servatius, P. Fr. **82**

◆ DE GERECHTIGHEID GODS. Oorspronkelijk drama in 3 bedrijven. — *Enschedé, EE. PP. Minderbroeders, 1928, (19 × 14) 110 blz. 15 fr.*

IV* — Wie noemde Pater Servatius een katholieken Heyermans? Voor

ons huidig tooneel is dat geen loutere lof: de realistische behandeling van een onderwerp schijnt immers wat verouderd. Dit drama schetst ons een ontkerstende rijkemenschenfamilie, waartegen de kapelaan vergeefs stormloopt, tot een onvoorziene ramp de zware schuldigen onvoorbereid voor Gods rechterstoel roept. De dialoog is keurig, de karakters zijn klaar en toch rijk geteekend, de handeling ontwikkelt zich eenvoudig en geleidelijk... naar de langverwachte katastroof, die de absoluut-ondramatische hefboom is van heel 't werk. De inleiding vermeldt: « bij de vertooning van dit drama is 't verboden jongelui beneden 18 jaar toe te laten ». E. BOELAERT, M. S. C.

4782 **Ysabie, Reinier** **82**
◆
PATER LIEVENS. Missiedrama in vier bedrijven. *Geïll. met portret.* — *Brugge, Beyaert, 1927, (18 × 14) 100 blz.* *15 fr.*

V — Ysabie stoort zich bitter weinig aan kritiek. Hij gaat zijn weg, zonder zich bezorgd te maken om de letterkundige waarde of de tooneelvermodernizeering van zijn werk. En elk moet toegeven, dat hij sterk tooneelwerk levert. Zoo ook hier weer. Zijn Lievens is niet geniaal-diep als Verschaeve's Verbiest, maar sprekend en volksch. Toch heeft zijn opzet: 'n levensbeeld te geven van zijn held, hem er toe gebracht een laatste, zwakker vierde bedrijf te schrijven, dat te veel buiten het dramatisch geval staat. In proza en alleen voor mannenrollen geschreven, zal dit spel weer een triomftocht beleven door ons rijk Vlaanderen. E. BOELAERT, M. S. C.

4783 **Ysabie, Reinier** **82**
◆
DE SNIPPEN. Luimige eenakter. — *Brugge, Beyaert, 1928, (18 × 13), 48 blz.* *6 fr.*

V — De hooge-woordvoerders der kritiek houden niet veel van R. Ysabie, maar het publiek wel; en al zullen velen die hem kennen wel eens verwonderd opzien, dat hij ook onschuldig-jolige snippen op zak had, toch zullen zij heel tevreden zijn over de handige uitwerking van 't niet heel-oorspronkelijk gegeven. Zij zullen smakelijk lachen en aan alle kennissen vertellen, dat zij eindelijk eens een fijn blijspelleken gevonden hebben, alleen voor mannenrollen, zeer gemakkelijk te spelen en met verzekerd sukses. E. B.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

III. — LICHTELIJK VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ontspanningshalve, zonder nadeel door rijpere of gevormde lezers kunnen gelezen worden.

4784 **Ayres, Ruby M.** **83.0**
EÉN TE VEEL. — *Vert. uit h. Engelsch dr. L. B. — A'dam, Holland, 1927, (20 × 14) 212 blz.* *fl. 1,50*

III — Die « één te veel », is Roza Desmond, danseres, de weggeloopen vrouw van Roger Buchanan; deze, meenende dat Roza dood is, raakt smoorlijk verliefd op Miss Cecilie Vanstone, doch op denzelfden dag dat hij aan deze laatste verklaart met haar te willen trouwen, duikt de andere, springlevend op, en.... na tal van ± romantische toestanden en voorvallen, kunnen Roger en Cecilie toch bijeen na den plotsen, tragischen dood van die gehate « ééne » die er toch « te veel » was. Vlot en vinnig verteld. Wij zijn het eens : al zit de historie principieel

in den haak — Roger en Cecilie trouwen immers niet dan na den dood van Roza ? — toch speelt zij zich af in een zoo zinnelijk weeke en zedelijk ziekelijke atmosfeer, dat ze slechts nadeelig inwerken kan op geest en gemoed van de meeste lezers. Ten andere, die titel, zegt hij op zich zelf reeds niet genoeg? *M. i. geen boek voor onze bibliotheken.*

Dr V. NAVEAU.

4785 Van Assche, Piet **83.9**

DE WAANZIN VAN HUGO VAN DER GOES. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-serie, 28) 1927, (21 × 14) 76 blz.* *5 fr.*

III-IV — De droevige geschiedenis van Hugo Van der Goes wordt hier verhaald op een manier die soms wel pakkend is. De waanzin van den monnik-kunstenaar zou voortkomen van liefdeverdriet. 't Kan waar zijn, ik weet het niet. Doch ik vind dat die groote figuur erdoor wordt naar beneden gehaald, en dat het weinig verkwikkend is, dag voor dag na te gaan hoe die monnik al maar door aan zijn geliefde blijft denken. Iemand die kan schrijven zooals dit boekje geschreven werd, kon ook zijn stof wel gelukkiger kiezen. *Niet aan te bevelen voor onze boekerijen.*

F. VERMUYTEN, PR.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

4786 Alida **83.1**

◆

DE BRUID VAN BRUCE. *Vert. uit h. Engelsch dr. Alida. — A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (21 × 15) 159 blz.* *fl. 1 (10 fr.)*

IV — Aandoenlijk verhaal uit de Engelsche wereld. De figuur van Lady Marjorie Bruce is zielkundig fijn uitgediept: de huwelijksplannen die ze smeedt voor haar neef Douglas met zijne nicht Claribel, worden bekroond door 't huwelijk van haar neef met haar gezelschapsjuffer! Maar boven dit verhaal steekt uit de lieve idylle van den zieken katholieken kunstenaar Victor St. Ruth en de bekeering van Douglas. Aan alle katholieke boekerijen om inhoud en uiterlijk ten zeerste aanbevolen.

J. LAUWERYS, PR.

4787 Környey, Paula **83.1**

◆'

NOODLOT. *Vert. uit h. Hongaarsch dr. Dr A. Cardyn. — Brussel, Vl. Boekhuis, 1928, (21 × 15) 238 blz.* *15 fr.*

IV — De geschiedenis van twee menschenkinderen: Edit, 't Hongaarsch jong gravinnetje en Mihaly, de veel oudere Zweedsche schrijver, die mekaar hebben ontmoet, erkend en bemind en die beiden in 't huwelijksleven nu eens gepletterd worden onder zwaar verdriet, dan weer opgetild in verrukte vreugden. De Hongaarsche ziel en ook de Noorsche staan daar forsig uitgebeeld, evenals 't menschelijk gemoed met zijn veeltakkige gevoelens en de menschelijke passie in haar wilde sprongen en heldhaftige beteugeling. Schr. laakt en geeselt heftig zekere adellijke afmilies die 't masker dragen van huichelarij en phariseïsme. Goed gebouwd roman, waarin sterk getypeerde karakters optreden die gekreund hebben onder de tragiek van 't noodlot. De warme gevoelstoon ontroert op vele bladzijden en de vele gebeurtenissen van 't verhaal zijn uiterst spannend. Voor volwassenen.

D. DE PAUW, O. P.

4788 Meekel, Kees **83.0**

◆

DE LAATSTE COWBOY. — *Utrecht, De Gemeenschap, (20 × 13).*

fl. 2,60 (29,90 fr.); geb. fl. 3,60

IV-V — Een heerlijk, frisch-gezond boek is deze nieuwe bundel van Kees Meekel. Midden de petieterige verzenbundeltjes en burgerlijke gemoedsromans van dezen tijd, als een pint kloek versch bier na het likken van prikkelende likeurtjes. Het is een stuk echte vertellingen zooals we die sedert jaren ontwend waren. Sedert het proza van Van Deyssel en Schaepman hebben we zooiets in het Nederlandsch niet meer beleefd: forsch en bonkig, zwaar van rythme en gang, stout van zinsbouw is deze taal; aan Kees Meekel komt in feite de eer toe de eerste een Nederlandsch geschreven te hebben dat levend en waarachtig klinkt en gesproken kan zijn door een mensch van dit jaar negentien honderd acht en twintig. Het boek is één brok leven, daverend van rythme en kracht, een stuk expressionisme dat een latere generatie ons alvast benijden zal. Zal de katholieke auteur eenmaal zijn œuvre niet op een geestelijk hooger plan brengen? Kees Meekel's pen ten dienste der Katholieke gedachte is ons tien kerkgebouwen waard.

ERNEST VANDER HALLEN.

4789 **Nabor, Felix** **83.9**

◆ DE ABT VAN SINT GALLEN. *Vert. uit h. Duitsch dr. J. J. G. Wahlen. — A'dam, R. K. Boekcentrale (Centrale Roman-Bibl. Nr 29), 1928, (19 × 13) 310 blz.* *fl. 1,25 (12,50 fr.)*

IV — De stad Sint Gallen is in opstand tegen de Abdij die haar deed ontstaan. Burgemeesters dochter Jolande bemint den jager Landolijn, die tot de abdij behoort. Haar vader wil haar echter tot vrouw van een ouden, rijken burger maken ; dit mislukt allebei door den haat en de valschheid van den secretaris, die Jolande beschuldigt van moord en hekserij. Zij wordt gevangen en veroordeeld, en is op 't punt levend verbrand te worden, wanneer de Abt de stad zegevierend binnentrekt. Landolijn, officier in het abdijleger, redt zijne bruid. De abt herstelt haar in eer, en zegent het huwelijk in. Een mooi vertelde, geschiedkundige roman. De naam van den schrijver is genoeg bekend om ons te verzekeren dat noch inhoud noch inkleeding alledaagsch zijn.

AL. WALGRAVE, PR.

4790 **Quirinus, P. o. m. c.** **83**

◆ ZIELEN. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, 2 dln (15 × 11) 118, 126 blz.* *samen fl. 1 (10 fr.)*

IV — Schetsen en novellen uit het leven, naar het leven. Schrijver heeft oogen voor al wat er schoons blinkt en bloeit onder Gods zonlicht ; hij heeft ook 'n fijn- besnaarde ziel die onmiddellijk andere zielen aanvoelt. Met 'n snedige pen weet hij te etsen of te schilderen, te treuren of te juichen naargelang de zielen die hij ontmoet op z'n priesterweg: schreien uit Gods nood of blij-bloeien onder Gods milden zegen. Twee mooie boekjes.

FR. CROLS, PR.

4791 **Scheepens, J.** **83.3**

◆ DE LAATSTE VAN ZIJN GESLACHT. *Vert. uit h. Fransch. — A'dam, R. K. Boekcentrale (Centrale Roman-Bibliotheek Nr 28), 1928, (19 × 13) 276 blz.* *fl. 0,90 (9 fr.)*

IV — Graaf Gérard de Bromental ziet zijn twee kinderen Guy en Irène gansch verschillende wegen opgaan. Guy is goed, maar de geldmoeilijkheden van vader en zuster beletten hem, den rang te halen die hem passen zou. Irène is lichtzinnig, huwt een we eldschen genieter, en haar zoon Hubert wordt het « zwart schaap » van de familie. Zij zelf begaat

allerlei domheden om aan schulden te ontsnappen, en wordt ten slotte, van haren echtgenoot gescheiden, een eenzame arme zwerfster. Hubert sterft aan zijn losbandigheden. Guy huwt een braaf maar arm meisje, maar hij neemt zijn intrek op het oude landgoed Crouy, waar hij een nuttig bestaan verovert. Hij blijft echter kinderloos, en is de laatste van zijn geslacht. « Voor nieuwe geslachten zijn nieuwe plichten weggelegd ». Goed en zedelijk verhaal dat doet nadenken op groote maatschappelijke waarheden. AL. WALGRAVE, PR.

4792 **Segers, Gustaaf** **83**

◆ EEN KOSTELIJK STUK. — *Antwerpen, Opdebeek (Kempische Boeren en Boerinnen), 1928, (21 × 15), 94 blz.* *5 fr.*

IV — Bertus Boks en zijn vrouw Bella Binck op de *Kwebben*, zijn van die half-wilde, ongunstig-befaamde kleinmenschen, zooals er op afgelegen gehuchten van Kempische dorpen wonen. Maar ze hebben veel kinderen, die wild maar gezond opgroeien en elk zijn weg gaan. In den grond zit er goed in. Zij worden dan ook beschaafder en, de meesten toch, ook beter. Een erfstuk, uit een adellijke Fransche familie aan hun vader toevertrouwd, wordt weder ontdekt en de vinder beloont de bewaarders door twee hunner kinderen die willen trouwen, deftig in te stellen. Alles in den gemoedelijken Segers-trant. Veel bekoorlijke bladzijden; het verhaal wordt echter, naar 't einde toe, te ras ontknoopt en zoo ontstaat er een wanverhouding tusschen de uitvoerigheid van begin en midden, en de kleurloosheid van het laatste deel met zijn zedelijke beschouwingen die beter levend vertoond dan uiteengezet zouden wezen. A. WALGRAVE, PR.

4793 **Szabo', Maria** **83.1**

◆ APPASSIONATA. *Vert. uit het Hongaarsch dr. A. Cardyn. — Brussel, Vl. Boekhuis, 1928, (21 × 15) 262 blz.* *15 fr.*

IV — Een verweesd meisje verlaat met haar klein broertje de geboortestreek om in de stad door arbeid zich 't bestaan te verzekeren. Een leven van strijd met zich zelf, strijd met anderen, strijd met gebeurtenissen. Alles komt 't manhaftig meisje te boven: zij heeft werklust, zij heeft takt en talent en bovenal een hart van goud. Een sympathieke verschijning. De grootste storm van haar leven breekt los eenmaal getrouwd met den blinden kunstenaar. Achterdocht, jaloerschheid, valsche beschuldiging schieten al hun pijlen. Haar lichaam is geknakt, haar ziel blijft sterk. Tot de blinde ziende wordt. Haar alles verdragende liefde heeft overwonnen. Een zeer mooi roman vol opbeurende levenskracht, diepe psychologie en scherp geteekende karakters.
P. DE PAUW, O. P.

4794 **X.** **83.9 : 92**

◆ MARIA STUART. — *A'dam, R. K. Boekcentrale (Centr. Roman-Bibl. Nr 35), 1928, (19 × 13) 282 blz.* *fl. 1,20; 12 fr.*

IV — Hoewel deel uitmakend van de Centrale Roman-Bibliotheek is dit boek geenszins een roman, maar de uitvoerige geschiedenis der treurige lotgevallen van Maria Stuart, koningin-weduwe van Frankrijk en koningin van Schotland. Wel is het verhaal hier en daar in samenspraak voorgesteld en aldus iets of wat versierd, maar alle gebeurtenissen en personen zijn historisch. Dit schrikke ernstiger lezers niet af. Maria Stuart op wie zoo vele dichters — zooals Vondel en Schiller — min of meer verbeelde werken hebben geschreven, mag aan Roomsch-Katholieken nader bekend zijn. Eens te meer zullen zij uit hare geschiedenis

leeren hoe lage heerschzucht en geloofsverzaking de rampzalige koningin Elisabeth hebben doen dalen, en hoe hoog de rampspoed en de trouw aan het waar geloof het koninklijk slachtoffer deden klimmen.

AL. WALGRAVE, PR.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

4794 **Astaes, C.** **83**

◆ UIT MOEDERS JEUGD. — *Brugge, Excelsior, 1928, (21 × 15) 134 blz. 8 fr.*

V — Voor de vierde maal wordt dit zoo boeiend boekje herdrukt. « Excelsior » deed goed werk met dezen herdruk en zooals altijd is ook het uiterlijke goed verzorgd. 't Is goede, aangename lezing die in onze kinderen niets anders dan gezond Vlaamsch-christen raseigen zal ontwikkelen. Moge het als zijn voorgangers vele en gretige lezers vinden.

A. DE GROEVE, M. S. C.

4796 **Baart de la Faille-Wichers Hoeth, Henriette** **83**

MIJN STRAAT. — *Zeist, Ploegsma, 1926. (20 × 14) 142 blz. fl. 1.75*

V — Een straat der buitenwijken van Londen. Een twintigtal huizen met zeer verscheidene, internationale bewoners die toch alle een beetje 'n familie vormen. Het interessantst is nr 17, het jonge gezin met de kleine kinderen, dat echter langzaam achteruit gaat en ten slotte naar Canada uitwijkt. Alles wordt aangeteekend door schrijfster vanuit haar ziekestoel aan het raam. In klare foto's, in een zeer korten stijl-zonderstijl : zes is het hoogst woordengetal in hare volzinnen. Wel een lieflijk boekje, doch wat weekelijk, wat mager, « blijft aan den buitenkant » (Boekenschouw 1927), geeft u niet die krachtige aandoeningen die ge aan litteratuur komt vragen.

Dr. JORIS CAEYMAEX, PR.

4797 **Finn, Francis, S. J.** **83**

◆ EEN KRANIG KERELTJE. *Vert. uit het Engelsch « That Office Boy » dr. Jozef Simons. — Antwerpen, Leeslust; A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928. (19×15) 160 blz. 14 fr.*

V-VIA — Michael Desmond, de bureeljongen van Pater Carney die de Xaveriusschool te Cincinnati bestuurt, is werkelijk een kranige kerel. Om een piano van duizend dollars te winnen — den eersten prijs in een dagbladwedstrijd waarvoor billetten moeten ingezameld worden — brengt hij een heele school, een heele meisjeskongregatie en een halve stad op de been; — en al kan hij, stoffelijk, den zege — d. i. de piano — niet thuis halen, zedelijk overwint hij op heel de lijn; zoodat zijn buit, zelfs vrienden en vroomheid niet meegerekend, heel wat meer bevat dan een schamele piano. Dat hij echter kranige helpers vindt, en welke: dat moet ge maar eens lezen. En indien ge van uw eerste ontmoeting met pater Carney en Michael, in *Sneeuwwitje* bij voorbeeld, een goeden indruk hebt meegedragen; deze tweede, meer intieme kennismaking zal niets bederven. Wel integendeel!

EM. JANSSEN, S. J.

4798 **Finn, Francis, S. J.** **83**

◆ LORD BOUNTIFUL. *Vert. uit h. Engelsch « Lord Bountiful » dr. Alfred Vander Hallen. — Antwerpen, Leeslust; A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (19 × 15), 244 blz. 18 fr.*

V-VIA — Nog eens heeft pater Finn, in een arm volkskwartier van Cincinnati, door Gods voorzienigheid een spel laten spelen, schoon als een

middeleeuwsche legende, maar verloopend in een allermodernste wereld, met telefoon, taxi, politieagenten, straatjongens, bakvischjes, bandieten en verleiders. Lord Bountiful, een jonge man wiens echte naam en bediening slechts op 't einde van 't boek worden bekend gemaakt, redt hier de arme familie Dowling uit stoffelijken en zedelijken nood. Of liever: hij is de schoonste roos welke de H. Theresia van Lisieux in Amerika heeft neergestrooid, en waarrond er zooveel andere regenen!... Met hoeveel beleid en durf stad en land tevens gediend worden:...dat moet ge maar lezen. Dan kunt ge nog eens opgaan in de optimistische sympathie voor kind en mensch welke pater Finn kenmerkt; dan kunt ge eens te meer geroerd worden door de wondere macht van « het heilig Bloempje ». Een vrij keurige vertaling, ons aangeboden in de keurige uitgave van Leeslust, welke wij al lang kennen. EM. JANSSEN, S. J.

4796 ◆ **Kersten, F. J.** **92 : 266**

MISSIEHELDEN : II. BROEDER DE SADELEER. Bewerkt naar « De wreede Missie » van Edm. Verwimp, S. J. — *Leuven, Vl. Drukkerij, Xavertana, 1928, (18 × 13) 138 blz.* *6 fr.*

V — Dat onze jongens die van avonturen houden, nu even Jules Verne ter zijde leggen om het leven van Broeder de Sadeleer te lezen. Zijn twintigjarenlange arbeid in de missies is een onafgebroken reeks van avonturen geweest. Hij heeft gewerkt, geslaafd, geleden voor de zielen: hij was een arbeider van de eerste ure en heeft de Afrikaansche missie gekend met al hare verschrikkingen van nooit-doortrokken wildernis. Dit boek zal meer goed doen dan honderd voordrachten over idealisme; want Broeder De Sadeleer, in al zijn eenvoud, was een held van het hoogste ideaal: leven en sterven voor de zielen. Dat dit boek in ruime maat verspreid worde, in alle middens, maar vooral bij onze jongelingen. Men moet niet vreezen dat het niet zal gelezen worden : in eenen adem leest men het uit. F. VERMUYTEN, PR.

4800 ◆ **L'Ermite, Pierre** **83**

LANGS DE STRAAT. *Vert. uit het Fransch. — A'dam, Van Munster (Opgang-Bibliotheek), 1928, 2e druk (18 × 13) 128 blz.* *geb. fl. 1,25*

V — « Langs de Straat » is een bloemlezing van 22 mooie schetsen, grepen uit het actueel moderne leven, die om haar warme innigheid, tintelend van waar leven, geest en hart diep beroeren en door haar werkelijk godsdienstige, zedelijke of sociale strekking, hooger opvoeren en « beter » maken. De eenvoudige verhaaltrant en de keurige verzorging van 't boek doen den lezer eveneens aangenaam aan. Ook zag een 2de druk reeds het licht. F. DARCIS, PR.

4801 ◆ **Mathilde** **83**

JULIAAN EN JULIANE. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (22 × 16) 137 blz.* *fl. 1,25 (12,50 fr.)*

V — De treurige geschiedenis van een tweeling die bedorven worden door hun pleegouders en daarvan hun leven lang de gevolgen dragen. De tendenz ligt er mild bovenop en de stijl is heel wat verouderd en voor lezers van onzen tijd, nogal konventionneel. Dat belet niet dat het voor den volkslezer een stichtend en gaarne gelezen boek zal zijn. E. V.

4802 ◆ **Melati van Java** **83**

HET BOSCHMEISJE. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (18 × 13), 197 blz.* *fl. 1,75 (17,50 fr.)*

V — In hooge mate romantisch en zelfs een klein ietsje sensationeel is de opzet van deze boeiende vertelling. Melati van Java op haar best. Jammer dat in deze « nieuwe uitgave » de taal niet een beetje opgefrischt werd : 't boek zou er veel bij winnen. Overigens laat het zich zeer gemakkelijk en plezierig lezen. E. V.

4803 **Melati van Java** **83.9**

◆ MICHAËL DE ZANGER. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (18 × 13) 184 blz.* *fl. 1,75 (17,50 fr.)*

V — Rustig en gedempt is de gang en de toon van deze quasi-historische novelle : wat week en gevoelerig doch aandoenlijk en stemmig. Rond het drama van Lodewijk den Zestiende en zijn gezin heeft de schrijfster het verhaal geweven van Michaël Mähler, den zanger. Het is in elk opzicht een mooi stichtend volksboek, alleen wat verouderd naar den vorm. E. V.

4804 **Reynès-Monlaur, M.** **83 : 89**

◆ VAN ROUW EN HELDENMOED: DE MYSTIEKE WOORDEN. *Vert. uit h. Fransch dr. Helena Biegel. — A'dam R. K. Boekcentrale, 1928, (19 × 12), 296 blz.* *fl. 1,90 (19 fr.)*

V — Ziehier weer een boek van Reynès-Monlaur, dat in alle opzichten aanbevelenswaardig is. Het leidt ons terug naar de eerste dagen van den wereldoorlog. Het Belgisch leger wijkt voor de Duitsche overmacht. Schrik en ontzetting volgt het vijandelijk leger. Zuster Claire komt te midden van die vreeselijke gewelddaden terecht. Zij die de wereld slechts kent van door de ramen van haar klooster, is ooggetuige van gewelddaden, die ten slotte haar tot wanhoop en vertwijfeling voeren. Hoe kan God zoo iets ontzettends ongestraft toelaten? — Doch op het hoogtepunt van het lijden komt plots de gefolterde en beproefde ziel van den boord van den afgrond terug en zuster Claire ziet de dingen in het licht van het bovennatuurlijke. Haar deugd en heldenmoed brengen haar tot de verpleging van de gewonde vijanden, ofschoon al het menschelijke in haar, in opstand komt bij het zien van een vijandig soldaat. — Haar voorbeeld brengt juffrouw Harteveld, Fransche protestante, doch geesteskind van Duitschland, niet alleen tot het inzien der waarheid aangaande de Duitsche gruwelen, maar tevens op de paden van het waar geloof. Een mooi boek voorwaar, doordrenkt met een fijne psychologie, dat tevens om de flinke vertaling aan alle lezers een waar genot zal schenken. FR. DARCIS, PR.

4805 **Roeland, F,** **83**

◆ DE WILDE VLOED. *Geïll. dr. Edm. Van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1928, (24 × 16) 72 blz.* *5 fr.*

V — Bij 't begin is 't verhaal wel wat uitvoerig, maar stilaan wordt het levendiger en boeiender, naarmate de stroom nieuwe slachtoffers maakt. De aantrekkingskracht van 't water is nog dezelfde voor de oeverbewoners als in den tijd van de zeenimfen en de Loreley. Zusje, vader, broer van Jo komen om in den stroom, maar Jo, de knappe zwemmer, slaagt erin bij 't onderstroomen van hun huisje zichzelf en de anderen te redden. Zoo temt hij den wilden vloed in afwachting tot kanaliseering hem heelemaal aan banden zal leggen. J. LAUWERYS, PR.

4806 **Rutten, Felix** **83.3**

◆ ONDER DEN ROOK DER MIJN. Novelle uit Limburg. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, 2e druk (16 × 11) 180 blz.* *gec. fl. 1,10 (11 fr.)*

V — Als motto : O Limburg, mijn geliefde land; een hymne aan de schoonheid van zijn geboortegrond. Als motief, het zwarte gevaar voor de ongerepte hei en voor de voorvaderlijke zeden : met de koolmijnen komt ongeloof en bederf de ziel van het volk wegvreten; daarom moeten de jonge krachten zich offeren in liefde en toewijding. — De bouw van dit verhaal is tamelijk eenvoudig en toch onbeholpen en het verhaal wordt verlamd door lange beschrijvingen en uitvoerige preeken. Toch zal het in onze bibliotheken, vooral in het Limburgsche, gegeerde kost zijn. Dr A. Boon, pr.

4807 **Scheepens, J.** **83.3**

◆ In den Maalstroom. — *A'dam, R. K. Boekcentrale (Centrale Roman-Bibl., nr. 21) 1928, (19 × 13) 342 blz.* *fl. 1.25; 12.50 fr.*

V — Boeiend verhaal uit de eerste tijden der arbeidersbeweging te Lyon. Jacques Gérard, deftige pachterszoon uit den Beaujolais, gaat zich te Lyon vestigen, kent er het harde fabrieksleven in al zijn onmenschelijkheid, zooals de liberale economie het geschapen had; wordt weldra vurig strijder van de socialistische vakbeweging, onder leiding van den prachtigen idealist Daniel. Gérard na Daniel valt van ontgoocheling in ontgoocheling tot twijfel aan de werkdadigheid der socialistische methoden, te meer daar Pauline, zijn dochter, die zijn socialistische beginselen beleven wil, zijn vaderhart met de voeten trapt. — Naast hem en naast hen werkt de christen vakbeweging; zijn zoon André is er leider van. Door zijn een diens vrienden warme liefde gaan de oogen van den verblinden vader open. Nu wordt ook hij vurig christen propagandist. Al gebeurt alles in de eerste tijden der vakbeweging en zijn er nu veel dingen veranderd, toch blijft dit boek zeer actueel. — Warm dan ook aanbevolen aan onze studiekringen, kajotters, vakbonden, enz. A. De Groeve, M. S. C.

4808 **Vincx, J. F.** **83**

◆ Arme Vader! Arme Zoon! — *Brussel, J. B. Willems-Van den Borre, 1927, (20 × 13) 112 blz.* *4,50 fr.*

V — Dramatische geschiedenis van een rooversbende, waarvan de besten zich met God verzoenen voor hun dood aan de galg, en den onschuldige genade wordt verleend. Een beste boekje voor onze jongens en voor volksbibliotheken. H. De Roover.

4809 **Westerman, Percy F.** **83.0**

Annesley als Speurder. *Vert. uit h. Engelsch « Annesley's Quest » dr. Etta E. Schuurman. — Geïll. met 4 platen dr. Jan Wiegman. — A'dam, Veen, 1927, (23 × 16) 192 blz.* *fl. 2,90; geb. fl. 3,90*

V — Peter Annesley heeft op kostschool een chinees, Li-Fau, tot schoolmakker. Als senior wordt hij verplicht den chinees te storen bij een godsdienstpleging, omdat er verboden opiumrook mee gemoeid is. Later komt Peter als zee-officier in China, en daar ondervindt hij een heele reeks hinderlagen en gevaren, tot hij eindelijk in Li-Fau's handen geraakt. Deze is nu gouverneur van Nangan, en zal zich wreken over de beleediging, hem door den Engelschman in zijn schooljaren aangedaan. Er komt echter allerlei tusschen beiden, en Annesley wordt gered. Een boek van avontuur, maar er is te veel, om goed gesmaakt te worden.
Al. Walgraeve, pr.

VI^A — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

4810 **Finn, Francis, S. J.** **83**

◆ HOE ZIJ OVERWON. *Vert. uit h. Engelsch « Ada Merton » dr. Jos Witlox. — Brussel, Standaard, 1928, 2^e druk, (19 × 15), 114 blz.* *9 fr.*

VI^A — Het eerste werk dat pater Finn ooit in boekvorm uitgaf, heette Ada Merton. Jos. Witlox vertaalde het vroeger onder den titel « Mijn Hemel op Aarde »; en nu geeft de Standaard een nieuwe « vertaling » uit: « Hoe zij overwon », « Zij » is het elfjarig kommuniekantje Ada Merton, wier offerdood de bekeering bewerkt van haar beide ouders. Zoek in dit boek geen hooge kunst, geen diepgaande psychologie, geen vernuftige of fantastische verwikkelingen; ge moogt het zelfs cliché-werk noemen, eindigend met een « deus ex machina »: het blijft nochtans een verhaal van wondere bekoorlijkheid, waarin op bewogen toon en met een tikje humor tusschendoor, de jonge schrijver van toen eens vertellen komt zijn eerste ervaren van Gods voorzienigheid. Behoudens wat stijve zinnen en enkele taalfouten, leest de Nederlandsche bewerking vlot en aangenaam. EM. JANSSEN, S. J.

4811 **Gibert, P. G., S. J.** **83 : 266**

◆ CHINEESCHE KLEUTERKENS. Vondelingskens uit het Gele Land. *Vert. uit h. Fransch dr. P. R. Grootjans, S. J. Geïll. — Averbode, Abdij (E. K. Bibliotheek) 1928, (20 × 11) 104 blz.* *4.50 fr.*

VI^A-B-C — Een boekje voor kruistochters en kruistochterkens bedoeld; groote jongens zullen het echter ook nog gaarne lezen. In korte, soms kernachtige verhaaltjes wordt de ellende van de chineesche kinderwereld ontvouwd: kindermoord, te vondeling leggen, kinderroof, kinderverkoop, enz. En naast die ellende zien de lezertjes het prachtig werk van missionarissen en missiezusters. Al wie dit leest wordt zeker een ijverig lid der H. Kindsheid. A. DE GROEVE, M. S. C.

4812 **Kiroul, Paul** **83**

◆ VAN DIKKOPPE DIE Z'N ZIEL VERKOCHT AAN MENEER PASTOOR. — *Brugge, Excelsior, 1928, (22 × 16) 36 blz.* *5 fr.*

VI^A.B. — Een pareltje te meer voor onze kinderen. Een frisch gestelde vertelling, die op de meest boeiende manier zoo'n schoone dingen legt in de hartjes onzer kleinen — en die de grooten ook nog veel deugd doet. Al onze volksboekerijen moeten eenige « Dikkopjes » in hun voorraad hebben. A. DE GROEVE, M. S. C.

4813 **Koekoek, P.** **83**

DE AVONTUREN VAN MAX EN KEES. *Geïll. dr. Pol Dom. — Alkmaar, Kluitman (23 × 15) 190 blz.* *fl. 1,50; geb. fl. 2,25*

VI^A.B. — Die avonturen zijn eigenlijk een aaneenschakeling van jongensstreken en fratsen van twee knapen die min of meer fatsoenlijk hun vakantie moeten doodkrijgen. 't Is handig geschreven, doch *zonder den minsten geestelijken inhoud en absoluut neutraal.* Jammer. Begrijpen die Hollandsche « fabrikanten » van jongensboeken dan niet dat ze nog een andere taak hebben dan de bloote vertelling zonder meer. Niet koopen! ERNEST VANDER HALLEN.

4814 **Remtbaan, V.** **83**

◆ DE KINDERJAREN VAN GIKKE. *Geïll. dr. René Hanan. — Averbode, Abdij (E. K. Bibliotheek, Reeks A) 1928, (20 × 11) 44 blz.* *3 fr.*

VIA — Gikke een arme jongen, jongste van zeven kinderen, eerst zwak en tenger, groeit op tot een gezonden, springlevenden, verstandigen jongen. Zijn eerste H. Communie met haar ernstige voorbereiding stuwt zijn jongensziel nu onweerstaanbaar naar 't verlangen : *priester worden !* — Lief verhaaltje, versierd met kunstige teekeningen, dat aan menig kruistochter misschien den weg wijst naar Seminarie of Missiehuis. A. DE GROEVE, M. S. C.

4815 **Schurhammer, Joris, S. J.** **92 : 266**

◆ MISSIEHELDEN: I. FRANCISCUS XAVERIUS. Zijn leven in beelden. *Nederlandsche bewerking. — Leuven, Vl. Drukkerij, Xaveriana, 1928, (18 × 13) 100 blz. 6 fr.*

VIA. — In veertig platen worden de voornaamste gebeurtenissen uit het leven van Sint Franciscus Xaverius voorgesteld ; bij elke plaat vindt men een verklaring en een beknopt verhaaltje. De verklaringen van de platen zijn vooral interessant omdat ze leeren zien en op elke bijzonderheid de aandacht vestigen. Ik vind het echter te betreuren dat de verhaaltjes zoo danig beknopt zijn ; 't lijkt wel telegramstijl. Er ligt in heel dit boekje niets warmte ; men vindt hier wel de *geschiedenis* van Sint Franciscus Xaverius, maar niets van zijn *heiligheid*. Xaveriana heeft ons aan wat anders gewoon gemaakt. Voor een eerste kennismaking met de groote Xaveriusfiguur kan het er echter door. F. VERMUYTEN, PR.

4816 **Van Zeggelen, Marie C.** **83.0**

HET ZEEROOVERSJONGETJE. *Geïll. dr. Henri Hubregtse-Lansing. — Gouda, Van Goor (Voor Jongens & Meisjes) 1927, 3e druk (20 × 14) 110 blz. fl. 1*

VIA. — Boeiend verhaal uit Hollandsch-Indië, waarvan kleine Bo (het zeerooversjongetje) de held is, tegelijk met kleine Lodi. Met moeder, grootmoeder, zusje en zijn dorpsgenooten wordt hij geroofd door een stam van een ander eiland en komt als door een wonder in 't huis en in dienst van den hoofdman van dit eiland. Daar treffen Bo en Lodi een protestantsch zendeling die daar met vrouw en dochtertje ijverig missioneert. Die wordt hun redder. Treffend verhaal van de toewijding van dien sympathieken man. Maar hoe pover komt het ons katholieken voor dit alleenlijk brengen van bijbel, zonder liturgie, zonder sakramenten, zonder dit alles wat onze katholieke missieposten zoo verschillend maakt van de Protestantsche. — Dit moeten we onze Katholieke kinderen doen opmerken, die dit anders zoo lief verhaaltje gaarne lezen zullen. A. DE GROEVE, M. S. C.

4817 **Vincx, J. F.** **83**

◆ VERHALEN EN VERTELSELS aan den Vlaamschen Haard afgeluisterd. — *Brussel, J. B. Willems-Van den Borre, 1928, (20 × 13), 80 blz. 2,50 fr.*

V-VIA — Een verzameling leuke vertelseltjes, sagen en legenden, zooals de schrijver zegt « aan den Vlaamschen Haard afgeluisterd ». Een verpoozinkje voor de reeds vlot lezende kleuters. Af en toe had de schrijver er zelf wel eens een zedelesje mogen aan toevoegen en de grootste onbenulligheden weglaten. H. DE ROOVER.

VIB — KINDERLECTUUR

voor ietwat gevorderde lezertjes (van 9, 10, 11, 12 jaar)

4818 **Aerts, Frank** — STERKE JAN. **83**

4819 **Kens, Wil.** — LUIGI.

4820 **Lunders Joris** — 1914. Verhaal uit den oorlogstijd. — *Deurne, 83, Unitaslaan, (Onze Jongens- en Meisjesboeken, Nrs 15, 16, 17) 1928, (24 × 15), elk 16 blz. elk 0,75 fr.*

◆

VIB — De groeiende serie : « Onze Jongens- en Meisjesboeken » heeft nog al sukses, geloof ik. Zij beantwoordt dan ook aan haar doel : onze schoolkinderen goedkoope en goede lezing te bezorgen. « Goed » genomen in de beteekenis van aangenaam, leerend en vormend. Tekstverzorging en uitgave konden beter zijn, maar dat komt wel, zoo rap mogelijk. De bedoeling is in elk geval reeds uitstekend, en de drie bovenvermelde verhaaltjes mogen best aanbevolen worden voor 'n ruime verspreiding. E. BOELAERT, M. S. C.

4821 **Smits, H. M.** **83 : 92**

◆ KLEINE NELLIE VAN DEN HEILIGEN GOD. — *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Klasbibliotheek, Nr. 38), 1927, (22 × 14), 30 blz.* *fl. 0,15*

VIB — Wie een duidelijk voorbeeld wil van de werking der genade in een gedoopte ziel, moet dit kinderboekje over de kleine Nellie lezen. Een kind van vier jaar kan toch niet uit zich zelf honger hebben naar de H. Communie; en kleine Nellie had dien honger, en was alleen voldaan als ze vereenigd was met haar « heiligen God ». Dit boekje moet in handen gegeven worden aan alle kruistochters en alle andere lievelingen van den heiligen God, den God der onschuld en der zuiverheid. Ze zullen het even gretig lezen als het mooiste tooversprookje, en er heel wat meer van meedragen. F. VERMUYTEN, PR.

VIC — KINDERLECTUUR

Voor beginnelingen van 6, 7, 8 jaar.

4822 **De Koning, Marie** **83**

HET GOUDEN TIENTJE. KLEINE PIM. PRINSESJE. *Geïll. dr. Rie Stoffers. — R'dam, Van Waesberghe (Madeliefjes-Serie) 1927, (21 × 17), elk 56 blz.* *elk gec. fl. 0,80*

VIB-C. — Die keurige boekjes hebben uiterlijk wel de bevalligheid van madeliefjes, maar *als inhoud zijn ze toch al te pover.* Ook beginnelingen moeten iets kunnen meedragen van wat ze lezen, en in deze boekjes is werkelijk niets mee te dragen: « Het gouden Tientje » is de geschiedenis van een jongen die steelt, en 's anderendaags zijn diefstal herstelt omdat hij er te leelijk van gedroomd heeft! Kleine Pim krijgt een hondje en brengt er een prettige vakantie mee door. Prinsesje loopt verloren en wordt na veel tranen en avonturen thuis gebracht. Nu wil ik er wel gaarne bijzeggen dat die eenvoudige onderwerpen heel goed behandeld werden, zoodat kleine lezers er een heel aangename leesoefening aan hebben — maar meer hebben ze er niet aan, en dat vind ik spijtig.
F. VERMUYTEN, PR.

4823 **Dietz en Leopold, e. a.** **83**

HET LAND VAN JE WEET WEL. *Geïll. dr. Jan Wiegeman e. a. — A'dam, Veen, 1928, (23 × 17), 64 blz.* *geb. fl. 1,25*

VIC — Een reeks van 15 vertellingen, waaronder drie-vier heel lieve; maar uit *de andere hebben onze kleinen weinig te winnen, misschien wel iets te verliezen.* Niets voor hun christen zieltje! Het goddelijk mysterie van Kerstnacht door een sprook van kerstmannetje vervangen; Sint-Niklaas voorgesteld met negerkop en narrenpak, 't gezond verstand in de war gebracht door overdreven verbeeldingswerk, en wel eens een verlokkende, doch gevaarlijke gedachte ingegeven. M. IRMINE.

4824 **Ma. Teresa, Zuster** **83 : 07**

VOOR ROOMSCHE KLEUTERS : I. Mijn Broertje en Zusje; II. Stoute Broer;

III. Zus bij 't Kribje; IV. Broer en Zus bij 't opstaan. *Geïll. dr. Rob. Graafland.* — *'s Bosch, Malmberg, 1928, (22 × 15), elk 24 blz. elk fl. 0,50*

VIc — Men zou nog klein willen zijn, om die mooie plaatjes te bekijken en te bewonderen; om de lieve dichtjes te hooren voorlezen en herlezen, tot men ze van buiten kent, en er ondertusschen den weldoenden, echt katholieken invloed van te ondergaan. De teekeningen zijn bijzonder geslaagd. M. IRMINE

84. ESSAYS

4825 Cannegieter, H. G. **84 : 17**

MODERNE JEUGD. Na-oorlogsche Bespiegelingen van een voor-oorlogsch Man. — *Baarn, Hollandia Drukkerij, 1928. (19 × 12) 82 blz. fl .1.25*

IV* — Met een uitgesproken optimisme staat Cannegieter tegenover de moderne jeugd waarvan hij de ideeën en de uiterlijkheden met een tamelijk gunstig à priorisme onderzoekt. Hij beperkt zich overigens bijna uitsluitend tot feiten en konsekwenties en stelt zich op het standpunt van den eenvoudigen toeschouwer die feiten en toestanden kontroleert en vergelijkt, alsof de mensch een louter interessant waarnemingsobjekt was. Van zijn standpunt uit kan zijn optimisme ten overstaan der na-oorlogsche jeugd wel gewettigd zijn; minder is ze het waar hij het over den geestelijken ondergrond der moderne jeugd heeft in het kapittel « Liefde van nu » en « Levenshouding ». Hoe of de oorlog en de nationalistische uitspattingen, de zedelijke degeneratie van de enkelingen en de ineenstorting van het familieleven in zijn thesis passen, is me onbekend. Er is ook heel wat te zeggen over de z. g. moderne kunst als uitvloeisel van den modernen mensch zooals hij hier voorgesteld wordt. — Kortom: er zijn rake en positieve zetten in dit boekje, dat meer feiten konstateert dan een onderzoek instelt naar oorzaken en ideeën: er komen een boel onzinnige uitlatingen in voor, die zoo evident zijn dat een denkend mensch niet noodig heeft daarop attent gemaakt te worden. Het boek over deze nieuwe jeugd is het echter niet. Daartoe zijn de tijden overigens nog niet rijp. ERNEST VANDER HALLEN.

4826 De Graeve, Rob. **84 : 92**

◆ GUIDO GEZELLE, met inleidend woord van Joris Eeckhout. *Gent, H. Stroobandt-Coucke (Letterkundige Jeugdbibliotheek) 1928. (21 × 15) 114 blz. 6,50 fr.*

V — « Wie is dat, Gezelle ? Een coureur ? » Die vraag wordt door den inleider van dit boekje aangehaald om den « vooruitgang » van onze jeugdopleiding in helder licht te stellen, en om te doen verstaan dat het boekje dient om bij de volksjeugd, Gezelle, en later andere dichters te doen kennen en smaken. Goed. Ook zal iedere jongen die 't boekje leest dan ook veel over den dichter leeren, en, hopen wij, nog meer willen weten. Daarom prijzen wij den schrijver en wenschen hem veel bijval. Ik wensch hem ook, dat hij de kunst leere om, in dezelfde hoeveelheid bladzijden, nog meer dingen te zeggen en dat in een taal die *naar de ziel* gaat van de volkskinderen. Ik vrees dat hij in dit opzicht, nog niet den toon heeft gevonden. Nog veel te veel boekengeleerdheid en boekentaal. En ook nog veel te weinig oordeel uit eigen eerste hand. Op blz. 62 : « Van 1861 tot ongeveer 1890, *zeker* geen 100 gedichten » zou Gezelle geschreven hebben. Ik tel er 270 en meer, zonder de later verschenen gelegenheidsgedichten en buiten al deze waarvan de datum mij onbekend is. « In die « periode » zal G. slechts nu en dan een nederig

gelegenheidsversje geven, een zieledichtje zoo hij 't noemt.»Zie daar een volzin, vol onnauwkeurigheid. Want in die « periode » schreef Gezelle van zijn hoogste en diepste gedichten, b. v. Onendig Wezen, God, 1866 — Drank 1866 — O heerlijk Handgedaad 1880 — Alleene, uit aller Oogen 1883 — O wilde en onvervalschte Pracht 1882 — Mijn herte is als een Blomgewas 1883... — En dan sommige doodenversjes, die G. niet zieledichtjes, maar *zielgedichtjes* noemt, zijn onsterfelijke verzen, zoowel vóór 1890 als erna. Indien de schrijver iets naders weten wil over de uitgave, die hij zoo uitbundig looft op blz. 68, dan kan hij *Biekorf* lezen 1925 bl. 38 en volgende nummers. AL. WALGRAVE, PR.

4827 ◆ **Mansion, Joseph** **91**

INDIË EN HET WESTEN. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding (Verhandeling nr. 261).1928, (18 × 13) 44 blz.* *1,50 fr.*

IV — Tot het einde der 18e eeuw had Europa niets dan minachting over voor de Indische beschaving. Sedert keerde de wind en thans ziet ons snobisme reikhalzend uit naar de produkten van het Oosten. Heeft Indië ons werkelijk iets geleerd en geestelijk verrijkt? Een nadere kennis van het Sanskriet leidde tot de ontdekking van de verwantschap met onze talen, deed den sleutel aan de hand van de vergelijkende taalkunde en verschafte daarenboven nog klaarheid in veel vraagstukken uit de spraakkunst en de phonetiek. Op wijsgeerig gebied, waar het voor de Indische philosofen een waar genoegen was de ingewikkeldste problemen uit te pluizen, en in de letterkunde, die een eigenaardige uitbeelding is van de tropische natuur, werd onze kennis in ruime mate verrijkt. De studie van de Indische godsdiensten in hun weelderige verscheidenheid en het peilen van hun diep religieus gevoel was het uitgangspunt voor een nieuw vak van het menschelijk weten, de geschiedenis der Godsdiensten. In vele opzichten heeft Indië ons dus een nieuw geluid gebracht. Dr A. BOON, PR.

4828 ◆ **Segers, Gustaaf** **84**

EENVOUD EN GEPASTHEID. — NATIONALE KUNST. NATIONALE LETTERKUNDE, NATIONALITEIT, VADERLANDSLIEFDE VONDEL EN REMBRANDT. DE KLEINE MEESTERS — *Gent, Volksdrukkerij, (Kon. Vl. Academie), 1927, (21 × 14), 26, 24, 26 blz.* *elk 1 fr.*

V — Een drietal verhandelingen. Geregeld als de tik-tak van een klok werkt deze ijverige man uit de K. V. Academie zijne causerieën af. En nu moet ge daarin niet veel nieuwigheden zoeken of 'n diepte van gedachten of 'n fijn gestyleerden essay-trant verwachten. Segers praat gemoedelijk, valt wel af en toe in herhaling — een gewoon verschijnsel bij oude menschen — maar opent soms een aardig kijkje en verdedigt kranig en kordaat zijn standpunt, al berijdt hij dan ook een stokpaardje. In nummer één b. v.: daar is deze pionier van het volksonderwijs en de volksletterkunde in zijn volle element en zegt nog eens voor de zooveelste maal — bravo! — wat hij daarin wil: lees den titel. En deze Vondelkenner en -aanbidder lokt U nu naar een delicaat en nog duister hoekje: de wankele verhouding van Vondel en Rembrandt, en legt U zijne grondige gissingen voor. In nummer drie: eentje waarvoor hij geen titel wist te vinden, komt hij slechts tot gebazel over veel en niets. Toch lees ik dezen man graag: want hij is oud en eerlijk en werkt nog als 'n eerste jeugd en voelt zoo door en door katholiek, democratisch en Kempisch. A. VAN DEN DRIES, PR.

4829 **Wismans, J. H.** **809 : 42 : 37**

◆ OVERZICHT DER ENGELSCHE LETTERKUNDE. — *Hilversum, Brand, 1928, 2e druk (19 × 13) 136 blz.* *fl. 1.50*

V — Eerw. Heer J. H. Wismans, een oud-bekende als leeraar aan onze Vlaamsche vacantieleergangen te Leuven, komt in dit boekje de vrucht van lange jaren onderwijs in de Engelsche letteren schenken. Het is niet meer dan een *overzicht* maar om iets zoo groot en wijd als de Engelsche letterkunde te overzien, zoodanig dat men de hoofdzaken wel aanschouwt en tevens hun samenhang en onderling belang, daartoe is elk oog niet in staat. Men moet het land kennen om het van op een berg duidelijk te overzien en te zeggen hoe 't gelegen is. Daartoe is Wismans de man. Hij weet het en hij zegt het zonder te verzwijgen wààr de zon Christus over dat landschap gemist wordt, of wààr zij schijnt tot hooger glans en schoonheid. Het is, in zijn bescheiden soort, goed en goeddoend letterkundig werk. AL. WALGRAVE, PR.

88. GEMENGDE OPSTELLEN

4830 **Houwen, K. G: & Mulder, J.** **88 : 92**

OMHOOG! Leesboek voor de hoogste klassen der volksschool en voor inrichtingen van voortgezet onderwijs. 1e Deel — *Den Haag, M. V. J. Ykema, 1928. 2e druk (19 × 12) 140 blz.* *fl. 0.90*

V-VIA — Een titel klaar als een beginsel : lectuur geven « waarin de beste neigingen der menschenwereld tot uiting komen ». Nu de boekenmarkt overvoerd is met belletristische lectuur, is het hoog tijd en geestelijk noodig dat als helden optreden niet meer de mondaine nimfen, filmsterren, de galante heerkens, Cupido's en Venuskens en dies meer, maar wel de stille kunstenaars, de edele geleerden, de knappe ingenieurs, de zich opofferende zendelingen, de groote uitvinders en ontdekkers, geplaatst in het kader van hun heerlijk werk. Zoo komt het dat hier gewezen wordt, in trouwe verhaalhistoriek, zonder eenig litteraire versiersel, op groote mannen en werken die de menschheid hebben gediend: het Roode Kruis en zijn stichter Dumont, de Hollandsche Heidemaatschappij, Hugo de Groot en zijn Beschavingsarbeid, Pasteur en zijn Werk, de Lesseps en zijn Suez-Kanaal, Edison en zijn Uitvindingen, de Pooltochters, Beethoven en Henry Ford. Geen ontspanningsboek, maar een leerrijk en cultureerend boek. Een vlekje: het is te Hollandsch opgevat en moet dus ruimer over de grenzen kijken. Men kan niet uitmaken dat Pasteur een vroom Katholiek was.

A. VAN DEN DRIES, PR.

4831 **Kersten, F. J.** **88 : 37**

MET ONS VIEREN: 1e, 3e en 4e stukje. *Geïll. door C. Jetses. — Groningen, Wolters 1927, 6e druk (19 × 13) 6 dnl, elk 48 blz.* *elk fl. 0,45*

V — Drie heel aantrekkelijke leesboekjes, die even goed passen in de school als onderwijs in lezen en zuiver schrijven, als in de bibliotheek voor kinderlektuur. Het voorwoord en de inhoudstafel laten de waarde der gevolgde methode zien, de titels en de illustraties hun kinderlijken en vormenden inhoud. Wat het belang bijhoudt, is dat die inhoud om een viertal kinderen gegroepeerd is. M. ERMINE

9. — Geschiedenis

4832 **Lindemans. Dr Jan, e. a.** **9 : 91**

BIJDRAGEN TOT DE GESCHIEDENIS VAN ASSCHE. *Geïll. dr. G. Bogaert e. a. — Merchtem, M. Sacré, 1928, (25 × 17), 64 blz.* *6 fr.*

V — De heeren van Assche hebben eerbied voor hun verleden. Ze brachten hier een reeks bijdragen bijeen over Assche: er is spraak van de kerk, van het landschap, van een martelaar van Gorkum die Asschenaar was en van een humanist drukker Joost Bade, waaraan Sacré een bijdrage wijdt die interessant is. Dr J. A. GORIS.

4833 **Vincx, J. F.** **83 : 9 : 91**

GAASBEEK. Geschiedenis van het Kasteel, de Kerk en het Dorp aan het Volk verhaald. — *Brussel, J. B. Willems-Van den Borre, 1926. (20 × 13) 114 blz.* *7 fr.*

V — Een net en aardig boekje; de geschiedenis van Gaasbeeks kasteel eenvoudig verhaald, met achteraan een wandeling binnen en buiten 't kasteel. Een boekje om bij een bezoek aan de burcht, thans museum, naar Gaasbeek mede te nemen. H. DE ROOVER.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

4834 **Cohen, Dr Ernst** **91**

UIT HET LAND VAN BENJAMIN FRANKLIN. *Geïll. met 72 afbeeldingen. — Zutphen, W. J. Thieme, 1928, (25 × 17) 320 blz.* *fl. 5.90*

V — Dr. Ernst Cohen, hoogleeraar in de scheikunde bij de Universiteit van Utrecht bracht een jaar door als uitgenoodigd professor van een paar Amerikaansche Universiteiten. In zijn boek deelt hij ons mee wat hem aldaar op universitair en wetenschappelijk gebied het meest opviel. Hij doet dat met een accurate zorg die wel eens al te Hollandsch nauwkeurig wordt, vervallend in persoonlijke details over moeilijkheden met douanen en glimlachende tolbeambten en zoo meer. Voor het overige is hij een onderhoudend en helder schrijver zonder stijl. Hij deelt zakelijk mee. Zijn boek gaat bijna geheel over het universitaire leven. Het bevat een groot aantal juiste gegevens over het veld dat Dr. Cohen zelf bestreek. Zijn ervaring is beperkt en zijn vrees om te besluiten onbeperkt. Dat maakt den lezer soms kregelig. Op geen oogenblik kan men den schrijver een oordeel ontwringen: over de jeugd laat hij het woord aan twee Amerikaansche schrijvers. Over den Ku Klux Klan die een bende moorddadig en sadiek gespuis was, citeert hij eenvoudig wat de hoofdman van den klan daarover te zeggen heeft. De onervaren lezer krijgt de indruk of hij te doen heeft met een vredelievende vogelpikmaatschappij. Over de beoefening der natuurwetenschappen in de Staten weet Dr. Cohen belangrijke dingen te melden. Zijn boek bevat zeer uitgebreide citaten in het Amerikaansch, wat het werk voor Engelsch-onkundigen totaal onbruikbaar maakt. Het bevat een groot aantal goed gekozen prenten. Afgezien van zijn kleine kanten, een heel goed en betrouwbaar leesboek. Dr J. A. GORIS.

4835 **Sassen, Dr D.** **91 : 9**

ASSELT, zijn Museum en zijn Slot Hillenraad — *Maastricht, Cl. Goffin, 1928, (24 × 16) 56 blz.*

V— Asselt zonder H. Een dorp benoorden Roermond in Holland. Er is

een schoone kerk, er is een cultuurhist risch museum, er is een schat van een kasteel dat die koene heeren van de Koninklijke Luchtvaartmaatschappij zoo maar van uit de lucht hebben getrokken. Er is ook nog Agnes van Asselt die in de folkloristische poezie aldus wordt gekenmerkt: Zij tastte in haar zak, En betaalde met gemak. Als ge U voor Asselt mocht interesseeren zult ge het U zeker niet berouwen haar geste na te doen om U het boekje van Dr Sassen aan te schaffen.

Dr J. A. Goris

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

4836 ◆ **du Bois, Louis** **92 : 266**

Een Vlaamsch Missionaris in Engelsch-Indië: Pater Herman (Eugeen du Bois). — *Brasschaet, De Bièvre, 1928, (24 × 16) 196 blz.* *5,50 fr.*

V — De biografie van 'n Vlaamsch missionaris geschreven door zijn broer. Wanneer eens, in 't Eeuwig Land zonder nacht de twee gebroeders mekaar zullen weerzien, zou Eugeen tot Louis kunnen zeggen: « Bene scripsisti de me ». Voorloopig zal ieder lezer getuigen dat de biograaf 'n prachtbeeld heeft geschetst van zijn broeder. — 't Eerste deel waarin het gaat over 't studentenleven van Eugeen, over de Goorkens, de Kruisweg, de « Belle-vue » van Lichtaert en zoo meer, zullen velen wel wat uitgebreider gewenscht hebben. — Meminisse juvat! — Doch Louis zou terecht antwoorden: Daar was 't me niet om te doen. 't Was de bedoeling van den schrijver, het kloosterleven en vooral 't wondere zendeling-leven van zijn broer te verhalen. Als 'n echte zoon van Franciscus ging deze met kinderlijke eenvoud en grootmoedige liefde tot zijne broeders de « Punjabis » en bracht er duizenden tot O. L. Heer... Zuster Dood waarover ook deze Franciscus-zoon zulk roerend lied zong, trof dezen veertigjarigen overrijp voor den hemel... — Een boek dat eerlang naar de 10.000 ex. gaat; dat door onze studenten en door allen wien de missiestrijd lief is, zal verslonden worden!

Fr. Crols, pr.

4837 ◆ **Pluym, J. M., C. SS. R.** **92 : 83**

Groote Mannen en Vrouwen. 12 Levensschetsen. — *R'dam, E. De Bont & Zoon, 1927, (24 × 15) 236 blz.* *fl. 1*

V—De H. Godeliva, de eerbiedw. Nuncio Sulpricio, H. M. M. Alacoque, Gen. de Sonis, H. Franciscus de Paula, Gelukz. Anna van S. Bartholomeus, Zal. Grignion de Montfort, Zalige Bernadette, Thomas More, Maria Stuart, H. Ignatius van Loyola, de dienaar Gods Joannes Stöger. Zooals men ziet, zeer afgewisseld. Duidelijke, eenvoudige voorstelling der biographie. Stichtelijk.

Dr Joris Caeymaex, pr.

4838 ◆ **Sacré, Maurits** **92**

Levensschetsen der bekend gebleven Priesters van Assche. — *Merchtem, M. Sacré, 1928. (25 × 17) 28 blz.* *3.50 fr.*

V — Sacré Maurice... hij is onuitputbaar. Hier hebt ge een lijst van de bekend gebleven priesters van Assche: zij begint in 1526 en eindigt op heden. Historische documentatie.

Dr J. A. Goris.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recencies geplaatst beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

AANBEVOLEN BOEKEN VOOR BOEKERIJEN

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

J. AARTS. — Roomsche Adel, 2 dln.	elk fr.	14.—
M. AIGUEPERSE. — Kitty als jong Meisje	geb. fr.	16.—
» — Kitty getrouwd	geb. fr.	16.—
ARTHUR APPLIN. — De Schok van het Doodvonnis	geb. fr.	10.—
CHARLOTTE BRAEME. — De Schaduw van het Kwaad	geb. fr.	10.—
G. K. CHESTERTON. — Avonturen van Pater Brown	fr.	16.—
» — De krankzinnige Rechter	fr.	15.—
THEO COUCKE. — In het Rijk der Mieren	fr.	5 —
LEO DE RAEDT. — Naar de Noordkaap	fr.	15.—
ROBERT EATON. — Avondgedachten voor Zieken en Lijdenden, 2 dln.	elk fr.	5.—
P. GLOUDEMANS, M. S. F. — Van Domineesdochter tot Dominicus-dochter, 2 dln.	samen fr.	25.25
MARNIX GIJSEN. — Ontdekt Amerika 2e druk	fr.	20.—
ANNA KATH. GREEN. — De geheime Kamer	geb. fr.	10.—
GROENEN. — Bijbelsch Leesboek: Oud-Testament	geb. fr.	36.25
» Bijbelsch Leesboek : Nieuw-Testament	geb. fr.	36.25
MAX HELLEN. — Het parelende Leven	fr.	30.—
JOH. JŒRGENSEN. — Hoe ik Christen werd	fr.	25.—
» De Weg naar het Licht	fr.	10.—
J. KLEYNTJENS en DR. KNIPPENBERG. — Napoleon Imperator	geb. fr.	19.—
MARIE KOENEN. — Het Hofke.	geb. fr.	20.—
» Het Koninkje, 1e deel	geb. fr.	25.—
» » 2e deel	geb. fr.	25.—
» » 3e deel	geb. fr.	35.—
» De Toren van Neekum	geb. fr.	17.50
» De witte Burcht	fr.	21.—
TH. KWAKMAN. — Ave Maria. Het Wees gegroet in het kort	fr.	3.—
ELISABETH LESEUR. — Dagboek en Gedachten	fr.	21.—
VERANO MAGNI. — Het Leven van den H. Franciskus	fr.	32.—
P. J. J. NUYENS. — Het groote Licht	fr.	18.15
» . Gods Wegen	fr.	18.15
PUBBEN. — Leven en Verheerlijking van O. H. Jezus-Christus	fr.	9.—
P. W. ROCHE, S. J. — Gezegend Hij, die komt	geb. fr.	13,75
» Ons Misgeheim	geb. fr.	13,75
EFFIE AD. ROWLANDS. De Moord op het Tuinfeest	fr.	10.—
P. A. SHEEHAN. — Luc Delmege	fr.	17.—
ZUSTER MARIA TERESA. — Mijn schoonste Feest	fr.	13.—
P. VAN DEN TEMPEL, O. P. — Levensgeluk door Levenseenvoud	fr.	11.—
PIETER VANDER MEER DE WALCHEREN. — Van het verborgene Leven	fr.	11.50
CHRISTINE J. F. VETTER. — Zielestrijd	fr.	6.—
A. JURRIAAN ZOETMULDER. — Het lokkende Leven	geb. fr.	40.—
P. BOURGET. — De Beteekenis van den Dood	fr.	12.50
M. KOENEN. — De Andere	fr.	25.—
MAX VAN RAVENSTEIN. — Poverella	fr.	35.—
» Bij Ons	fr.	35.—
» Aan d'Overkant	fr.	35.—
VON HANDEL-MAZETTI. — Rita's Brieven, 3 dln.	geb. fr.	32.40
» » Het onvergetelijke jaar	geb. fr.	32.—
W. VAN NIEUWENHOFF. — Ettie Grey	fr.	12.50
J. R. VAN DER LANS. — Tenochtitlan, 2 dln.	fr.	27.50
» Heldengestallen	fr.	19.—
» Nachtelijke Zangers	fr.	19.—
» In de Verdrukking	fr.	19.—
» Koning Karel en Widukind	fr.	19.—

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel :

C. VERVOORT

Kardinaal MERCIER

zijn leven,
zijn werk.

Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 f.**

« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».

(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)

Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSTE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN 2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928 : 45 frank.

BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :

MOONEELGIDS

Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'

— *Redactiesecretaris :* ANTON VAN DE VELDE —

Beheer : « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Co

UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen** » **is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen » : **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M Dostoïevski — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley, — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel PRIJS . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND

AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST GLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEPHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15,—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 12.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De Blieckaerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). fr. 5.—
ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.**
Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50 ; geb. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50
JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
STEPH. CLAES-VETTER. — **Vertelsels uit het schoone Hemelrijk.**
fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.**
fr. 9.—; geb. fr. 10.50
RICHARD DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren.
fr. 10.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.**
fr. 9.— ; geb. fr. 10.50
JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.**
fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk).
fr. 6.50 ; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan** 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** 5.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.**
Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.— ; geb. fr. 7.50
HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.)
fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—
2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—
5e en 6e jaargang elk fr. 20.—
Modelcataloog St. Michiel, 3e en 4e deel. elk fr. 5.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen :**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
BLASKO, MARIA. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn. fr. 18.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** fr. 13.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 15.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH-BIBLIOGRAFISCH-TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
November 1928

IX

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr. 4.50 ; geb. fr. 6.—
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. 5.—
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. 7.—
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. 7.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. 9.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. 14.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen. fr. 18.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. 11.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. 12.—
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. 11.—
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Francesco.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. 8.—
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. (2e druk) fr. 7.—
LOD. LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. **Mijn Zusterke.** (2e druk) fr. 7.—
2. **Mijn Broerke.** fr. 7.—
3. **Mijn Professor.** fr. 7.—
4. **Mijn Vacantie.** fr. 7.—
5. **Mijn Makkers.** fr. 7.—

ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. 10.—

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. 8.—
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. 8.—
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. 10.—

Godsdienst

Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. 8.—
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave. fr. 5.—
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. 6.—

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel 12.— ; 2e deel fr. 7.50
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. 9.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. 20.—
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis :** I. Papini enz. fr. 7.50
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. 15.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. 20.—

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Robert Hugo Benson

Een doodgewoon Mensch	fr. 19,50	Het onzichtbare Licht	geb. fr. 20,50
Een Gevoelsmensch	19,50	Paradoxen van het Katholicisme	16,—
Gezift als Tarwe	geb. 23,—	Richard Raynal, de Kluizenaar	20,—
De hooge Weg	19,50	Roeping	geb. 23,—
Laat de Kleinen tot Mij komen	7,—; geb. fr. 12,—	De Toovenaar	geb. 23,—
De Lafaard	17,—	Trots Pijnbank en Schavot	29,—
Loutering	42,50	De Tusschenpersoon	17,—
Oddfish	16,—	Wat was het?	15,—

Werken van Johannes Jörgensen

Eva	fr. 10,—	Mijn Levensbeschouwing	fr. 2,50
Gelijkenissen	8,—	Nadat ik Christen was	17,50
De H. Franciscus van Assisië	18,—	Over Goethe	7,50
Het heilig Vuur	8,—	Het Pelgrimsboek (2 dln) elk	5,—
De jongste Dag	3,50	Reisbeelden uit Noord en Zuid	8,—
Hoe ik Christen werd	25,—	De Weg naar het Licht	10,—
Levensleugen en Levenswaarheid	2,50		

Werken van Edward Vermeulen

Caïn's Zonde	fr. 10,—	Pee Vlamink : II. Wijf en Jongens	fr. 12,—
Herwording	10,—	Piot	20,—
Korte Levensschets van Warden Oom	4,—	Trimards	10,—
De Pauwenschreeuw : Ego! Ego!	20,—	Zantingen	4,50
Pee Vlamink : I. In 't ouderlijke Nest	12,—	De Zotte van 't Abeelenhof	18,—

Ontspanningslectuur

ERNEST CLAES : Namen 1914	fr. 9,—	P. L'ERMITE : Langs de Straat	geb. fr. 20,—
ERNEST CLAES : Oorlogsnovellen	12,—	P. L'ERMITE : De oude Vrijster	19,—
ERNEST CLAES : Sichemsche Novellen	12,—	P. L'ERMITE : De Vrouw met gesloten Oogen	12,50
PH. DE PILLECYN : De Rit	6,—	A. LONGERSTAEY : Lobbe en Sefa	20,—
H. GHEON : De lotgevallen von Gillis	14,—	JOSINE REULING : Siempie	34,80
PAULA KÖRNYEY : Noodlot	15,—	P. A. SHEEHAN : De Graven te Kilmorna	18,—
MAURITS LASKA : Het Kindeke zei	12,—	J. SIMONS : Een Sant in zijn Land	6,—
P. L'ERMITE : De groote Weldoenster	17,—	MARIA SZABO : Appassionata	15,—
P. L'ERMITE : Blijft thuis	12,50	X. : Het Geheim van Georges Bauchamp	6,—
P. L'ERMITE : Hoe ik mijn kind gedood heb	18,50		

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Kinder- en Jeugdlectuur

R. H. BENSON : Laat de Kleinen tot Mij komen	fr. 7,—; geb. 12,—
EM. COLLÉE : Van Knuppel Knol	fr. 3,—
OM. DE LAEY : Dierensprookjes	2,—
P. V. FACCHINETTI : Het Verhaal van den Arme van Assisi	16,—
W. HAUFF : Het koude Hart	6,—
W. HAUFF : Vier Vertellingen	6,—
K. V. : Bij de Pomp	1,50
C. LINDEMANS : Reinaert de Vos	4,50
FR. V. MAC NABB : Het Uur der Kinderen	geb. 8,50
JOHN RUSKIN : De Koning van den gouden Stroom	3,—
SCHRŒDER : Van 't Stekelvarken	fr. 1,50
ALF. SEVENS : Beschaamd om Moeder	3,—
STIJN STREUVELS : Genoveva van Brabant	7,50
ZUSTER MARIA TEREZA : Mijn schoonste Feest	14,50
W. VAN HORSEBROUCK : In het Land van den Tijger	5,—
A. VAN LOO : De ontvoerde Graaf	3,—
K. VAN PELT : Over het Land der Bergen gevlogen	5,50
KAN C. VON SCHMID : Godfried de jonge Schipbreukeling	2,—

Werken van Karl May

Aan de Rio de la Plata	fr. 40,—
De Blinde uit de Woestijn	40.—
De Gevloekte	4,—
Het Goud van Winnetou	40,—
De Heerscher van het Eiland	40,—
In het Land van den Mahdi	40,—
De Jacht op den Paardendief	40,—
Het Klokje in de Bergen	4,—
Kruger-Bei	10,—
Het Loon van Aboe el Mawada	4,—
Naar het Land van den zilveren Leeuw	40.—
De pimpelpaarsche Methusalem	fr. 40,—
De Rotsvesting in den Gran Chaco	40,—
Het Schot in de Rotskloof	4,—
De Slavenjagers van den Nijl	40,—
De Smokkelaars van den Tigris	40,—
Het Spook der Ruïne	40,—
De valsche Talisman	4.—
Van Moerzoek naar Kairwan	4.—

Werken van Maurits Sabbe

Aan 't Minnewater	fr. 22,50
Bietje (in herdruk)	4,—
De Filosoof van 't Sashuis	29,—
In 't Gedrang	geb. 32,50
Een Mei van Vroomheid	19,—
Mozaïek	ing. fr. 10,—
	geb. 12,00
De Muziek in Vlaanderen	
De Nood der Bariseele's (2 dln.) elk	22,50
Vlaamsche Menschen	29,—

Aanbevolen Vakboeken

EDMOND SCARRON : De Leerling Drukker	fr. 35,—
A. L. VAN DEN BROEKE : Verf en Olie	14,50
J. A. VAN DER KLOES : Handleiding voor den Metselaar	geb. 77,50
J. A. VAN DER KLOES : Handleiding voor den Verver en Glazenmaker	59,—
H. WATTEEUW en J. MATTHYS : Hoe moet ik mijn Werk traceeren?	60,—

Aanbevolen Kinderlektuur

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

A. BESSIÈRES, S. J. : Livio	fr.	6,50
H. BREY : De dappere Marius		10,—
CH. DUFOUR : In vroeger Jaren	gec.	4,90
CH. DUFOUR : Lucie en haar Poesje	gec.	4,90
TH. JANSEN : Frans en Frits		6,—
TH. JANSEN : De twee Vaasjes		6,—
A. F. L. KANNEGIETER : Kleine David		6,50
A. F. L. KANNEGIETER : Een Lieveling van kleine Treesje		6,50
A. F. L. KANNEGIETER : Pietje de Wildzang		9,—
P. KEMP : Het Paradijs der Kinderen		8,50
P. KEMP : De verdwenen Vallei		8,58
MAX: Tusschen Keulen en Parijs		12,50
OUDENBOSCH : Het Gebed van een Kind		7,50
H. PAGÉS : Martha's Dagboek		5,—
H. PAGÉS : Martha's Vacantie		5,—
F. ROELAND : Joriske uit de Hei		8,00
H. S. SCRUTINI : De Houthakker van het Zwarte Woud		12,50
H. S. SCRUTINI : De Roofridder		9,50
M. SIEMER : Op de Vlucht		8,—
TERESA, ZR. MA. : De eerste H. Communie van stoute Jettie		6,50
G. TERLINGEN : Ilonka		6,50
G. TERLINGEN : Paula, de kleine Droomster		6,50
G. TERLINGEN : Paula's Offer		9,50
G. TERLINGEN : Resi en haar Groote Koning		6,50
S. H. VAN DONGEN : Addie		6,—
S. H. VAN DONGEN : De « Derde »!		6,—
S. H. VAN DONGEN : Jan Sterk en zijn Broertje Wim		6,—
S. H. VAN DONGEN : De Kinderen van het Vredespaleis		6,—
M. VAN DORSTEN : Kleine Kees onder de Kabouters		6,50
M. VAN DORSTEN : Van een Meisje dat eindelijk thuis was		12,—
D. VIERKENS : Paul, een dappere Jongen		10,—
TH. ZENNER : Hoe Jozef Priester werd		10,—

Aanbevolen : De R. K. Jeugdbibliotheek

L. W. ALDERS. — De jongens van Duindorp	fr.	18.—
CECILIA. — Aranca		18.—
CECILIA. — Blanke Wegwijzers		18.—
CECILIA. — De Erfgenaam		18.—
CECILIA. — Lotgevallen van Kees Paf		18.—
CECILIA. — Patricia		23.—
ELKA. — Onder de Zeeroovers		23.—
ANNY HULSMANS. — Heuvel op		28.—
ANNY HULSMANS. — Regen en Zonneschijn		23.—
J. F. P. JANSSEN. — Elisabeth de Lenoncourt		23.—
KARITAS. — Een ferme Robbedoes		18.—
FLIP KEYENBURG. — De Jeugd van Chris Kras		18.—
LAMBERT LUCASZ. — John		18.—
HENDR. M. SMITS. — Hans Meerman		18.—
GER. VAN ASSENDELFT. — Theo's Proeftijd		35,—
W. VAN DEN BERG. — Om een Graafschap, 2 deelen	elk	18.—
W. VAN DEN BERG. — Snoes		23.—
W. VAN DER MEEREN. — Iwan's Offer		23.—
FR. VAN VLIJMEN. — Weer vereenigd		18.—

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

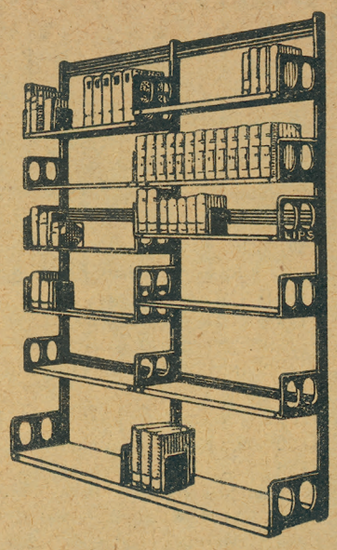

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Dr G. KALFF, Jr
FREDERIK VAN EEDEN
PSYCHOLOGIE VAN DEN TACHTIGER
Met 6 portretten en caricaturen
Bandteekening van C. A. LION CACHET
Prijs, gebonden gld. 11,50

Dr G. KALFF
GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE
COMPLEET IN 7 DEELEN
Prijs per deel, gebonden gld. 7,90

WESTEUROPEESCHE LETTERKUNDE
DER 15DE EN 16DE EEUW
Eerste deel, gebonden gld. 8,90
Tweede deel, gebonden gld. 8,25

Uitgave van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Jos. Witlox : St. Franciscus, de Seraf van Assisi, zijn leven, zijne stichting, zijn zedelijke en intellectueele invloed op tijdgenooten en nageslacht. Gevolgd door de «Fioretti» (Kerkelijk goedgekeurd). Met penteekeningen van Edmond van Offel. 20 fr. Fraai gebonden: 25 fr.

Carton De Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. 8 fr.

H. C. Melis : Groote mannen uit Limburg. 7,50 fr.

Pater Augustus Wuyts : P. L. Hennepin O. F. M. Missionaris en ontdekkingsreiziger. 7,50 fr.

Francis Finn : S. J. Zoo zijn ze, 2 deelen, per deel : 5 fr. — Tom Playfair : 12,50 fr. — Percy Wynn : 12,50 fr. — Claude Lightfoot, 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Peters kind. Derde vermeerderde druk, 7,50 fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT

LANGESTEENSTRAAT, 26-28, KORTRIJK

TELEFOON : 204 POSTCHECKREKENING : 93.134

Uit de lijst der laatste uitgaven :

Tooneelwerken.

WILLEM PUTMAN. — **Van twee Coninxkinderen**. Een liefdelied in drie zangen. Muziek van A. Meulemans. Een keurig boek van 126 blz. *Personen :* 5 vrouwen, 7 mannen en 3 bijrollen 15.00

— **Het Masker**. Spel in halve tonen. Drie bedrijven en een proloog. 130 blz. tekst. *Personen :* 9 mannen, 4 vrouwen, 6 bijrollen, figur. 15.00

— **Looping the loop**. Een grap van het geweten in een drieledig bedrijf. 106 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, 3 bijrollen, figur. 15.00

— **De doode Rat**. Tooneelspel in 3 bedrijven. 114 blz. *Personen :* 14 mannen, 5 vrouwen, bijrollen, 1 kind en figuratie. 15.00

— **Mama's Kind**. Drama in drie bedrijven 120 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen, 1 bijrol 15.00

— **Frida in de Politiek**. Blijspel in een bedrijf. 70 blz. 10.00

PAUL DE MONT. — **Smidje Smeê**. Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. Drie tafereelen. 120 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, figuratie 15.00

— **Bartel de sterke Vent**. Sprookje in drie tafereelen. 88 blz. *Personen :* 6 jongens, 1 meisje, figuratie 15.00

— **Het Geding van Onzen Heer**. Passiespel in zes tafereelen. 114 blz. *Personen :* 16 mannen, 2 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

— **Il vero Amico**. (De ware vriend) commedia in drie bedrijven door Goldoni. Nederlandse tekst van Pr. Thuysbaert en Paul de Mont 18,00

GASTON MARTENS. — **De Zot**. Spel van het erf in drie bedrijven. (Tweede uitgave) 108 blz. *Personen :* 7 mannen, 2 vrouwen. 15.00

— **Het gouden Jubelfeest**. Tooneelspel in drie bedrijven. 108 blz. *Personen :* 10 mannen en 4 vrouwen. 15.00

— **St-Pieter's Nacht**. Drama in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 12 mannen, 3 vrouwen, 2 bijrollen, figuratie. 15.00

— **Kermislieven**. Drie blijspelen in een bedrijf. 116 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen. 15.00

C. LINDEMANS. — **De Duvelschuur**. Brabants spel in drie bedrijven. 82 blz. *Personen :* 7 mannen, 1 vrouw, figuratie 15.00

— **De Blinde**. Vermakelijk avonturenspel in drie bedrijven, met voor- en naspel. 110 blz. *Personen :* 16 mannen, 4 vrouwen, figuratie. 15.00

WARD SCHOUTEDEN. — **Jezabel**. Een droeve klucht in 4 bedrijven. 156 blz. *Personen :* 10 mannen, 5 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

RENIER YSABIE. — **Viva Cristo Rey !** Drama in 4 bedrijven. 96 blz. *Personen :* 8 mannen, bijrollen. 15.00

JAN POOT. — **Baas Ganzendonck**. Spel in vier bedrijven. 108 blz. *Personen :* 8 mannen, 2 vr., 2 bijrollen. 15.00

FRANS GEVELS. — **De Dood in de Klem**. Klucht in een bedrijf. 40 blz. *Personen :* 3 mannen, 1 vrouw. 10.00

JAN MELIS. — **Asschepoes**. Sprookje in drie bedrijven. 62 blz. *Personen :* 7 mannen, 8 vrouwen en figuratie. 15.00

HERMAN BAHR. — **De Stem**. Drama in drie bedrijven. Vertaling van Herman Van Overbeke. 170 blz. *Personen :* 9 mannen, 1 vrouw. 15.00

HENRI GHÉON. — **Nicolazic**. Vertaling van Paul Van Durme. 88 blz. *Personen :* 5 mannen, 6 vr. en 1 kind. 15.00

— **De baldadige Spekslager**. Spel in een bedrijf. Vertaling van Paul De Mont. 32 blz. 7.50

HERMAN VAN OVERBEKE. — **Beatrijs**. Middeleeuwsche sproke voor tooneel bewerkt. 138 blz. *Personen :* 6 mannen, 4 vrouwen, 2 kinderen, bijrollen. 15.00

— **Sint Bernardusspel**, drama in drie bedrijven, met voor en naspel, door H. Ghéon, vertaald door H. Buyle pr. en Herman v. Overbeke 20,00

KAREL VAN RIJN. — **Aan den Eindpaal**, Fantasiespel in drie bedrijven. 130 blz. *Personen :* 8 mannen, 4 vrouwen, bijrollen. 15.00

H. JACOBS.—**Uit 's Werelds alle daagschen Loop**. Dramatisch spel van liefde, haat en dood in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 5 mannen, 3 vrouwen, figuratie, 4 zinnebeelden 15.00

CONSTANT EECKELS. — **De Afgrond**, groot drama in vier bedrijven, 20,00

Andere Werken.

CAESAR GEZELLE. — **Uit het Leven der Dieren**. gewone uitgave 10.00. Luxe uitgave, groot formaat. 246 blz. 25.00

— **Solitudo** of 8 dagen bij de trappisten, 224 blz. 18.00

— Wellevendheid. 7,50

GERY HELDERENBERG. — **Lentehemel**. Een bundel verzen, op mooi papier. 100 blz. 20.00

GERARD WALSCHAP. — **Liederen van Leed**. Een keurig boekje verzen van 88 blz. 12.00

ROBERT DE BENDÈRE. — **Artistes d'aujourd'hui**. 3e serie (Ch. Dehoy et Fr. de Troyer). Album de grand luxe. Edition numérotée sur Featherweight. 35.00

— Edition spéciale contenant un litho de chaque artiste. 50.00

LEO LEJEUNE. — **Aperçu économique du Congo belge**. Préface de Norbert Laude, Directeur de l'Université Coloniale. 4.00

ANDRÉ ICKX. — **Peints par nous-mêmes**. Musée comique des célébrités professorales et estudiantines de l'Université de Gand. Illustrations. 7,50

LEVENSWIJSHEID UIT CHINA

drie Chineesche novellen, door STIJN STREUVELS

Met omslag en penteekening van Karel Maes. Luxe-uitgave op featherweigt 20,00 fr.

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A, S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Francis Finn

Bobby in Filmland	11,—	Op den loop	fr. 11,—
Claude Lightfoot	12,50	Percy Wynn	12,—
De diamanten Ring	9,—	Sneeuwwitje	12,—
Geluksvogel	11,—	Tom Playfair	12,50
Harry Dee	19,—	Tom's Weddenschap	3,50
Hoe zij overwon	9,—	De Voetbalwedstrijd	19,—
Een kranig Kereltje	14,—	Zijn beste jaar	11,—
Lord Bountiful	18,—	Zoo zijn ze (2 dln)	elk 4,50

Werken van Melati van Java

Annonciade	fr. 8,—	Michiaël de Zanger	fr. 17,50
Het Boschmeisje	17,50	Miliane	27,50
Catharina Howard	50,75	Miss Campbell	27,50
Colibri	27,50	Naar het Geluk	20,—
Dorenzathe	27,50	Nazomer	27,50
Eigen Schuld	17,50	Overtollig	5,—
De Familie van den Resident	27,50	De Peri	8,—
Fernand	27,50	Prada	27,50
Haar Held	15,00	La Renzoni	27,50
Herfstdraden	27,50	Rosa Marina	27,50
Hermelijn (2 dln.)	elk 27,50	Soerapati (2 dln.)	elk 27,50
De Jonkvrouwe van Groenerode	27,50	Twee Moeders	27,50
Juliaan en Juliane	12,50	Verdwenen	27,50
Het Kasteel Schleshem	27,50	Het Viooltje van St Germain	17,50
De Kroon van Alviara	20,—	Zwerverje ing. fr. 19,—, geb. fr.	26,50

Werken van Jules Verne

In handig formaat (28 × 16), geïllustreerd en op stevig papier.

Tegen 15 frank per deel in plaats van 18 fr. (fl. 1,25)

Avonturen van drie Russen en drie Engelschen.
Eldorado en 't Monsterkanon van Staalstad.
De Familie zonder Naam (2 dln):
  De Opstand van 1830
  Het Verraad van Simon Morgaz
Het geheimzinnig Eiland (2 dln):
  De Luchtschipbreukelingen
  De Verlatene
Hector Servadac (2 dln):
  De Terugtocht naar de Aarde
  De Vulkaanbewoners
Een Kapitein van 15 jaar (2 dln):
  In Slavernij
  De Walvischjagers
Kereban de Stijfhoofdige (2 dln):
  Een Hollander in de klem
  Schipbreuk en Redding
De Kinderen van Kapitein Grant (3 dln):
  Australië
  De stille Zuidzee
  Zuid-Amerika
Het Land der buitenste Duisternis (2 dln):
  Het drijvende Eiland
  De Pleterijhandel
  Het Loterijbriefje
Matthias Sandorf (3 dln):
  De Middellandsche Zee
  Een Model-Volksplanting
  Een verijdelde Samenzwering
Michael Strogoff, de koerier van den Czaar
Naar het Middelpuut der Aarde
Op Weg naar Frankrijk
De Reis naar de Maan
De Reis om de Wereld in 80 dagen
Reizen en Lotgevallen van Kapitein Hatteras (2 dln):
  De Engelschen aan de Noordpool
  De IJswoestijn
Robur de Veroveraar
De Schipbreuk van de Chancelor
Een schot in de lucht
Het Stoomhuis (2 dln):
  De IJzeren Reus
  De Waanzinnige der Nerbudda
De Strijd tusschen Noord en Zuid (2 dln):
  Overrompeling eener Plantage
  De Zwarte Kreek van Texas
Twee jaar Vacantie (2 dln):
  Een Knapen Kolonie
  Een mislukte Pleziertocht
20.000 mijlen onder Zee (2 dln):
  Oostelijk Halfrond
  Westelijk Halfrond
Vijf weken in een Luchtballon
Een Vlotreis (2 dln):
  800 mijlen op de Amazone
  Het Raadselschrift
De Vondeling van het Fregat Cynthia
Wonderlijke Avonturen van een Chinees
De Wonderstraal
Het zwarte Goud

MELATI VAN JAVA

NUMMER 9 ZESDE JAARGANG NOVEMBER 1928

BOEKENGIDS

Algemeen Nederlandsch Bibliografisch Tijdschrift
Orgaan van het Algemeen Verbond van Katholieke Boekerijen
:-: VERSCHIJNT 10 MAAL PER JAAR :-:

REDACTIE en BEHEER:
Alg. Secretariaat voor Katholieke Boekerijen, Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Abonnementsprijs: 20,00 fr. — Dit nummer: 3,00 fr.

MELATI VAN JAVA

DOOR

ERNEST VANDER HALLEN

We leven bepaald in een wonderen tijd.

Terwijl de thans levende generatie zich met alle kracht verzet tegen invloeden en betrekkingen met de vorige litteraire generatie — erger en alvast konsekwenter dan de Tachtigers vóór een halve eeuw zich kantten tegen de romantiek en de holle rhetoriek van hun tijdgenooten — beleven we het merkwaardige feit dat allerlei litteraire figuren van verschillende grootte gejubileerd en gefeest worden door de jongeren die er bij deze gelegenheid vooral gaarne op drukken dat de gevierde jubilaris « tot de geschiedenis behoort », wat intusschen wel tot gansch verschillende interpretaties aanleiding geeft. Terzelfder tijd besteden onze vooraanstaande critici hun talenten aan het eerherstel van allerlei figuren die onze tijd weldra met een welwillend neerbuigende goedjongstigheid zou gaan behandelen. Denk maar aan Eug. De Bock met zijn magnifiek boek over Hendrik Conscience, en Persyn met het monument dat hij oprichtte aan de nagedachtenis van August Snieders, om nog te zwijgen over zijn levenswerk, het kathedrale « in memoriam » boven het graf van Nederlands grootste figuur der voorbije eeuw, Dr. Schaepman. En in deze periode van allerlei eerherstellingen vanwege de jeugd, — is een klaar inzicht en herleiden tot juiste verhoudingen niet het eigen van de rijpere jeugd? — wil deze bladzij een erkennen zijn der groote verdiensten van de vrouw die een halve eeuw lang dé romanschrijfster was van katholiek Nederland: Melati van Java.

Het heeft lang geduurd eer Nederland vermoedde wie achter dezen romantischen naam schuil ging, en nog langer eer men wist dat de

schrijfster die met den burgerlijken naam « Mathilde » teekende en Melati van Java één en dezelfde was. En ook die onzekerheid omtrent den persoon eener zeer lyrisch-aangelegde schrijfster die in haar werken gedurig kontakt nam met haar lezerspubliek, had wel iets romantisch voor de vele lezeressen die geregeld haar romans van liefde en trouw volgden.

Zonder groote verwikkelingen ging haar leven zijn gang. In 1855 werd NICOLINA MARIA CHRISTINA SLOOT geboren te Semarang in het magnifieke Javaansche eiland waarnaar ze heel haar leven een diep heimwee bleef voelen. Ze was negen jaar toen ze met haar ouders voor een tijd terugkeerde naar ons grijze Noorden waar allerlei ziekteverschijnselen zich openbaarden bij het jonge kind dat het jaar daarop, toen de familie terug in Indië woonde, plots herstelde: haar gestel had de zon en de warmte van de Tropen noodig als het eten van elken dag. Het kind kende de jeugdervaringen van ieder ander kolonistenkind in de Oost, ontving onderricht bij de Zusters Ursulinen te Noordwijk en was op achttienjarigen leeftijd een flinke jonge dame, in bezit van het diploma van onderwijzeres en leerares in het Fransch en het Engelsch. Bij dat alles had ze nog den tijd gevonden om een aantal novellen en zelfs eenige romans te schrijven, tamelijk burgerlijk als thema en nogal konventioneel van bouw. Vader Sloot had met vaderlijke trotschheid de eerste pennevruchten van zijn oudste dochter gelezen: in zijn tamelijk partijdig oordeel vond hij dat z'n dochter heel bizondere talenten als schrijfster kon laten gelden, en dat het volstaan zou hiervan kond te doen aan een of ander uitgever om haar een plaats geruimd te zien onder de glorieuze figuren der Hollandsche letterkunde. Dat viel echter mis uit, althans voorloopig. Maria Sloot had echter intusschen zelf de handen uit de mouwen gestoken en onder den deknaam « MATHILDE » een novelle gezonden naar het (katholieke) « Stuiversmagazijn » met verzoek deze letterproeve te willen nalezen en eventueel een gastvrije plaats in te ruimen in zijn kolommen. 't Viel mee. Het volgend nummer van het « Stuiversmagazijn » bracht haar novelle « Een Doornenkroon » plus een een honorarium van 4 gulden per vel. Een paar weken later volgde de novelle « God en Koning » in Van Belle's « Encyclopedie ». Men schreef ef toen 1872. Dat jaar verhuisde de familie Sloot naar Roermond, waar Pater Van Meurs de jonge schrijfster « ontdekte » en haar derdevertelling, de ietwat sentimenteele *Twee Moeders* opnam in « De katholieke Illustratie ».

In het kleine stadje wekte het optreden van de jonge, knappe onderwijzeres die zich buiten het onderwijs hield en zich geheel en uitsluitend aan de literatuur wijdde, veel opzien. Het was inderdaad in die jaren geen alledaagsch gebeuren dat een vrouw — en dan nog een jong meisje — romans schreef met amoureuze episoden, waarin de vrouw een eigen, zelfstandige rol speelde. Bedenk dat het juist de jaren waren dat in Holland de allerstoutsten begonnen te droomen van rechten, zelfstandigen arbeid en emancipeering voor de zwakkere helft der menschheid.

Toen kwam in 1873 haar eerste groot werk: *Anonciade*. En met den slag was ze beroemd. Busken Huet roerde de groote trom over dit werk; Dr. Jan ten Brink schreef er heele kolommen over en Dr. Prinsen verklaarde naderhand dat het een « zet » was in onze roman-literatuur. Het was toen overigens een wondere tijd voor Nederland en een beroerd punt in zijn litteraire geschiedenis. Eventjes exkuus voor een paar titels welke deze periode dadelijk situeeren: Multatuli's « Max Havelaar » was twaalf jaar vroeger verschenen; J. A. Alberdingk Thijm had zijn « Karolingische Verhalen », de eerste groote uiting onzer katholieke Romantiek, juist twintig jaar vroeger uitgegeven; N. Beets had in de jaren '40 zijn « Camera obscura » de wereld ingestuurd; de romanticus en gevoelsmensch Isaac Da Costa was een tiental jaar tevoren gestorven, en Potgieter, de groote idealist en liberale kamper voor Nederlands kultuur had bijna dertig jaar lang zijn geeselende kritieken geschreven in « De Gids » en de noodzakelijkheid betoogd van een hernieuwing van den geest die uitgaan moest van zijn kunstenaars, wilde Holland niet ten ondergaan. Met al dat was en bleef Nederland doodarm aan gevoelsliteratuur, terwijl Vlaanderen, dat sedert de na- middeleeuwen litterair dood heette, figuren kende als Bergmann, Sleeckx, de gezusters Loveling, de beide Sniedersen en Conscience, de leider dezer optimistisch-realistische romantiek. Het werk van Mathilde was dus voor het Noorden een heele openbaring; vooral de eenvoudige lezer voelde zich aangetrokken tot deze gevoelsromantiek; 't zelfde jaar schreef ze, aangemoedigd door haar vorig sukses, den tamelijk sentimenteelen roman «*De Jonkvrouw van Groenevde*» onder den mooien dichterlijken pseudoniem « MELATI » waaraan de uitgever eigenmachtig toevoegde « VAN JAVA». Onder dezen naam schreef ze meestal haar meer neutrale boeken, waarin ze zich vrijer bewegen kon en die uit den aard der zaak ook een ruimer publiek bereikten. En nu volgden haar romans elkaar snel op, en in hetzelfde tempo groeide ook haar bijval.

In '81 trok ze naar Amsterdam, waar ze kennis maakte met de vooraanstaande figuren der katholieke letterkunde: Jos. A. Alberdingk Thijm en Catharina Thijm; Hofdijk, J. R. Van der Lans e. a. In het buitenland werden haar werken gretig vertaald en gelezen. Als bizonderheid mag wel vermeld worden dat ze de eerste vrouw was die in 1893 het lidmaatschap der maatschappij voor Nederl. Letterkunde werd aangeboden.

Het aantal romans van haar hand groeide elk jaar; ze hield zich tevens op hoogte van de vreemde letterkunden, de sociale toestanden en van allerlei wetenschappen, zoodat ze terecht doorging als een der meest ontwikkelde vrouwen van haar tijd; ze kende uitstekend geschiedenis en bezocht regelmatig de landen en streken waar haar werken speelden; ze las en sprak vloeiend Fransch, Duitsch, Engelsch, Spaansch, Italiaansch en Noorsch en had zich zelfs het Latijn eigen gemaakt. In haar werk vraagt ze vooral belangstelling voor het gevoels- en liefdeleven van den mensch; het leed van den enkeling en de miseries van het

volk voelt ze scherp en reëel aan; gaarne wijdt ze uit over de natuur in tamelijk breedsprakerige beschrijvingen, vooral wanneer ze het heeft over de Oost waarnaar ze haar leven lang een bijna mystiek heimwee voelde. Vele van haar romans spelen ook in haar geboorteland: zoo legde zij een der eersten de grondslagen van de heerlijke koloniale literatuur die we terecht Holland benijden mogen. Later schreef ze een aantal historische of quasi-historische romans, die van haar verbazende kennis der geschiedenis getuigen, vooral van sommige bepaalde tijdperken als de Fransche Revolutie, de eeuw der Fransche Lodewijks, den Victoriatijd, enz.

De boeken van Melati van Java ademen bijna alle een rustig-godsdienstige atmosfeer, de reflex van haar eigen geestelijk leven. Daardoor werken ze haast onmerkbaar op den lezer in en wekken bij hem een hooger zedelijk bewustzijn en een geestelijke levensbeschouwing. Geestelijke konflikten vindt men er echter niet in: daarvoor was ze te veel vrouw en te passieloos van natuur. Tegen haar stijl zal een modern romanlezer mogelijk een boel bezwaren aanvoeren, en misschien niet zonder reden; het verwijt dat men haar wel eens maakte wegens haar tamelijk slordige en foutieve taal is niet altijd ongegrond; bij de lezing van haar werken dient echter vooropgesteld dat het Nederlandsch van toen niet de huidige losse smeedbare en gemakkelijk te hanteeren taal was van nu, die zich uitstekend leent tot mooie conversatie, diepzinnige argumenteering en verfijnde causerie. En niet minder bedenke men dat men den roman van dien tijd andere eischen stelde dan nu: men las een roman als voedsel voor het hart en de verbeelding, of om een lui anderhalf uurtje zoo prettig mogelijk dood te krijgen. En dat Maria Sloot meer gedaan heeft dan dat bewijst overvloedig het feit dat zij, volgens een statistiek die voor enkele jaren werd opgemaakt, de meest gelezen schrijfster van Nederland bleek te zijn, ondanks de zeer scherp uitgesproken katholieke tendenz die in haar werk tot uiting komt.

In *Mei 1926* stierf de gevierde schrijfster te *Amsterdam*, na vier jaar tevoren haar vijftigjarig schrijversjubileum gevierd te hebben. Ze was twee en zeventig jaar oud. Het is iets grootsch wat ze in haar leven verwezenlijkt heeft, zij de eenzame ongehuwde vrouw die nooit pronkte als letterkundige en waarvan de naam in bijna geen enkele literatuurgeschiedenis te vinden is: ruim zeventig boeken gaf ze uit: een nalatenschap waaraan nog meer dan één geslacht zijn geestelijk voedsel zal komen putten. Dies is haar naam en gedachtenis ons heilig.

Bibliografie

Onder den schuilnaam MATHILDE schreef ze:

4839 ANONCIADE. Een jeugdwerk met diep-godsdienstige strekking. — A'dam, Boekcentrale. — IV, 83 (Rec. 957).

4840 DE AMERIKAANSCHE. — IV, 83.

4841 DE ENGEL DER BERGEN. — IV, 83.

4842 EUPHROSYNE. — IV, 83.
4843 FANTASIA (2 dln). — IV, 83.
4844 HET GEHEIM VAN DUBULY. — IV, 83.
4845 HET HANGENDE ZWAARD. Een boek vol edelmoedigheid en zedelijke schoonheid. — Nijmegen, Malmberg. — V, 83.
4846 HENRIETTE'S HERINNERINGEN. — IV, 83.
4847 HERINNERINGEN VAN EEN DIENSTMEISJE. — A'dam, Boekcentrale. — IV, 83.
4848 IN DEN VREEMDE. — IV, 83
4849 IRENE (DE PERI) cfr. dezen titel.
4850 JEANNE D'ARC. Een historische roman. — 's-Bosch, Stokvis. — IV, 83.9
4851 JULIAAN EN JULIANE. Een mooie roman met goede tendenz. — Nijmegen, Malmberg. — IV, 83 (rec. 4801).
4852 DE KROON VAN ALVIARA. Een greep uit de internationale politieke verhoudingen der Europeesche landen. — Bussum, Brand. — IV, 83.
4853 NATHALIE. — IV, 83
4854 OVERTOLLIG. Een ongekunsteld en zeerk inderlijk boek. — Leuven, Keurboekerij. — V, 83.
4855 DE PERI (IRÈNE). De tragedie van een gemengd huwelijk, waartegen het boek wil waarschuwen. — A'dam, Boekcentrale. — IV, 83.1 (rec. 1544),
4856 DE STEM VAN ISABELLA (NAAR HET GELUK cfr. Melati van Java).
4857 UITGEWEKEN. — IV, 83.
4858 VOOR GOD EN KONING. — IV, 83.

Onder den pseudoniem MELATI VAN JAVA gaf ze uit:

4859 ANGELINE'S BELOFTE. Een goed meisjesboek. — Alkmaar, Kluitman. — VIA, 83.
4860 BONTE WIMPELS. id. - - A'dam, Boekcentrale. — IV, 83.
4861 HET BOSCHMEISJE. Een wondere, ingewikkelde geschiedenis. — A'dam, Boekcentrale. V, 83 (rec. 4802).
4862 CATHARINA HOWARD. De tamelijk delikate liefdesgeschiedenissen van Hendrik VIII. Schiedam, Roelants. — IV, 83.9 : 92 (rec. 4989)
4863 COLIBRI. Een ziekelijk verhaal; niet mooi. — Schiedam, Roelants. — III-IV, 83 (rec. 4990)
4864 DORENZATHE. Een mooi boek. — Schiedam, Roelants. — IV, 83. (rec. 4991)
4865 EEN EENIGE DOCHTER. Een zeer boeiende roman. vol nobele en mooie gevoelens. — A'dam, Boekcentrale. — IV, 83.
4867 EIGEN SCHULD. — A'dam, Boekcentrale. — V, 83.
4868 DE FAMILIE VAN DEN RESIDENT. — Schiedam, Roelants. — IV, 83.0 (rec. 4992)
4869 FERNAND. Sentimenteele, romantische geschiedenis. — Schiedam, Roelants. — V, 83 (rec. 4993)
4870 DE FREULE. Een bundel van drie mooie novellen. — A'dam, Veen. — V, 83.8
4871 FRITS (TWEE ZUSTERS). Een goed meisjesboek — VM, 83.
4872 DE GESLUIERDE SCHILDERIJ. — IV, 83.
4873 HAAR HELD. Een mooi-eenvoudig boek, vooral geschikt voor dames. — A'dam, Veen. IV, 83.
4874 HET HANGENDE ZWAARD. — Nijmegen, Malmberg. — V, 83.
4875 HERFSTDRADEN. — Schiedam, Roelants. — V, 83 (rec. 5018)
4876 HERMELIJN (2dln). Een der beste boeken van deze schrijfster. — Schiedam, Roelants, — IV, 83.1 (rec. 4994)
4877 HORTENSE DE BEAUHARNAIS. Een zeer lezenswaard historisch werk. — Baarn, Hollandia. — IV, 92.
4878 IN DE LENTE VERGAARD. — IV, 83.
4879 IN EIGEN HUISHOUDING. Het dagboek van een jonggehuwd vrouwtje, zeer humoristisch. — A'dam, Boekcentrale. — IV, 83.
4880 IN EXTREMIS. Twee mooie verhalen, — A'dam, Veen. — IV, 83.8.
4881 JOHAN'S AVONTUUR. Een boeiend jongensverhaal uit Indië. — Baarn, Bosch, — VIA, 83 (rec. 874).
4882 DE JONKVROUW VAN GROENENRODE. Een mooi zacht verhaal op een tamelijk bekend thema, — Schiedam, Roelants. — V, 83 (rec. 5019)

4883 HET KASTEEL SCHLESHEIM. — Schiedam, Roelants. — V, 83 (rec. 5020)
4884 KONINGINNEN MET EN ZONDER KROON. Zes levensschetsen van koninginnen.—A'dam, Veen. — IV, 92.
4885 HET LAND VAN WALTER SCOTT. — IV, 83.
4886 LA RENZONI. — Schiedam, Roelants. — V, 83.
4887 MILIANE. Een van haar beste romans. — Schiedam, Roelants. — IV, 83 (rec. 4995)
4888 MICHAEL DE ZANGER. Een boeiend en mooi boek. — A'dam, Boekcentrale. — V, 83.9 (rec. 4803).
4889 MISS CAMPBELL. — Schiedam, Roelants. — IV, 83.8 (rec. 4996)
4898 NAAR HET GELUK. Een verhaal uit de kale parvenuwereld, met mooie zedelijke strekking. — Tilburg, Ned. Boekhuis. — V, 83 (rec. 970).
4891 NAZOMER. Een boeiend zedenverhaal. — Schiedam, Roelants. — V, 83 (rec. 5021)
4892 DE NIEUWE MEVROUW VERHOOGHE. Een eenvoudig verhaal met godsdienstige strekking. — A'dam, Bolle. — V, 83 (rec. 1718).
4893 ONTMASKERD. — R'dam, Bolle. — V, 83.
4894 ORCHIDÉE. — Utrecht, Bruna. — V, 83.
4895 PRADA. — Schiedam, Roelants. — IV, 83 (rec. 4997)
4896 DE RING DER GROOTVORSTIN. — R'dam, Bolle. — V, 83.9.
4897 ROSA MARINA. — IV, 83.0 (rec. 4998)
4898 SOERAPATI. — Schiedam, Roelants. — IV, 83.
4899 TOCH EEN. Levendig, afgewisseld en aantrekkelijk boek. — A'dam Boekcentrale. — V, 83.
4900 TWEE. — IV, 83.
4901 TWEE MOEDERS. Een roerend verhaal uit de Commune. — A'dam, Boekcentrale. — V, 83.2 (rec. 1588)
4902 VAN SLAAF TOT VORST. — IV, 38.
4903 VERDWENEN. Een mooi boek voor volwassen lezers. — Schiedam, Roelants. — III-IV, 83 (rec. 4999)
4904 HET VIOOLTJE VAN ST. GERMAIN. Een historische roman die in de eerste jaren der 18e eeuw speelt in verschillende vorstelijke paleizen. — A'dam, Boekcentrale. — IV, 83.9.
4905 VRIENDINNEN. — Schiedam, Roelants. — IV, 83.
4906 WAARHEEN? — R'dam, Bolle. — IV, 83.
4907 ZWERVERTJE. Een goed jongensboek. — A'dam, Veen. — V-VIA-J., 83 (rec. 408).

LETTERKUNDIGE KRONIEK

Een zoo kompleet als mogelijk overzicht der nieuwe en nieuw-verschenen oorspronkelijke romanliteratuur in Nederland, bedoelt deze kroniek den katholieken lezer te geven, de werken toetsend aan de ethische en aesthetische principen waarvan dit tijdschrift steeds is uitgegaan. We wenschen den lezer in nauwer kontakt te brengen met het boek, dan dit door een bloote recensie mogelijk is, en tevens het nog steeds afwezige interesse voor het boek te wekken bij den Vlaming voor wie literatuur en wat daarmee verband houdt nog altijd eerder een soort luxe-artiekel lijkt in plaats van de geestelijke voeding van elken ontwikkelden mensch. De roman is eenmaal daar en we kunnen niet meer zonder hem: ziedaar een dubbele vaststelling welke we ter overweging geven aan wie bezwaren meent voorop te moeten stellen tegen een ruimere verspreiding der romanliteratuur.

Het « seizoen » werd ditmaal ingezet door een reeks herdrukken en nieuwe uitgaven waarvan de publiceering ons niet altijd voldoende

verantwoord lijkt. Dit is het geval met den tweeden druk van het werk
4908 van A. VAN HOOGSTRATEN-SCHOCH « **De groote Levenswet** » (IV). Niet zoozeer omdat het eeuwig-onuitgeputte liefdesthema — dat ook in den roman van dezen tijd negen maal op de tien een dankbare stof levert — hierin domineert, doch omdat de diepere grond van dezen overigens mooi geschreven roman, buiten onzen tijd staat. Dertig jaar terug was het mogelijk voor een thesis als hier verdedigd wordt sympathie te wekken; we schrijven nu echter eenmaal negentien acht-en-twintig en de idee der vrouwenemancipatie die hier als een onverantwoordelijke afwijking met gevoelsargumenten bestreden wordt, en vooral onsympathiek gemaakt door een onware — want eenzijdige — voorstelling, heeft thans zooveel sympathie gewonnen en vorderingen gemaakt, dat het herverschijnen van dit boek bijna een anachronisme lijkt. Uit de inleiding blijkt overigens genoeg dat de auteur zich hiervan perfekt bewust was. Overigens is het een mooi bedoeld boek, — soms wat naief — vlot geschreven en *zeer vroom protestantsch.*

4909 Vol « **Groote Spanning** » is de roman van dien naam die UBINK (III) zoo pas uitgaf : het is een grootsch toekomstvizioen, episch en geweldig van bouw. Het wordt een vreugde nog eens een roman te lezen, kloek en grootsch als deze; een bouw van menschenzielen die supérieur zijn door hun — louter — menschelijkheid: wil, verstand, ontwikkeling, geestelijke sterkte, al zijn ze ook zwak in wat het eeuwig menschelijke zwak is : de vrouw en de temptatie van het vleesch. Een ingenieur heeft de leiding van een geweldig-reusachtig bouwwerk zooals er voordezen nog geen werd aangevat : tientallen ingenieurs en duizenden werklieden helpen hem zijn droom verwezenlijken. Als mensch dreigt hij zedelijk ten onder te gaan door een passie voor zijn sekretaresse : die roes bedreigt zelfs een oogenblik gansch zijn geniale schepping met ondergang, doch hij komt gesterkt en gelouterd uit dit perikuleus avontuur — *hoe* snap ik nog steeds niet juist, doch in elk geval zonder God. Jammer, want het is overigens een prachtig boek. Alleen wijst het op een volslagen negeeren, vanwege onze romanliteratuur, van de geestelijke konflikten welke den mensch van dezen tijd beroeren, en die niet heeten de vrouw en de driften van het vleesch.

4910 Het lang aangekondigde boek van HERMAN TEIRLINCK en KAREL VAN DE WOESTIJNE, dat den raadselachtigen naam draagt « **Leemen Torens** » (II) bevestigt nogmaals — in dubbelen zin schitterend — deze afzijdigheid. De realist- neoromantieker, pseudo- mystieker en cynische spotter Teirlinck die zijn arbeidsveld van het land naar de stad overbracht sedert zijn « Bedrijf van den Kwade » heeft zich met den verfijnden kultuurmensch van de Woestijne in betrekking gesteld tot het opbouwen van een roman in wederzijdsche briefwisseling-vorm, die zoowat een kleine achthonderd bladzij bedraagt. Een résumé? Ik heb waarachtig nooit voor een moeilijker vraag gestaan. Er is van dit boek geen résumé te geven, eenvoudig omdat er ook geen inhoud is. Of liever, laat het me zóó zeggen: het boek is een doorloopende « chroni-

que scandaleuse » waarvan de épisoden om de beurt te Gent en te Brussel spelen in de high life die flirt, soirées houdt, nachtbars bezoekt en er maîtresses op na houdt. Hoe het er met de moraal bij deze aristokratie uitziet, laat zich gissen; 't wil me overigens moeilijk uit het hoofd dat het hem bij de auteurs precies om die toestanden te doen was, en ze al die pikante détails, die honderden intrigues binnen de salons, de venijnigheidjes waarvan de hoogste en de reinste figuren niet gespaard blijven, verbazend interessant vinden, zóó interessant dat ook het publiek die « verliteratuurd » moet te slikken krijgen. Maar er zijn immers van die Brusselsche mondaine boulevardbladen die dat alles veel eksakter en ... volledíger geven dan de twee geniale auteurs het kunnen. Want ook dit woord « geniaal » neem ik gaarne op mijn rekening. Indien het litterair werk van zijn inhoud kon onderscheiden worden, zou ik durven zeggen : het verschijnen van dit boek is een gebeurtenis die we zouden moeten feesten. Ik weet niet hoe lang het geleden is sedert in onze letterkunde een boek verscheen als dit met zulke magnifieke stijlkwaliteiten, episch van beeldenbouw, sierlijk en krachtig van taal, soepel en los geschreven, vol verfijning en gekultiveerd gevoel, vol scherpzinnigheid en bonte fantasie, vol zinnelijke hartstocht en zwaarmoedigheid, gewekt door overbeschaving. Een monument van proza, waardig van de twee grootmeesters van het Vlaamsche woord. We vinden hier een van de Woestijne zooals we hem voordezen niet kenden, een van de Woestijne, opgeslorpt door den verfijnden cynieker en grootstadsgenieter Teirlinck, wiens geest overigens domineert in dit boek. We missen hier echter een vasten bouw, groote karakters, levend uit een sterken wil; we voelen geen interesse voor dit soort menschen en het duister bedrijf dat zich afspeelt onder de kristallen luchters der bars en salons. Heel het boek is prachtig en gevaarlijk als een mooie zondige vrouw die de geheime begeerte van het vleesch prikkelt door haar verschijning.

Daarentegen is 't gevoelsromannetje « **Het Donderbeestje** » (IV) van
4911 den Vlaamsch-Hollandschen novellist HENRI 'T SAS, braaf en onschuldig, doch even banaal en futloos. We verwachten in dit jaar negentien acht en twintig van een roman, dat hij ons iets geeft dat ons bijblijft. De mensch en wat des menschen is: groot of klein, maar altijd grootsch, omdat de tijd waarin hij leeft zelf zoo geweldig grootsch is. Is niet ieder mensch een epos op zichzelf? Henri 't Sas heeft bij me voor zijn edelmoedig freuletje maar matige belangstelling gewekt: de tijd is daar dat we meer uitkijken naar het leed en de vreugde van de gemeenschap of van een volk dan naar de miseries en de genoegens van den enkeling. Overigens is dit boek goed bedoeld, en goed geschreven doch zonder hoogten noch diepten. Henri 't Sas bedenke dat een roman wat anders is dan een novelle: wie een burgershuis bouwen kan, is daarom geen kathedralen-architekt.

Een zacht en stemmig boek is de heruitgave van **De Heg** (IV) van
4912 VAN HILLE-GAERTHÉ. Misschien té zacht en té stil : 't is een boek zonder

zenuwen of felheid. Ge gaat op den duur verlangen dat er eens iets heftigs of hartstochtelijks zou gebeuren. Al de kwaliteiten van het overig werk dezer begaafde schrijfster vinden we hier terug; persoonlijk acht ik dit stemmingswerk minder dan haar latere romans. In haar boeken blijft ook elk bovennatuurlijk element uitgeschakeld. Jammer: alleen dit ontbreekt aan haar boeken om de rust die er beslist van uit gaat, te vergeestelijken. Waarom glijdt hier ook het gebeuren, evenals bij haast al de hooger behandelde romans, langs de perikuleuze grenzen der verboden liefde? Wordt het niet bedenkelijk wanneer driekwart onzer romanschrijvers omwille van het publiek of om eigen genoegen koncessies van dien aard doen, en in den mensch alleen een vak van allerlei instinkten erkennen die hem tot een zeer interessant komplex maken voor den artist-waarnemer, doch als een zekelijk wrak waarin de onberedeneerde passie domineert?

Constant Eeckels heeft de laatste paar jaren meerdere en alvast betere teekenen van leven gegeven dan het laatste dat hier voor me ligt.

4913 «**Het Licht**» (IV) zoo luidt de titel van zijn laatste werk, een drietal godsdienstige novellen naar het oude genre. Het is louter gevoelskunst, op het weeke af, die echter de bizondere verdienste heeft dat ze vlot geschreven is. Ik vrees echter dat het er bedenkelijk zou gaan uit zien, moest ieder schrijver zijn novellen die hij links en rechts publiceert of schrijft ten gerieve van een bevriend redacteur-op-zoek-achter-kopij, regelmatig bundelen. 't Is eigenlijk kwestie van zelfkritiek. Ik geloof niet dat onze literatuur veel aan dit boek zal winnen. De uitgave is een specimen van typografisch banalisme. ERNEST VANDER HALLEN.

GRAAF LEO TOLSTOI

Dit herdenkingsjaar der geboorte van dezen nobelen mensch en genialen kunstenaar loopt ten einde; na de tallooze artikels die in de meeste tijdschriften aan hem en aan zijn werk gewijd werden, is ook die aandacht welke hem tijdelijk geschonken werd voorbij en vorderen reeds nieuwe gebeurtenissen en herdenkingen de attentie van den geduldigen tijdschriftlezer. Intusschen komt het ons voor dat « Boekengids » deze gelegenheid niet mag laten voorbijgaan om zijn lezers vertrouwd te maken met deze ingewikkelde en felomstreden figuur, vooral met het oog op de verspreiding van zijn werk dat in bepaalde milieu's bij deze gelegenheid zonder voorbehoud in de hand wordt gewerkt. Eene nadere kennismaking met Tolstoi's leven is overigens noodig voor een ruimer begrijpen van zijn leer en een juister oordeel over zijn werk.

Hij werd geboren in 1828 op het landgoed Jàsnaja Poljàna, ten zuiden van Moskou, als het vierde kind van zeer aristokratische, doch arme ouders die gerûneerd waren door de buitensporige verkwistingen van een grootvader.

De jonge graaf was een stugge, koppige en eenzame knaap, die, toen hij zekeren dag in den spiegel ontdekte dat hij leelijk was, zich verbeeldde hierdoor nooit gelukkig te kunnen worden: van nature uit was hij zeer mystiek aangelegd, terwijl hij anderzijds buien kende van sterke zinnelijkheid. Deze tweeslachtigheid verklaart veel ten opzichte van zijn eerste werk. Hij was driftig en tegelijk zeer goedhartig; wreed en soms belachelijk teergevoelig voor zijn vaders lijfeigenen, aanstellerig en tevens teruggetrokken. Toen hij twee jaar oud was stierf zijn moeder, en zeven jaar later ook zijn vader. Heel jong (17 jaar) bezocht hij de universiteit van Kazan, studeerde er zeer gebrekkig in de

Oostersche talen en later met niet meer uitslag, in de Rechten. Hij was, naar zijn eigen getuigenis, zeer vroeg rijp, kende de aristokratische vooroordeelen der menschen van zijn stand met hun cynische onverschilligheid, onbenullige geesteloosheid, minachting en verveling. Op zijn 16e jaar was hij een volslagen atheïst, en voelde zich moederziel alleen. De deugd werd in hem uitgelachen door zijn vrienden en elke opwelling van kwaad en zonde aangemoedigd en geprezen. In 1851 trad hij in militairen dienst, maakte den Krim-oorlog mee, speelde, maakte schulden, had bevliegingen van vroomheid, dan weer van uitbundige zinnelijkheid, en zette zich ten slotte op raad van zijn tante aan het schrijven. « De Kozakken », zijn eerste boek, gaf herinneringen en ervaringen uit zijn soldatenleven. Toergenjef zoowel als Dostojewski die toen nog in Siberië verbleef, waren opgetogen over den nieuwen genialen schrijver. Pessimisme en pantheisme à la Rousseau spreken overdadig uit dit eerste werk. Reeds als militair was hij zoozeer doordeesemd met Rousseau's theoriën in zijn artistieke en religieuze levensbeschouwing, dat hij gedurende het beleg van Sebastopol in zijn dagboek noteerde zijn leven te willen wijden aan het verkondigen van een nieuw geloof, een praktisch christendom zonder dogma's dat reeds op aarde den mensch het hoogste geluk zou brengen. Stilaan werd hij opgenomen in den kring der litteratoren; hij deed een reis in West-Europa, doch onze beschaving was hem — onvermijdelijk — een désillusie. In 1862 huwde hij, trok zich terug op zijn landgoed te Toela, en arbeidde verschillende jaren aan zijn twee groote werken « Oorlog en Vrede » en « Anna Karenina ». In het huwelijksleven scheen hij intusschen het geluk niet gevonden te hebben; hij viel ziek; voelde zich wanhopig leeg en onvoldaan, stond gedurig voor donkere putten en muren in zijn gedachtenleven, weifelde tusschen drank en zelfmoord. Toen keerde hij terug tot het eenvoudig geloof van den Russischen boer, meer uit drang naar een houvast dan uit overtuiging; hij volgde zijn natuurlijke sympathie voor het eenvoudige volk (reeds in den tijd toen hij zijn twee hoofdromans schreef had hij persoonlijk een hongersnood helpen verlichten) en volgde de jeugd, studenten, jonge aristokraten en freules die met de boeren op het land gingen werken of naar de fabrieken trokken. Wat de jeugd echter spontaan en als vanzelf deed kostte Tolstoï veel strijd. Van hieruit bouwde hij zijn levensopvatting : iedereen dient zijn eigen knecht te zijn; de rijke moet als een volkskind worden. Meteen herinnert hij zich de geweldige paradoksale bergrede, erkent dat deze voorschriften, in letterlijken zin genomen, praktisch niet meer toegepast kunnen worden, en wil daarom een begin maken met de hervorming der gansche maatschappij. In absoluten zin wil hij Gods voorschriften in praktijk brengen : Gij zult geen eed doen; — Oordeelt niet opdat gij niet geoordeeld wordt (verbod van alle rechtspraak); — wanneer men u op de eene wang slaat, biedt ook de andere aan (verbod van zelfverweer en elk geweld). Jammer genoeg bleef er steeds een pijnlijken afstand tusschen zijn voorschriften en zijn eigen doen : hij bleef te Moskou en 's Zomers op z'n buiten in zijn weelderige omgeving, had avond aan avond een schitterend gezelschap om zich. « Hij preekte als een boer en leefde als een graaf » schreef Bourget zoo juist over hem. Eens vertelde hij zelf dat twee oude boeren, rondreizende sprookjesvertellers, hun « collega » kwamen opzoeken, doch niet binnen dierven toen ze in zijn villapark schrokken voor de équipage, en een plechtigen lakei voor 't middagmaal zagen luiden. Hij had veel te verduren van zijn vrouw die zijn ascetische bevliegingen en zijn demokratische neigingen niet begreep; een nacht in 1910 ontvluchtte hij zijn huis en stierf eenzaam en in een vlaag van waanzin in een klein verlaten buitenstation. Hij was 82 jaar oud.

Zijn leer is een grenzelooze begripsverwarring, zooals hij zelf een dolend geestelijk vagebond was, in letterlijken zin een « vat van tegenstrijdigheden », een verward genie, wiens genialiteit — evenals dit bij zoovele andere groote Russen het geval was — grensde aan het waanzinnige. Hij was tegelijk anarchist en christen, pantheïst en deïst, mystieker en rationalist. Ook zijn werk draagt hiervan de sporen. Als letterkundige was hij een genie; als wijsgeer en wereldhervormer een karikatuur. Jammer dat ook bij hem die twee niet te scheiden zijn. Aldus dient hij op eenzelfde lijn gesteld met Multatuli; alleen is zijn invloed op onze beschaving van merkelijker beteekenis geweest. Ongetwijfeld is hij voor een groot deel de onbewuste voorlooper dergenen die den huidigen toestand in Rusland geschapen hebben, evenals zijn leermeester Rousseau aansprakelijk gesteld wordt voor

de Fransche omwenteling. Met zijn werk dient men uiterst voorzichtig te zijn; het krioelt van ideeën en paradoksen die reeds veel lezers tot noodlottige konsekwesties hebben gebracht. Niet ieder is bij machte den dweeper van den leeraar te onderscheiden.

Bibliografie

4914 ANNA KARENINA. — Een boek met goede strekking, doch enkele uitlatingen waarmee men voorzichtig dient te zijn. Tolstoi's meesterwerk. — III, 83.

4915 CHRISTUS' LEER VOOR KINDEREN. — verminkt en onjuist! — II, 37, 2.

4916 DE GELIJKENISSEN VAN EEN PROFEET. — Verderfelijk in godsdienstig en sociaal opzicht. — II, 83.

4917 GELUK IN HET HUISHOUDEN. — Een bruikbaar verhaal uit den tijd der Russische grondbezitters. — IV, 83 (Rec. 3108)

4918 IWAN DE DWAAS. — Acht verhalen, bruikbaar voor wie in Tolstoi's leer het gezonde van het gevaarlijke kan onderscheiden. — III, 83 (Rec. 1523)

4919 DE JONGE LANDSHEER. — Een stuk autobiografie. — III-IV, 83.

4920 KAUKASISCHE VERTELLINGEN. — Interessant en bruikbaar voor wie met Tolstoi's litterair werk wil kennismaken. — IV, 83.

4921 DE KOZAKKEN. — Een zijner beste novellen. — IV, 83.

4922 DE KREUTZERSONATE. — Ernstig voorbehouden. — II, 83.

4923 MIJN EVANGELIE. — Een verboden boek. — I, 2 : 17.

4924 MIJN GELOOF. — Idem. — I, 2.

4925 MIJN LEVENSLOT. — Een verhaal van 'n Russische boerin, door T. opgeteekend. Ontroerend van eenvoud en waarachtigheid. — IV, 83.

4926 OORLOG EN VREDE (3 dln.) — Voor rijpere lezers. — III, 83 : 89.

4927 OPSTANDING. — Goed bedoeld naar gevaarlijk boek; een aanval op het Russische strafstelsel. — III, 83.3.

4928 SEBASTOPOL. — De lijdensdagen der ongelukkige stad aan wier verdediging T. als officier deelnam. Het geeft tevens 'n synthesis van zijn moraal. — III, 83.

4929 DE SNEEUWSTORM. — Drie novellen waarin Tolstoi's zijn afkeer voor onze beschaving uit. — III-IV, 83.

4930 TWEE HUZAREN. — 't Zijn twee graven welke hij in al hun baldadigheid en ongebondenheid toont : champagne, balmeisjes, spel en wreedheid. Goed bedoeld. — IV*, 83.

4931 TWEE VERTELLINGEN. — Bruikbaar. — IV, 83.

4931 bis VADER EN DOCHTER. — Tolstoï's briefwisseling met zijne dochter Marie. Een belangrijk document. — ..,.. 86 : 92.

4932 VERHALEN UIT RUSLAND. — Id. — IV, 83.9.

4933 WAT TOLSTOI AAN KINDEREN VERTELT. — Mooi en goed. — V-VI, 83.

VAN MENSCHEN EN BOEKEN

Dom Willibrord Verkade, de monnik-bekeerling, schrijver van het bekende autobiografisch bekeeringsverhaal « Van Ongebondenheid en Heilige Banden » werd in den loop der voorbije maand zestig jaar. Sedert zijn bekeering schreef hij nog verscheidene werken en vertaalde o. m. de volledige werken van Ruusbroeck in het Duitsch. Verder besteedt hij zijn beste krachten aan religieus schilderwerk naar Benediktijnschen trant. Hij woont in de Beuroner Abdij in Hohenzollern.

Het Tollensfonds dat om de vijf jaar een prijskamp uitschrijft voor den besten dichtbundel, heeft dit jaar den prijs toegekend aan R. Van Genderen-Stort.

Dat het **Comiteit der Guido-Gezelle-Hulde** zijn taak ernstig opvat, vooral wat de financieele zijde betreft, wordt ons duidelijk uit den laatsten omzendbrief, door dit organisme dezer dagen rondgestuurd. Een paar bedenkingen tegen de werkmethode van gezegd comité hebben we hier in een vorig nummer geopperd : we wenschen daarop dus niet terug te komen. De Gezelle-bewonderaars worden uitgenoodigd de werking van het comiteit te steunen en een grootsche huldebetooging aan den Meester mogelijk te maken. De bijdragen kunnen gestort worden op de postcheckrekening nr. 2122,33. Het sekretariaat is gevestigd : Metalenstraat, 27, Etterbeek-Brussel.

Charles Perrault wien de bekende kindersprookjes van « Moeder de Gans » toegeschreven worden, werd dit jaar herdacht ter gelegenheid van het derde eeuwfeest zijner

geboorte (12 Januari 1628). Van verschillende kanten wordt thans in twijfel getrokken of hij inderdaad de geestelijke vader is van de populaire vertellingen; het staat in ieder geval vast dat hij een vruchtbaar dichter en essayist was, van wiens werk echter denkelijk niets tot ons kwam.

« Boekzaal » weet te vertellen dat de drukkers- en zettersgasten van den New-Yorkschen « Bookman » in staking zijn, als protest tegen den roman « Boston » van Upton Sinclair, die in dit periodiek als feuilleton verschijnt, en het geval Sacco-Vanzetti als onderwerp heeft.

Op 5 Februari van het aanstaande jaar zal het twee- en halve eeuw geleden zijn dat de 92- jarige Vondel te Amsterdam stierf; er is spraak dit te herdenken door een Vondelkalender voor 1929.

Van 14 tot 25 October ll. werd er in 't Vlaamsch Huis te Aalst een propagandaweek gehouden voor het Nederlandsche Boek en Tijdschrift, welke voor zoover we nu reeds van uitslagen mogen spreken, prachtig geslaagd mag heeten, zoowel vanwege het publiek als vanwege de uitgeverijen, kultureele vereenigingen, boekhandels, enz. Jammer was de afzijdigheid van een groot aantal Vlaamsche uitgevers opvallend. Er is spraak deze tentoonstelling ook in andere Vlaamsche steden te houden in den loop van dezen winter.

Er werd een comiteit samengesteld voor het inzamelen der gelden, noodig tot het oprichten van een gedenkteeken aan wijlen dichter August Cuppens. Het monument zou opgericht worden te Beeringen, zijn geboortestad. De Limburgsche Provincieraad stemde reeds een subsidie van 5000 frank.

In sommige kringen wordt een prospektus verspreid over een bloemlezing uit de werken van Voltaire, eitgegeven door de Vrijdenkersvereenigingen « De Solidairen » (Antwerpen) en « De Dageraad » (Amsterdam). De uitgevers laten het vooruitzicht doorschemeren vpn verdere vertalingen van dien aard. Het zal wel overbodig zijn onze lezers te wijzen op het feit dat *al* de werken van Voltaire, dus ook de Nederlandsche vertaling ervan, door de H. Kerk op de lijst van den Index werden geplaatst.

Over enkele weken verschijnt **Ons Kinder- en Damestooneel**, een verzameling van 1500 besprekingen van stukken met kinder- of damesrollen; o. a. van *alle* bedoelde Nederlandsche tooneeluitgaven van na den oorlog, plus van enkele honderden vroeger verschenen. De bundel zal ongeveer 400 bladzijden beslaan. De beoordeelingen staan in alphabetisbhe volgorde geschikt naar den schrijversnaam. Aan den bundel wordt een *klapper* toegevoegd in afzonderlijken omslag, om het opzoeken te vergemakkelijken. Deze klapper van ongeveer 100 bladzijden, brengt buiten de lijst volgens den titel der stukken gerangschikt, ook indeelingen naar de behandelde stof : geschiedenis, kerkelijke feestdagen, legenden, enz., enz., alsmede een adressenlijst der uitgevers. De ingenaaide bundel te samen met den klapper, kost bij inteekening : 40 frank. Een documentatiewerk dat alle boekerijen zouden moeten aanschaffen.

De **Provinciale Commissie van Schoone Kunsten van West-Vlaanderen** herinnert er aan dat, in 1929, een prijs van 5,000 fr. zal toegekend worden aan den kunstenaar, die het *beste Vlaamsch letterkundig* werk zal voortgebracht hebben. Als bijkomende aanmoedigingspremiën zal een som van 2500 fr. beschikbaar zijn. — Mogen om prijs en premie mededingen al de schrijvers en dichters die in West-Vlaanderen geboren zijn of er sedert vijf jaar verblijven. — Zij die begeeren aan den wedstrijd deel te nemen, moeten op hun kosten, de boeken of handschriften, vóór 1 Maart 1929, indienen bij voornoemde Commissie, waar alle gewenschte inlichtingen kunnen bekomen worden.

Bericht aan Schrijvers van Vakboeken. Er wordt aan de belanghebbedden van het Vlaamsche land ter kennis gebracht, dat de provincie West-Vlaanderen in 1929 premiën uitlooft voor het opstellen van Vlaamsche Vakboeken, welke betrekking hebben tot de nijverheid of den landbouw van de provincie West-Vlaanderen. — Wie de voorwaarden voor het verkrijgen dezer premiën verlangt te bekomen, gelieve *aanstonds* te schrijven naar « De Provinciale Commissie voor Verstandelijke Volksopleiding. Provinciaal Bestuur, Bureel nr. 9, Brugge. » — Oproep wordt gedaan tot alle deskundigen om, hetzij alleen, hetzij in samenwerking met andere vakmannen of enkel met een taalkundigen medewerker, een boek op te stellen over een belangrijk ambacht of landbouwbedrijf (ook groententeelt), dat in de provincie West-Vlaanderen wordt uitgeoefend.

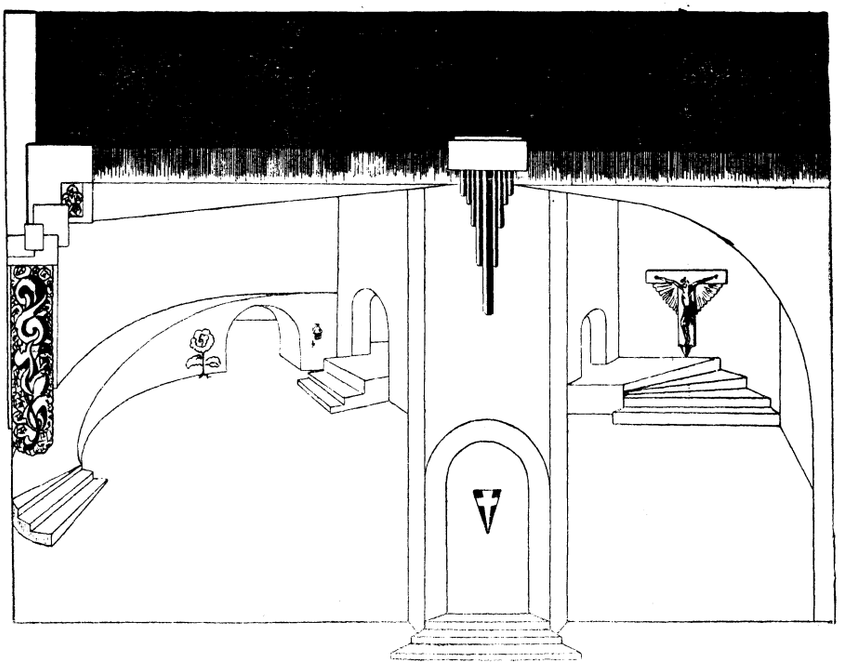

« SINTE LUTGARDIS »-Opvoering te Antwerpen
Dekor-ontwerp door Anton van de Velde

HET BOEK DER MAAND

« **SINTE LUTGARDIS** » Lyries speelken van gelovige stemming, in vier deelen, door ANTON VAN DE VELDE.

4934 ◆ **V** — Nu hebben we het, het lang verbeide *dichterlijke tooneelspel!* Le mariage mystique van literatuur en tooneel. De schepping van het hoofdpersonage, Sinte Lutgardis, is op zichzelf, gescheiden van de smaakvolle en bijzonder tooneelmatige omlijsting — een enkele keer hindert ze me — een volmaakt spél: een dramatische actie geconcentreerd in een persoon: levende liefde in opgang, van de reinste aardsche minne langs lijden en strijden tot de mystieke Godsliefde met bekroning: Sinte Lutgardis, wonderdoende Heilige van Vlaanderen. Dit « speelken », een unicum in onze naoorlogsche tooneelliteratuur, is als een viola d'amour-concerto met kleurige, speelsche, technisch rijpe symphonische begeleiding; 't is de stijlvolle veraanschouwelijking in rijk genuanceerde, plastische rythmen-arabesken van een diep-grondig zielsconflict. De æsthetische verantwoording hiervan, later.

Dr C. GODELAINE.

0. — Werken van algemeenen Aard

4935 **Baers, Joris**

◆ De Catalogen. — *Antwerpen, A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27 (Bibliotheekkundige Reeks, Nr 3) 1928, 2e vermeerderde uitgave, (20 × 16) 40 blz. 5 fr.*

V — Een uitstekende brochure waarop ernstig de aandacht dient gevestigd niet enkel van de bibliothecarissen maar van allen die in de bibliotheek een middel tot zedelijke en intellectueele verheffing van het volk zien. Duidelijk, volledig werkje dat uit jarenlange practijk en grondige kennis van het lezend publiek gegroeid, veel zal bijdragen tot verbetering van de technische inrichting der openbare bibliotheken die helaas! in dat opzicht nog veel te wenschen overlaten. Na een klare uiteenzetting van de verschillende soorten catalogen geeft schrijver terecht, wat betreft den materieelen vorm van de boekenlijsten ter beschikking van het publiek, de voorkeur aan gedrukte catalogen met platen en figuren, opvoedende spreuken en bibliografische nota's. De catalogus is niet meer een dorre opsomming van namen en titels maar een betrouwbare gids berekend op de paedagogische taak en de zedelijke verantwoordelijkheid van den bibliothecaris. Hoogst belangrijk voor de bibliothecarissen die hun taak niet volbracht achten met het uitdeelen van boeken, zijn de paedagogische wenken waarover de brochure « *De Bibliothecaris als Opvoeder* » breedvoerig handelt. Wie is het niet eens met den E. H. Baers om te verklaren dat « het goed-zijn van een boek geenszins iets absoluut maar iets zeer betrekkelijk is waarbij het vormingspeil en de zedelijke sterkte of ernst van den lezer heelwat te maken hebben ». Ik hoop dat deze voor de bibliothecarissen onmisbare brochures ook bij de ontwikkelde bezoekers van onze openbare bibliotheken veel belangstelling zellen vinden.

Dr R. De Wolf, Inspecteur der Op. B.

1. Wijsbegeerte en Zedenleer

4936 **Augustino, Fr. M.** **15 : 37**

◆ Een merkwaardig Geheugen. — *Tilburg, R. K. Jongensweeshuis, (Opvoedkundige Brochurenreeks, Nr. 37), 1927 (20 × 13), 56 blz. fl. 0,75*

IV* — Een interessante brochure over een merkwaardig geval. Stel U voor een blinden jongen van 24 jaar, die maar gebrekkig leest en schrijft, nooit muziek geleerd heeft, en tot niets anders in staat is dan om de handpers te draaien in de drukkerij van het gesticht, waar hij verblijft. En die achterlijke blinde jongen bezit voor sommige bepaalde dingen een geheugen dat eenvoudig verbluffend is. Z'n talent om te « kalenderen » is phenomenaal. Vraag hem op wat dag een bepaalde datum viel, b. v. 5 April 1905, en op 3 seconden tijds vindt hij het antwoord. Of laat hem eens zeggen op den hoeveelste van de maand de 2e Donderdag van oogst 1906 viel; wederom heeft hij maar 3 seconden noodig om te vinden dat het op den 9en was. Ook z'n muzikaal geheugen is groot. Fr. M. Augustino tracht nu de factoren te vinden, waardoor dit merkwaardige en beperkte geheugen kan worden verklaard. Het schijnt wel zeker dat de belangstelling de alles beslissende factor is, naast de opmerkzaamheid. Klaar is ook dat associatieve en reproductieve inhibities *absoluut* ontbreken. Dat de jonge daarenboven met schemata werkt, is zeker, maar 't fijne er van heeft men niet kunnen achterhalen.

H. Thielemans, S. J.

4937 Coessens, Dr. Robert **16 : 61**

◆ ZUIGELINGENPSYCHOLOGIE of Wat de kleine Wereldburger reeds voelt en denkt tijdens zijn eerste Levensjaar. — *Antwerpen, Kath. Vl. Hoogeschool-uitbreiding (Verhandelingen, nr 264) 1928 (19 × 13) 33 blz.* *1,50 fr.*

IV — Beschrijft één voor één, en volgt de ontwikkeling der verschillende levensuitingen van den zuigeling, b. v. de gevoelsuitingen en zintuigen, ook de bewegingen enz. Een door het publiek betrekkelijk weinig gekend terrein. Voor ouders en opvoeders van jonge kinderen, verpleegsters enz., zeer leerrijk en zeer aan te bevelen.

2. — Godsdienst

4938 de Valk, G., Lr. Th. **24**

◆ WAT VADERLIEFDE DEED. Beschouwingen over het Natuurlijke in het Bovennatuurlijke. — *Maeseyck, Romen, 1928 (19 × 15) 198 blz. 27,50 fr.*

IV — Onze godsdienst in zijne meest in 't oog springende elementen voorgesteld als een groot geheel van uit het gezichtspunt van het natuurlike, wat er in aanwezig is, t. w. het stoffelike en menschelike in de Menschwording en de Sakramenten, en het maatschappelike in de H. Kerk. De deugddoende taal van de groote, harmonievolle waarheid; al maakt het geen aanspraak op scherpe wijsgeerige noch theologische bewijskracht, bezit zoo'n doorgevoerd betoog, met Schriftuurteksten en opluisterende beelden doorspekt, eene innerlijke levende kracht. Feitelik werd het meer bepaald gedacht en geschreven voor protestansch Holland. Taal en stijl nogal hooggestemd, en daardoor aleens wat ronkend, maar toch ook wel omhoogvoerend. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4939 Huonder, Antoon, S. J. **24**

◆ AAN 'S MEESTERS VOETEN. Korte overwegingen voor priesters met drukke bezigheden. 1e DEEL: DE WERKDAG; 2e DEEL: DE LIJDENSWEG. *Vert. uit h. Duitsch dr. J. B. Pouckens, S. J. — Leuven, Vl. Boekenhalle, 1927, 2 dln., (16 × 12) elk 392 blz.* *1e dl. : 18 fr.; 2e dl. : 15 fr.*

IV — Het eerste deel dezer overwegingen behandeldt den « Werkdag » van den Meester. In het tweede komt de « Lijdensnacht » aan de beurt. De priester uit onzen tijd, zijn psychologie en zijn verhouding tot moderne toestanden, worden in beide deelen met treffende gevatheid uitgebeeld. Doch Huonder's werk is meer dan een zielespiegel. De moeilijkheden van het hedendaagsch priesterapostolaat zijn niet nieuw : ze werden in Jezus' eigen leven opgeworpen... en opgelost. Dat aan te toonen is de groote bedoeling van den Schrijver. In opzicht voorstelling ligt er, tusschen beide deelen een dadelijk opvallend verschil. Waar het eerste wemelt van met-een-wrong-gesmeede beelden, snedige zetten en kort doch raak getypeerde figuren, daar is het tweede eerder doorloopend meditatief, langer van adem en meer ascetisch gekleurd. Alleszins voortreffelijke spiritualiteit. K. CRUYSBERGHS, PR.

4940 Janssens, Al. (Missionaris van Scheut) **24**

◆ DE H. MAAGD EN MOEDER GODS MARIA: III. DE HEERLIJKHEDEN VAN HET GODDELIJK MOEDERSCHAP. — *Brussel, Standaard; A'dam, R. K. Boekcentrale (Leerboeken der Dogmatica, V), 1928, 3dln (23 × 17) 194 blz. 18 fr.*

IV* — Dit is het derde deel der Marialogie, door E. P. Janssens uitgegeven. Het doorpeilt en bewijst deze waarheden: Maria's moederschap is *waarachtig* en *goddelijk*, met de bijkomstige vragen. In de twee

eerste boekdeelen had de geleerde Professor over « Het Dogma en de Aprocriefen » en over den titel « Theotocos » gehandeld. Stelt men daarnevens de drie andere « Leerboeken der dogmatica » die hij sedert drie jaren liet verschijnen, en de « Anglikaansche Bekeerlingen » enz., dus meer dan twee werken per jaar, dan denkt men onwillekeurig: Is dat niet overhaastig werken? Maar het inzien der boeken zelf doet dit « praeiudicium » verzwinden: er is hier degelijk werk, sinds lang voorbereid, door vriendenhanden tot het stoffelijk tot-stand-komen geholpen. en nu te Rome zelf geprezen. We stellen vooral op prijs de bezadigdheid en de wijsheid in de uiteenzetting, b. v. waar het gaat over « Complementum Trinitatis » (blz. 148). — En dat zulke ernstige boeken, in sierlijk Nederlandsch geschreven, hun weg vinden in Vlaanderen, is een zeer verheugend « teeken des tijds ». Wie had vóór 20 jaar zoo iets durven hopen? — Het was ons zeer aangenaam hier hulde te kunnen brengen aan de wetenschap en de noeste vlijt van den schrijver.

J. SALSMANS, S. I.

4941 **Moonen, P. J.** **91 : 32 : 26**

◆ MEXICO. Het land der tegenstellingen. *Geïll. — Roermond, Romen & Zn. 1928, (24 × 16) 128 blz.* *15 fr.*

Mexico is aan de orde van den dag: bloed en moord vieren er hoogtij. Waarom, leert u dit boek. In dit land is alles mogelijk. Een Gentenaar, J. Van Dak, was een der eerste verspreiders van 't geloof hier. Hij doopte 300.000 Indianen, bouwde honderd kerken. Hij liet zich de tanden afvijlen om beter Mexikaansch te kunnen spreken! Nu zegt een minister als er gemanifesteerd wordt tegen de godsdienstvervolging: Tegen de vrouwen de brandspuit, tegen de mannen de mitrailleuse! Heel de genesis der Kerkvervolging wordt hier op een klare en bevattelijke manier uiteengezet met al de gruwelen die haar kenmerken. Een boekje dat op zijn tijd komt. Goed geïllustreerd. Dr J. A. GORIS.

4942 **Van der Mueren, Alf., pr.** **23**

◆ NAAR JEZUS MET DE ZESJARIGEN: I. Catechesen. — *Leuven, Vl. Drukkerij, (Paedagogische Studiën: XXXIV) 1928, (23 × 16) 304 blz.* *20 fr.*

V — Er wordt zoo dikwijls gezegd, als men een boek wil aanbevelen, dat het een leemte komt aanvullen, dat het banaal geworden is die formuul te gebruiken. En toch mag het van dit prachtboek in volle waarheid gezegd worden. Men moet vóór een klas van zesjarigen gestaan hebben, om te weten hoe heerlijk het is, maar hoe moeilijk tevens, in die opengaande zieltjes den grondslag te leggen van de godsdienstkennis en het godsdienstig leven. Dit boek van E. H. Van der Mueren — een meesterstuk van kinderpsychologie en methode — komt dit moeilijk werk vergemakkelijken. De passende toon is zoo juist getroffen, de uiteenzetting is zoo volmaakt begrijpelijk voor kinderen, dat alwie dit handboek volgt, mits er de noodige bezieling en de noodige liefde in te zetten, modellesjes zal geven. In dit eerste deel wordt een voorcursus gegeven over de eerste godsdienstige oefeningen van het kind, verder wordt gehandeld over God, Schepper aller dingen, de redelijke schepselen en hun geschiedenis, het Christi-kind. Bij iedere les vindt men practische toepassingen (leeren leven), en concrete middeltjes om de leerstof te verwerken (oefenen, teekenen, versjes opzeggen enz.). Ik kan dit boek aanbevelen, zoo hartelijk mogelijk; toch zal men het eerst bij gebruik naar zijn volle waarde kunnen schatten. Het weze dus in de handen van al wie beginnelingen te onderwijzen heeft.

F. VERMUYTEN, PR.

4943 Van Hoeck, Maurits, pr. **24**

HET ZALIGENDE LIJDEN. *Geïll. met 3 platen. — Antwerpen, Secretariaat v. h. Ziekenapostolaat en A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, 1928, 2e uitg. (16 × 12) 64 blz.* *5 fr.*

V — Duizenden kruisdragers-en draagsters in den lande zullen blijde het morgengloren begroeten van deze warme levenszon: « *Ziekentriduum* en *Ziekenapostolaat* ». Lees dan de korte verhandeling van de hand van priester Van Hoeck, den bekenden vertolker van Mgr. Keppler's meesterwerk « *Lijdensschool* ». Een keurig boekje is « *Zaligend Lijden* » en het heeft heelemaal de pretentie niet van een afgewerkte pologie te zijn van het immer blijvend lijdensprobleem; maar een lichtpunt wil het wezen, als de droeve atmosfeer u neerdrukt op den lijdensweg. Dat schrift gun ik ruime verspreiding en het behoort op den lessenaar van alle zielzorgers: het moge bij hen de geestdrift ontvonken tot verdere organisatie van het « ziekenwerk ». Het tintelt van zoete piëteit zoowel als van warme genegenheid voor de lievelingen van den « Gekruiste ». Zoo leert ge het lijden van God aanvaarden, in den geest van den lijdenden Godmensch, tot een offer aan God, voor het rijk Gods: ziedaar de echte adel des lijdens, die baart de zekerste vreugde, den hemel op aarde. Bizonder den priesters en ziekenzorgers aanbevolen,

P. MAXIMILIAAN, O. M. F.

4944 X **264**

◆ VOLLEDIG ROOMSCH KATHOLIEK KERKBOEK inhoudend de Missen der Zondagen en van al de Feestdagen des Jaars, de Votiefmissen en verscheidene Gebeden en Gezangen, Modern Muziek, Latijnsche Text waarneven de Nederlandsche vertaling. — *Mechelen, Dessain, 1927, (17 × 12) 1408, (399), 184 blz.* *geb. 22, 30, 34, 50, 60 fr.*

IV* — Voor den priester en den ontwikkelden leek het ideale misboek. Hier worden de missen der ferias en festa in de twee talen volledig gegeven, met op den koop toe de muziek van de propria volgens de editio typica — jammer genoeg echter in modern notenschrift — zoodat het missaal de beteekenis krijgt van een graduale. Ook de allernieuwste missen werden hier bijgewerkt — de heerlijke motieven naar ouden trant van sommige, als daarb.v. zijn deze van Theresia v.h. Kindje Jezus, hebben ons werkelijk verrast. — Jammer ontbreekt echter het eigen der Vlaamsche Bisdommen. Een aantal kantieken, hymnen enz., komen er eveneens in voor met hun muziektekst, spijtig genoeg niet altijd in schitterende vertaling. Een schaduwzijde is ook de uitzonderlijk kleine lettertype en de overzetting der gregoriaansche teksten in modern muziekschrift evenals sommige ongemotiveerde transcripties. Alles bijeen echter een prachtig missaal: praktisch van schikking en zeer handig voor 't gebruik.

B. G.

3. — Sociale Wetenschappen — Opvoeding — Vrouwenbeweging

4945 Collin, F. **34 : 37**

◆ DE AMERIKAANSCHE REFORMBEWEGING EN HET STRAFRECHT. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding, 1928, (19 × 13) 40, XVIII blz.* *1.50 fr.*

IV — De jonge Leuvensche hoogleeraar behandelt hier zeer onderhoudend een zijde van zijn lievelingsvak: het strafrecht in Amerika. De

ontwikkelde lezers zullen met veel belangstelling kennis nemen van deze gedachtenstroomingen, welke erop wijzen hoezeer de criminologische opvattingen der Amerikanen met de onze verschillen. Mr J. V.

4946 Dieben, Jos., S. J

◆ IN DEN DIENST DES SCHEPPERS. Een boek over het huwelijk, voor Kath. verloofden en gehuwden. — *Antwerpen, Geloofsverdediging, 1928, (21 × 14) 88 blz.* *6 fr.*

IV — De E. P. Schilgen, schrijver van « Zij en Gij », had vroeger een uitstekend boekje uitgegeven « Voor katholieke verloofden en gehuwden » : *Im Dienst des Schöpfers*. Die titel wijst aanstonds op de kristelijke opvatting van het huwelijk en op de bestrijding van het malthusianisme. De E. P. Dieben heeft dat werkje in het Nederlandsch vertaald, of, beter gezegd, eenigszins omgewerkt. Het verschilt van het boekje van den Z. E. H. Kan. De Smet zaliger : « Het kristelijk Huwelijk » vooral hierdoor, dat het duidelijker zedelijke voorlichting geeft over hetgeen al of niet in den huwelijksstaat toegelaten is. Physiologische voorlichting moet men er niet in zoeken. Hoewel het zoo kiesch is opgesteld dat het niet schaden zal aan ongehuwden, moet het toch in de volksboekerijen niet voor eenieder beschikbaar zijn. — We vinden het spijtig, dat op blz. 72 niet vermeld wordt, dat alle huwelijksbelofte, eenerzijds of beiderzijds gedaan, maar zonder geschrift of getuigen, voortaan geen gewetensverplichting doet ontstaan: men moest dat herhaaldelijk inprenten, om alle bedrog en verleiding te voorkomen. — Op blz. 78, bij het huwelijksbeletsel van openbare eerbaarheid (*honestatis* niet oneerbaarheid!) zegt men niet dat het alleen in de rechte lijn geldt! — Op blz. 23 staat een storende drukfout: *verboden*, in plaats van *verbonden*.

J. SALSMANS, S. I.

4947 du Bois, Dr. K., S. J. en Engelen, L. Pr. **37 : 24**

◆ KATHOLIEKE ACTIE VOOR DE JEUGD IN VLAANDEREN. — HIJ HEERSCHE. — *Antwerpen, Geloofsverdediging (Uitg. v. Alg. Secr. v. J. V. K. A. nr 1, 2) 2dln (20 × 12) 125, 23 blz.* *5 fr. ; 1 fr.*

V — 1) De Jeugddag te Luik in '27, voor de Waalsche jongelingschap, deed het gansche land verrassend opkijken en bewonderen; de Jeugddag te Antwerpen in '28, met z'n 100.000 Vlaamsche kerels, deed het enthusiasme nog heel wat hooger stijgen. Verblijdende dagen met het oog op de toekomst. Onze jeugd dient echter juist te weten waarom het gaat. Daarom komen de brochuren van het algemeen Secretariaat van het J. V. K. A. zoo gepast op hun tijd. Wat katholieke actie is; wat ze is voor de jeugd; hoe het er mee staat in de verschillende landen ; wat er voor gedaan wordt onder de volwassenen in Vlaanderen; wat onder de Vlaamsche jeugd: op deze verschillende vragen antwoorden P. du Bois, S. J., de bevoegde sociale leider en E. H. Engelen, de bezieler der Boerenjeugd, in deze brochure, terwijl als een annex het Jeugdverbond voor Katholieke Actie — met die puike verklaring van Prof. Cruysberghs — programmatisch wordt uitgelegd. Dit wit-gele boekje moet in de handen komen niet enkel van alle jeugdleiders, doch van alle katholieken die zich bewust zijn dat ook zij een apostolische plicht hebben te vervullen ten overstaan van de Katholieke Actie. Het brengt daarbuiten een rijk materiaal aan dat gesneden brood is voor conferenties en studievoordrachten over Katholieke Actie. 2) « Hij heersche » vult zeer doelmatig de eerste brochure aan. Het is 'n warme oproep, want ook bij ons dringt de nood en moeten de leeken ter hulp komen. We mogen

gelukkig zijn deze twee brochuren te bezitten : ze spreken de taal van onzen tijd. « Hij heersche » dient in grooten getale onder de massa te worden verspreid. M. VAN HOECK, PR.

4948 **Foerster, D^r Fr. W.** **37 : 2**

◆ GODSDIENST EN KARAKTERVORMING. Psychologische onderzoekingen en pædagogische voorstellen. *Vert. uit h. Duitsch dr. Mr J. S. Gunning, onder leiding en met een woord vooraf van Prof. Dr J. H. Gunning. — Zeist, Ploegsma, 1926, (21 × 15), 380 blz.* *fl. 4,90*

IV* — Een mooie synthese van Foersters opvoedingssysteem en de gronden waarop hij zijn principepen gebouwd heeft, brengt ons dit tamelijk breeduitgesponnen boek. Hierin klinkt het eeuwige getuigenis der boodschap die hij den modernen mensch te brengen heeft : de dringende eisch van religieuze hernieuwing door bewuste erkenning en inleving van het oude Christendom : het eerste en noodigste in de moderne pædagogiek. Foerster is een op en top modern mensch, begrijpend en waardeerend dezen modernen tijd, doch juist daardoor komt hij krachtig op voor de christelijke traditie, de schatbewaarster der eeuwige en onverwerpbare levensprincipepen. Er is veel vaags in dit boek, en op menig punt zal de auteur wel tot grootere klaarheid gekomen zijn sedert hij dit werk schreef; we missen er dikwijls de scherpe volgehouden lijn in en de noodige kordate bondigheid, door een onderwerp als dit vereischt. De vertaling is echter keurig.

ERNEST VAN DER HALLEN.

4949 **Fœrster, Friedr. Wilh.** **37**

◆ OPVOEDING EN ZELFOPVOEDING. Voornaamste gezichtspunten voor ouders en onderwijzers, opvoeders en verzorgers der jeugd. *Vert. uit h. Duitsch. door Titia Van der Tuuk. — Zeist, Ploegsma, 1926, 12^e druk, (21 × 15), 338 blz.* *fl. 3,50; geb. fl. 4,50*

IV* — In de inleiding van dit boek dat in '17, na 4 jaar zwijgens, verscheen, zegt Fœrster : « Herhaaldelijk door opvoeders daartoe aangespoord, heb ik in dit boek mijn paedagogische meeningen, in verschillende geschriften verspreid, kort samengevat, en tevens mijn uiteenzettingen op eenige bizondere, gewichtige, principieele punten en met betrekking tot sommige praktische toepassingen trachten aan te vullen. Hoewel het in princiep verkeerd is Fœrster te doen doorgaan als een katholiek pedagoog, kunnen we bijna over gansch de lijn instemmen met zijn stellingen; hij is een eerlijk zoeker, die daarom bijna ook altijd vond. In zijn werk geniet het bovennatuurlijke element bestaansrecht; te midden den kultus van het individu en het heerschende subjektivisme heeft hij gedurfd de oude kristelijke waarheden voorop te stellen en te verdedigen. Daar hij de mensch en diens verhoudingen tot het geestelijk leven niet beschouwt van uit het gezichtspunt van het katholiek geloof, doch eerder vanuit het volle, moderne leven, moet het ons niet verwonderen dat Fœrster niet altijd de logische konsekwenties trekt uit zijn principepen; hij benadert echter meer het ideaal der kristelijke paedagogiek dan menig katholiek auteur. In dit werk treedt hij op als de ondervindingrijke geneesheer der zielen, vol waardeering voor de huidige kultuur, de moderne tekniek en de veelzijdige mogelijkheden welke deze den hedendaagschen mensch bieden : hij durft er op wijzen dat de mensch slaaf geworden is zijner scheppingen, in plaats van heerscher hij moet zich geestelijk los kunnen worstelen van deze heerschappij van de materie : er is een tekort aan idealisme, aan werkelijkheidszin, aan

karaktervorming, wilsvorming, daadkracht en ascese. Wegen daartoe wijst dit boek volgens de induktieve methode van individueele waarneming, zien en zoeken, met aansporing tot nauwkeurig en volledig doorschouwen van alle gebeurtenissen van het leven. — De Nederlandsche omzetting van Titia Van der Tuuk verdient allen lof. B. G.

4950 Van Mourik Broekman, Dr. M. C. **30**

HET KARAKTER DER MASSA, — *Arnhem, Van Loghum, Slaterus en Visser, (Religieus-socialistische Vragen), 1926, (20 × 23) 73 blz.* *fl, 0,85*

I — Deze studie verschijnt in eene reeks gepubliceerd door de socialistische arbeiders-gemeenschap der « *Woodbrookers in Holland* », welke « de moderne arbeidersbeweging beschouwt als een cultuurhernieuwende macht » en « alles wat er leeft en zoekt in de arbeidersbeweging, wil laten komen in een religieuse sfeer ». Daarom worden hier « alle vragen van de moderne arbeidersbeweging beschouwd als vragen, niet alleen van politiek of ekonomie, maar van een geestelijk vernieuwingsproces dat zich in onze wereld voltrekt ». Indien wij uit « Het Karakter der Massa » mogen besluiten tot den geest dezer *hernieuwers*, verdienen ze onze *medelijdende belangstelling*. Onze *belangstelling* omdat hun streven « *religieus* » is in den zin welken zij aan dat woord geven, dat is: zelfvergeten of voortkomend uit « de altruïstische drijfveer ». Ons *medelijden* omdat zij — zooals heden zooveel zoekers! — uitsluitend in zichzelf een middel tot opstijging zoeken en niet opzien tot God; tot den persoonlijken God, Schepper en Meester van het heelal. Het spreekt dus vanzelf dat de geschriften uit deze reeks, hoe goed bedoeld ook, voor den Katholiek verboden lectuur zijn. In dit boek wordt eerst onderzocht welk « *het karakter der massa* is », vooral in hoevere zij voor suggestie vatbaar is; daarna hoe « *het leven der massa tot uiting komt* », in « het sociaalpolitieke, het *zedelijke* en het *godsdienstige leven* ». De schrijver doet het zeer zakelijk en diep-psychologisch maar, zooals te verwachten viel, verkondigt hij over zedelijkheid en godsdienst opvattingen welke lijnrecht tegenover de onze staan als b. v. de veranderlijkheid der moraal, « bepaald van uit een of ander millieu », zoo dat « recht, onrecht, goed, kwaad telkens een nieuwen inhoud krijgen; begrippen zijn die gevuld worden door een te eeniger tijd beheerschende Publieke Opinie, welke zich voortdurend herziet ». Uit verschillende oordeelen, door den schrijver geveld over goed en kwaad, konnen wij aantoonen hoe hij, in tegenspraak met zijne theorie, feitelijk objectief goed en kwaad erkent, dit zou ons evenwel verplichten deze reeds lange recensie al te zeer te verlengen. Dr K. DU BOIS, S. J.

4. — Taalkunde

4951 Fraussen, P. Ed., O. F. M. **4393 : 37**

◆ STIJL EN TAAL: II. Voor Middelbaar onderwijs. Taaloefeningen, Stijl, Opstel. — *Brussel, Standaard, 1928 (21 × 14) 114 blz.* *8 fr.*

V — Dit tweede boekje van « *Stijl en Taal* » van den bekenden paedagoog Dr Fraussen beveel ik van meet af ten warmste aan voor het Middelbaar Onderwijs: keurig en degelijk! Het bestaat uit drie deelen: a) Taaloefeningen, b) Stijl, c) Opstel. De laatste twee deelen vooral vind ik uitstekend met dezen verstande dat ik het derde deeltje « het Opstel » liefst nog wat meer uitgebreid had gezien. Nu, « la critique est aisée ». Dr. V. NAVEAU.

4952 Geibel, Emmanuel **82 : 43**

◆ SOPHONISBE. Tragödie in fünf Aufzügen. — *Groningen, Noordhoff, 1927, (18 × 12) 96 blz.* *fl. 0,60; gec. fl. 0,75*

V — De dramatische kracht van dit tooneelstuk maakt er echt boeiende lektuur van; de sympathieke schrijftrant van Geibel, vrij van bombast en woordengeflonker, verhoogt nog het aangename van de lezing. Een schoon nummer in Noordhoff's praktische reeks « Deutsche Bibliothek ». Enkele passende nota's vergemakkelijken nog de studie van dezen gemakkelijken tekst. Dr A. BOON, PR.

4953 Grillparzer, Franz **82 : 43**

SAPPHO. Trauerspiel in fünf Aufzügen. — *Groningen, Noordhoff, 1927, (18 × 12), 110 blz.* *fl. 0.70; gec. fl. 0.85*

III — In deze tweede tooneelproeve van Grillparzer komen zeker heel fraaie passages, als geschreven op marmer, maar anderzijds ook zóóveel holle deklamatie. Bouw noch intrigue van het stuk zijn zeer belangrijk. Deze Weensche auteur schreef echter een smijdige taal, en in dat opzicht is « Sappho » zijn sierlijkste werk. Derhalve om taal te studeeren, een flink boekje — hoewel wat schaars voorzien van verklarende nota's.
Dr A. BOON, PR.

4954 Longfellow **81 : 42 : 37**

◆ LONGFELLOW'S EVANGELINE. Edited by Dr E. Kiebooms. — *Antwerp, Opdebeek, (The English literary, series: II), 1927, (17 × 12) 108 blz. 6.50 fr.*

V — Deze reeks Engelsche tekstboekjes is den lezers reeds bekend door nummers uit Dickens. Swift, Eliot enz. Longfellow's *Evangeline* komt nu aan de beurt. De korte inleiding over 't leven van den dichter en het gedicht zelf bevat al het noodige. De tekst is helder gedrukt en met goede nota's, in eenvoudig Engelsch toegelicht. De schooljeugd kan hiermede aangenaam en praktisch, kennis maken met het schoon gedicht van den Amerikaanschen schrijver, die weleer Gezelle zoo bekoorde met zijn *Hiawatha*; en zij mogen ook weten dat er een goede Vlaamsche vertaling van *Evangeline* bestaat, door een der meest eigenaardige onzer West-Vlaamsche dichters, pastoor Mervillie.
AL. WALGRAVE, PR.

4655 Merimée, Prosper **44 : 88**

COLOMBA. Accompagnée d'une notice, de notes, explications et d'une carte de l'Ile de Corse, par E. Lacomblé. — *Groninghe, P. Noordhoff, (Conteurs modernes, 7) 1928, 5e druk, (17 × 11) 187 blz. fl. 1,25; geb. fl. 1,75*

V — Colomba Della Rebbia belichaamt de Corsikaansche vendetta. Een somber schoon barbaarsch doortastend meisje. Haars vaders dood zal gewroken worden. Tot de daad dwingt haar felle greep haar broer Orso, die in mildere lucht de Corsikaansche bloedwet een beetje verleerd had. Het verschrikkelik heroplaaien der veete tusschen de Barracini's en de Della Rebbia's wordt gedeeltelik meegeleefd door Orso's toevallige kennissen, de engelsche reizigers Lord Nevil en zijne dochter Lydia. Deze verhoudingen laten den schrijver toe de gevoelssnaren de volkszeden er tusschen te brengen. Het gansch geval wonderscherp en echt aangebracht en verteld, en, met Merimée's buitengewone fijngeestigheid en feillooze uitdrukking, tot in de halve tinten doorleefd. En toch! Met zoo streng objectief en onverschillig te willen zijn .. Zit

daar nu wel ziel, warmte, iets veredelends in? Zelfs bij de grootste knapheid als geesteswerk, voelt men iets dors, iets mekanieks. Zeker, *van louter rationatistisch letterkundig oogpunt, misschien het mooiste Fransche tekstboek... maar is dat alles?* Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4956 Raabe, W. **83 : 43**

NOVELLEN UND ERZÆHLUNGEN. *Geïll. met portret.* — *Groningen, Noordhoff, (Novellen und Erzählungen, nr. 8) 1927, 4e auflage. (20×13) 192 blz. fl. 1.50*

III — Drie van de prachtigste vertelsels van dezen schrijver, een van de beste Duitsche vertellers. Daaronder zijn bekende « Die schwarze Galeere ». Deze novelle, en de volgende « Else von der Tanne », waarin Raabe te zeer lucht geeft aan zijn anti-Roomsche gezindheid, wettigen een licht voorbehoud. « Der Marsch nach Hause » is kostelijk. De verklarende nota's van J. W. Kuiper maken van 't boekje fijn studiemateriaal voor gevorderde studenten. Dr. A. BOON, PR.

4957 Vachell, Horace Annesley **83 : 42 : 37**

THE HILL. A Tale of Harrow School. Adapted and annotated for the Use of Dutch Schools by A. C. Stehouwer. — *Groningen, Noordhoff, (Noordhoff's easy Series, nr 6), 1927, (19 × 12) 218 blz. fl. 1.50*

V — Een van die vele, welbekende en boeiende schoolverhalen, waarin men 't leven van de studenten in een Engelsch leergesticht kan zien en volgen. De lotgevallen van den held, John Verney, zullen iederen knaap boeien en tevens opvoeden. De uitgave is prachtig gedrukt. De rand-nota's geven woordvertaling- of verklaring. De voetnota's, wat schaarsch misschien, leveren uitleg van spraakleer of zaken. Zeker een vriendelijk schoolboek, in dubbel opzicht. AL. WALGRAVE, PR.

6. — Toegepaste Wetenschappen

4958 Dix, J. F. Ch. **63 : 58**

KLIM- EN HANGPLANTEN en hoe ze toe te passen in Tuin en Huis. *Geïll. met 31 afbeeldingen.* — *A'dam, Kosmos, (Weten & Kunnen, nr. 153) 1928, (19 × 13) 64 blz. fl. 0,75*

V — Uit de inleiding knippen we « Welke planten zijn geschikt om dien leelijken muur aan het oog te onttrekken? »: naar ons meening wordt die vraag in dit werk ten volle beantwoord. — Het is een praktisch werkje, vakman en liefhebber aanbevolen. — Ook de afbeeldingen zijn zeer mooi. FRANZ PEETERS, tuinbouwkundige.

4959 Grimme, W. F. A. sr. **63**

GRONDBEWERKING EN-BEMESTING IN DEN LIEFHEBBERSTUIN. — *A'dam, Kosmos, (Weten & Kunnen, nr. 151) 1928, (19 × 13) 64 blz. fl. 0,75*

V — In dit werk wordt op eenvoudige en begrijpelijke wijze een uiteenzetting gegeven van de grondbewerking en de bemesting van den tuin. Aan onze liefhebberstuiniers ten zeerste aanbevolen.

FRANZ PEETERS, tuinbouwkundige.

4960 Kroon, Pr, Dr. H. M. & Gallandat Huet Dr. R. H. J. **67**

HOEFKUNDE EN HOEFBELSAG: 1e en 2e Deel. *Geïll. met vele oorspronkelijke afb. — Groningen, Wolters. 1923, 2e druk, 2 dln. (24×15) 192 blz. elk fl. 3,75*

V — Deze boeken zijn uitstekend, zoowel voor den leerling-smid als voor den voerman die de paarden moet verzorgen en er dagelijks mede

de baan op moet. De beschrijvingen zijn practisch en duidelijk, maar in een vakboek moeten meer schetsen, teekeningen en photo's voorkomen. Bijzonder de slechte bewerkingen, en de gevolgen ervan zijn niet voldoende duidelijk gemaakt door schetsen en teekeningen. Het boek is aan te bevelen; zelfs de vakmenschen zullen er heel wat in leeren.

Ir. G. VAN ERMEN

4961 Noordanus, G. **63 : 58**

HET KWEEKEN ONDER GLAS EN HET BLEEKEN VAN GROENTEN DOOR AMATEURS-KWEEKERS. *Geïll. met 14 afbeeldingen. — A'dam, Kosmos, (Weten & Kunnen, nr. 152) 1928, (19 × 13) 64 blz.* *fl. 0,75*

V — Een voor liefhebbers zeer geschikt werkje. Bizonder goed hebben we er in gevonden de maandelijksche indeeling der teelten onder ramen. Ook voor vakmannen is er wel hier en daar iets uit te rapen.

FRANZ PEETERS, tuinbouwkundige.

4962 Scaron, Edmond **65**

DE LEERLING-DRUKKER. — *Turnhout, 140 de Merodelei, 1928, (23 × 15) 198 blz.* *35 fr.*

V — Met vreugde begroeten wij het verschijnen van dit werk. Er is in Vlaanderen zeker geen te veel aan vakboeken en allerminst over de zoo belangrijke boekdrukkunst. Wij wenschen den schrijver dan ook geluk om zijn lofwaardige poging den *leerling-drukker* een reeks vingerwijzingen te geven, die hem van het grootste nut zijn. Bizonder het gedeelte dat over inkt en kleurenharmonie handelt, is klaar en eenvoudig omschreven. Ook voor buitenstaanders is het werk zeer leerrijk: het geeft hun een kijk op dit mooie vak. Spijtig is het, dat men een tot op den draad versleten formaatverhouding heeft meenen te moeten toepassen voor een werk dat toch aangewezen was om van onzen tijd te zijn — dit is het nu niet. Ook niet wat de typografische afwerking betreft, die goed wordt omschreven, maar... niet toegepast. Dit boek had een *model*-vakboek moeten zijn voor den *leerling-drukker*. Nu is het alleen een vakboek.

C. P.

4963 Troch, A. J. **62 : 53**

WERKTUIGKUNDE: 1e DEEL. BEWEGINGSLEER EN BEWEGINGSORGANEN; 2e DEEL. EVENWICHTSLEER EN KRACHTENLEER — *Antwerpen, Voor God & 't Volk, 1927, (23 × 16) 206, 248 blz.* *elk 17.50 fr.*

V — Als vakboek is het spijtig dat de formules niet zijn aangegeven met de algemeen aangenomén letters, in plaats van de eerste letter van het woord waarop zij doelen. De bewegingen zijn niet voldoende grafisch voorgesteld, en het deel handelende over werktuigmachienen zag ik liever niet in het boek van werktuigkunde. Slinger en botsing zijn vergeten. Als leerboek is het een heel goed werk, alhoewel er vraagstukken in voorkomen die door den zelfstudeerende heel moeilijk juist kunnen beantwoord worden. Het eerste deel is praktischer opgevat dan het tweede, de schrijver geeft overal goede beschrijvingen, maar in heel veel gevallen ontbreken de noodige berekeningen en bijzonder de praktische formules.

Ir. G. VAN ERMEN.

4964 Wouters, Jos **621 : 65**

EENIGE BEGRIPPEN OVER DE RADIO-ACTIVITEIT EN DE RADIO-ELEMENTEN. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding (Verhandelingen, nr 255), 1927, (19 × 13) 50 blz.* *1,50 fr.*

V — Klare en duidelijke uiteenzetting in 't licht der moderne wetenschap. Een der veel goede werkjes van de Katholieke Vlaamsche Hoogeschooluitbreiding. LEO SENDEN, PR.

7. — Schoone Kunsten

4965 **Demuynck, Oct. & Maats, Jan** **78 : 37**

DE ZINGENDE SCHOOL: 3e boekje, 4e graad. Methode voor Notenzang, opgesteld volgens het Modelprogramma van 1923. — *Lier, Van In, 1927, (19 × 13) 54 blz.* *2,50 fr.*

V, VI — Als solfège- of notenzangboek voor de lagere school en beantwoordend aan de eischen aldaar gesteld, blijkt ons dit werkje uitstekend te zijn. Wij bevelen het graag aan. F. V. D. M.

4966 **Sabbe, Maurits** **84 : 78**

DE MUZIEK IN VLAANDEREN. — *Antwerpen. Opdebeek, 1928, (23 × 15) 116 blz.* *10 fr.*

IV — De inkleeding van dit boek en het papier, maken de uitgave minder aantrekkelijk! Gelukkig zal de inhoud het ruim vergoeden! Met 3 hoofdstukken geeft ons Prof. Sabbe een zeer belangwekkend werkje, waar we, op degelijke wijze en vlug van het voornaamste uit onze muziekgeschiedenis heelwat vernemen. In het eerste hoofdstuk : « *De Muziek in Vlaanderen* » trekt hij de groote lijnen onzer muziekgeschienis, (blz. 5-49). In het tweede : « *Wat Oud-Vlaanderen zong* », krijgen we de wetenschappelijke heropleving van het volkslied in de 19e eeuw, met den praktischen invloed die het in die eeuw op de komponisten der nationale stroomingen heeft gehad en meteen een overzicht over « wat » er, door de tijden heen, zooal werd behandeld in de volksliederen. Hierbij gaat dan gepaard een bibliographische opgave die eigen studie mogelijk maakt, (blz. 47-105). Het laatste kapittel « *Een Vlaamsche Opera in de 18e Eeuw* », geeft ons een greep uit wat en hoe er in die voorperiode feitelijk reeds aan Vlaamsch tooneelmuziek-leven werd gedaan in Vlaanderen. De bibliographische opgave en het repertorium over een tooneelgezelschap uit dien tijd (Neyts) maakt het beeld zeer illustratief, (blz. 105-115). Voor de meeste lezers zal dit laatste bizonder belangwekkend zijn, daar we die periode over 't algemeen zelden een duidelijk overzicht krijgen. Zij die van onze muziekkultuur en muziekgeschiedenis graag het voornaamste wenschen te weten, zullen Prof. Sabbe dankbaar zijn voor dit boek dat, gezien den prijs, mag beschouwd worden, als zijnde bestemd voor eenieder die weten wil. » F. V. D. M.

8. — Letterkunde

81. GEDICHTEN

4967 **Roland Holst-Van der Schalk, Henriette** **81**

KEUR UIT DE GEDICHTEN VAN H. ROLAND HOLST-VAN DER SCHALK. Verzameld en ingeleid dr. S. A. Baelde. *Met 2 portretten. — R'dam, W. L. & J. Brusse, 1928, (20 × 14) 160 blz.* *fl. 2.25; geb. fl. 3.25*

III — « *Sonnetten en verzen in terzinen geschreven* » 'n eersteling die zwelt van het « heilige » der jeugdsverrukking, maar dra opklimt tot het hooger plan der Dante-gedachten : ziel, wijsheid, adeldom, liefde, met enkele heerlijke navolgingen van Dante's leer en vers. — « *De Nieuwe Geboorte* » ofte nieuwe uitgave van Schuberts romantieke Jonge Non die zichzelf

steeds het warmmilde harer roeping (hier het socialistisch apostolaat) levendig moet voorhouden, tegen twijfel, terugblikken, gevoeligheid. Weerom in rijke moderne en Danteske symboliek. — « *Opwaartsche Wegen* ». Welaan dan, de dogmatiek der gemeenschapsidee in verzen gezet. Maar hier botsen we tegen die louter eugenetische opvatting van het menschdom uit het Marxisme. Diezelfde bron zal later uitklateren in « *Het Feest der Gedachtenis* » en « *Heldensage* »; roode spandoekstrofen en paroesia-fresco's met veel wat tegen geest, hart en geduld stuit, bij alle intensiteit van kleur, klank, klem en overtuigd deernisgevoel. Maar met « *De Vrouw in het Woud* », weer een mijlpaal in hare zielelyriek: de wil om te midden der verlatenheid en der teleurstellingen haar socialistisch evangelie, haar liefdewoord, toch nog hoog op te heffen, stralend van idealen gloed. Veel volle en diepe verzen, bizonder die onsterfelike *Boom van Groot-Verdriet*, die schitterend de groote humanismegedachte uitbeeldt: hoe smart is de doop van het genie. En tot deze grooten gaat de rijpere dichteres der « *Verzonken Grenzen* » bepaald hooren, nu zij, na den dood harer moeder, eindelijk tot het Absolute, tot de Oneindigheid komt, en in het zieleleven tot het offer en de innerlike askese : bij haar, het eerste lichten van boventijdelike Hoop; dan moge, zooals « *Tusschen twee Werelden* » het bekent, de onmiddellike verwezenliking ook uitblijven. Nog meer : in « *Verworvenheden* » schijnt zij door gemeenzaamheid met de doodsgedachte in de leer van deemoed het geheim tot zielekracht- en vrede te hebben gevonden. En immer nog puurder wordt haar kunst en woord. — Prachtige keur. Twee treffende portretten. De inleiding waarin de dingen niet heelemaal gezien worden zooals hierboven, is didaktisch-klaar, zonder verdere pretentie.

Dr Joris Caeymaex, pr.

4968 X **81**

◆ Uit de mystieke Verzen van Guido Gezelle. *Geïll. dr. Jan Toorop. — A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928. (17 × 11) 126 blz. fl. 1,25 (12.50 fr.)*

V — Elke bloemlezing uit Gezelle is een goed werk, daar zij altijd dienen zal om Gezelle gemakkelijker te doen genieten. Deze hier: Uit de *mystieke* verzen van Gezelle, is echter hooger goed, want zij doet genieten het hooger wezen van den Dichter, en zingt ons hooger schoonheid en hooger waarheid in. Daarom is dit boekje in zijn beeldigen leest, ons welkom. Of de keuze altijd even gelukkig is, dat is een andere zaak. Zoo bv. zou ik « *O Dichtergeest* » — *Geklauterd langs een Terruwstaal* — *Op Krukken* nauwelijks « mystiek » noemen, maar ik gemis in hun plaats: *Oneindig Wezen, God*, een klein, maar diep, waarlijk mystiek vers, en *O wilde en onvervalschte Pracht*, iets van 't heimvolstheilige van Gezelle, en *'t Is honderd Jaar geleên*, in Eeuwkrans... en, ja nog al andere, maar *die 3*, zeker. De meeste H. Sacramentsgedichten ontbreken, van alle vind ik er maar *één* : O Hemelmondig manna... Toch goed.

Al. Walgrave, pr.

82 TOONEELLITERATUUR

4969 Benoot E. H. **82**

◆ Christus-Koning. — *Oudenburg, Drukk. K. Smis, 1928, (18 × 12) 124 blz. 12 fr.*

V — Een bijbelsch tooneelspel in vijf bedrijven, voor heeren; met als motto: « Christus, Lucifer, polen en palen » van Verschaeve. Dat motto wekte voorbarig hooge verwachtingen, die in de opvolgende tafereelen: Bethlehem, Prediking, Judas' Verraad, Hof van Olijven, Kruisberg, wel werden teleurgesteld. De titel had ook al een meer bepaalde dramatizeering laten verwachten van Christus' Koningsschap, waar ons toch

meer een voorstelling van Jezus' leven en dood wordt geboden. In zijn taal werpt schrijver (gewild?) alle literatuur over boord, om 'n soort marionnettentaal te gebruiken, die aan vooruitstrevende regisseurs wel zal bevallen, omdat zij een bruikbare schraag is voor 'n rijk actieplan. Geniale gegevens ontbreken te veel, en het stoute samenspel van zichtbare en onzichtbare spelers leidt wel eens tot vreemde momenten. — Als poging om het Passiespel te vernieuwen en van een stichtend verhaal tot een levend spel te maken, zeer lofwaardig.

E. BOELAERT, M. S. C.

4970 **Eeckels, Constant** **82.3**

◆ DE AFGROND. Drama in 4 bedrijven. — *Kortrijk, J. Vermaut, 1928, (19 × 14) 182 blz.* *20 fr.*

IV — Een drama, waarin de rampzalige gevolgen van ontucht en kinderbeperking onderlijnd worden, en dat op een buitengewoon-overtuigende en toch buitengewoon kiesche manier, die het ter opvoering laten aanbevelen overal waar die thesis moet verdedigd. Heelemaal buiten alle tooneelvernieuwing-procédés opgevat,maar uitgevoerd in een dialoog, die waarlijk verrast door bondigheid en raakheid, is « De Afgrond » wel het gaafste tooneelwerk, dat we van Eeckels bezitten. Ook het best-speelbare en het meest-boeiende. De karakters zijn scherp en waar geteekend en de handeling stijgt voortdurend, steeds klemmender en beklemmender tot het treurige slot. Alleen het korte tooneel, waarin Alice met Cyriel opkomt is onechte charge. Zeer aanbevolen.

E. BOELAERT, M. S. C.

4971 **Kiekens, P. Angelicus, Minderbroeder** **82**

◆ FRANCESCO VOOR DE HELLEPOORT. Een mysteriespel in 3 bedrijven. — *Mechelen, St. Franciscus Drukkerij, 1928, (21 × 17), 125 blz.* *12 fr.*

V* — Op aanschouwelijke wijze wordt hier de omkeer naar God voorgesteld van Franciscus' ziel, die verward in grillige, maar toch edelmoedige jeugddroomen, na scherpen strijd, zich eindelijk door de kranige daad totaal op God vastzet en daardoor ineens het allerhoogste bereikt. Als er een fout aan dit mysteriespel is, zal het wel zijn, dat de kus van den melaatsche niet aanschouwelijk genoeg het alles-oplossende hoogtepunt is van het zieledrama in Franciscus. En ook hier kan de regie haast alles redden. Trouwens, de regie krijgt in heel dit spel een heerlijke taak, een dankbaar werk. Het sukses zal van haar afhangen. En... zij zal moeite hebben om de waarde van den tekst te evenaren. Want het is mijn blijde overtuiging, dat wij hiermee niet alleen een der allerbeste Franciscusspelen, maar ook een zuiver kunstwerk rijker zijn, eenvoudig en aangrijpend, klaar van ontwikkeling, diep en rijk van gedachten en zoo frisch, rijk en direct van taal, als we maar zelden te lezen krijgen, modern zonder onevenwichtigheid.

E. BOELAERT, M. S. C.

4972 **Magerman, Pieter** **82**

DRIE-KONINGENDAG. — *Kortrijk, Vermaut, 1928, (19 × 14) 36 blz.* *15 fr.*

IV — De mottige, oude, goede Pol Gavers verwacht zijn jong, tenger nichtje om er mee te trouwen. Maar zijn venijnige kwezel-zuster bezwaddert hem in haar oogen en uit wanhoop verhangt zich de sukkelaar. Een realistisch tendenzstuk, dat in zijn schrijnend miserie-schilderen géén romantiek werd, maar een sombere meditatie. Wanneer begint de begaafde schrijver opbouwend werk, waar zoo naar verlangd wordt?

E. B.

4973 van de Velde, Anton **82**

◆ SINTE LUTGARDIS. Lyries Speelken van gelovige Stemming in 4 Deelen. Muziek van Jos. de Klerk. *Geïll. met een dekor-ontwerp door Anton van de Velde. — Antwerpen, N. V. Leeslust; Eindhoven, N. V. Lecturis, 1928, (23 × 19) 62 blz.* *10 fr.*

V — Zie de bespreking als « Het Boek der Maand », volgnummer 4934

4974 Verzele-Madeleyn, S. **82**

DRIE EENAKTERTJES VOOR KINDEREN. — *Antwerpen, De Sikkel, 1928, (18 × 14) 76 blz.* *9 fr.*

VI — Deze drie éénaktertjes zijn van het genre dat we — gelukkig! — ontgroeiden. Ongetwijfeld werden ze door schrijfster met heel prijzenswaardige bedoeling uitgegeven. Mevrouw Verzele zegt in 'r voorwoord o. m.: « Ik streefde alleen naar eenvoud en natuurlijkheid; zoowel voor hetgeen de gegevens als voor hetgeen den vorm betreft, trachtte ik me te beperken (tot) wat kinderen gevoelen en begrijpen kunnen ». — Nou ja, we gaan er niet over redetwisten, maar 't is 'n herhaaldelik bewezen feit dat kinderen zich best vermeien in 't land der fantazij. En deze drie stukjes lopen zó stram dat ze je vervelen gaan. Laten nu de eerste en twede éénakter nog « kinderlik » schijnen, omdat ze hoofdzakelik om 'n kindergrap draaien (hun inhoud is saai voor 't kind en te temperamentloos weergegeven), wat dan gedacht van de derde waar Boone's jochies er bij gesleurd zijn « pour les besoins de la cause »? — Neem me niet kwalijk, Mevrouw, maar ik wou besluiten — met alle eerbied voor uw overig pedagogies werk — dat kindertoneel héél anders is dan wat u, naar deze éénakters te oordelen, over dit zeer speciale vak schijnt te denken. Eenvoud is, in kindertoneel, zeer prijzenswaard, maar er behoeft nog zoveel méér! Dat « méér » leggen we niet vast in 'n formuul. 't Is met dit zoals met alle kunstwerk : je kan 't voltrekken, dank intuïsie en temperament, of, waar je deze niet bezit, kan je 't *niet*. Mogelik hooren we nadien nog de bewering dat deze stukjes lokaal sukses hadden. — Goed zo, maar ik betwijfel — en die twijfel kan geargumenteerd! — of ze het kind « im Allgemeinen » zouden bevredigen. De proeve is te leveren. Ik voorspel fiasko voor uw genre, Mevrouw. Al houdt kindertoneel verband met pedadogie, is niet ieder pedagoog schrijver van kindertoneel. En dat is, in ons land van overproduksie, nog 'n geluk.

ANTON VAN DE VELDE.

83. NOVELLEN, ROMANS, LEGENDEN, SCHETSEN, SPROOKJES, VERHALEN

II. — STRENG VOORBEHOUDEN LECTUUR

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, om gegronde redenen, door wel gevormde lezers worden gelezen.

4975 Stijns, Raymond **83**

RUWE LIEFDE. — *Antwerpen, Gust. Janssens (Schelde-Serie, 5), 1923, (21 × 14), 270 blz.* *7 fr.*

II — Als het kunst is, 270 bladzijden vol te schrijven over een meisje dat verleid wordt, dan is dit boek een merkwaardige proeve van die kunst, doch andere verdiensten kan ik er niet in vinden. Ik vind er integendeel wel veel in dat geen verdienste is. Als vertegenwoordigers van den godsdienst worden in dit boek aangegeven: een pastoor die niet van zijn pastorij komt dan om te donderen en te veroordeelen in de kerk; en voorts enkele kwezels die leven om anderen ongelukkig te

maken, vooral het echtpaar Robijns, de hatelijkste schepselen die men zich indenken kan. Al het kwaad dat gebeurt in dit boek, gebeurt door de schuld van de christelijke, zoogezegde godvruchtige menschen. Dat is niet eerlijk, Mijnheer Stijns. En als de jongen het meisje tot val tracht te brengen, en als het meisje eindelijk toegeeft, dan volgen zij den weg der natuur — zoo'n zedenwet volgen de honden ook. Hier en daar een hatelijkheid op de kap van de Kerk en de pastoors dient als illustratie. — Als roman is het niet veel; als strekking, slecht. F. VERMUYTEN, PR.

4976 Teirlinck, H. en van de Woestyne K. 85 : 83.1

DE LEEMEN TORENS. — *R'dam, Nygh & Van Ditmar, 1928, (19 × 14) elk 406 blz. de 2 dln. fl. 7; geb. fl. 9*

II — Zie bespreking onder rubriek « Letterkundige kroniek », nr 4910.

III. — LICHTELIJK VOORBEHOUDEN LECTUUR

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, ontspanningshalve, zonder nadeel door rijpere of gevormde volwassenen kunnen gelezen worden.

4977 Curwood, James Oliver 83.0 : 83.9

DE ZWARTE JAGER. *Vert. uit h. Engelsch. — A'dam, Groot Nederland, 1927, (21 × 15) 278 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,50*

III-IV — David Rock, de prachtige jonge jager uit Canada, bemint de edele jonkvrouw Anne Saint Denis, en zij bemint hem. Dat is sedert hun kinderjaren immer zoo geweest. Het verhaal speelt in de 18e eeuw, toen Canada nog de prachtige Fransche colonie was. De gouverneur Bigot, een wulpschaard, wil Anne hebben, en doet daarom, schijnheilig, haar David naar Quebec komen om er officier te zijn; tevens om hem verdacht te maken, met den *Zwarten Jager* een geheimzinnigen zwerver, den vijand uit Engeland in de hand te werken. Het gelukt hem — bijna — maar op 't laatste oogenblik ontsnapt hem de dubbele prooi. David strijdt integendeel met de ware vrienden van Frankrijk en Canada, en krijgt zijn Anne. — Veel mooie bladzijden, die het tijdvak goed doen leven, maar ook nog al vele al te zinnelijke voorstellingen. 't Verhaal verzwakt naar 't einde toe in belang, omdat het dorre geschiedenis wordt. AL. WALGRAVE, PR.

4978 Hamsun, Knut 83.1

ZWERVERS. *Vert. uit h. Noorsch dr. Dr Annie Posthumus. — Arnhem, N.V. Van Logbum Slaterus, 1928, (21 × 16), 439 blz. fl. 4,90*

III — Een nest in het hooge Noorden, met tobbers van menschen. 's Winters moeten al de mannen mee naar de Lofoddenvaart en in den zomer bewerken ze hun schraal stukje grond. Maar in Edevart, een jongen van zeventien jaar, zit er een jacht om daaruit weg te geraken : met zijn vriend August, een gewezen matroos, begint hij een onregelmatig zwerversleven. Soms plakt hij ergens een tijdje vast, dan keert hij voor een poos naar zijn geboortedorp weer, maar telkens drijft hem die jacht weer voort. Ook anderen voelen zich in hun land ontworteld, en trekken den grooten plas over, naar Amerika. — Zonder twijfel, een stuk auto-biografie, want de schrijver is ook van jongs af op den dool geweest, en is tweemaal zijn geluk gaan beproeven in de Nieuwe Wereld. — Een massale brok menschenleven, waarin een heele gemeenschap beweegt, visschers en landlieden als die pezige Ezra, verschillende typen van handelslui als Knoff en de horlogejood Papst..... Een eigenaardige schepping is wel August met zijn ingeboren zin voor liegen en grootdoen. Uit het werk blijkt ook hoe weinig pak het protestantisme nog heeft op die eenvoudige buitenmenschen! Dr A. BOON, PR.

4979 Tully, Jim **83.1**

JARNEGAN. Roman uit de eerste dagen van Hollywood. — *Vert. uit h. Amerikaansch dr. R. Peereboom. — A'dam, Kosmos (Week-end Boeken) 1928, (19 × 13) 164 blz.* *fl. 0,95*

III — Om kennis te maken met Hollywood en met heel de Amerikaansche filmwereld, een interessant boek. Verder niets aantrekkelijks in dezen roman. Die Jarnegan brengt het van moordenaar tot beroemd film-regisseur, maar is een cynieke amoralist, om niets erger te zeggen. en een leelijk stuk menschenziel. Dr K. ELEBAERS, PR.

4980 Ubink, Jan **83.1**

DE GROOTE SPANNING. — *Baarn, N. V. Hollandia-Drukkerij, 1928, fl. 3,50; geb. fl. 4,50*

III — Zie recensie onder rubriek « Letterkundige kroniek » nr 4909

4981 Wilder, Thornton **83.1**

DE BRUG VAN SAN LUIS REY. *Vert. uit h. Amerikaansch dr. A. van Perlstein-van Raalte. — Leiden, Leidsche Uitgeversmaatschappij, 1928, (20 × 14) 196 blz.* *fl. 2,75; geb. fl. 3,75*

III — Elders heb ik in een kroniek op de groote en wondere diepte van het oorspronkelijke boek gewezen: ik verheug me om deze vertaling die getrouw is en lenig. Het is de geschiedenis van vijf menschen die op een gegeven oogenblik samen verongelukken. De brug van Lima, de hoofdstad van Peru knapt af en werpt de toevallige wandelaars in den diepen stroom daaronder. Dat hier geen toeval in het spel is maar een wondere voorbestemming en een wijs raadsbesluit, dat is de schoone bewijsvoering van dit heldere boek. Tot rijpheid was het leven van deze vijf menschen gekomen: zij hadden hun bloesem afgeworpen. Verder had hun bestaan geen nut meer. Het is een wijs en wonder boek, een godsdienstig en een romantisch boek. Het is het « Mirakel van Amerika ». Dat een land zoo'n boek voortbrengen kan en het onthalen met een buitengewoon succes, pleit meer dan al het goede dat we ten gunste der Staten kunnen schrijven. Koop het boek, lees het en laat zijn wijsheid de uwe worden. Niet dikwijls zult ge een dergelijke kans in uw leven hebben. MARNIX GIJSEN.

IV — LECTUUR VOOR VOLWASSENEN ALLEEN

(veronderstelt zedelijke voorlichting en vorming)

4982 Bailey, Temple **83**

BETTINA. -- *Vert. uit h. Engelsch dr. Jorissen. — A'dam, Mij v. g. en g. Lectuur (Droom en Daad-serie) 1928 (24 × 19) 197 blz.* *geb. 34,50 fr.*

IV — B's verlovingstijd met Dr Anthony. Dat zal niet doorgaan, zij is geen doktersvrouw hoegenaamd, en B's vriendin, Diana, dokters eerste en soliede liefde, duikt weer op. B. is veel meer voor den jongen vliegenier Justin gemaakt die natuurlik nog sympathieker wordt na een ongeval. En zoo schikt zich alles. — Er wordt in het boek wat geschermutseld op gebied voor vriendschapsplichten, en voor de rest, heel veel aan theeprullenleven gedaan. Mager! Jawel, mooi genoeg uitgegeven. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4983 Blondeel, H., aalmoezenier **83**

◆ MIELKE. Verhaal over Uitwijkelingen. — *Leuven, Davidsfonds (nr 220) 1928 (20 × 17) 79 blz.* *6 fr.*

IV — Mielke, zoon van Serafien en Eulalie, de trots van zijn eenvoudige, werkzame, christen ouders, de eerste en vooruit in al wat hij aanvat, hulp van vader en moeder als zij van hier naar daar dolen, maar altijd voort werken — in den oorlog; Mielke, dien ze al in 't verschiet getrouwd zien met voorbeeldige Berthilla, ook een uitwijkelingkind, aleven vlijtig en brave als hij, Mielke wordt soldaat, wordt ziek, en komt naar huis sterven; « Ik heb altijd alles gedaan » zegt zijn vader « om mijn jongen wel te doen leven; ik wil nu ook alles doen opdat hij wel zou mogen sterven ». En tegen alle hoop in, kan de brave jongen op 't laatste nog Onzen Heer ontvangen. Roerend boekske van Vlaamschen levensmoed en Vlaamsch geloof, er is maar één gebrek aan u: 't is dat ge te klein zijt. Ge zijt veel te rap uitgelezen! AL. WALGRAVE, PR.

4984 Bogaerts, Theo **83.3**

◆ HET OOG OP DEN HEUVEL. Oorspronkelijke roman. *Geïll. met 6 houtsneden van Albert Droesbeke. — A'dam, De Spieghel, (21 × 14) 188 blz. 29 fr.*

IV — Een proeve van oorspronkelijken expressionistischen roman, met dito houtsneden van Albert Droesbeke. Buiten de stad, in het dal, zoekt de alchimist Alambik te vergeefs in de distilleerkolven het middel dat hem weer onder de menschen zal laten gaan van metropolis, om er te zoeken en weer te vinden Anoeschka. Aan den Wandelenden Jood, die bij hem is aangeland met den gebochelden assistent Pirewit, met Zot Lowieken en den harpenaar, vertelt hij hoe hij vroeger als eerste hofchemiker de liefde heeft veroverd van Anoeschka, de mooie vrouw van den ideoloog, Peace den ambassadoor, die den tijd wilde dooden om den oorlog tegen te houden. Maar noch wetenschap noch liefde hebben zijn honger naar geluk verzadigd, want « de wegen langswaar de liefde men zoekt der menschen, zijn altijd gedrenkt met tranen ». Eindelijk vindt hij op Kerstnacht een zaligen dood in zijn nederige dorpskerk. — Voorstelling, taal en wendingen zijn tamelijk vreemd. Dat « oog op den heuvel » is me niet heel klaar! Dr A. BOON, PR.

4985 Crofts, F. Wills **83.0**

WIE...?? Een moderne detective-roman. *Nederlandsche bewerking van A. M. Buis. — A'dam, Kosmos, (Week-end Boeken), 1928, (19 × 13) 160 blz. fl. 0,95*

IV — Er zijn belangwekkender detective-romans geschreven. Te weinig « coup de théâtre ». Nochtans blijft, tot heelemaal op het einde, de identiteit van den moordenaar een gesloten geheim. Dat maakt het eenig belang uit van dit boek. Dr K. ELEBAERS, PR.

4986 Delarue-Mardrus, Lucie **83.1**

'N WILDE PLANT. — *Vert. uit h. Fransch « Graine au Vent » dr. Dr J. Wackie Eysten. — A'dam, Kosmos, (Week-end Boeken) 1928 (19 × 13) 186 blz. fl. 0.95*

IV — Het wilde plantje is het dochtertje van een miskend kunstenaar. Uit Parijs vertrokken leeft het gezin in een Normandisch dorp. Vader is voor klein Alexandra een afgod. Voor moeder een prozaïsche, koele vrouw, heeft ze weinig of geen liefde. Ze groeit op in 't wild; jagen is haar eenige verzet, haar eenige bezigheid. Zelfzuchtig wordt ze, zoodat niets ter wereld haar aantrekt tenzij haar eigen wild persoontje, totdat het klein zustertje geboren wordt en... moeder sterft. Vader begint dan een stug leven van dronkaard en wordt in beslag genomen door een gemeene « intrigante ». Maar in Alexandra's zieltje ontkiemen nu haast

moederlijke gevoelens, wanneer men het zieke zusje — dat ze eens haatte — thuisbrengt. En er ontwaakt in haar een nieuw leven! Een standbeeld dat vader vroeger had begonnen boetseert ze nu na en in den ouden kunstenaar herleeft de liefde van eertijds. Prachtige jachttooneelen te midden van een heel tragische geschiedenis. Logisch is nochtans deze psychologische studie niet. Maar ze interesseert om het ongewone van 't geval en om de rake wijze waarop het zielebeeld van Alexandra geschilderd wordt. — Dit verhaal verscheen eerst in de « Petite Illustration » Juli 1925. Daar heet het « Graine au Vent ». De vertaling is goed, maar de vinnige stijl van Mevr. Delarue-Mardrus vindt men er niet weer. Dr K. Elebaers, pr,

4987 **Eeckels, Constant** **83.9 : 83.2**

♦ Het Licht. *Geïll. — Leuven, Vl. Drukkerij, 1928, (21 × 15) 78 blz. 5 fr.*

IV — Zie bespreking onder rubriek « Letterkundige Kroniek », nr 4913.

4987 bis **delle Grazie, M. E.** **83.9**

De witte Vlinders van Clairvaux. *Vert. uit h. Duitsch dr. Anna Van der Hallen. Met omslagteekening dr. A. Verstreken. — Antwerpen, N. V. Leeslust; Eindhoven, N. V. Lecturis, 1928, (17 × 12) 182 blz. 18 fr.*

IV — De geschiedenis van een ziel, of liever die van twee zielen: die van een baanstrooper-moordenaar, het allerverworpenste uitschot der maatschappij, « den schrik der bosschen van Parthenay », die na jaren zorg en kommer wordt herboren tot berouw en liefde door den witten abt, Bernard van Clairvaux. Toen de booswicht naar de galg werd gesleurd, had Bernard zijn beschermenden mantel over zijn schouders gehangen: Hij zou hem aan het kruis hechten en hem zoo voor altijd de straf van hangen laten ondergaan. Met een mirakel was het begonnen; met een mirakel zal het ook eindigen: want liefde noch strengheid noch gebed noch boete kunnen het versteende hart vermurwen. Toch zal Bernard den troost smaken dien zwarten vlinder in een witten te zien veranderen. — Een deugdelijk boek waarin « de ziel overwint ». Prettig uitgegeven. De vertaling leest vlot, maar heeft hier en daar een onnederlandsch geurtje: « de massa verzamelt zich », enz. Dr A. Boon, pr.

4988 **Martyn, Wyndham** **83.0**

Het Geheime Document.— *A'dam, J. Van Campen, (Feuilleton-Bibliotheek). 1928, (17 × 11) 352 blz. gec. fl. 1.25*

IV — Een diplomatisch verdrag werd gestolen uit de brandkast van een Engelsch minister, Lord Rosecarrel; een Croatische graaf, Michaël Temesvar, heeft het gekocht en bedreigt den minister, het tegen hem te zullen gebruiken, zoo hij zich nog met de zaken van het land bemoeit. Anthony Trent komt door een reeks van avontuurlijke ontmoetingen met Lord Rosecarrel in betrekking, en ook met zijn dochter Daphne... Om harentwil neemt hij het gevaarlijk werk aan, het verdrag uit Croatië te gaan halen. Als chauffeur treedt hij in dienst van den potentaat, en na ongelooflijke inspanning krijgt hij het papier, verliest het nogeens en krijgt het weer; en krijgt ook de hand van Daphne. — Zoo, ongeveer, is het verloop van de ingewikkelde zoek- en vechtpartij. Men moet zijn hoofd goed bijhouden om het te volgen... Bericht aan de liefhebbers van avontuurlezing. A. Walgrave, pr,

4988 bis **Melati van Java** **83.9 : 92**

Catharina Howard, de vijfde Koningin. — *Schiedam, Roelants, (20 × 13) 215 blz. 50,75 fr.*

IV — De treurige geschiedenis van Hendrik VIII en zijn zes vrouwen; maar speciaal de tragische Catharina Howard, zijn vijfde vrouw. die hij onder voorwendsel van echtbreuk op het schavot deed sterven. De schrijfster heeft over de tamelijk duistere omstandigheden waarin dit gebeurde, haar fantasie laten gaan: de roman van het mooie jonge meisje en de gevierde koningin is daardoor een zeer lezenswaardig boek geworden, interessant en vlot geschreven: *een echt volksboek in den goeden zin.* ERNEST VANDER HALLEN.

4989 **Melati van Java** **83.0**

◆ COLIBRI. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 2e druk, (18 × 11) 184 blz.* *fl. 1,90 (27,50 fr.)*

III-IV — Een ziekelijk verhaal, met allerlei ziekelijke toestanden, te lang om hier te vermelden. Jongelui, meisjes vooral, moeten 't niet lezen, en oudere lieden kunnen er geenerlei genoegen noch voordeel bij halen, zelfs geen kunstgenot. Dus zou ik het slechts uitzonderlijk te lezen geven, b. v. als model van vergezochte toestanden om toch maar romantische verwikkelingen te krijgen. Zóó mag men de verhaalkunst heelemaal niet opvatten. AL. WALGRAVE, PR.

4990 **Melati van Java** **83**

DORENZATHE. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk, (18 × 11) 238 blz, fl. 1,90 (27,50 fr.)*

IV — Het welbekend thema van adeltrots en burgerlijke voornaamheid in de twee kinderen. Twee vaders waarvan de eene wuft en verspillend edelman, de andere parvenu met al zijn gebreken. Van daar de botsingen in de onderlaag van het verhaal, en de misverstanden tusschen de jongelieden. Als romantisch verhaal wat verouderd van opvatting, en *weinig of niet op christen gronden gebouwd*, negatief goed.

AL. WALGRAVE, PR.

4991 **Melati van Java** **83.0**

◆ DE FAMILIE VAN DEN RESIDENT. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk. (18 × 11) 196.* *fl. 1,90 (27,50 fr.)*

IV — Resident Van Welven heeft last met zijn ijdel, eerzuchtig vrouwtje Etby, bizonder door hare onverzoenlikheid met zijn Indisch voorkind, de fijn-ontwikkelde Constance. Voor deze schijnt zich een uitweg aan te bieden naar leven en geluk met Hugo Rozenman, een jong gevoelsmensch met ondergeschikte positie; doch zij moet den weg in van een mariage de raison met Dr Gordès, die ook Van Welvens zaken momentaan redt. Hugo trouwt met een Vorensberg, een rijk maar prozaïsch huwelijk en wordt een koel, inwendig-dood koloniaal. Dit mislukt leven brengt veel droefheid voor zijne door-en-door burgerlijke familie in Holland mee. Overgekomen verliest hij zijne vrouw, aan wier sponde toevallig Gordés en Constance zich bevinden. De resident sterft in betrekkeliken vrede, Hugo gaat in Indië sterven, Constance vindt eenige troost in de opvoeding van hare kinderen en van die van Hugo waarover zij voogdes wordt. — Levendige karakteruitbeelding van vrouwlike, wereldsche eerzucht in Etty, en van humeurstegenstelling tusschen man en vrouw bij de Van Welvers, De Rozemans senior, en andere trekken der comédie humaine. Kristelike ouder- en kinderliefde warm gehuldigd. Om die twee redenen. nuttig en goed. Doch te negatief: al de huwellikken ongelukkig ? ! Als verhaal, vlot ineengestoken, maar niet bondig genoeg. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4992 Melati van Java **83**

FERNAND. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk, (18 × 11) 264 blz. fl. 1,90 (27,50 fr.)*

IV —Alweer die romantische oudersjaloerschheid. Mevr. Van Leeuwenburgh (natuurdik om eene reden uit het verleden op Java) eischt de gansche liefde van haar zoon Fernand, den dichterliken ietwat ijdelen jongeling, voor zich op. Eerst doet zij hem afbreken met de brave Nora uit het zorgzaam gezin van den gekken oud-Indischen kapitein en het goed vrouwtje Ida Van Noorden. Veel erger als Fernand, naar Java weggeloopen, daar Theodora, Nora's halve zuster, die eigenlijk zijne nicht is, ontmoet. Op Hollandsch tooneel terug, wordt het een op-en-af van bedrog, verzoening, afbreken, totdat Theodora terug naar Indië ijlt (maar schipbreuk lijdt), Fernand (door moeder achtervolgd) haar achterna, doch te laat... Na eenigen tijd legt moeder de wapens eindelijk af, en Fernand trouwt dan toch met Nora. — *Sentimenteele opwinding en daarmee bijna al...* Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4993 Melati van Java **83.1**

◆ HERMELIJN: I, II. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk, 2 dln., (18 × 11) 238, 248 blz. elk fl. 1,90 (27,50 fr.)*

IV — Wie ook niets voelt voor het genre van Melati van Java's romans, zal tien tegen een door dit boek verzoend geraken met deze schrijfster, wier talenten overigens niet naar waarde geschat worden. Het is een roman om respect voor te hebben: stevig van struktuur, hoog van idealisme, knap geschreven, met warmte en gevoel, met grootsche menschentypen, met uitbundige natuurtafereelen, met een echte en diepe menschelijkheid; zóó dat wie gewoon is de hoogste eischen te stellen van een roman, ook met dit boek vrede zal hebben. Dit werk dat de talenten der schrijfster in hun volle capaciteiten markeert, laat ook de zwakke zijde zien van haar vrouwelijk temperament: het gemis aan drama. Hoezeer we ook haar levensidealisme waardeeren, toch valt haar machteloos staan tegenover het tragische duidelijk op. Wie een *mooien katholieken roman* wenscht te koopen voor moeder of oudere zuster, proobeere het met dit mooie boek. ERNEST VANDER HALLEN.

4994 Melati van Java **83.1**

MILIANE. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk. (18 × 11) 246 blz. fl. 1,90 (27,50)*

IV — Een echte Melati van Java-roman naar het deugdelijke oude recept : een rijke jonker met zijn dito jaloerschen neef en diens moeder; een arme mooie jonge kunstenares en haar zuster; er wordt gemind, trouwplannen gemaakt, verraad gepleegd; de edelmoedige jonker redt zijn schurk van een neef het leven ten kosten van het zijne, en Miliane komt tot inkeer. 't Is een goed en goed-verteld boek voor gevoelige dames en romanlezers die houden van wat droom en romantiek. Of de lezer van dezen tijd er veel zal voor voelen is een andere vraag. *Het heeft in alle geval als roman kwaliteiten die niet te versmaden zijn.*

ERNEST VANDER HALLEN.

4995 Melati van Java **83.8**

MISS CAMPBELL. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk, (18 × 11) 336 blz. fl. 1,90 (27,50 fr.)*

IV — Novellen van verlovingen en huweliken die door een of andere ongeschiktheid afspringen of verkeerd uitvallen, bijna telkens op een

drakerigen achtergrond van een schandvlek in het verleden. Toch ook eenige blij-eindigende gevallen. Tusschendoor al eens een geslaagd tafereeltje van zedengispende of veredelende beteekenis of een lieflik Javaansch tooneeltje. Tot iets waarlik fijns komt het in geen enkel der 7 verhalen. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4996 Melati van Java **83.1**

PRADA. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk, (18 × 11) 218 blz.* *fl. 1,90 (27,50 fr.)*

IV — Prada, d. i. Klatergoud, zoo noemt Willem Asseleyn zijn zuster Leonore. Dat perfekt harteloos meisje kent niets dan: er komen, rijkworden, in de pracht leven. Ontrouw aan haar verloofde, Otto Waelbeke, wanneer deze de verloopen zaken van zijn vader moet opknappen, wordt zij gouvernante bij een schatrijk maar woest koloniaal, Mac Dunolly vader van een ontembaar Indisch meisje, Daisy. Mac Dunolly gaat alleen terug naar Indië. Te midden der « prada », gaat haar eigen belang boven dat van het ongelukkig schepseltje, dat haar dan ook haat lijk de pest. Willem echter de goede verminkte koloniaal heeft een weldoenden invloed op Daisy. Bij Mac Dunolly's terugkeer, valt Leonore's berekening uit. Hij huwt haar. In Indië na een tijd van glorie, ontdekken ze malkanders leelike kanten. In een krisis sterft de man. Prada wil dan terug naar Otto, doch komt te laat. Willem stierf zoo juist, Otto en Daisy zijn getrouwd. — Leelike passie, wel niet met fijne schakeeringen, maar toch met een zekere huiverwekkende kracht uitgebeeld. Ook zit er wel menschelikheid in de vreeselike woede en angst van het Javaansche kind, en in Willems edelmoedigen en verstandigen aard. Dr. JORIS CAEYMAEX, PR.

4997 Melati van Java **83.0**

ROSA-MARINA. — *Schiedam, H, A. M. Roelants, 5e druk, (18 × 11) 234 blz.* *fl. 1,90 (27.50)*

IV — Het romantische moest, bij deze soort schrijvers, in hun onderwerp het gewicht van levenstragiek werpen. Maar het ligt er nevens gezet; wezens en dingen zelf zijn niet opgevoerd tot eene hoogte en grootheid van levensbelang. Ook wordt godsdienst maar pover bedacht. Niettemin, een zeer goede geest; tooneel en verhaal altijd flink versmolten, *de dialoog prettig en verstandig*. Het geheel lijdt soms aan gerokkenheid. Dr JORIS CAEYMAEX, PR.

4998 Melati van Java **83**

VERDWENEN. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk (18 × 11) 286 blz.* *fl. 1,90 (27,50 fr.)*

III-IV — Reyna Winalda, wier vader, een grootscheepsche landbouwinrichting bezit, wordt verloofd met Alphonse da Silvas; dit gebeurt, meer tot voldoening van haar vader dan uit echte liefde; zij wil echter een goede vrouw voor den grilligen jongen worden, en belooft hem dit ook. Hij verdwijnt echter vóór het huwelijk. Zij neemt voor hem getrouw te blijven. Doch haar vader sterft, latend een tweede vrouw en een jong kind. De zaken zijn niet zoo schitterend als men dacht. Reyna steekt er echter haar eigen geld in, om de uitbating weer goed te maken. Hierin wordt ze geholpen door Julius Verheyde, den opzichter, en halfbroer van Alphonse. Zij krijgt hem lief, en na lang dralen en uitstellen wil ze hem trouwen. Alphonse herverschijnt echter een oogenblik, en doet het geluk verzwinden, maar hij sterft, en alles komt goed.

Een verhaal in den trant van de Duitsche romans van vóór 50, 60 jaar. Echte *roman*, waar verscholen liefde, en vroegere misstappen, en afgunst en wraak, en goedheid en deugd dooreenloopen soms tot verwarring toe. *Voor rijpere volwassenen.* AL. WALGRAVE, PR.

4999 **Streuvels, Stijn** **83.8**

LEVENSWIJSHEID UIT CHINA. Drie Chineesche Novellen. *Vert. van den Duitschen tekst dr. Franz Kuhen uit h. oorspronkelijk Chineesch overgezet. Geïll. dr. Karel Maes. — Kort.ijk, J. Vermaut, 1928, (22 × 17) 134 blz. 20 fr.*

IV — Het eerste van deze drie verhalen, « De Vrouw die niet lachen wou », is een fragment uit een historischen roman van het midden der 18e eeuw: als wijsheid wordt er aangetoond hoe losbandigheid een vorst ten val brengt. De twee andere verhalen komen voor in een beroemde novellen-verzameling uit den Ming-tijd: « De geheimzinnige Beeltenis » bewijst dat door een beschikking des Hemels, de boozen zelfs in hun nakomelingen gestraft en de goeden gezegend worden: « De Dochter van den Bedelaarskoning », hoe de hoogmoedige wordt vernederd en de ootmoedige verheven. — Deze verhalen hebben veel weg van onze middeleeuwsche sproken, waar het moraliseerend deel ook op den voorgrond treedt, en tevens van de Renaissance-novellen voor den verhaaltrant en het milieu. Een interessante bijdrage tot nadere kennis van de rijke Chineesche letterkunde; spijtig dat de vertaler zoo afhankelijk is van zijn Duitsch model: daar valt immers een tamelijke oogst van Germanismen in te zanten. Dr A. BOON. PR.

5000 ◆ **Trovo** **83.9**

HELD EN TOCH VERRADER. Verhaal uit den Fransch-Duitschen oorlog. *Vert. uit h. Fransch dr. Trovo. — A'dam R. K. Boekcentrale. 1928, (21 × 16) 304 blz. fl. 1,90 (19 fr.)*

IV — De ouders van den driejarigen graaf Paul de Clairpé komen om in den oorlog; hij zelf wordt opgelicht, ontvoerd en later tot knecht aanvaard op de hoeve van Gillis Servais. Ten onrechte wordt deze als oorlogsheld geëerd; in feite is hij de verrader van Marc de Clairpé, de beul van zijn zoon en de onrechtvaardige bezitter van een deel zijner goederen. Maar Niette, 'n vondelinge die met Paul is opgegroeid, heeft het testament van zijn vader bewaard en zal het onrecht herstellen: samen met hem, betreedt zij als gravin de Clairpé het voorvaderlijk slot. — De anonyme schrijver verhaalt op meesterlijke wijze; de vertaler heeft keurig werk geleverd, evenals de uitgever; de strekking is door en door katholiek en zoo hebben we hier *een echt keurboek voor onze volksboekerijen.* J. LAUWEREYS, PR.

5001 ◆ **'t Sas, Henri** **83.1**

't DONDERBEESTJE. Roman. — *Brugge. Excelsior, (Excelsior Romanserie, Nr. 1), 1928, (22 × 16) 294 blz. 20 fr.*

IV — Zie bespreking onder rubriek « Letterkundige kroniek », nr 4911.

5002 ◆ **Vandriessche, Dr. Alb. (Berto Van Kalderkerke)**

UIT VREEDZAME DAGEN. — *Leuven, Vl. Boekenhalle, (16×13) 127 blz. 5 fr.*

IV — In dit bundeltje heeft Dr Alb. Vandriessche eenige vooroorlogsche schetsen en novellen gebundeld. *Een ongelukvogel*, een merelgeschiedenis; *De Ongerepte*, een paar episoden uit het lichamelijk en zedelijk lijden van een ziek meisje; *Een Zondag*, de vervelende bestanddeelen van een eindeloozen Zondag, en nog een paar andere. — Is het niet

spijtig dat uit Berto van Kalderkerke, die aangenaam en boeiend kan vertellen, raak en treffend beschrijven, niet gegroeid is een van die schrijvers-voor-het-Vlaamsche-volk die we zoo broodnoodig hebben?
Dr A. Boon, pr.

5003 **Van Hille-Gaerthé, C. M.** **83.1**
De Heg. — *R'dam, Nijgh & Ditmar, 1928, 2e druk, (22 × 16)* *fl. 3*
IV — Zie bespreking onder rubriek « Letterkundige Kroniek », nr 4912.

van Hoogstraten-Schoch, A. **83.1 : 83.3**
De groote Levenswet. *'s Gravenhage, D. A. Daamen, (De goede Boeken-Serie). 1928, 2e druk. (16 × 12) 189 blz.* *geb. fl. 1,25*
IV — Zie bespreking onder rubriek « Letterkundige Kroniek », nr 4908.

5004 **Vivanti, Annie** **83.1**
De kleine Saffo. *Vert. uit h. Italiaansch dr. H. Van Lokhorst. — R'dam, Nijgh & van Ditmar, 1926, (20 × 14) 458 blz.* *fl. 3.50; geb. fl. 4.50*
IV — De kleine Saffo, of de tegenstelling: wonderkind en werkelijkheid. 't Is Nancy openbloeiend als een vlam van jeugdige dichterlijke genialiteit tot verbazing, geluk en verdriet eerst, in Engeland, van de familie van haar vader zaliger, een jong Engelsch schilder, dan van haar familie langs moeders kant, in Italië, tot op den dag van haar vroegtijdig en roekeloos aangegaan huwelijk met een Adonis. Dat brengt ons, geteld, honderd bladzijden goede roman, waarin een weliswaar conventioneel maar toch dichterlijk en ook met humor gevoeld Engeland van Castle, nurserij, en... Davos en een sentimenteele maar in den grond burgerlijke Milaneesche familiegroep geschilderd worden. De 350, zegge 350 bladzijden daarop volgend, zijn nul: louter voorwendsels om bij Nancy's huwelijksmizeries door een conventioneel Cosmopolis, Monte-Carlo, Parijs, New-York te loopen. En daar herbegint het Saffogeval met Nancy's kindje. En met den bal aan den voet, draaft schrijfster maar altijd door in feuilletonsonbenullig- en onmogelijkheden. In zedelijk opzicht weet zij bij eenige vooze verhoudingen die in 't boek voorkomen een loffelijke bescheidenheid te behouden, doch heel de roman baadt in welke gevoelerigheid! Spijtig. Van 1 tot 100 waarlijk loonend, en daarna zoo'n enorme tijdverspilling! Dr Joris Caeymaex, pr.

5005 **X.** **83.9**
◆ Roman van een Jezuiet. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (26 × 16) 346 blz.* *fl. 2,50 (25 fr.)*
IV — Karel Durand, zoon van een diplomaat uit den tijd van Louis Philippe, is buiten alle geloovige gevoelens opgevoed. Zijn vader pleegt zelfmoord om aan failliet te ontsnappen, en de bankier Lerouttier kaapt nog het arm overschot van zijn fortuintje weg, dat de kinderen moest redden. Karel komt in de handen van goddelooze politiekers, die hem willen gebruiken om de Jezuietenorde te doen belasteren en vervolgen. Hij vindt echter geen kwaad, integendeel, hij vindt bekeering en wil zelf Jezuiet worden, maar moet eerst zijn zuster helpen. Deze wordt in een goede familie als gezelschapsdame geplaatst en huwt den broeder van haar leerlinge. Karel wordt een schitterend advocaat; daarna eenvoudige Pater Jesuiet. In den oorlog van 1870 en gedurende de *Commune* van Parijs vindt hij gelegenheid om den ouden Lerouttier ten koste van zijn eigen leven te redden en te bekeeren. — *Goede en ook boeiende lezing*, die zeker meer baten zal dan kunst tot verderf misbruikt.
Al. Walgrave, pr.

V — LECTUUR VOOR ALLEN

ook voor aankomende jeugd (van 14-15 jaar) geschikt

5008 **Bogaerts, Th.** **83.9 : 92**

◆ GENOVEVA VAN PARIJS. Naar het Fransch. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, (Centrale Roman-Bibl., nr. 24), 1928, (19 × 13) 152 blz. fl. 0,90 (9 fr.)*

V-VIA — Navertelling van de oeroude sage van de H. Genoveva, die heilig leefde in oudchristelijke tijden en Parijs redde uit den dreigenden klauw van Assila. Met veel locale kleur, dramatisatie en mystieke vroomheid verhaald. A. VAN DEN DRIES, PR.

5009 **Buysse, Cyriel** **83.8 : 59**

DIERENLIEFDE. — *Antwerpen, S. V. Lectura, 1928, (20× 14) 80 blz. 12,50 fr.*

V — Negen schetsen uit het leven der dieren, de meeste zeer kort, éene tamelijk omvangrijk: gemoedelijke verhalen vol sympathie en liefde, over moedertrouw en toewijding bij doodgewone huisdieren. Over bijna al die verhalen ligt een stille weemoed gespreid, om het innig aangrijpende dat met hun dood verloren gaat. Een mooi boekje, waaruit de schrijver ons sympathieker voorkomt dan uit zijn schetsen van ons Vlaamsche boerenvolk. Dr A. BOON, PR.

5010 **Dewaehter, Richard** **83**

◆ DE STOKER. *Geïll. dr. J. Verschueren. — Antwerpen, N. V. Leeslust; Eindhoven, N. V. Lecturis, 1928, (21 × 16) 80 blz. 10 fr.*

V — Het folklore-vertelsel der zattemanswedding om bij nacht op het kerkhof te gaan en de akelige spookervaring aldaar (heeft de Schelderealist L. Scheltjens niet machtig over iets in dien aard geschreven?), wordt hier aangewend in het verhaal der ... bekeering en zachte dood op Kerstnacht van een zeer groven kerel van 'nen vent. — De meestverstompte en ruwste zielen ook tot het licht en de zoetheid van den godsdienst te laten opengaan, is Dewachter ernst, dat voelt men. Daar is ook zijn mooi voelen van wijdingsvolle natuur (die heldere winterdag). Wij wenschen hem vooruitgang in scherpte, vinnigheid en volheid der psychologie, en dat hij, die nu kleur, zetten en ingetoomdheid heeft in den aard van Timmermans en Claes, ook in warmte toeneme, en ook nog een beetje meer kontrool houde over eene zekere botheid. — Als uitgave, waarachtig iets merkwaardigs; alles, papier, sterk karakter der letter, bloemige tekst op breede bladzijde, en vier doorvoelde zwart-wit illustraties, werkt mee om u aan het boek zelf als kunstwerk te boeien.
Dr. JORIS CAEYMAEX, PR.

5011 **Dominik, Hans** **83.0**

JOHN PITT. VAN KRANTENJONGEN TOT MILLIONNAIR. *Vert. uit h. Amerikaansch dr. Tjeerd Adema. Geïll. dr. Tjeerd Bottema. — Alkmaar, Kluitman, 1927. (24 × 17) 364 blz. fl. 2,50; geb. fl. 3,50*

V-VIA-J — Ja, het wordt een beroerde boel in onze jeugdliteratuur — willen we alvast maar liever zeggen *lectuur*; voor het ander woord heb ik nog te veel respekt om het in den zin van dergelijke werken te bezigen — Mevrouw Montessori heeft voorzeker nooit vermoed hoe ijverig haar principen in zake kinderlectuur en opvoeding, door onze hedendaagsche auteurs zouden gevolgd worden. Dit boek — op een prospectus heet het: fameus; ik geloof het; 't komt trouwens van het fameuze land van overzee — *is kort en goed een pleidooi voor een rationalistische opvoeding* die slechts drie goden erkent: wetenschap tekniek en geld. De verbazend knappe jongelui uit dit boek weten net

zooveel van machines af als onze knapste ingenieurs, en hebben maar een droom: millionnair worden. God beware ons; waar gaan we naar toe met zulk 'n geslacht? In het verachterde Europa houden we er toch nog andere principen op na. Het beetje filantropie en sociaal sentiment kan heusch de grondgedachte van dit boek niet goed maken. 't Verhaal is goed bedacht, verbazend van wetenschappelijkheid — over dat Taylorsysteem valt wel wat meer te zeggen dan dat zóó lijkt — en betrekkelijk goed geschreven en vertaald. 't Kan er door voor bepaalde jongelui, als er dan tenminste 'n leider is die de zaken naderhand tot hun juiste verhouding terugleidt. Maar heusch: liever niet.

ERNEST VANDER HALLEN.

5012 **Finn, Francis** **83**

◆ CLAUDE LIGHTFOOT of Een nieuwe Tarcisius. *Opnieuw in 't Nederlandsch bewerkt door Jos. Witlox. — Antwerpen, Opdebeek, 1928, (25 × 16) 122 blz. 12,50 fr.*

V-VIA — De boeken van Pater Finn aanbevelen is volstrekt overbodig: iedereen weet dat het meesterwerken zijn. Toch verdient Claude Lightfoot een bijzondere melding om wille van de eucharistische gedachte die heel het boek beheerscht. Een jongen die dit boek leest — of verslindt — volgt niet alleen met spanning het boeiend verhaal, maar weet tevens hoe hij zich moet voorbereiden tot de H. Communie, en wat een overwegende rol de Eucharistie in ons leven te vervullen heeft. Zoo verdient Pater Finn, ook in dit boek, den naam van « apostel met de pen ». *Bij duizenden moet dit boek verspreid worden.* F. VERMUYTEN, PR.

5013 **Fletcher, J. S.** **83.0**

◆ DE MOORD IN DE AUSTERLITZSTRAAT. *Vert. uit h. Engelsch. — A'dam, R. K. Boekcentrale, 1928, (19 × 10) 244 blz. fl. 0,90 (9 fr.)*

V — Detektivenroman in feuilleton-stijl. Marco Graffi wordt vermoord gevonden op zijn bed; zijn kleindochter Genuna wordt als de schuldige aanzien en aangehouden. Dank zij vooral de bemoeiïngen van Dr Graye wordt haar onschuld bewezen: men heeft met een geval van Corsikaansche « vendetta » te doen gehad. Genuna wordt Dr Graye's vrouw.

J. LAUWERYS. PR.

5014 **Gazenbeek, Jac.** **83.0**

TEGEN PAARSE KIM. Met 3 houtsneden van Jan Weiland. — *Zeist, Ploegsma, 1926, (20 × 14) 168 blz. fl. 1,75; geb. fl. 2,90*

V — Jong werk van — naar het me wil voorkomen — een jong auteur. Wat schetsen en brokken novellen zonder speciale verdiensten dan alleen wat konventioneele vertelkunst en een werkelijk goede taaltekniek. Doch iets nieuws brengt deze bundel ons niet. Het wil me voorkomen dat wie de genade kreeg van gevoel en zeggingskracht, wat anders te doen heeft dan wat sentimenteele en tamelijk oppervlakkige schetsjes te schrijven. Het boek is in z'n geheel 'n late vertegenwoordiger der voorbije dilettantenkunst-als-tijdverdrijf.

ERNEST VAN DER HALLEN.

5015 **Gregory, Jackson** **83.0**

BUCK THORNTON DE COWBOYREUS. *Vert. uit h. Amerikaansch « Six Feet four » dr. Henriette Rappard. — 's Gravenhage, Kruseman (De Moderne Serie, Deel XXXII), 1926, (20 × 16) 308 blz. fl. 2,25; geb. 3,25*

V — Buck Thornton heeft een dubbelganger. De echte Buck is een cowboyreus, de verdediger der zwakken, die niemand ontziet maar altijd met open vizier op zijn belagers losgaat: een gluiperd, een dief en moordenaar. Hij legt het zoo aan boord dat al zijn schelmstukken den waren Buck worden tenlaste gelegd zoodat deze op het punt staat in de handen van het gerecht te vallen en het vertrouwen te verliezen van Winifred Waverly, het meisje dat hij in stilte bemint. Maar Buck Thornton weet zelf zijn vijanden te ontmaskeren. — Liefhebbers van dergelijke lectuur zullen 't boek in een adem uitlezen en vol bewondering staan voor een prachtkerel als Buck Thornton. A. CORLUY, PR.

5016 **Lavki, Lod.** **83**

◆ MIKI. — *Hasselt, Kath. B. P. Padvinders, 1928, (25 × 16) 38 blz. 2,50 fr.*

V-VIA-J — Weet ge wat het is « te drogen hangen » in scouts-taal? Een prestatie van het langst en taaist te hangen aan een stevige koord : best voor spieren en temperament! Om dat haast nietig oefeningske uit het scouts-leven heen heeft Lavki een verhaal gesponnen, al even spannend, dramatisch en toch al even simpel, haast banaal uit het leven: omdat hij het in verband legt met een vreeselijke moord en manslag. En de scout, zieje, wint het af! Slotsom en les : de scout doet goed en... er zijn geen prullen in het leven! — Waarom dat groot, dun, plat formaat? Leeslust was heel wat feestelijker, en trouwens keuriger in de platen. We zijn geen gedrochtelijkheden gewoon.

A. VAN DEN DRIES, PR.

5017 **Lavki, Lod.** **83**

◆ DE TWEE ONBEKENDEN. Scoutsverhaal. *Antwerpen, L. Opdebeek, 1928. (26 × 17) 32 blz.* *2 fr.*

V-VIA-J—Een mysterieuse auto vlak in een Scoutscamping... twee donkere kerels die de plaat poetsen met 'n mysterieuse vracht valiezen...gendarmen.... klopjacht.... maar die groote berenmutsen kunnen niks.... zonder die kleine scouts.... En onder die kleine scouts is de kleinste, Baby, de groote die alles ontdekt en de dieven van juweelen te pakken geeft. Maar daarvoor moest hij kennis maken met heel wat herrie, en traliën, en miserie. Bravo, Baby. Bravo, Lavki. Een leuk verhaal alweer, uit schrijvers geliefkoosd thema: het scoutsleven. En heelemaal ten goede gebruikt der katholieke ethiek. Erg romantisch, maar boeiend. Onhandig formaat, banale uitgave. A. VAN DEN DRIES, PR.

5018 **Melati van Java** **83**

HERFSTDRADEN. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 2e druk, (18 × 11) 200 blz.* *fl. 1,90 (27,50 fr.)*

V — Lastig om samenvatten. Philip Van Asten is de zoon van een notaris die krankzinnig werd; hij voelt zelf soms aanvallen van opkomende woede die hem doen vreezen voor ongelukken. Hij heeft een stiefmoeder en een halfzuster die hem zeer teerhartig behandelen. Hortense is 't dochtertje van een Hollandsch ambtenaar in de Oost, zij bleef wees en woont, in de vacantiedagen, bij grootmoeder — een overdreven strenge vrouw — en oom Bernard, een goedzak, door zijn moeder beheerscht als een schooljongen. Hij zelf was vroeger op de 2de mevrouw Van Asten verliefd, maar zijn moeder had dit belet. Het komt tusschen Philip en Hortense tot een liefde die den jongen eerst goed doet, hem kalmer maakt, en daarna tot een huwelijk. Na de eerste, gelukkige tijden komen wolkjes aanzetten. Philip krijgt weer een van

die aanvallen van woede, die zijn vrouw verschrikt en ziek maakt. Hij gaat heen, vreezend voor ongelukken. Zij geneest en komt weer bij oom Bernard, die nu alleen is. Daar vinden beide echtgenooten malkaar terug. — De Hortense vóór en in 't begin van haar huwelijksleven is een welgeslaagde type. Later verliest ze in onze belangstelling. De heele verwikkeling van 't verhaal is alweer een verregaande gevoeligheid; een hoogere graad van die welke wij zien in Consciensce's *Valentijn*, zeker niet zijn gezondste boek. Ik kan als Vlaming en christen, zulken kost niet smaken. Leesbaar, en daarmeê al. AL. WALGRAVE, PR.

5019 **Melati van Java** **83**

◆ DE JONKVROUWE VAN GROENENRODE. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 5e druk, (18 × 11) 304 blz.* *fl. 1.90 (27,50 fr.)*

V — De geschiedenis is zeer ingewikkeld en de lotgevallen van de nobele jonkvrouw van Groenenrode allermerkwaardigst: resumeeren gaat hier niet; wie overigens belang stelt in de wederwaardigheden van haar liefdeleven — het eeuwige, onuitputtelijke thema van dezen auteur — zal een zeer bizonder genoegen vinden in de lektuur van dit hoogst romantisch boek. Het is een roman vol warmte en idealisme: *huldigt een hoogen levensernst en een zuivere katholieke levensbeschouwing.* Daardoor *ideale volkslektuur* in den goeden zin. ERNEST VANDER HALLEN.

5020 **Melati van Java** **83**

◆ HET KASTEEL SCHLESHEIM. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk, (18 × 11) 244 blz.* *fl. 1,90 (27.50 fr.)*

V — Een hoogst romantisch verhaal van liefde en trouw, van haat en liefdeloosheid en andere dergelijke antithesen. 't Gebeuren speelt in de hoogste Duitsche kringen, en eindigt — zooals elke roman uit dien tijd die zichzelf respecteert — met een huwelijk en een liefdesextase. Als roman is het boek een meesterlijke zet; literair misschien minder hoog dan haar grootere werken, doch *er gaat een groote warmte en een stuk idealisme van uit.* Dat is overigens de groote verdienste van gansch haar œuvre. ERNEST VANDER HALLEN.

5021 **Melati van Java** **83**

NAZOMER. — *Schiedam, H. A. M. Roelants, 4e druk, (18 × 11), 224 blz.* *fl. 1.90 (27,50 fr.)*

V — Alex Gerlach, rijke fabrikant, gehuwd met de stijve adellijke Wynande van Elsdingen, heeft met haar geen geluk noch liefde ondervonden. Hun eenig zoontje is zeer jong gestorven. Zijn broeder Johan Gerlach, vroeger een wildzang, is nu getemd en goed getrouwd met de klein-burgelijke maar goede Truus. Een rijke weduwnaar, Jacques Van Rhenen, neemt Wynande's zuster Sophie tot tweede vrouw, niettegenstaande den tegenzin van zijn oudste dochter Etha, een allerliefst meisje, die haar eerste moeder aanbad. Allerlei verwikkelingen. Alex Gerlach beschermt het kind tegen zijn vrouw en schoonzuster, die haar haten. Moeilijkheden op de fabriek veroorzaken spanning tusschen de twee broeders; de trotsche echtgenoote van den fabrikant wil dit uitbuiten om die kleinburgersoort uit de stad te krijgen. Dit mislukt echter. Zij wordt daardoor al trotscher en afgunstiger, denkt dat haar man ongeoorloofde liefde heeft tot Etha, sterft ten gevolge harer dwaasheid. De vaderlijke genegenheid van Alex Gerlach is echter tot een ander soort overgaan en hij neemt Etha later tot vrouw; zoo krijgt hij nog een

heerlijken « Nazomer » in het leven. Boeiend zedenverhaal, dat zeker veel lezers heeft gevonden en nog vinden zal, *al ontbreekt het echt-christen zedelijkheidsmotief* hier en daar wel. AL. WALGRAVE, P. R.

5022 **Mitford, B.** **83.0**

◆ HUIS RIETHOLME. *Vert. uit h. Engelsch. — A'dam, R. K. Boekcentrale, (19 × 13) 162 blz.* *fl. 0,90 (9 fr.)*

V — Een vreemde geschiedenis is het wel, haast een gekke avontuurroman, die men uitleest met oog en verbeelding, terwijl geest en hart een dutje doet. Meerdere gebeurtenissen en toestanden, die beschreven worden en logischerwijze om een opheldering vragen om tot een treffelijk roman-einde te komen, loopen verloren, en wat Sydi feitelijk met het verhaal te maken heeft, waarin hij de plaats van een hoofdpersoon aangewezen krijgt, weet ik nog niet. Er zal wel niemand zijn, die dit boek noodig moet lezen. E. BOELAERT, M. S. C.

5023 **Scheepens, J.** **83.9**

◆ DE DOCHTER VAN DEN SCHATMEESTER. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, (Centr. Roman-Bibl. nr. 18) 1928, (18 × 12) 192 blz.* *fl. 0,90 (9 fr.)*

V — Historische christen roman over de laatste stuiptrekkingen van het stervend heidendom en de christen vervolging onder Juliaan de Afvallige. Opkomst van Juliaan in Gallië, zijn korte strijd tegen Constantius, zijn keizer-worden door diens vroege dood — zijn vervolgingswetten tegen de Kerk — zijn rampzalige veldtocht tegen de Perzen en hopeloos pogen 's Meesters woord over Jerusalems tempel onwaar te maken: ziedaar de historische achtergrond van het verhaal. En te midden van al die tragische gebeurtenissen. er een zeer actief deel aannemend, leven en bewegen de helden ervan en vooral de schoone Uysa, dochter van den vermoorden schatmeester van Constantijn, die eindelijk na veel wederwaardigheden in vrede leven kan met haren dapperen Theodorus. — *Zeer boeiende en tevens leerrijke lectuur.*

A. DE GROEVE, M. S. C.

5024 **Segers, Gustaaf** **83**

◆ HET HUISGEZIN VAN DEN WAGENMAKER. — *Antwerpen, Opdebeek, 1927, (22 × 15) 80 blz.* *5 fr.*

V — Een eenvoudig verhaal uit het leven van gelukkige menschen. In het talrijk gezin van den wagenmaker is er maar een dochter die niet gelukkig is : de eene die naar vader niet geluisterd heeft. Dit boek werd geschreven met innige liefde voor het schoon volk van de Kempen; het is een hulde aan zijn diep geloof, zijn eerbied voor het ouderlijk gezag, zijn onderlinge liefde en dienstvaardigheid. De wagenmaker heeft iets van de grootheid en den heiligen ernst van een aartsvader; hij is de wijze man bij wie de kinderen om raad komen, en altijd wordt onvoorwaardelijk zijn raad gevolgd. — Een roman met vele verwikkelingen moet men hier niet zoeken; wel een teekening van ons volk in zijn schoonsten eenvoud. F. VERMUYTEN, PR.

5025 **Van den Aemstel, Floris** **83**

DE HELDENDAAD VAN TWEE H. B. S.'ERS. *Geïll. met 50 illustr. door J. K. Lutz. — R'dam, Bolle, (23 × 16) 206 blz.* *fl. 2.16; geb. fl. 2,90*

V-VIA — Deze heldendaad bestaat eigenlijk in de redding van een paar visschers-smokkelaars die schipbreuk leden, en gered werden door twee drie knappe jongelui welke uit spel een oude stoomboot hadden opge-

kalfaterd en onder stoom gebracht. Rond dit gegeven heeft de auteur een massa lezenswaardige bizonderheden geweven die het werk tot een zeer interessant jongensboek maken. En 't is knap geschreven op den koop toe. Wie er achter dezen pseudoniem schuilt is me onbekend, doch de schrijver hoeft zich voor zijn werk waarlijk niet te schamen.

ERNEST VANDER HALLEN.

5026 **Van der Lans, J. R.** **83.9**

◆ TENOCHTITLAN. Romantisch Geschiedverhaal. — *A'dam, R. K. Boekcentrale, 2e druk, 2 dln, (24 × 15) 280, 230 blz.* *fl. 2,75*

V— Het verhaal der verrassende ontdekking door Fernando Cortez van het Indiaansche grondgebied der Asteken met al de heldhaftige wapenfeiten en de avontuurlijke episoden daarrond *Van der Lans heeft de veroovering van Mexico en zijn beschaving van uit een katholieken gezichtshoek bekeken*, en zeer bizondere aspekten blootgelegd aan dit deel der ontdekkingsgeschiedenis van Amerika. In hoeverre hij zijn verhaal historisch opbouwde zullen anderen moeten uitmaken; trouwens daar gaat het hier niet zoozeer om. De hoofdzaak is dat het in zijn geheel een boeiend boek bleef met mooie strekking. Jammer dat de vijfhonderd bladzijden niet tot honderd-vijftig werden gekondenseerd, en de auteur verzuimde de massa bizonderheden die hij geeft, in het verhaal zelf te verwerken in plaats ze op te stapelen tot een berg van afzonderlijke gebeurtenissen. We houden echter in 't oog dat dit boek in '79-'80 geschreven werd, en dat verandert de zaak. B. H.

5027 **van Leer, Maria Francisca** **83.1 : 269**

◆ HARTE. — *Brussel, N. V. Standaard, 1928 (20 × 16) 79 blz.* *9 fr.*

V — Hoe er buiten 't katholisme pijnlijk gezocht wordt naar de waarheid, en wat al offers er moeten gebracht alvorens die te vinden, wil de begaafde en bezielende spreekster Francisca van Leer, in haar boek « Harte » (geschiedenis van een Jood die Katholiek priester wordt) doen aanvoelen. 't Vlot en levendig geschreven boek spoort aan tot dieper godsdienstig leven en tot sympathieker belangstelling in waarheidzoekers. Nochtans blijkt me de tragiek van Harte's opgang naar God niet fel genoeg uitgebeeld en uitgediept om ons te ontroeren gelijk niet weinig bekeerlingen dit hebben gedaan. Waar we met ongeduld op wachten, want daar krijgen we Francisca van Leer op haar best, is haar eigen bekeeringsgeschiedenis. D. DE PAUW, O. P.

5028 **X.** **83.8 : 24**

◆ OPZETSTEKEN VAN 't HAAKSTERTJE. — *Alken, Bode H. Hart, 1928. (19 × 14) 166 blz.* *7,50 fr.*

V — Wie nu ook dit Haakstertje zij — al ware 't zelfs een Hakertje, of een Haker — de verhaaltjes die den bundel vullen zijn *flink verteld, en zonder uitdrukkelijke moralisatie*, werpen ze elk een zedelijke vrucht af: eert uwe ouders, ook arm en versleten! Een goed woord, een kleine liefdedaad beurt soms uit diepe moedeloosheid op! Wat baten geld en goed voor 't eeuwige; ook de rijke moet sterven! De helden die werken voor de zielen zijn toch duizendmaal meer belangstelling waard dan de « helden » van de velokoers! Den christen erkent men aan zijn liefde voor den evennaaste ... en zoo meer. Het staat er al in, maar men heeft het binnen onder 't boeiend lezen. AL. WALGRAVE, PR.

VI^A — KINDERLECTUUR

Voor grootere kinderen van 13, 14, 15 jaar.

5029 **Celen, Dr. V.** **83.8**

◆ 'T PASTOORKE VAN VOSSENDONCK, en andere verhalen. — *Brussel, Standaard, 1928. (19 × 13) 80 blz.* *9 fr.*

VIA-B — Vijf sproken; een simpel lachedingetje over het vagevuur van een franskiljonsch Groot-Vikaris, twee duivelsgeldvertelsels en twee dichterlike apologen. Zedelik vormend. Doorleefde Kempische folklore en atmosfeer: de zoete heide, het vredestil binnenhuis, de blakende zon en helschvervaarlike onweders, met daarin de Muze van het oude lieflike of fantastische sprookje. Merkwaardig zuivere toon, taal en stijl. En een parel van een uitgave. Dr. JORIS CAEYMAEX, PR.

5030 **De Vletter, A. C. C.** **83.0**

DE WAPPERENDE VLAG. *Geïll. dr. Frans Van Noorden. — Alkmaar, Kluitman, (In de Vacantie-Serie A., Jongensboeken) (20 × 15) 192 blz.*

fl. 1; geb. fl. 1,75

VI-A-B-J — Het wordt een beroerd ding met die tientallen dozijnen jeugdboeken die thans « gefabrikeerd » worden in Holland. 't Is allemaal keurig en netjes geschreven, goed in mekaar gestoken en af, doch 't blijft maakwerk zonder diepte noch gevoel. De geschiedenis van een schooldirekteur en onderwijzers en leerlingen : een paar schavuiten en de rest van beter soort. *Maor absoluut zonder geestelijken inhoud en daarbij neutraal.* Over een half uur sloot ik het boek — en ik ben verplicht het even door te bladeren om me er nog iets van te herinneren. Wanneer zullen die auteurs van jeugdboeken toch in 's hemels naam inzien dat niet ieder geroepen is voor zulk delikate werk als het schrijven van kinderboeken. « De wapperende Vlag » kan niet meetellen.

ERNEST VAN DER HALLEN.

5031 **Senden, Kanunnik, J. B.** **83 : 176**

◆ BERTRAM EN LUDWIG. *Geïll. — Tessenderloo, St. Jansbond, 1928, (24 × 16) 14 blz.* *1,50 fr.*

IV — Stichtend verhaal dat nu zijn 3e druk beleeft. 't Vertelt hoe ver de drank een zoon kan drijven, tot den moord van eigen moeder en hoe 't gebed dier heilige moeder toch nog de ziel van haar verloren kind redde. Vooral bestemd voor sobrietasleden. A. DE GROEVE, M. S. C.

5032 **X.** **88 : 176**

◆ DE GROENE DUIVEL. DE HALM MET ZEVEN AREN. DE WONDERSTEEN. *Geïll. — Tessenderloo, S. Jansbond, 1928, (19 × 12) 62, 62, 126 blz.*

2,25 fr., 2,25 fr., 4,50 fr.

VI — Drie bundeltjes van kleine opstellen, versjes, enz., over drankbestrijding, E. K., rooken bij kinderen. enz. Nuttige lectuur voor onze kinderen en aangenaam uitgegeven. A. D. G., M. S. C.

84. ESSAYS

5033 **De Bock, Eug.** **809**

BEKNOPT OVERZICHT VAN DE VLAAMSCHE LETTERKUNDE, HOOFDZAKELIJK IN DE 19e EEUW. — *Antwerpen, De Sikkel, 1928, (19×12) 108 blz.* *8 fr.*

IV — Eerst een uiterst bondige inleiding over de Vlaamsche letterkunde tot 1815; dan een beknopt overzicht van de laatste eeuw eeuw. Over de voornaamste schrijvers geeft De Bock een goede samenvattende karakteristiek; van de mindere schetst hij met een paar trekken een tamelijk duidelijk beeld. Schrijver bezit over 't algemeen een zékere informatie (op enkele storende fouten na), legt getuigenis af van goeden smaak, synthetisch inzicht, onpartijdig oordeel, hoewel hij zich hier en daar op vrijzinnig standpunt plaatst. Alles bijeen, een nuttige leidraad op *letterkundig*, maar *niet op zedelijk gebied.* Dr A. Boon, pr.

5034 ◆ **Persijn, Dr Jul.** **83 : 92**

Ibsen's Jeugd. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding, 1928 (19 × 13) 1,50 fr.*

V — De eerste hoofdstukken van de uitvoerige studie, die Persyn weldra zal wijden aan den grooten Noor, waarvan dit jaar het eeuwfeest werd gevierd en die ons reeds een aangenaam voorsmaakje geven aan het maal dat ons daar wordt aangeboden. Dr A. Boon, pr.

5035 **Zernike, Elisabeth** **84**

Herman Robbers als Romanschrijver. Gevolgd door een volledige bibliographie door P. M. Muller. *Geïll. met portret. — A'dam, Elsevier, 1928, (19 × 13) 72 blz.* *fl. 0,75*

IV — Naar aanleiding van Herman Robbers' zestigsten verjaardag schrijft Elisabeth Zernike een waardeerende studie over zijn werk als romanschrijver. Eerst een algemeene karakteristiek: alhoewel hij gevoed werd door de kunst van de Fransche naturalisten en aangevuurd door de prozaïsten van de beweging van '80, is Robbers toch zijn eigen weg gegaan; zijn romans hebben een eigen vorm, doordat de inhoud, dat is de drang van zijn hart, dat gebood. Zijn uitbeelding van het leven der burgerij is juist gezien, soms wat uitbundig; weinig inzinkingen en doffe plekken in zijn werk; ieder personage wordt met zorg gekarakteriseerd; de taal is niet altijd eenvoudig, een resultaat van het zoeken naar juiste uitbeelding. Dan volgt een liefdevolle bespreking van de voornaamste romans. Als bijlage, een volledige bibliografie van en over Robbers.

Dr A, Boon, pr.

9. — Geschiedenis

5036 ◆ **Van Asch, J.** **9 : 27**

Armenië door de Eeuwen heen. Vrij bewerkt naar het Engelsch. — *Antwerpen, Opdebeek, 1928, (23 × 17) 56 blz.* *3 fr.*

V — Armenië is het klassieke land van het verdrukte volk : met verontwaardiging heeft het beschaafde Europa steeds vast gesteld wat de Turksche wreedheid tegenover de christene Armeniërs beging. De schrijver heeft een goed werk verricht met een bewerking te maken van de brieven die in The London Times verschenen over dit onderwerp. Het is een bloedig palmarès. Vooraan komt het portret van een priester wiens zeven broers en zusters door de Turken werden vermoord. Goede vulgarisatie-lectuur. Dr J. A. Goris.

5037 ◆ **Van Loon, B. J., S. J.** **27 : 9**

Bloedig Mexico... Pater Pro en Gezellen. — *Alken, Bode v. h. H. Hart, 1928, (18 × 12) 36 blz.* *1,50 fr.*

V — Wie las nog niet dit raak relaas van den marteldood dezer vier Mexikanen. Idealisme, Katholicisme en Katholieke Aktie van 't zuiverste

water. Lezing voor alle katholieken. Och wat staan we poverkes te kijken, wij, met ons gemakkelijk leventje, nevens die heldenfiguur van Pater Pro en zijn dappere gezellen! Kinderen der Katakomben, broeders der martelaren uit de geschiedenis hebben zij met hun bloed getuigenis afgelegd voor hun geloof. De martelaars van Mexico zijn de redders van hun land. D. De Pauw, o. p.

91. AARDRIJKSKUNDE EN REIZEN

5038 **Goris, J. A.** **37 : 91**

◆ Geestelijk Leven in Amerika. — *Antwerpen, Hoogeschooluitbreiding, (Verhandelingen) 1928, (19 × 13) 30, IV* *1,50 fr.*

V — Marnix Gijsen is in waarheid de Vlaamsche Christoffel Colombus die voor ons Amerika ontdekte. Af en toe verkent hij nog scherper de paden waardoor hij trok bij zijn Amerika-tocht. In deze Hoogeschool-uitbreidingbrochure klimt hij den hemel op om het geestelijk leven in Amerika te overschouwen en ons panoramatisch voor te teekenen. Een mooie ets die prachtig het kader van z'n grooter werk verrijkt. We komen tot de blijde bevinding dat in het land van den dollar, de dollar niet alles is. Geestelijke krachten zijn ook daar werkzaam die geestelijke gesamt-stroomingen zullen te weeg brengen. Kleurig haalt Goris uit den wirwar van de vele uiterlijkheden, den steen der wijsheid naar voor. Synthese is de kracht van dit kleine boekje. En z'n taal? Zet uit een woordenboek — of liever nog toover uit den volksmond — al de « hoedanigheidswoorden » (is die term nog juist volgens de nieuwere grammatica-benaming?) die beteekenen onderhoudend, boeiend, raak, etc.: dan hebt ge 't! — « Het is de wijze man die de teekenen des tijds kan lezen » besluit de aphorist Goris, daarom vraagt hij onze aandacht voor de evolutie van 't geestelijk leven in Amerika. Zijn werkje heeft de groote verdienste, dit te doen voor de lezers die we hem zeer talrijk wenschen. M. Van Hoeck, pr.

5039 **Lambrecht, Alfons** **91**

◆ Naar de Gondelstad. *Geïll. met 6 penteekeningen dr. den schrijver.* — *Dendermonde, J. Van Lantschoot, 1928. (21 × 14) 224 blz.* *15 fr.*

V — In « Naar de Gondelstad » trekken we heel wat meer Italië in en door, dan de titel het aandoet. Het is feitelijk een Italiaansche reis. Wim en Rik, respectievelijk schilder en dichter, beleggen een reis naar Italië en trekken samen het land door. Eerst natuurlijk Zwitserland bekijken en beluisteren en dan 't zonnige Zuiden in: Milaan. Genua, Florentië, Rome, Napels en omgeving, Assisi en, last not least, Venetië. Lambrecht vertelt prettig, verhaalt boeiend. Het werk lijkt me gedacht en gevoeld als volkslectuur. Lambrecht heeft het dan bij het recht eindje vast. Over heel het werk ligt een vreugdige glans, en er door heen klinkt een glimlach of ligt wat scherts en ironie. Het einde van elk hoofdstuk weet hij — en meest altijd gelukkig — in een plezierig-vlaamsche woord te laten losknallen. Dit reisverhaal wordt voorzeker graag gelezen. Het doet denken aan J. Simons's « In Spanje ». Wint Lambrecht nog bij Simons' *kleurige* vertelkunst en z'n radde dialoog, dan zullen z'n eerstvolgende reisindrukken — want we wenschen dat hij nog over de grenzen trekke — heel wat scherper worden uitgebeeld.
M. Van Hoeck, pr.

5040 **van Dam, C. F.** **91**

Tunis. *Geïll. met teekeningen dr. Is. van Mens.* — *Brussel, 270, Haechtsche steenweg, 1927. (19 × 15) 55 blz.* *10 fr.*

III — Onbenulliger reisverhaal dan dit is moeilijk denkbaar. Daar is alles aan te kort, buiten een paar bedenkelike sous-entendus die er te veel zijn. Humbùg, tout court. M. VAN HOECK, PR.

5041 Van Straaten-Van Nes, J. H. **91 : 63**

BOSKOOP IN ZIJNE HISTORISCHE ONTWIKKELING ALS CENTRUM VAN BOOMKWEEKERIJEN. *Geïll. met 12 gekleurde en 40 in dubbeltoon gedrukte platen. — Boskoop, Boskoopsche Handelsdrukkerij, 1926. (30 × 41) 34 blz. geb. fl. 20*

V — Het lijvig Album dat hier voor ons ligt, bedoelt in de eerste plaats te zijn een reklame-middel om de interessante gemeente Boskoop en haar bloem- en boomkweekerijen in Nederland en daarbuiten te doen kennen. Waar propaganda in de eerste plaats bedoeld wordt, kunnen we moeilijk eischen stellen omtrent het litteraire gehalte van dit boek: we kunnen alleen het dubbel feit doen gelden dat het door zijn goedgekozen tekst en de vele zwarte en gekleurde platen uitstekend de aandacht trekt als reklaamwerk, en dat anderzijds de technische en aesthetische afwerking dezer laatste tamelijk voldoen aan de eischen welke strikt genomen kunnen gesteld worden. Eenige tinten zijn jammer genoeg bijna telkens valsch en slecht afgedrukt, andere te hard van kleur of arm door hun éénkleurigheid. De tekst geeft hoofdzakelijk geografische bizonderheden omtrent de gemeente Boskoop, een woord over de kweek van bloemen en planten, in- en uitvoer van bloemen, een geschiedkundig overzicht der Nederlandsche boomkweekerij gedurende de laatste eeuw, enz. Alles bijeen een interessant werk voor de ontvangsttafel en een prachtalbum voor de huiskamer; als uitgave een unicum. B. G.

5042 Wauters, A. A. C., e. a. **91**

THE BELGIAN LITTORAL. *Geïll. — Antwerp., De Sikkel, 1928, (22 × 14) 86 blz. 12 fr.*

IV — Een uitstekende en volledig betrouwbare gids langs de Belgische kust door bevoegde menschen opgesteld en geïllustreerd met historische en actueele plaatjes. De opnamen van den heer Borrenbergen vooral zijn werkelijk poëmas. Dr J. A. GORIS.

92. LEVENSBESCHRIJVINGEN — DAGBOEKEN

5043 Gubbels, Pater Natalis **92 : 266**

◆ LEVEN EN MARTELDOOD VAN MONSEIGNEUR THEOTIMUS VERHAEGHEN, Minderbroeder, Apostolisch-Vikaris van Zuid-West Houpé, Titelvoerende bisschop van Siëna. *Geïll. — Mechelen, St. Franciscusdrukkerij, 2e druk, (25 × 16), 278 blz. 6 fr.*

V — Een werk dat weer actueel wordt, nu Rome aanstalten maakt om onze gemartelde missionarissen de eer der altaren toe te kennen. We wenschen deze 2e uitgave even talrijke lezers als de 1e.

A. DE GROEVE, M. S. C.

5044 Pols, André M. **92 : 78**

HET LEVEN VAN BEETHOVEN, aan de jeugd verteld. — *Antwerpen, Opdebeek, 1928, (27 × 17) 20 blz. 2 fr.*

V — Het formaat is wat groot en daardoor moeilijk in 't gebruik. Dat is de eenige ongustige kritiek die men hierop geven kan. Er steekt in die 19 bladzijden méér dan men denken zou. Vlotte en flinke taal. We zijn dat trouwens van M. Pols gewoon. Deze biographie die zeker bedoeld

werd om Beethovens geestelijk en stoffelijk leven zoo zakelijk mogelijk te verhalen in een vorm die voor ieder ontwikkelde openstaat, is eene der beste die we kennen in dit soort. Zeer flink werk: bondig doch rijk aan feiten en niet minder aan gedachten. F. V. D. M.

5045 **Smits, Hendrik M.** **92**

◆ HEMELBLOEMEN aan de Roomsche Jeugd verhaald. 1. St. Antonius van Padua; 2. St. Willibrordus; 3. Dat waren Helden; 4. Vader Frans; 5. De Maagd van Orleans; 6. St. Elisabeth. *Geïll. — Alkmaar, Van Putte & Oostmeyer, (R. K. Jeugdbibliotheek voor jongens en meisjes), (21 × 14), 48 blz.* *per deel fl. 0,75*

VIA-B — Zeer bevattelijk geschreven boekjes over eenige populaire heiligen. Nr. 3 handelt over de martelaren van Gorcum. De illustratie is goed, de verteltrant gelukkiger dan gewoonlijk bij dergelijke werkjes het geval is. Waarom de heiligen van deze streken niet dichter bij het kind gebracht? Er zijn nog een massa figuren als St. Willibrordus en de Gorcumsche heiligen, waarover onze menschen nog altijd onwetend zijn. Jammer dat de boekjes zoo duur zijn.

5046 **Van Aelst, Willem, S. J.** **92 : 24**

◆ DE KNAPE VAN VLAANDEREN. — *Alken, Bode H. Hart, 1928. (19 × 12) 44 blz.* *1.75 fr.*

V — Alle zieleleiders, alle collegeprofessoren, alle patronaatbestuurders moesten dit boekje uitdeelen aan de jeugd. Dat is van 't begin tot einde, geestdriftige, springlevende jongenstaal. Neen, Berchmans is nog niet in werkelijkheid de jeugdpatroon. Hij zou 't moeten worden, meer dan ooit. Gebeurt dat niet dan is 't voorwaar de schuld niet van Pater Van Aelst. Al zijn woorden vlammen en overtuigen. Kan een jong hart koud blijven, dit gloedvol pleidooi aanhoorend, dan is 't dood voor alle idealisme. Berchmans liet zijn hart in Vlaanderen, de Vlaamsche jeugd moet haar hart schenken aan Berchmans. D. DE PAUW, O. P.

5047 **Verelst, P. Bartholomeus, O. F. M.** **92 : 266**

◆ P. L. HENNEPIN O. F. M. VAN ATH, Missionaris in Canada en Louisiana, eerste Verkenner van den Beneden-Mississipi XVIIe eeuw. *Uitgegeven door P. Augustus Wuyts. Geïll. dr. Edm. Van Offel. — Antwerpen, Opdebeek, 1928. (27 × 17) 80 blz.* *7.50 fr.*

V* — Een kostelijke bijdrage tot de geschiedenis der evangelisatie van Noord-Amerika. Pater Hennepin, geboortig van Ath, is een dier machtige baanbrekers die met de dappere eerste Jezuieten de Brébeuf en anderen tot de Noord-Amerikaansche Indianenstammen doordrongen en er den grondslag legden van later diepgaande missiewerk. Heilig missionaris is hij ook een groot ontdekkingsreiziger. De eerste blanke was hij die tot de watervallen van Niagara, tot de monding van den Missisipi doordrong. Pater Verelst deed goed die eer voor den Belgischen missionaris op te eischen, die hem van Fransche zijde wou ontstolen worden. A. DE GROEVE, M. S. C.

5048 **Vlassenbroeck, C., C. S. S. R.** **92**

◆ EEN BLOEM VAN DEN GOEDEN HERDER TE EVERE : Zuster Maria van Sint Guido Lagae, koorzuster van den Goeden-Herder te Evere — *Esschen, St. Alfonsus Boekhandel, 1927. (23 × 16) 172 blz.* *8 fr.*

V — De tuin waar zulke bloemen groeien als Zr. Maria van den H.

Guido Lagae, is er eene waar Hij, die wandelt tusschen de leliën zegenend moet zijn voorbijgegaan. In 1919 werd die bloem door den hemelschen Hovenier verplant. Heel het zieleleven van dit Westvlaamsch meisje, kloosterzuster, opvoedster, heeft schrijver netjes opgeteekend. Zr. Maria, apostel van zuiverheid en goedheid, in alles aan God voorbeeldig onderworpen kan, aan onze meisjes, den weg wijzen naar de hoogte. D. De Pauw, O. P.

5049 **Waegener, Jan C.** **84 : 92.8 : 809**

Lodewijk Smits (1852-1911). — *Antwerpen, Resseler (20 × 15) 164 blz.*

II — Een late studie over een man uit den fameuzen tijd dat de literatuur een antiklerikaal tintje aam, dank zij de firma Vuylsteke en Cie. Met zichtbaar genoegen, met haast verfijnde sluwheid worden, in het resumeeren der werken van Smits — want daartoe beperkt zich deze studie al te bar-ellendig en bekrompen — opgerakeld al die afgezaagde deuntje, die men in dien geuzentijd afzong tegen onzen godsdienst en zedenleer. Walgend en sectarisch. Weg er mee!

A. Van den Dries, pr.

5050 ◆ **Witlox, Jos.** **92 : 83**

De H. Franciscus, de Seraf van Assisi, gevolgd door de Fioretti. *Geïll. dr. Edm. Van Offel. — Antwerpen, Opdebeeck, 1928, (28 × 18) 348 blz.* *20 fr.*

V — Een Franciscus-boek. In groot formaat. En naar het schrijver gewoon is te doen, een biographie voor het volk. Geen geleidelijk-streng uitbeelden der Franciscus-figuur met de ontleding zijner diepe psyche, maar het trouw, overvloedig en heel eenvoudig verhaal van dat heilig leven, met een vlijtig aanleunen bij het anecdotische ervan. Met erbij een heele brok Franciskaansche kloosterliteratuur, en last not least de smakelijke, simpele vertelling der eenige Fioretti. Het boek van elk katholiek gezin. En een lekkertje voor volksboekerijen en prijsuitdeelingen. A. Van den Dries, pr.

5051 ◆ **X. (Een Zuster van Liefde)** **92**

Kanunnik Triest, Stichter van de Congratie der Zrs. v. Liefde van Jezus en Maria. Zijn leven, zijn geest, zijn werken. — *Eecloo, Zrs. v. Liefde, 1926, (22 × 16) 266 blz.* *10 fr.*

V — Minder aantrekkelijk op 't eerste zicht de lezing van dit leven: veel dokumentatie, alles wat gevonden werd van Kan. Triest wordt medegedeeld. Maar dit neemt niet weg dat die vurige priester uit het Mechelsche, evenknie van een Vincentius a Paulo, door zijn persoonlijkheid en door zijn bloeiende congregatie: de Zusters van Liefde, ontzag en bewondering afdwingt. Zijne stichting, een eeuw oud, leeft voort en vervult een liefdezending bij blinden en doofstommen in de vele congregatiehuizen over de wereld. D. De Pauw, O. P.

N. B. — Het ruitje ◆ onder het volgnummer van sommige recencies geplaatst beduidt dat de aldus aangeteekende werken in een katholieken geest geschreven zijn.

AANBEVOLEN BOEKEN VOOR BOEKERIJEN

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

J. AARTS. — Roomsche Adel, 2 dln.	elk fr.	14.—
M. AIGUEPERSE. — Kitty als jong Meisje	geb. fr.	16.—
» — Kitty getrouwd	geb. fr.	16.—
ARTHUR APPLIN. — De Schok van het Doodvonnis	geb. fr.	10.—
CHARLOTTE BRAEME. — De Schaduw van het Kwaad	geb. fr.	10.—
G. K. CHESTERTON. — Avonturen van Pater Brown	fr.	16.—
» — De krankzinnige Rechter	fr.	15.—
THEO COUCKE. — In het Rijk der Mieren	fr.	5.—
LEO DE RAEDT. — Naar de Noordkaap	fr.	15.—
ROBERT EATON. — Avondgedachten voor Zieken en Lijdenden, 2 dln.	elk fr.	5.—
P. GLOUDEMANS, M. S. F. — Van Domineesdochter tot Dominicusdochter, 2 dln.	samen fr.	25.25
MARNIX GIJSEN. — Ontdekt Amerika 2e druk	fr.	20.—
ANNA KATH. GREEN. — De geheime Kamer	geb. fr.	10.—
GROENEN. — Bijbelsch Leesboek: Oud-Testament	geb. fr.	36.25
» Bijbelsch Leesboek : Nieuw-Testament	geb. fr.	36.25
MAX HELLEN. — Het parelende Leven	fr.	30.—
JOH. JŒRGENSEN. — Hoe ik Christen werd	fr.	25.—
» De Weg naar het Licht	fr.	10.—
J. KLEIJNTJENS en DR. KNIPPENBERG. — Napoleon Imperator	geb. fr.	19.—
MARIE KOENEN. — De Andere.	fr.	25.—
» Het Koninkje, 1e deel	geb. fr.	25.—
» » 2e deel	geb. fr.	25.—
» » 3e deel	geb. fr.	35.—
» De Moeder.	fr.	32.50
» De Toren van Neekum	geb. fr.	17.50
» Van Wenschen en Wonderen.	fr.	17.50
» De Wilde Jager.	fr.	44.—
» De witte Burcht	fr.	21.—
TH. KWAKMAN. — Ave Maria. Het Wees gegroet in het kort	fr.	3.—
ELISABETH LESEUR. — Dagboek en Gedachten	fr.	21.—
VERANO MAGNI. — Het Leven van den H. Franciskus	fr.	32.—
P. J. J. NUYENS. — Het groote Licht	fr.	18.15
» Gods Wegen	fr.	18.15
PUBBEN. — Leven en Verheerlijking van O. H. Jezus-Christus	fr.	9.—
P. W. ROCHE, S. J. — Gezegend Hij, die komt	geb. fr.	13,75
» Ons Misgeheim	geb. fr.	13,75
EFFIE AD. ROWLANDS. — De Moord op het Tuinfeest	fr.	10.—
P. A. SHEEHAN. — Luc Delmege	fr.	17.—
ZUSTER MARIA TERESA. — Mijn schoonste Feest	fr.	13.—
P. VAN DEN TEMPEL, O. P. — Levensgeluk door Levenseenvoud	fr.	11.—
PIETER VANDER MEER DE WALCHEREN. — Van het verborgene Leven	fr.	11.50
CHRISTINE J. F. VETTER. — Zielestrijd	fr.	6.—
A. JURRIAAN ZOETMULDER. — Het lokkende Leven	geb. fr.	40.—
P. BOURGET. — De Beteekenis van den Dood	fr.	12.50
MAX VAN RAVENSTEIN. — Poverella	fr.	35.—
» Bij Ons	fr.	35.—
» Aan d'Overkant	fr.	35.—
VON HANDEL-MAZETTI. — Rita's Brieven, 3 dln.	geb. fr.	32 40
» » Het onvergetelijke jaar	geb. fr.	32.—
W. VAN NIEUWENHOFF. — Ettie Grey	fr.	12.50
J. R. VAN DER LANS. — Tenochtitlan, 2 dln.	fr.	27.50
» Heldengestallen	fr.	19.—
» Nachtelijke Zangers	fr.	19.—
» In de Verdrukking	fr.	19.—
» Koning Karel en Widukind	fr.	19.—

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen » is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen » : **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M. Dostoïevski — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley, — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel PRIJS . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND

AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEPHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15.—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 12.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De lieck aerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

BOEK- & STEENDRUKKERIJ

BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & C°

UITGEVERS

27, VENUSSTRAAT, 27

ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken

Catalogen voor Bibliotheken

Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840

Telefoon 515,94

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel :
C. VERVOORT
Kardinaal MERCIER zijn leven, zijn werk.
Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 f.**
« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».
(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)
Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE
GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)
IS EEN DER GROOTSTE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.
HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN
2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-
DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-
PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT
Prijs voor den Jaargang 1928 : 45 frank.
BEHEER : NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL :
MOONEELGIDS
Redactie : E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz
— *Redactiesecretaris :* ANTON VAN DE VELDE —
Beheer : « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL
Poscheckrekening n. 162.68

Vermindering aan Boekerijen

P. Hilarion Thans	
Onder de Wolk	Fr. 8.00
Mijn Oorlog	10.00
België's Kruisweg	1.00
Omheinde Hoven	15.00
Verloren Stroom	15.00
Der Lieve Vrouwe	10.00
Zuster Chiara	
gewone uitgave	10.00
weelde-uitgave	25.00
Passiebloemen	7.00
Broeder Francesco	8.00
P. Salvator Palmen	
I Fioretti, dat zijn de kleine bloemekens van S. Franciscus	
gewone uitgave	18.00
weelde-uitgave	35.00
P. Ladislas Kerkhove	
Kruis en Chrysantheem	8.00
Fioretti of bloemekens van S. Antonius	4.00
Legende van S. Franciscus volgens S. Bonaventura	10.00
P. Angelicus Kiekens	
Francesco voor de Hellepoort	12.00
P. Wenceslaus Van Ruytegem	
De Heilige, of Levensbeeld van S. Antonius van Padua	6.00
P. Natalis Gubbels	
Leven en Marteldood van Mgr. Theotimus Verhaeghen	6.00
P. Augustus Wuyts	
H. Petrus van Alcantara	4.00
Constant Eeckels	
Drie bloempjes uit den S. Franciscustuin	9.00

Films uit verre Landen

1e Deel: Pennekrabbels uit Chili, door P. CHRYSOSTOMUS HORBACH	8.00
2e Deel: Naar de Indianen, door P. CHRYSOSTOMUS HORBACH	8.00
3e Deel: Uit mijn Indiaansch Schetsboek, door P. CHRYSOSTOMUS HORBACH	.00
4e Deel: Langs roode Wegen, door Mgr. VERHAEGHEN & P. F.-N. ONCLINX	8.00

S. Franciscus Drukkerij, Carmelietenstraat, 4, MECHELEN (Antw.)

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Vormende Lectuur

P. BALLINGS, S. J. : Excelsior fr. 5,50
P. BALLINGS, S. J. : Roeping 5,—
P. BALLINGS, S. J. : Wilskracht 4,50
J. BOLS : In openlucht bij onze Insecten 5,50
GERARD BROM : Areopaag 40,—
GERARD BROM : Vondels Bekeering 54,—
L. J. CALLEWAERT : Ierland en het Iersche volk 18,—
G. K. CHESTERTON : De eeuwige Mensch 79,75
TH. G. DE VALK : Wat Vaderliefde deed 27,50
LOD. DOSFEL : Verzameld Werk (5 dln.) elk 22,— geb. 27,50
FR. FOERSTER : Hoe word ik man? 12,—
H. FEDERER : Op Reis door Umbrië 5,—
E. GEVAERT : Het Wapenteeken en de Kleuren der Belgische Provinciën 8,—
GUIDO GEZELLE en A. CUPPENS : Geschiedenis der H. Elisabeth van Ungarn, 2 dln. elk 14,25
ANTOON HUONDER : Aan 's Meesters Voeten : I. Werkdag 18,—
II. De Lijdensnacht 15,—
P. JUDGE : Een Missionaris in Alaska 6,—
P. LIPPERT, S. J. : Van Ziel tot Ziel 18,—
KARD. D. MERCIER : Aan mijn Seminaristen 7,50
P. J. MOONEN : Mexico Het Land der Tegenstellingen 15,—
PLEIMION NAIBH : Zannekin en de Vrijheidsstrijd van het Kustland 1223-1328 20,—
J. PUBBEN : Het Lijden en de Verheerlijking van Jezus Christus fr. 9,—
J. SALSMANS : Kerkelijk Recht voor Leeken 4,50
J. M. TEXIER : De gelukzalige Louis-Marie Grignion de Montfort 3,50
H. THERESIA, : Haar Brieven : I 25,—
Het Boek van haar Leven 56,—
De Weg der Volmaaktheid 56 —
A. VAN DER MUEREN, : I. Op den Weg der Wijsheid 12,—
II. Op den Weg der Liefde 20,—
III. Bij de ware Levensbronnen 20,—
IV. Naar Jezus met de Zesjarigen 20,—
DR FL. VAN DER MUEREN : Eenige Beschouwingen over Muzikaliteit 4,50
A. VANDRIESSCHE : Iets over Melk 4,50
HUGO VERRIEST : Twintig Vlaamsche koppen (2 dln.) elk 7,50
CYR. VERSCHAERE : Jezus van Nazareth 4,—
E. VERWIMP : De wreede Missie 9,—
PROF. EM. VLIEBERGH : Iets over Banken 4,50
PROF. EM. VLIEBERGH : Iets over Strafrecht 4,50
AL. WALGRAVE : Gedichtengroei 10,—
W. WALLACE, S. J. : Langs Oostersche Paden 18,—
X. : Nationaal Kookboek 12,—
H. GRAF : Rijker licht en vaster gronden 12,—

Aanbevolen Missielectuur

Dr BERN, ZUURE. — Afrikaansche Vulpenkrassen, 5 deelen : 1) Naar Urundi; 2) Bij de Barundi's; 3) Karavaanreizen in Midden-Afrika; 4) Kijkjes in de Missie; 5) Safari-Avondjes elk fr. 19,50

Xaveriana Brochures 1925, 1926, 1927 en 1928

Volledige reeks van 12 brochures, in kaft, elk fr. 12
(Zie de lijst der titels in Boekengids 1928, nr IV)

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). fr. 5.—
ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50; geb. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar: I. Proza.** (2e uitgave) fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50
JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren. fr. 10.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb. fr. 8.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan** 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** 5.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.—; geb. fr. 7.50
HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) fr. 4.50; geb. fr. 6.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij
A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar**: II. Poëzie. fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyrisch Speelken van geloovige Stemming, in 4 bedr. fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen:**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
BLASKO, MARIA. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn. fr. 18.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.** fr. 18.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** fr. 13.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—
2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—
5e en 6e jaargang elk fr. 20.—
Modelcataloog St. Michiel, 3e en 4e deel. elk fr. 5.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKEN-GIDS

ALGEMEE
NEDERLANDSCH-BIBLIOGRAFISCH-TIJDSCHRIFT
VERSCHIJNT MAANDELIJKS

ZESDE JAARGANG
December 1928

X

Orgaan van het Algemeen Verbond
:-: van Katholieke Boekerijen :-:

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Jeugd-Serie

ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit 't hooge Noorden.** fr.**4.50** ; geb. fr. **6.—**
LUIS COLOMA, S. J. — **De kleine Pilatus.** fr. **5.—**
LOUISA DUYKERS. — **Jantje.** fr. **7.—**
JUL. FESTRAETS. — **Bertje.** fr. **7.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Bobby in Filmland.** fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Geluksvogel.** Vertaald door J. Simons fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **De diamanten Ring.** Vertaald dr. J. Simons fr. **9.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Een kranig Kereltje.** Vert. dr. J. Simons. fr. **14.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Lord Bountiful.** Vert. d. A. Vander Hallen. fr. **18.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Op den Loop.** Vertaald door E. Verwimp. fr. **11.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Sneeuwwitje.** Vertaald door J. Simons fr. **12.—**
FRANCIS FINN, S. J. — **Zijn beste Jaar. (Vervolg op "Geluksvogel")** fr. **11.—**
LOD. LAVKI. — **Fieneke.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Fonske.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Francesco.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De kleine Koning.** (2e druk). fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De kleine Marelaar.** (2e druk) fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **De levende Rots** fr. **8.—**
LOD. LAVKI. — **Lowieke.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Menschenoffer.** Verhaal uit de Oude Geschiedenis fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Op den Toren.** fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Op één jaar.** Uit het leven van een Scout fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Tuurke.** Avontuur uit het scoutsleven. (2e druk) fr. **7.—**
LOD. LAVKI. — **Uit het leven van een Rakker :**
1. Mijn Zusterke. (2e druk) fr. **7.—**
2. Mijn Broerke. fr. **7.—**
3. Mijn Professor. fr. **7.—**
4. Mijn Vacantie. fr. **7.—**
5. Mijn Makkers. fr. **7.—**
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** fr. **9.—**
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** fr. **10.—**

Kinderboeken

M. E. BELPAIRE, H. RAM en L. DUYKERS. — **Wonderland.** 8 deelen (4e en 5e druk). elk fr. **8.—**
ANTON VANDE VELDE. — **Duimpje's verdere Lotgevallen.** fr. **8.—**
GERARD WALSCHAP — **Slimke.** Met prettige kleurplaatjes. fr. **10.—**

Godsdienst

ST. AUGUSTINUS — **De Eenvoudigen onderwezen.** Vert. dr. Fr. Vermuyten. fr. **10.—**
Prof. K. CRUYSBERGHS. — **Onze Verlossing.** Vastenpreken. fr. **6.—**
JOH. JÆRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. **8.—**
G. STRŒBELE. — **Het Gebed des Heeren.** Vert. d. M. Van Hoeck fr. **8.—**
MAUR. VAN HOECK. — **Het zaligende Lijden.** 2e uitgave. fr. **5.—**
A. VERDOODT. — **Het Lam Gods.** fr. **6.—**

Essays

M. E. BELPAIRE. — **Kunst- en Levensbeelden,** 1e deel **12.—** ; 2e deel fr. **7.50**
M. E. BELPAIRE. — **Het Landleven in de Letterkunde.** fr. **9.—**
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. **11.—**
JORIS EECKHOUT. — **Litteraire Profielen.** 2e Deel. fr. **20.—**
JORIS EECKHOUT. — **Mannen van Beteekenis** : I. Papini enz. fr. **7.50**
Dr JUL. PERSYN. — **AEsthetische Verantwoordingen.** Geïllustreerd. fr. **15.—**
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen. elk fr. **20.—**

Al deze werken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

BOEKENGIDS

6e JAARGANG

1928

BOEKEN-GIDS

ALGEMEEN
NEDERLANDSCH -- BIBLIOGRAFISCH -- TIJDSCHRIFT

ZESDE JAARGANG
1928

Orgaan van het Algemeen Verbond
— van Katholieke Boekerijen —

SCHRIJVERSCATALOOG

van den 6n Jaargang van BOEKENGIDS

Ten einde de documentarische waarde van deze Inhoudstafel te verhoogen werden, naast de werken die in den 6e Jaargang voorkomen, ook de boeken vermeld welke op de getypte staatslijsten als toelage aan de Op. Boekerijen werden aangeboden, evenals een aantal titels die in 1928 verschenen en bij plaatsgebrek niet uitvoerig werden besproken.

Naast het (Romeinsch) *zedelijk waardecijfer* worden telkens van deze werken ook het (Araabsch) *vakcijfer* mêegedeeld.

De getallen in vette cijfers aan 't uiteinde van den regel, geven de volgnummers der recencies aan.

VERKLARING DER ROMEINSCHE CIJFERS:

I. — Verboden Lectuur.

Boeken die 1) op de Kerkelijke Indexlijst voorkomen;

2) door de algemeene regelen van de Kerkelijke wet veroordeeld zijn;

3) op grond van de kristelijke zedenleer of van de natuurwet voor de meeste lezers verderfelijk moeten worden geacht.

II. — Streng voorbehouden Lectuur.

Deze boeken mogen slechts bij uitzondering, *om gegronde redenen*, door welgevormde lezers worden gelezen.

III. — Lichtelijk voorbehouden Lectuur.

Boeken welke, ondanks zekere passages of grondgedachten, *ontspanningshalve*, zonder nadeel door gevormde lezers kunnen gelezen worden.

IV. — Lectuur voor Volwassenen alleen.

(Veronderstelt zedelijke voorlichting er vorming).

V. — Lectuur voor Allen.

Ook voor aankoomende jeugd (14, 15 jaar) geschikt.

VI. — Kinderlectuur.

VIA — voor grootere kinderen (13, 14, 15 jaar).
VIB — voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11, 12 jaar).
VIC — voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).
M — bizonder voor meisjes.
J — bizonder voor jongens.

N. B. — Een asterisk * naast het Romeinsche cijfer geplaatst, beteekent dat het bedoeld werk een meer dan gewone geestesontwikkeling vanwege den lezer onderstelt; een ° dat het werk als minderwaardig wordt afgekeurd.

A

AAFJES, SIJTJE
Huize Levenslust (V-VIA-M) 3922
Kinderen Heringa (VIA-B) 4538
Met z'n tienen en 'n tante (VIA) 4155
Parijsche nichtje (VIA-M) 4682
Wim uit het dwergenland (V-VIC) 4407
ABRAMSZ
Betuwsche boer in Amsterdam (V-VIA) 4173
ADEMA, TJEERD
John Pitt (V-VIA-J) 5011
ADRIAENSEN
Pleegkind van Merchtem (V-83)
AERSSENS, P. J.
In de riolen van een wereldstad (IV) 4016
AERTS, FRANK
Sterke Jan (VIB) 4818
AESCHYLOS 6e Jg. bl. 134
AF GEIERSTAM, GÖSTA 6e Jg. bl. 134
AIMARD, GUSTAVE 6e Jg. bl. 40
AKKERMANS, J. H.
Hopalong Cassidy (IV) 4526
Rollende steen (IV) 4667
Verhinderde plan (V) 4534
ALBERDINGK THIJM, J.
Geertruide van Oosten (IV) 4174
Karolingsche verhalen 6e Jg. bl. 259
ALFONSUS, HEILIGE
Gelijkvormigheid met Gods wil (V) 3982
Wijze om voortdurend en vertrouwelijk met God om te gaan (V°) 4354
ALIDA
Bruid van Bruce (IV) 4786
AMBIORIX, JR.
Nieuw leven (V°) 4175
ANDERSEN NEXÖ, MARTIN
Dat moet geboet worden (I-83.1)
ANDREAS, FR.
Voor Gods aanschijn (V) 4091
ANDRÉ DE Ste MARIE, P.
Lieveling van Kleine Treesje (VIA-B) 4049
ANET, CLAUDE
Ondergang eener wereld (III-83.9)
ANRI, POL
Lotje uit den porseleinwinkel (IV) 4176
Nand Vandragen (III) 4177
ANZENGRUBER
Schandvlek (III-83)
ARENTS, P.
Geheimzinnig kistje (IV°)
Pantoffel (I°-83)
ARRAS, JOZEF
Gekke vertelsels (IV-83.8)
ASSELBERGS, E. H.
Constantijn 6e Jg. bl. 227
ASTAES
Naar vaders raad (V-83.8)
Uit moeders jeugd (V) 4795
Vertellingen (V-83.8)
AUCTOR
Boeren van Oolen (V-83.8)
Uilenspiegel aan het front (III-83.0 : 89)
Uilenspiegel in Vlaanderen (III-83.0)
AUGUSTINO, M.
Merkwaardig geheugen (IV) 4936
AUWELEER, W.
Ferde (IV°) 3896
AVANY, T.
Dolly, de danseres (I-83)
Eagerton juweelen (III-83.0)
AYRES, RUBY M.
Eén te veel (III) 4784
Richard Chatterton (IV) 4523

B

BAART DE LA FAILLE-WICHERS HOETH
Mijn straat (V) 4796
BACCAERT, H.
Sinte Merten (IV) 4178
Uitgang (IV) 4178
BAEKELMANS, LODE
Doolaer in de weidsche stad (III-83)
Dwaze tronies (II-III-83.8)
Hooidag (V) 4179
Mannen van « Elck wat wils » (IV-83 : 93)
Marieke van Nijmegem (I-83)
Menschen (III-83.8)
Mijnheer Snepvangers (IV-83.1)
Rattin (V) 4179
Schrik der kindermeiden (V-VIA) 4180
't Is de liefde (III-83)
Uit grauwe nevels (II-III-83)
Vacantiekrabbels (V-83)
Waard uit De bloeiende Eglantier (II-83)
Zachtmoedigen (V) 4179
BAELDE, S. A.
Keur uit de gedichten H. Roland Holst-Van der Schalk (III) 4967
BAERS, JORIS
Bibliothecaris als opvoeder (V-37 : 02)
Catologen (V) 4935
BAETE, L.
Gids voor het smidsvak (V) 3878
Reeksen methodisch ontlede werkstukken (V) 3879

BAILEY, TEMPLE
Bettina (IV) 4982
Juffer Anna (IV) 4378
Pauwenveeren (IV) 4128
Tinnen soldaat (IV) 4664
BARAJO, PIO
Zalacain de avonturier (IV) 4129
BARTELS, A.
Houden van kanarievogels (V) 4106
BASSE, MAUR.
Pet, pijp en schaats (IV) 4181
BASSER, CLEMENCE
Dotje (VIB-C-M) 4549
BATSENAU-GOEMANS
Huis met de rozenhaag (V) 4392
BAUER, CL.
Twee zwervelingen in Amerika (V-VIA) 4681
Wim uit het dwergland (V-VIC) 4407
BAUM, VICKI
Veemgezicht (III-83.3)
BAUMANN
Job, de voorbeschikte (IV-83.1)
BAZIN, RENÉ
Davida Birot (IV-83.1)
Donatienne (III-83.1)
Oberlés (IV-83.3)
Opschietende koren (V-83.3)
Stervende land (IV-83.3)
BEAUMONT
Philaster (II-82)
BEECKMAN
Konijnenteelt (IV-63)
BEELEN, JO.
Nieuw Testament : H. Evangelie (Lucas)
H. Evangelie (Joannes) (IV) 3865
BEETS, N.
Camera obscura 6e Jg. blz. 259
BELLEAU, R. 6e Jg. blz. 231
BELLOC, H.
Kerk en bekeering (IV) 4355
BELLOY, MARK
Onverwachte (III) 4512
BELPAIRE, M. E.
Kerkportaal (IV) 4182
BENDER, C. C.
Om zijn erfdeel (III-IV) 4376
BENJERT, P. B.
Gaîté française (V) 4775
BENOOT, E. H.
Christus-Koning (V) 4969
BENSON, R. H.
Gezift als tarwe (IV) 3813
BENSON, R. H.
Lettres spirituelles de Mgr. Benson 6e Jg. blz. 166
BEREND, ALICE
Verloving van Matthias Senf (III-IV) 4375
BERGMANN, TONY
Brigitta (IV) 4183
Ernest Staes (IV-83)
BERNARD, CHARLES
Van Dyck (V) 4506
BERNINCK, J. B.
Roep der velden (V) 3911
BERTRAM, CARD. AD.
Leekenapostolaat (V) 3866
BERTRAND, M.
Roomsche jeugd bij Jezus (VI) 3868
BERTRANDUS, FR.
Marcellin Champagnat (V) 4053
BESKOW, Dr. NILS
Voor Gods aanschijn (V) 4091
BETHLÉEM, ABBÉ 6e Jg. blz. 40
BIEGEL, HELENA
Van rouw en heldenmoad : De mystieke woorden (V) 4804
BIEGER, N. K.
Vreemdeling (III) 4126
BIELENS, A.
Leidraad tot de geschiedenis der Nederlandsche letterkunde (V) 4414
BIJDEKERKE
Weerkomst (IV)
BLACHON
Waarom ik Vlaanderen liefheb (IV-84:39)
BLANSJAAR
Centrale verwarming (V-69)
BLASKO IBANEZ, VINCENT
Bloed en zand 6e Jg. blz. 71
Liefde op de Balearen 6e Jg. blz. 71
Mare nostrum 6e Jg. blz. 71
Vier ruiters uit de Apocalyps 6e Jg. blz. 71
BLIJSTRA, R.
IJzeren vlinders (III-83-8)
BLONDEEL, H.
Mielke (IV) 4983
BÖCKLING, J. J. C.
Heikneuters (VIA) 4537
BOERMA, W.
Bestaat God of niet? (V) 4489
BOGAARD
Hoe werkt de telegraaf? (V-621 : 65)
BOGAERT, G.
Bijdragen tot de geschiedenis van Assche (V) 4832

BOGAERTS, THEO
Brusselsche krabbels (V-83.8)
Genoveva van Parijs (V-VIA) 5008
Oog op den heuvel (IV) 4984
BOLDINGH
Electrische verlichting der woning (V-621 : 69)
BOLLANSÉE, A.
Germaansche beelden uit de godensagen (IV) 4184
Intieme schetjes (V°) 4186
BOLLEN, JORIS
Geschiedenis van den voorhistorischen mensch (I) 4558
BOLLENGIER, K.
Steden en landschappen : 3. De haven van Antwerpen (V) 3936
BONNER, H.
Slag der Gulden Sporen in 1302 (V) 4416
BOON, A. 6e Jg. blz. 205
BOONEN, JAAK
Baas Klits (V) 4186
Boer Hannes (V) 4186
Koemeester (V) 4189
Klok, Klok (IV) 4187
Lustige Boer (IV) 4187
Naar Leuven (V) 4188
Vliegende man (V) 4189
Wraak (V) 4189
BOPP, L.
Leven en verzorging der rijpere jeugd (IV) 3871
BOSBOOM-TOUSSAINT
Huis Lauernesse (III-83)
BOSSCHAERTS
Teere snaar (III-81)
BOT, L.
Beknopte Duitsche spraakkunst voor R. K. scholen (V) 4358
Oefenboek bij de Beknopte Duitsche spraakkunst : 1e en 2e deel (V) 4358
BOTERMANS, FR. J.
Dynamo's, motoren en omvormers (V*) 3993
BOTTEMA, TJEERD
John Pitt (V-VIA-J) 5011
BOUCHERIJ, JAN
Willem (IV) 4190
BOUDENS, AUG. A.
Onze auteurs (V) 4556
BOUDEWIJNS, K.
Prieelken der gheestelyker wellusten (IV*) 4114
BOUMAN VAN TERTHOLEN, S.
Zonneschijn in 't kinderleven (VI) 3884
BOURGET, PAUL
Levensdans (IV) 4379
BOUVIER, W.
Leopold II (IV) 4171
BOUWER, B. M.
Ranch aan de Wolverine (IV) 3897
BOYTON, NEIL,
Verminkte handen (V) 4018
BRAAKENSIEK, G.
Club op reis (VIA) 4026
BRAESTED, J. H.
Geschiedenis van Egypte (IV) 4560
BRANDARIS
Aquarium (IV-58 : 59)
Eenden (IV-63)
Huisvesting en verzorging van kippen (IV-63)
Kalkoen, parelhoen, enz. (IV-63)
Voornaamste hoenderrassen (IV-63)
BRANDER, J.
Aarde (V) 4170
BRANDS, G. A.
Bloemlezing uit Nederl. proza-schrijvers der XVIIe eeuw (IV*) 4557
BRANTS, M.
Sint Joris (IV) 4191
BRECKX, L.
Eerste Fransche lessen : 1e en 3e dl. (V) 4493
BREEBAART, K.
Wim uit het dwergenland (V-VIC) 4407
BREY, H.
Dappere Marius (VIA) 4036
BRINKGREVE-WICHERINK, TINE
In ijzeren greep (III-83.1)
BROCHET, HENRI
Sint Felix en zijn aardappelen (V) 4780
BROECKAERT, KAREL
Borgers in de estaminé (III-83)
BROECKAERT, W.
Pillekens (V) 4672
BROEDERS MARISTEN
Lustig volkje : 4, 5 (VIC) 4407
BROEDERS VAN LIEFDE
Toen Jezus op aarde leefde (VIC) 3983
Van het volk dat Jezus verwachtte (VIB-C) 4490
BROEKHUYSEN, W. N.
Van de Wadden tot de Wielingen (V) 4691
BROER, A. L.
Roep der velden (V) 3911

BROM, G.
Hollandse schilders en schrijvers in de vorige eeuw (IV*) 4483, 4552
BRONTÉ
Jane Eyre (IV-83 : 93)
BRUMMEL & CO.
Man op zijn best (III) 4872
BRUMMELKAMP, J.
Land- en volkenkunde voor de middelbare school : 1 Europa (V) 3937, 4046
Land- en volkenkunde : 2. De Wereld-deelen (V) 4699
BRUNING, GERARD 6e Jg. bl. 40
BRUSSE, M. J.
Lotgevallen van... Dorus (IV) 4380
BRUYN, CORN.
Uit het Sagenland (V-VIA) 3912
BRYS, A.
Maatschappijleer (V) 4768
BUCKINKX-LUYKX, ANTOINETTE
Verzekens uit de heide (V) 3999
BUCKLEY, A. B.
Kijkjes in Gods prentenboek : 1 (V-VIA-B) 4104
BUERBAUM, J.
Keldermondvertellingen (V-83.8)
BUIS, A. M.
Wie...?? (IV) 4985
BULL, JACOB B.
Bruid van het Glommendal (IV) 4130
BULTINCK, MEVR.
Gust en Deesken (III) 4192
Westvlaamsche schoolmaats (III) 4193
BUNGREVE, DIEN
Van een klein meisje (VIB-C-M) 4549
BURGERSDIJK 6e Jg. bl. 134
BURKE, EDWARD
Vrijgezellen-knoopen (III-83.1)
BURNETT
Kleine lord (V-83.1)
BUTAYE, P.
Leven van Pater Damiaan (V) 4704
BUYSSE, CYRIEL
Aan 't strand (IV) 4194
Dierenliefde (V) 5009
Eenzame (V) 4195
Emiel Claus (V-83 : 92)
Ezelken (II-83)
Gampelaarken (IV) 4194
Kerels (IV-83.8)
Moeder (IV) 4194
Per auto (IV-83 : 91)
Plus-que-parfait (V-83)
Strijd (II-83)
BUYSSE, CYRIEL
Tantes (III-83)
Typen (IV-83.8)
Uit de bron (IV-83)
Uit Vlaanderen (IV-83)
Uleken (III-83)
Vroolijke tocht (III-83)
Zomerdroom (IV) 4194
Zooals het was (II-83)
BUYSSENS, A.
Kleine bloementuin (V-63)

C

CAEYMAEX, JORIS
Vertoeven (V-88)
CALBRECHT, J.
Vlamingen en de Spaansche ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw (V) 4559
CANNEGIETER, H. G.
Moderne jeugd (IV*) 4825
CARDOZO, J. L.
Treasure hunters (V) 4648
CARDYN, A.
Appassionata (IV) 4793
Hongaarsche letterkunde (V) 4044
Noodlot (IV) 4787
Onzichtbare mensch (IV) 4013
Pityu (VIA-J) 3923
CARELS, RENÉ
Beknopte staathuishoudkunde (V) 3791
CARTON DE WIART, GRAAF
Op reis door Congo (V) 4421
CATS, JACOB 6e Jg. bl. 6
CECILIA
Patricia (VIA-B-M) 4400
CELEN, V.
Pastoorken van Vossendonck (VIA-B) 5029
Werken van Michiel De Swaen : 1. Tooneelspelen : 1. (IV) 4513
CELIS
Volkskalender voor het Vlaamsche volk (V-05 : 39)
CEUNIS, G.
Eenvoudige kamer (IV) 4196
Gothiek sprookje (IV) 4196
CHAFFEE, ALLEN
Avonturen van Snelvoet (V-VIA-B) 4385
CHAPELL, GEORGES
Fuifnummers (III-83.8)
CHAUMONT, MADELEINE
Allerhoogste (I-83)

CHESTERTON, G. K.
Eeuwige mensch (IV) 4092
Kerk en bekeering (IV) 4355
CHIP
Herinneringen van een mondain scholier (III-83)
CHRISTALLER, HELENE
Ruth's huwelijk (III-83.1)
CLAES, ERNEST
Fanfare De Sint-Jansvrienden (IV-83)
Kiki (V-83.1)
Leven van Herman Coene (V-83.8)
Sichemsche novellen (IV-83.1)
Uit mijn dorpken (IV) 4197
Wannes Raps (V-83)
Witte (IV)
CLAES, JEF
Meesters der Kempen (IV-83.3)
CLAES-VETTER
Vroeg schemer (IV-83)
CLEMENTS, COLIN
Geven heeren de voorkeur aan blondjes? Beslist niet! (III-83)
C. M.
Vlaamsche zanger (V-78)
COENEN, FR. JR.
Zondagrust (II-83)
COESSENS. R,
Zuigelingenpsychologie (IV) 4937
COGEN-LEDEGANCK, MEVR.
Mandus (III) 4198
COHEN, ERNST
Uit het land van Benjamin Franklin (V) 4834
COLOMA, LUIS
Aristocraten in Madrid (IV*) 4524
COLENBRANDER, H. T.
Geschiedenis der Vereenigde Staten van Noord-Amerika (V) 4696
COLLIN, F.
Amerikaansche reformbeweging en het strafrecht (IV) 4945
CONRAD, JOS.
Jeugd (III-83)
Kapersnest (IV) 4009
CONRAD, W.
Steden en landschappen : 5. De Kust (V) 4703
CONSCIENCE, H.
Volledige werken 1977
Baas Ganzendonck ((V) 4119
IJzeren graf (III-83)
Koning Oriand (III-IV-83)
Loteling (V) 4148
CONSCIENCE, H.
Menschenbloed (III-83)
Valentijn (III-83.1)
CONSTANT, BENJ.
Adolphe (II-83.3)
CONSTANTINUS, P.
Missiegedachte bij de volkeren (IV) 4763
COOLEN, ANTOON
Jantje den schoenlapper en zijn Weensch kiendje (III-83)
COOPER
Conanchet (V-83.0)
Laatste der Mohicanen (V-83.0)
Lederkous (V-83.0)
Padvinder (V-83.0)
Roode vrijbuiter (V-83.0)
Strikkenzetter (V-83.0)
Wilddooder (V-83.0)
COOPMAN, H.
Geen novellen (III) 4299
Geschiedenis van het Vlaamsche tooneel sedert 1830 (IV) 4613; 6e Jg. blz. 205
Jordaens (IV-75 : 92)
O. K. 93 (IV°) 4200
CORNELISKN, JOZEF
Muizen en ratten in de folklore (V) 3788
COSTER, DIRK
Minne geluiden (III*)
Nederlandsche poëzie in honderd verzen (IV*) 4115, 4368
Nieuwe geluiden (III) 4510
COUCKE, THEO. (V-63 : 68)
COUPERUS, L.
De betooverde (III-IV-83.8)
Dionyzos (II-83)
Eline Vere (II-83.1)
Elyata (III-IV-83.8)
Extasse (II-83)
Ongelukkige (I-83)
Het zwevende schaakboord (III-IV-83)
COURTHS-MAHLER, H.
Heiligdom des harten (II-III) 4517
Liane Reinold (IV) 4010
COURTMANS, MEVR.
Anna de bloemenmaagd (IV-83.8)
Genoveva van Brabant (V-83.9)
Hut van tante Klara (V-83)
Karel Klepperman (V-83)
Livina (IV-83)
Nicolette (III-83.1)
Plan van Heintje Barbier (IV-83)
Rad der fortuin (V-83)
Roza van den boschkant (V-83.8)

COURTMANS, MEVR.
Schoone Celia (V-83.8)
Wees van den Rozenhof (V-83.8)
Zaakwaarnemer (IV-83)
Zwarte hoeve (V-83)
CRAMER, E.
Catharine (IV) **4201**
CRICK, JEF
Toen moeder heenging (IV-83)
CROFTS, FREEMAN WILLS
Moord in het groote park (IV) **3898**
Wie...?? (IV) **4985**
CROMPTON, RICHMAL
Nog eens William (V) **4019**
CUPPENS, AUG. 6e Jg. blz. 267
Vertellingen uit Limburg (V-83.8)
CURWOOD, JAMES OLIVER
Oude heirbaan (IV) **4011**
Treasure hunters (V) **4648**
Zwarte Jager (III-IV) **4977**

D

DAHN, FELIX
Strijd om Rome (II-83.9)
DAISOMONT, M.
Strijd van Hendrik VIII om Anna Boleyn (IV) **4417**
D'ALTORA COLONNA DE STIGLIANO 6e Jg. blz. 40
DAMBRE, O.
Cleyne proefstuxkens (IV*) **4511**
DANE, ARI
Juffer Anna (IV) **4378**
DANIELS, J.
Waar is de Kerk van Kristus? (IV) **3787**
DAUTZENBERG
Horatius' oden (III-IV-81)
DE BACKER, FRANZ
Van wee en glorie (V-81)
DE BACKER P.
Hofje der planters (V-63)
Teelt van tabak (V-63 : 68)
Teelt van Witloof (V-63)
DE BAIF, A. 6e Jg. bl. 231
DE BALZAC
Oude Goriot (I-83, op den Index)
DEBAST, L.
Gelijkvormigheid met Gods wil (V) **3982**
Goede wil (V) **4488**
Wijze om voortdurend en vertrouwelijk met God om te gaan (V) **4354**
DE BOCK, EUG.
Beknopt overzicht van de Vlaamsche letterkunde (IV) **5033**
Hendrik Conscience 6e Jg. bl. 257
DE BOECK, A. E.
Handboekje voor het briefschrijven (V) **4359**
DE BOER, C.
Elementair Latijn in 52 lessen (IV) **3875**
DE BOER, M. G.
Algemeene geschiedenis vanaf de Fransche omwentelling (V) **4561**
Kleine algemeene geschiedenis voor M. U. L. O. scholen (V-VIA) **4562**
Leerboek der algemeene geschiedenis (V) **4563**
DE BOM, E.
Moord (IV) **4202**
Nieuw Vlaanderen (III-84),
DE BRUIN, W. K.
Op vijverhoek (VIA-B-J) **4401**
DE BRUYKER, Dr. C.
Elementaire lessen over de erfelijkheidsleer (V) **3795**
DE CALUWÉ
Mekaniekweverij (V-62 : 68)
DE CHATEAUBRIAND
Veenland (IV-83.1)
DECKERS, H.
Pelgrim-tentoonstelling (V) **4507**
DE CLERCQ, K
Bottientjes (IV) **4203**
DE CLERCQ, RENÉ 6e Jg. bl. 7
Een wijnavond bij Dr. Aldegraaf (III) **4006**
DE CNEUDT, R.
Primus (V) **4204**
DE COCK, ALFONS 6e Jg. bl. 204-232
Spreekwoorden en gezegden (IV-39)
Studiën en essays over oude volksvertelsels (IV*-39)
Volkssage en volksgeloof (III*-39)
DE COCK, J.
Alte Zoll (V) **4205**
Bloemenhoedjes (V) **3821**
Oude historie (IV) **4206**
Studenten (V) **4205**
DE CORT, AIMÉ
Honderd gedichten (V) **3889**
Tooneelstukjes voor kinderen : 2e bundel (VI) **4657**
Tooneeltjes voor kinderen (VI-82)
Volksspelen en volksvermaken (IV-39)

DE COSTER, CH.
Uylenspiegel (II-83.0)
Vlaamsche vertelsels (III-83)
DE COSTER, L.
Sterke leven (III-83)
DE CRANE, B.
Messiasteeken (V) **4514**
DE CRAENE, FL.
Vakboek van den bakker (V-66)
DE CROOS, J.
Dertig sonnetten (III) **4369**
DE DEKEN, B.
Zielestrijd (IV-83)
DEFOORT, H.
Kijkjes in Gods prentenboek : I (V-VIA-B) **4104**
DE GEEST
Gedichten (II-81)
DE GRAEVE, ROBERT
Guido Gezelle (V) **4826**
Inleiding tot de Ligthart-studie (IV*) **3789**
DE GRAVE, E.
Beproeving (V) **4207**
Drie schetsjes (IV) **4208**
DE GRIECK, JOHAN
Brusselsche kluchten (III-82)
DE GROEVE, ANG.
Godsvrucht tot O. L. Vrouw van het H. Hart (V) **4637**
DE GROOT, H.
Strife (IV) **4494**
DE HARDUIJN, J.
Cleyne proefstuxkens (IV*) **4511**
DE HEER, A.
Nederl. spraakkunst (V) **4100**
DE HOOG, L. J.
Kweeken van tomaten (V) **3797**
DE HOON, J. F.
Hoe de menschen... (V) **4209**
O'Neal (V) **4209**
DE HOON, MR. DR.
Belgische grondwet (V) **4491**
DE JAGER, TH.
Keus van zijn werk (De Roovere, A.) (V) **4415**
DE JONG, A. M.
Frank van Wezels roemruchte jaren II-83.3)
DE JONG, K. H. E.
Heeft letterkundige kritiek waarde? (IV) **4159**
DEKENBON, L.
Herrijzenis (IV°) **4210**
Katte (IV°) **4210**
DE KINDER, C.
Kat van moeder Molleken (V) **4673**
DE KLERK; JOS.
Sinte Lutgardis (V) **4973**
DE KONING, M.
Gouden tientje (VIB-C) **4822**
Kleine Pim (VIB-C) **4822**
Prinsesje (VIB-C) **4822**
DELAIVE
Proeven van apologetische schriften voor het turndom (IV-79)
Spelen en volksoefeningen (V-79)
DELAERE
Lessen over werktuigkunde (V-62)
DE LAET, J.
Lot (IV) **4211**
DELARUE-MARDRUS, LUCIE
Wilde plant (IV) **4986**
DE LATTIN, AMAND
Boomen (V) **4777**
DELBEKE, FR.
In den nieuwen thuis (V) **4212**
DELEDDA, GRAZIA 6e Jg. bl. 6
DELEN, A.
Meezenvanger (V) **4213**
Metsys (V-75 : 92)
Ratten en fokken (V) **4213**
DE LIEFDE, J.
Vertroosting (V) **4214**
DELILLE, VICTOR
Stem uit het woud (V-VIA-83)
DELL, E. M.
Charles Rex (III) **4660**
In dienst van allen (II-III) **3821**
Lamp in de woestijn (III-83.1)
Liefdes drama (III) **4124**
Ruitenboer (III-83.1)
DELLE GRAZIE, M. E.
Witte vlinders van Clairvaux (IV) **4987bis**
DE MAN, H.
Psychologie van het socialisme (III-33)
Jan allemachtig (IV) **4131**
Roep der velden (V) **3911**
DE MAREZ, H.
Haar zoon **4215**
DE MEESTER, J. SR.
Avontuur van David Zangvogel (III-83)
Carmen (II-83.1)
Geertje (II-83.1)
Huwelijk (IV-83.1)
DEMERS, DINA
Eenig dochtertje (V-83)
Roeping (V) **4216**

DE MEULEMEESTER
Abdij van Roosenberg te Waasmunster (IV-9 : 271)
DE MEY
Najaars zingzang (III-IV-81)
DE MEYERE, VICTOR
Giertij (IV-83,8)
Jan Pikkedang (V°-83)
Langs den stroom (V-83-8)
Nonkel Daan (III-83)
Razernij (IV-83-8)
Roode schavak (IV-83)
Vlaamsche vertelsels (V-83.8)
Vlaamsche vertelselschat (V) 4674
DE MEYIER, FENNA
Vergeefsche vlucht (III) 4519
DE MOLDER
Schaatsen van de koningin van Holland (I-83)
DE MONT, PAUL
Reinaert de Vos (III-IV-83)
Smidje Smee (V) 4372
DE MONT, POL
Dichterlente (III.81)
Eenigen. Letterkundige opstellen (V-84)
Op mijn dorpken (IV-83)
Te Veere (V) 4217
Zanna (IV) 4218
DEMUYNCK, OCT.
Zingende school : 3e boekje, 4e graad (V-VI) 4965
DE PAEPE, A.
Grootvader (V) 4219
DE PAUW, JHR. N.
Opstand van 1540 (III) 4240
DE PILLECYN, F.
Pastor Denys (V) 4050
DE PRAETERE
Japansche legenden (V)
Onweersavond (III-IV-82)
DE QUÉKER, K.
Busschen maken (V) 4221
Kerremesmaaltijd... (V) 4222
DE RAEDT, L.
Naar de Noordkaap (V) 4047
DE RAET, L.
Vlaanderens economische ontwikkeling (IV)
DE RIDDER, ANDRÉ
Anthologie des écrivains flamands contemparains 6e Jg. bl. 72
Broze herinnering (II-III) 4223
Dief (II) 4224
Kindje (II) 4225
DE RIDDER, ANDRÉ
Londen (IV) 4226
Nadood (II-III) 4227
Sprookjesavond (IV) 4228
Zondag (IV) 4228
DE RIDDER, EUGEEN
Leuke liekens (VI-81)
Sprookjeskrans (VIA-B-83.8)
DERMONT-VISSER, C. A
Charles Rex (III) 4660
DE ROOVERE, ANT.
Keus uit zijn werk (V) 4415
DE SAINT-GENOIS, J.
Bertrand van Rains (V) 3822
DE SAVORNIN-LOHMAN
Om de eere Gods (I-83)
DE SCHUTTER, L.
Loteling (IV°) 4229
DE SCHUYTER, J.
Gabrielle (IV) 4230
Veropenbaring (II-III) 4231
DESMAREZ
Oud-Brussel (V-91 : 9)
DESMETH
James Ensor (V-75 : 92)
DE STOPPELAERE, R. J
Glanzende dagen (V) 4531
Roep der velden (V) 3911
Vreugden van het zwerven (V) 3938
DE SPOT, ERNEST
Geest van den H. Pastoor van Ars (V) 3986
DESTRÉE, JOS.
Van der Goes (IV-75 : 92)
Van der Weyden (IV-75 : 92)
DE SWAEN, MICHIEL
Gecroonde leerse (IV-82,)
Toneelspelen : 1 (IV) 4513; 6e Jg. bl. 6
DE TIÈRE, NESTOR
Liefdevonkjes (IV-82)
Rouwkleed (III-IV-82)
Roze Kate (IV-82)
DE UNAMUNO
Tante Trui (II-83)
DE VALK, G.
Wat Vaderliefde deed (IV) 4938
DEVIGNE
Van Eyck (V-92 : 75)
DE VLETTER, A. C. C.
Wapperende vlag (VIA-B-J) 5030
DE VOGHT, JOZ.
Willewanten (IV) 3814
DE VOS, M. J. C.
Ben-Hur (V*) 4678

DE VRIENDT, L.
Hoe moet ik mijn werk traceeren 6e Jg, bl. 231
DE VRIESE, LOD.
Onder de wekkeringe (II-III°-83.8 : 39)
Zwart Polleke (III-83)
DEWACHTER, R.
Stoker (V) 5010
DE WAEGENAERE, C.
Potret van den duivel (V) 4232
Twee heidetakjes (IV°) 4233
DE WAELHEYNS
Leven (IV-81)
Liedjes en verzen (V-81)
DE WILDE, FR.
Ruïne (IV) 4234
Schetsen uit de dorpsschool (V-VIA) 4236
DE WILDE, P.
Maria, Middelares van alle genaden (V) 3780
DE WINDE, H.
Merchtem in woord en beeld (V) 4168
DE WINTER, KAREL
Pan (II-81)
DE WIT
Orpheus in de Dessa (IV-83)
D'HONDT, GUST.
Deserteur (III) 4236
Erfenis van Pier Cies (IV-83)
DICKENS, CH.
Bezeten man (III-83)
Geheim van Elwin Drood (III-83)
jozef Grimaldi (III-83)
Oliver Twist (V) 3990
Onze wederzijdsche vriend (III-83)
Reiziger die geen handel drijft (III-83)
Schetsen en portretten (III-92: 88)
Schetsen uit Amerika (III-91 : 83)
Tale of two cities (IV) 3876
Tafereelen uit Italië (III-91)
DIEBEN, JOS.
In den dienst der Scheppers (IV) 4946
DIEPENHORST
Ons dierenboek (V-59)
DIERS, MARIA
Der zwakken kracht (III-83)
Kinderen van Heckendam (IV) 3899
DIETZ
Land van je weet wel (VIC) 4823
Rob (VIB-C) 4545
DIEEZENSCHMIDT
Compostella (II-82)
DILLEN, H.
Ecole et la vie (V) 3877
DIRKSE
Constructies in hout (V-69)
DIX, J. F. CH.
Klim- en hangplanten (V) 4958
Kweeken van anjers in tuin en kas (V) 3798
DODD
Keuze uit zijn gedichten (IV-81)
DOM, POL
Avonturen van Max en Kees (VIA-B) 4813
Zeven kleine Australiers (V-VIA) 4038
DOMELA, HARRY
Van paria tot prins van Pruisen (III-83.0)
DOMINIK, HANS
John Pitt (V-VIA-J) 5011
DORÉ, G.
Geschiedenis van de Apostelen 3785
DOSTOÏEVSKY, FEDOR M.
Arme menschen (III) 4068
Booze geesten (III) 4069
Dubbelganger (IV) 4070
Echtgenoot (III) 4071
Eerlijke dief (III) 4072
Eeuwige echtgenoot (III) 4073
Gebroeders Koramazov(III-IV*) 4074
Herinneringen uit het doodenhuis (II-III) 4075
Idioot (II-III) 4076
Kleine held (IV) 4077
Landgoed Stepantchikowo (IV*) 4078
Netouchka (III) 4079
Onaangename gebeurtenis (IV) 4080
Oompje's droom (IV) 4081
Schuld en boete (III) 4082
Uit het doodenhuis (III 4085
Uit het duister der groote stad (II) 4083
Uit Siberië (III-IV) 5084
Veelbewogen jeugd (IV) 4086
Vernederden en beleedigden (III) 4087
Vreemde vrouw (III-IV) 4088
Witte nachten (III) 4089
DOUMEN, N.
Spijkers met koppen (VIA-B) 4546
DRAULANS, IVO
Eer Vlaanderen vergaat (IV) 3900
DREMES, G. W. I.
Drie Javaansche Goeroe's (IV*) 3932
DRIJVER, J.
Roep der velden (V) 3911
DROESBEKE, A
Oog op den heuvel (IV) 4984
DROOGLEVER FORTUYN
Organisme eener groote stad (V-3)

DRUWÉ, E.
Kindzijn voor God (V) 4096
DU BOIS, K.
Hij heersche (V) 4947
Katholieke actie voor de jeugd in Vlaanderen (V) 4947
DU BOIS, L.
Vlaamsch missionaris in Engelsch-Indië (V) 4836
DUCATILLON, L.
Baljuw (V) 4237
DUIJNSTEE, F.
Maarten Luther in de kritiek. 1e Boek (IV*) 3867
DUJARDIN, A.
Praktische handleiding over boekhouden voor vlassers (V) 3799
DUMONT, H. E.
Duitsche sultane (IV) 4381
Koningin der woestijn (IV) 4525
DUMOULIN-GOEDKOOP, C.
Liefdes drama (III) 4124
DUUN
Juvikingen (III-IV-83.8)
DUYKERS, L.
Gehuwd leven (IV-83.1)
Haar man (III-IV-83.1)
Jantje (V-VIA-83)
Stormen (IV) 4012
DRIJVERS, L.
Avonturen in het Oosten (V-VIA) 4424

E

EATON, ROBERT
Avondgedachten voor zieken en lijdenden (V) 3984
Gedachten voor zieken en lijdenden (V) 4638
EBBINGE WUBBEN-VAN HASSELT, W. P.
Wat het zonnetje zag (VIB-C-M) 4547
ECREVISSE
Bokkenrijders (V) 3913
EDGARD
Van koning Orgeloes (VIA) 3833
EDWARDS, MISS 6e Jg. bl. 101
EECKELS, CONSTANT
Afgrond (IV) 4970
Drie bloempjes uit den St. Franciscustuin (V-82)
Licht (IV) 4913, 4987
EECKHOUT, JORIS
Guido Gezelle (V) 4826
Karel Van de Woestijne (IV-84 : 92)
EECKHOUT, JORIS
Litteraire aktualiteiten (IV*) 6e Jg. bl. 2; 3929
EEKHOUD, GEORGES
Kees Dorik (II-83)
Nieuw Carthago (II) 3812
Teniers (IV-75 : 92)
EGGER, AUG.
St. Augustinus in handel en wandel (IV) 4705
EHNAM, R.
Geschiedenis van de tijdbepaling (V) 4105
ELIOT
Adam Bede (III-IV-83)
Molen van Dorlcote (IV-83)
ELKA
Onder de zeerovers (VIA) 3920
ELSSCHOT, WILLEM
Lijmen (III-83.8)
ELZINGA, J. J. B.
Gaîté française (V) 4773
EMMERIK
Telefonie (V-621 : 65)
EMONTS, JOH.
Zoon van het opperhoofd der Bandaris (V-VIA) 4386
ENGELEN, L.
Hij heersche (V) 4947
Katholieke actie voor de jeugd in Vlaanderen (V) 4947
ERCKMANN CHATRIAN
Vriend Fritz (III-83)
ERLDT, TH.
Storingsgids voor huistelegrafie (V) 3880
ERNEST, L.
Bruid van den arme (IV) 3901
ESSER-KUYLMAN, TRUCE
Pauwenveeren (IV) 4128
ESTAUNIÉ
Gebrekkige met de handen van licht (III-IV, 83)
EYMA, J.
Cavia's. Guineesche biggetjes (V) 4363
EYMERS, J. A.
Geschiedenis van Egypte (IV) 4560

F

FABRICIUS, JOHAN
Meisje met de blauwe hoed (III-83.1)
FAHRENFORT, J. J.
Land- en volkenkunde voor de middelbare school: 1. Europa (V) 3937, 4046
Id : 2. De werelddeelen (V) 4699

FARNOL, JEFFERY
Om zijn erfdeel (III-IV) 4376
FEITH
Voetbalwedstrijd (V-VI°) 4238
FESTRAETS, J.
Bertje (VIA-J) 4024
FINN, FRANCIS
Claude Lightfoot (V-VIA) 5012
Hoe zij overwon (VIA) 4810
Kranig kereltje (V-VIA) 4797
Lord Bountiful (V-VIA) 4798
Zoo zijn ze: 1e en 2e dl. (VIA) 4153
FISHERS, MRS.
Kijkjes in Gods prentenboek : (V-VIA-B) 4104
FLAUBERT
Salambó (I-83.9, op den Index)
FLEERACKERS
Kijkkast (V-83.8)
FLETCHER, J. S.
Moord in de Austerlitzstraat (V) 5013
FOERSTER, FR. W.
Godsdienst en karaktervorming (IV*) 4948
Opvoeding en zelfopvoeding (IV*) 4949
FONTEYNE, JULES
Drie koningen aan de kust (V) 3918
FOREST, ELLEN 6e Jg. bl. 40
Land van Cleopatra (V) 3832
FRANCE, ANATOLE
Crainquebille (III-83.0)
Misdaad van Sylvestre Bonnard (III-83.1)
FRANCKEN, FRITZ
Kupido (II-83.8)
Laatste nacht van Mata-Hari (III) 4377
Legenden (III-83.8)
Naar wijd en zijd (III-83.8)
Planeet der onsterfelijken (III-IV*) 3665
Roode pelikaan (III-83.8) 4125
Vertellingen (Onder ons — Uit den helm) (II) 4004
FRANK, JULIA
Distels (III) 3893
Vrouwen (II-83.8)
FRANK, L.
Congo : land en volk (IV-91)
FRANKE, L.
Benigna-Consolata Ferrero (V) 4422
FRANQUINET, E.
Maskeraad (IV) 4132
FRAUSSEN, P. ED.
Stijl en taal: 2. (V) 4951
FREEMAN, R. AUSTIN
Schim van den vuurtoren (III-83.0)
FREITAG
Debet en credit (IV-83.3)

G

GAFRAN, KURT
Geestdrijvers van een Dzjehenna (III-83.0)
Roof van den diamant van Poeri (III-83.0)
GALLANDAT HUET, R. H. J.
Hoefkunde en hoefbeslag : 1e en 2e deel (V) 4960
GALSWORTHY, JOHN
Eersten en de laatsten (III-83)
Freelands (III-83.3)
Strife (IV) 4494
GÀRDONYI, GÉZA
Onzichtbare mensch (IV) 4013
GARNETT, DAVID
Silvia Vos (III-83)
GARROLD
Paddy (V-VIA-J-83)
GAZENBEEK, JAC.
Tegen paarse Kim (V) 5014
GEEREBAERT, A,
Geestelijke oefeningen (Ign. v, Loyola) (IV) 3783
Horatius (V) 4360
GELDERBLOM, A.
Electrotechniek van den automobiel (V) 3994
GERMONPREZ, A.
Amelie's Oom (V) 4239
Feemke (A) 4239
GERVASIUS, P.
Maria in de opvoeding (IV) 3781
GEZELLE, CAESAR
Guido Gezelle, 1830-1899 (IV) 4567
Solitudo. Acht dagen bij de Trappisten (V) 3782
Uit het leven der dieren (V-83.8: 59)
Vlaamsche verhalen (V-83 : 8)
GEZELLE, GUIDO 6e Jg. bl. 40, 66, 204
Doolaards in Egypten (V) 3841
Kerkhofblommen (V-83 : 81)
Keurgedichten, 2 dln. (V-81)
Ring van 't Kerkelijk jaar (V) 3841
Uitstap in de warande (V) 3841
Van den kleenen hertog (V) 3841
Zantekoorn (V-81)
GHÉON, H.
Nicolazic (V*) 4373
GHESQUIÈRE
Liedjes en speelkens voor den kindertuin (VIC-82 : 78)

GHIKA, PRINS VLADIMIR
Jacques Maritain 6e Jg. bl. 36
GIBERT, D. G.
Chineesche kleuterkens (VIA-B-C) 4811
GIEBEL, EM.
Sophonisbe (V) 4952
GIJSEN, MARNIX (deknaam van J. A. GORIS), zie GORIS, J. A.
Breeroo's lyriek 6e Jg. bl. 36
Huis (IV-81) 6e Jg. bl. 37
Karel van den Oever 6e Jg. bl. 37
Karel Van de Woestijne 6e Jg. bl. 36
Loflitanie van den H. Franciscus 6e Jg. bl. 36
Ontdek Amerika (IV) 3842; 6e Jg, bl. 37
VII sonnetten van de schoonheyt 6e Jg. bl. 36
GOEMANS, L.
Eerste Fransche lessen : 1e en 3e dl. 4493
GOETHE
Egmont 6e Jg. bl. 71
Faust (I-83.0) 6e Jg. bl. 71
Goetz von Berlichlingen 6e Jg, bl. 71
Tasso 6e Jg. bl. 71
GOETSTOUWERS, J. B.
Contardo Ferrini (V) 4052
GOFFIN, ARNOLD
Memlinc (V-75 : 92)
GOLDSMITH
Predikant van Wakefield (IV-83)
GOSSENS, KORNEEL
Jodukus (III-IVo) 4665
Mastelijnjes opstand (IV-83)
GORIS, J. A.
Antonio Borrinî 6e Jg. bl. 37
Antwerpsche handelsexpeditie 6e Jg. bl. 37
Bibliotheek van een Portugeesch-Joodsch koopman 6e Jg. bl. 36
Bibliothèque d'un marchand milanais 6e Jg. bl. 37
Bijdrage tot de kennis van Gezelle's jeugdjaren 6e Jg. bl. 30
Bio- en bibliographise notas (Corn. Crul) 6e Jg. bl. 37
Etude sur les colnonies marchandes... 6e Jg. bl. 37
Geestelijk leven in Amerika (V) 5038
Intellektueele bagage van een Spanjaard... 6e Jg. bl. 36
Jacques Maritain 6e Jg. bl. 36
Kapitalistisch manœuver 6e Jg. bl. 37
Lof van Antwerpen 6e Jg. bl. 37
GORIS, J. A.
Monopool der almanakken van H. Verdussen 1619-1630 6e Jg. bl. 37
Nieuwe elementen voor de biographie van Jan van Boendale 6e Jg. bl. 37
Proces gevoerd door... 6e Jg. bl. 37
Refereynen van Corn. Crul 6e Jg. bl. 37
Satirisch verhaal van den Guldensporenslag, XIVe eeuw 6e Jg. bl. 37
Slavernij te Antwerpen in de XVIe eeuw 6e Jg. bl. 36
Turksche kooplieden te Antwerpen... 6e Jg. bl. 36
Vlaamsch volksleven... 6e Jg. bl. 36
Zeden en criminaliteit te Antwerpen in de XIVe eeuw 6e Jg. bl. 37
GORKI, MAXIM 6e Jg. bl. 134
GORTER, S.
Praatje (IV) 4240
Van een officiertje (V) 4241
GOYAU, GEORGES
Ozanam (V 92)
GRAADT, JONCKERS
Kerstsproken (III-83.8)
GRAAFLAND, ROB.
Geschiedenis van de Apostelen 3785
Ons Voorbeeld (VIC) 4639
Oude Verbond (VIB) 4640
Van Godfried en Mechtildis (VIA-J) 4539
Van koning Orgeloes (VIA) 3833
Voor Roomsche kleuters : I-IV (VIC) 4824
Zwarte vinger (V) 4532
GRAS, H.
Deugniet (VIA) 3921
Sterker dan kwaad (VIA) 4025
GREGORY, JACKSON
Buck Thornton de cowboyreus (V) 5015
Wolvengebroed (III-83.0)
GREY, ZANE
Als de bergen roepen (IV) 3844
Betty Zane (IV) 3845
Erfenis der woestijn (III-IV) 3846
Geheimzinnige ruiter (IV) 3847
Gouddorst (IV) 3848
In den greep der woestijn (III) 3849
Jacht op het rossige paard (IV) 3850
Man van het woud (III-IV) 3851
Milly's doodenrit (IV) 3852
Misdadiger volgens de wet (III-IV) 3853
Naar de overwinning (IV) 3854
Onder het licht westersterren (IV) 3855
Op zoek naar geluk (III) 3856
Wilde jacht (IV) 3857
Wildernis overwonnen (IV) 3858

GREY, ZANE
Wind des doods (IV) 3859
Woestijngoud (IV) 3860
Zwerver in de wildernis (III-IV) 3861
GRIETENS, JUUL
Leidraad tot de geschiedenis der Nederl. letterkunde (V) 4414
Sint Dimfna (V-83 : 92.2)
GRILLPARZER, FRANZ
Sappho (III) 4953
GRIMME, W. F. A, SR.
Grondbewerking en -bemesting in den liefhebberstuin (V) 4959
GROENEN, P. G.
Beknopte bijbelsche archeologie (V-VIA) 4356
Bijbelsch leerboek : Oude Testament (V-VIA) 3869
GROOTJANS, P. R.
Chineesche kleuterkens (VIA-B-C) 4811
GROSEMANS
Azuren kunst (IV-91)
GUBBELS, NATALIS
Leven ... van Mgr. Verhaegen (V) 5043
GUNNING, H., WZN
Fröbels opvoeding van den mensch (II-37)
GUNNING, J, H. & J. S.
Godsdienst en karaktervorming (VI*) 4948
GUNS
Handboek voor groententeelt (V-63)
GUNZBURG
Wettelijke bescherming van vrouw en kind (IV-34 : 396)

H

HAECK, H.
Bedevaart van Toon Verheyen (V) 4020
HAGGARD, J. RIDER
Marie (IV) 3902
HAIGHTON, ALFRED A.
Successie (II-83)
HAMMENECKER, JAN 6e Jg. bl. 165
Abraham en Sara 6e Jg. bl. 69
Colloquia : I 6e Jg. bl. 68
Excubiae 6e Jg. bl. 68
Franciscus van Assisi 's Goede week 6e Jg. bl. 68
Gebeden voor het H. Hart 6e Jg. bl. 68
Gemma Galgani 6e Jg. bl. 68
Kardinaalscantate 6e Jg. bl. 68
Koningscantate 6e Jg. bl. 68
Les 6e Jg. bl. 68
Lied 6e Jg. bl. 69
HAMMENECKER, JAN
Lied van Franciscus 6e Jg. bl. 69
Ozanam 6e Jg. bl. 68
Poema missale 6e Jg. bl. 69
Sinte Caecilia 6e Jg. bl. 69
Sint Jan 6e Jg. bl. 69
Stultitia crucis 6e Jg. bl. 69
Te Deum 6e Jg. bl. 68
Uit « Maria Magdalena » 6e Jg. bl. 69
Van Christus' Apostelen 6e jg. bl. 68
Verzen 6e Jg. bl. 68
Voor een ziel 6e Jg. bl. 68
Ziel 6e Jg. bl. 69
Zoo zuiver als een ooge 6e Jg. bl. 68
HAMSUN, KNUT
Zwervers (III) 4978
HANA, HERMAN
Batik, bedrukte stof, klein lederwerk (V) 4366
HANAN, R.
Kinderjaren van Gikke (VIA) 4814
HANS, ABRAHAM
Aan den rand van den afgrond (VIB) 3669
Aan den IJzer (IV, en niet VI) 3667
Albert Rodenbach (VIA) 3668
Als het torenhaantje zuidwaarts 3669
Andries en Bruin (VIC) 3670
Antwerpsche verhalen (VIA) 3671
Bedelaar (VIC) 3672
Blijde jeugd (VIC) 3673
Blinddoek afgerukt (VI) 3674
Boerenkinderen (V) 3675
Boer van 't Lindenhof (V) 3676
Boete (V) 3677
Brand (VIC) 3678
Bundel vertellingen (VIB) 3679
Cassel, Nikolaas Zannekin (V) 3680
Consciensce (VIA) 3681
Dochter van den molenaar (III?) 3682
Dochter van den veroordeelde (III) 3683
Dood in Vlaanderen (III) 3684
Door West-Vlaanderen (V) 3685
Duivelstoren (VIB) 3686
Eerste broek (VIC) 3687
Egmont en Hoorn (VIA) 3688
Filips Van Artevelde (V) 3689
Frans Anneessens (VIA) 3690
Fransche furie (VI) 3746
Franschen te Antwerpen (VIA) 3691
Gebed van een moeder (III?) 3692
Geheim van den toren (III?) 3695
Geheim van een rechter (II) 3693
Geheim van het woud (III) 3696
Geheimzinnig kasteel (III) 3697

HANS, ABRAHAM
George Stephenson (VIA) 3694
Graf aan de zee (III) 3698
Groeninghe (V) 3699
Guido Gezelle (V) 3700
Heks van Nieuwpoort (III) 3701
Helden zonder zwaard (IV) 3702
Hoe zwartje witje werd (VIC) 3703
Huwelijk in de gevangenis (III) 3704
In den strijd (V) 3705
In hoogeren stand (III-IV) 3706
Italiaansche vuurwerkmaker (V) 3707
James Watt (VIA) 3708
Jan Van Speyk, de held van 1830 (VIA) 3709
Jonge held van Haarlem (VIB) 3710
Jongen van Saaftinge (VIA-J) 3711
Jonkvrouw van den Eikenhof (III?) 3712
Kerlingaland (V) 3713
Kleine schoorsteenvager (VIC) 3714
Koordedanser (VIC) 3715
Kruis aan de beek (I) 3716
Lange Wapper (VIB) 3717
Langs diepe wegen (IV) 3718
Laura van den vuurtoren (III?) 3719
Lea van den molen (II) 3720
Legende van den O. L. Vrouwentoren (VIA) 3721
Leopold II (VIA) 3722
Lydia (V) 3723
Maagdeke van Meessen (V) 3724
Maarten van Rossum voor Antwerpen (V) 3725
Mannen van het woud (V) 3726
Martha's liefde (III?) 3727
Meester en zijn vrouwtje (III?) 3729
Meester Hubert Goffin (V-VI) 3728
Meisje (VIA-B) 3730
Merkwaardig leven van Franciscus Heldewijs, Pastoor van Lapscheure (V) 3731
Naar het verbeteringsgesticht (V) 3732
Nardje (VIC) 3733
Onweder (VIA-B) 3734
Oogstfeest (VIC) 3785
Oorlogsverhalen (V) 3736
Oorsprong en opkomst van Antwerpen (VIB) 3737
Op de kermis (VIC) 3738
Op en bij onzen hoogen toren (VIB) 3739
Op reis door België, 3 dln (V) 3740
Opsluitertjesdag (VIB) 3741
Overwinnende liefde 3755
Pastoor Hugo Verriest (VIA) 3742

HANS, ABRAHAM
Plezierige dag (VIC) 3743
Rattenvanger van Hamelen (VIB) 3744
Roeselaere in den oorlog (V) 3745
Roode hand (III?) 3746
Schat in het bosch (III?) 3747
Schelde vrij (V) 3748
Schildersverhalen (VIA) 3749
Schoone beenhouwersdochter (III) 3750
Slavinnen van Vlaanderen (III?) 3751
Smokkelaar (V-VIA-J) 3752
Spook van den Wolvenburg (III) 3753
Spook van den Wulpen hof (III?) 3754
Stadsleven (II-III) 3755
Standbeeld van Alva (VI) 3756
Thomas Alva Edison (VIA) 3756
Tieneke van Hove (V) 3757
Twee schippers (VIC) 3758
Uit grootvaders tijd (VIB) 5759
Uit het Schipperskwartier (VIB) 3760
Uit vroeger dagen (VIB) 3761
Van de dieren (VIA-B) 3762
Van drie jongens (VIA-B) 3763
Verborgen schat (III?) 3764
Verstooteling (IV) 3765
Verwoest leven (III) 3766
Vlaamsche boschkerel (III°) 3768
Vlaamsche jongens in oorlogstijd (VIA°) 3767
Vondeling (VIB) 3769
Voor de vrijheid (V) 3770
Vroolijke Frans (VIA°) 3771
Vrouw van den zeekapitein (VIA) 3772
Wat liefde en zachtheid vermogen (VIC) 3773
Weer t'huis (VIB) 3774
Weesje (VIB) 3775
Willem Tell (V) 3776
Witte hoeve (II) 3777
Zomerland (VIA) 3778

HARTERINK, G. H.
Electrische leidingen en hare berekening (V) 3800
Electrotechniek voor bouwkundigen (V) 3801
Gebreken en storingen in electrische machines (V) 3802
Natuurkunde voor den technicus: 1. Vloeistoffen en gassen. 2. Warmteleer (V) 3995

HAUFF, W.
Vier vertellingen (VIA-83.8)

HAVELAAR, JUST
Moderne Vlaamse houtsnijkunst 4775

HAVERMANS, A.
Ons aquarium (IV-58 : 59)
Ons terrarium (V) 4497
HAVERSMIDT
We gaan den heelen dag .... (V) 4242
HEGENSCHEIDT
Stakkadd (IV-82)
HEIBOS, L.
Ri (V) 4675
HEITEFUSS, CLARE
Gouden ring (III-83)
Levend offer (III) 4661
HELLEMA, M.
Groote mystificatie (V) 3826
HELLEMA, M.
Marie (IV) 3902
HELLO, ERN.
Kreet van Abel's bloed 6e Jg. bl. 231
HELMAN, ALBERT
Stille plantage 6e Jg. bl. 70
Zuid Zuid-West (V) 3939
HENOT, HERMAN
Kempische volksvertelsels (V-VIA-83.8)
HENRY, THOMAS
Nog eens William (V) 4019
HERCHENBACH
Misdaad en straf (V-83)
HERMANS, W.
Avondkrans (IV) 3888
HEYLEN
Belgisch Congo (V-91)
HEYLIGERS, NETTY
Gezellig huisgezin (VIA) 3924
HEYMAN, J.
Haar beteekenis (IV*) 4243
HILDA
Arm Spanje (IV) 4142
Zalacain de avonturier (IV) 4129
HILDA, P.
Kinderen van Mijnheer Fierezoon (VIC) 4409
Sprookje van houthakker Nelis (VIC) 4409
HOEPFNER, TH.
Voorkomen van het stotteren (V) 3988
HOF
Geschiedenis der luchtscheepvaart (V-629)
HOF, J. J.
Roep der velden (V) 3911
HOFFMANN, F. J.
Op Vijverhoek (VIA-B-J) 4401
HOLT, WILLIAM
Bij den twaalfden klokslag (V) 4021
HOOFT, P. C.
Uit « Nederlandsche historiën » (V) 4244
HOOGEMBRIK
Onze meester (IV) 4245
HOOGENBOS, W.
Nonni missionaris (VIA) 4034
HORSTING-BOERMA, A. A. M.
Wonderhorloge en de vonkjes (VIA-C) 4548
HOUDET, E.
Elena Tortorella (III) 4246
HOUWEN, K. G.
Omhoog : 1e Deel (V-VIA) 4830
HUBREGTSE-LANSING, H.
Zeeroversjongentje (VIA) 4816
HUEFFER, FORD MADOX
Kapersnest (IV) 4009
HULLEBROECK, EMIEL
Beiaarden (V-77 : 39)
Zuid-Afrika (V) 4048
HULSMANS, A.
Regen en zonneschijn (V-VIA-M) 4387
HUNSCHÉ, J.
Radio hooren en begrijpen (VI) 3881
HUONDER, A.
Aan 's meesters voeten : 1. De werkdag 2. De lijdensweg (IV) 4939
HUYS, EMIEL
Duizend jaar mutualiteit (IV-9 : 36)
HUYSMANS, C.
Werken van Michiel De Swaen : 1. Tooneelspelen (IV) 4513

I

IBSEN 6e Jg. bl. 71
IGNATIUS VAN LOYOLA, H.
Geestelijke oefeningen (IV) 3783
IMPE, J.
Amerika (V) 4247
Beschrijvingswaardig manneke (V) 4247
Djoken de leurder (V) 4247
Hagemeester (V) 4247
Ongeluk (V) 4247
INGEN-HOUSZ, Ç.
Strijd (IV) 3907
ISTRATI, PANAIT
Codine (II-83)
Leven en sterven van oom Anghel (III-83)
Nerrantsoula (II-83)
IVANS
Geheime dienst (V) 8903
Geheim van den koepel (IV) 3815
Zijne Excellentie (III-83.0)

J

JACOBS, E.
Kat van moeder Molleken (V) 4673
JAMES, G. DE S. WENTWORTH
Knellende huwelijksbanden (II-83.1)
JANSEN, J. L.
Smeekgebed in het verlossingswerk (IV*) 3784
JANSEN, TH.
Frans en Frits (VIB-C) 3927
Twee vaasjes (VIB-C) 3927
JANSSEN, JOH.
Beknopt overzicht der zielkunde (IV*)
JANSSEN, J. F. P.
Elisabeth de Lenoncourt (V-VIA) 4288
JANSSENS, AL.
Anglicaansche bekeerlingen (IV-V) 4706
H. Maagd en Moeder Gods Maria : 3 (IV*) 4940
JANNSSENS, REIM.
Wroeten (V) 4248
JANSSENS, REMY
Begrippen van Gregoriaanschen zang (V) 4367
JAUNIAUX, A.
Vervorming en overwinning der mutualiteit (III-36)
JENNEKENS, M.
Eucharistie en leven (V) 4764
JEROME, JER. K.
Waterratten (IV-83.0)
JOANNES, HEILIGE
H. Evangelie (IV) 3865
JOOS, AMAAT
Levenswijsheid en menschenkennis (IV) 2790
Raadsels van het Vlaamsche volk : 3 dln (V) 4644
Vertelsels voor het Vl. Volk (V-83.8)
JORISSEN, P. W. J.
Bettina (IV) 4982
Zilveren huwelijksreis (IV) 4144
JOZEFA, ZR. M.
Seizoenenzang (V) 4000

K

KAARSBERG, HELGE
Blank en bruin (III-83.0)
KALFF, G. JR.
Frederik Van Eeden. Psychologie van den tachtiger (II*) 3839
KALMA, GERLOF
Automobielen (V-629)
KAMP, CHR.
Hoe ik mijn kind gedood heb (IV) 4060
KAMPINGA, P.
Richard Chatterton (IV) 4523
KANNEGIETER, A.
Lieveling van Kleine Treesje (VIA-B) 4049
Pietje de wildzang (VIA) 4037
KELLER, G.
Romeo en Julia van het land (III-IV-83)
KENIS, PAUL
Dagboek van L. de Myttenaere (III-83.9) 3421
Fêtes galantes (III-83.9)
Lokkende wereld (II-III-83)
Mademoiselle Cerisette (III) 3664
KENNEDY, M.
Trouwe Nimf (IV) 3904
KENS, WIL.
Luigi (VIB) 4819
KERKHOVE, L.
Legende van den H. Franciscus (H. Bonaventura) (V) 3823
'T KERSOUKEN
Letterkundige bijdragen (IV-88)
KERSTEN, F. J.
Met ons vieren : 1e, 3e en 4e stukje (V) 4831
Missiehelden : 2. Broeder de Sadeleer (V) 4799
KESLER, J.
Jonge Musicus (VIA-J) 4027
Pommelman en zijn pleegkind (VIA) 3834
Sip-su, de knappe jongen (VIA-J) 4157
Slaet opten trommele (VIA-J) 4029
Uit den riddertijd (VIA) 4030
KEULERS, Jos.
Oud Testament, Deel III, nr. 4 : Het boek Judith; nr. 5 : Het boek Esther (IV) 3985
KIEBOOMS, E.
Longfellow's Evangeline (V) 4954
KIEKENS
Francesco voor de hellepoort (V*) 4971
KIEVIET, C. JOH 6e Jg. bl. 40
Ab en zijn vrienden (VIA-J) 3941
Badreisje van Cor Slung (VIA-M) 3942
Club op reis (VIA-J) 3943, 4026
Club van zessen klaar (VIA-J) 3944
Dik Trom en zijn dorpsgenooten (VIA-J) 3945
Dozijn Hollandsche jongens (VIA-J) 3946
Duinheks (VA-J) 3947
Frans van Dorentil (?) 3948

KIEVIET C. JOH. 6e Jg. bl. 40
Frits Wardland (VIA) 3950
Fulco de ministreel (VIA-J) 3951
Geheim van den Canadees (VIA) 3953
Geheimzinnige koepel (VIA-J) 3952
Gulliver's reizen (VIA-B) 3954
Huisgezin van Dokter Forting (VIA-J-B) 3956
Hut in het bosch (VIA) 3955
In « den Otter » (VIA) 3957
In woelige dagen (VIA) 3958
Jaepie-Jaepie (?) 3959
Jonge muscicus (VIA-J) 3960, 4027
Jongens van Oud-Holland (VIA-J) 3961
Kennemer vrijbuiter (IV) 3962
Kleine Olle en zijn ekster (VIC) 3963
Nog niet te laat (VIA) 3964, 4028
Okke Tannema (VIA-J) 3965
Onder verschillende meesters (VIA) 3966
Pensioen Zonneduin (VIA-M) 3967
Slaet opten trommele (VIA) 3968, 4029
Slot op den hoef (VIA) 3969
Toen Dik Trom een jongen was (VIA-J) 3970
Twee broeders (VIA) 3971
Twee neven (VIA) 3972
Uit den ridderstijd (VIA) 3973, 4030
Uit het leven van Dik Trom (VIA-J) 3974
Uit het notulenboek van Dorus (VIA) 3975
Vroolijke trio (VIA-J) 3976
Vroolijke vertellingen (VIA-J) 3977
Wilde Bob (VIA-J) 3978, 4031
Woelwater (VIA-B-J) 3979
Zeeroover van Oostzaan (V-VIA) 3980
Zoon van Dik Trom (VIA-J) 3981
KIROUL, PAUL
Elfe van het sprookjeshof (V-VIA-83)
Fikke spring in 't veld (VIA-83)
Prinses Zonnestraal en Tierlafijntje (V-83)
Van Bommetje en Kooltje vuur (VIB) 4686
Van Dikkopje (VIA-B) 4812
KJELLAND, ALEXANDER L.
Arbeiders (II-83.3)
KLEIJNTJENS, J.
Uit droom- en fantasie-wereld : 2. Brabantsche sagen (V) 3824
Van goden en helden (V) 4149
KLOOS, J.
Vijf schetsen 4249
KLOOS, WILLEM
Letterkundige inzichten en vergezichten : XII. Nieuwere literatuurgeschiedenis : XVII (IV) 3930
KLOOSTERMANS, B. C.
Geschiedenis van de Apostelen (V-VIA) 3785
Ons Voorbeeld (VIC) 4639
Oude Verbond (VIB) 4640
School en missie (V) 4492
KLUG, J.
Gods Rijk (IV*) 4095
Gods Woord en Gods Zoon (IV*) 4094
Levensvragen (IV*) 4093
KNIES, RICHARD
Hun pastoor (IV) 4090, 4133
KNIPPENBERG. H. H.
Uit droom- en fantasie-wereld : 2. Brabantsche sagen (V) 3824
Van goden en helden (V) 4149
KOCH, HENNY
Eva van den Eykenhof (V) 4389
KÖHLER, TH.
Zwarte vinger (V) 4532
KOEKOEK, P.
Avonturen van Max en Kees (VIA-B) 4813
KOENRAAD
Valentijn en Ourson (II)
KORNYEY, PAULA
Noodlot (IV) 4787
KOK, TRUIDA
Parijsche nichtje (VIA-M) 4682
KOLLONTAY, ALEXANDRA
Man-kameraad (II-83.3)
KOLTANOWSKI, G.
Aangenomen Damegambiet. — Geweigerd Damegambiet (V) 3885
KOOISTRA, J.
English and American humour (IV-V) 4776
KOSTER, MAREN
Huize Levenslust (V-VIA-M) 3932
KREEMERS, RAPH.
John Ruskin als opvoeder (IV) 4645
KREGLINGER
Geschiedenis der godsdienstwetenschap (I-9 : 2)
Godsdienstwetenschap (I-2)
Grondbeginselen der godsdienstwetenschap (I-2)
KREKEL
Hertetolken (IV) 4250
Moeder (IV) 4250
Ziek (IV) 4250
KRIENEN, CH.
Pommelman en zijn pleegkind (IVA) 3834
Uit de jeugd van Kees Kolving (VIA-B-J) 4536

KROON, H. M.
Hoefkunde en hoefbeslag: 1e & 2e deel (V) 4960
KRYN, L. J.
Leven (II-83)
KUPPER, FUNKE
Tusschen lucht en water (VIA-J) 4156
KUHEN, F.
Levenswijsheid uit China (IV) 4999
KUPERUS, G.
Glanzende dagen (V) 4531
Huizen van Ohlenhof (IV) 3816
KUYPERS
Gouden poort (2 dln.) (IV-88)
KYNE, PETER B.
Trots van Palomar (V) 3914

L

LAARMAN, B.
Handboek der paedagogiek (IV*) 4769
LACOMBLÉ, E.
Colomba (V) 4955
LADENS, LEO
Put (V) 4533
LAMAN TRIP DE BEAUFORT, H.
Onder de zon (III-83-8)
LAMBERMON, J. J. H.
Drei Novellen (IV) 4362
LAMBOTTE, PAUL
Rubens (IV) 3806
LAMBRECHTS, L.
Kapucijn (V) 4252
LAMBRECHTS HURRELBRINCK, L. H. J.
Carnavalsbeelden (IV) 4251
Jozef Kerkhofs (IV) 4666
LAMOTTE, A.
Gods rijk (IV*) 4095
Gods Woord en Gods Zoon (IV*) 4094
Levensvragen (IV*) 4093
LANSBERG, CH. A.
Verzen van stilte en inkeer (IV) 4656
LASKA, M.
Kindeke zei (V-VI) 4116
LATTEY, CUTHBERT
Grondbeginselen der H. Schrift (IV*) 4765
LAUDE
Naar Congo (IV-91)
LAUWERIKS, JAN
Plastische kunst in huis (V) 4366
LAVEILLE, MGR.
Marcellin Champagnat (V) 4053
LAVKI, LOD.
Francesco (V-VIA-B) 4683
Kleine martelaar (VIA-B-83.9)
Land der electrische zon (VIA-83.0)
Menschenoffer (V-VIA-B-83.9)
Mijn zusterke (VIA-B) 4032
Miki (V-VIA-J) 5016
Twee onbekenden (V-VIA-J) 5017
LEBEER, LOUIS
Vlaamsche houtsnede (V) 3807
LE BLANC, L
Gezellige middag (VIA) 4403
LE CLERCQ, J. J.
Verloren broeder (V-VIA) 4390
LEDEGANCK
Gedichten (IV-81)
LEEN
Slag in 't aangezicht (V-83)
LEFÈVRE, JOH.
Herinnering (IV) 4253
LEMMERS, JAAK
Historische verbeeldingen (II-III-83.9)
LEMONNIER, CAM.
Wind op de molens (III-83.3)
LEONARD, J.
Bloemenhoedjes (V) 3821
LENS, R.
Zieltje in donkerte (VIB-C) 4120
LENZ, DOM DES.
Zur Aesthetik der Beuroner Schule 6e Jg. bl. 134
LEOPOLD
Land van je weet wel (VIC) 4823
Rob (VIB-C) 4545
LE QUEUX, WILLIAM
Geheimzinnig teeken (IV) 3905
Vrouw van den misdadiger (III-83.0)
L'ERMITE, P.
Blijft t'huis (V) 4058, 4134
Dagboek van een teringlijder 6e Jg. bl. 97
Falliet (V) 4059, 4135
Groote weldoenster (V) 4066, 4138
Hoe ik mijn kind gedood heb (IV) 4060, 4136
Langs de straat (V) 4061, 4800
Om eigen erf (V) 4062
Oude vrijster (V) 4063, 4137
Vrouw met de gesloten oogen (IV) 4065, 4139
Vrouw met de oogen open (IV) 4064
Zijn liefde (V) 4066
Zoo'n buffel (V) 4067, 4140
LEROUX
Dichters van 't Fonteintje (III-81)

LEROY, J.
Gebroeders Valentijn en Wolfried (V) 4022
LESÊTRE, H.
Wegwijzer door het Evangelie (V) 4641
LEURS, STAN
Steden en landschappen : 5. De Kust (V) 4704
Steden en landschappen : West-Brabant (IV-91 : 7)
LEYNEN, JEF
Liederen van innigheid (V-81)
LEYSEN, EDM.
Leergang in de landbouwkunde (VIA) 4107
LICHTENBERGER
Mijn kleine Trot (IV-83.1)
LIE, JONAS
Niobe (III-83.1)
LIEVEVROUW-COOPMAN
Voor jonge meisjes (VM-83.8)
LINDEMANS, C.
Blinde (V) 4374
LINDEMANS, JAN
Bijdragen tot de geschiedenis van Assche (V) 4832
Plaatsnamen (V) 4495
LINNIG, BEN
Oud Antwerpen : Kerken en kloosters 1e Reeks (V) 3933
LION CACHET, C. A.
Frederik Van Eeden. Psychologie van den tachtiger (II*) 3839
LJESKOW, N. S.
Russische Lady Macbeth (II-83)
LOBSIEN, W.
Vreemdeling (III) 4126
LÖKKEN, THOMAS OLESEN
Boer Niels Hald (III-83.1)
LÖNS, HERMANN
Huizen van Ohlenhof (IV) 3816
LOMBAERDE
Kent gij uw taal? (V-4393)
LONDON
Muiterij op de « Elsinore » (III-83.0)
Onder de goudgravers (V-83.0)
Onder de koppensnellers (V-83.0)
Ongelikte beer (III-83.0)
Tusschen twee rassen (III-83.0)
LONGERSTAEY, ANTOON
Lobbe en Sefa (V) 4150
LONGFELLOW
Longfellow's Evangeline (V) 4954
LOUW
Wereldkrijg (V°-81)
LOVELING, R.
Po en Paoletto (V) 4254
LOVELING, V.
Dure eed (II-83.1)
Van hier en elders (III-83.8)
LUCAS, HEILIGE
H. Evangelie (IV) 3865
LUNDERS, J.
1914. Verhaal uit den oorlogstijd (VIB) 4820
LUNS, H.
Bijbelsch leesboek : Oude Testament (V-VIA) 3869
LUTZ, J. K.
Heldendaad van twee H. B. S. 'ers (V-VIA) 5025
LYALL, D.
Andermans geld (V) 3825
Donovan (III-83)
LYTTON, E. BULWER
Laatste dagen van Pompeï (III-83.9)

M

M. A.
Avonturen van Snelvoet (V-VIA-B) 4385
MAATS, JAN
Zingende school : 3e boekje, 4e graad (V-VI) 4965
MAC LEOD
Flora van België (V-58 : 63)
M. B.
Gust en Deesken (III) 4256
Westvlaamsche schoolmaats (III) 4257
MAC MANUS, TH. F. 6e Jg. bl. 40
MAES, KAREL
Levenswijsheid uit China (IV) 4999
MAETERLINCK
Joyzelle (II-82)
MAGERMAN, PIETER
Drie-Koningendag (IV) 4972
MANN, THOMAS
Tonio Kröger (III-83)
MANSION, J.
Indië en het Westen (IV) 4827
MANZONI
Verloofden (IV-83.9)
BLASKO, MARIA
Pityu (VIA-J) 3923
MARISTEN, BROEDERS
Lustig volkje (VIC) 4408
MARLOWE
Edward II (IV)

MARTENS, C.
Aristocraten in Madrid (IV*) 4524
MARTENS, G.
St. Pieters nacht (II-82)
Zot (IV-82)
MARTENS, J. B.
Schetsen uit de dierenwereld (V-83 : 59)
MARTIN, HANS
Cocktail (III) 4127
MARTYN, WYNDHAM
Geheime document (IV) 4988
MATHILDE (deknaam van NICOLINA MARIA CHRISTINA SLOOT) zie MELATI VAN JAVA
MATTHYS, J.
Hoe moet ik mijn werk traceeren 6e Jg. bl. 231
MAUSBACH, JOS.
Grondslagen en vorming van het karakter volgens Sint Thomas 4770
MAVILLE
Minus' wondere historie (IV) 4255
MAY, KARL 6e Jg. bl. 71
Aan de Rio de la Plata (V) 4423
Avonturen in het Oosten (V-VIA) 4424
Blinde uit de woestijn (V) 4425
Bloedprijs geschonken (V) 4426
Door het land der Skipetaren (V) 4427
Duitsche sultane (IV) 4381, 4429
Duivelskop in het rotsgebergte (V-VIA) 4428
Engel der bannelingen (IV) 4430
Geheim van den Witten Bison (V-VIA) 4431
Gestolen krijgskas (IV) 4432
Gevloekte (V-VIA-J) 4402
Goud des doods 4465
Goud van Winnetou (V) 4433
Hacienda del Erina (IV-83.0)
Hart van den Spion (IV-83.0)
Heerscher van het eiland (V) 4434
In de gewelven van Ortry (IV-83.0 : 83.9)
In de schuilhoeken van den Balkan (V) 4437
In het land van den Mahdi (V) 4436
In Koerdistan (V) 4435
Jacht op den paardendief (V) 4438
Joe Burkers, de eenoog (V-VIA) 4439
Kaperkapitein (V-VIA) 4440
Kara Ben Nemsi (V) 4441
Karaniwan-Khan in Albanië (IV) 4442
Klokje in de bergen (V-VIA-J) 4402
Koningin der woestijn (IV) 4443, 4525
Kruis van Jessuf-Ali (V) 4444
MAY, KARL 6e Jg. bl. 40
Llano Estacado (V-VIH) 4445
Loon van Aboe el Mawadda (V-VIA-J) 4402
Matavase de vorst der rotsen (IV-83.0)
Naar het land van den zilveren leeuw (V) 4446
Old Shatterland als detective (V-VIA) 4447
Pelsjagers van den Rio Pecos (V-VI-A) 4448
Petroleumkoning (V-VIA) 4449
Pimpelpaarsche Methuzalem (V) 4450
Reisavonturen (V-VIA-J) 4402
Roofschip van Landola (III-IV-83.)
Rotsvesting in den Gran Rhaco (V) 4451
Schat in het Zilvermeer (V-VIA) 4452
Schat van den circus (V) 4450
Schot in de rotskloof (V-VIA-J) 4402
Slavenjagers van den Nijl (V) 4453
Slavenkaravaan (V) 4454
Smokkelaars van den Tigris (V) 4455
Spook der ruine (III-83.0)
Twee Giaurs in een moskee (V) 4457
Uit het testament van den Inca (V-VIA) 4456
Valsche talisman (V-VIA-J) 4402
Van Bagdad naar Stamboel (V) 4458
Van Moerzoek naar Kairwan (V-VIA-J) 4402
De verdwenen krijgskas (IV-83.0)
Vorst der bleekgezichten (IV) 4459
Vrijscharen van Richmonte (IV - 83.0 : 83.9)
Vrouwenroovers (V-VIA) 4460
Winnetou en de zeeroovers (V) 4461
Winnetou het opperhoofd der Apachen (V-VIA) 4462
Winnetou's dood (V-VIA) 4463
Winnetou's testament (V-VIA) 4464
Zonen der Membrenjo's (V-VIA) 4466
Zoon van den berenjager (V-VIA) 4467
Zwarte mustang (V-VIA) 4468
MEEKEL, KEES
Laatste cowboy (IV-V) 4788
MEERBERGEN, J.
Aarschot in 1914 (V) 4694
MEERT, L.
Duivenmelkers (IV) 4258
MEES, J.
Italiaansche partij (V) 3885
MEIRE
Een droomenhoofd en een wonderwereld (III-83 : 39)

MELATI VAN JAVA (deknaam van NICOLINA MARIA CHRISTINA SLOOT)
Amerikaansche (IV) 4840
Angeline's belofte (IVA) 4859
Anonciade (IV) 4839
Bonte wimpels (IV) 4860
Boschmeisje (V) 4802, 4861
Catharina Howard (IV) 4862, 4988 bis
Colibri (III-IV) 4863, 4989
Dorenzathe (IV) 4864, 4990
Eenige dochter (IV) 4865
Eigen schuld (V) 4867
Engel der bergen (IV) 4841
Euphrosine (IV) 4842
Familie van den resident (IV) 4868, 4991
Fantasia, 2 dln (IV) 4843
Fernand (IV) 4992
Freule (V) 4870
Frits (Twee zusters) (VM) 4871
Geheim van Dubuly (IV) 4844
Gesluierde schilderij (IV) 4872
Haar held (IV) 4873
Hangende zwaard (V) 4845
Henriette's herinneringen (IV) 4846
Herfstdraden (V) 4875, 5018
Herinneringen van een dienstmeisje (IV) 4847
Hermelijn, 2 dln (IV) 4876, 4993
Hortense de Beauharnais (IV) 4877
In de lente vergaard (IV) 4878
In den vreemde (IV) 4848
In eigen huishouding (IV) 4879
In extremis (IV) 4880
Irene (De Peri) 4849
Jeanne d'Arc (IV) 4850
Johan's avontuur (IΛA) 4881
Jonkvrouwe van Groenenrode (V) 4882, 5019
Juliaan en Juliane (V) 4801, 4851
Kasteel Schlesheim (V) 4883, 5020
Koninginnen met en zonder kroon (IV) 4884
Kroon van Alviara (IV) 4852
Land van Walter Scott (IV) 4885
Michael de zanger (V) 4803, 4888
Miliane (IV) 4887, 4994
Miss Campbell (IV) 4889, 4995
Naar het geluk (V) 4890
Nathalie (IV) 4853
Nazomer (V) 4891, 5021
Nieuwe Mevrouw Verhooge (V) 4892
Ontmaskerd (V) 4893
Orchidée (V) 4894
Overtollig (V) 4854

MELATI VAN JAVA (deknaam van NICOLINA MARIA CHRISTINA SLOOT)
Peri (Irene) (IV) 4855
Prada (IV) 4895, 4996
Renzoni (V) 4886
Ring der grootvorstin (V) 4896
Rosa Marina (IV) 4897, 4997
Soerapati (IV) 4898
Stem van Isabella (V) 4856
Toch een (V) 4899
Twee (IV) 4900
Twee moeders (V) 4901
Uitgeweken (IV) 4857
Van slaaf tot vorst (IV) 4902
Verdwenen (III-IV) 4903, 4998
Viooltje van St. Germain (IV) 4904
Voor God en koning (IV) 4858
Vriendinnen (IV) 4905
Waarheen? (IV) 4906
Zwervertje (V-VIA-J) 4907
MELCHERS M.
Naar huis (V) 4391
MELIS, HUB.
Reinaart de Vos (II-83 : 809)
MELIS, H. C.
Groote mannen van Limburg (V) 4698
MELIS, J.
Asschepoes (V) 4118
MELIS, P.
Taaloefeningen : 3e Deel (V) 3991
MENNEKENS
Credo (V-81)
Belgische grondwet (IV-34)
Burgerlijke stand (IV-34:35)
Openbare onderstand (IV-36)
MERCATOR, J.
Hoe Jozef priester werd (VIA-J) 4040
MEREL, BR.
Zomeravond (V) 4259
MÉRIMÉE, PROSPER
Carmen (II-83.0)
Colomba (gecastigeerde uitgave, V) 4655
METZ-KONING
Intermezzo (III-83)
Kelders van koning Perugallus (V-VIA) 4260
Troubadour (III-83.1:29)
Van 't viooltje dat weten wilde (III-83)
MEULENKAMPS, D.
Centrale verwarming, ventilatie (V) 3882
MEYER, R.
Voorkomen van het stotteren (V) 3988
MIDDELHOEK, M. L.
Toch een Hollandsche jongen! (VIA) 4404

MIDDENDORP, H.
Om zestig millioen (IV) 4382
MILANESE, GUIDO
Ankh (II) 4005
MILLOT, KAN. J.
Roomsche jeugd bij Jezus (VI) 3868
MINNAERT
Geheimzinnig kistje (V) 4261
Hun Gustaaf (V) 4262
MITFORD, B
Huis Rietholme (V) 5022
MOERDIJK, GAB. M.
Gezellige middag (VIA) 4403
MOEREELS, S.
Verminkte handen (V) 4018
MOERKERK, H.
Gezift als tarwe (IV) 3813
Onvergetelijke jaar (IV*) 3819
MOLENAERS, H.
Nederl. spraakkunst (V) 4100
MOMMAERTS, J.
Stichtelijk ende vermakelijk proces... (III) 4603
MONNIN, A.
Geest van den H. Pastoor van Ars (V) 3986
MONTEYNE, LODE
Charles De Coster (III-84)
Drie schetsen van Monneke Peeters (IV) 4263
Geschiedenisjes (I-83)
Geschiedenis van het Vlaamsch tooneel sedert 1830 (IV) 4613
Kritische bijdragen over tooneel (IV-84 : 82)
Schoone avontuur (II-83)
Vlaamsch tooneel in België 6e Jg. bl. 205
MONTGOMERY, FLORENCE
Misunderstood (V) 4774
MONTGOMERY, L. M.
Emily's eerzucht (III-83.1)
Regenboogdal (II-83·1)
MONZAEMON, CHIKAMATSU
Sneeuwvrouw (II-83 : 82)
MOONEN, P. J.
Mexico (V-27 : 91) 4941
MOOY, HENRIETTE
Maalstroom (III-83)
MÜLLER, J.
Mijn systeem voor de jeugd (V) 3886
MUIDERMAN, DR.
Van de Wadden tot de Wielingen (V) 4691
MULDER, J.
Omhoog : 1e deel (V-VIA) 4830
MULFORD, CL. E.
Hopalong Cassidy (IV) 4526
Rollende steen (IV) 4667
Verhinderde plan (V) 4534
MULLER, P. M.
Herman Robbers als romanschrijver (IV) 5035
MULTATULI
Max Havelaar (III-83.3) 6e Jg. bl. 259
Vorstenschool (IV-82)
MUNNECOM, J. A. R.
Dwaasheid des Kruises (IV-V) 3987
MUSBACH, DORA
Onbereikbare (II-83)
MUSSCHE, A. J.
Twee vaderlanden (III) 3809
MUSSCHENHAGE, J. J.
Huizen van Ohlenhof (IV) 3816

N

NABOR, FELIX
Abt van Sint Gallen (IV) 4789
NAEFF, TOP (ANTOINETTE VAN RHEYN-NAEFF)
Charlotte von Stein (III) 4620
Dochter (IV) 4621
Dramatische kroniek (IV*) 4622
Genadeslag (IV) 4623
In den dop (V) 4924
In mineur (IV) 4625
Letje (IV) 4626
Oogst (IV) 4627
Schoolidyllen (V) 4628
Stille getuige (IV) 4629
Tweelingen (V) 4630
Veulen (V) 4631
Voorbijgangers (III) 4632
Voor de poort (II) 4633
Vriendin (III) 4634
NAHON, ALICE
Keurgedichten (V-81)
Op zachte vooizekens (V-81)
Vondelingskens (V-81)
NAHUYS, R.
Dubbel leven van Burton (III-IV) 4520
Valsche gravin (V) 4398
Zwarte bende (V) 3915
NAUTA, I.
Handelskennis (V) 3883
NAVEAU, R.
Elementaire lessen over erfelijkheidsleer in verband met het veredelen der gekweekte gewassen (V) 3795

NAVEAU, V.
Kinderspel (VIA) 4264
Kleine oorlog (VIA-B) 4265
Vacantie (VIA-B) 4266
NEELS, MAURITS
Deftige dienstmeid (III) 4662
Kunstkring van Waes (III-83)
Van een jongeling (III-83)
NEUMANN, ALFRED
Duivel (II-83.9)
NIEBOER, AT
De romans van Hanje (III-IV) 4007
NIEBOER B.
Handelskennis (V) 3883
NIEUWENHUIS, W.
Chesterton (IV) 4160
Hemelsche banden (IV*) 4515
NIJVERBERG, J.
Roep der velden (V) 3911
NINABER VAN EYBEN, A. C.
Uit droom- en fantasie-wereld : 2. Brabantsche sagen (V) 3824
NOËL, L.
Caid (I-83)
NOORDANUS, G.
Kweeken onder glas... van groenten (V) 4961
NORRIS, KATHLEEN
Zwarte Vlemings (II-83)
NOSSENT, A.
Moderne motorrijwiel (V) 3996
NOWEE, J.
Drievoudig verbond (VIA) 4537
NOYON, C.
Eva van den Eykenhof (V) 4389
NYS, P.
Leergang van stoommachines... (V) 4108

O

OGIER, GUILL.
Gulsigheidt (III-82)
OLTMANS
Het huis van het zeewijf (IV-83)
Slot Loevenstein (III-IV-83.9)
OPDEBEEK, THEO
Ri (V) 4675
OPDEBEEK, LODE
Van Roet tot Rippeke (IV-83.8)
OPPENHEIM, E. PHILLIPS
Afrekening (III-83.1)
Avonturiers (III-83.0)
Channaysyndicaat (III-83.1)
Dubbel leven van Mr. Burton (III-IV) 4520
OPPENHEIM, E. PHILLIPS
Groote mystificatie (V) 3826
Gruwelijke waanvoorstelling (IV) 4383
Harvey Gerrard's misdaad (III-83.0)
Hertog tegen wil en dank (III-83.0)
Mysterie (IV) 4141
Samenzweerders (III-83.0)
's Werelds verleiding (III-83.0)
Wraak van Wingrave (III-83.0)
OPSOMER, J.
Vlaamsche zanger: 6e Deel (V) 4112
ORCHARD, CH. FRED.
Raadsel van Clarence-road (V) 4658
ORTEGA, MUNILLA, J.
Arm Spanje (IV) 4142
OTERDAHL, JEANNE
Huis met de rozenhaag (V) 4392
OUDEMANS, CHR.
Kinderen van Heckendam (IV) 3899
Verloving van Matthias Senf (III-IV) 4375
OVINK-SOER, M.
Kinderen Heringa (VIA-B) 4538

P

PADBERG, A.
Frederik van Eeden (IV*) 4553
PAGÉS, H.
Van Godfried en Mechtildis (VIA-J 4539
PAINE, RALPH D.
Geheimzinnig lidteeken (V) 4151
PAQUAY
Bilsen van voorheen (V-9 : 91)
PATTIJN, E.
Venditie (IV) 4267
Zwart leven (IV) 4267
PAUL, P. P.
Veilig verkeer (V-VIA-B-C) 4771
PEAUX, A.
In een leven (IV) 4268
In memoriam (IV) 4269
Op zolder (IV) 4270
PEEREBOOM, R.
Jarnegan (III) 4979
PEETERS, CONST. H.
Nederlandsche taalgids (V) 4101
PEETERS, J.
Spaansche partij (V) 3885
Arlekijntje (VIC-81 : 83)
Kinderpretjes (VIC-81)
Muizenvertelsels (VIC-81 : 83)
Vertelsel van goede ziel Grimbert (VIB) 4041
PEETERS-WALLAERT, AUG.
Nieuw Carthago (II) 3812

PELEMANS, W.
Architectonische muziek (V) 4651
PENNING, L.
Voorttrekkenbloed (IV) 3817
PERRAULT, CHARLES 6e Jg. bl. 267
PERSYN, JUL. 6e Jg. bl. 135, 205, 232
Aesthetische verantwoordingen 6e Jg. bl. 133
August Snieders 6e Jg. bl. 133
Gedenkdagen 6e Jg. bl. 133
Ibsen's jeugd (V) 5034
Kritisch kleingoed 6e Jg. bl. 133
Schaepman 6e Jg. bl. 133
PÉTILLON, WILLY
Bedtijd (VIB-C) 3925
PÉTIS DE LA CROIX
Duizend en één dag : 1e deel (III-IV) 4147
PIECK, H.
Klas van twaalf (V) 3919
PIPIJN
Handboek der katoenspinnerij (V-68: 62)
PIRANDELLO
Vijftien verhalen (II-83)
PIRENNE, H.
Geschiedenis van België : 1e, 3e en 4e deel (V*) 4166
PITCHALL, MARMADAKE
Said de visscher (III-83)
PLATENBURG, TH.
Zedenleer (IV*) 4488
PLOKLOOG
Kees uit vrijen (IV) 4271
PLUS, R.
Dwaasheid des kruises (IV-V) 3987
Rijker leven (V) 4357
PLUYM, J. M.
Groote mannen en vrouwen (V) 4837
POLFLIET
Jaar uitkaarten (V) 4272
Spook (V) 4272
Wraak (V) 4272
POLL, CORNELIA
Toch een Hollandsche jongen! (VIA) 4404
POLS, ANDRÉ M.
Leven van Beethoven (V) 5044
Lied van de krijgsbende van Igorj (IV*) 4143
PONT, W. E.
Terugkeer van Klompvoet (IV) 3910
POOT, JAN
Baas Ganzendonck (IV) 4119
POPPE, E. H.
Onderhoudjes over de liturgie (V) 4486
PORTER, GENE STRATTON
Toovertuin (III-83.1)
POSTHUMUS, ANNIE
Zwervers (III) 4978
POTGIETER, EV. J.
Blauw bes, blauw bes (IV) 4273
Frans Hals en zijn dochter (IV) 4274
Gids 6e Jg. bl. 259
POUCKENS, J. B.
Aan 's Meesters voeten (IV) 4939
PRAVIEUX, JUL
Nieuwe dokter (V-83.1)
PRIJS, H.
Zieltje in donkerte (VIB-C) 4120
PRIMAVES, L.
Oude Vlaamsche kinderfeesten — Oude Vlaamsche volksvermaken (VIA) 4405
PRIMS, FLORIS
Antverpiensia 1927 (V) 4697
Beknopte staathuishoudkunde (V) 3791
Inventaris op het archieffonds van handel en scheepvaart (V) 4418
Sociaal-economische geschiedenis van België (V-9 : 3)
PRINS, HENRIETTE
Nel van den Berg uit logeeren (VIB-C-M) 4549
PRINS, J. J.
Aanteekeningenschrift voor dierkunde (V) 4497
PUTMAN, W.
Mama's kind (II-82)
Marietje Hemelzoet (V-VIA-82)
Masker (IV) 4001
Tooneel-groei (IV) 3840
Van twee coninxkinderen (IV) 4002

Q

QUEECKERS, L.
Taaloefeningen: 3e Deel (V) 3991
QUERIDO, ISRAËL
Levensgang (II-83.3)
Simson, de Godgewijde (III-83.9)
QUIRIJNEN, L.
Soldatenziel (V) 4054
QUIRINUS, P.
Zielen (IV) 4790

R

RAABE, W.
Novellen und Erzaehlungen (III) 4956

RAEDTS, A.
Voornaamste bepalingen van ons burgerlijk wetboek (IV) 4097
RAESKIN, P.
Vuistvechter (IV) 4384
RAM, HILDA
Slachtoffer van Transvaal (V) 4275
Token en Toon (IV) 4276
RAPPARD, HENRIETTE
Buck Thornton de cowboyreus (V) 5015
RASKIN, R.
Bloemhofje voor de jeugd (V-VIA-B) 4646
RATH, E. J.
Innemende landlooper (IV) 3906
REITH, B.
Drie kwajongens (VIA) 4154
Jongensleven (VIA-J) 3835
REMTBAAN, V.
Kinderjaren van Gikke (VIA) 4814
RES, B. C.
Van Godfried en Mechtildis (VIA-J) 4539
RETERA, W.
Behangsel en bespanningsstoffen (V) 4366
REULING, JOSINE
Siempie (IV) 4527
REUTER
Leven op het land (III-IV-83)
Erzæhlungen (V) 4102
REYNEN, H.
Eeuwige mensch (IV*) 4092
REYNÈS-MONLAUR, M.
Van rouw en heldenmoed : De mystieke woorden (V) 4804
REYPENS, L.
Beatrijs van Nazareth 6e Jg. bl. 205
RHODES, KATHLYN
Woestijndroom (II-83)
RIGAUX, M.
Gelddorst en liefde (V) 4676
RILKE, RAINER MARIA
Proza aus Rainer Maria Rilke (V) 3793
ROBBERS, HERMAN
Nederlandsche literatuur na 1880 (III-84:809)
ROCHE, P. W.
Gezegend Hij die komt (V) 4487
ROELAND, F.
Kerstmis (V) 4277
Wilde vloed (V) 4805
ROES, ANNA
Vreugden van het zwerven (V) 3938
ROLAND HOLST-VAN DER SCHALK, H.
Keur uit de gedichten (III) 4976
ROLDANUS, M. J. A.
Misdaad uit hartstochtt (IV) 4146
ROLLAND, ROMAIN
Jean Christophe 6e Jg. bl. 71
ROLLIER
Genoveva van Brabant (IV°-83)
ROMBOUTS, S.
Zielkundige begrippen (IV) 4485
ROOSE, G. P. M.
Gabrielle (IV) 4278
Veropenbaring (II-III°) 4279
ROOSES, MAX
Vlaanderen door de eeuwen heen (IV) 4611
ROSENDAL, MAUNO
Vuur des Heeren (III-83.2)
ROTGANG, J.
Twee zwervelingen in Amerika (V-VIA) 4681
ROY, KRISTINA
Drie kameraden (VIA) 4540
ROZENDOORN, LILLY
Toen de nevel optrok (IV) 4528
RUSKIN, JOHN
Koning van de Goudrivier (VIA-B) 4688
RUSSE, ELLEN
Kerk en bekeering (IV) 4355
RUSSELL, GRAVIN
Zilveren huwelijksreis (IV) 4144
RUTS, C.
Apocriefen uit het Nieuw Testament : I. Evangeliën en Kerkstemmen (IV) 3786
RUTTEN, FELIX
Bybelsch leesboek : Oude Testament (V-VIA) 3869
Onder den rook der mijn (V) 4806
Spanje (IV*) 4564
RUTTEN, THEO
Felix Timmermans (IV*) 6e Jg. bl. 69 4045
RYPMA, DR. E.
Bloemlezing uit de Nederl. letteren (IV) 4163

S

SABATIER, PAUL 6e Jg. bl. 205
SABATINI, RAFAEL
Lelies vertrapt (III-83.3)
Onberaden wedder (III-83.9)
Door plicht overwonnen (III-83)
SABBE, MAURITS
Aan 't Minnewater (IV) 4570

SABBE, MAURITS
Antwerpsche druckerye (IV) 4606
Bietje (schooluitgave) (V) 4581
Briefwisseling der gebroeders Verdussen 4604
Caritate (IV) 4582
Christoffel Plantijn (V) 4595
Declamatorium (III) 4596
Dierkennis en diersage bij Vondel (III) 4411, 4592
Drie Koningenavond (V) 4280
Fanny's sonnet (IV) 4580
Filosoof van 't sashuis (IV) 4572
Geestesleven te Antwerpen in Rubens tijd 4608
Gedenkboek der Rubensfeesten te Antwerpen (III-IV*) 4615
Geschiedenis van het Vlaamsche tooneel sedert 1830 (IV) 4613
Glimlach van den faun (IV) 4587
Grensgod (IV) 4588
Handschriften en vroegdrukken (V) 4597
Histoire du livre en Belgique (IV) 4612
Hoe grootvaders broer... wederkeerde (III-IV) 4281
Huwelijksreis (III) 4579
In 't gedrang (V) 4574
Jan Luiken's Duitsche lier (III) 4605
Kiliaan (V) 4594
Kleintje, (IV) 4584
Kwartet der Jacobijnen (III*) 4576
Letterkundige verscheidenheden (IV) 4164, 4607
Leven en werken van Michiel De Swaen 4590
Mei van vroomheid (V) 4571
Moretussen en hun kring 4610
Mozaïek (IV) 4600
Muziek in Vlaanderen (IV) 4966
Nood der Bariseele's (IV) 4573
Pastorken van Schaerdycke (II) 4575
Peter Benoit (V) 4601
Philemonds dans... (IV) 4282
Pinksternacht (IV) 4578
Plantin, de Moretussen en hun werk (IV) 4602
Pluk den dag (IV) 4586
Printing. A short history of the art (IV) 4614
Proza in de letterkunde (IV) 4591
Redevoeringen en studies (IV) 4598
Schutsgeest (III) 4283
Stichtelijk ende vermakelijk proces... (III) 4603
SABBE, MAURITS
Sublime harmonie automatique (V) 4284
Tooneelles (III) 4583
Tooneelervaringen (IV) 4285
Uit het Plantijnsche huis (V) 4599
Vlaamsche menschen (IV) 4577
Vlaamsche muziek 4609
Vlaamsch tooneel in België 6e Jg. bl. 205
Vlaanderen door de eeuwen heen (IV) 4611
Vrouwenhart (IV) 4585
Wat Oud-Vlaanderen zong (IV) 4593
Werken van Michiel De Swaen : 1. Tooneelspelen : 1. (IV) 4513
Zanetto (IV) 4589
SACHS, HANS
Rossdieb zù Fuensing (V) 4650
SACRÉ, M.
Antonius en Jan-Frans Sacré (V) 4167
Merchtem in woord en beeld (V) 4168
Levensschetsen der bekendgebleven priesters van Assche (V) 4838
SAPPER
Zwarte bende (V) 3915
SASSEN, D.
Asselt (V) 4835
SASSEN, FERD.
Geschiedenis der patristische en middeleeuwsche wijsbegeerte (IV*) 4762
SAUWEN
Uit het Maasland (IV-83)
SCARON, EDMOND
Leerling-drukker (V) 4962
SCHARLAU-ALBERTI, M.
Strijd (V) 3907
SCHEEPENS, J.
Blijf thuis (V) 4058
Dochter van den schatmeester (V) 5023
In den maalstroom (V) 4807
Laatste van zijn geslacht (IV) 4791
Om 't zwarte goud (V) 4677
SCHEIRS, JEF
Uit het simpel leven (IV) 4668
SCHELTJENS, L.
Dood voor de wereld (V) 4286
Hannekenuit (V) 4286
Op de Schelde (VIA-B) 4700
Oude jonkmans (V) 4286
Rakker (V) 4286
SCHEPENS, PIET
Hendrik van Veldeke (V*) 4161
SCHIMMEL, F.
Leven en verzorging der rijpere jeugd (IV) 3871

SCHILTE, JOHN
Van uit m'n kraaiennest (V) 4393
SCHMIDT, ERNEST
Schoone historie van Valentijn en Oursson (IV-83)
Tilly's tribulaties (II-82)
Twee vrienden en de vrouw (II-82)
Gang der wereld (II-82)
SCHMIDT, JOH.
Kunst van het grimeeren (V) 4113
SCHMIDT, MAX
Humoristische Erzæhlungen (V) 4775
SCHMITZ, MARIE
Moeders (III-83.8)
Naar het lichte land (V) 3916
SCHOENTJES
Electriciteit (V-62)
SCHOTMAN, JOHAN WILHELM
Vermolmde Boeddhabeeld (II-83.3)
SCHOUTEDEN, W.
Dorpsherrie (IV-82)
Reinaard en Reinilde (IV-82)
SCHRIJVERS, J.
Goede wil (V) 4488
SCHRIJVERS, R.
Aanteekeningen op den Ned. tekst van onze grondwet en van ons strafwetboek (IV) 3874
SCHROEVERS, A. A.
Standaard-leerboek voor het machineschrijven (V) 3803
SCHURHAMMER, J.
Missiehelden : 1. Franciscus Xaverius (VIA) 4815
SCHUURMAN, E. E.
Annesly als speurder (V) 4809
SCOTT, W.
Ivanhoe (III-83.9)
Talisman (V) 4361
SEBRECHTS, JAN
Trien Van Loon (IV-83.3)
SEGERS, GUSTAAF
Heistee (IV-83.1)
Beren (V) 4287
Eenvoud en gepastheid (V) 4828
Huisgezin van den wagenmaker (V) 5024
Kostelijk stuk (IV) 4792
Nationale kunst. Nationale letterkende Nationaliteit, vaderlandsliefde (V) 4828
Vondel en Rembrant. Kleine meesters (V) 4828
SEIPGENS, E.
Heeren von Wiedenholt (V) 4288
SENDEN
Praktische scheikunde (V-54:66)
Bertram en Ludwig (VIA-B) 5031
SERROEN, E.
Eerste huwelijksnacht (IV) 4289
SERVATIUS, P. FR.
Gerechtigheid Gods (IV) 4781
SHAKESPEARE, WILLIAM 6e Jg. bl. 134
Dertig sonnetten (III) 4369
Hamlet (IV-82)
Romeo and Juliet (IV) 3992
SHAW, BERNARD
Vuistvechter (IV) 4384
SILVERIJZER, FL.
Gods rijk (IV*) 4095
Gods Woord en Gods Zoon (IV*) 4094
Levensvragen (IV*) 4093
SIMONS, JOZEF
Mastentoppen (IV-83.8)
Kranig kereltje (V-VI) 4797
Op grootvaders knie (V) 3827
Sant in zijn land (IV-83)
Srooptocht van kapelaaan Hermans (IV) 4669
Uit een eenvoudige wereld 4290
SINCLAIR, UPTON
Petroleum (II-83.3)
SIRKS-HARMEYER, L.
Eert uw kind (IV) 3873
SLEECKX, DOMIEN
Srtaten van Antwerpen (IV-83:9)
Miss Arabella Knox (IV) 4291
SLOET, A. W. H.
Bestaat God of niet? (V) 4489
Geschiedenis van de Apostelen (V-VIA) 3785
SLOOT, NICOLINA MARIA CHRISTINA
zie MELATI VAN JAVA
SMEDING, ALIE
Als een bes in en hofje (II-83)
SMEETS, MGR. H.
Blakende Oogst : Uit 't hartje van Afrika (V) 3917
SMIT, F. A.
Generaal de Sonis (V) 4055
SMITS, FR.
Huis der smart (II) 3664
SMITS, H. M.
Hemelbloemen (VIB) 4821
Kleine Nellie van den Heiligen God (VIB) 4821
SMOORMANS, BL.
Historie van een wekker (VIA°) 4292
Misdaad en boete (VIA°) 4292

SNIEDERS, A.
Alleen in de wereld (IV-83)
Arme Julia (IV-83)
Avond en morgen (IV-83.8)
Fata morgana (V-83.8)
Fortuinzoekers (IV-83.0)
Heer van 't kasteel (IV-83)
In 't vervallen huis (V-83.8)
Jan Klaassen-spel (IV-83.3)
Juffer Klepperman (IV-83)
Klokketonen (V) 3828
Landverrader (IV) 4145
Nachtraven (V-83.9)
Onze boeren (V-83.9)
Op de bruiloft (IV-83)
Op den toren (V-83.9)
Orgeldraaier (IV-83)
Sneeuwvlokske (V) 4293
Speelduivel (V-83.8)
Verborgen geluk (IV-83)
Voetbranders (V-83.9)
SNIEDERS, RENIER
Al zijn werken (V-83)
SNELLEN, AGATHA
Poppendokter (VIB-C-M) 4549
SNOECK HENKEMANS, D.
Mogen wij spreken? (IV*) 3792
SOLITARIO, L.
Nonni missionaris (VIA) 4034
SOMERS, LODE
Geschiedenis en beschrijving van Brussel (V) 4169
SOPHOCLES 6e Jg. bl. 134
SPILLMANN, J.
Tocht naar Nicaragua (VIA) 4033
SPRUYT, H.
Hochdeutsche Sprachlehre für Niederlænder (V) 4649
SPUYTER, DR.
Komt dat tegen! (IV) 4670
Op scherpe lucht (IV) 4671
STAMPERIUS, J.
Drie kwajongens (VIA) 4154
Jongensleven (VIA-J) 3835
STARING, M. H. A.
Roep der velden (V) 3911
STEELINK, WM.
Wilde Bob (VIA) 4031
STEGHERS, O.
Bloote voetjes (IV) 4294
Mysterie (IV) 4294
Oudste broeder (IV) 4295
Van leven en leute (V-83.8)
STEHOUWER, A. C.
English and American humour (IV-V) 4776
Hill (V) 4957
STEPPENBACH, L.
Bobijnen van mizerie (V) 4296
Lijk 't gebeurd is (V) 4297
Ook al lijnvisscher (V) 4297
Op een zwoelen zomeravond (IV) 4298
Twee uitersten 4299
Verleden dat spreekt 4299
STERN, A.
Drei Novellen (IV) 4362
STEVENS, C. H.
Voor klein en groot (VIC) 4370
STEVENSON, BURTON
Geheim van den profeet (II-83.0)
STIJNS, R.
Arme menschen (III) 3664
Beeldende kunst in België (IV-7)
Hard labeur (II) 4518
Paradijs (V) 4300
Ruwe liefde (II) 4975
Vlug als de wind (IV) 4301
STINISSEN, JACOB
Oude Vlaamsche kinderfeesten (VIA) 4405
Oude Vlaamsche volksvermaken (VIA) 4405
STOCKMANS, FR.
Geschiedenis van een ezel (V) 4302
Kikvorschenverstand (V) 4302
Tooneel-waterkuur (IV°) 4303
STOFFERS, RIE
Gouden tientje (VIB-C) 4822
Kleine Pim (VIB-C) 4822
Prinsesje (VIB-C) 4822
STOKER, BRAM
Dracula (II-83)
STONNER, A.
Kindzijn voor God (V) 4096
STORNEBRINK, A.
Grafieken en tabellen (V*) 4109
STRACKE, D. A.
Kindzijn voor God (V) 4096
Over Nederl. letterkunde en mystiek (V) 3931
STREUVELS, STIJN 6e Jg. bl. 40
Drie koningen aan de kust (V) 3918
Duivelstuig (IV) 4304
Herinneringen uit het verleden (V-88)
Jeugd (IV) 4304
Kerstekind (V-83)

STREUVELS, STIJN
Land en leven in Vlaanderen (V-3 : 72 : 83 : 91)
Lenteleven (III-IV-83)
Levenswijsheid uit China (IV) 4999
Minnehandel (III-83)
Mourlons (III-83.1)
Oogst (IV-83.3)
Op Vlaamsche binnenwateren (IV-83 : 75)
Reinaert de Vos (IV-83 : 87)
Sint Jan (IV-83)
Teleurgang van den Waterhoek (II) 3892
Tristan en Isolde (III-83 1)
Van Gokkel en Hinkel (V-VIA-83)
Vertelsels van 't jaar nul (V-83.8 : 39)
Waarom ik Vlaanderen liefheb (IV-84 : 39 : 91)
Werkmenschen (III-83.8)
Zonnetij (III-83)
STRIJBOS, JAN P.
Roep der velden (V) 3911
STUBBE, C.
Kunstgeschiedenis in het middelbaar onderwijs (V) 3808
STUYAERS, V.
Vlaamsche vertelselsschat (V) 4674
SVENSSON, JON
Avontuur op zee (VIA) 4541
Nonni en Manni (V-VIA-B) 4394
Nonni Missionaris (VIA) 4034
SWIFT, JONATHAN
Gullivers reis naar Brobdingnac (VIA) 4542
SZABO', MARIA
Appassionata (IV) 4793

T

TACK, P.
Beiaardindrukken (V) 4305
Rat (V) 4306
TAKES, CH. A.
Luistervink en zijn radiotoestel (V) 3804
TEETAERT, P. A.
Theosofie in het licht der katholieke leer (IV*) 3870
TEIRLINCK, HERMAN
Lied van Peer Lobbe (II-83)
Ivoren aapje (II-83)
Landelijke historiën (V) 4307
Leemen torens (II) 4910, 4976
Man zonder lijf (I-82)
Nieuwe Uilenspiegel (I-83)
Wondere wereld (III-IV-83.8)
TEIRLINCK, IS.
Droom van Mr Ignatius ... (V) 4308
Flora diabolica (IV-39 : 58)
TEN NAIL, G.
Doode sieraden (III-83)
Naar den disch (?) 4309
TEREGO, A. L.
Kunst en liefde (I-83)
TERESA, ZR. MA.
Broer en zus bij 't opstaan (VIC) 4824
Eerste H. Communie van stoute Jettie (VIB-C) 4687
Mijn broertje en zusje (VIC) 4824
Mijn schoonste feest (VIB-C) 4690
Stoute broer (VIC) 4824
Uit het dagboek van Henk en Lou « Op Curaçao » (V-VIA-M) 3836
Voor Roomsche kleuters (VIC) 4824
Zus bij 't kribje (VIC) 4824
TERLINGEN, G.
Ilonka (VIA-B-C) 4689
Paula's offer (VIA) 4635
TERNEST, P. M.
Verzoend (IV) 4310
TER WEER, P. A.
Talisman (V) 4361
TEUNISZ, JOHAN
Eenzaam hart (III-83.1)
THACKERAY
Kermis der ijdelheid (IV-83)
Virginiërs (IV-83.0)
THANS, HILARION
Omheinde hoven (V) 4654
Zuster Chiara (V) 4003
THIRY, FR.
Ecce Homo en het bange portiereske (V) 4311
THOMÉSE, I. A.
Proza aus Rainer Maria Rilke (V) 3783
THURSTON, E. TEMPLE
Misdaad uit hartstocht (IV) 4146
THUYSBAERT, PROSPER
Land van Waes (V-91 : 6 : 3)
THYSSE, J. P.
Roep der velden (V) 3911
TIMMERMANS, FELIX 6e Jg. bl. 40
Anne-Marie (III-83)
Begijnhofsprookjes 2e en volg. uitg. (III-83.8)
Boudewijn (IV-82)
Driekoningentryptiek (IV-83.8)
Ecce Homo en het bange portiereske (V) 4311

TIMMERMANS, FELIX
En waar de ster bleef stille staan (V-82) 6e Jg. bl. 71
Judokus 4665
Karel en Elegast (V-83) 6e Jg. bl. 70
Keerseken in de lanteern (III-83.8)
Kindeken Jezus in Vlaanderen (IV*-83)
Kleuterboek (VI)
Naar waar de apelsienen groeien (V-81:07)
Mijnheer Pirroen (III-91)
Pallieter (I-83)
Pallieter-kalender 1928 (V) 3887
Pastoor uit den bloeienden wyngaerdt (IV-83.1)
Pieter Breugel (III) 4617, 4663
Schemeringen van den dood (III-83.8)
Schoon Lier (IV-83 : 91)
Uit mijn rommelkas (V-84)
Vier Heemskinderen (IV) 6e Jg. bl. 70
Zeer schoone uren van Jufvrouw Symforosa begijntje (V-83)
TIMMERMANS, WILLY
Anthologie des écrivains flamands... 6e Jg. bl. 72
TJECHOW, A. P.
Zwarte monnik (III-83.1)
TOLMAN, RINKE
Roep der velden (V) 3911
TOLSTOï, LEO 6e Jg. bl. 7
Anna Karenina (III-83.1) 4914
Christus'leer voor kinderen (II) 4915
Gelijkenissen van een profeet (II) 4916
Geluk in het huishouden (IV) 4917
Iwan de dwaas (III) 4918
Jonge landsheer (III-IV) 4919
Kaukasische vertellingen (IV) 4920
Kozakken (IV) 4921
Kreutzersonate (II) 4922
Mijn evangelie (I) 4923
Mijn geloof (I) 4924
Mijn levenslot (IV) 4925
Oorlog en vrede (3 dln) (III) 4926
Opstanding (III) 4927
Sebastopol (III) 4928
Sneeuwstorm (III-IV) 4929
Twee huzaren (IV*) 4930
Twee vertellingen (IV) 4931
Vader en dochter 4931bis
Verhalen uit Rusland (IV) 4932
Wat Tolstoi aan kinderen vertelt (V-VI) 4933
TOOROP, JAN
Uit de mystieke verzen van Guido Gezelle (V) 4968
TORIMAN
Aan de grenzen van Cayenne (V-VIA) 4023
TOUSSAINT VAN BOELAERE
Gesprek in Tractoria (II-83)
Legende van O. L. Vrouw van Halle (IV 4312
Peruviaansche reis (II-83)
Zilveren vruchtenschaal (II-83)
TRAUTWEIN, F.
Han Spring-in-'t'veld (VIA) 4684
Vier rekels (VIA) 4537
TROCH, A. J.
Werktuigkunde : 1e en 2e deel (V) 4963
TROVO
Held en toch verrader (IV) 5000
'T SAS, HENRI
Donderbeestje (IV-83.1) 4911, 5001
Keurbundel uit 500 novellen (V) 3829
Rijmelarij (V) 3810
TULLY, JIM
Jarnegan (III) 4979
TURNER, ETHEL S.
Zeven kleine Australiërs (VIA) 4038
TYBAERT DE KATER
Zoute vertelsels 4619

U

DE UNAMUNO, MIGUEL
Abel Sanchez (II-83.1
UBINK, JAN
Groote spanning (III-83.1) 4909, 4980
UNDSET, SIGRID 6e Jg. bl. 134
Bruidskroon (III-83.9)

V

VACHELL, HORACE A.
Hill. A tale of Harrow school (V) 4957
VALKENSTEIN, KEES
Verdwijnmachine (V) 3830
VAN ACKER, Aug.
Martje Martens (IV) 4313
VAN AELST, W.
Knape van Vlaanderen (V) 5046
VAN AKEN, L.
Gelddorst en lieide (V) 4676
VAN ARKEL, ADA
Mysterie (IV) 4141
VAN ASCH, J.
Armenië door de eeuwen heen (V) 5036
VAN ASSCHE, PIET 6e Jg. bl. 205
Avonturen van Kasper Sempersnel (II) 4748

VAN ASSCHE, PIET
Doode en de wulpsche vrouw (I) 4749
Guldentop (III). 4750
Hagelinde (III) 4751
In 't veen- en polderland (III) 4752
Marcus (III) 4753
Sevus en de blinde (II) 4754
Treed binnen en... (IV) 4314, 4755
Uren van rust (III) 4756
Vlindertje (III) 3894, 4757
Waanzin van Hugo Van der Goes (III-IV) 4758, 4785
Zeven zonen van David (II-III) 4759
Zwerver (IV) 4314, 4760
VAN BELLE, H,
Prieelken der gheestelijker wellusten (IV*) 4114
VAN BERKEN, T.
Afscheid (IV) 4315
Mijn oom uit Indië (IV) 4315
VAN BEUSEKOM, A. H.
Opa en Ineke (VIC-M) 4410
VAN BEYMERWERDT, EL.
Nog eens William (V) 4019
VAN BOYL, JAAP
Vrijage (I-83)
VAN BRUGGEN, CARRY
Klas van twaalf (V) 3919
Verlatene (III-83.1)
VAN BRUGGEN, KEES
Poker (II-83.1)
VAN BUREN, HUF
Twee invasies (III) 4316
VAN CAMPEN, FENNA
Met z'n tienen en 'n tante (VIA) 4155
VAN CAUWELAERT, AUG.
Liederen voor Maria (IV-81)
VANCOUVER, JAMES
Avonturen van dokter Roof in het wilde Westen (III-83.0)
VAN CUYCK, FR.
Herinneringen (IV) 4318
Ikzucht (IV) 4319
Leven gaat voorbij (IV) 4318
Rustiger woning (III) 4317
Vader (IV) 4318
VAN DAM, C. F.
Tunis (III) 5040
VAN DAM, J.
Meistersinger von Nuernberg (V) 4650
Rossdieb zu Fuensing (V) 4650
VAN DANTZIG, BRANCO
Spreekoefeningen (V) 4098
Voorkomen van het stotteren (V) 3988
VAN DE BILT, E. F.
Vondels Lucifer (V) 4123
VAN DELFT, A. J. A. C.
Tilburg als woonstad en nijverheidscentrum (V) 4565
VAN DEN ABEELE, A.
Getrouwe liefde (V) 4320
Zieneken (V) 4320
VAN DEN ABEELE, HUGO
Oorlogsdagboek van een gemeentesecretaris (V) 4695
VAN DEN AEMSTEL, FLORIS
Heldendaad van twee H. B. S.'ers (V-VIA) 5025
VAN DEN BERG, W.
Snoes (V-VIA) 3837
Vondeling van Simmerath (V-VIA) 3838
VAN DEN BERGH, FR.
Moeder (IV) 4321
Passie (IV) 4321
Tot wederziens (IV) 4321
VAN DEN BOSCH, GUST.
Leergang in de landbouwkunde (VIA) 4107
VAN DEN HEUVEL, H. J. M.
Uit het land van Ravenstein (V) 4535
VAN DEN HOUT, RINA
Gezellig huisgezin (VIA) 3924
VAN DEN HOUTEN J. M.
Vetplanten (V) 4111
VAN DEN OEVER, KAREL 6e Jg. 166
Godvruchtige maanrijmen 6e Jg. bl. 36
Heilige berg (IV-81)
VAN DEN VONDEL, JOOST (zie VONDEL)
VAN DEN WIJNGAERT, FRANK
Formules van een moderne esthetiek (IV*) 4779
Moderne Vlaamse houtsnijkunst (II) 4778
VAN DER BIJL, T.
Zonneschijn in 't kinderleven (VI) 3884
VAN DER HAEGEN, M.
Waar is de Kerk van Kristus ? (IV) 3787
VANDER HALLEN, ALF.
Lord Bountiful (V-VIA) 4798
VANDER HALLEN, ANNA
Hun pastoor (IV) 4090, 4133
Witte vlinders van Clairvaux (IV) 4987b
VANDER HALLEN, ERNEST
Begenadigden (V-92:83) 6e Jg. bl. 132
Kristiaan (V) 6e Jg. bl. 132; 4353, 4395
Nieuwe morgen 6e Jg. bl. 132
Ridder Arnold 6e Jg. 132
Sprookjes uit den zomernacht (V-83) 6e Jg. bl. 132

VAN DER HALLEN, ERNEST
Stille uren bij primitieve meesters (IV-84:75) 6e Jg. bl. 132
VAN DER HEEREN, A.
Nieuw Testament : H. Evangelie (Lucas) H. Evangelie (Joannes) (IV) 3865
VAN DER HOEVEN
Houtbewerking : 3e deel (V.68) 3997
VAN DER HORST, C. F.
Duizend en één dag : 1e Deel (III-IV) 4741
Korte geschiedenis der wereld (I) 4420
VAN DER KLEI, JAC.
Buurgenootjes (VIB) 4550
VAN DER LANS, J. R.
Kruis en adelaar 6e Jg. bl. 71
Nachtelijke zangers 6e Jg. bl. 71
Tenochtitlan (V) 5026
VAN DER LEEUW, AART
Aardsch Paradijs 6e Jg. bl. 204
Zwerftochten van Odysseus (III-IV) 4521
VAN DER LINDE, A.
Pietje de wildzang (VIA) 4037
VAN DER MEEREN, W.
Iwans offer (VIA-J) 4039
VANDER MUEREN, ALF.
Bij de ware levensbronnen (V) 4642
Naar Jezus met de zesjarigen : 1. Catechesen (V) 4942
VAN DER PERREN
Historische schets van Baerle-Hertog (V)
VAN DER PLOEG
Club van vier (V) 4152
VAN DER SLUYS, CORN.
Machinale textielkunst (V) 4366
VANDERSTRAETEN, CLEM.
Stille preludiën (IV-81)
VAN DER TUUK, T.
Opvoeding en zelfopvoeding (IV*) 4949
VAN DER VEEN, H.
Tale of two cities (IV) 3876
VAN DER VEKEN, FL.
Nonni en Manni (V-VIA-B) 4394
VANDERWEIDEN, K.
Van twee nichtjes (VIA-B) 4322
VAN DEURSEN, Dr.
Van de Wadden tot de Wielingen (V) 4691
VANDEVELDE, Dr. A.
Menschenvoedingsleer (IV-61:64)
Scheikunde bij den steendrukker (2 dln) (V-54:65)
VAN DE VELDE, ANTON
Lotje 6e Jg. bl. 205
VAN DE VELDE, ANTON
Sinte Lutgardis (V) 4934, 4973
Tijl 6e Jg. bl. 71
VAN DE VELDE, HENRI
Deugniet (VIA) 3921
Formules van een moderne esthetiek (IV*) 4779
VAN DE VOORDE, URB.
Diepere krachten (II-81)
Guido Gezelle (IV) 4554
Haard der ziel (II-81)
Van het meisje Lea (I-83)
VAN DE WALLE, VICTOR
Pax mundi (II-83)
De schoolvrede (III-83)
VAN DE WEG, H.
Gevloekte (V-VIA-J) 4402
Klokje in de bergen (V-VIA-J) 4402
Loon van Aboe el Mawadda (V-VIA-J)
Reisavonturen (V-VIA-J) 4402
Schot in de rotskloof (V-VIA-J) 4402
Valsche talisman (V-VIA-J) 4402
Van Moerzoek naar Kaïrwan (V-VIA-J) 4402
VANDEWINCKEL
Electriciteit (V-621)
Leerboek van natuurkunde (V-53)
VAN DE WERF, A.
Uit het leven van plant en dier (V-58:59)
VAN DE WOESTIJNE, K. 6e Jg. bl. 7, 101
Afwijkingen (IV*) 4469
Beginselen der chimie (IV*) 4470
Bestendige aanwezigheid (III) 4471
Goddelijke verbeeldingen (III) 4472
Gulden schaduw (III*) 4473
Interludiën (III) 4474
Janus met het dubbele voorhoofd (II) 4475
Kunst en geest in Vlaanderen (III) 4476
Laethemsche brieven over de lente (IV) 4323, 4477
Leemen torens (II) 4482, 4910, 4976
Modderen man (III) 4478
Parabel (IV) 4323
Schroeflijn (III-IV) 4479, 4555
Verzen (III) 4480
Zatte hart (III) 4481
VAN DIJK, JOHN
Naar volksontwikkeling 8e Deel : Sociale gezondheidsleer (V) 3805
VAN DONGEN, S. H.
Addie (VIB) 3926
Derde (VIB) 3926
Jan Sterk en zijn broertje Wim (VIB) 3926

VAN DONGEN, S. H.
Kinderen van het vredespaleis (VIB) 3926
VAN DORSTEN, M.
Kleine Kees onder kabouters (VIB-C) 3928
VAN DRIESSCHE, ALBERT
Grondbeginselen der scheikunde (V)
Uit donkere dagen (IV-83.8)
Uit vreedzame dagen (IV) 5002
VAN DUINKERKEN, A.
Kreet van Abel's bloed (IV*-84) 6e Jg. bl. 231
VAN DURME, P.
Nicolazic (V*) 4373
VAN DUYNEN, WILLEM
Booze oog (IV) 3820
Moord in het groote park (IV) 3898
Tinnen soldaat (IV) 4664
VAN DUYSE, FLOR.
Nederlandsch liederboek (III-81 : 7)
VAN DUYVENDIJK, P.
Nieuwe zielkunde (IV*) 4636
VAN EEDEN, FR.
Jeugd-verzen (IV) 4371
VAN EFFEN, J.
Kobus en Agnietje (IV) 4324
Verjaarsfeest... (IV) 4324
VAN EIKENLAND
Zwoegers (III-IV-83.1)
VAN ESSCHE, M.
Boekbinden voor allen (V) 4364
VAN ETSEN
Moderne muziek (IV-78)
VAN EXTERGEM, P. J.
Twee guiten (VIB-J) 4551
VAN EYK, H. J.
Electriciteit (V-62)
VAN GELDER, H. E.
Pottenbakkerskunst (V) 4366
VAN GELDORP, P.
Zoon van het opperhoofd der Bandari's (V-VIA) 4386
VAN GENDEREN-STORT
Stort 6e Jg. bl. 267
VAN GENECHTEN, R.
Vlaanderens economische ontwikkeling na den oorlog (V) 4099
VAN GINK, C. S. TH.
Leghorns (V) 4110
VAN GODTSENHOVEN, EM.
Afgeroomde melk (V-63)
Dierkunde op de hoeve (V-63 : 59)
Doelmatig gebruik van afgeroomde melk (IV-63)
Landbouwkunde op de hoeve (V-63)
VAN GODTSENHOVEN, EM.
Uitlezing van zaai- en plantgoed (V-63)
VAN GOETHEM, F.
Accoorden van Locarno (V) 4647
VAN HAGENDOREN, ELZA
H. Elisabeth van Hongarije 4569
Lobbe en Sefa 4150
Twee guiten 4551
VAN HASSELT, J. A. K.
From Shakespeare to Swinburne (V) 4103
VAN HECKE, FIRMIN
Gedichten (III-81)
Werk van Prosper Van Langendonck (IV-81)
VAN HEERIKHUIZEN, C.
Romeo and Juliet (IV) 3992
VAN HEES, GILLES
Tusschen lucht en water (VIA-J) 4156
VAN HICHTUM, N.
Sip-su, de knappe jongen (VIA-J) 4157
Uit het sagenland (V-VIA) 3912
VAN HILLE-GAERTHÉ
Heg (IV) 4912, 5003
VAN HOECK, F.
Mancke zwartrok (V) 4568
VAN HOECK, MAUR.
Leekenapostolaat (V) 3866
Zaligende lijden (V) 4943
VAN HOOF, FRANS
Aarde en de mensch : 2e Deel (VIA) 4701
Loteling (V) 4148
VAN HOOGSTRATEN-SCHOCH, A.
Groote levenswet (IV) 4908
Verzen van stilte en inkeer (IV) 4656
VAN HOUT, FRANS
Belgische neerhofvogels (IV-63)
VAN KAAYSEELE
Geschiedenis der wijsbegeerte (II-1 : 6)
VAN KALDEKERKE, BERTO (deknaam van ALBERT VANDRIESSCHE)
Uit vreedzame dagen (IV) 5002
VAN KESSEL, KOENRAAD
Veroveringstochten (V) 4396
VAN KRIEKEN, F.
Tien tafereelen uit het Mars-muzeum (IV) 3890
VAN LANGENDONCK, PROSPER
Gedichten (V-81)
Werk van Pr. Van Langendonck (V-81)
VAN LEER, M. F.
Harte (V) 5027
VAN LEEUWEN, H.
Opa en Ineke (VIC-M) 4410

VERSCHOREN, FR.
Grijze dagen (V) 4337
Langs kleine wegen (IV-83.8)
Nonkel Sooi (V) 4337
VERSCHUEREN, JAN
Stoker 5010
VERSTAPPEN, EV.
Tocht naar Nicaragua (VIA) 4033
VERSTEEG, M. C.
Prentenboek van de 1e H. Communie (VIC) 4158
VERSTER-BOSCH-REITZ, MINCA
Gij die mijn schreden leidt (III-83)
VERSTREKEN, AUG.
Hun pastoor 4133
Witte vlinders van Clairvaux 4987b
VERWER, J.
Hochdeutsche Sprachlehre für Niederlaender (V) 4649
VERWEY, ALBERT
Vondels vers (IV*) 4162
VERZELE-MADELIJN, S.
Drie eenaktertjes voor kinderen (VI) 4974
VÉWEZ, J.
Filmen (V) 4015
VIEBIG, CLARA
Roode zee (II*-83:89)
VIEL, D.
Buurgenootjes (VIB) 4550
ViNCK, FRANS
Beethovens negen symphonieën (IV) 4653
VINCX, J. F.
Arme vader! Arme zoon! (V) 4808
Gaasbeek (V) 4833
Onversaagde jongeling (V-VIA) 4685
Verhalen en vertelsels (V-VIA) 4817
VISSER, J. B.
Nieuwe zielkunde (IV*) 4636
VISSER, J. J.
Veilig verkeer (V-VIA-B-C) 4771
VIVANTI, ANNIE
Kleine Saffo (IV) 5004
Land van Cleopatra (V) 3832
VLAANDEREN, A.
Eva van den Eykenhof (V) 4389
VLASSENBROECK, C.
Bloem van den Goeden Herder (V) 5048
VLES, MAURITS, J.
Hartsgeheimen (II-83)
VLIETINCK, E.
Steden en landschappen: 5. De Kust 4703
VOGEL-JÖRGENSEN, T.
In de riolen van een wereldstad (IV) 4016
VOLTAIRE 6e Jg, bl. 267
VONDEL 6e Jg. bl. 66, 267
Adam in ballingschap (IV-82)
J. V. Vondel's Lucifer (III*) 4122
Vondels Lucifer (V) 4123
VON ESCHTRUTH, NATALY
Door het noodlot achterhaald (II-83.3)
VON HANDEL-MAZZETTI, ENRICA
Onvergetelijke jaar (IV*) 3819
VON KEPPLER, MGR. W.
Meer vreugde (V) 4643
VON MALTZAHN, ELIS.
Lichtende kruis (V) 4497
VROENHOF, F. M.
Vrouw met de oogen open (IV) 4064
Vrouw met gesloten oogen (IV) 4065
VROOLIK
Uilenspiegel (IV-83.0)
VUERHAND-BERKHOUT, A.
Gruwelijke waanvoorstelling (IV) 4383
VYNCKE
Abdij van Baudeloo (V-271 : 91)

W

WACKIE EYSTEN, J.
Wilde plant (IV) 4986
WADSLEY, OLIVE
Gestolen uren (II-83)
WAEGENEÉR, JAN C.
In 't vliegende peerd (III) 3895
Lodewijk Smits (II) 5049
WAFELBAKKER, DICKY
Geheimzinnig teeken (IV) 3905
In dienst van allen (II-III) 3811
Levensdans (IV) 4379
WAGNER, RICHARD
Meistersinger von Nürnberg (V) 4650
WALCH, J.
Leven van een Heilige (V) 3891
WALDORP-VAN DER TOGT, T.
Trouwe nimf (IV) 3974
WAHLEN, J. J. G.
Abt van Sint Gallen (IV) 4789
WALGRAVE, ALOïS
Aan M. E. Belpaire 4731
Albr. Rodenbach 4728
Achilleus' schild 4745
Alcune poësie 4716
A. Walgrave, vader 4730
Blindgeborene 4708
Bloeiende staf 4744
Gedicht aan Kardinaal Van Roey 4717
Gedichtengroei bij Gezelle 4725

WALGRAVE, ALOÏS
Gedichtengroei 4719
Gedicht op de hoogeschool van Leuven 4713
Gedicht van Santa Teresa 4736
Gedichten van S. Franciscus 4735
Gedichten van S. Thomas 4734
Gelegenheidsgedichten van G. G. 4721
G. G.'s dichtwerk van 1861 tot 1891 4722
Hedendaagsche wijsbegeerte 4738
Heidensche schrijvers in christen licht 4742
Homeros' Ilias 4746
Hoogere begrippen in de letterkunde 4739
Hugo Verriest 4727
In memoriam Eug. Van Oye 4733
Jeugdsdroomen 4712
Kardinaal Mercier 4732
Leven van Guido Gezelle 6e Jg. bl. 225; 4720
Maria's gaarde 4714
Maria's leven 4710
Oude schrijvers in Vondel's Rijnstroom 4743
Oude Vlaamsche lied 4741
Poësie en wezenlijkheid 4740
Prozavertalingen van Gezelle 4726
P. Virgili Maronis loca selecta 4747
Rede bij de Gezelle-hulde 4724
Rede voor het praalgraf van G. G. 4723
Soo 't was in den beghinne 4737
Stille stonden 4707
Studie over Gezelle's Kerkhofblommen 4718
Upnophanes 4729
Vrede op aarde 4711
Zang der wijding van Z. D. H. Mgr. Van Roey 4715
Zingende snaren 4709
WAMSLEY, L.
Jacht op de veertig schedels (IV) 3908
WALLACE, EDGAR
Valsche gravin (V) 4398
WALLACE, LEWIS
Ben Hur (Vert. naar 't oorspronkelijke) (III-83.9)
Ben Hur (Gecastigeerde uitgave De Meester) (V*-83.9) 4678
WALSCHAP, GERARD
Loutering (V-81)
Waldo (IV) 3843, 3909
WATERREUS, W.
Avondgedachten voor zieken en lijdenden (V) 3984
WATERREUS, W.
Gedachten voor zieken en lijdenden (V) 4638
WATTEEUW, H.
Hoe moet ik mijn werk traceeren 6e Jg. bl. 231
WATTEROTT, IGN.
Moeder Clara Fey (V) 4056
WATTEZ, OMER
Audenaerde (IV-83 : 91)
Burgers van Groenendale (V) 4339
Fijnproevers (V) 4340
Geeraardsbergen (IV-83 : 91)
Kermisvogel 4341
Kleine oorlog in Vlaanderen (V) 4342
Koorknaap (IV) 4343
Nieuwe heer 4344
Oude vedelaar (V) 4345
Pruttelaars van Brakel (V) 4346
WATTEZ
Ronsse (IV-83:91)
Van twee koningskinderen (IV-83)
Wouters jonge jaren (IV-83)
Zwalmleeuwen (IV-83)
WAUTERS, A. A. C.
Belgian littoral (IV) 5042
Steden en landschappen 5. De kust (V) 4703
WAUTERS, ARTHUR
Evolutie van het Marxisme (IV-35)
WEERSMA, H.
Oliver Twist (V) 3990
WEILAND, J.
Tegen paarse kim (V) 5014
WELLS, H. G.
Korte geschiedenis der wereld (I) 4420
WERKMAN, J. H.
Tekst bij de schoolplaten (De Jongh) (V) 3934
WERUMEUS BUNNING, ARNOLD
Dood en Leven (iI-81)
WESSELINK-VAN ROSSUM
Andermans geld (V) 3825
Liane Reinold (IV) 4010
WESTERMAN, P. F.
Annesley als speurder (V) 4809
WIEGMAN, JAN
Elisabeth de Lenoncourt (V-VIA) 4388
Frans en Frits (VB-C) 3927
Iwans offer (VIA-J) 4039
Kleine Kees onder kabouters (VIB-C) 3928
Land van je weet wel (VIC) 4523
Nog niet te laat (VIA-J 4028

WIEGMAN, JAN
Onder de zeeroovers (VIA) 3920
Patricia (VIA-B-M) 4400
Regen en zonneschijn (V-VIA-M) 4387
Rob (VIB-C) 4545
Snoes (V-VIA) 3837
Twee vaasjes (VIB-C) 3927
Wat het zonnetje zag (VIB-C-M) 4547
WIGMAN, A. B.
Roep der velden (V) 3911
WIJDENES, P.
Algebraïsche vraagstukken: 1e Deel (V) 3796
Algebra v. d. midd. handelsscholen 4498
Algebra voor M. U. L. O. (V) 3796, 4499, 4500
Beknopte algebra: 1e Deel 4501
Beknopte meetkunde 4502
Kleine stereometrie 4503
Nieuwe schoolalgebra 4504
Rekenboek voor de hoogere burgerschool 4505
Vraagstukken uit rekenboek (V) 4505
WILDER THORTON
Brug van San Luis Rey (III) 4981
WILLIAMS, VALENTINE
Roode hoogmis (III-IV) 4522
Terugkeer von Klompoet (IV) 3910
WILLIAMSON, C. N. & A. M.
Cowboy-gravin (IV-83.0)
WIND, R.
Onderzoek van de houtverkolingsindustrie (V) 4365
WINDELS
Van maaitijd (III) 4347
WISMANS, J. H.
Overzicht der Engelsche letterkunde (V) 4829
WITHOF, ADÈLE
Zonnekinderen (II) 3779
WITLOX, JOS.
Claude Lightfoot (V-VIA) 5012
Gullivers reis naar Brobdingnac (VIA) 4542
H. Franciscus, de Seraf van Assisi (V) 5050
Hoe zij overwon (VIA) 4810
H. Theresia van het Kind Jezus (V) 4057
Koning van de Goudrivier (VIA-B) 4685
Zoo zijn ze (VIA) 4153
WODEHOUSE, P. G.
Sam en zijn schat (IV) 4530
WOUTERS, JOS.
Eenige begrippen over de radio-activiteit en de radio elementen (V) 4964
WUYTS, AUG.
H. Elisabeth van Hongarije (VIA-B) 4569
P. L. Hennepin, o. f. m. (V) 5047
WUYTS, P. SALESIUS
Gekleurde engeltjes (V) 4659
W. W.
Geheimzinnig lidteeken (V) 4151
WYNNE, ANTHONY
Booze oog (IV) 3820

Y

YSABIE, REINIER
Pater Lievens (V) 4782
Sint Felix en zijn aardappelen (V) 4780
Snippen (V) 4783
Zannekin (IV) 4121

Z

ZENNER, TH.
Hoe Jozef priester werd (VIA-J) 4040
ZERNIKÉ, ELIS.
Herman Robbers als romanschrijver (IV) 5035
ZETTERMAN, EUG.
Mijnheer Luchtervelde (III) 4008
ZIELENS, LODE
Jonge leven (III-IV) 6e Jg. bl. 205; 4017
ZOLA, EMILE
Droom (III-83)
ZWART, KERST
Roep der velden (V) 3911
ZWARTENDIJK, J.
Overlaat (II-83)

X

Anneke (VIC-M) 4043
Bloem uit Gods mystieke tuinen (V) 4172
Boschmannetje (VIA-B) 4543
Casanova (II-83.0)
Cupido 4619
3 Fragmenten uit «Triomf der liefde» (?) 4348
Duizend en één dag: 1e Deel (III-IV) 4147
Eucharistisch triduum voor zieken (V) 4767
Geheim van den ijskelder (V) 4679
Genoveva van Braband (?) 4349
Groene duivel (VI) 5032
Halm met zeven haren (VI) 5032
Honderd gedichten (V) 3889

Hond van kapitein Vernon (V-VIA) 4350
Jaarlijksche boekenschouw (IV) 3863
Jong Vlaanderen (V) 4772
Kannunik Triest (V) 5051
Karel van de Woestijne (IV) 4165
Kermis in grootvaderstijd (VIA-B) 4543
Kleine geschiedenis van België (V-9)
Kun je nog zingen zing dan mee! (V) 4509
Liesje (VIC-M) 4043
Luie Kees (VIA-B) 4543
Maria Stuart (IV) 4794
Mieke (VIC-M) 4043
Missieverhalen : Bij de Brava negers van New Bedford: 1e Deel (V) 4399
Nederlandsche boek (V) 3864
Nichtje dat een man wilde hebben (V) 4680
Piccolo 4619
Opzetsteken van 't haakstertje (V) 5028
Reis per luchtballon (VIA.B) 4543
Reyntjes-uitgaven 4619
Roman van een Jezuiet (IV) 5005
Schacht 4619
Snuiver 4619
Tineke (VIC-M) 4043
Tybaert De Kater 4619
Uit de mystieke verzen van Guido Gezelle (V) 4068
Uit het werk van Dr. Jul. Persijn (V*) 4693
Veertiende Vlaamsche sociale week : 1927 (IV) 3989
Verstrooide (V-VI) 4351
Verzen van stilte en inkeer (IV) 4656
Violetta en Mozart (IV) 4352
Vlucht van den krijgsgevangene (VIA-J) 4544
Volledig Roomsch Katholiek kerkboek (IV) 4944
Wondersteen (VI) 5032
Zout-Leeuw (Brabantsche folklore) (V-39)
Zuster Carola 4618

TITELCATALOOG

van den 6n Jaargang

:-: van BOEKENGIDS :-:

Ten einde de documentarische waarde van deze Inhoudstafel te verhoogen worden, naast de werken die in dezen 6n Jaargang voorkomen, ook de titels vermeld welke op de getypte staatslijsten als toelage aan de Op. Boekerijen werden aangeboden, evenals een aantal boeken die in 1928 verschenen en bij plaatsgebrek niet uitvoerig werden besproken.

Naast deze titels wordt het (Romeinsch) zedelijk waardecijfer meegedeeld. Het getal aan 't uiteinde van den regel, geeft het volgnummer der recensie aan.

A

Aan de grenzen van Cayenne 4023
Aan den rand van den afgrond 3669
Aan den IJzer 3567
Aan de Rio de la Plata 4423
(Het) aangenomen damegambiet 3885
Aan M. E. Belpaire 4731
Aanteekeningen op den Ned. tekst van onze grondwet 3874
Aan 's Meesters voeten 4939
Aanteekeningenschrift voor dierkunde 4497
Aan 't Minnewater 4570
Aan 't strand 4194
(De) aarde 4170
(De) aarde en de mensch : 2e Deel 4701
(Het) aardsch paradijs 6e Jg. bl. 204
Aarschot in 1914 4694
(De) abdij van Baudeloo (Vyncke—V)
(De) abdij van Roosenberg te Waasmunster (De Meulemeester—V)
Abel Sanchez (Unamuno—II)
Ab en zijn vrienden 3941
Abraham en Sara 6e Jg. bl. 69
(De) abt van Sint Gallen 4789
(De) accoorden van Locarno 4647
Achilleus' schild 4745
Acht dagen bij de Trappisten 3782
Adam Bede (Eliot—III-IV)
Adam in ballingschap 4412
Addie 3926
Adolphe (Constant—II)
Aesthetische verantwoordingen 6e Jg. bl. 133
(De) afgrond 4970
Afrekening (Oppenheim—III)
(Een) afscheid 4315
Afwijkingen 4469
Albert Rodenbach 3668
Albr. Rodenbach 4728
Alcune poësie 4716
Algebraïsche vraagstukken 3796
Algebra v. d. midd. handelscholen 4498
Algebra voor M. U. L. O. 3796, 4499, 4500
Algemeene geschiedenis 4561
Alleen in de wereld (Snieders, A—IV)
(Het) allerhoogste (Chaumont—I)
Als de bergen roepen 3844
Als een bes in een hofje (Smeding—II)
Als het torenhaantje zuidwaarts wijst 3669
(De) « Alte Zoll » 4205
Al wat blinkt 4330
Amanda (Snieders, R.—V)
Amelie's oom 4239
Amerika 4247
(De) Amerikaansche 4840
(De) Amerikaansche reformbeweging 4945
Anastasia (Snieders R.—V)
Andermans geld 3825
Andries en Bruin 3670
Angeline's belofte 4859
Anglicaansche bekeerlingen 4706
Ankh 4005
Anna de bloemenmaagd (Courtmans—IV)
Anna Karenina 4914
Anneke 4043
Anne-Marie (Timmermans—II)
Annesley als speurder 4809
Anonciade 4839
Anthologie des écrivains flamands 6e Jg. bl. 72
Antonius en Jan-Frans Sacré 4167
(St.) Antonius van Padua 5045
Antverpiensia 1927 4697

Antwerpsche druckerye 4606
(Een) Antwerpsche handelsexpeditie 6e Jg. bl. 37
Antwerpsche verhalen 3671
(De) apocriefen uit het Nieuw Testament 3786
Appassionata 4793
(Het) aquarium (Brandaris—IV)
Arbeiders (Kjelland—II)
Architectonische muziek 4651
Aristocraten in Madrid 4524
Arlekijntje (Peeters—VIC)
Arme Julia (Snieders, A.—IV)
Arme menschen 3664, 4068
Avond en morgen (Snieders, A.—IV)
Armenië door de eeuwen heen 5036
Arm Spanje 4142
Arme vader! Arme zoon! 4808
Art et Scholastiqe 6e Jg. bl. 133
Asschepoes 4118
Asselt 4835
Atlas-leerboek van Belg. geschiedenis 4419
Audenaerde (Wattez—IV)
St. Augustinus in handel en wandel 4705
August Snieders 6e Jg. bl. 133
Automobielen (Kalma--V)
Ave verum 4336
Avondgedachten voor zieken en lijdenden 3984
Avondkrans 3888
Avonturen in het Oosten 4424
(De) avonturen van Dokter Roof in het wilde Westen (Vancouver—III)
(De) avonturen van Kasper Sempersnel 4748
(De) avonturen van Max en Kees 4813
(De) avonturen van Snelvoet 4385
Avonturen van de zee 3818
Avonturiers (Oppenheim—III)
Avontuur 6e Jg. bl. 100
(Een) avontuur op zee 4541
(Het) avontuur van David Zangvogel (de Meester, J.- III)
A. Walgrave, vader 4730
(De) Azuren kust (Grosemans--IV)

B

Baas Ganzendonck 4119
Baas Klits 4187
Bach (Verschaeve—V*)
(Het) badreisje van Cor Slung 3942
(De) baljuw 4237
Batik, bedrukte stof, klein lederwerk 4366
Beatrijs (Van Overbeke—IV)
Beatrijs van Nazareth 6e Jg. bl. 205
(De) bedelaar 3672
(De) bedevaart van Toon Verheyen 4020
Bedtijd 3925
(De) beeldende kunst in België (Stijns—IV)
Beethovens negen symphonieën 4653
Begenadigden uit mystiek Vlaanderen (V) 6e Jg. bl. 131
Begijnhofsprookjes (2e en volg. uitg.) (Timmermans—III)
Beginselen der chimie 4470
Begrippen van Gregoriaanschen zang 4367
Behangsel en bespanningsstoffen 4366
Beiaarden (Hullebroek—V)
Beiaardindrukken 4305
Beknopte algebra: I 4501
Beknopte bijbelsche archeologie 4356
Beknopte Duitsche spraakkunst 4358
Beknopte meetkunde 4502
Beknopt overzicht der Vlaamsche letterkunde... 5033
Beknopt overzicht der zielkunde 4635
Beknopte staathuishoudkunde 3791
(The) Belgian littoral 5042
Belgisch Congo (Heylen—V)
(De) Belgische grondwet (Mennekens—IV)
(De) Belgische grondwet (De Hoon) 4491
(De) Belgische Neerhofvogels (Van Hout-IV)
Ben-Hur (Wallace, vert. uit 't oorspronkelijke, III)
Ben-Hur (Wallace, geastigeerde uitg.) 4678
Benigna-Consolata Ferrero 4422
Benoit (Verschaeve—V*)
(De) beproeving 4207
(De) beren 4287
Beroemde mannen (Van Offel—V-VI)
Bertje 4402
Bertram en Ludwig 5031
Bertrand van Rains 3822
(Een) beschrijvingswaardig manneke 4247
Bestaat God of niet? 4489
(De) bestendige aanwezigheid 4471
(De) betooverde (Couperus—III-IV)
Bettina 4982
Betty Zane 3845
(Een) Betuwsche boer in Amsterdam 4175
Bewegingsleer en bewegingsorganen 4963
(De) bezeten man (Dickens—III)
Bezette stad 6e Jg. bl. 100
(De) bibliothecaris als opvoeder (Baers—IV)
(De) bibliotheek van een Portugeesch. Joodsch koopman... 6e Jg. bl. 36

(La) bibliothèque d'un marchand milanais 6e Jg. bl. 37
Bietje 4581
Bijbelsch leesboek : Oude Testament 3869
Bij de boeren (Snieders, R.—V)
Bij de Brava-negers van New Bedford 4399
Bij den twaalfden klokslag 4021
Bij de ware levensbronnen 4642
Bijdragen tot de geschiedenis van Assche 4832
Bijdragen tot de geschiedenis en de oudheidkunde van Vlaanderen 3935
Bijdragen tot de kennis van G. Gezelle's jeugdjaren 6e Jg. bl. 36
Bilsen van voorheen (Paquay—V)
Bio- en bibliographi che notas (Corn. Crul) 6e Jg. bl. 37
(De) blakende oogst 3917
Blank en bruin (Kaarsberg—III)
Blauw bes, blauw bes 4273
(De) blijde jeugd 3673
Blijft thuis 4058, 4134
(Den) blinddoek afgerukt 3674
(De) blinde 4374
(De) blinde uit de woestijn 4425
(De) blindgeborene 4708
Bloed en zand 6e Jg. bl. 71
Bloedig Mexico... 5037
(De) bloedprijs geschonken 4426
(De) bloeiende staf 4744
(De) bloem der liefde 4331
Bloemenhoedjes 3821
Bloemhofje voor de jeugd 4646
Bloemlezing uit de Nederl. letteren 4163
Bloemlezing uit het werk van Ernest Hello 6e Jg. bl. 231
Bloemlezing uit Nederl. prozaschrijvers der XVIIe eeuw 4557
(Een) bloem uit Gods mystieke tuinen 4172
(Een) bloem van den Goeden Herder 5048
Bloote voetjes 4294
Bobijnen van miseries 4296
(Het) boekbinden voor allen 4364
(Het) boek der liefde 4117; 6e Jg. bl. 4, 205
(Het) boek Esther 3985
(Het) boek Judith 3985
Roekzaal 6e Jg. bl. 268
Boerenkinderen 3675
(De) boeren van Oolen (Auctor-V)
Boer Hannes 4187
(De) boer Niels Hald (Lökken—III-83)
(De) boer van 't Lindenhof 3676
Boete 3677
(De) bokkenrijders 3913
Bonte wimpels 8604
(De) boomen 4779
Booze geesten 4069
(Het) booze oog 3820
Borgers in de estaminé (Broeckaert—III)
(Het) boschmannetje 4543
(Het) boschmeisje 4802, 4861
Boskoop... 5041
Bottientjes 4203
Boudewijn (Timmermans—IV)
Brabantsche folklore (V)
Brabantsche sagen 3824
(De) brand 3678
(De) brandstichter (Snieders, R.—V)
Breeroo's lyriek 6e Jg. bl. 36
(De) briefwisseling der gebroeders Verdussen 4604
Brigitta 4183
Broeder de Sadeleer 4799
Broer en zus bij 't opstaan 4824
(De) brooze herinnering 4223
Bruegel 4508
Brueghel (Van Zype—IV)
(De) brug van San Luis Rey 4981
(De) bruidskroon (Undset—III)
(De) bruid van Bruce 4786
(De) bruid van den arme 3901
(De) bruid van het Glommendal 4130
Brusselsche kluchten (De Grieck—III)
Brusselsche krabbels (Bogaert—V)
Buck Thorton de cowboyreus 5015
(Een) bundel vertellingen 3679
(De) burgerlijke stand (Mennekens—IV)
(De) burgers van Groenendale 4336
Busschen maken 4221
Buurgenootjes 4550

C

(De) Caid (Noël—I)
Caïn's zonde (Vermeulen—IV)
Camera obscura 6e Jg. bl. 259
Caritate 4582
Carmen (de Meester, J.—II)
Carmen (Mérimée—II)
Carnavalsbeelden 4251
Casanova (II)
Cassel 3680
(De) catalogen 4935
Catechesen 4942
Catharine 4201
Catharina Howard 4862, 4988bis
Cavia's 4363
Centrale verwarming (Blansjaar—V)

Centrale verwarming, ventilatie... (Meulenkamps) 3882
(Het) Channeysyndicaat (Oppenheim—III)
Charles De Coster (Monteyne—III)
Charles Rex 4660
Charlotta von Stein 4620
Chesterton 4160
Chineesche kleuterkens 4811
Christoffel Plantijn 4595
Christus in de Passie (Verschaeve—V)
Christus-Koning 4969
Christus' leer voor kinderen 4915
Claude Lightfoot 5012
Cleyne proefstuxkens 4511
(De) club op reis 3943, 4026
(De) club van vier 4152
(De) club van zessen klaar 3944
Colloquia 6e Jg. bl. 68
Cocktail 4127
Codine (Istrati—II)
Colibri 4863, 4989
Colomba 4955
Compostella (Dietschensmidt—II)
Conanchet (Cooper—V)
Conscience 3681
Constantijn 6e Jg. bl. 227
Constructies in hout (Dirkse—V)
Contardo Ferrini 4052
(De) cowboy-gravin (Williamson—IV)
Crainquebille (France—III)
Credo (Mennekens—V)
Cupido 4619
Cyriel Verschaeve 5e Jg. bl. 6

D

(De) daad 6e Jg. bl. 6
Dagboek van een teringleider 6e Jg. bl. 97
(Het) dagboek van L. de Myttenaere (Kenis—III) 3421
(De) dappere Marius 4036
Dat moet geboet worden (Andersen Nexö—I)
Dat waren helden 5045
Davida Birot (Bazin—IV)
Davidsfonds 6e Jg. bl. 71
Debet en credit (Freitag—IV)
Declamatorium 4596
(De) deemstering der zielen 6e Jg. bl. 6
(De) deftige dienstmeid 4662
Dendermonde's beiaard 4702
(De) derde 3926
Dertig sonnetten 4369
Der zwakken kracht (Diers—III)
(De) deserteur 4236
(De) deugniet 3921
Dichterlente (De Mont—IV)
(De) dichters van 't Fonteintje (Leroux—III)
(De) dief 4224
Diepere krachten (Van de Voorde—II)
Dieren en planten in bosch en veld 4104
Dierenliefde 5009
Dierkennis en diersage bij Vondel 4411, 4592
Dierkunde op de hoeve (Van Godtsenhoven—V)
(De) diersage en Reinaert de Vos (Vercoullie—IV)
Dik Trom en zijn dorpsgenooten 3945
Dionyzos (Couperus—II)
Distels 3893
Djoken de leurder 4247
(De) dochter 4621
(De) dochter van den Molenaar 3682
(De) dochter van den schatmeester 5023
(De) dochter van den veroordeelde 3683
(Het) doelmatig gebruik van afgeroomde melk (Van Godtsenhoven—IV)
Dolly, de danseres (Avany—I)
Donatienne (Bazin—III)
('t) Donderbeestje 4911, 5001
Donovan (Lyall—III)
(De) dood der chimera's 6e Jg. bl. 6
(De) doode en de wulpsche vrouw 4749
Doode sieraden (Ten Naël, G.—III)
(De) dood in Vlaanderen 3684
Dood voor de wereld 4286
(De) doolaards in Egypten 3841
(De) doolaer in de weidsche stad (Baekelmans—III)
Door het land der Skipetaren 4427
Door het noodlot achterhaald (von Eschtruth-II)
Door plicht overwonnen (Sabatini—III)
Door West-Vlaanderen 3685
Dorenzathe 4864, 4990
Dorpsherrie (Schouteden—IV)
Dorpsverhalen (Snieders, R.—V)
Dostoïevsky 6e Jg. bl. 6
Dotje 4549
(Een) dozijn Hollandsche jongens 3946
Dracula (Stoker—II)
Drei Novellen 4362
Drie bloempjes uit den St Franciscustuin (Eeckels—V)
Drie eenaktertjes voor kinderen (VI) 4974
3 Fragmenten uit « Triomf der liefde » 4348
Drie Javaansche Goeroe's 3932
Drie kameraden 4540
(De) drie koningen aan de kust 3918

(Een) drie-koningenavond 4280
Drie-koningindag 4972
Driekoningentryptiek (Timmermans—IV)
Drie kwajongens 4154
Drie schetsen... 4263
Drie schetjes 4208
(Het) drievoudig verbond 4537
(De) droom (Zola III)
(Een) droomenhoofd en een wonderwereld (Meire—III)
(De) droom van Mr. Ign. Zonneblomme 4308
(De) dubbelganger 4070
(Het) dubbel leven van Mr. Burton 4520
(De) duinheks 3947
(Een) duitsche sultane 4381, 4429
(De) duivel (Neumann—II)
(De) duivelskop in het rotsgebergte 4428
(De) duivelstoren 3686
(Het) duivelstuig 4304
Duivenmelkers 4258
(De) duizend en één dag 4147
Duizend jaar mutualiteit (Huys—IV)
(Een) dure eed (Loveling—II)
Dwaze tronies (Baekelmans—II-III)
(De) dwaasheid des kruises 3987
Dynamo's, motoren en omvormers 3993

E

(De) Eagerton juweelen (Avany—III)
« Ecco Homo » en het bange portiereske 4311
(De) echtgenoot 4071
(L') école et la vie 3877
Edward II (Marlowe—IV)
Eenden (Brandaris—IV)
Eenig dochtertje (Demers—V)
Eenige begrippen over de radio-activiteit... 4964
(Een) eenige dochter 4865
Eenige letterkundige opstellen (De Mont—V)
Eén te veel 4784
Eenvoud en gepastheid 4828
(De) eenvoudige kamer 4196
(Het) eenzaam hart (Teunisz—III)
(De) eenzame 4195
(De) eerlijke dief 4072
(De) eerste broek 3687
Eerste Fransche lessen : 1e en 3e dl. 4493
(De) eerste H. Communie van stoute Jettie 4687
(Een) eerste huwelijksnacht 4289
(De) eersten en de laatsten (Galsworthy —III)
Eert u kind 3873
Eer Vlaanderen vergaat 3900
(De) eeuwige echtgenoot 4073
(De) eeuwige mensch 4092
(De) eeuwige verlossing 6e Jg. bl. 6
Egmont 6e Jg. bl. 71
Egmont en Hoorn 3688
Eigen schuld 4867
Electriciteit (Schoentjes—V)
Electriciteit (Vandewinckel—V)
Electriciteit (Van Eyck—V)
(De) electriciteit en haar landelijke toepassingen 3998
Electrische leidingen en hare berekening 3800
Electrische verlichting der woning (Boldingh—V)
(De) electrotechniek van den automobiel 3994
Electrotechniek voor bouwkundigen 3801
Elementaire lessen over erfelijkheidsleer 3795
Elementair Latijn in 52 lessen 3875
Elena Tortorella 4246
(De) elfe van het sprookjeshof (Kiroul—V-VIA)
Eline Vere (Couperus—II)
St. Elisabeth 5045
Elisabeth de Lenoncourt 4388
(De) H. Elisabeth van Hongarije 4569
Elsevier's maandschrift 6e Jg. bl. 203
Elyata (Couperus—III-IV)
Embryologie (Leigton—IV)
Emiel Claus (Buysse, C.—IV)
Emily's eerzucht (Montgomery—III)
(De) engel der bannelingen 4430
(De) engel der bergen. 4841
English and American humour 4776
En waar de ster bleef stille staan (Timmermans—V)
(De) erfenis der woestijn 3846
(De) erfenis van Pier Cies (D'Hondt—II-III)
Ernest Staes (Bergmann—IV)
Erzaehlungen 4102
Etude sur les colonies marchandes 6e Jg. bl. 34
Eucharistie en leven 4764
(Het) eucharistisch triduum voor zieken 4767
Euphrosine 4842
Europa 3937, 4046
Evangeliën en kerkstemmen 3786
Eva van den Eykenhof 4389

Evenwichtsleer en krachtenleer 4963
Evolutie van het Marxisme (Wauters—III)
(Een) examen 4325
Excubiae 6e Jg. bl. 68
Extase (Couperus—II)
(Het) ezelken (Buysse—II)

F

Failliet 4059, 4135
(De) famillie van den resident 4868, 4991
(De) fanfare De Sint-Jansvrienden (Claes—IV)
Fanny's sonnet 4580
Fantasia (2 dln) 4843
Fata morgana (Snieders, A.—V)
Faust (Goethe—I) 6e Jg. bl. 71
Fee (van Waldrichem—III)
Feemke 4239
Sint Felix en zijn aardappelen 4780
Felix Timmermans 6e Jg. bl. 69; 4045
(De) Ferde 3896
Ferdinand Huyck 3666
Fernand 4869; 4992
Fêtes galantes (Kenis—III)
Fiedeldidon 4042
(De) fijnproevers 4340
Fikke spring in 't veld (Kiroul—VIA)
Filips Van Artevelde 3689
(De) filosoof van 't sashuis 4572
Filmen 4015
Flora diabolica (Teirlinck—IV)
Flora van België (Mac Leod—V)
(Een) fonteintje van vertelsels 4406
Formules van een moderne esthetiek 4779
Fortuinzoekers (Snieders, A. - IV)
Francesco 4683
Francesco voor de hellepoort 4971
(De) H. Franciscus, de Seraf van Assisi 5050
Franciscus van Assisi 3891
Franciscus van Assisis' Goede Week 6e Jg. bl. 68
Franciscus Xaverius 4815
Frank van Wezels roemruchte jaren (de Jong—II)
Frans Anneessens 3690
(De) Franschen te Antwerpen 3691
Frans en Frits 3927
Frans Hals en zijn dochter 4274
Frans van Dorentil 3948
Frederik van Eeden (Kalf, G.) 3839
Frederik van Eeden (Padberg) 4553
(De) Freelands (Galsworthy—III)
(De) freule 4870
Frits 4871
Frits Wardland 3950
Fröbels opvoeding van den mensch (Gunning—II)
From Shakespeare te Swinburne 4103
(De) fuifnummers (Chapell—III)
Fulco de ministreel 3951

G

Gaasbeek 5833
Gabrielle 4230, 4278
(La) gaîté française 4773
Gampelaarken 4194
(De) gang der wereld (Schmidt—II)
Gebeden voor het Heilig Hart 6e Jg. bl. 68
(Het) gebed van een moeder 3692
Gebreken en storingen in electrische machines 3802
(De) gebrekkige met de handen van licht (Estaunié—III-V)
(De) gebroeders Karamazov 4074
(De) gebroeders Valentijn en Wolfried 4022
(De) gecroonde leerse (De Swaen—IV)
Gedachten voor zieken en lijdenden 4638
Gedenkboek der Rubensfeesten Antwerpen 4615
Gedenkdagen 6e Jg. bl. 133
Gedicht aan Kardinaal Van Roey 4717
Gedichten (De Geest—II)
Gedichten (Ledeganck—IV)
Gedichten (Van Hecke—III)
Gedichten (Van Langendonck—V)
Gedichtengroei 4719
Gedichtengroei bij Gezelle 4725
(De) Gedichten van St Franciscus 4735
(De) gedichten van St. Thomas 4734
Gedicht op de heropening der hoogeschool 4713
(Een) gedicht van Santa Teresa 4736
Geen novellen 4199
Geeraardsbergen (Wattez—IV)
Geertje (de Meester, J. - II)
Geertruide van Oosten 4174
(De) geestdrijvers van een Dzjehenna (Gafran—III)
(De) geestelijke oefeningen (Ignatius van Loyola) 3783
Geestelijk leven in Amerika 5038
(Het) geestesleven te Antwerpen in Rubens' tijd 4608
Geest van den heiligen pastor van Ars 3986
Geheime dienst 3903

(Het) geheime document 4988
(Het) geheim van den Canadees 3953
(Het) geheim van den ijskelder 4679
(Het) geheim van den koepel 3815
(Het) geheim van den profeet (Stevenson—II)
(Het) geheim van den rechter 3693
(Het) geheim van den toren 3695
(Het) geheim van den Witten Bison 4431
(Het) geheim van Dubuly 4844
(Het) geheim van Elwin Drood (Dickens—III)
(Het) geheim van het woud 3696
(Het) geheim van tante Clara 4329
(Het) geheimzinnig kasteel 3697
(Het) geheimzinnig kistje 4251
(De) geheimzinnige koepel 3952
(Het) geheimzinnig lidteeken 4151
(De) geheimzinnige ruiter 3847
(Het) geheimzinnig teeken 3905
Gehuwd leven (Duykers—IV)
Gekke vertelsels (Arras—IV)
Gekleurde engeltjes 4659
Gelddorst en liefde 4676
(De) gelegenheidsgedichten van G. G. 4721
(De) gelijkenissen van een profeet 4916
Gelijkvormigheid met Gods wil 3982
Geluk in het huishouden 4917
(De) gemeenschap 6e Jg. bl. 70, 231
Gemma Galgani 6e Jg. bl. 68
(De) genadeslag 4623
Generaal De Sonis 4055
Genoveva van Braband 4349
Genoveva van Brabant (Courtmans—V)
Genoveva van Brabant (Rollier—IVo)
Genoveva van Parijs 5008
Georges Stephanson 3694
(De gerechtigheid Gods 4781
Germaansche beelden uit de godensagen 4184
Geschiedenis der Europeesche plastiek (3e deel) (Vermeylen—IV)
Geschiedenis der godsdienstwetenschap (Kreglinger—I)
Geschiedenis der luchtscheepvaart (Hof—V)
Geschiedenis der patristische en middeleeuwsche wijsbegeerte 4782
(De) geschiedenis der Vereenigde Staten van Noord-Amerika 4696
Geschiedenis der wijsbegeerte (Van Kaayseele—I)
Geschiedenis en beschrijving van Brussel 4169
Geschiedenisjes (Monteyne—I)
Geschiedenis van België (Van Mieghem) 4419
Geschiedenis van België (Pirenne) 4166
Geschiedenis van de Apostelen 3785
(De) geschiedenis van den voorhistorischen mensch 4558
Geschiedenis van de Oud- en Middelnederlandsche letterkunde 4616, 4692
Geschiedenis van de tijdbepaling 4105
Geschiedenis van Egypte 4560
Geschiedenis van een ezel 4302
Geschiedenis van een ouden schoen 4332
(De) geschiedenis van het Vlaamsche tooneel sedert 1830 4613
(De) gesluierde schilderij 4872
(Het) gesprek in Tractoria (Toussaint van Boelaere—II)
(De) gestolen krijgskas 4432
Gestolen uren (Wadsley—II)
(Een) getrouwe liefde 4320
Geven heeren de voorkeur aan blondjes? (Clements—III)
(De) gevloekte 4402
(Het) geweigerd damegambiet 3885
Gezegend hij die komt 4487
(Een) gezellige middag 4403
(Een) gezellig huisgezin 3924
Gezift als tarwe 3813
G. G.'s dichtwerk van 1861-1891 4722
(De) gids 6e Jg. bl. 259
Gids voor... het smidsvak 3878
(De) giertij (De Meyer—IV)
Gij die mijn schreden leidt (Verster-Bosch-Reitz - III)
Glanzende dagen 4531
(De) glimlach van den faun 4587
Godsdienst en karaktervorming 4948
Godsdienstwetenschap (Kreglinger— I)
Gods rijk 4095
(De) godsvrucht tot O. L. Vrouw van het H. Hart 4837
Gods Woord en Gods Zoon 4094
Godvruchtige maanrymen 6e Jg. bl. 36
Goddelijke verbeeldingen 4472
Goede wil 4488
Goetz von Berlichingen 6e Jg. bl. 71
Gothiek sprookje 4196
(Het) goud des doods 4465
Gouddorst 3848
(De) gouden poort (Kuypers—IV)
(De) gouden ring (Heitefuss—III)
(Het) gouden tientje 4822
(De) gouden Willem (Snieders, R.—V)

(Het) goud van Winnetou 4433
(Het) graf aan de zee 3698
Grafieken en tabellen 4109
(De) grensgod 4588
Grepen uit aardig menschenleven (Vermeulen—IV)
Grijze dagen 4337
(De) groene duivel 5032
Groeninghe 3699
Grondbeginselen der godsdienstwetenschap (Kreglinger—I)
Grondbeginselen der Heilige Schrift 4765
Grondbeginselen der scheikunde (Van Driessche—V)
Grondbewerking en bemesting in den liefhebberstuin 4959
Grondslagen en vorming van het karakter 4770
Groote mannen en vrouwen 4837
(De) groote levenswet 4908
Groote mannen van Limburg 4698
(De) groote mystificatie 3826
Groote spanning 4909, 4980
(De) grootvader 4219
(De) groote weldoenster 4066, 4138
(De) gruwelijke waanvoorstelling ... 4383
Guido Gezelle (De Graeve, Rob.) 4826
Guido Gezelle (Hans) 3700
Guido Gezelle (Van de Voorde)
Guido Gezelle (Gezelle, C.) 4567
Guido Gezelle-Hulde 6e Jg. bl. 267
Guineesche biggetjes 4363
(De) gulden schaduw 4473
(De) gulden slede (Van Walden—IV)
Guldentop 4750
Gullivers reis naar Brobdingnac 4542
(De) gulsigheidt (Ogier—III)
Gust en Deesken 4102, 4256

H

('t) Haantje op den toren (Van Tichelen—V)
Haar beteekenis 4243
(De) haard der ziel (Van de Voorde—II)
Haar held 4873
Haar man (Duykers—III-IV)
Haar zoon 4215
Hagelinde 4751
(De) hagemeester 4247
(De) halm met zeven aren 5032
Hamlet (Shakespeare—IV)
Handboek der katoenspinnerij (Pipijn—V)
Handboek der paedagogiek 4769
Handboekje voor het briefschrijven 4359
Handboek voor groententeelt (Guns—V)
Handelskennis 3883
Handschriften en vroegdrukken 4597
(Het) hangende zwaard 4845
Hannekenuit 4286
Han spring in 't veld 4684
Harden levenskamp (Van Reet—V°)
Hare labeur 4518
Harte 5027
Hartsgeheimen (Vles—II)
Harvey Gerrard's misdaad (Oppenheim—III)
(De) haven van Antwerpen 4936
Hedendaagsche wijsbegeerte 4738
Heeft letterkundige kritiek waarde? 4159
(De) heeren von Wiedenholt 4288
(De) heerlijkheden van het goddelijk Moederschap 4940
(De) heerscher van het eiland 4434
(De) heer van 't kasteel (Snieders, A.—IV)
(De) heg 4912, 5003
Heidensche schrijvers in christen licht 4732
Heikneuters 4537
(Het) heiligdom des harten 4517
(De) heilige berg (Van den Oever—IV)
(De) heistee (Segers—IV)
(De) heks van Haarlem 6e Jg. bl. 30
(De) heks van Nieuwpoort 3701
(De) heldendaad van twee H. B. S.'ers 5025
Held en toch verrader 5000
Helden zonder zwaard 3702
Heldere gezichten (De Bom-III)
Hemelbloemen aan de Roomsche jeugd 5045
Hemelsche banden 4515
Henriette's herinneringen 4846
Hendrik Conscience 6e Jg. bl. 257
Hendrik van Veldeke 4161
Herfstdraden 4875, 5018
Herinnering 4253
Herinneringen 4318
Herinneringen uit een doodenhuis 4075
Herinneringen uit het verleden (Streuvels—IV)
Herinneringen van een dienstmeisje 4847
Herinneringen van een mondain scholier (Chip-III)
Herman Robbers als romanschrijver 5035
Hermelijn 4876, 4993
Hertetolken 4250
Hertog tegen wil en dank(Oppenheim—III)
Herrijzenis 4240
(Het) H. Evangelie (Joannes) 3865

(Het) H. Evangelie (Lucas) 3865
Hij heersche 4947
Herinneringen uit een doodenhuis 4075
Herinneringen uit het verleden (Streuvels —IV)
Herinneringen van een dienstmeisje 4847
Herinneringen van een mondain scholier (Chip—III)
Herman Robbers als romanschrijver 5035
Hermelijn 4876, 4993
Hertetolken 4250
Hertog tegen wil en dank (Oppenheim—III)
Herrijzenis 4210
(The) hill 4957
Histoire du livre en Belgique 4612
(De) historie van een wekker 4292
Historische schets van Baerle-Hertog (Van der Perren—V)
Historische verbeeldingen (Lemmers—II)
(De) H. Maagd en Moeder Gods Maria : 3. 4940
Hochdeutsche Sprachlehre für Niederlaender 4649
Hoe de menschen... 4209
Hoefkunde en hoefbeslag : 1e & 2e Deel 4960
Hoe grootvaders broer weerkeerde 4281
Hoe ik mijn kind gedood heb 4060, 4136
Hoe Jozef priester werd 4040
Hoe men burgemeester wordt (Snieders, R.—V)
Hoe moet ik mijn werk traceeren 6e Jg. bl. 231
Hoe werkt de telegraaf? (Bogaerd—V)
Hoe zij overwon 4810
Hoe Zwartje Witje werd 3703
(Het) hofje der planters (De Backer—V)
Hollandse schilders en schrijvers in de vorige eeuw 4483, 4552
Homeros' Ilias 4746
Honderd gedichten 3889
(De) hond van kapitein Vernon 4350
(De) Hongaarsche letterkunde 4044
Hoogere begrippen in de letterkunde 4739
Hooidag 4179
Hopalong Cassidy 4526
Horatius 4360
Horatius' oden (Dautzenberg—III-IV)
Hortense de Beauharnais 4877
Houden van kanarievogels 4106
Houtbewerking, 3e deel 3997
Hugo Verriest 4727
(Het) huis 6e Jg. bl. 37
(Het) huis der smart 3664
(Het) huisgezin van den wagenmaker 5024
(Het) huisgezin van dokter Forting 3956
(Het) huis Lauernesse (Bosboom-Toussaint —III-83)
(Het) huis met de rozenhaag 4392
Huis Rietholme 5022
(Het) huis van het zeewijf (Oltmans—IV)
Huisvesting en verzorging van kippen (Brandaris—IV)
Huize Levenslust 3922
(De) huizen van Ohlenhof 3816
Humoristische Erzaehlungen 4775
Hun Gustaaf 4262
Hun Pastoor 4090, 4133
(De) hut in het bosch 3955
(De) hut van tante Klara (Courtmans—V)
(De) hut van Wardje Nulph (Snieders, R. --V-VIA)
(Een) huwelijk (de Meester, J. —IV)
(Een) huwelijk in de gevangenis 3704
(Een) huwelijksreis 4579

I

Ibsens jeugd 5034
(De) idioot 4076
IJsbrand 6e Jg. bl. 30
(Het) ijzeren graf (Conscience—III)
IJzeren vlinders (Blijstra—III)
Ik maak mijn radiotoestel zelf (Van Looi—V)
Ikzucht 4319
Ilonka 4689
In de gewelven van Ortry (May —IV
In de Lente vergaard 4878
In den dienst des Scheppers 4946
In den dop 4624
In den greep der woestijn 3849
In den lusthof Arcadië (Van Moerkerken —II)
In den maalstroom 4807
In den nieuwen thuis 4212
In « den otter » 3957
In den strijd 3705
In den vreemde 4848
In de riolen van een wereldstad 4016
In de schuilhoeken van den Balkan 4437
Indië en het Westen 4827
In dienst van allen 3811
In een leven 4268
In eigen huishouding 4879
In extremis 4880
In het land van den Mahdi 4436
In hoogeren stand 3706

In ijzeren greep (Brinkgreve-Wicherink—III)
In Koerdistan 4435
Inleiding tot de Lighthart-studie 3729
In memoriam 4269
In memoriam Eug. Van Oye 4733
In mineur 4625
(De) innemende landlooper 3906
(De) intellectueele bagage van een Spanjaard 6e Jg. bl. 36
Interludiën 4474
Intermezzo (Metz-Koning—III)
In 't gedrang 4574
Intieme schetsjes 4185
In 't veen- en polderland 4702
In 't vervallen huis (Snieders, A.—V)
In 't vliegend peerd 3895
Inventaris op het archieffonds van handel en scheepvaart 4418
In woelige dagen 3958
Irene 4849
('t) Is de liefde (Baekelmans—III)
(De) Italiaansche partij
(De) Italiaansche vuurwerkmaker 3707
Ivanhoe (Scott—III)
(Het) ivoren aapje (Teirlinkk—II)
Iwan de dwaas 4918
Iwans offer 4039

J

Jaak en de boonstaak 4042
Jaarlijksche boekenschouw 3863
('t) Jaar uitkaarten 4272
(De) jacht op den paardendief 4438
(De) jacht op de veertig schedels 3908
(De) jacht op het rossige paard 3850
Jacques Maritain 6e Jg. bl. 36
Jaepie-Jaepie 3959
James Ensor (Desmeth —V)
James Watt 3708
Sint Jan 6e Jg. bl. 69
Sint Jan (Streuvels—IV)
Jan Allemachtig 4131
Jane Eyre (Bronté—IV)
(Het) Jan Klassen-spel (Snieders, A.—IV)
Jan Luiken's Duitsche lier 4605
Jan Pikkedang (De Meyere—V)
Jan Sterk en zijn broertje Wim 3926
Jantje (Duykers—V)
Jantje den schoenlapper en... (Coolen—III)
Janus met het dubbele voorhoofd 4475
Jan Van Speyk, de held van 1830 3709
Japan, het land van den lotus 4566
Japaansche legenden (De Praetere—V)
Jarnegan 4979
Jazzband (Van Waeg—III)
Jean Christophe 6e Jg. bl. 71
Jeanne d'Arc 4850
Jeugd 4304
Jeugd (Conrad—III-83)
Jeugdsdroomen 3712
Jeugd-verzen 4371
Job, de voorbeschikte (Baumann—III-IV)
Joe Burkers, de eenoog 4439
Johan's avontuur 4881
John Pitt 5011
John Ruskin als opvoeder 4645
(De) jonge held van Haarlem 3710
(De) jonge landsheer 4919
(Het) jonge leven (Zielens—III-IV) 4017
(De) jonge musicus 3960, 4027
Jongensleven 3835
Jongens van Oudt-Holland 3961
(De) jongen van Saaftinge 3711
Jong Vlaanderen 4772
(De) jonkvrouw van den Eikenhof 3712
Sint Joris 4191
(De) jonkvrouw van Groenenrode 4882, 5019
Jordaens (Coopman—III)
Joyzelle (Maeterlinck—II)
Jozef Grimaldi (Dickens—III)
Jozef Kerkhofs 4666
Judos 4516
Judocus (Goossens—III-IV) 4665
Juffer Anna 4378
Juffer Klepperman (Snieders, A.—IV)
Juliaan en Juliane 4801, 4851
Juvikingen (Duun—III-IV)
J. V. Vondel's Lucifer 4122

K

(Een) kaakslag 4336
Kalkoen, parelhoen, enz. (Brandaris—IV)
Kannunik Triest 5051
(De) kaperkapitein 4440
(Het) kapersnest 4009
(Een) kapitalistisch manœuver... 6 Jg. bl. 37
(De) kapucijn 4252
Kara Ben Nemsi 4441
(Het) karakter der massa 4950
Karaniwan-khan in Albanië 4442
Kardinaal Mercier 4732
Kardinaals-cantate 6e Jg. bl. 68
Karel en Elegast (Timmermans—IV)
6e Jg. bl. 70
Karel Klepperman (Courtmans—V)

Karel Van den Oever 6e Jg. bl. 36, 37
Karel Van de Woestijne (Eeckhout, J.—IV)
Karel Van de Woestijne (Gijsen, M.) 6e Jg. bl. 36
Karel Van de Woestijne (Dietsche Warande) 4165
Karolingsche verhalen 6e Jg. bl. 259
Kasper Sempersnel (Van Assche—II)
(Het) kasteel Schlesheim 4883, 5020
Katholieke actie voor de jeugd in Vlaanderen 4947
(De) Katholieke illustratie 6e Jg. bl. 71
(De) katte 4210, 4334
(De) kat van Moeder Molleken 4673
Kaukasische vertellingen 4920
Keerseken in de lanteern (Timmermans—III)
Kees Doorik (Eekhoud, G.—II)
Kees uit vrijen 4271
Keldermondvertellingen (Buerbaum—V)
Kempische vertelsels (Henot—V-VIA)
Kent gij uw taal? (Lombaerde—V)
Kerels (Buysse—IV)
Kerk en bekeering 4355
Kerken en kloosters 3933
Kerkhofbloemen (Gezelle, G.—V)
(Het) kerkportaal 4182
(De) kelders van koning Perugallus 4260
(De) Kennemer vrijbuiter 3962
Kerlingaland 3713
(De) kermis der ijdelheid (Thackeray—IV)
Kermis in grootvaderstijd 4543
(Een) kermisvogel 4341
(De) kerremesmaaltijd... 4222
(Het) kerstekind (Streuvels—V)
Kerstmis 4277
Kerstsproken (Graadt—III)
Keurbundel uit 500 novellen 3829
Keurgedichten (Gezelle, G.—V)
Keurgedichten (Nahon—V)
Keur uit de gedichten van H. Roland Holst-Van der Schalk 4967
(Een) keus uit zijn werk (De Roovere, A.) 4415
Keuze uit zijn gedichten (Dodd—IV)
Kijkjes in Gods prentenboek : 1. 4104
Kijkkast (Fleerackers—V)
Kiki (Claes—V)
Kikvorschenverstand 4302
Kiliaan 4594
Kindeken Jezus in Vlaanderen (Timmermans—IV*)
(Het) kindeke zei 4116
Kinderen Heringa 4538
(Het) kind met den helm (Snieders, R.—V)
Kinderpretjes (Peeters—VIB-C)
Kindzijn voor God 4096
(De) klas van twaalf 3919
Kleine algemeene geschiedenis voor M. U. L. O. scholen 4562
(De) kleine bloementuin (Buyssens—V)
Kleine geschiedenis van België (V)
(De) kleine held 4077
Kleine Kees onder de kabouters 3928
(De) kleine martelaar (Lavki—VIA-B)
(De) kleine lord (Burnett—V)
Kleine Nellie van den Heiligen God 4821
Kleine Olle en zijn ekster 3963
Kleine oorlog (Naveau, V-VIA-B) 4265
Kleine oorlog in Vlaanderen (Wattez, O.—V) 4342
Kleine Pim 4822
(De) kleine Saffo 5004
(De) kleine schoorsteenvager 3714
Kleine stereometrie 4503
(De) kleine Vlaming (IV) 3862
('t) kleintje 4584
(Het) kleuterboek (Timmermans—VI)
Klim- en hangplanten (V) 4958
(Het) klokje in de bergen 4402
Klokketonen 3828
« Klok, klok » 4187
(De) knape van Vlaanderen 5046
Knellende huwelijksbanden (James—II)
Kobus en Agnietje 4324
Koele meren des doods 6e Jg. bl. 30
(De) koemeester 4189
Komt dat tegen! 4670
(De) konijnenteelt (Beeckman—IV)
(De) koningin der woestijn 4443. 4526
Koninginnen met en zonder kroon 4884
Koning Oriand (Conscience—III)
Koningscantate 6e Jg. bl. 68
(De) koning van de goudrivier 4688
(De) koordedanser 3715
(De) koorknaap 4343
(Een) korte geschiedenis der wereld 4420
(Een) kostelijk stuk 4792
(De) kozakken 4921
(Het) kraaiennest (Snieders, R.—V)
(Een) kranig kereltje 4797
(De) kreet van Abel's bloed 6e Jg. bl. 231
(De) kinderen van Mijnheer Fierezoon 4409
(De) kinderen van Heckendam 3899
(De) kinderen van het vredespaleis 3926
(De) kinderjaren van Gikke 4814
Kinderspel 4264
(Het) kindje 4225

(De) Kreutzersonate 4922
Kristiaan 6e Jg. bl. 131; 4353, 4395
Kritische bijdragen over tooneel (Monteyne —IV)
Kritisch kleingoed 6e Jg. bl. 133
(De) kroon van Alviara 4852
(De kroon van doornen 6e Jg. bl. 6
(Het) kruis aan de beek 3716
Kruis en adelaar 6e Jg. bl. 71
(Het) kruis van Jussuf-Ali 4444
Kun je nog zingen, zing dan mee! 4509
(De) kunst en geest in Vlaanderen 4476
Kunst en liefde (Terego—I)
Kunstgenschiedenis in het middelbaar onderwijs 3808
(De) kunstkring van Waes (Neels—II)
Kunstopleiding voor het volk 4652
(De) kunst van het grimeren 4113
Kupido (Francken—II)
(De) kust 4702
('t) Kwartet der Jacobijnen (III) 4578
(Het) kweeken onder glas van groenten 4961
(Het) kweeken van anjers in tuin en kas 3798
(Het) kweeken van tomaten 3797

L.

(De) laatste cowboy 4788
(De) laatste dagen van Pompeï (Lytton — III-83.9)
(De) laatste der Mohicanen (Cooper—V)
(De) laatste nacht van Mata-Hari 4377
(De) laatste van zijn geslacht 4791
Laethemsche brieven over de Lente 4323, 4477
(De) lamp in de woestijn (Dell—III)
Landbouwkunde (Van Overstraeten—V)
Landbouwkunde op de hoeve (Van Godtsenhoven—V)
(Het) land der electrische zon (Lavki—VIA)
(Het) land der tegenstellingen 4941
Landelijke historiën 4307
Land en leven in Vlaanderen (Streuvels—IV)
Land- en volkenkunde voor de Middelbare school 3937, 4045, 4699
(Het) landgoed Stepantchikowo 4078
(Het) land van Cleopatra 3832
(Het) land van je weet wel 4823
(Het) land van Waes (Thuysbaert—IV)
(Het) land van Walter Scott 4885
(De) landverrader 4145
(De) lange wapper 3717
Langs den stroom (De Meyere—IV)
Langs de straat 4061, 4800
Langs diepe wegen 3718
Langs kleine wegen (Verschoren—IV)
Laura van den vuurtoren 3719
Lea van den molen 3720
Ledeganck's klavier 4327
Leekenapostolaat 3866
Lederkous (Cooper—V)
Leemen torens 4482, 4910, 4976
Leerboek der algemeene geschiedenis 4563
Leerboek der natuurkunde (Verbrugghe —V)
Leercursus der Duitsche taal 3794
Leergang in landbouwkunde 4107
Leergang der stoommachines... 4108
Leerboek van natuurkunde (Van de Winckel—V)
(De) leerling-drukker 4962
Legenden (Francken—III)
Legende van den H. Franciscus door den H. Bonaventura 3823
(De) legende van den O. L. Vrouwentoren 3721
(Een) legende van O. L. Vrouw van Halle 4312
(De) leghorns 4110
Leidraad tot de geschiedenis der Nederlandsche letterkunde 4414
(De) lelies vertrapt (Sabatini—III)
Lenore 6e Jg. bl. 6
Lenteleven (Streuvels—III-IV-83)
Leopold II (Hans, A.) 3722
Leopold II (van Lichtervelde, L) 4171
Les 6e Jg, bl. 68
Lessen over werktuigkunde (Delaere—V)
Letje 4626
Letterkundige bijdragen ('t Kersouken—IV)
Letterkundige inzichten en vergezichten: XII. Nieuwere Literatuurgeschiedenis: XVII 3930
Letterkundige verscheidenheden 4164, 4607
Lettres spirituelles de Mgr. Benson 6e Jg. bl. 166
Leuke Liekens (De Ridder—VIA)
Leven (De Waelheyns—IV)
Leven (Kryn—II)
(Een) levend offer 4661
Leven en dood (Werumeus Bunning—II*)
Leven en sterven van Oom Anghel (Istrati —III)
Leven en verzorging der rijpere jeugd 3871
(Het) leven gaat voorbij 4318
(Het) leven op het land (Reuter—III-IV)

Levensdans 4379
Levensgang (Querido—II)
Levensschetsen der bekend gebleven priesters van Assche 4838
Levensvragen 4093
Levenswijsheid en menschenkennis 3790
Levenswijsheid uit China 4999
(Het) leven van Beethoven 5044
(Het) leven van een Heilige (St. Franciscus van Assisi) 3891
(Het) leven van Guido Gezelle 4720
6e Jg. bl. 225
(Het) leven van Herman Coene (Claes—V)
(Het) leven van Michel Angelo (Rolland-V)
Leven... van Mgr. Th. Verhaegen 5043
(Het) leven en werken van Michiel De Swaen 4590
Leven van Pater Damiaan 4704
Liane Reinold 4010
(Het) licht 4913, 4987
(Het) lichtende kruis 4497
Lied 6e Jg. bl. 69
Liederen van innigheid (Leynen—V)
Liederen voor Maria (Van Cauwelaert—IV)
Liedjes en speelkens voor den kindertuin (Ghesquière—VIB8? : 78)
Liedjes en verzen (Waelheyns—V)
(Het) lied van de krijgsbende van Igorij 4143
Lied van Franciscus 6e Jg. bl. 68
(Het) lied van Peer Lobbe (Teirlinck—II-83)
Liefde op de Balearen 6e Jg. bl. 71
(Een) liefdes drama 4124
Liefdevonkjes (De Tière—IV)
Liesje 4043
(Een) lieveling van Kleine Treesje 4049
(De) lijdensweg 4939
Lijk 't gebeurt is 4297
Lijmen (Elsschot—III)
Lijst van vakboeken (Moons en Vandenberghe—V)
Litteraire aktualiteiten 3929; 6e Jg. bl. 2
Livina (Courtmans—IV)
Liano Estacado 4445
Lobbe en Sefa 4150
Lodewijk Smits 5049
Loflitanie van den H. Franciscus van Assisië 6e Jg. bl. 36
Lof van Antwerpen 6e Jg. bl. 37
(De) lokkende wereld (Kenis—II-83)
Londen 4226
Longfellow's Evangeline 4954
(Het) loon van Aboe el Mawadda 4402
Lord Bountiful 4798
(Het) lot 4211
(De) loteling (Conscience, H.) 4148
(De) loteling (De Schutter, L.) 4229
(De) lotgevallen van ... Dorus 4380
Lotje 6e Jg. bl. 205
Lotje uit den porceleinwinkel 4176
Loutering (Walschap—IV-81)
Louteringsvuur 6e Jg. bl. 2
Lucifer (Weekblad—I) 4619
Lucifer (Verschaeve, C.) 4413
Luie Kees 4543
Luigi 4819
(De) luistervink en zijn ontvangtoestel 3804
(Een) lustige broer 4187
Lustig volkje: 4e en 5e Deel 4408
Sinte Lutgardis 4934, 4973
Lydia 3723

M

(Het) maagdeke van Meesen 3724
(De) Maagd van Orléans 5045
Maalstroom (Mooy—III)
Maandblad voor de antieke cultuur 6e Jg. bl. 205
Maarten Luther in de kritiek 1e Boek 3867
Maarten van Rossem voor Antwerpen 3725
Maatschappijleer 4768
Machinale textielkunst 4366
Mademoiselle Cerisette 4664
Mama's kind (Putman—II)
Mandus 4198
(De) man-kameraad (Kollentay—II)
(De) manke zwartrok 4568
Mannen van « Elck wat wils » (Baekelmans—IV)
(De) mannen van het woud 3725
(De) man op zijn best 3872
(De) man van het woud 3851
(De) man zonder lijf (Teirlinck—I)
Marcelin Champagnat 4053
Marcus 4753
Mare nostrum 6e Jg. bl. 71
Maria in de opvoeding 3781
Maria, Middelares van alle genaden 3780
Maria's gaarde 4714
Maria's leven 4710
Maria Stuart 4794
Marie 3902
Marieken van Nijmegem (Baekelmans—I)
Marieke van Nijmegen 5e Jg. bl. 71
Marietje Hemelzoet (Putman—V-VIA)
Martha's liefde 3727
Martje Martens 4313

(Het) masker 4001
Maskeraad 4132
Mastelijntjes opstand (Goossens—IV-83)
Mastentoppen (Simons—IV)
Matavase, de vorst der rotsen (May—IV)
Max Havelaar (Multotuli—III) 6e Jg. bl. 259
Meer vreugde 4643
(De) meester en zijn vrouwtje 3729
Meester Hubert Goffin 3728
(De) meesterknecht (Snieders, R.—V)
(De) meesters der Kempen (Claes—IV)
Meezenvanger 4213
(Het) meisje 3730
(Het) meisje Lea (Van de Voorde—II)
(Het) meisje met de blauwe hoed (Fabricius—III)
(Die) Meistersinger von Nuernberg 4650
(Een) mei van vroomheid 4571
Mekaniekweverij (De Caluwé—V)
Memlinc (Goffin—V)
Memlinc (Verschaeve—V*)
Menschen (Baekelmans—III)
Menschenbloed (Conscience—III)
Menschenoffer (Lavki—V-VIA-B)
Menschenvoedingleer (Vandevelde—IV)
Merchtem in woord en beeld 4168
(Een) merkwaardig geheugen 4936
Merkwaardig leven van Franciscus Heldewys, pastoor van Lapscheure 3731
Sinte Merten 4178
(Het) Messiasteeken 4514
Methodisch ontlede werkstukken (Baete—V)
Met ons vieren 4831
Metsys (Delen—V)
Met z'n tienen en 'n tante 4155
Mexico 4941
Michaël de zanger 4803, 4888
Michel Angelo's profeten (Verschaeve—IV*)
Mieke 4043
Mielke 4983
Mijn broertje en zusje 4824
Mijn eerste boek 4766
Mijn evangelie 4923
Mijn geloof 4924
Mijnheer Luchtervelde 4008
Mijnheer Piroen (Timmermans—III)
Mijnheer Snepvangers (Baekelmans—IV)
Mijn kleine Trott (Lichtenberger—IV)
Mijn levenslot 4925
Mijn oom uit Indië 4315
Mijn schoonste feest 4690
Mijn straat 4796
Mijn systeem voor de jeugd 3886
Mijn zusterke 4032
Miki 5016
Miliane 4887, 4994
Milly's doodenrit 3852
Mime geluiden (Coster—III*)
Minnehandel (Streuvels—III)
Minus' wondere histoiie 4255
Misdaad en boete 4292
Misdaad en straf (Herchenbach—V)
Misdaad uit hartstocht 4146
(De) misdaad van Sylvestre Bonnard (France, A.—III)
Misdadiger volgens de wet 3853
(De) mislukte dubbelganger 4529
Miss Arabella Knox 4291
Miss Campbell 4889, 4995
(De) missiegedachte bij de volkeren 4763
Missiehelden : 1 Franciscus Xaverius 4815
Missiehelden : 2 Broeder de Sadeleer 4799
Missieverhalen 4399
Misunderstood 4774
(Een) modderen man 4478
Moderne jeugd 4825
(Het) moderne motorrijwiel 3996
(De) moderne muziek (Van Etsen—IV)
(De) moderne Vlaamse houtsnijkunst 4778
(Een) moeder 4250, 4321
Moeder 4194
Moeder Clara Fey 4056
Moeders (Schmitz—III)
Mogen wij spreken? 3792
(De) molen van Dorlcote (Eliot—IV)
(Het) monopool der almanakken van H. Verdussen 6e Jg. bl. 37
(Een) moord 4202
(De) moord in de Austerlitzstraat 5013
(De) moord in het groote park 3898
(De) Moretussen en hun kring 4610
(De) Mourlons (Streuvels—II)
Mozaiek 4600
(De) muiterij op de « Elsinore » (London—III)
(De) muizen en ratten in de folklore 3788
Muizenvertelsels (Peeters—VIC)
Music hall 6e Jg. bl. 100
(De) muziek in Vlaanderen 4966
Mysterie (Oppenheim) 4141
Mysterie (Steghers, Oct.) 4294
(De) mystieke woorden 4804

N

Naar Congo (Laude—IV)
Naar de Gondelstad 5039

Naar den disch 4309
Naar de Noordkaap 4047
Naar de overwinning 3853
Naar het geluk 4890
Naar het land van den zilveren leeuw 4446
Naar het lichte land 3916
Naar het verbeteringsgesticht 3732
Naar huis 4391
Naar Jezus met de zesjarigen : 1. 4942
Naar Leuven 4188
Naar 't levend model (Van Offel—IV)
Naar vaders raad (Astaes—V)
Naar volksontwikkeling : 8e deel 3805
Naar waar de appelsienen groeien (Timmermans—V)
Naar wijd en zijd (Francken—III)
Nachtelijke zangers 6e Jg. bl. 71
(De) nachtraven (Snieders, A.—V)
(De) nadood 4227
Najaars zingzang (De Mey—IV)
Nand Vandragen 4177
Narda (Snieders, R.—V)
Nardje 3733
Nathalie 4853
Nationale kunst, Nationale letterkunde, nationaliteit, vaderlandsliefde 4828
Natuurkunde voor den technicus 3995
Nazomer 4891, 5021
(Het) Nederlandsch boek 3864
Nederlandsche legenden 3666
Nederlandsche liederboek (Van Duyse—III)
(De) Nederlandsche literatuur na 1880 (Robbers—III)
Nederlandsche taalgids 4101
(De) Nederlandsche poëzie in honderd verzen 4115, 4368
Nederlandsche spraakkunst... 4100
1914. Verhaal uit den oorlogstijd 4820
Nel van den Berg uit logeeren 4549
Nerrantsoula (Istrati—II)
Netouchka 4079
(Het) nichtje dat een man wilde hebben 4680
Nicolazic 4373
Nicolette (Courtmans—III)
Nieuw Cartago
(De) nieuwe dokter (Pravieux—IV)
Nieuwe elementen voor de biographie van Jan van Boendale 6e Jg. bl. 36
Nieuwe geluiden 4510
(De) nieuwe heer 4344
(Het) nieuwe Jeruzalem (Van Moerkerken—I)
(De) nieuwe mevrouw Verhooge 4892
(Een) nieuwe morgen 6e Jg. bl. 132
Nieuwe schoolalgebra 4504
(Een) nieuwe Tarcicius 5012
(De) nieuwe Uilenspiegel (Teirlinck, H.—I)
Nieuwe zielkunde 4636
(Een) nieuw leven 4175
Nieuw Testament 3865
Nieuw Vlaanderen (De Bom—III*)
Niklaas Zannekin 3680
Niobe (Lie—III)
(De) nood der Bariseele's 4573
Noodlot 4787
Nog eens William 4019
Nog niet te laat 3964, 4028
Nonkel Daan (De Meyere—III)
Nonkel Sooi 4337
Nonni en Manni 4394
Nonni missionaris 4034
Novellen und Erzaehlungen 4956
Nu 6e jg. bl. 70

O

(De) Oberlés (Bazin—IV)
Ooefenboek bij de Duitsche spraakkunst 4358
O. K. 93 4200
Okke Tannema 3965
Old Shatterland als detective 4447
Oliver Twist 3990
Om de eere Gods (de Savornin-Lohman—I)
Om eigen erf 4062
Omheinde hoven 4654
Omhoog : 1e deel 4830
Om 't zwarte goud 4677
Om zestig millioen 4382
Om zijn erfdeel 4376
(Een) onaangename gebeurtenis 4080
(D) onberaden wedder (Sabatini—III)
(Het) onbereikbare (Musbach—II)
Onder de goudgravers (London—V)
Onder de koppensnellers (London—V)
Onder den rook der mijn 4806
Onder de wekkeringe (De Vriese—II-III)
Onder de zeeroovers 3920
Onder de zon (Laman Trip de Beaufort—III)
(De) ondergang eener wereld (Anet—III)
Onder het licht der westersterren 3855
Onderhoudjes over de liturgie 4486
Onder ons 4004
Onder verschillende meesters 3966

Onderzoek naar de vooruitzichten van de houtverkolingsindustrie ... 4365
O'Neal 4209
(Een) ongelikte beer (Londen—III)
(Een) ongeluk 4247
(De) ongelukkige (Couperus—I)
Ons aquarium (Havermans—IV)
Ons dierenboek (Diepenhorst—V)
Ons kinder- en damestooneel 6e Jg. bl. 268
Onsterfelijk (Van de Walle—II-83)
Ons terrarium 4496
Ons Voorbeeld 4639
Ontdek Amerika 3842; 6e Jg. bl. 37
Ontmaskerd 4893
(Het) onvergetelijke jaar 3819
(Een) onversaagde jongeling 4685
(De) onverwachte 4512
(Het) onweder 3734
Onweersavond (De Praetere—III-IV)
Onze auteurs 4556
Onze boeren (Snieders, A.—V)
Onze meester 4245
Onze wederzijdsche vriend (Dickens—III)
(De) onzichtbare mensch 4013
(Het) oog op den heuvel 4984
Oogst (Naeff) 4627
(De) oogst (Streuvels—IV)
(Het) oogstfeest 3735
Ook al lijnvisscher 4297
Ook een belofte 4328
Oompje's droom 4081
Oorlog en vrede (3 dln) 4926
Oorlogsdagboek van eenen gemeentesekretaris 4695
Oorlogsverhalen 3736
Oorsprong en opkomst v. Antwerpen 3737
Opa en Ineke 4401
Opbouwen 6e Jg. bl, 6
Op de bruiloft (Snieders, A.—IV)
Op de kermis 3738
Op den toren (Snieders, A.— V)
Op de pijnbank (Snieders, R.—V)
Op de Schelde 4700
Op een zwoelen zomeravond 4298
(De) openbare onderstand (Mennekens—IV)
Op en bij onzen hoogen toren 3739
Op grootvaders knie 3827
Op mijn dorpken (De Mont—IV)
Op reis door België, 3 dln 3740
Op reis door Congo 4421
Op scherpe lucht 4671
(Het) opschietende koren (Bazin—V)
Opsluitertjes dag 3741
Opstanding 4927
(De) opstand van 1540 4220
Op Vijverhoek 4401
Op Vlaamsche binnenwateren (Streuvels—IV)
Opvoeding en zelfopvoeding 4949
Op zachte vooizekens (Nahon—V)
Opzetsteken van 't haakstertje 5028
Op zoek naar geluk 3856
Op zolder 4270
Orchidee 4894
(Het) organisme eener groote stad (Droogleer Fortuyn—V-3)
(De) orgeldraaier (Snieders, A.—IV)
Orpheus in de Dessa (De Wit—IV)
Oud Antwerpen 3933
Oud-Brussel (Desmarez—V)
(De) oude Bartels 4328
(De) oude Goriot (de Balzac—I)
(De) oude heirbaan 4011
(Een) oude historie 4206
Oude jonkmans 4286
Oude schrijvers in Vondel's Rijnstroom 4743
Oude testament 3869
(De) oude vedelaar 4345
(Het) oude Verbond 4640
Oude Vlaamsche kinderfeesten 4405
(Het) oude Vlaamsche lied 4741
Oude Vlaamsche volksvermaken 4405
(De) oude vrijster 4063, 4137
Oudste broeder 4295
Oud Testament 3985
(De) overlaat (Zwartendijk—II)
Over Nederl. letterkunde en mystiek 3931
Overtollig 4854
Overwinnende liefde 3755
Overzicht der Engelsche letterkunde 4829
Ozanam (Goyau—V)
Ozanam (Hammenecker, Jan) 6e Jg. bl. 68

P

Paddy (Garrold—V-VIA)
Padvinder (Cooper—V)
Pallieter (Timmermans—II)
Pallieter kalender : 1928 3887
Pan (De Winter—II)
Pantoffel (Arents—I)
Parabel 4323
(Het) paradijs 4300
Parelhoen (Brandaris—IV)
('t) Parijsche nichtje 4682
(Een) passie 4321

Pastor Denys 4050
Pastoor Hugo Verriest 3742
('t) Pastoorke van Vossendonck 5029
(De) pastoor uit den bloeienden wyngaerdt Timmermans—IV)
('t) Pastorken van Schaerdycke 4574
Pater Lievens 4782
Pater Pro en gezezellen 5037
Patricia 4400
Paula's offer 4035
Pauls ontwaken 6e Jg. bl. 30
Pauwenveeren 4128
Pax mundi (Van de Walle—II)
Pelgrim-tentoonstelling 4507
(De) pelsjagers van den Rio Pecos 4148
Pensioen Zonneduin 3967
Per auto (Buysse—IV)
(De) Peri (Irene) 4855
(De) Peruviaansche reis (Toussaint van Boelaere—II)
Perzische verhalen 4147
Peter Benoit 4601
Pet, pijn en schaats 4181
Petroleum (Sinclair—II)
(De) petroleumkoning 4449
Philaster (Beaumont—II)
Philemonds dans om de bruid 4282
Piccolo 4619
St. Pieters nacht (Martens—II)
Pietje de wildzang 4037
Pieter Bruegel 4617, 4663
Pillekens 4672
(De) pimpelpaarsche Methusalem 4450
Pinksternacht 4578
Piot (Vermeulen—IV)
Pityu 3923
Plaatsnamen 4495
(De) planeet der onsterfelijken 3665
Plantin, de Moretussen en hun werk 4602
(Het) plan van Heintje Barbier (Courtmans—IV)
Plastische kunst in huis 4366
(Het) pleegkind van Merchtem (Adriaensen—V-VIA)
(De) pleegzoon 3666
(Een) plezierige dag 3743
P. L. Hennepin o. f. m. van Ath 5047
Pluk den dag 4586
Plus-que-parfait (Buysse—V)
Poker (van Bruggen—II)
Poema missale 6e Jg. bl. 69
Po en Paoletto 4254
Poësie en wezenlijkheid 4740
Pommelman en zijn pleegkind 3834
(De) poppendokter 4549
(Het) portret van den duivel 4232
Pottenbakkerskunst 4366
(Een) praatje 4240
Practische handleiding over boekhouden voor vlassers 3799
Prada 4895, 4996
(De) predikant van Wakefield (Goldsmith—IV)
(Het) prentenboek van de 1e H. Communie 4158
(Het) prieelken der gheestelijker wellusten 4114
(De) primus 4204
Prinsesje 4822
Prinses Zonnestraal en Tierlafijntje (Kiroul—V°)
Printing, A short history of the art 4614
(Een) proces gevoerd door den stamvader der Verdussen 6e Jg. bl. 37
Proefstucxkens (De Harduyn—IV*)
Proeven van apologetische schriften voor het turndom (Delaive—IV)
Provinciale Commissie van Schoone Kunsten van West-Vlaanderen 6e Jg. bl. 268
Prosa aus Rainer Maria Rilke 3793
(Het) proza in de letterkunde 4591
(Het) proza in de Vlaamsche letterkunde (Sabbe—IV)
(De) prozavertalingen van Gezelle 4726
(De) pruttelaars van Brakel 4246
Psychologie van den tachtiger 3839
(De) psychologie van het socialisme (De Man—III)
(De) put 4533
P. Virgili Maronis loca selecta 4747

R

Raadsels van het Vlaamsche volk 4644
(Het) raadsel van Clarence-Road 4658
(Het) rad der fortuin (Courtmans—V)
Radio hooren en begrijpen 3881
(Een) rakker 4286
(De) ranch aan de Wolverine 3897
(Een) rat 4306
Ratten en fokken 4213
(De) rattenvanger van Hamelen 3744
Rattin 4179
(De) razernij (De Meyere—IV)
Rede bij de Gezellehulde 1924 4724
Redevoeringen en studies 4598
Rede voor het praalgraf van G. G. 4723
Reeksen methodisch ontlede werkstukken 3879

(De) « Refereynen » van Cornelius Crul 6e Jg. bl. 37
(Het) Regenboogdal (Montgomery—III)
Regen en zonneschijn 4387
Reinaard en Reinilde (Schouteden—IV)
Reinaart de Vos (Melis—II)
Reinaert de Vos (De Mont—III-IV)
Reinaert de Vos (Streuvels—IV)
Reisavonturen 4402
(De) reis om de wereld in 80 dagen (Verne —V-VIA)
(De) reis per luchtballon 4543
(Een) reiziger die geen handel drijft (Dickens—III)
Rekenboek voor de hoogere bugerschool : 1e, 2e Deel 4505
(De) rekentafel 4333
(La) Renzoni 4886
Revue des Lettres 6e Jg. bl. 70
Reyntjes-uitgave 4619
Richard Chatterton 4523
Ridder Arnold 6e Jg. bl. 132
Rijker leven 4357
Rijmelarij 3810
Ri 4675
(De) ring der grootvorstin 4896
(De) ring van 't kerkelijk jaar 3841
Rini 4537
Rob 4545
(De) roep der velden 3911
(Een) roeping 4216
Roeselaere in den oorlog 3745
(De) rollende steen 4667
Romans in afleveringen 6e jg. bl. 201
(De) romans van Hanje 4007
Roman van een Jezuiet 5805
Rome, Keulen, Florentië (Verschaeve—V*)
Romeo en Julia van het land (Keller—III-IV)
Romeo and Juliet 3992
Ronsse (Wattez—IV)
(De) roode hand 3746
Roode hoogmis 4522
(De) roode pelikaan 4125
Roode schavak (De Meyere—IV)
(De) roode vrijbuiter (Cooper—V)
(De) roode zee (Viebig—III)
(De) roof van den diamant van Poeri (Gafran-III)
(De) Roomsche jeugd bij Jezus 3868
(De) roos van Dekama 3666
Rosa-Marina 4897, 4997
Rossdieb zu Fuensing 4650
(De) rotsvesting in den Gran Chaco 4451
(Het) rouwkleed (De Tière—IV)
Roza van den boschkant (Courmans—V)
Roze Kate (De Tière—IV)
Rubens 3856
(De) ruïne 4234
Ruitenboer (Dell—III)
(De) Russische Lady Macbeth (Ljeskow —II)
(Een) rustiger woning 4317
Ruth's huwelijk (Christaller—III)
Ruusbroec (Reypens—IV)
Ruwe liefde 4975

S

Said de visscher (Pitchall—III)
Salammbo (Flaubert—I)
Sam en zijn schat 4530
Samenzweerders (Oppenheim—III)
(Een) sant in zijn land (Simons—IV)
Sappho 4953
(Een) satirisch verhaal van den Gulden-sporenslag 6e Jg. bl. 37
Schaakmat (Eline van Stuwe—III)
(De) schaatsen van de koningin van Holland (De Molder—I)
(De) schacht 4619
Schaepman 6e Jg. bl. 133
(De) schandvlek (Anzengrüber—III)
(De) schat in het bosch 3747
(De) schat in het Zilvermeer 4452
(De) schat van den circus 4450
(De) scheerslijper (Snieders, R.—V)
(De) Schelde vrij 3748
Schemeringen van den dood (Timmermans —III)
Schetsen en portretten (Dickens—III)
Schetsen uit Amerika (Dickens—III)
Schetsen uit de dierenwereld (Martens—V)
Schetsen uit de dorpsschool 4235
Schildersverhalen 3749
(De) schim van den vuurtoren (Freeman—III)
School en missie 4492
Schoolidyllen 4628
(De) schoolvrede (Vandewalle—III)
(Het) schoone avontuur (Monteyne—II)
(De) schoone beenhouwersdochter 3750
(De) schoone Celia (Courtmans—V)
(Een) schoone historie van Valentijn en Oursson (Schmidt—IV)
Schoon Lier (Timmermans—IV)
(Het) schot in de rotskloof 4402
(De) schrik der kindermeiden 4180

(De) schroeflijn 4479, 4555
Schuchtere liefde 4385
Schuimloopers (Snieders, R.—V)
Schuld en boete 4082
(De) schutsgeest 4283
Sebastopol 4928
Seizoenenzang 4000
Sevus en de blinde 4754
Sichemsche novellen (Claes—IV)
Siempie 4527
Sienjaal 6e Jg. bl. 100
Silvia Vos (Garnett—III)
Simson, de godgewijde (Querido—III)
Sip-su, de knappe jongen 4157
Sirius en Siderius 6e Jg. bl. 30
Slachtoffer van Transvaal 4275
Slaet opten trommele 3968, 4029
(De) slag der Guldensporen in 1302 4416
(Een) slag in 't aangezicht (Leen—V)
(De) slavinnen van Vlaanderen 3751
(De) slavenjagers van den Nijl 4453
(De) slavenkaravaan 4454
Slavernij te Antwerpen in de XVIe eeuw 6e Jg. bl. 36
(Het) slot Loevenstein (Oltmans—III—IV)
(Het) slot op den hoef 3969
(Het) smeekgebed in het verlossingswerk 3784
Smidje smee 4372
(De) smokkelaar 3752
(De) smokkelaars van den Tigris 4455
(De) sneeuwstorm 4929
Sneeuwvlokske 4293
(De) sneeuwvrouw (Monzaemon—II)
(De) snippen 4783
Snoes 3837
(De) snuiver 4619
Sociaal-economische geschiedenis van België (Prims—V)
(Het) sociaal economisch vraagstuk 4768
Sociale gezondheidsleer 3805
Soerapati 4898
Solitudo 3782
Soldatenziel 4054
Soo 't was in den beghinne 4737
Sophonisbe 4852
(De) Spaansche partij 3885
Spanje 4564
(De) speelduivel (Snieders, A.—V)
Spelen en volksoefeningen (Delaive—V)
Spijkers met koppen 4546
(Een) spook 4272
(Het) spook van den Wolvenburg 3753
(Het) spook van den Wulpenhof 3754
Sportfurie 4338
Spreekoefeningen 4098
Spreekwoorden en gezegden (De Cock—IV)
Sprookjesavond 4228
Sprookjes en vertellingen uit den vreemde 4046
Sprookjeskrans (De Ridder—VIA-B)
Sprookjes uii den Zomernacht 6e Jg. bl. 132
Sprookje van houthakker Nelis 4409
Stadhuisratten 4014
Standaard-leerboek voor het machineschrijven 3803
Stadsleven 3755
(Het) standbeeld 4332
(Het) standbeeld van Alva 3756
Starkadd (Hegenscheidt—IV)
Steden en landschappen : De haven van Antwerpen 3936
Steden en landschappen : 4. West-Brabant (Leurs—IV)
Steden en landschappen : 5. De kust 4703
(De) stem van Isabella 4856
(De) stem uit het woud (Delille—V-VIA)
Ster 6e Jg. bl. 71
Sterke Jan 4818
(Het) sterke leven (De Coster, L.—III)
Sterker dan kwaad 4025
(Het) stervende land (Bazin—IV)
Stichtelyck ende vermakelyck proces 4603
Stijl en taald 4951
(De) stille getuige 4629
Stille menschen (Van Maurik—IV)
(De) stille plantage 6 Jg. bl. 70
Stille preludiën (Vanderstraeten—IV)
Stille stonden 4707
Stille uren bij primitieve meesters 6e Jg. bl. 132
(De) stoker 5010
Storingsgids voor huistelegrafie 3880
Storm 6e Jg. bl. 129
Stormen 4012
Stoute broer 4824
(De) straten van Antwerpen (Sleeckx—IV)
Strife 4494
Strijd 3907
(De) strijd (Buysse—II)
(Een) strijd om Rome (Dahn—II)
(De) strijd van Hendrik VIII om Anna Boleyn 4417
(De) strikkenzetter (Cooper—V)
(De) strooptocht van kapelaan Hermans 4669
Studenten 4205
Studiën en essays over oude volksvertelsels (De Cock, Alfons - IV*)

Studie over Gezelle's Kerkhofblommen 4718
Stultitia crucis 6e Jg. bl. 69
Sublime harmonie automatique 4284
Successie (Haighton—II)
's Werelds verleiding (Oppenheim—III)

T

Taal en kultuur uit Vlaanderen 4598
Taaloefeningen; 2e Deel 3991
Tafereelen uit Italië (Dickens—III)
(A) tale of Harrow school 4957
(A) tale of two cities 3876
(The) talisman 4361
(De) talisman (Scott—III)
Tantes (Buysse—III)
Tante Trui (de Unamuno—II)
Tasso 6e Jg. bl. 71
Te Deum 6e Jg. bl. 68
(De) teelt van tabak (De Backer—V)
(De) teelt van witloof (De Backer—V)
(De) teere snaar (Bosschaerts—III)
Tegen paarse kim 5014
Te Kortrijk 4327
Tekst bij de schoolplaten 3934
Telefonie (Emmerik—V)
(De) teleurgang van den Waterhoek (II) 3892
Teniers (Eekhoud—IV)
Tenochtitlan 5026
(De) terugkeer van Klompvoet 3910
Te Veere 4217
(De) theosofie in het licht van de katholieke leer 3870
(De) H. Theresia van het Kind Jezus 4057
Thomas Alva Edison 3756
Thyl Sperreman 3831
Tieneke van Hove 3757
Tien tafereelen uit het Mars-museum 3890
Tijdspiegel 6e Jg. bl. 6
Tijl 6e Jg. bl. 71
Tilburg als woonstad en nijverheidscentrum 4565
Tilly's tribulaties (Schmidt—II)
Tinneke 4943
(De) tinnen soldaat 4664
Toch een 4899
Toch een Hollandsche jongen 4404
(De) tocht naar Nicaragua 4033
Toen de nevel optrok 4528
Toen Dik Trom een jongen was 3970
Toen Jezus op aarde leven 3983
Toen moeder heenging (Crick—IV)
Token en Toon 4276
Tollensfonds 6e Jgr. bl. 267
Tonio Kröger (Mann—III)
Tooneel-groei 3849
Tooneelles 4583
Tooneelspelen : I (Michiel De Swaen) 4513
Tooneelstukjes voor kinderen 4657
Tooneelervaringen 4285
(Een) tooneel-waterkuur 4304
(De) toovertuin (Porter—III)
Tot wederziens 4321
(The) treasure hunters 4048
Treed binnen en zondig niet meer 4314, 4755
Trien Van Loon (Sebrechts—IV)
Trimards (Vermeulen—IV)
Tristan en Isolde (Streuvels—III)
(De) trots van Palomar 3914
(De) troubadour (Metz-Koning—III)
(De) trouwe nimf 3904
Tunis 5040
Turksche kooplieden te Antwerpen... 6e Jg. bl. 36
Tusschen lucht en water 4156
Tusschen twee rassen (London—III)
Twee 4900
(De) twee broeders 3971
Twee giaurse in een moskee 4457
Twee guiten 4551
(De) twee heidetakjes 4233
Twee huzaren 4930
(De) twee invasies 4316
(De) tweelingen 4630
Twee moeders 4901
(De) twee neven 3972
(De) twee onbekenden 5017
Twee schippers 3758
Twee uitersten 4299
(De) twee vaasjes 3927
(De) twee vaderlanden 3809
Twee vertellingen 4931
(De) twee vrienden en de vrouw (Schmidt—II)
Twee zusters 4871
Twee zwervelingen in Amerika 4681
20.000 mijlen onder zee 6e Jg. bl. 70
Tybaert de Kater 4619
Typen (Buysse—IV)

U

Uilenspiegel aan het front (Auctor—III)
Uilenspiegel in Vlaanderen (Auctor—III)
Uilenspiegel (Vroolik—IVe)

Uit het sagenland 3912
Uit het schipperskwartier 3760
Uit het simpel leven : 1e Deel 4668
Uit het testament van den Inca 4456
Uit het volk (Van Maurik—V)
Uit het werk van Dr. Jul. Persyn 4693
Uit Maria Magdalena 6e Jg. bl. 69
Uit mijn dorpken 4197
Uit mijn rommelkas (Timmermans—V)
Uit de bron (Buysse—IV)
Uit de jeugd van Kees Kolving 4536
Uit de mystieke verzen van G. Gezelle 4968
Uit den helm 4004
Uit den riddertijd 3973, 4030
Uit donkere dagen (Van Driessche—IV)
Uit droom- en fantasie-wereld 3824
Uit een eenvoudige wereld 4290
(Een) uitgang 4178
Uitgeweken 4857
Uit grauwe nevels (Baekelmans—II-III)
Uit grootvaders tijd 3759
Uit het dagboek van Henk en Lou « Op Curaçao » 3836
Uit het doodenhuis 4085
Uit het duister der groote stad 4083
Uit het land van Benjamin Franklin 4834
Uit het land van Ravenstein 4535
Uit het leven der dieren (Gezelle—V)
Uit het leven van Dik Trom 3974
Uit het leven van plant en dier (Van de Werf—V)
Uit het Maasland (Sauwen—IV)
Uit het notulenboek van Dorus 3975
Uit het Plantijnsche huis 4599
Uit moeders jeugd 4795
Uit « Nederlandsche historiën » 4244
Uit Siberië 4084
Uitstap in de warande 3841
Uit 't hartje van Afrika 3917
Uit Vlaanderen (Buysse—IV)
Uit vreedzame dagen 5002
Uit vroeger dagen 3761
Upnophanes 4729
Uren van rust 4756
Uylenspiegel (Decoster, Ch.—II)

V

Vacantie 4266
Vacantiekrabbels (Braekelmans—V)
(De) vader 4318
Vader en dochter 4931bis
Vader Frans 5045
Valentijn (Conscience—III)
Valentijn en Ourson (Koenraad—II)
(De) valsche gravin 4398
(De) valsche talisman 4402
Van Bagdad naar Slamboul 4458
Van Bommetje en Kooltje Vuur 4688
Van Christus' Apostelen 6e Jg. bl. 68
Van de dieren 3762
Van den kleenen hertog 3841
Van der Goes (Destrée—IV)
Van der Weyden (Destrée—IV)
Van de Wadden tot de Wielingen 4691
Van Dikkopje 4812
Van drie jongens 3763
Van Dyck 4506
Van een jongeling (Neels—III)
Van een kleinen en de grooten 4333
Van een klein meisje 4549
Van een officiertje... 4241
Van Eyck (Devigne—V)
Van goden en helden 4149
Van Godfried en Mechtildis 4539
Van Gokkel en Hinkel (Streuvels—V-VIA)
Van het volk dat Jezus verwachtte 4490
Van hier en elders (Loveling—III)
Van koning Orgeloes 3833
Van krantenjongen tot millionnair 5011
Van leven en leute (Stegers—V)
Van maaitijd 4347
Van Moerzoek naar Kairwan 4402
Van paria tot prins van Pruisen (Domela—III)
Van Roet tot Rippeke (Opdebeek—IV)
Van rouw en heldenmoed 4804
Van slaaf tot vorst 4902
Van 't viooltje dat weten wilde (Metz-Koning —III-83)
Van twee koningskinderen (Watten—IV)
Van twee coninkinderen (Putman, W.) 4002
Van twee nichtjes 4322
Van uit m'n kraaiennest 4393
Van wee en glorie (De Backer—V)
Van Zon-Zaliger (Vermandere—V)
(Een) veelbewogen jeugd 4086
Veemgericht (Baum—III)
(Het) veenland (de Chateaubriant—IV)
Veertiende Vlaamsche sociale week : 1927 3989
Veilig verkeer 4771
(De) venditie 4267
Verborgen geluk (Snieders, A.—IV)
(De) verborgen schat 3764
Verdwenen 4903, 4998
(De) verdwijnmachine 3830

Vereeniging tot vereenvoudiging van onze spelling 6e Jg. bl. 205
(De) vergeefsche vlucht 4519
(Het) verhaal van Kees Dirksz 4326
Verhalen en vertelsels 4817
Verhalen uit Rusland 4932
(Het) verhinderde plan 4534
(Een) verjaarsfeest... 4324
(De) verlatene (van Bruggen—III)
(Het) verleden dat spreekt 4299
(De) verloofden (Manzoni—IV)
(De) verloren broeder 4390
(De) verloving van Matthias Senf 4375
Verminkte handen 4018
(Het) vermolmde Boeddhabeeld (Schotman—II)
(De) vernederden en beleedigden 4087
(De) veropenbaring (De Schuyter) 4231
(De) veropenbaring (Roose) 4279
Veroveringstochten 4396
(De) verstooteling 3765
(De) verstrooide 4351
Vertellingen (Francken) 4004
Vertellingen (Astaes—V)
Vertellingen uit Limburg (Cuppens—V)
Vertelsels van goede ziel Grimbert... 4041
Vertelsels van 't jaar nul (Streuvels—V)
Vertelsels voor het Vl. volk (Joos—V)
Vertoeven (Caeymaex—V)
Vertroosting 4214
(Een) verwoest leven 3766
Verzekens uit de heide 3999
Verzen (Hammenecker) 6e Jg. bl. 68
Verzen (Van de Woestijne) 4480
Verzen van stilte en inkeer 4656
Verzoeking 4336
Verzoend 4310
Vetplanten 4111
('t) Veulen 4631
(De) vier Heemskinderen (V) 6e Jg. bl. 70
Vier rekels 4537
Vier ruiters uit de Apocalyps 6e Jg. bl. 71
Vier vertellingen (Hauf—VIA)
Vijf schetsen 4249
Vijftien verhalen (Pirandello—II)
Violetta en Mozart 4352
(Het) viooltje van St. Germain 4904
(De) Virginiërs (Thackeray—IV)
(De) Vlaamsche boschkerel 3768
(De) Vlaamsche houtsnede 3807
(Een) Vlaamsche jongen in oorlogstijd 3767
Vlaamsche menschen (IV) 4577
(De) Vlaamsche muziek 4609
Vlaamsche verhalen (C. Gezelle—V)
(De) Vlaamsche vertelschat 4674
Vlaamsche vertelsels (De Coster—III)
Vlaamsche vertelsels (De Meyere—V)
(De) Vlaamsche zanger (C. M.—V)
(Een) Vlaamsch missionaris in Engelsch-Indië 4836
(Het) Vl. tooneel in België 6e Jg. bl. 205
Vlaamsch volksleven 6e Jg. bl. 36
Vlaanderen door de eeuwen heen 4611
Vlaanderens economische ontwikkeling na den oorlog (Van Genechten) 4099
Vlaanderens economische ontwikkeling (De Raedt—IV)
(De) vlag van Willeghem 4334
(De) Vlamingen en de Spaansche ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten 4559
(De) vliegende man 4189
(Het) vlas (Coucke—V)
Vlindertje 3894, 4757
Vloeistoffen en gassen 3995
(De) vlucht van den krijgsgevangene 4544
Vlug als de wind 4301
Voetbalwedstrijd 4238
(De) voetbranders (Snieders, A.—V)
Volkskalender voor het Vlaamsche volk (Celis—V)
Volksroman 4618
Volkssage en volksgeloof (De Cock—IV*)
Volksspelen en volksvermaken (De Cort—IV)
Volledig Roomsch Kath. Kerkboek 4944
Vondel en Rembrandt 4828
(De) vondeling 3769
Vondelingskens (Nahon—V)
(De) vondeling van Simmerath 3838
Vondel's drama (Verschaeve—IV*)
Vondels Lucifer 4123
Vondels vers 4162
Voorbijgangers 4632
Voor de poort 4633
Voor de vrijheid 3770
Voor een ziel 6e Jg. bl. 67
Voor God en koning 4858
Voor Gods aanschijn 4091
Voor jonge meisjes (Lievevrouw-Coopman—Vm)
Voor klein en groot 4370
(Het) voorkomen van het stotteren 3988
Voornaamste bepalingen van ons burgerlijk wetboek 4097
(De) voornaamste hoenderrassen (Brandaris—IV)
Voor Roomsche kleuters 4824

Voor stille uren (Van Nuffel—IV)
Voorttrekkersbloed 3817
Voor vijf cent lectuur 4332
(De) vorst der bleekgezichten 4459
Vorstenschool (Multatuli—III)
Vraagstukken uit rekenboek 4505
Vrede op aarde 4711
(De) vreemdeling 4126
(De) vreemde vrouw... 4088
Vreugden van het zwerven 3938
Vriend Fritz (Erckmann-Chatrian—III)
(Een) vriendin 4634
Vriendinnen 4905
Vrijage (van Boyl—I)
Vrijgezellen-knoopen (Burke—III)
Vroeg schemer (Claes-Vetter—IV)
Vroolijke Frans 3771
(De) vrooilijke tocht (Buysse—III)
(Het) vroolijke trio 3976
Vroolijke vertellingen 3977
(Een) vrouw die zwijgen kan 4332
Vrouwen (Frank—II)
(Een) vrouwenhart 4585
(De) vrouwenroovers 4460
(De) vrouw met de oogen open 4064
(De) vrouw met gesloten oogen 4065, 4139
(De) vrouw van den misdadiger (le Queux—III)
(De) vrouw van den zeekapitein 3772
(De) vuistvechter 4384
Vuur des Heeren (Rosendal—III)

W

(De) waard uit De bloeienden eglantier (Baekelmans—II)
Waar is de Kerk van Christus? 3787
Waarom ik Vlaanderen liefheb (Streuvels—IV)
Waldo 3843, 3909
(De) wandelende Jood (Vermeylen—III)
Wannes Raps (Claes—V)
Warmteleer 3995
Waterratten (Jerome—IV)
Wat het zonnetje zag 4547
Wat liefde en zachtheid vermogen 3773
Wat Oud-Vlaanderen zong 4593
(De) weerkomst (Bijdekerke—IV)
Weer t' huis 3774
(Het) weesje 3775
(De) wees van den Rozenhof (Courtmans—V)
Weggaan den heelen dag uit rijden 4242
Wegwijzer door het Evangelie 4641
Werelddeelen 4699
(De) wereldkrijg (Louw—V°)
Werken van Jules Verne (V)
Werken van Michiel de Smaen : 1. 4513
Werken van Renier Snieders (V)
Werkmenschen (Streuvels—III)
(Het) werk van Pr. Van Langendonck (—V)
West-Vlaamsche schoolmaats 4193, 4257
Wettelijke bescherming van vrouw en kind (Gunzburg—IV)
(Een) wijnavond bij Dr. Aldegraaf 4006
Wijze om voortdurend en vertrouwelijk met God om te gaan 4354
Wilde Bob 3978, 4031
(De) wilddooder (Cooper—V)
(De) wilde jacht 3857
(De) wildernis overwonnen 3858
Willem 4190
Willem Tell 3776
Willewanten 3814
Wim uit het dwergenland 4407
(De) wind des doods 3859
Wind op de molens (Lemonnier—III)
Winnetou en de zeeroovers 4461
Winnetou het opperhoofd der Apachen 4462
Winnetou's dood 4463
Winnetou's testament 4464
(De) witte (Claes—IV)
(De) witte hoeve 3777
Witte nachten 4089
(De) woelwater 3979
(Een) woestijndroom (Rhodes—II)
Woestijngoud 3860
Wolvengebroed (Jackson—III)
(De) wonderbare wereld (Teirlinck—III-IV)
(De) wonderdokter (Snieders—V)
(Het) wonderhorloge en de vonkjes 4548
(Het) wonder van St. Hubert (Snieders—V)
Wouters jonge jaren (Wattez—IV)
Wraak (Boonen) 4189
Wraak (Polfliet) 4272
(De) wraak van Wingrave (Opperheim—III)
Wroeten 4248

Z

(De) zaakwaarnemer (Courtmans—IV)
Zachtmoedigen 4179
Zalacain de avonturier 4129
(Het) zaligende lijden 4943
Zanetto 4589
(De) zang der wijding van Z. D. H. Mgr. Van Roey 4715
Zanna 4218

Zannekin 4121
Zantekoorn (Gezelle—V)
(Het) zatte hart 4481
(Het) zeerooversjongentje 4816
(De) zeeroover van Oostzaan 3980
(De) zeer schoone uren van Juffrouw Symforosa begijntje (Timmermans—V)
Zeesymfonieën 4655
Zedenleer 4484
Zeven kleine Australiërs 4038
(De) VII sonnetten van de schoonheyt 6e Jg. bl. 36
(De) zeven zonen van David 4759
Ziek 4250
Ziel 6e Jg. bl 69
Zielen 4790
Zielestrijd (De Deken—IV)
Zielkundige begrippen 4485
(Een) zieltje in donkerte 4120
Zieneken 4320
Zijn liefde 4066
(Een) zilveren huwelijks-reis 4144
(De) zilveren vruchtenschaal (Toussaint van Boelaere—II)
(De) zingende school 4963
Zingende snaren 4709
Zomeravond 4259
(Een) zomerdroom 4194
Zomerland 3778
Zondag 4228
(De) zonen der Membrenjo's 4466
Zonnekinderen 3779
Zonneschijn in 't kinderleven 3884
Zooals het was (Buysse—II)
Zondagrust (Coenen —II)
Zonnetij (Streuvels—III)
Zoo'n buffel 4067, 4140
(De) zoon van den berenjager 4467
(De) zoon van Dik Trom 3981
(De) zoon van het opperhoofd der Bandari's 4386
Zoo zijn ze (2 dln) 4153
Zoo zuiver als een ooge 6e Jg. bl. 68
(De) zot (Martens—IV)
(De) zotte van 't Abeelenhof 4761
Zoute vertelsels 4619
Zout-Leeuw (Brabantsche folklore—V)
Zuid-Afrika 4048
Zuid Zuid-West 3939; 6e Jg. bl. 70
Zuigelingenpsychologie 4937
Zur Aesthetik der Beurones Schule 6e Jg. bl. 134
Zus bij 't kribje 4724
Zuster Carola 4618
Zuster Chiara 4002
(De) zwalmleeuwen (Wattez—IV)
(De) zwarte bende 3915
(De) zwarte hoeve (Courtmans—V)
(De) zwarte jager 4977
(De) zwarte monnik (Tjechow—III)
(De) zwarte mustang 4468
(De) zwarte vinger 4532
(De) zwarte Vlemings (Norris—II)
Zwart leven 4267
Zwart Polleke (De Vriese—III)
(De) zwerftochten van Odysseus 4521
(De) zwerver 4314, 4760
(De) zwerver in de wildernis 3861
Zwervers 4978
Zwervertje 4907
(Het) zwevende schaakbord (Couperus—III-IV)
Zwoegers (Van Eikenland—III-IV)

Trefwoordenlijst of Zaakregister

van den 6n Jaargang

van BOEKENGIDS

N. B. — **De getallen geven de volgnummers der recensies aan.**

A

Aarde : 4170
Aardrijkskunde : 3937, 4046, 4170, 4699, 4701, 4834
Aarschot : 4694
Æsthetiek : 4779
af Geierstam (Gösta—) : 6e Jg. bl. 134
Afrika : 4048, 4421
Aleydis : 6e Jg. bl. 67
Algebra : 3796, 4498-4501, 4503, 4504
Alva : 3756
Amerika : 3842, 4696, 4834, 4945, 5026, 5037, 5038, 5047
Anglicaan : 4706
Anjer : 3798
Anna van St. Bartholomeus : 4837
Anneessens (Frans —) : 3690
Antonius van Padua (H.—) : 5045
Antwerpen : 3691, 3721, 3737; 6e Jg. bl. 34-37; 3933, 3936, 4697
Apocrief : 3786
Apologetica : 4092, 4093-4095, 4489
Apostel : 3785
Apostolaat : 3866
Archeologie : 4356
Archief : 4418
Armenië : 5036
Ars (H. Pastoor van—) : 3986
Assche : 4852, 4858
Asselt : 4835
Asteek : 5026
Augustinus (H.—) : 4705
Autobiografie : 4919, 4925, 4931
Avontuurromans : 3815, 3826, 3880, 3888, 3897, 3898, 3903, 3904, 3908, 3913-3915, 3920, 3921, 4005, 4009, 4011, 4016, 4026-4028, 4124, 4144, 4151, 4156, 4380-4383, 4386, 4390, 4398, 4402, 4517, 4520, 4521, 4523, 4525, 4526, 4528-4530, 4534, 4536, 4541, 4542, 4660, 4667, 4679, 4784, 4788, 4809, 4977, 4985, 4988, 4989, 4991, 4997, 5011, 5013, 5015, 5522, 5030

B

Batik : 4366
Bedevaart : 4020
Bedrukte stof : 4366
Beethoven : 4653, 5044
Behangselstof : 4366
Beiaard : 4702
Bekeeringsverhalen : 3907, 4706, 5027
Belgicisme : 4101
België : 3740
Belgische geschiedenis : 4419
Belpaire (M. E.—) : 4731
Bemesting : 4959
Benoit (Peter—) : 4601
Benson : 4706
Bernadette Soubirous : 4837
Bewegingsleer : 4963
Bibliografie : 3863, 3864, 4935
Bibliotheconomie : 4935
Bijbel : 3785, 3865, 3869, 4490, 4639-4641, 4765
Bijbelsche archeologie : 4356, 4341
Bleeken van groenten : 4961
Bloemkweekerij : 4961, 5041
Bloemlezingen : 6e Jg. bl. 72; 4103, 4163, 4415, 4693, 4775, 4776, 4830, 4831, 4967, 4968
Boek (Geschiedenis van het—): 4597, 4599, 4602, 4604, 4606, 4612, 4614; 9e Jg. bl. 268
Boekbinden : 4364
Boekdrukken : 4962
Boekerij : 6e Jg. bl. 37
Boekerijen in gehuchten : 6e Jg. bl. 231
Boekhandelaar : 6e Jg. bl. 37
Boekhouden : 3799
Boom : 4777
Boomkweekerij : 5041
Boon (Prof. Dr A.—) : 6e Jg. bl. 205
Borrini (Antonio—) : 6e Jg. bl. 37
Boskoop : 5041
Bouwkunde : 3801
Brabant (Provinciebestuur van-): 6e Jg. bl. 71

Breeroo : 6e Jg. bl. 36
Brieven : 4910, 4931, 4976
Broeikast : 4961
Bruegel (Pieter —) : 4508, 4517
Brugge : 4570
Bruning (Gerard -): 6e Jg. bl. 40
Brussel : 4169
Burgerlijk wetboek : 4097, 4491
Burgersdijk : 6e Jg. bl. 134

C

Caecilia (H.—) : 6e Jg. bl. 68
Canada : 5047
Cataloog: 4935
Catechesen : 4942
Cats (Jacob—) : 6e Jg. bl. 6
Cavia : 4363
Centrale verwarming : 3882
Champagnat (Marcellin—) : 4053
Chesterton (G. K.—) : 4160, 4706
Christus-Koning : 4969
Communie (Heilige—) : 4487, 4764
Congo : 4421
Cortez (Fernando—) : 5026
Criminaliteit : 6e Jg. bl. 37; 4945
Crul (Cornelis —) : 6e Jg. bl. 37
Cuppens (August—) : 6e Jg. bl. 268
Curaçao : 3836

D

Dagboeken : 4023
Damegambiet : 3885
Damestooneel : 6e Jg. bl. 268
Damiaan (Pater—De Veuster) : 4704
Davidsfonds : 6e Jg. bl. 71, 165
De Clercq (René—) : 6e Jg. bl. 7
De Cock (Alfons—) : 6e Jg. bl. 204, 232
De Harduyn (Justus—) : 4511
Deledda (Grazia —) : 6e Jg. bl. 6
Dendermonde : 4702
Denys (Pastor —) : 4050
De Roovere (Anthonis—) : 4415
de Sonis (Generaal) : 4055, 4837
De Swaen (Michiel —) : 6e Jg. bl. 6; 4513, 4590
Detective-verhalen : 3903, 4985, 4988, 5013
Dier : 3841, 3911, 4104, 4106, 4110, 4363, 4385, 4411, 4496, 4497, 4531, 4592, 5009
Dostoïevsky (Fedor M.—) : 6e Jg. bl. 6, 101
Draadlooze telefonie; zie Radio
Draagvermogen : 4109
Drankbestrijding : 5031, 5032
Drukkerij : 4606, 4612, 4614, 4962
du Bois (Eugeen—) : 6e Jg. bl. 256
Duitsch : 3793, 3794, 4102, 4358, 4362, 4649, 4650, 4775, 4952, 4953, 4956
Dynamo : 3993

E

Edwards (Miss—) : 6e Jg. bl. 101
Eenvoud : 4828
Egmont : 3688
Egypte : 3832, 4560
Electriciteit : 3800-3802, 3804, 3880, 3993, 3994, 3998, 4964
Elisabeth van Hongarije (H.—) : 4569, 5045
Engelsch : 3876, 3877, 3990, 3992, 4103, 4361, 4494, 4648, 4774, 4776, 4954, 4957
Erfelijkheid : 3795
Essays : 3929-3931, 4044, 4045, 4159-4162, 4411-4413, 4552-4556, 4718-4726, 4738-4744, 4825-4829
Esther : 3985
Esthetiek : 4779
Eucharistie (Heilige—) : 4764, 4767, 4943
Europa : 3937
Evangelie : 3786, 3865, 3983, 4094, 4639, 4641, 4765
Evenwichtsleer : 4963
Examen voor kandidaten-bibliothecarissen: 6e Jg. bl. 139
Expressionisme : 3929
Expressionistische roman : 4984

F

Faber : 4706
Ferrero (Benigna-Consolato—) : 4422
Ferrini (Contardo—) : 4052
Fey (Moeder Clara—) : 4056
Flandria's Novellen-reeks : 6e Jg. bl. 135
Folklore : 3788, 3824, 4405, 4644, 4674
Forest (Ellen—) : 6e Jg. bl. 40
Franciscus de Paula (H.—) : 4837
Franciscus van Assisi (H.—) : 6e Jg. bl. 68; 3891, 4735, 4971, 5045, 5050
Fransch : 4493, 4955

G

Gaasbeek : 4833
Galgani (Gemma—) : 6e Jg. bl. 68
Gas : 3882, 3995
Gasinstallatie : 3882
Gebed : 3784, 3983, 4091, 4094, 4096, 4487, 4488, 4637, 4638, 4935, 4936

Gedichten : 3809, 3810, 3888-3889, 3929, 3999, 3400, 4103, 4114-4117, 4122, 4123, 4162, 4368-4371, 4510-4511, 4593, 4596, 4605, 4654-4656, 4707-4717, 4719, 4725, 4728, 4733, 4734, 4735, 4736, 4967, 4968
Geestelijk leven : 3780-3784, 3868, 3982, 3983, 3986, 3987, 4091, 4096, 4354, 4357, 4486-4488, 4637, 4638, 4642, 4643, 4764, 4938, 4939, 4942, 4943
Geheugen : 4936
Gekweekt gewas : 3795, 4958, 4961
Gemeenschap (De—) : 6e Jg. bl. 70
Gemengde opstellen : 3841, 4163, 4164, 4165, 4414, 4415, 4556, 4557, 4590-4615, 4391, 4830, 4831
Geschiedenis : 6e Jg. bl. 36-37; 3932-3935, 4166-4169, 4416-4420, 4422, 4558-4563, 4696-4698, 4704-4706, 4794, 4796, 4815, 4832, 4933, 4836-4838, 4850, 4852, 4862
Geschiedenis (Kerkelijke—) : zie Kerkelijke
Geschiedkundige romans : zie Historische—
Geslachtelijke voorlichting : zie Sexueele—
Gewijde geschiedenis : 3785, 3786, 3865, 3969, 3983 3985, 4356, 4490, 4639-4641, 4766
Gezelle (Guido —) : 3700; 6e Jg. bl. 36; 4554, 4567, 4718-4726; 6e Jg. bl. 267; 4967
Gezondheidsleer : 3805
Godeliva (H.—) : 4837
Godenleer : 4149
Godsdienst : 3780-3787, 3814, 3865-3870, 3982-3987, 4091-4096, 4354-4357, 4486-4490, 4637, 4638, 4639-4643, 4763, 4938-4944, 4949
Godsleer : 4489
Goethe : 6e Jg. bl. 71
Goeroe : 3932
Gorki (Maxim—) : 6e Jg. bl. 134
Gregoriaansche zang : 4367
Grey (Zane) : 3844-3861
Grieksch : 4745, 4746
Grignon de Montfort : 4837
Grimeeren : 4113
Grondwet : 3874, 4491
Grondbemesting en -bewerking : 4959
Groeninghe : 3699
Groenteteelt : 4959, 4961
Guldensporenslag : 6e Jg. bl. 37; 4416
Guineesch biggetje : 4363

H

Hammenecker (Jan—) : 6e Jg. bl. 65, 165
Handel : 3883, 4418
Handschrift : 4597, 4612, 4614
Hangplant : 4858
Hans (Abraham—) : 6e Jg. bl. 7
Haven : 3936
Hello (Ernest—) : 6e jg. bl. 231
Hendrik VIII : 4417, 4862
Hennepin (Pater L.—, o. f. m.) : 5047
Historische romans : 3817, 3819, 3822, 3841, 3902, 4009, 4013, 4018, 4376, 4388, 4022, 4539, 4666, 4676, 4678, 4785, 4789, 4794, 4850, 4852, 4862, 4877, 4884, 4913, 4977, 4987, 4988bis, 5000, 5005, 5008, 5023, 5026
Hoefkunde en -beslag : 4960
Hongaarsche letterkunde : 4044
Hoorn (graaf van—) : 3688
Hortense de Beauharvais : 4877
Houtbewerking : 3997, 4109
Houtsnede : 3807, 4778
Houtverkolingsindustrie : 4865
Huistelegrafie en -telefonie ; 3880
Humor : 4775, 4776
Huwelijk : 4946
Hygiëne : zie Gezondheidsleer

I

Ibanez (V. Blasco—) : 6e Jg. bl. 71
Ibsen (Enrik —) : 6e Jg. bl. 71, 5034
Ida : 6e Jg. bl. 67
Ignatius van Loyola (H.—) : 4837
IJzerconstructie : 4109
Indiaan : 5024
Indië : 4827
Internationaal recht : 4647
Italiaansche partij : 3885
Italie : 5039

J

Jan (Sint—) : 6e Jg. bl. 69
Jan van Boendale : 6e Jg. bl. 37
Japan : 4566
Java : 3932
Jeanne d'Arc (H.—) : 4850, 5045
Jeugdvorming : 3871, 4492, 4945, 4946, 4947, 4949
Joannes Berchmans (H.—) : 5046
Judith : 3985

K

Kalender : 3887, 4105
Kanarievogel : 4106
Karakter : 4770, 4948-4950

Katechismus : 4942
Katholieke actie : 4947
Kerkboeken : 4944
Kerkelijke geschiedenis : 3785, 3786, 3865, 3867, 4092, 4941, 5036, 5037
Kerkgebouw : 3933
Kerk (Heilige—) : 3787, 4092, 4095, 4355
Kievit (C. Johan—): 6e Jg. bl. 72
Kiliaan : 4594
Kinderfeest : 4405
Kinderlectuur : 3833-3838, 3920-3928, 4024-4043, 4116, 4370, 4536-4551, 4681-4690, 4766, 4810-4824, 5012, 5016, 5017, 5025, 5029-5033
Kindertooneel : 6e Jg. bl. 268; 4974
Kinsman : 4706
Klimplant : 4958
Kloostergebouw : 3933
Knox : 4706
Kollewijn-spelling : 6e Jg. bl. 205
Krachtenleer : 4963
Kritieken : 4159, 4552-4556, 4718-4726, 5033-5035
Kunst : 3806, 3808, 3884, 3887, 4366, 4367, 4483, 4506-4509, 4552, 4555, 4593, 4597-4599, 4601, 4651-4653, 4777-4779, 4828, 4965, 4966
Kunstopleiding : 4652
Kust (Belgische—) : 3713, 4703, 5042

L

Lagae (Zuster Maria van St. Guido) : 5048
Landbouw : 4107, 4959
Land- en volkenkunde : zie Aardrijkskunde
Latijn: 3875, 4360, 4747
Lederwerk : 4366
Leekenapostolaat: 3866
Leghorn : 4110
Leiding (Electrische—): 3800
Lenz (Desiderius—) : 6e Jg. bl. 134
Leopold II : 3722, 4171
L'Ermite (Pierre—) : 6e Jg. bl. 97
Letterkunde : 3809-3841, 3888-3931, 3999-4045, 4114-4165, 4368-4415, 4483, 4510-4557, 4570-4613, 4780-4831; 6e Jg. bl. 257-269; 4952-4957, 4967-5035
Levensbeschrijvingen : 4049-4057, 4167, 4171, 4173, 4422, 4567-4568, 4794, 4796, 4815, 4836-4838; 6e Jg. bl. 257; 4850, 4862, 4884; 6e Jg. bl. 265; 4931, 5033-5034, 5037, 5043-5051
Levenswijsheid : 3790
Lichamelijke opvoeding : 4652
Lied : 4098, 4112, 4559, 4593, 4598, 4965, 4966
Lievens (Pater—) : 4782
Ligthart (Jan—) : 3789
Lijden : 4943
Lijden van Christus : 4339
Limburg : 4698
Literatuurgeschiedenis : 3929-3931, 4044, 4114, 4115, 4414, 4483, 4510, 4552-4557, 4590-4615, 4616, 4718-4744, 4826-4829, 5033-5035
Liturgie : 3841, 4486, 4764, 4944
Locarno : 4647
Louisiana : 5047
Luiken (Jan—) : 4605
Lutgardis (Sinte—): 6e Jg. bl. 67; 4954, 4973
Luther (Maarten—) : 3867

M

Maagd (H.— Maria) : 4340
Maatschappijleer : 4768
Machine (Electrische—) : 3802, 3993
Machineschrijven : 3803
Manning : 4706
Margareta M. Alacoque : 4837
Maria : 3780, 3781, 4340
Maria Angelus (Frater—): 4172
Maritain (Jacques—) : 6e Jg. bl. 36
Martelaar : 5043
Mathilde : 6e Jg. bl. 257
May (Karl—) : 6e Jg. bl. 71, 161
Meetkunde : 4502, 4503
Melati van Java : 6e Jg. bl. 257
Menschenkennis : 3790
Merchtem : 4168
Mercier (Kardinaal—) : 4732
Mest : 4959
Metaalbewerking : 3878, 3879, 4960, 4963
Mexico : 4941, 5036, 5037
Middelares : 3780
Middelnederlandsche letterkunde: 4616
Mis (Heilige—) : 4487, 4764. 4944
Misboeken : 4944
Missielectuur : 3917, 4018, 4023, 4033, 4034, 4386, 4394, 4396, 4399, 4492, 4532, 4568, 4763, 4782, 4796, 4811, 4815, 4836, 4837
Missisipi : 5047
Moderne kunst : 4779
Moeder Gods : 4340
More (Thomas—) : 4837
Moretus : 4595, 4597, 4599, 4602, 4606, 4608, 4610, 4612, 4614, 4615
Motor : 3993. 3996

Motorrijwiel : 3996
Muis : 3788
Muziek : 4112, 4367, 4509, 4593, 4598, 4601, 4609, 4651, 4653, 4965, 4966
Mystiek : 3931, 3987, 4938
Mythologie: 4149

N

Naeff (Top—) : 6e Jg. bl. 203
Nationalisme : 4772
Nationaliteit : 4828
Natuurkunde : 3995
Natuurschoon : 4777
Nederlandsch : 3991, 4100, 4101, 4359
Newman : 4706
Nieuw Testament : 3785, 3865, 3985, 4094, 4356, 4639, 4641, 4766
Nobelprijs : 6e Jg. bj. 6
Noorwegen : 4047
Nu : 6e Jg. bl. 70

O

Omvormer : 3993
Onderwijs : 3808, 3988, 4098, 4492, 4646, 4769, 4771, 4951, 4957
Ontdekkingsreis : 4559, 5047
Ontspanningslectuur : 3811-3838, 3892-3928, 4124-4158, 4375-4410, 4517-4551, 4570-4577, 4660-4699, 4761, 4775, 4776, 4784-4824 ; 6e Jg. bl. 257-269; 4952-4957, 4975-5032
Oorlogsliteratuur : 3831, 3900, 4004, 4544, 4694. 4695, 4804, 4820
Opsomer : 4112
Opvoeding : 3781, 3789, 3790, 3791, 3805, 3871, 3873, 3988, 4098, 4492, 4645, 4646, 4652, 4769, 4770, 4945-4949
Oude Testament : 3869, 3985, 4094, 4356, 4490, 4765
Oudheidkunde : 3935
Oud-Nederlandsche letterkunde : 4616
Overwegingen : 4939

P

Paard : 4960
Paedagogiek : zie Opvoeding
Pantheïsme : 3779
Pelgrim-tentoonstelling : 4507
Perrault (Charles —) : 6e Jg. bl. 267
Persyn (Dr Jul. —) : 6e Jg. bl. 132, 135, 205, 232; 4693, 4737;
Philosofie : zie Wijsbegeerte
Plaatsnaamkunde : 4495
Plant : 3911, 4104, 4111, 4496, 4531, 4958, 4959, 4961
Plantin : 4595, 4599, 4602, 4606, 4608, 4610, 4612. 4615
Plastische kunst : 4366, 4555
Poëzie : zie Gedichten
Pottenbakkerskunst : 4366
Premie : 6e Jg. bl. 205, 231, 268
Prentenboeken : 4158, 4824
Priesterroeping : 4024, 4040
Primitieven : 6e Jg. bl. 132
Pro (Pater —, S. J.) : 5037
Provincietoelage : 6e Jg. bl. 231, 268
Psychologie : zie Zielkunde
Psychologische romans : 3183, 3816, 3892, 3896, 3899, 3907, 3910, 4012, 4014, 4126, 4128, 4130, 4133, 4136-4138, 4150, 4378, 4379, 4518, 4524, 4527, 4661, 4761, 4786, 4787, 4793, 4855, 4908-4917, 4976, 4978-4981, 4986, 4993, 4994, 4996, 5001, 5003, 5004, 5027

R

Raadsel: 4644
Radio : 3804, 3881, 4964
Rat : 3788
Reformatie : 3867
Reformbeweging : 4945
Reisverhalen : 3836, 3938, 3939, 4020, 4023 4047, 4048, 4156, 4157, 4421, 4559, 4700, 4703, 4834
Rekenkunde : 4505
Rembrandt : 4828
Rerum novarum : 3791
Retraite : 3783
Robbers (Herman—) : 5035
Rodenbach (Albr.—) : 4728
Roland Holst-van der Schalk (H.—) : 4967
Rolland (Romain—) : 6e Jg. bl. 71
Roman-prijskamp : 6 Jg. bl. 165
Romans : 3811-3831, 3882-3924, 4005-4021, 4124-4152, 4375-4398, 4517-4534, 4570-4577, 4660-4680, 4784-4809; 6e Jg. bl. 267; 4975-5027
Romantisme : 3929
Ronsard : 6e Jg. bl. 231
Rubens : 3806, 4608, 4615
Ruskin (John—) : 4645

S

Sabbatier (Paul—) : 6e Jg. bl 205
Sabbe (Maurits—) : 6e Jg. bl. 193
Sacrament : 4642, 4764
Sagen : 3824, 3912, 4149
Schaken : 3885
Scheepvaart : 4418
Schelde: 3747, 4700
Schilderkunst : 3806, 3808, 4483, 4506, 4508, 4555, 4828
Schoonheidsleer : 4779
Schrift (Heilig—) : zie Bijbel
Sexueele voorlichting : 3792, 4946
St. Martens-Laathem : 4695
Slavernij : 5e Jg. bl. 36
Sloot (Nic. Maria Christina) : 6e Jg. bl. 257
Smidsvak : 3878. 3879
Smits (Lodewijk—) : 5049
Sociale romans : 4008, 4134, 4135, 4142, 4384, 4593, 4676, 4677, 4791, 4806, 4807. 4926, 4927, 4929, 4984
Sociale week : 3989
Sociale wetenschappen : 3788-3792, 4697-4099, 4491, 4492, 4644-4647, 4768, 4945-4950
Spaansche partij : 3885
Spanje : 4564
Spelling : 3991; 6e Jg. bl. 205; 4951
Spraakleer : 3991, 4100, 4358, 4649, 4951
Spreken : 4098
Staathuishoudkunde : 3791, 4099
Stöger (Joannes—) 4837
Stedenschoon : 4703
Stelkunde: zie Algebra
Stephenson (George—) : 3694
Stereometrie : 4503
Stoommachine : 4108
Stoomturbine : 4108
Storing : 3802
Strafwet : 3874, 4945
Stuart (Maria—) : 4837
Sulpricio (Nuncio —) : 6e Jg. bl. 256
Symphonie : 4653

T

Taalkunde : 3793-3794, 3875-3877, 3990-3992, 4100-4103, 4358-4362, 4493-4495, 4648-4650, 4745-4747, 4773-4776, 4951-4957
Tachtiger : 3839
Telefonie : 3880, 4964
Telefonie (Draadlooze—) : zie Radio
Telegrafie : 3880
Tell (Willem—) : 3776
Teresa van Avila (H.—) : 4735
Theologie : 3780, 3784, 3985, 4489, 4765, 4940
Theosofie : 3870
Theresia (H.—v. h. Kind Jezus) : 4057
Thomas van Aquino (H.—) : 4484, 4734, 4770
Tijdbepaling : 4105
Tijl : 6e Jg. bl. 71
Tilburg : 4565
Timmermans (Felix—) : 6e Jg. bl. 69, 71; 4045
Toegepaste wetenschap : 3797-3805, 3878-3883, 3993-3998, 4106-4111, 4363-4365, 4958-4964
Tollens : 6e Jg. bl. 267
Tolstoï (Leo—) : 6e Jg. bl. 7, 265
Tomaat : 3797
Tooneel : 3840, 3890-3891, 4001-4003, 4118-4123, 4372-4374, 4512-4516, 4578-4589, 4613, 4657-4659, 4708, 4710-4712, 4780-4783, 4934, 4952, 4953, 4969-4974
Tooneel (Modern Vlaamsch—) : 6e Jg. bl. 71
Toponymie : zie Plaatsnaamkunde
Trappist : 3782
Triest (Kanunnik—) : 5051
Tuinbouw : 3797, 3798, 4111, 4958, 4959, 4961
Tunis : 5040
Turbine : 4108
Turnen : 3886, 4652

U

Undset (Sigrid—) : 6e Jg. bl. 134

V

Vakboek (Schrijven van—) : 6e Jg. bl. 268
Van Artevelde (Filips—) : 3689
Van Assche (Piet—) : 6e Jg. bl. 232
Van den Oever (Karel—) : 6e Jg. bl. 37, 166
Van der Hallen (Ernest—) : 6e Jg. bl. 129
Van der Lans (J. R.—) : 6e Jg. bl. 71
Van der Leeuw (Aart—) : 6e Jg. bl. 204
Van de Velde (Anton—) : 6e Jg. bl. 71
Van de Woestijne (Karel—) : 6e Jg. bl. 7, 101; 4165; bl. 166
Van Dyck (Antoon—) : 4506
Van Eeden (Frederik—) : 3839, 4553
Van Lennep (Jacob—) : 6e Jg. bl. 7
Van Ostayen (Paul—) : 6e Jg. bl. 100

Van Oye (Eug. –) : 4733
Van Rossum (Maarten—) : 3725
Vansina (Dirk): 6e Jg. bl. 1
Van Speyck (Jan –) : 3709
van Veldeke (Hendrik—) : 6e Jg. bl. 100; 4161
Venetië : 5039
Ventilatie : 3882
Verdussen : 6e Jg. bl. 37; 4604
Veredeling : 3795
Vereenigde staten : zie Amerika
Verhaeghen (Mgr. Theotimus—): 5043
Verhalen : 3811-3838, 3892-3928, 4004-4043, 4125-4157, 4173-4352, 4375-4410, 4519-4551, 4570-4577, 4660-4690, 4775, 4776, 4784-4824 4889-4907, 4913, 4914-4933, 4957, 4975- 4954-5032
Verkade (Dom Willibrord—) : 6e Jg. bl. 267
Verkeer : 4771
Verlossing : 3784
Verne (Jules—) : 6e Jg. bl. 70
Verriest (Hugo—) : 3742, 4727
Vers : 4162
Verschaeve (Cyriel—) ; 6e Jg. bl. 6
Vetplant : 4111
Vlaamsche beweging : 4772
Vlaamsche muziek ; 4966
Vlaanderen : 4099, 4611
Vlas : 3799
Vloeistof : 3995
Volksontwikkeling : 3805
Volksroman : 4618
Volksvermaak : 4405
Voltaire . 6e Jg. bl. 268
Vondel : 6e Jg. bl. 268, 4162, 4828
Voorlichting zie Sexueele—
Vroegdruk : 4597, 4612, 4616

W

Walgrave (Aloïs—) : 6e Jg. 226
Walgrave, vader : 4730
Wandplaat : 3934
Waterinstallatie : 3882
Watt (James—) : 3708
Wellevendheid : 3872, 4646
Werktuigkunde : 4963
Wetenschap : 3795, 3796, 3995, 4104, 4105, 4496-4505, 4963, 4964
Wijsbegeerte : 3779, 4484, 4485, 4635, 4636, 4738-4744, 4762, 4936, 4937
Willibrordus (H.—) : 5045

Z

Zang ; 4098, 4112, 4367, 4509, 4598, 4598, 4965, 4966
Zannekin (Nikolaas—) : 3680
Zedenleer : 3779, 4484
Zelfopvoeding ; 4949
Ziekenapostolaat : 4767, 4943
Zielkunde : 4485, 4635, 4636, 4936
Zielkundige romans : zie Psychologische
Zuid-Afrika : 4048
Zuigelingenpsychologie : 4937
Zuivere poëzie : 3929
Zuster van Liefde : 5051

Aanbevolen Vormende Lectuur

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Dr H. BACCAERT : Peter Benoit fr. 15.—
TH. BADOUX : Roomsch Nederland (2 dln) elk fr. 16.—
V. CLEERDIN : Omtrekken en Figuren 20.—
L. COPPENS : De Verlosser, 3e deel fr. 9.—
» De Verlosser, 4e deel fr. 9,—
THEO COUCKE : In 't Rijk der Mieren 5.—
FR. CUTHBERT : Leven van St. Franciscus van Assisië fr. 25.—
BR. CYPRIANUS : Leven v. d. H. Rochus fr. 7.50
R. DARODE : Daniel O'Connell fr. 6.—
Dr N. DE CLEENE : Onder de gulden Ster fr. 15.—
L. DE RAEDT : Naar de Noordkaap fr. 15.—
KAN. AL. DE SMET : Het christelijk Huwelijk fr. 9.—
TH. DE VALK : Wat Vaderliefde deed fr. 27.50
ROBERT EATON : Avondgedachten voor Zieken en Lijdenden, 2 dln elk fr. 5.—
F. EHRENBORG : Naar het Priesterideaal fr. 29.—
P. VITT. FACCHINETTI : Verhaal van den Arme van Assisi, verteld voor de jeugd fr. 16.—
Dr F. FOERSTER : Godsdienst en Karaktervorming fr. 24.—
» Karaktervorming fr. 28.—
C. GEZELLE : Voor onze misprezen Moedertaal fr. 27.50
M. Gijsen : Ontdek Amerika. 2e druk fr. 20.—
GLOUDEMANS, M. S. F. : Van Domineesdochter tot Dominicusdochter 2 dln. samen fr. 25.25
IGN. JELLER : De mystieke Maagd Crescentia fr. 13.—
G. JONCKBLOET : Davos voorheen en thans fr. 12.—
G. JONCKBLOET : Lief en Leed fr. 15.—
J. KEULLER : Van den Lande van Overzee fr. 16.—
J. KLEIJNTJENS en DR. KNIPPENBERG : Napoleon Imperator geb. fr. 19.—
J. KLEINTJENS en Dr KNIPPENBERG : Schetsen uit de Vaderlandsche geschiedenis, 3 dln. elk fr. 29.— geb. fr. 40.—
TH. KWAKMAN : Ave Maria, fr. 3.—
» Het onze Vader fr. 3.—
ALFONS LAMBRECHTS : Naar de Gondelstad fr. 15.—
ELISABETH LESEUR : Dagboek en Gedachten fr. 21.—
MGR. J. MAC GLINCHEY : Reis door Engelsch Indië fr. 12.50
VERANO MAGNI : Het Leven van den H. Franciskus fr. 32.—
M. C. : De Vlaamsche Zanger (7dln) elk fr. 7.50
M. MESCHLER : Leven van Maria fr. 18.—
D. G. MORIN : De Benedictijner Geest en de Levensopvatting der eerste Christenen fr. 16.—
L. OLLÉ-LAPRUNE : De Waarde des Levens fr. 13.—
G. PALAU : De Katholieke Vrouw van de Daad fr. 13.—
R. J. PIERIK : Verzameling van Teksten voor Bidprentjes fr. 11.—
H. RAES : Kijkjes in 't Plantenrijk fr. 6.—
L. REYPENS : Gewijde Bloei fr. 15.—
P. W. ROCHE. S. J. : Gezegend Hij, die komt geb. fr. 13,75
P. W. ROCHE, S. J. : Ons Misgeheim geb. fr. 13.75
FR. TH. RONSE : Het Wees gegroet fr. 10.—
H. SCHILGEN : Zij en Gij fr. 21.75
A. STEENHOFF-SMULDERS : Holland fr. 7.50
» » Verzen fr. 8.—
ZR. MA. TERESA : Mijn schoonste Feest fr. 13.—
K. VAN DEN OEVER : Het inwendig Leven van Paul fr. 18.50
P. VAN DEN TEMPEL : Levensgeluk door Levenseenvoud fr. 11,50
G. P. J. VAN DER BURG : Ouderzorg en Ouderweelde fr. 11.—
KAN. A. VANDER HEEREN : Het Leven van O. H. Jesus-Christus fr. 6.—
KAN. A. VAN DER HEEREN : Maria's Lied of Het klein officie v. O L. Vrouw fr. 12.50

LIPS

HANDIG
VERSTELBARE
BOEKENSTELLINGEN

III

LICHT, SIERLIJK
ENORM STERK

IN ELKE
GEWENSCHTE LENGTE

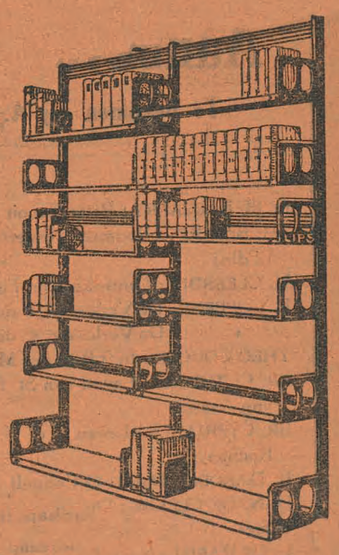

N. V. ETABLISSEMENTS LIPS,

Koninklijkestraat, 222, BRUSSEL

(Handelsregister, Brussel nr. 495)

J. B. Wolters
Groningen, Den Haag

Dr G. KALFF, Jr
FREDERIK VAN EEDEN
PSYCHOLOGIE VAN DEN TACHTIGER
Met 6 portretten en caricaturen
Bandteekening van C. A. LION CACHET
Prijs, gebonden gld. 11,50

Dr G. KALFF
GESCHIEDENIS DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE
COMPLEET IN 7 DEELEN
Prijs per deel, gebonden gld. 7,90

WESTEUROPEESCHE LETTERKUNDE
DER 15DE EN 16DE EEUW
Eerste deel, gebonden gld. 8,90
Tweede deel, gebonden gld. 8,25

Uitgave van J. B. WOLTERS
Groningen, Den Haag

L. OPDEBEEK

UITGEVER
Provinciestraat, 42. ANTWERPEN

GROOTE KEUZE VAN KINDER- en ROMANBOEKEN

Nieuwe uitgaven :

Jos. Witlox : St. Franciscus, de Seraf van Assisi, zijn leven, zijne stichting, zijn zedelijke en intellectueele invloed op tijdgenooten en nageslacht. Gevolgd door de «Fioretti» (Kerkelijk goedgekeurd). Met penteekeningen van Edmond van Offel. 20 fr. Fraai gebonden: 25 fr.

Carton De Wiart : Op reis door Congo. Vertaald door Leo Van Molle. 8 fr.

H. C. Melis : Groote mannen uit Limburg. 7,50 fr.

Pater Augustus Wuyts : P. L. Hennepin O. F. M. Missionaris en ontdekkingsreiziger. 7,50 fr.

Francis Finn : S. J. Zoo zijn ze, 2 deelen, per deel : 5 fr. — Tom Playfair : 12,50 fr. — Percy Wynn : 12,50 fr. — Claude Lightfoot, 12,50 fr.

Lode Opdebeek : Peters kind. Derde vermeerderde druk, 7,50 fr.

Fondscatalogus, op aanvraag, kosteloos verkrijgbaar.

UITGEVERSFIRMA Jos. VERMAUT

LANGESTEENSTRAAT, 26-28, KORTRIJK

TELEFOON : 204 POSTCHECKREKENING : 93,134

Uit de lijst der laatste uitgaven :

Tooneelwerken.

WILLEM PUTMAN. — **Van twee Coninxkinderen.** Een liefdelied in drie zangen. Muziek van A. Meulemans. Een keurig boek van 126 blz. *Personen :* 5 vrouwen, 7 mannen en 3 bijrollen 15.00

— **Het Masker.** Spel in halve tonen. Drie bedrijven en een proloog. 130 blz. tekst. *Personen :* 9 mannen, 4 vrouwen, 6 bijrollen, figur. 15.00

— **Looping the loop.** Een grap van het geweten in een drieledig bedrijf. 106 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, 3 bijrollen, figur. 15.00

— **De doode Rat.** Tooneelspel in 3 bedrijven. 114 blz. *Personen :* 14 mannen, 5 vrouwen, bijrollen, 1 kind en figuratie. 15.00

— **Mama's Kind.** Drama in drie bedrijven 120 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen, 1 bijrol 15.00

— **Frida in de Politiek.** Blijspel in een bedrijf. 70 blz. 10.00

PAUL DE MONT. — **Smidje Smeê.** Dramatiese bewerking van het folkloristies thema. Drie tafereelen. 120 blz. *Personen :* 6 mannen, 3 vrouwen, figuratie 15.00

— **Bartel de sterke Vent.** Sprookje in drie tafereelen. 88 blz. *Personen :* 6 jongens, 1 meisje, figuratie 15.00

— **Het Geding van Onzen Heer.** Passiespel in zes tafereelen. 114 blz. *Personen :* 16 mannen, 2 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

— **Il vero Amico.** (De ware vriend) commedia in drie bedrijven door Goldoni. Nederlandse tekst van Pr. Thuysbaert en Paul de Mont 18,00

GASTON MARTENS. — **De Zot.** Spel van het erf in drie bedrijven. (Tweede uitgave) 108 blz. *Personen :* 7 mannen, 2 vrouwen. 15.00

— **Het gouden Jubelfeest.** Tooneelspel in drie bedrijven. 108 blz. *Personen :* 10 mannen en 4 vrouwen. 15.00

— **St-Pieter's Nacht.** Drama in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 12 mannen, 3 vrouwen, 2 bijrollen, figuratie. 15.00

— **Kermislieven.** Drie blijspelen in een bedrijf. 116 blz. *Personen :* 3 mannen, 3 vrouwen. 15.00

C. LINDEMANS. — **De Duvelschuur.** Brabants spel in drie bedrijven. 82 blz. *Personen :* 7 mannen, 1 vrouw, figuratie 15.00

— **De Blinde.** Vermakelijk avonturenspel in drie bedrijven, met voor- en naspel. 110 blz. *Personen :* 16 mannen, 4 vrouwen, figuratie. 15.00

WARD SCHOUTEDEN. — **Jezabel.** Een droeve klucht in 4 bedrijven. 156 blz. *Personen :* 10 mannen, 5 vrouwen, 3 bijrollen, figuratie 15.00

RENIER YSABIE. — **Viva Cristo Rey!** Drama in 4 bedrijven. 96 blz. *Personen :* 8 mannen, bijrollen. 15.00

JAN POOT. — **Baas Ganzendonck.** Spel in vier bedrijven. 108 blz. *Personen :* 8 mannen, 2 vr., 2 bijrollen. 15.00

FRANS GEVELS. — **De Dood in de Klem.** Klucht in een bedrijf. 40 blz. *Personen :* 3 mannen, 1 vrouw. 10.00

JAN MELIS. — **Asschepoes.** Sprookje in drie bedrijven. 62 blz. *Personen :* 7 mannen, 8 vrouwen en figuratie. 15.00

HERMAN BAHR. — **De Stem.** Drama in drie bedrijven. Vertaling van Herman Van Overbeke. 170 blz. *Personen :* 9 mannen, 1 vrouw. 15.00

HENRI GHÉON. — **Nicolazic.** Vertaling van Paul Van Durme. 88 blz. *Personen :* 5 mannen, 6 vr. en 1 kind. 15.00

— **De baldadige Spekslager.** Spel in een bedrijf. Vertaling van Paul De Mont. 32 blz. 7.50

HERMAN VAN OVERBEKE. — **Beatrijs.** Middeleeuwsche sproke voor tooneel bewerkt. 138 blz. *Personen :* 6 mannen, 4 vrouwen, 2 kinderen, bijrollen. 15.00

— **Sint Bernardusspel**, drama in drie bedrijven, met voor en naspel, door H. Ghéon, vertaald door H. Buyle pr. en Herman v. Overbeke 20,00

KAREL VAN RIJN. — **Aan den Eindpaal**, Fantasiespel in drie bedrijven. 130 blz. *Personen :* 8 mannen, 4 vrouwen, bijrollen. 15.00

H. JACOBS.—**Uit 's Werelds alle daagschen Loop.** Dramatisch spel van liefde, haat en dood in drie bedrijven. 112 blz. *Personen :* 5 mannen, 3 vrouwen, figuratie, 4 zinnebeelden 15.00

CONSTANT EECKELS. — **De Afgrond**, groot drama in vier bedrijven, 20,00

Andere Werken.

CAESAR GEZELLE. — **Uit het Leven der Dieren.** gewone uitgave 10.00. Luxe uitgave, groot formaat. 246 blz. 25.00

— **Solitudo** of 8 dagen bij de trappisten, 224 blz. 18.00

— Wellevendheid. 7,50

GERY HELDERENBERG. — **Lentehemel.** Een bundel verzen, op mooi papier. 100 blz. 20.00

GERARD WALSCHAP. — **Liederen van Leed.** Een keurig boekje verzen van 88 blz. 12.00

ROBERT DE BENDÈRE. — **Artistes d'aujourd'hui.** 3e serie (Ch. Dehoy et Fr. de Troyer). Album de grand luxe. Edition numérotée sur Featherweight. 35.00

— Edition spéciale contenant un litho de chaque artiste. 50.00

LÉO LEJEUNE. — **Aperçu économique du Congo belge.** Préface de Norbert Laude, Directeur de l'Université Coloniale. 4.00

ANDRÊ ICKX. — **Peints par nous-mêmes.** Musée comique des célébrités professorales et estudiantines de l'Université de Gand. Illustrations. 7,50

LEVENSWIJSHEID UIT CHINA

drie Chineesche novellen, door STIJN STREUVELS

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij 't A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Francis Finn

Bobby in Filmland	11,—	Op den loop	fr. 11,—
Claude Lightfoot	12,50	Percy Wynn	12,—
De diamanten Ring	9,—	Sneeuwwitje	12,—
Ethelred Preston	21,75	Tom Playfair	12,50
Geluksvogel	11,—	Tom's Weddenschap	3,50
Harry Dee	19,—	De Voetbalwedstrijd	19,—
Hoe zij overwon	9,—	Zijn beste jaar	11,—
Een kranig Kereltje	14,—	Zoo zijn ze (2 dln)	elk 4,50
Lord Bountiful	18,—		

Werken van Melati van Java

Annonciade	fr. 8,—	Michiaël de Zanger	fr. 17,50
Het Boschmeisje	17,50	Miliane	27,50
Catharina Howard	50,75	Miss Campbell	27,50
Colibri	27,50	Naar het Geluk	20,—
Dorenzathe	27,50	Nazomer	27,50
Eigen Schuld	17,50	Overtollig	5,—
De Familie van den Resident	27,50	De Peri	8,—
Fernand	27,50	Prada	27,50
Haar Held	15,00	La Renzoni	27,50
Herfstdraden	27,50	Rosa Marina	27,50
Hermelijn (2 dln.)	elk 27,50	Soerapati (2 dln.)	elk 27,50
De Jonkvrouwe van Groenerode	27,50	Twee Moeders	27,50
Juliaan en Juliane	12,50	Verdwenen	27,50
Het Kasteel Schleshem	27,50	Het Viooltje van St Germain	17,50
De Kroon van Alviara	20,—	Zwerverje ing. fr. 19,—, geb. fr.	26,50

BIJ UW FOTOHANDELAAR

Aanbevolen Tooneel

A. BENOOT : Christus-Koning, bijbelsch spel in 5 tafereelen	fr. 12.—
H. BROCHET : St. Felix en zijn Aardappelen, eenakter	6.—
M. DE GHELDERODE : Beeldekens uit het Leven van Sint Franciscus	fr. 15.—
P. DE MONT : Smidje Smee	fr. 15.—
H. GHÉON : De baldadige Spekslager	fr. 10.—
P. A. KIEKENS : Francesco voor de Hellepoort, mysteriespel	fr. 12.
ALF. LAUDY : De Paradijsvloek, treurspel in 3 bedrijven	fr. 5.—
W. NIEUWENHUIS : Hemelsche Banden, mysteriespel	fr, 15.—
W. PUTMAN : Van twee Conincxkinderen	fr. 15.—
A. VAN DE VELDE : Lotje, prettig speelverhaaltje in 3 deelen	fr. 9.—
A. VAN DE VELDE : Sinte Ludgardis. Lyries speelke van gelovige stemming, in 4 deelen	fr. 10.—
R. YSABIE : Pater Lievens, missiedrama in 4 bedrijven	fr. 15.—
R. YSABIE : De Snippen, Luimige eenakter	fr. 6.—
R. YSABIE : Teriadeva, treurspel	fr. 10.—
R. YSABIE : Zannekin, historisch treurspel in 5 bedrijven	fr. 15.—

Een werk voor de Bibliothecarissen en de Bibliotheek

GEDENKDAGEN

door Dr Jul

PERSIJN

N. V. STANDAARD-BOEKHANDEL

Het bekende tijdschrift « Ons Geloof » besluit zijne bespreking over het laatste werk van Dr Jul. Persijn als volgt:

« **Gedenkdagen** » **is een gouden geschenk van Persijn aan Vlaanderen. Beseften wij eens beter wat Persijn is voor ons, we werden heel wat rijker en schooner.** — In de N. Rotterd. Courant schreef Karel Vande Woestijne over « Gedenkdagen » : **Persijn toont ermee, wat hij vermag. Hij heeft ons hier zijn beste boek gegeven.**

« *Gedenkdagen* » omvat twee boekdeelen waarvan de inhoudsopgave volgt:

Gedenkdagen I. — Inhoud: Opdracht aan mijn Grootvader. — 1. Een proefje voorgeschiedenis: De Britsche Belgen. — 2. Judith de eerste Gravin van Vlaanderen. — 3. Een Engelsch volkslied op den Gulden Sporenslag. — 4. Dante I. — 5. Dante II. — 6. Dante III. — 7. J. J. Rousseau. — 8. E. M. Dostoïevski — 9. Jos. De Maistre. — 10. J. Keats. — 11. P. B. Shelley, — 12. Em. Verhaeren. PRIJS . . fr. 20.—

Gedenkdagen II. — Inhoud: Opdracht aan mijn Vader. — 1. Op Vlaanderens Kunstdag. — 2. Hendrik Conscience. — 3. August Snieders. — 4. Virginie Loveling. — 5. M. E. Belpaire. — 6. Thym en Vlaanderen. — 7. Multatuli en Vlaanderen — 8. Em. Vliebergh. — 9. Lod. Scharpé. — 10. P. Steenhoff. — 11. L. Schelfout. — 12. Hugo Verriest. — 13. In Memoriam M. Baers. — 14. In Memoriam L. Dosfel PRIJS . . fr. 20.—

Goedkoope Romans en Verhalen

GOED EN BOEIEND

AANBEVOLEN VOOR DE KATH. BOEKERIJEN

GARROLD S. J.: *Paddy*, een studentenroman 175 blz. fr. 6.—

JOZEF DE COCK: *Ons Leven*, uit het dagboek van een schacht, 116 blz. fr. 5.—

FR. CROLS: *Heeroom's Nichtje is gehuwd*, 176 blz. fr. 6.—

F. DE PILLECIJN: *Pieter Fardé*, de roman van een minderbroeder, 102 blz. fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Wannes Raps*. Met 10 penteekeningen van Jan Brusselmans fr. 9.—

ERNEST CLAES: *Kiki*. Met een honderdtal penteekeningen van Jan Brusselmans. fr. 12.—

RENE VERMANDERE: *Van Zon Zaliger*, door hem zelf. Met penteekeningen van Edm. Van Offel. (9e duizend), fr. 12.—

JEF CRICK: *Toen Moeder heenging*, roman. fr. 12.—

VICTOR DE MEYERE: *De roode Schavak*, roman (Tweede druk) fr. 12.—

Dr ALBERT VAN DRIESSCHE: *Uit donkere Dagen*. Met penteekeningen van Tony van Os. (Tweede druk). fr. 12.—

JOZEF SIMONS: *Bonifacius Suyckerbuyck*, humoristisch verhaal (Tweede druk). fr. 12.—

STEPHANIE CLAES-VETTER: *Verholen Krachten*. Novellen. fr. 12.—

VAN DEN HEUVEL: *Legenden en Vertellingen uit het Land van Ravenstein*. fr. 12.—

CAESAR GEZELLE: *Vlaamsche Verhalen*, 170 blz. fr. 5.—

S. VAN DALEN: *Van brave Menschen*, volksroman. fr. 5.—

VAN OPSTAL: *Refugeeliefde*. fr. 5.—

JAN HAMMENECKER: *Voor een ziel*, 204 blz. fr. 18.—

TH. VAN TICHELEN: *'t Haantje op den Toren*, 208 blz. fr. 15.—

R. BAZIN: *Het stervende Land*, 256 blz. fr. 10.—

R. BAZIN: *Het Opschietende Koren*, 288 blz. fr. 12.—

EMILE BAUMANN: *Job de Voorbeschikte*, 502 blz. fr. 10.—

A. DE CHATEAUBRIAND: *Het Veenland*, 368 blz. fr. 10.—

E. VERMEULEN: *De lieckaerts*. fr. 18.—

E. VERMEULEN: *Mietje Mandemakers*. fr. 18.—

Te bestellen bij de N. V. Standaard-Boekhandel

Antwerpen: St. Kathelijnevest, 28

Brussel: Em. Jacqmainlaan, 127 — Leuven: Naamschestraat, 87

Aanbevolen Romans voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

MEVR. ABBINK : Freule Lucie fr. 10.—
ANT. ABELS : Passiebloemen, 2 dl. elk fr. 14,50
M. AIGUEPERSE : Kitty als jong Meisje geb. 16,—
M. AIGUEPERSE : Kitty getrouwd geb. 16,—
A. APPLIN : De Schok van het doodvonnis geb. 10,—
R. BAZIN : De Hoeve van Champdolent 12,—
geb. fr. 20.—
P. BOURGET : De Beteekenis van den Dood 12,—
P. BOURGET : Levensdans 26,—
CH. BRAEME : De Schaduw van het Kwaad geb. 10,—
J. BUYS : Franciskaansche legenden 12,—
G. K. CHESTERTON : Avonturen van Pater Brown 16,—
G. K. CHESTERTON : De krankzinnige Rechter 15,—
ERNEST CLAES : Namen 1914 fr. 9,—
ERNEST CLAES : Oorlogsnovellen 12,—
ERNEST CLAES : Sichemsche Novellen 12,—
STEPH. CLAES-VETTER : Eer de Mail sluit 11,—
P. DÖRFLER : Het Geheim van den Visch 7,—
C. EECKELS : Het Licht 5,—
Z. FLEURIOT : Mijn laatste Boek 7,—
ANNA KATH. GREEN : De geheime Kamer geb. 10,—
GROENEN : Bijbelsch Leesboek : Oud-Testament geb. 36,25
GROENEN : Bijbelsch Leesboek : Nieuw-Testament geb. 36,25
J. HARTE : Het Licht dat van Hem uitging 12,—
MAX HELLEN : Het parelende Leven 30,—
J. H. KIMMAN : Campagne 20,—
geb. fr. 29.—
MARIE KOENEN : De Andere 25,—
MARIE KOENEN : Het Koninkje, 1e deel geb. 25,—
MARIE KOENEN : Het Koninkje, 2e deel geb. 25,—
MARIE KOENEN : Het Koninkje, 3e deel geb. 35,—
MARIE KOENEN : De Moeder 32,50
MARIE KOENEN : De Toren van Neekum geb. 17,50
MARIE KOENEN : Van Wenschen en Wonderen 17,50
MARIE KOENEN : De Wilde Jager 44,—
MARIE KOENEN : De witte Burcht 21,—
PAULA KÖRNYEY : Noodlot 15,—
P. L'ERMITE : De groote Weldoenster 17,—
P. L'ERMITE : Blijft thuis 12,50
P. L'ERMITE : Failliet 22,—
P. L'ERMITE : Hoe ik mijn kind gedood heb 18,50
P. L'ERMITE : Langs de Straat geb. fr. 20,—
P. L'ERMITE : De oude Vrijster 19,—
P. L'ERMITE : De Vrouw met gesloten Oogen 12,50
A. LONGERSTAEY : Lobbe en Sefa fr. 20.—
P. J. J. NUYENS : Het groote Licht 18,15
P. J. J. NUYENS : Gods Wegen 18,15
EFFIE AD. ROWLANDS : De Moord op het Tuinfeest 10,—
P. A. SHEEHAN : De Graven van Kilmorna 18,—
P. A. SHEEHAN : De Haarband der Koningin 20,—
P. A. SHEEHAN : Luc Delmege 20,—
P. A. SHEEHAN : Mijn nieuwe Kapelaan 20,—
P. A. SHEEHAN : Verhalen 20,—
J. SIMONS : Een Sant in zijn Land 6,—
ALB. SMULDERS : Uit het Biënboec 12.—
MARIA SZABO : Appassionata 15,—
M. TERRY : Het Geheim van den Lakei 10,—
J. R. VAN DER LANS : Heldengestalten 19,—
J. R. VAN DER LANS : Humoresken 13,50
J. R. VAN DER LANS : In de Verdrukking 19,—
J. R. VAN DER LANS : Koning Karel en Widukind 19,—
J. R. VAN DER LANS : Nachtelijke Zangers 19,—
J. R. VAN DER LANS : Tenochtitlan, 2 dln. te zamen 27,50
MEVR. VAN DER LAND : Gedenkschriften van Azor geb. 24,—
MEVR. VAN DER LANS : Wereldlingen geb. 13,50
W. VAN DER MEEREN : In 's Levens Storm 19,—
J. VAN MERLE : Wisselende Banen, 2 dln. elk 12,—
W. VAN NIEUWENHOFF : Ettie Grey 12,50
MAX VAN RAVENSTEIN : Aan d'Overkant 35,—
MAX VAN RAVENSTEIN : Bij Ons 35,—
MAX VAN RAVENSTEIN : Poverella 35,—
CHRISTINE J. F. VETTER : Zielestrijd 6,—
VON HANDEL-MAZETTI : Het onvergetelijke jaar 24,—
VON HANDEL-MAZETTI : Rita's Brieven, 3 dln. geb. 32,40
VON HANDEL - MAZETTI : Stephana Schwetner :
1. Onder den Ruwaard v. Steyr 20,—
2. Het Geheim des Konings 28,—
3. Maagd en Martelares 42,—
W. WARD : Een klein Gemoedsbezwaar elk 2 dln. 12,—
JO WEVE : Gestilde Passie 31,—
AUG. WIBBELT : De Pastoor van Driebeek
A. J. ZOETMULDER : Het lokkende Leven geb. 40,—
X. : Het Geheim van Georges Bauchamp 6,—

Aanbevolen Boeken voor Boekerijen

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

Werken van Robert Hugo Benson

Een doodgewoon Mensch		fr. 19,50	Oddfish		fr. 16,—
Een Gevoelsmensch		19,50	Het onzichtbare Licht	geb.	20,50
Gezift als Tarwe	geb.	23,—	Paradoxen van het Katholicisme		16,—
De hooge Weg		19,50	Richard Raynal, de Kluizenaar		20,—
Laat de Kleinen tot Mij komen		7,—; geb. fr. 12,—	Roeping	geb.	23,—
			De Toovenaar	geb.	23,—
De Lafaard		17,—	Trots Pijnbank en Schavot		29,—
Loutering		42,50	De Tusschenpersoon		17,—
De Nieuwe Dag		29,—	Wat was het?		15,—

Werken van Johannes Jörgensen

Eva	fr. 10,—	Mijn Levensbeschouwing	fr. 2,50
Gelijkenissen	8,—	Nadat ik Christen was	17,50
De H. Franciscus van Assisië	18,—	Over Goethe	7,50
Het heilig Vuur	8,—	Het Pelgrimsboek (2 dln) elk	5,—
De jongste Dag	3,50	Reisbeelden uit Noord en Zuid	8,—
Hoe ik Christen werd	25,—	De Weg naar het Licht	10,—
Levensleugen en Levenswaarheid	2,50		

Werken van Jules Verne

In handig formaat (28 × 16), geïllustreerd en op stevig papier.

Tegen 15 frank per deel in plaats van 18 fr. (fl. 1,25)

Avonturen van drie Russen en drie Engelschen.
Eldorado en 't Monsterkanon van Staalstad.
De Familie zonder Naam (2 dln):
- De Opstand van 1830
- Het Verraad van Simon Morgaz

Het geheimzinnig Eiland (2 dln):
- De Luchtschipbreukelingen
- De Verlatene

Hector Servadac (2 dln):
- De Terugtocht naar de Aarde
- De Vulkaanbewoners

Een Kapitein van 15 jaar (2 dln):
- In Slavernij
- De Walvischjagers

Kereban de Stijfhoofdige (2 dln):
- Een Hollander in de klem
- Schipbreuk en Redding

De Kinderen van Kapitein Grant (3 dln):
- Australië
- De stille Zuidzee
- Zuid-Amerika

Het Land der buitenste Duisternis (2 dln):
- Het drijvende Eiland
- De Pleterijhandel
- Het Loterijbriefje

Matthias Sandorf (3 dln):
- De Middellandsche Zee
- Een Model-Volksplanting
- Een verijdelde Samenzwering

Michael Strogoff, de koerier van den Czaar
Naar het Middelpuut der Aarde
Op Weg naar Frankrijk
De Reis naar de Maan
De Reis om de Wereld in 80 dagen
Reizen en Lotgevallen van Kapitein Hatteras (2 dln):
- De Engelschen aan de Noordpool
- De IJswoestijn

Robur de Veroveraar
De Schipbreuk van de Chancelor
Een schot in de lucht
Het Stoomhuis (2 dln):
- De IJzeren Reus
- De Waanzinnige der Nerbudda

De Strijd tusschen Noord en Zuid (2 dln):
- Overrompeling eener Plantage
- De Zwarte Kreek van Texas

Twee jaar Vacantie (2 dln):
- Een Knapen Kolonie
- Een mislukte Pleziertocht

20.000 mijlen onder Zee (2 dln):
- Oostelijk Halfrond
- Westelijk Halfrond

Vijf weken in een Luchtballon
Een Vlotreis (2 dln):
- 800 mijlen op de Amazone
- Het Raadselschrift

De Vondeling van het Fregat Cynthia
Wonderlijke Avonturen van een Chinees
De Wonderstraal
Het zwarte Goud

Vermindering aan Boekerijen

P. Hilarion Thans	
Onder de Wolk	Fr. 8.00
Mijn Oorlog	10.00
België's Kruisweg	1.00
Omheinde Hoven	15.00
Verloren Stroom	15.00
Der Lieve Vrouwe	10.00
Zuster Chiara	
gewone uitgave	10.00
weelde-uitgave	25.00
Passiebloemen	7.00
Broeder Francesco	8.00
P. Salvator Palmen	
I Fioretti, dat zijn de kleine bloemekens van S. Franciscus	
gewone uitgave	18.00
weelde-uitgave	35.00
P. Ladislas Kerkhove	
Kruis en Chrysantheem	8.00
Fioretti of bloemekens van S. Antonius	4.00
Legende van S. Franciscus volgens S. Bonaventura	10.00
P. Angelicus Kiekens	
Francesco voor de Hellepoort	12.00
P. Wenceslaus Van Ruytegem	
De Heilige, of Levensbeeld van S. Antonius van Padua	6.00
P. Natalis Gubbels	
Leven en Marteldood van Mgr. Theotimus Verhaeghen	6.00
P. Augustus Wuyts	
H. Petrus van Alcantara	4.00
Constant Eeckels	
Drie bloempjes uit den S. Franciscustuin	9.00

Films uit verre Landen

1e Deel: Pennekrabbels uit Chili, door P. CHRYSOSTOMUS HORBACH	8.00
2e Deel: Naar de Indianen, door P. CHRYSOSTOMUS HORBACH	8.00
3e Deel: Uit mijn Indiaansch Schetsboek, door P. CHRYSOSTOMUS HORBACH	.00
4e Deel: Langs roode Wegen, door Mgr. VERHAEGHEN & P. F.-N. ONCLINX	8.00

S. Franciscus Drukkerij, Carmelietenstraat, 4, MECHELEN (Antw.)

BOEK- & STEENDRUKKERIJ
BOEKBINDERIJ

V. VAN DIEREN & Cie

UITGEVERS
27, VENUSSTRAAT, 27
ANTWERPEN

Specialiteit in Boekwerken
Catalogen voor Bibliotheken
Tijdschriften en Chromolithographie

Huis gesticht in 1840
Telefoon 515,94

Wie het nog niet bezit bestelle zonder uitstel

C. VERVOORT

Kardinaal MERCIER

zijn leven,
zijn werk.

Een prachtig geïllustreerd werk in twee lijvige boekdeelen, **50 fr.**

« Dit boek is ongetwijfeld het beste, degelijkste en uitvoerigste van de vele, die sinds den dood van den grooten Kardinaal over hem verschenen. Het zal daarom zijn waarde behouden ».

(Dr. SASSEN in *Boekzaal*)

Te bestellen bij A. S. K. B., 27, Cuylitsstraat, Antwerpen

DE DRUKKERIJ A. DE BIEVRE

GELEGEN OP DE LEOPOLDSLEI, TE **BRASSCHAAT** (ANTWERPEN)

IS EEN DER GROOTSTE DRUKKERIJEN VAN HET LAND.

HAAR WERKPLAATSEN HEBBEN EEN RUIMTE VAN MEER DAN 2000 V.M. EEN GROOT AANTAL ZETMACHINES, TWEETOEREN-, DEGEL-DRUK- EN PLATTE PERSEN, VOUWAPPARATEN, BROCHEER-, ROGNEER-PERFOREERMACHINES, ENZ., VORMEN EEN MEEST MODERN WERKMATERIAAL.

DIETSCHE WARANDE & BELFORT

Prijs voor den Jaargang 1928: 45 frank.

BEHEER: NERVIERSSTRAAT, 31, ANTWERPEN

VOOR UWE LEESTAFEL:

MOONEELGIDS

Redactie: E. H. BERNAERTS, J. BOON, TH. DE RONDE, enz'

— *Redactiesecretaris*: ANTON VAN DE VELDE —

Beheer: « DE STANDAARD », Em. Jacqmainlaan, BRUSSEL

Poscheckrekening n. 162.68

Aanbevolen Vormende Lectuur

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

P. VANDER MEER DE WALCHEREN : Van het verborgene Leven fr. 11,50
KAN. J. VANDER MEERSCH : De katholieke Leer over het kerkelijk gezag 1,75
KAN. J. VANDER MEERSCH : Over onafhandelijke zedenleer 1,—
A. VAN DUIN : Het Leven van Christus 8,—
S. VAN OER : Langs den Levensweg geb. 17,—
S. VAN OER : Rozeblaadjes geb. 17,—
BERN. VAUGHAN : De jonge Priester 19,—
BERN. VAUGHAN : Maria van Nazareth 7,50
BERN. VAUGHAN : Het Socialisme fr. 5,—
BERD. VAUGHAN : Wonden van onzen Tijd 19,—
P VENANTIUS : Van Overweging tot Beschouwing 6,50
A. VERMEERSCH : Godsvucht tot het H. Hart, 2 dln. 10,—
A. VERMEERSCH : Overwegingen over de H. Maagd, 2 dln. 22,50
A. VERMEERSCH : Vijf Zondagen van den H. Johannes Berchmans 1,—
X. : Bemint elkander 6,50
X. : Maria's Deugden 5,50

Serie Zielkundige Verwikkelingen

F. ROELS : Psychotechniek van Handel en Bedrijf fr. 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : Eenvoudige Taallesjes voor Volwassenen 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : De Evolutie van het Dogma 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : De Liturgie van het Doopsel 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : Nederlandsche Dialectstudie 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : Nederlands katholiek Leven 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : De nieuwe Richting in de Taalwetenschap 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : De Ontdekkingen van den Kleuter fr. 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : Protestant en Katholiek 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : De rechte man op de rechte Plaats 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : Taalkundige afdwalingen 18,—
JAC. VAN GINNEKEN : Zielkunde en Taylor-Systeem 18,—
G. D. ZEGERS : Inleiding tot de Kennis der Beroepen 18,—

Aanbevolen Vakboeken

P. H. BRANS : Energiebronnen voor Radio-Apparaten fr. 15,—
IR FL. DE CRAENE : Vakboek van den Bakker 18.—
TH. DELEN : Melkerij-Leergang 10,—
A. MEGENS & V. ROELS :
1. Het Landbouwbedrijf. De Boomgaard 7.—
2. De Graslanden 5.—
P. MERTENS : Huishoudkunde en Voedingsleer 17,—
POLYTECHNISCH INSTITUUT : Practische Leergang der Electrotechniek : Deel 1 & 2 elk 35,—
Deel 3 20,—
EDM. RUBBENS : Teekenen, versieren, samenstellen 37,50
EDMOND SCARRON : De Leerling-Drukker 35,—
A. SEVENSTER : De Rundveefokkerij in België fr. 7,—
A. TER HAAR : Het zieke Huisdier 30.—
A. L. VAN DEN BROEKE : Verf en Olie 14,50
A. VAN DER HOEVEN : Houtbewerking : Deel 1 & 2 elk 20,—
Deel 3 25,—
J. A. VAN DER KLOES : Handleiding voor den Metselaar geb. 77,50
J. A. VAN DER KLOES : Handleiding voor den Verver en Glazenmaker 59,—
A. VAN LEEUWEN : Veeverloskunde 14,50
A. VAN LOY : Praktische Automobielleergang 28,—
H. WATTEEUW en J. MATTHYS : Hoe moet ik mijn Werk traceeren? 60,—

Aanbevolen Kinderlektuur

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

A. BESSIÈRES, S. J. : Livio	fr. 6,50	BETHANIE : Echte Vrienden	fr. 18,50
H. BREY : De dappere Marius	10,—	BETHANIE : Hoe Onze-Lieve-Heer leefde	18,50
CH. DUFOUR : In vroeger Jaren	gec. 4,90	M. SIEMER : Bart en de bruine Boon	22,50
CH. DUFOUR : Lucie en haar Poesje	gec. 4,90	H. SMITS : Hoe alles weer goed kwam	9,—
TH. JANSEN : Frans en Frits	6,—	ZR. MA. TERESA : Het kind van de socialist	6,50
TH. JANSEN : De twee Vaasjes	6,—	W. V. D. BERG : De twee Vrienden	19,—
A. F. L. KANNEGIETER : Kleine David	6,50	J. R. VAN DER LANS : Hoe Koning Karel de Saksen overwon	10,—
A. F. L. KANNEGIETER : Een Lieveling van kleine Treesje	6,50	H. V. D. MARCK : Het Kruis van den Oceaan	8,—
A. F. L. KANNEGIETER : Pietje de Wildzang	9,—	A. J. VAN DONGEN : Twee jeugdige Helden	10,—
P. KEMP : Het Paradijs der Kinderen	8,50	JOH. VAN DONGEN : Verdwaald	6,50
P. KEMP : De verdwenen Vallei	8,58	S. H. VAN DONGEN : De zilveren Theepot	6,50
MAX : Tusschen Keulen en Parijs	12,50	S. H. VAN DONGEN : Dappere Dikkie	6,50
OUDENBOSCH : Het Gebed van een Kind	7,50	Z. VAN DONGEN : Rond den Burgwal	6,50
H. PAGÉS : Martha's Dagboek	5,—	M. VAN DORSTEN : Kitenge en Kasongo	7,50
H. PAGÉS : Martha's Vacantie	5,—	A. VAN DUIN : Het Leven van Christus en de Handelingen der Apostelen	8,—
F. ROELAND : Joriske uit de Hei	8,00	L. W. ALDERS : De jongens van Duindorp	18,—
H. S. SCRUTINI : De Houthakker van het Zwarte Woud	12,50	CECILIA : Aranca	18,—
H. S. SCRUTINI : De Roofridder	9,50	CECILIA : Blanke Wegwijzers	18,—
M. SIEMER : Op de Vlucht	8,—	CECILIA : De Erfgenaam	18,—
TERESA, ZR. MA. : De eerste H. Communie van stoute Jettie	6,50	CECILIA : Lotgevallen van Kees Paf	18,—
G. TERLINGEN : Ilonka	6,50	CECILIA : Patricia	23,—
G. TERLINGEN : Paula, de kleine Droomster	6,50	ELKA : Onder de Zeeroovers	23,—
G. TERLINGEN : Paula's Offer	9,50	ANNY HULSMANS : Heuvel op	28,—
G. TERLINGEN : Resi en haar Groote Koning	6,50	ANNY HULSMANS : Regen en Zonneschijn	23,—
S. H. VAN DONGEN : Addie	6,—	J. F. P. JANSSEN : Elisabeth de Lenoncourt	23,—
S. H. VAN DONGEN : De « Derde »!	6,—	KARITAS : Een ferme Robbedoes	18,—
S. H. VAN DONGEN : Jan Sterk en zijn Broertje Wim	6,—	FLIP KEYENBURG : De Jeugd van Chris Kras	18,—
S. H. VAN DONGEN : De Kinderen van het Vredespaleis	6,—	LAMBERT LUCASZ : John	18,—
M. VAN DORSTEN : Kleine Kees onder de Kabouters	6,50	HENDR. M. SMITS : Hans Meerman	18,—
M. VAN DORSTEN : Van een Meisje dat eindelijk thuis was	12,—	GER. VAN ASSENDELFT : Theo's Proeftijd	35,—
D. VIERKENS : Paul, een dappere Jongen	10,—	W. VAN DEN BERG : Om een Graafschap, 2 dl. elk	18,—
TH. ZENNER : Hoe Jozef Priester werd	10,—	W. VAN DEN BERG : Snoes	23,—
		W. VAN DER MEEREN : Iwan's Offer	23,—
		FR. VAN VLIJMEN : Weer vereenigd	18,—

Te bekomen bij A. S. K. B., Cuylitsstraat, 27, Antwerpen

N. V. LEESLUST
ANTWERPEN

Verhalen, Sprookjes en Vertelsels

JOZEF ARRAS. — **Begijnensprookjes.** (2e uitgave). fr. 5.—
JOZEF ARRAS. — **Gekke Vertelsels.** (2e uitgave). fr. 5.—
ASBJOERNSON. — **Vertellingen uit het hooge Noorden.** Vert. d. M. E. Belpaire. fr. 4.50; geb. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **Christen Ideaal.** fr. 8.—
M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar:** I. Proza. (2e uitgave) fr. 8.50
M. E. BELPAIRE. — **De vier wondere Jaren.** fr. 7.50
JOZEF BUERBAUM. — **Keldermondvertellingen.** (3e druk) fr. 5.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
JORIS EECKHOUT. — **Proza van Vlaamsche Priesters.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
RICH. DEWACHTER. — **De Stoker.** Verlucht door J. Verschueren. fr. 10.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** Uit het Deensch vert. door L. Duykers. fr. 8.—
SEUMAS MAC MANUS. — **Bij het laaiende Turfvuur.** fr. 9.; geb. fr. 10.50
JOZEF SIMONS. — **In hoogere Sferen.** fr. 4.—
ALB. STEENHOFF-SMULDERS. — **Sprookjes uit de Schemering.** fr. 6.50; geb. fr. 8.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Kempische Vertelsels.** (2e druk). fr. 6.50; geb. fr. 8.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** fr. 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan** 13.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Ridder Arnold.** 5.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Sprookjes uit den Zomernacht.** Verlucht door Felix Timmermans. fr. 5.—
ALFONS VAN HOOF. — **Zonnige Kempen.** Met penteekeningen van August Verstreken. fr. 10.—
HUGO VERRIEST. — **Op Wandel.** (4e druk.) fr. 6.—; geb. fr. 7.50
HUGO VERRIEST. — **Regenboog uit andere Kleuren.** (5e druk.) fr. 4.50; geb. fr. 6.—

Geschiedenis, Biografieën en Reisverhalen

M. E. BELPAIRE. — **Antwerpen vóór honderd Jaar.** fr. 6.—
M. E. BELPAIRE. — **August Cuppens.** 26 jaar Vl. vriendschap. fr. 9.—
M. E. BELPAIRE. — **Beethoven.** Een kunst- en levensbeeld. fr. 15; geb. 17.—
M. E. BELPAIRE. — **Constance Teichmann.** fr. 20.—
Dr J. CALBRECHT. — **De Vlamingen en de Spaansche Ontdekkingsreizen tijdens de XVIe eeuw in het Oosten.** 30.—
Dr JORIS CAEYMAEX. — **Vertoeven.** fr. 11.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Het Mirakel.** fr. 5.—
Dr JUL. GRIETENS. — **Sint Dimfna.** fr. 3.—; Prachtuitgave. fr. 6.—
JOH. JŒRGENSEN. — **Het heilig Vuur.** fr. 8.—
Dr JUL. PERSYN. — **August Snieders en zijn Tijd.** 3 deelen, elk. fr. 20.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Oorlog van Mr Cobbé, 1722-1724.** fr. 30.—
Dr FLORIS PRIMS. — **De Reis van den St. Carolus. 1724.** fr. 25.—
ERNEST VANDER HALLEN. — **Begenadigden uit mystiek Vlaanderen.** (2e druk) fr. 13.—
DIRK VANSINA. — **Dostoïevsky.** fr. 18.—
C. VERVOORT. — **Kardinaal Mercier.** Zijn Leven, Zijn Werk. 2 deelen. elk fr. 25.—

Al deze werken zijn te bekomen bij
A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN

N. V. LEESLUST

ANTWERPEN

Gedichten en Tooneel

M. E. BELPAIRE. — **Na vijftig Jaar : II. Poëzie.** fr. 8.50
JORIS EECKHOUT. — **Onze Priesterdichters** fr. 9.—; geb. fr. 10.50
W. NIEUWENHUIS. — **Hemelsche Banden.** Mysteriespel. fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **Liederen van Droomen Daad.** (4e dr.) fr. 15.—
A. VAN CAUWELAERT. — **De Vlaamsche Jongeren van Gisteren en Heden, 1910-1927.** fr. 16.—
KAREL VAN DEN OEVER. — **Paviljoen** fr. 30.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Lotje.** Prettig speelverhaaltje fr. 9.—
ANTON VAN DE VELDE. — **Sinte Lutgardis.** Lyries Speelken van gelovige Stemming, in 4 bedr. fr. 10.—
DIRK VANSINA. — **Het Boek der Liefde.** (2e druk) fr. 12.—
DIRK VANSINA. — **De Deemstering der Zielen :**
I. De Dood der Chimera's fr. 5.—
II. Lenore. fr. 4.—
III. De Daad. fr. 10.—
IV. De eeuwige Verlossing. fr. 8.— De vier deelen te zamen fr. 24.—

Romans en Novellen

RENÉ BAZIN. — **De Slagboom.** fr. 12.—
BLASKO, MARIA. — **Marusja.** Vert. dr. Dr. A. Cardyn. fr. 18.—
STEPHANIE CLAES-VETTER. — **Stil Leven.** Roman. fr. 16.—
M. E. DELLE GRAZIE. — **De witte Vlinders van Clairvaux.** fr. 18.—
DŒRFLER, P. — **De stomme Zonde.** fr. 8.50
LOUISA DUYKERS. — **Gehuwd Leven.** Roman. 2 deelen. elk fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Haar Man.** Roman. fr. 15.—
LOUISA DUYKERS. — **Rosa.** Roman. fr. 12.—
LOUISA DUYKERS. — **Stormen.** Roman fr. 20.—
LOUISA DUYKERS. — **Zij die getrouw bleef.** Roman fr. 18.—
H. FEDERER. — **Juffrouw Theresia.** Roman. fr. 15.—
ISABELLE KAISER. — **Het Onze Vader.** fr. 13.—
ISABELLE KAISER. — **Rachels Liefde.** fr. 12.—
RICHARD KNIES. — **Hun Pastoor.** Vert. dr. A. Vander Hallen. fr. 17.—
JASSY TORRUND. — **Naar Zonneland.** Roman fr. 22.50
ERNEST VANDER HALLEN. — **Kristiaan.** fr. 13.—
P. VAN OPSTAL. — **Refugeeliefde.** fr. 5.—
GERARD WALSCHAP. — **Waldo.** fr. 18.—

Opvoeding, Bibliotheekkunde en Bibliographie

JORIS BAERS. — **De Bibliothecaris als Opvoeder.** (2e druk) fr. 5.—
JORIS BAERS. — **De Catalogen.** (2e druk) fr. 5.—
Dr. FLORIS PRIMS, pr. — **Naar het Geluk.** fr. 5.—
E. VAN DYCK. — **De sociale Ingenieur.** fr. 8.—
BOEKENGIDS. Algemeen Nederlandsch bibliografisch Tijdschrift: 1e jaargang. fr. 8.—
2e, 3e en 4e jaargang elk fr. 18.—
5e en 6e jaargang elk fr. 30.—
Modelcataloog St. Michiel, 3e en 4e deel. elk fr. 5.—
Wetgeving omtrent de Openbare Boekerijen (2e druk) fr. 1.75

Al deze boeken zijn te bekomen bij

A. S. K. B. — Cuylitsstraat, 27, ANTWERPEN